Returadresse:
Land By og Kultur, Plan
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

NATURENS RIGE

Til Energistyrelsen
elmarked@ens.dk
kopi til sbcl@ens.dk og mdsdr@ens.dk

Deres journalnummer 2026-7200

Sagsbehandler
Peter Malling Donslund
E-post
peter.donslund@rksk.dk
Dato
22. september 2026
Sagsnummer
26-015218

Høringssvar fra Ringkøbing-Skjern Kommune

Vedrørende udkast til bekendtgørelser om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet m.v.

Ringkøbing-Skjern Kommune takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Kommunen bakker generelt op om, at den begrænsede kapacitet i elnettet prioriteres på en klar og gennemsigtig måde, og at almindelige husholdninger, mindre erhverv og samfundskritiske funktioner sikres gode muligheder for fortsat udvikling og elektrificering.

Kommunen finder samtidig, at der i administrationen af prioriteringsmodellen bør være opmærksomhed på eksisterende virksomheders muligheder for fortsat drift, udvikling og elektrificering. Det er vigtigt, at virksomheder, som allerede er etableret, ikke utilsigtet begrænses i deres udviklingsmuligheder som følge af prioriteringen af netkapaciteten.

Kommunens væsentligste bemærkning er desuden, at de nye regler bør give reel mulighed for at tilgodese store elforbrugere, når de placeres netmæssigt hensigtsmæssigt. Ringkøbing-Skjern Kommune ser derfor positivt på, at netvenlighed får en central betydning i prioriteringsmodellen, og at blandt andet geografisk placering, belastningsprofil, fleksibilitet og samspillet med elnettet kan indgå i vurderingen.

Stovstrup har særlige forudsætninger for netvenlig erhvervsudvikling
Ringkøbing-Skjern Kommune har gennem mange år taget et betydeligt ansvar for den grønne omstilling. Kommunen producerer mere grøn strøm fra landvindmøller og solceller end nogen anden kommune i Danmark og har samtidig gennem planlægningen arbejdet målrettet for at skabe sammenhæng mellem energiproduktion, elinfrastruktur og erhvervsudvikling.
Kommunen har blandt andet udlagt et større erhvervsområde ved 400 kV-stationen i Stovstrup til datacentre, PtX og andre energitunge virksomheder.

Efter kommunens opfattelse er Stovstrup netop et eksempel på en lokalisering, hvor de konkrete geografiske og netmæssige forhold bør tillægges betydelig vægt ved vurderingen af netvenlighed.

Området ligger ved den overordnede elinfrastruktur og i en kommune med meget stor produktion af vedvarende energi.

Kommunen opfordrer derfor til, at den konkrete administration af reglerne sikrer, at sådanne lokaliseringsmæssige fordele får reel betydning. Målet bør være, at store elforbrugere så vidt muligt placeres dér, hvor de kan bidrage til en hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af elnettet.

Det vil samtidig understøtte kommunens langsigtede politiske mål om, at den store lokale produktion af vedvarende energi også skal kunne omsættes til arbejdspladser, investeringer og lokal erhvervsudvikling.

Positivt at statslig udpegning ikke i sig selv giver fortrinsret
I kommunens tidligere høringssvar blev der lagt vægt på, at en formel udpegning som statslig industri- eller energipark ikke i sig selv bør give en bedre placering i prioriteringen end områder, hvor tilsvarende gode forudsætninger er skabt gennem almindelig kommunal planlægning.

Ringkøbing-Skjern Kommune finder det derfor positivt, at selve placeringen i en statsligt udpeget industri- eller energipark ikke er en definerende faktor for kategoriindplaceringen. Ministeren har samtidig præciseret, at aktører i sådanne parker fortsat skal vurderes efter de almindelige kategorier, og at eventuelle fordele ved placeringen alene kan indgå som et element i vurderingen af netvenlighed.

Det er efter kommunens opfattelse en vigtig ligestilling af kommuner, som har valgt forskellige planlægningsmæssige veje til at understøtte den grønne omstilling og nye energikrævende erhverv.

Kollektiv varmeforsyning bør ikke utilsigtet stilles dårligere
Ringkøbing-Skjern Kommune anerkender, at almindelige husholdningers og mindre erhvervs mulighed for elektrificering prioriteres højt.

Kommunen finder samtidig, at prioriteringsmodellen ikke utilsigtet bør gøre det vanskeligere at gennemføre hensigtsmæssige kollektive varmeløsninger. Større varmepumper og elkedler i fjernvarmen vil typisk være konkrete elektrificeringsprojekter i kategori 2, mens tilsvarende elforbrug fordelt på individuelle husholdninger kan være omfattet af kategori 1. Kategori 2 er samtidig udtrykkeligt tiltænkt blandt andet elektrificering af varme.

Kommunen opfordrer derfor til, at reglerne og den praktiske administration understøtter en god sammenhæng mellem kommunal varmeplanlægning og netplanlægning. Kollektive varmeløsninger kan netop have gode muligheder for at være netvenlige gennem varmeakkumulering, fleksibelt elforbrug og mulighed for begrænset eller afbrydelig netadgang.

Afslutning
Ringkøbing-Skjern Kommune ser samlet set positivt på, at netvenlighed får en central rolle i de nye regler.

Kommunen opfordrer til, at kriteriet anvendes på en måde, hvor konkrete geografiske og netmæssige fordele får reel betydning. Det gælder ikke mindst områder som Stovstrup, hvor kommunen gennem

langsigtet planlægning har skabt mulighed for at placere energitunge virksomheder tæt på overordnet elinfrastruktur og i et område med meget stor produktion af vedvarende energi.

På den måde kan prioriteringsmodellen både beskytte almindelige forbrugeres behov, understøtte eksisterende virksomheders fortsatte udvikling og elektrificering og samtidig fremme en mere effektiv geografisk placering af fremtidens store elforbrugere.

Venlig hilsen

Lone Andersen

Borgmester

Dansk Solcelleforening
SOLENERGI LAGRING INTELLIGENT STYRING

Til
Energistyrelsen
sendt pr. mail til elmarked@ens.dk
cc. til sbcl@ens.dk og mdsdr@ens.dk

Skæringvej 88
8520 Lystrup

Telefon: 6053 0331
E-mail: sekretariat@solcelleforening.dk

www.solcelleforening.dk

Journalnummer: 2026-7200

Tirsdag den 22. september 2026

Dansk Solcelleforenings høringssvar til høring af bekendtgørelser til gennemførelse af akutpakken

Dansk Solcelleforening takker for muligheden for at afgive høringssvar til høring af udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elnet (bekendtgørelser til gennemførelse af akutpakken).
Nærværende høringssvar har fokus på følgende fire bekendtgørelser: Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elnet; Bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler; Bekendtgørelse om nettilslutning af elproduktionsanlæg samt Bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter.

Branchen bakker op om akutpakkens overordnede formål: Den knappe kapacitet i elnettet skal anvendes bedre, og netvenlige projekter skal have bedre muligheder for at blive tilsluttet. Kapacitetsudfordringerne er reelle, og efterspørgslen efter nettilslutning vokser hurtigere end den planlagte netudbygning.
Men reglerne skal indrettes, så de ikke alene bliver et redskab til at administrere knaphed. De skal også aktivt bidrage til at frigøre kapacitet, øge fleksibiliteten og få flere netvenlige løsninger hurtigere på nettet.
Det er afgørende for branchen, at reglerne understøtter lokale integrerede/samlede energianlæg, hvor solceller, batterier, intelligent styring og fleksibelt forbrug spiller sammen. Disse løsninger kan netop bidrage til en bedre udnyttelse af den eksisterende netkapacitet. Det gælder på alle spændingsniveauer – fra transmissionsnettet til 0,4 kV-nettet.

Generelle bemærkninger
Dansk Solcelleforening anbefaler overordnet følgende fem ændringer:

1. **Netvenlighed skal give en reel fordel.** Projekter, der gennem batterier, intelligent styring, fleksibel indfødning eller samordning af produktion og forbrug reducerer belastningen af nettet, skal have en reel fordel ved nettilslutning.
2. **Fleksible tilslutningsprodukter skal være tilgængelige for kunder på alle netniveauer.** Det bør ikke kun være store projekter, der får mulighed for at agere netvenligt. Også virksomheder, kommuner, boligorganisationer og andre netbrugere på 0,4 kV skal have adgang til relevante fleksible produkter, da fraværet af netvenlige produkter på 0,4 kV ellers vil stille denne gruppe af netbrugere ringere end andre.
3. **Permanente fleksible tilslutningsaftaler skal være en reel rettighed.** Det er utilstrækkeligt, at permanente fleksible aftaler alene er en *mulighed*. En netbruger, der teknisk kan tilpasse sig

nettet, bør kunne anmode om en sådan løsning på objektive og ikke-diskriminerende vilkår, hvis ellers produktet kan tilbydes.

4. **Allerede tildelt kapacitet skal beskyttes, og begrebet "uudnyttet kapacitet" skal defineres mere præcist.** De nye regler må ikke skabe investeringsusikkerhed om kapacitet, som virksomheder allerede har fået tildelt. Der er behov for klare og objektive kriterier.

5. **Solceller, batterier og intelligent styring skal ses som et samlet energianlæg.** Et batteri bag samme tilslutningspunkt bør ikke udløse krav om ny kapacitet eller dårligere prioritering, hvis det integrerede/samlede anlæg holder sig inden for den allerede tildelte kapacitet og samlet set kan drives mere netvenligt.

Dansk Solcelleforening noterer i særdeleshed, at mindre aktører, herunder kommuner og offentlige institutioner i de nuværende forslag til bekendtgørelser, stilles markant ringere end andre netbrugere, fordi der ikke findes netvenlige produkter på 0,4 kV-niveau.
Disse aktører afskæres dermed i praksis fra at vælge tilslutningsløsninger, der kan understøtte en mere effektiv udnyttelse af elnettet og samtidig reducere behovet for netudbygning. Denne forskelsbehandling er hverken hensigtsmæssig eller sagligt begrundet og risikerer at hæmme etableringen af mindre elproduktionsanlæg på blandt andet kommunale og offentlige bygninger.
Bekendtgørelse om nettilslutning af elproduktionsanlæg og Bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler bør derfor tilpasses, så også netbrugere på 0,4 kV-niveau får reel adgang til netvenlige produkter på gennemsigtige, objektive og ikke-diskriminerende vilkår.

Specifikke bemærkninger til de fire bekendtgørelser:

I. Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger

Dansk Solcelleforening støtter princippet om, at den begrænsede kapacitet skal prioriteres mere aktivt frem for alene efter et først-til-mølle-princip. Akutplanen opdeler anmodninger i fire kategorier og giver mulighed for at vurdere projekter i kategori 2-4 efter deres netvenlighed.

Det ser vi i udgangspunktet som positivt.

Men modellen forudsætter, at kriterierne er gennemsigtige, objektive og forudsigelige. Ellers risikerer man at erstatte én kø med betydelig administrativ usikkerhed.

Begrebet "uudnyttet kapacitet" og "aktuelle produktions- og forbrugsbehov" vurderer vi ikke er tilstrækkeligt klart defineret. Hvis begreberne ikke defineres nærmere, overlades et meget betydeligt skøn til den enkelte netvirksomhed, hvilket kan føre til forskellig praksis på tværs af netområder.

Det er problematisk for investeringer i både produktion, lagring og elektrificering. En virksomhed skal kunne disponere på baggrund af en indgået nettilslutningsaftale uden efterfølgende usikkerhed om, hvorvidt allerede tildelt kapacitet kan betragtes som uudnyttet.

Dansk Solcelleforening foreslår derfor, at bekendtgørelsen justeres, så den:

- indeholder en klar definition af "uudnyttet kapacitet" samt "aktuelle produktions- og forbrugsbehov",
- fastlægger objektive kriterier og en rimelig tidshorisont for vurderingen,
- tager hensyn til dokumenterede fremtidige behov og indgåede nettilslutningsaftaler, og
- fastslår, at ændringer i anvendelsen inden for allerede tildelt kapacitet som udgangspunkt ikke udløser en ny prioritering.

Konkrete ændringsforslag til § 2 – følgende definitioner indsættes som nye numre i bestemmelsen:

"Uudnyttet kapacitet: Den del af den allerede tildelte kapacitet, som ikke har været anvendt eller planlagt anvendt inden for de seneste 12 måneder, eller som ikke er planlagt anvendt i henhold til en indgået nettilslutningsaftale."

"Aktuelle forbrugsbehov: Det maksimale forbrug inden for de seneste 12 måneder samt forbrug, der er planlagt i henhold til en indgået nettilslutningsaftale."

"Aktuelle produktionsbehov: Den maksimale produktion inden for de seneste 12 måneder samt produktion, der er planlagt i henhold til en indgået nettilslutningsaftale."

Integrerede/samlede energianlæg skal kunne udnytte allerede tildelt kapacitet
En virksomhed kan f.eks. have et eksisterende forbrug og etablere solceller, batteri og intelligent styring bag samme tilslutningspunkt. Hvis det samlede anlæg styres, så virksomhedens maksimale udveksling med nettet ikke overstiger den allerede tildelte kapacitet, bør installationen af et batteri ikke i sig selv udløse en ny kapacitetsvurdering.

Tværtimod kan batteriet gøre anlægget mere fleksibelt. Derfor anbefaler Dansk Solcelleforening at energilagre i samplacerede anlæg med kategori 1-anlæg kan etableres og anvendes inden for netbrugerens aktuelle forbrugsbehov, når det samlede effektoptag ikke overstiger det aktuelle maksimalforbrug.

Netvenlighed skal kunne dokumenteres og belønnes
Når netvenlighed bruges som prioriteringskriterium, skal kriterierne samtidig være målbare og transparente.

Det bør f.eks. kunne tillægges positiv betydning, at et anlæg:

- accepterer begrænset eller fleksibel indfødning,
- anvender batterier til peak shaving,
- samordner lokal produktion og forbrug,
- kan reagere på lokale kapacitetsbegrænsninger eller
- på anden måde dokumenterer en lavere belastning af nettet.

Pointen bør være enkel: Den netbruger, der hjælper med at løse kapacitetsproblemet, skal ikke behandles som den netbruger, der forværrer det.

Forsyningstilsynet bør føre et bredere tilsyn
Dansk Solcelleforening mener desuden, at Forsyningstilsynets kontrol ikke alene bør omfatte afslag, men også netvirksomhedernes metoder og praksis for håndtering af allerede tildelt kapacitet. Det er i vores optik nødvendigt for at sikre ensartede regler på tværs af landet.

II. Bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler

Ifølge Dansk Solcelleforening bør fleksible tilslutningsaftaler være et af akutpakkens vigtigste værktøjer.

Når nettet er presset, er alternativet til et afslag ikke nødvendigvis en dyr og tidskrævende netudbygning. For en række projekter kan løsningen være, at netbrugeren accepterer begrænsninger på be-

stemte tidspunkter.

Dansk Solcelleforening ser det derfor som positivt, at de kollektive elnetsselskaber i områder med begrænset eller ingen tilslutningskompetence skal give mulighed for, at anmodninger om nettilslutning kan imødekommes ved indgåelse af en midlertidig fleksibel nettilslutningsaftale.

Dansk Solcelleforening finder det derimod uhensigtsmæssigt, at permanente fleksible tilslutningsaftaler fortsat er en 'kan'-bestemmelse i bekendtgørelsen**.**
Vi foreslår derfor, at der indsættes et nyt stk. 2, hvorefter den kollektive elforsyningsvirksomhed efter anmodning fra netbrugeren skal tilbyde en permanent fleksibel tilslutningsaftale, når virksomheden tilbyder et sådant produkt. Bestemmelsen skal gælde for alle netbrugere, herunder både forbrugsanlæg, elproduktionsanlæg, energilageranlæg og samplacerede anlæg, der teknisk kan agere netvenligt og tilpasse indfødning eller udtag til de lokale netforhold. Bestemmelsen skal samtidig modvirke, at netbrugere tilbydes uhensigtsmæssige eller uforholdsmæssigt byrdefulde tilslutningsløsninger, når kapacitetsudfordringen i stedet kan håndteres gennem en permanent fleksibel tilslutningsaftale. Herved understøttes en mere effektiv udnyttelse af det eksisterende elnet og en ensartet, objektiv og ikke-diskriminerende behandling af netbrugerne.

Konkret forslag til formulering af § 5, stk. 2:
"Stk. 2. Tilbyder den kollektive elforsyningsvirksomhed permanente fleksible tilslutningsaftaler, skal virksomheden efter anmodning fra en netbruger tilbyde en sådan aftale."

III. Bekendtgørelse om nettilslutning af elproduktionsanlæg
Akutpakken har til formål at skabe en mere effektiv prioritering af den knappe netkapacitet. Det bør ikke føre til en generel usikkerhed om VE-producenters adgang til nettet. Foreningen anbefaler derfor, at retsstillingen og rækkevidden af ændringen tydeliggøres, herunder hvilke situationer der kan begrunde, at et elproduktionsanlæg ikke tilsluttes.

Fleksibel tilslutning tilbydes før anvisning af fjernt tilslutningspunkt
Bekendtgørelsen bør samtidig sikre, at muligheden for fleksibel tilslutning indgår i vurderingen, før et produktionsanlæg anvises et væsentligt fjernere tilslutningspunkt. Dette er særlig relevant for mindre og mellemstore solcelleanlæg på bygninger.

Dansk Solcelleforening foreslår konkret, at netvirksomheden ved anvisning af tilslutningspunkt efter anmodning fra anlægsejeren skal tage hensyn til muligheden for en fleksibel tilslutningsaftale.

Dansk Solcelleforening mener det bør være et grundlæggende proportionalitetsprincip, at et netvenligt anlæg ikke pålægges en dyr og uhensigtsmæssig tilslutning langt fra anlægget, hvis den lokale kapacitetsudfordring kan håndteres gennem intelligent styring eller fleksibel indfødning.

Konkret forslag til formulering af § 3, stk. 2:
"Stk. 2. Ved anvisning af tilslutningspunkt skal den kollektive elforsyningsvirksomhed efter anmodning fra anlægsejeren tage hensyn til muligheden for at indgå en fleksibel tilslutningsaftale."

IV. Bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter
Dansk Solcelleforening vurderer, at netvirksomhederne med bekendtgørelserne får meget vide beføjelser. I vores optik er det afgørende, at disse større skønsbeføjelser modsvares af gennemsigtighed, objektive kriterier og proportionalitet.

Det gælder ikke mindst beslutninger om, hvorvidt flere teknologier bag samme tilslutningspunkt skal betragtes som ét eller flere anlæg.

Dansk Solcelleforenings medlemmer oplever allerede, at flere netselskaber – trods manglende hjemmel – kræver eksisterende anlæg lagt sammen med nye energilageranlæg. Det er en meget uhensigtsmæssigt og dyrt for anlægsejeren, da 1) nødvendige informationer uproportionelt dyre at tilvejebringe og 2) krav til eksisterende anlæg er ændret efterfølgende. Det er ikke i samfundets interesse at offentlige institutioner og mindre virksomheder pålægges unødige økonomiske byrder ved aktiv deltagelse i den grønne omstilling og elektrificering af energisektoren.

Det er positivt, at bekendtgørelsen henviser til almindelige forvaltningsretlige principper, herunder saglighed, lighed og proportionalitet, og giver mulighed for at påklage afgørelser til Forsyningstilsynet, som det også fremgår af de fremsendte kommentarer.

Dansk Solcelleforening anbefaler imidlertid, at netselskabernes specifikt forpligtes til at tage hensyn til de byrder, som anlægsejeren pålægges, som det af netselskabets vurdering.

Konkrete ændringsforslag til § 30a stk. 2 – Bestemmelse ændres til specifikt at inkludere de økonomiske byrder anlægsejeren pålægges på tilsvarende vis som §30 stk. 3 om fasttelse af tekniske krav og affattes:

Stk. 2. Netvirksomheder skal iagttage de almindelige forvaltningsretlige principper, herunder principperne om saglighed, lighed og proportionalitet, når de træffer afgørelser efter stk. 1. Ved vurderingen heraf tages anlæggets karakteristika og sammenlægningens byrde, herunder i økonomisk henseende, i betragtning.

<u>Data skal understøtte netvenlige investeringer</u>
Akutpakken bør desuden bruges som anledning til markant større transparens om kapaciteten i distributionsnettet. Hvis virksomheder skal investere netvenligt, skal de vide, hvor nettet er presset, hvornår det er presset, og hvilken adfærd der kan gøre et projekt muligt.

Til det formål er frisættelse af data væsentligt, fordi en stor del af den kommende elektrificering og den decentrale energiproduktion netop tilsluttes distributionsnettet. Solceller på virksomheder og bygninger, mindre batterier, ladeinfrastruktur, varmepumper og andre fleksible forbrugsenheder skal kunne spille aktivt sammen med nettet.

I politisk aftale af 4. juni 2021 En effektiv og fremtidssikret elinfrastruktur til understøttelse af den grønne omstilling og elektrificeringen, blev de danske netselskaber pålagt at frisætte forbrugs- og produktionsdata netop for at sikre et datadrevet grundlag for at udvikle fleksibilitetsprodukter.

I dag - fem år senere - er det fortsat ikke sket.

Dansk Solcelleforening mener, at data om kapacitetsforhold snarest muligt bør gøres tilgængelige på et detaljeringsniveau, der kan anvendes af projektudviklere og netbrugere, uden at kompromittere sikkerheden. Det vil gøre det muligt at placere og dimensionere solceller, batterier, ladeinfrastruktur og fleksibelt forbrug dér, hvor løsningerne skaber størst værdi for både virksomhed og elnet.

Afsluttende bemærkninger
Dansk Solcelleforening bakker op om intentionen bag akutpakken. Danmark står med en reel kapacitetsudfordring, og der er behov for både hurtigere netudbygning og bedre udnyttelse af den kapacitet, vi allerede har. Den politiske aftale beskriver selv akutpakken som et første skridt og understreger behovet for efterfølgende hurtigere netudbygning.

Men prioritering kan ikke stå alene. Den hurtigste nye netkapacitet kan være den kapacitet, vi frigør ved at bruge det eksisterende net smartere.

Solceller, batterier og intelligent styring kan samordne lokal produktion og forbrug, reducere effekttoppe og tilpasse udvekslingen med nettet til lokale kapacitetsforhold. Reglerne bør derfor give et klart incitament til netbrugere, der investerer i netvenlige løsninger.

Dansk Solcelleforening opfordrer derfor til, at de endelige bekendtgørelser bygger på fire gennemgående principper: gennemsigtighed om kapacitet, retssikkerhed om allerede tildelt kapacitet, reel adgang til fleksible tilslutninger og belønning af dokumenteret netvenlighed.

Og principperne skal gælde i hele elnettet - fra transmissionsnettet til 0,4 kV. For så kan akutpakken blive mere end en model for, hvem der kommer først i køen. Den kan blive et redskab til at gøre køen kortere.

Skulle fremsendte give anledning til spørgsmål, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Flemming Vejby Kristensen
Formand for Dansk Solcelleforening

elmarked@ens.dk
Att.: sbcl@ens.dk
Att.: mdsdr@ens.dk

Biogas Danmark
Vesterbrogade 4A
1620 København V

Høringssvar fra Biogas Danmark vedrørende bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet (2026-7200)

Behov for at præcisere projekter i kategori 2
Biogas er i lovforslag L23 om prioritering af kapacitet i elnettet placeret i kategori 2 sammen med andre teknologier, der understøtter den grønne omstilling og elektrificeringen af samfundet.

Anmodninger om nettilslutning i kategori 2 vil jf. lovforslag L 23 ikke kunne afslås som følge af kapacitetsmangel. Hvis sådanne anmodninger ikke umiddelbart kan imødekommes inden for den tilgængelige kapacitet, skal de i stedet jf. lovforslag L23 indgå i den løbende disponering af kapaciteten og håndteres i overensstemmelse med den fastsatte prioritering.

Det er ifølge Biogas Danmark en vigtig anerkendelse af biogassens bidrag til energiforsyningssikkerheden og den grønne omstilling.

Det er derfor afgørende, at denne politiske prioritering får en klar og entydig virkning i den praktiske administration af nettilslutningsanmodninger og udmøntes tydeligt i bekendtgørelsen. I det udsendte høringsudkast omfatter kategori 2 efter § 12 anmodninger, der ikke er omfattet af kategori 1, 3 eller 4. Biogas Danmark finder, at denne afgrænsning bør suppleres med konkrete eksempler på de grønne teknologier, som lovforslaget L23 fremhæver, så deres placering fremgår tydeligt.

Den nuværende uklarhed er særligt uhensigtsmæssig, fordi biogasbranchen arbejder aktivt med elektrificering af procesudstyr for at øge energieffektiviteten og reducere klimaaftrykket. Det kan eksempelvis være el-kedler og andet elektrificeret procesudstyr, der anvendes til at optimere biogasproduktionen. En uklar afgrænsning af kategori 2 skaber dermed usikkerhed om, hvorvidt sådanne projekter vil være omfattet af den politisk aftalte prioritering af netkapaciteten.

Biogas Danmark understreger derfor, at bestemmelserne om prioriteringskategorierne bør uddybes i bekendtgørelsen, så det klart fremgår, hvilke projekter der er omfattet af kategori 2.

For at sikre klar overensstemmelse mellem lovforslag L 23 og bekendtgørelsen bør det konkret fremgå i både § 8 og § 12, at kategori 2 omfatter projekter, der bidrager til den grønne omstilling og elektrificeringen af samfundet, herunder elektrificering af industri, transport og varme samt projekter vedrørende vedvarende energiproduktion, CCS, brint, biogas og PtX, herunder e-metan. Herunder bør det også fremgå tydeligt, at prioriteringen omfatter elektrificering af eksisterende biogasanlæg og ikke alene etablering af nye biogasanlæg.

Det bør samtidig fremgå klart, at kategori 2 har den virkning, som følger af lovforslaget: Projekter i kategori 2 kan ikke afslås som følge af kapacitetsmangel, men skal fastholdes og indgå i den løbende prioritering og disponering

af den tilgængelige netkapacitet.

Netvenlighed
Netvenlighed indgår som et centralt kriterium ved prioriteringen inden for kategori 2-4, jf. kapitel 5, § 15. Biogas Danmark finder dette positivt, da biogas har en række egenskaber, som passer direkte ind i de kriterier for netvenlighed, der fremgår af bestemmelsen.

Efter § 15, stk. 2, kan der blandt andet lægges vægt på et projekts accept af begrænset netadgang eller andre fleksible vilkår, projektets belastningsprofil og geografiske placering, fleksibilitet i forbrug eller produktion samt projektets tekniske og driftsmæssige samspil med det øvrige elnet.

Biogas adskiller sig dermed fra fluktuerende vedvarende energikilder som vind og sol ved at kunne lagres og anvendes fleksibelt efter behov. Biogas kan således både bidrage til en grøn gasforsyning i sektorer, hvor direkte elektrificering er vanskelig, og understøtte elsystemet gennem fleksibel elproduktion og et fleksibelt elforbrug.

Biogas Danmark finder derfor, at biogasprojekters særlige muligheder for fleksibel drift, lagring, afbrydelighed og tilpasning af produktion og forbrug bør indgå tydeligt i vurderingen af netvenlighed efter § 15. Det vil være i direkte overensstemmelse med bekendtgørelsens formål om at sikre en hensigtsmæssig anvendelse af knap netkapacitet.

Biogas Danmark anbefaler en fælles vejledning om, hvordan projekternes netvenlighed skal dokumenteres og indgå i prioriteringen. Det bør fremgå, hvilke oplysninger biogasanlæggene skal levere for at dokumentere deres muligheder for at tilpasse elforbrug og elproduktion til kapaciteten i nettet. Det skal sikre, at projekterne vurderes efter ensartede kriterier, samtidig med at der tages hensyn til de lokale netforhold.

Biogas Danmark anbefaler klare regler for, hvornår ændringer, f.eks. på eksisterende biogasanlæg, kræver en ny vurdering af adgangen til netkapacitet. Det gælder bl.a. elektrificering af procesudstyr og brug af kapacitet, som anlægget allerede har fået tildelt, men endnu ikke udnytter. Anlæggene skal kunne vide, om sådanne ændringer kan gennemføres inden for den eksisterende aftale, eller om de skal afvente en ny prioritering.

For projekter, der allerede har ansøgt om nettilslutning, men endnu ikke har en bindende aftale, anbefaler Biogas Danmark klare regler, som tager hensyn til projekternes modenhed og det hidtidige tilslutningsforløb. Projektudviklerne bør få en konkret tilbagemelding om, hvad de nye regler betyder for deres ansøgning og forventede tidspunkt for tilslutning.

Biogas Danmark fastholder desuden, at modne og hurtigt realiserbare projekter bør tillægges særlig vægt inden for kategori 2. Udkastet inddrager modenhed i vurderingen af, hvilke projekter der kan indgå i puljebehandlingen, men fastlægger ikke, om de mest modne projekter får forrang. Der bør derfor være klare kriterier for projektmodenhed og opfølgning på fremdrift, så knap kapacitet ikke bindes unødigt af projekter, der ikke udvikler sig som forudsat.

Med venlig hilsen

Esben Tranholm Nielsen

51270139
estn@biogas.dk

Energifællesskab Avedøre og Avedøre Fjernvarme
Avedøre, Hvidovre

Energistyrelsen
Sendt til: elmarked@ens.dk
Kopi til: sbcl@ens.dk og mdsdr@ens.dk
J.nr. 2026-7200

18. september 2026

Høringssvar fra Energifællesskab Avedøre og Avedøre Fjernvarme til udkast til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet (j.nr. 2026-7200)

Energifællesskab Avedøre og Avedøre Fjernvarme takker for muligheden for at afgive høringssvar til de seks bekendtgørelser, der er sendt i høring, herunder navnlig bekendtgørelsen om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet.

Energifællesskab Avedøre og Avedøre Fjernvarme har gennem flere år samarbejdet og lavet sektorkobling i regi af Avedøre Green City, et fælles samarbejde mellem borgere, virksomheder, organisationer og institutioner i det område, som Avedøre Fjernvarme forsyner, om at gøre området bæredygtigt inden for blandt andet grøn energi og energieffektivitet. Energifællesskab Avedøre er et lokalt energifællesskab og dækker det samme geografiske område som Avedøre Fjernvarme dækker og arbejder ligeledes for lokal produktion, deling og udnyttelse af vedvarende energi. Energifællesskab Avedøre har ligeledes vundet Green Power Denmark prisen i 2025, hvor der især blev lagt vægt på den sektorkobling som foregår i Avedøre.

Energifællesskab Avedøre og Avedøre Fjernvarme samarbejder om at koble el- og varmeproduktion lokalt i Avedøre og vi har flere projekter under udvikling - fx har vi et stort solcelleanlæg på tegnebrættet, som skal opføres herude og som skal levere energi til alle energifællesskabets andelshavere, som ud over Hvidovre Kommune, borgere og lokale virksomheder også omfatter fjernvarmeselskabet og deres nye selvforsynende fjernvarme-ø-projekt i Avedøre Landsby, hvor varmen produceres lokalt med varmepumper og de kommende solceller. Derudover etableres et datacenter, som også er medlem af energifællesskabet for at få lokalproduceret vedvarende energi, og som har købt en varmepumpe, så det fremadrettet kan forsyne fjernvarmen med sin overskudsvarme.

Vi gør opmærksom på, at dette høringssvar alene angår vores lokale samarbejde i Avedøre. Vi er dog bekendt med, at tilsvarende sektorkobling mellem datacentre, el og fjernvarme eller jordvarme forfølges af energifællesskaber og erhvervsområder flere steder i landet, herunder på Avedøre Holme, hvor der arbejdes på at etablere energifællesskaber med en lignende integration mellem el og varme. Det er efter vores vurdering et yderligere argument for, at Energistyrelsen forholder sig generelt til den problemstilling, vi rejser i dette høringssvar.

Vi støtter op om Energifællesskaber Danmarks høringssvar til nærværende høring og henviser til det i sin helhed. Vi ønsker dog selv at uddybe de forhold i bekendtgørelsen om prioritering af kapacitet, der har særlig betydning for os som et konkret fællesskab, hvor et datacenter, en varmepumpe og fjernvarmenettet indgår i én samlet, integreret løsning. Vi skal for en ordens skyld understrege, at vi ikke ønsker, at datacentre generelt prioriteres højere. Vores ærinde er snævrere: at reguleringen kan skelne mellem et datacenter, der bortkøler sin overskudsvarme, og et datacenter, hvis overskudsvarme nyttiggøres i fjernvarmen.

Opsummering af anbefalinger

- At det præciseres, at et datacenter, hvis overskudsvarme dokumenteret nyttiggøres i et fjernvarmesystem, ikke uden videre er henført til kategori 4 alene i kraft af sit primære formål.
- At §§ 9 og 15 kan rumme en samlet vurdering af de anlæg, der indgår i et energifællesskab, så netvenligheden kan bedømmes på fællesskabets samlede belastningsprofil og ikke alene anlæg for anlæg.
- At det præciseres, at kapacitetsbehov knyttet til en varmepumpe eller et varmegenvindingsanlæg, der nyttiggør et datacenters overskudsvarme, kan henføres til kategori 2 som et selvstændigt, identificerbart kapacitetsbehov, selv om varmeproduktionen er samplaceret med datacentret.
- At netvenlighedskriterierne udvides til udtrykkeligt at kunne omfatte sektorkobling, nyttiggørelse af overskudsvarme og samspil med termisk lagring.

Penneo dokumentnøgle: W6LI1-5G72R-DZICT-5ZSWF-MGC77-K4F6K

- At det afklares, at termisk lagring, der muliggør fleksibel elektrificering af fjernvarmen, ikke i sig selv medfører, at den tilknyttede elkapacitet til varmepumpe eller elkedel henføres til kategori 3.
- At det afklares, hvornår en ændring i et eksisterende datacenters kapacitetsanvendelse udgør en fornyet disponering, der udløser prioriteringsmodellen på ny.
- At konsekvenserne af et kategori 4-afslag tages i betragtning ved udformningen af kategoriseringen og netvenlighedsvurderingen, da et afslag her er endeligt og ikke blot en bagerste plads i køen.

1. Et datacenter, der leverer overskudsvarme til fjernvarmen, starter samme sted som et datacenter uden sektorkobling

Bekendtgørelsen opstiller fire prioriteringskategorier, hvor kategori 4 ved første udmøntning omfatter anmodninger vedrørende datacentre.[1] Kategorien omfatter efter sin ordlyd datacentre, hvor databehandling, datalagring og relaterede informationsteknologiske funktioner udgør det primære formål, og som er kendetegnet ved et væsentligt og vedvarende træk på kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet.[2] Der er ikke i denne afgrænsning en undtagelse for et datacenter, der indgår i et energifællesskab, eller som leverer overskudsvarme til fjernvarmen. Det gælder, uanset om datacentret erstatter varmeproduktion fra andre energikilder, samspiller med lokal VE-produktion, indgår i et lokalt energifællesskab eller anvender fleksibelt elforbrug. Efter ordlyden er alle disse forhold uden betydning for kategoriindplaceringen, som alene afhænger af anlæggets primære formål. Vi bemærker i den forbindelse, at bekendtgørelsen allerede indeholder ét kriterium, der kan flytte et datacenter ud af kategori 4: efter § 14, stk. 2, er datacentre, der opfylder definitionen af samfundskritiske funktioner i § 10, stk. 3, omfattet af kategori 1. Princippet om, at et datacenters funktion kan have betydning for kategoriindplaceringen, er altså allerede anerkendt i udkastet. Vi beder om, at nyttiggjort overskudsvarme anerkendes efter samme princip.

Det er præcis den situation, vi står i. Det datacenter, der er beskrevet ovenfor, er ved at få opsat en varmepumpe, der skal levere dets overskudsvarme til fjernvarmenettet og dermed erstatte anden varmeproduktion, og det indgår i det lokale energifællesskab, hvor der desuden planlægges lokal VE-produktion i form af solceller. Alligevel vil datacentret efter bekendtgørelsens ordlyd som udgangspunkt være omfattet af kategori 4 på lige fod med et datacenter uden nogen form for sektorkobling. Vi opfordrer til, at Energistyrelsen forholder sig til, om denne forskel ikke bør have betydning for kategoriindplaceringen fremadrettet, da datacenteret i disse sektorkoblingsprojekter i stor grad bidrager til opsætningen af VE og grøn varme og dermed understøtter regeringens politik på området.

2. Vores anlæg vurderes hver for sig, men de virker sammen

Energifællesskabet i Avedøre består ikke af ét anlæg bag ét tilslutningspunkt. Det består af andelshaverne, Hvidovre Kommune, de lokale virksomheder, Avedøre Fjernvarmes varmepumper og varmelager, datacentret og de kommende solceller ved støjvolden. De er tilsluttet elnettet hver for sig, men de er planlagt og drives i sammenhæng, og det er netop sammenhængen, der er formålet med fællesskabet.

Det giver en forskel, som bekendtgørelsen efter vores læsning ikke tager højde for. Datacentret har et jævnt og forudsigeligt træk. Varmepumperne kan i et vist omfang flyttes i tid, fordi varmen kan lagres, inden den skal bruges. Solcellerne producerer midt på dagen. Fordi anlæggene belaster nettet på hver sin måde og på hver sit tidspunkt, er fællesskabets samlede effekttræk lavere end summen af de enkelte anlægs spidsbelastninger såfremt de styres samlet. Set fra elnettet er der ét mønster. Set ud fra bekendtgørelsens rationale er der tale om en række indbyrdes uafhængige kunder fordelt på tre forskellige prioriteringskategorier. Derved mistes potentialet såfremt de var styret og anskuet som et samlet system. Bekendtgørelsen går derved til det problem, det vil løse – altså at minimere det samlede fysiske effekt- og kapacitetstræk på nettet – med en rent administrativ tilgang. Det får derved den modsatte effekt end det, man ønsker at opnå.

Vi foreslår derfor, at §§ 9 og 15 kan rumme en vurdering på det niveau, hvor koordineringen faktisk finder sted: at et energifællesskab eller en tilsvarende sammenslutning efter anmodning kan få sine anlæg vurderet samlet, og at netvenligheden i så fald bedømmes på den samlede belastningsprofil frem for anlæg for anlæg.

3. Paradokset mellem elkedel/varmepumpe-projekter og et datacenter, der leverer overskudsvarme til samme fjernvarmenet

[1]Bekendtgørelsens § 8, stk. 1, nr. 4, jf. § 14 (udkast til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet, j.nr. 2026-7200).
[2]Bekendtgørelsens § 14, stk. 1 (udkast til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet, j.nr. 2026-7200).

Penneo dokumentnøgle: W6LI1-5G72R-DZICT-5ZSWF-MGC77-K4F6K

Forestil sig to projekter, der begge leverer varme til det samme fjernvarmenet. I det ene projekt etablerer et fjernvarmeselskab en stor elkedel eller varmepumpe. Det projekt vil som udgangspunkt kunne falde i kategori 2, fordi kategori 2 er residualkategorien for anmodninger, der ikke er omfattet af kategori 1, 3 eller 4.

I det andet projekt bruger et datacenter elektricitet til sin primære aktivitet, mens overskudsvarmen udnyttes gennem en varmepumpe og leveres til det samme fjernvarmenet. Dette projekt henføres til kategori 4, fordi databehandling udgør det primære formål.[3] To projekter, der begge leverer varme til samme fjernvarmesystem, behandles dermed forskelligt, selv om datacenterløsningen systemmæssigt kan være mindst lige så attraktiv, fordi den nyttiggør energi, der ellers ville være spildvarme. Det harmonerer efter vores vurdering ikke med bekendtgørelsens formål om, at den knappe kapacitet skal disponeres til de samfundsmæssigt vigtigste behov samt til elektrificeringen og den grønne omstilling.[4]

Vi opfordrer til, at Energistyrelsen forholder sig konkret til dette paradoks i den videre behandling af høringssvarene.

4. § 9 bør bruges til at udskille varmepumpekapaciteten fra datacenterlasten

Omfatter en anmodning flere anlæg eller aktiviteter, der anvender samme tilslutningspunkt, kan hele eller dele af kapacitetsbehovet henføres til forskellige prioriteringskategorier og behandles særskilt på grundlag af en samlet vurdering, herunder af om de enkelte anlæg udgør selvstændige og identificerbare kapacitetsbehov, og af hvordan kapacitetsbehovet fordeler sig mellem dem.[5]

Det rejser et konkret spørgsmål i vores tilfælde: Hvis et datacenter har eksempelvis 20 MW datacenterlast og derudover en varmepumpe på 5 MW, der alene anvendes til at løfte overskudsvarmen til fjernvarmenettet, skal de samlede 25 MW så behandles som kategori 4? Det følger ikke entydigt af bekendtgørelsen, og § 9 synes tværtimod at åbne mulighed for, at den særskilt identificerbare varmepumpekapacitet kan behandles for sig.

Vi foreslår konkret, at det præciseres, at kapacitetsbehov knyttet direkte til nyttiggørelse af overskudsvarme i fjernvarmesystemet kan behandles som kategori 2, selv om varmeproduktionen fysisk er samplaceret med et datacenter. Det vil have stor praktisk betydning for, om denne type integrerede projekter reelt kan realiseres.

5. Netvenlighed bør kunne rumme sektorkobling og lokal fleksibilitet fra et integreret energifællesskab

Ved vurderingen af et projekts netvenlighed inden for kategori 2-4 kan der lægges vægt på projektets accept af begrænset netadgang eller afbrydelighed, belastningsprofil og geografisk placering, fleksibilitet i forbrug eller produktion samt øvrige tekniske og driftsmæssige egenskaber.[6] Kriterierne er alle formuleret som egenskaber, der kan omsættes til en reduktion af elnettets belastning i bestemte timer. At et datacenter leverer overskudsvarme til fjernvarmen, har ikke i sig selv betydning efter denne bestemmelse, medmindre det kan omsættes til en konkret reduktion af effekttrækket eller en afbrydelighed.

Det er en central udfordring for et energifællesskab som vores, hvor kæden solceller ved støjvolden → deling med andelshaverne → datacenter → overskudsvarme → varmepumpe → fjernvarme potentielt kan tilbyde betydelig fleksibilitet, når alle led er etableret. Denne fleksibilitet bør efter vores vurdering kunne indgå i netvenlighedsvurderingen i sin egen ret, ikke kun i det omfang den kan oversættes til en isoleret reduktion af datacentrets eget effekttræk. Vi foreslår, at kriterierne i § 15, stk. 2, udvides med et kriterium om projektets bidrag til sektorkobling, herunder dokumenteret levering af overskudsvarme til fjernvarmen og samspil med lokal VE-produktion og termisk lagring.

6. Termiske lagre og forholdet til kategori 3

Kategori 3 omfatter energilageranlæg, herunder batterier og andre former for energilagring, samt lagerkapacitet i samplacerede anlæg ud over brugerens almindelige produktions- eller forbrugsbehov.[7] Det er uklart, om "andre former for energilagring" også omfatter termiske energilagre. En almindelig fjernvarmeakkumuleringstank bruger ikke

[3]Bekendtgørelsens § 14, stk. 1 (udkast til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet, j.nr. 2026-7200).
[4]Energistyrelsens høringsbrev af 25. august 2026 (j.nr. 2026-7200), s. 2 om prioriteringsmodellens formål.
[5]Bekendtgørelsens § 9, stk. 2 og 3 (udkast til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet, j.nr. 2026-7200).
[6]Bekendtgørelsens § 15, stk. 2 (udkast til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet, j.nr. 2026-7200).
[7]Bekendtgørelsens § 13, stk. 1 (udkast til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet, j.nr. 2026-7200).

Penneo dokumentnøgle: W6LI1-5G72R-DZICT-5ZSWF-MGC77-K4F6K

nødvendigvis i sig selv netkapacitet, men i et integreret anlæg med elkedel eller varmepumpe og et stort varmelager kan spørgsmålet få betydning for, om den tilknyttede elkapacitet henføres til kategori 2 eller 3. Hertil kommer, at kategori 3 efter ordlyden alene omfatter lagerkapacitet, der etableres ud over brugerens almindelige produktions- eller forbrugsbehov. Et varmelager, der alene tjener til at dække fjernvarmekundernes eget varmebehov mere fleksibelt, ligger efter vores forståelse inden for dette behov og dermed uden for kategori 3.

Vi foreslår, at det præciseres, at termisk lagring, der muliggør fleksibel elektrificering af fjernvarmen, ikke medfører, at elkapaciteten til den tilhørende varmepumpe eller elkedel flyttes fra kategori 2 til kategori 3. Uden denne præcisering risikerer bekendtgørelsen at modvirke netop den type varmelagring, der giver systemet mest fleksibilitet.

7. 3 MW-puljegrænsen får stor betydning for integrerede fjernvarmeprojekter

Anmodninger med et ansøgt effekttræk på 3 MW eller derover, bortset fra kategori 1, skal behandles i puljer mindst to gange årligt, hvor Energinet og netvirksomhederne prioriterer konkurrerende anmodninger blandt andet efter modenhed og netvenlighed.[8] Det vil kunne omfatte store varmepumper, elkedler, PtX-relaterede fjernvarmeprojekter, større sektorkoblingsprojekter, datacentre og energifællesskabsprojekter samlet. Dermed bliver den dokumenterede fleksibilitet og netvenlighed for denne type projekter potentielt langt vigtigere, end den er i dag.

Vi vil på den baggrund allerede fra projekteringen af kommende udvidelser tænke nettilslutningsstrategi og dokumentation af netvenlighed ind i vores projekter. Vi støtter i den forbindelse Energifællesskaber Danmarks forslag om, at puljebehandlingen gennemføres mindst fire gange årligt, og at modenhedsvurderingen tager hensyn til, at projekter med flere samarbejdende parter, som i vores tilfælde et fjernvarmeselskab og et energifællesskab, kan have en længere beslutningsproces end et enkeltstående kommercielt projekt.

8. Ændringer i eksisterende kapacitet er særligt vigtige for vores eksisterende datacenter

Prioriteringsmodellen finder ikke kun anvendelse på nye nettilslutninger. Den finder også anvendelse på dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet, når dispositionen kræver netvirksomhedens medvirken og indebærer en fornyet disponering af kapacitet, herunder ved ændret anvendelse, kapacitetsudnyttelse eller belastningsprofil.[9] Bestemmelsen nævner udtrykkeligt genetablering af et nedlagt tilslutningspunkt, forhøjelse af en reduceret kapacitet og ibrugtagning af uudnyttet kapacitet som eksempler.[10] Omvendt er dispositioner, der allerede er forudsat i en bindende nettilslutningsaftale, undtaget.[11]

Det er en helt konkret problemstilling for os. Det datacenter, vi har beskrevet ovenfor, er allerede tilsluttet det kollektive elforsyningsnet, men er nu ved at få installeret en varmepumpe, der skal nyttiggøre dets overskudsvarme til fjernvarmen. Det rejser spørgsmålet om, hvorvidt denne ændring – som kræver netvirksomhedens medvirken – udgør en fornyet disponering af den allerede tildelte kapacitet, og om datacentret dermed kan blive henført til kategori 4 i forbindelse med en ændring, der reelt gør anlægget mere netvenligt og øger sektorkoblingen. Vi opfordrer Energistyrelsen til at præcisere, hvornår en sådan ændring udgør en fornyet disponering i bestemmelsens forstand. Uden en sådan præcisering risikerer reglerne at stille et datacenter, der forbedrer sin integration med fjernvarmen, ringere end et datacenter, der ikke foretager sig noget.

9. Kategori 4 indebærer en risiko for direkte afslag, ikke blot en bagerste plads i køen

Netvirksomheden skal meddele afslag på anmodninger i kategori 3 og 4, hvis der foreligger kapacitetsbegrænsninger, og anmodningen ikke kan imødekommes uden at fortrænge højere prioriterede behov.[12] Der er dog mulighed for at

[8]Bekendtgørelsens § 16, stk. 1 og 3 (udkast til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet, j.nr. 2026-7200).
[9]Bekendtgørelsens § 3, stk. 2 (udkast til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet, j.nr. 2026-7200).
[10]Bekendtgørelsens § 3, stk. 3 (udkast til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet, j.nr. 2026-7200).
[11]Bekendtgørelsens § 3, stk. 5 (udkast til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet, j.nr. 2026-7200).
[12]Bekendtgørelsens § 18, stk. 1 (udkast til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet, j.nr. 2026-7200).

Penneo dokumentnøgle: W6LI1-5G72R-DZICT-5ZSWF-MGC77-K4F6K

opretholde anmodningen i tilslutningskøen, hvis den inden for rimelig tid forventes at kunne rummes gennem kommende netkapacitet eller fremtidige aftalevilkår eller netprodukter.[13]

Dette gør kategoriseringen af datacentre ganske indgribende: Det er ikke blot et spørgsmål om at stå længere tilbage i køen, men om en reel og potentielt endelig afvisning. Det understreger efter vores vurdering vigtigheden af, at kategoriseringen og netvenlighedsvurderingen i §§ 9, 14 og 15 tager højde for den type integrerede projekter, vi har beskrevet ovenfor, allerede før afslagsreglerne kommer i anvendelse.

10. Samlet anbefaling: §§ 9, 14 og 15 bør ses i sammenhæng

Som nævnt indledningsvis opfordrer vi ikke til, at datacentre generelt skal prioriteres højere. Vores anbefaling er mere præcis: Reguleringen bør skelne mellem rene datacenterprojekter og datacentre, der dokumenterbart indgår i integrerede energisystemer. Det er den samme anmodning som i afsnit 2: vi beder ikke om en særstilling for datacentre, men om at reguleringen anskuer elementerne samlet set, hvor den i dag kun ser de enkelte led og de enkelte aftagere hver for sig. Datacentret, varmepumpen, varmelageret, fjernvarmenettet og de kommende solceller er ét projekt, der tilfældigvis består af flere anlæg med hver sit tilslutningspunkt. Afvises ét led, falder de øvrige med, og et afslag efter § 18 rammer derfor ikke kun det anlæg, det er rettet mod.

Der er efter vores vurdering et godt principielt argument for, at reguleringen ikke bør behandle et datacenter, der bortkøler sin overskudsvarme, og et datacenter, hvis overskudsvarme nyttiggøres gennem en varmepumpe og leveres til fjernvarmenettet – eventuelt understøttet af et varmelager – ens. Den sidste løsning bidrager til energieffektivitet, sektorkobling og grøn varmeproduktion og kan samtidig, hvis den designes rigtigt, bidrage med fleksibilitet til elnettet. Alligevel starter begge projekter i dag i kategori 4 efter bekendtgørelsens ordlyd. Det er efter vores vurdering den klart vigtigste problemstilling at få afklaret i denne høring, og vi opfordrer til, at §§ 9, 14 og 15 justeres i sammenhæng, så denne forskel kan komme til udtryk i kategoriseringen og netvenlighedsvurderingen.

Vi bemærker afslutningsvis, at høringsbrevet fremhæver, at netvirksomhedens skøn ikke som udgangspunkt må inddrage hensyn, der ligger uden for det kollektive net og elforsyningssikkerheden, herunder eksempelvis anlægsejers selskabsstruktur og andre forhold uden forbindelse til den tekniske nettilslutning.[14] Det understreger, at man ikke kan regne med, at netselskabet af egen drift kan "belønne" et datacenter for at levere fjernvarme, hvis det ikke samtidig kan dokumenteres som en fordel for elnettet. Skal sektorkobling og overskudsvarme tillægges positiv betydning, bør det efter vores vurdering fremgå tydeligere af selve reguleringen, og ikke overlades til den enkelte netvirksomheds skøn.

Bilag: Konkrete spørgsmål og ændringsforslag

Problem	Hvad bør afklares/ændres
Skal et datacenter fortsat ubetinget være kategori 4, når overskudsvarmen nyttiggøres i fjernvarmen?	*§ 14 præciseres med en undtagelse eller et kvalifikationskrav for datacentre, hvis overskudsvarme dokumenteret nyttiggøres i et fjernvarmesystem.*
Kan de anlæg, der indgår i et energifællesskab, vurderes samlet, når de er tilsluttet hver for sig?	*§§ 9 og 15 præciseres, så en sammenslutning af netbrugere efter anmodning kan få sine anlæg vurderet samlet, og så netvenligheden kan bedømmes på den samlede belastningsprofil.*
Kan varmepumpe- eller varmegenvindingsdelen behandles som et selvstændigt kapacitetsbehov i kategori 2, selv om den er samplaceret med et datacenter?	*§ 9 præciseres, så kapacitetsbehov knyttet direkte til nyttiggørelse af overskudsvarme kan henføres til kategori 2 efter en samlet vurdering af de enkelte anlægs identificerbare kapacitetsbehov.*
Bør dokumenteret levering af overskudsvarme, samplacering med lokal VE-produktion og systemfleksibilitet fra sektorkobling indgå i netvenlighedsvurderingen?	*§ 15, stk. 2, udvides med et kriterium om projektets bidrag til sektorkobling og nyttiggørelse af overskudsvarme.*
Skal varmelagre forstås som "andre former for energilagring" i kategori 3, når de indgår i et integreret anlæg med elkedel eller varmepumpe?	*§ 13 præciseres, så termisk lagring, der muliggør fleksibel elektrificering af fjernvarmen, ikke flytter den tilknyttede elkapacitet fra kategori 2 til kategori 3.*
Hvornår udgør en ændring i et eksisterende datacenters kapacitetsanvendelse – fx etablering af en varmepumpe til overskudsvarme – en "fornyet disponering" efter § 3, stk. 2?	*Der udarbejdes vejledning eller en præcisering i bekendtgørelsen, der afgrænser, hvornår forbedringer af et anlægs netvenlighed og sektorkobling udløser fornyet prioritering.*

[13] Bekendtgørelsens § 18, stk. 5 (udkast til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet, j.nr. 2026-7200).

[14] Energistyrelsens høringsbrev af 25. august 2026 (j.nr. 2026-7200), bemærkningerne til den foreslåede § 30 a i netvirksomhedsbekendtgørelsen og § 6 a i systemansvarsbekendtgørelsen.

Penneo dokumentnøgle: W6LI1-5G72R-DZICT-5ZSWF-MGC77-K4F6K

Afsluttende bemærkninger

Vi uddyber gerne ovenstående og stiller os gerne til rådighed for en dialog med Energistyrelsen om, hvordan datacentre, der indgår i integrerede energisystemer, kan håndteres i prioriteringsmodellen. Vores projekt i Avedøre – hvor et datacenters overskudsvarme via en varmepumpe leveres til fjernvarmen, og hvor planlagte solceller skal dele strøm mellem husstande, virksomheder og fjernvarmeselskabet – kan i den forbindelse fungere som et konkret eksempel på, hvordan sektorkobling mellem el og fjernvarme kan bidrage til både den grønne omstilling og en mere effektiv udnyttelse af det kollektive elforsyningsnet.

Med venlig hilsen

Morten Kallehauge
Formand, Avedøre Fjernvarme

Johnni Andersen
Næstformand, Avedøre Fjernvarme

Anders Kjærhauge
Formand, Energifællesskab Avedøre

Maria Avnskjold
Næstformand, Energifællesskab Avedøre

Penneo dokumentnøgle: W6LI1-5G72R-DZICT-5ZSWF-MGC77-K4F6K

Underskrifterne i dette dokument er juridisk bindende. Dokumentet er underskrevet via Penneo™ sikker digital underskrift. Underskrivernes identiteter er blevet registreret, og informationerne er listet herunder.

"Med min underskrift bekræfter jeg indholdet og alle datoer i dette dokument."

Johnni Carl Andersen
Underskriver
På vegne af: Avedøre Fjernvarme
Serienummer: c996a919-22c1-48bb-acc2-e3b51cc7db67
IP: 90.185.xxx.xxx
2026-09-18 19:00:56 UTC

NAVNE & ADRESSEBESKYTTET
Underskriver
På vegne af: Energifællesskab Avedøre
Serienummer: f0d230a0-faa6-4bd9-801b-9cd578632630
IP: 131.165.xxx.xxx
2026-09-20 21:09:26 UTC

Morten Kallehauge
Underskriver
På vegne af: Avedøre Fjernvarme
Serienummer: eec6bf02-48dd-4d01-9065-b6b37f5d1717
IP: 77.241.xxx.xxx
2026-09-21 06:19:00 UTC

Anders Serup Kjærhauge
Underskriver
På vegne af: Energifællesskab Avedøre
Serienummer: 488b9523-b72e-4ced-ad3d-00fb41add3bc
IP: 77.233.xxx.xxx
2026-09-21 08:27:36 UTC

Penneo dokumentnøgle: W6LI1-5G72R-DZICT-5ZSWF-MGC77-K4F6K

Dette dokument er underskrevet digitalt via **Penneo.com**. De underskrevne data er valideret vha. den matematiske hashværdi af det originale dokument. Alle kryptografiske beviser er indlejret i denne PDF for validering i fremtiden.

Dette dokument er forseglet med et kvalificeret elektronisk segl. For mere information om Penneos kvalificerede tillidstjenester, se **https://eutl.penneo.com**.

Sådan kan du verificere, at dokumentet er originalt
Når du åbner dokumentet i Adobe Reader, kan du se, at det er certificeret af **Penneo A/S**. Dette beviser, at indholdet af dokumentet er uændret siden underskriftstidspunktet. Bevis for de individuelle underskriveres digitale underskrifter er vedhæftet dokumentet.

Du kan verificere de kryptografiske beviser vha. Penneos validator, **https://penneo.com/validator**, eller andre valideringstjenester for digitale underskrifter.

22. september 2026

Til Energistyrelsen
elmarked@ens.dk
cc: sbcl@ens.dk og mdsdr@ens.dk

Høringssvar fra Energifællesskaber Danmark til udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet, J.nr. 2026-7200

Energifællesskaber Danmark er interesseorganisation for VE-fællesskaber, borgerenergifællesskaber og andre lokale sammenslutninger af netbrugere. Vi arbejder for omstillingen af den danske energiforsyning til vedvarende energi, for udbredelsen af energifællesskaber og herunder for en effektiv udnyttelse af elnettet.

Vi afgav den 27. juli 2026 høringssvar til udkastet til lovforslaget om prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig tilslutning til elnettet m.v. (J.nr. 2025-18079, fremsat som L 23 den 20. august 2026). Nærværende høringssvar bygger videre på det tidligere høringssvar og skal læses i sammenhæng med dette. Vi henviser til vores tidligere svar i sin helhed.

Vi kan tilslutte os, at der er behov for at prioritere adgangen til kapacitet i elnettet. Behovet er veldokumenteret: Energinet satte nye nettilslutningsaftaler på pause i tre måneder fra den 1. marts 2026, og der ligger i dag ansøgninger for i størrelsesordenen 100 GW i køen – omkring 57 GW forbrug og 44 GW produktion – over for et dansk maksimalforbrug på ca. 7 GW.[1] Når kapaciteten ikke kan udbygges i samme takt som efterspørgslen, er en prioritering uundgåelig, og det er rimeligt, at den sker efter offentligt fastsatte kriterier frem for efter først-til-mølle.

Vi har dog en væsentlig indvending mod udformningen af de mekanismer, der er lagt op til for prioriteringen. Den centrale bekendtgørelse om prioritering af kapacitet lægger op til at fordele knapheden, men indeholder ingen virkemidler, der bidrager til at reducere denne knaphed. De virkemidler, der faktisk kan frigøre kapacitet i det eksisterende net – koordineret styring af forbrug, produktion og lagring på tværs af flere tilslutningspunkter – er ikke indtænkt i modellen. Energifællesskaber, andre sammenslutninger af netbrugere og aggregeret netadgang optræder således ikke som et aktiv i bekendtgørelsens tekst, der kan bidrage til en mere effektiv udnyttelse af det eksisterende elnet og dermed også frigøre kapacitet til andre brugere af nettet.

Det er efter vores vurdering et problem både i forhold til bekendtgørelsens eget formål om en hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af kapaciteten og i forhold til Danmarks forpligtelser efter EU-retten. Konsekvensen af udkastet, som det foreligger, er endvidere, at fælles batterier og V2G-anlæg i energifællesskaber efter ordlyden henføres til kategori 3 og dermed rammes af den obligatoriske

[1] Energinets kapacitetskort, juli 2026 (energinet.dk), samt Energinets udmelding om pause i nye nettilslutningsaftaler pr. 1. marts 2026. Netprojekter på transmissionsniveau tager typisk 8-10 år, og sagsbehandlingstiden for miljøtilladelser er steget fra ca. 100 dage i 2020 til ca. 750 dage i 2025.

Penneo dokumentnøgle: VYOMU-SXKD9-XP17A-G6JP0-QYCF5-9GQZA

afslagspligt i § 18 – også når de ved deres konkrete anvendelse de facto reducerer belastningen af nettet. Det kan ikke være hensigten.

Opsummering af vores anbefalinger

Vores anbefalinger er samlet paragraf for paragraf i bilaget til dette høringssvar. Nedenfor fremhæves de vigtigste ift. bekendtgørelsen om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet:

- At sammenslutninger af netbrugere – herunder VE-fællesskaber og borgerenergifællesskaber – efter anmodning kan få behandlet deres anmodninger samlet på grundlag af den aggregerede belastningsprofil, og at netvenligheden vurderes på aggregeret niveau (ny bestemmelse, jf. §§ 9 og 15).
- At § 15, stk. 2, udvides, så bidrag til lokal balancering på tværs af flere tilslutningspunkter, samplacering med lokal VE-produktion og de tilsluttede anlægs energieffektivitet indgår i vurderingen af netvenlighed.
- At § 13, stk. 2, præciseres, så energilagerkapacitet – herunder batterier og V2G – der anvendes til at balancere en sammenslutnings egen produktion og eget forbrug, er omfattet af kategori 2 og ikke kategori 3. Præciseringen skal fremgå af bekendtgørelsen selv, ikke kun af høringsbrevet.
- At det udtrykkeligt fastsættes, at dispositioner, der ikke øger den tildelte effekt i tilslutningspunktet – fx installation af batteri eller V2G bag en eksisterende tilslutning – ikke udløser fornyet prioritering efter § 3, stk. 2.
- At netvirksomhedernes estimater og reservationer efter § 11 skal tage højde for den fleksibilitet og balancering, der kan realiseres i netområdet, og offentliggøres på netområdeniveau.
- At puljebehandlingen efter § 16 gennemføres mindst fire gange årligt, at modenhedsvurderingen tager hensyn til borgerdrevne projekters tidsprofil, og at der kan gives en betinget forhåndsindikation af kapacitet, som kan danne grundlag for finansiering af de enheder, der indgår i det ansøgte projekt.
- At kategoriindplaceringen efter § 8 skal begrundes skriftligt på ansøgerens anmodning og kunne påklages selvstændigt til Forsyningstilsynet.
- At offentliggørelsen efter § 17 gøres geografisk opdelt og suppleres med løbende opdaterede oplysninger om ledig kapacitet og om reservationer efter § 11.
- At netbrugerens ret til at vælge en midlertidig fleksibel tilslutningsaftale bevares for kategori 1 og 2 for projekter, der vurderes til at være netvenlige, og at kravet om certificeret effektreguleringssystem kan opfyldes kollektivt for et energifællesskab hhv. en sammenslutning af netbrugere.
- At bekendtgørelsen anvender den kategori, elforsyningslovens § 73, stk. 1, allerede benytter: lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer, i stedet for at forudsætte én netbruger bag ét tilslutningspunkt.

Penneo dokumentnøgle: VYOMU-SXKD9-XP17A-G6JP0-QYCF5-9GQZA

- At prioriteringsmodellen indtænkes i en samlet national strategi for energifællesskaber, herunder at disse anerkendes som en engros- eller kollektiv elkundekategori i elforsyningsloven og der i loven tilføjes en permanent hjemmel til lokal kollektiv tarifering på tværs af spændingsniveauer.

Gennemgang af punkter vedr. bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet

De følgende 9 punkter refererer således til bekendtgørelsen om prioritering af kapacitet.

1. Prioriteringsmodellen fordeler knapheden, men frigør ikke kapacitet

Som vi anførte i juli, er den aktuelle udnyttelse af det eksisterende elnet begrænset med få perioder med høj belastning og lange perioder med lav udnyttelse. Det er i perioderne med lav udnyttelse den billigst tilgængelige, ekstra netkapacitet kan findes.

Der er efterhånden solid dokumentation for, hvor meget en koordineret, netvenlig drift af et lokalt fællesskab kan flytte. Et studie på tværs af landlige, forstads- og bymæssige nettopologier viser, at netvenlig drift af VE-fællesskaber giver 23-55 % lavere effektspidser ved lavspændingsstationen sammenlignet med en rent økonomisk optimeret drift baseret på markedspriser – og at forskellen i økonomi for fællesskabet er under 1 %.[2] Netvenligheden er altså næsten gratis at opnå – men den opstår ikke af sig selv, og den opstår ikke hos den enkelte netbruger eller ved summering af uafhængige netbrugere.

Fra danske forsøg ses samme billede. I et boligområde med 25 huse reducerede fem batterier à 10 kWh under intelligent, fælles styring spidslasten fra 20 kW til 5 kW, altså med 75 %; uden styring var påvirkningen af områdets spidslast marginal. I et andet dansk case blev 84 % af den lokalt producerede solstrøm anvendt bag netstationen.[3] Ni østrigske energifællesskaber øgede egetforbruget af solstrøm fra 26,5 % til 65,2 %.[4]

Det afgørende er, at effekten i alle tilfældene kommer fra koordineringen mellem flere tilslutningspunkter – ikke fra det enkelte anlæg. I udkastet er netvenlighed derimod konsekvent formuleret som en egenskab ved det enkelte projekt bag ét tilslutningspunkt, jf. § 15, stk. 2. Den største og billigste kilde til netvenlighed er dermed usynlig for den valgte model.

Andre EU-lande er allerede nået væsentligt længere, end det der nu lægges op til i Danmark. Den nederlandske regulator ACM traf den 26. august 2024 afgørelse om, at tilslutninger på 1 MW eller derover i områder udsat for overbelastning har pligt til at tilbyde deres fleksibilitet, netop med det

[2] Sudhoff, Schreck, Thiem og Niessen: Operating Renewable Energy Communities to Reduce Power Peaks in the Distribution Grid, Energies 15(15):5468 (2022), doi:10.3390/en15155468, https://www.mdpi.com/1996-1073/15/15/5468. Forfatterne konkluderer, at netvenlige VE-fællesskaber kan være en omkostningseffektiv måde at udskyde fremtidige netforstærkninger.

[3] EUDP-projektet FLEX-CEC, notat om nye muligheder for lokal kollektiv tarifering og energideling, Gate21, december 2025 (cases: Villavej og Madsbyparken), https://gate21.dk/wp-content/uploads/2025/12/Notat-Nye-muligheder-for-lokal-kollektiv-tariffering-og-energideling.pdf

[4] Cosic et al., refereret i review i Sustainability 18(4):1858 (2026), https://www.mdpi.com/2071-1050/18/4/1858

Penneo dokumentnøgle: VYOMU-SXKD9-XP17A-G6JP0-QYCF5-9GQZA

formål at frigøre kapacitet, så andre kan tilsluttes uden behov for øjeblikkelig netudbygning.[5] I Frankrig forventer Enedis, at fleksible tilslutningsaftaler frigør flere hundrede MW ekstra tilslutningskapacitet inden 2027 på de første ca. hundrede HV/MV-transformere.[6] Elmarkedsdirektivets artikel 32 gør i forvejen markedsbaseret indkøb af fleksibilitet til udgangspunktet frem for netudbygning.

Vi anbefaler, at bekendtgørelsen suppleres, så den ikke alene regulerer, hvem der får adgang til den knappe kapacitet, men også anerkender og belønner de løsninger, der øger udnyttelsen af elnettet og frigør den tilgængelige kapacitet.

2. Sammenslutninger af netbrugere skal kunne behandles som én netbruger

Efter § 9, stk. 2, kan kapacitetsbehovet fordeles på flere prioriteringskategorier, når en anmodning omfatter flere anlæg eller aktiviteter, der anvender samme tilslutningspunkt. Bestemmelsen forudsætter altså at flerheden af netbrugere er tilknyttet ét tilslutningspunkt.

Et energifællesskab er typisk indrettet omvendt: mange tilslutningspunkter – husholdninger, erhverv, varmepumper, ladeanlæg, solceller, fælles vindmøller, fælles batterier – under en fælles aftale og en fælles styring af forbrug, produktion og lagring. Set i forhold til elnettet er det den samlede, styrede belastning, der er relevant. Men set fra bekendtgørelsen findes energifællesskaber slet ikke; de optræder som indbyrdes ukoordinerede enkeltkunder, præcis som vi beskrev i vores høringssvar i juli.

Der findes allerede en dansk regulatorisk anerkendelse af kategorien. Forsyningstilsynet tog den 2. juli 2025 en branchevejledning om tarifering af lokale sammenslutninger af netbrugere til efterretning og etablerede dermed – midlertidigt til udgangen af 2027 – en særskilt kundekategori for netbrugere, der er organiseret kollektivt om end bag samme 10/0,4 kV-transformerstation.[7] Når kategorien findes tarifmæssigt, bør den have en modsvarighed i prioriteringsmodellen. Ellers belønnes den kollektive organisering i tariffen og straffes i kapacitetstildelingen.

Kategorien findes også i dag i Elforsyningsloven. Efter § 73, stk. 1, er prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning kun tilladt for elkunder tilsluttet på 10 kV-spændingsniveau og opefter – *og over for lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer*. Lovgiver har altså allerede taget stilling til, at lokale sammenslutninger af netbrugere udgør en selvstændig kategori, og at kategorien netop ikke er bundet til ét spændingsniveau. Når prioriteringsbekendtgørelsen udstedes med hjemmel i samme lov, forekommer det inkonsistent, at kategorien ikke også findes i bekendtgørelsen, som netop har til formål at realisere en mere netvenlig udnyttelse af elnettet.

[5] ACM, codebesluit verplichting aanbieden congestiemanagementdiensten, 26. august 2024 (ACM/23/186822), https://www.acm.nl/nl/publicaties/codebesluit-verplichting-aanbieden-congestiemanagementdiensten

[6] Eurelectric, From Backlog to Breakthrough: Managing Connection Queues in Distribution Networks, april 2025, https://www.eurelectric.org/wp-content/uploads/2025/04/From-Backlog-to-Breakthrough-Managing-Connection-Queues-in-Distribution-Networks.cleaned.pdf

[7] Forsyningstilsynets tilkendegivelse af 2. juli 2025, sagsnr. 24/02400, om Green Power Denmarks branchevejledning om tarifering af lokale sammenslutninger af netbrugere, samt Forsyningstilsynets afgørelse af juli 2025 om Cerius/Radius' metode for tarifering af lokale sammenslutninger af netkunder. Vilkår: mindst to medlemmer, mindst 25 kW VE-produktion, tilknytning til samme 10/0,4 kV-transformerstation. Metodebeskrivelsen er tilgængelig på forsyningstilsynet.dk.

Penneo dokumentnøgle: VYOMU-SXKD9-XP17A-G6JP0-QYCF5-9GQZA

Vi skal i den forbindelse understrege, at vi ikke betragter den gældende model for lokal kollektiv tarifering som en tilstrækkelig udmøntning. Vi redegjorde i vores høringssvar af 11. december 2024 til Green Power Denmarks anmeldte branchevejledning og Cerius/Radius' anmeldte metode for, at afgrænsningen til én 0,4/10 kV-transformerstation i praksis gør modellen uanvendelig for de fleste lokale energifællesskaber. Reelle energifællesskaber i landsbyer, bofællesskaber og nye og eksisterende bydele er forbundet gennem flere transformerstationer, og et energifællesskabs fælles produktionsanlæg – typisk en vindmølle – vil som oftest være tilsluttet sin egen 10 kV-station, så balancering af produktion og forbrug forudsætter deling via 10/15 kV-nettet. Afgrænsningen til 0,4 kV nettet, som er indført af nogle netselskaber, bør ikke gentages i den generelle prioriteringsmodel for elnettet.

Nederlandene har taget skridtet med den såkaldte 'groepstransportovereenkomst', hvor flere tilslutninger kan dele en samlet transportkapacitet, så det enkelte medlem kan trække mere effekt uden at skulle købe større individuel kapacitet.[8]

Vi foreslår derfor en ny bestemmelse i kapitel 4, hvorefter en sammenslutning af netbrugere – herunder et VE-fællesskab eller borgerenergifællesskab efter anmodning kan få behandlet medlemmernes anmodninger samlet på grundlag af den aggregerede belastningsprofil, og hvorefter kategoriindplacering og netvenlighedsvurdering i givet fald foretages på det aggregerede niveau. Det bør være en frivillig mulighed for sammenslutningen, ikke en pligt, og det bør forudsætte, at sammenslutningen påtager sig ansvaret for at overholde den aftalte samlede belastning fx ved anvendelse af et certificeret styringssystem.

3. Netvenlighed (§ 15) bør omfatte lokal balancering, samplacering og energieffektivitet

Kriterierne i § 15, stk. 2, er relevante, men de er alle formuleret som egenskaber ved et enkeltstående projekt. Vi foreslår, at listen udvides med:

1. projektets bidrag til lokal balancering af forbrug, produktion og lagring, herunder gennem koordineret styring på tværs af flere tilslutningspunkter,
2. projektets samplacering med lokal produktion baseret på vedvarende energi og lagring,
3. energieffektiviteten af de tilsluttede forbrugsanlæg, og
4. om projektet indebærer, at den aggregerede spidsbelastning i tilslutningsområdet ikke øges, eller øges mindre end summen af de enkelte anlægs individuelle kapacitetsbehov.

Det sidste kriterium er efter vores vurdering det vigtigste, fordi det er det eneste, der måler det, modellen faktisk søger at opnå.

Efter § 15, stk. 5, kan et forhold kun tillægges betydning, hvis netvirksomheden har tilstrækkelig dokumentation for, at forholdet vil være til stede. Det er i sig selv rimeligt. Men netvirksomhederne har i dag hverken datagrundlaget eller de summariske målepunkter, der er nødvendige for at

[8] Netbeheer Nederland, groepstransportovereenkomst; kodeforslag indsendt til ACM den 24. oktober 2024, med småskalaudbud forud for endelig afgørelse, https://www.netbeheernederland.nl/artikelen/nieuws/groepstransportovereenkomst-maakt-onderling-delen-van-transportcapaciteit-mogelijk

Penneo dokumentnøgle: VYOMU-SXKD9-XP17A-G6JP0-QYCF5-9GQZA

dokumentere en aggregeret balancering, og de er ikke forpligtede til at tilvejebringe dem. I praksis vil stk. 5 derfor virke som en udelukkelse af netop de projekter, hvis netvenlighed er størst.

Den godkendte model for lokal kollektiv tarifering arbejder allerede med et virtuelt afregningspunkt for en sammenslutning af netbrugere. Energinet er også pålagt at etablere en autoritativ registrering af virtuelle summariske målepunkter. Den måletekniske og administrative infrastruktur til at opgøre en aggregeret belastning findes altså allerede i drift – den er blot ikke gjort tilgængelig for kapacitetstildelingen.

Vi foreslår, at det fastsættes, at aggregerede og summariske målepunkter samt tidstro måledata kan anvendes som dokumentation efter stk. 5, og at netvirksomhederne forpligtes til at stille de data til rådighed, som er nødvendige for at ansøgeren kan dokumentere en aggregeret belastningsprofil. Uden det bliver netvenlighedskriteriet i praksis forbeholdt de aktører, der i forvejen har adgang til data.

Endelig bemærker vi, at netvenlige løsninger efter § 15, stk. 6, først tilbydes anmodninger i de højere prioriterede kategorier, hvis der er drifts- eller kapacitetsmæssige begrænsninger. Bestemmelsen kan føre til, at et projekt nægtes adgang til netop det netprodukt, der ville gøre det netvenligt, og dermed rykke det nedad i prioriteringen. Vi foreslår, at stk. 6 ikke omfatter løsninger, som netbrugeren selv leverer og finansierer, herunder begrænset netadgang, afbrydelighed og egen styring.

4. Batterier og V2G i lokal balancering hører ikke i kategori 3

Vi gentager det synspunkt, vi fremførte i juli: Det er ikke teknologien, men anvendelsen, der bør afgøre kategoriindplaceringen af energilagring.

Vi noterer med tilfredshed, at høringsbrevet anfører, at batterier, der er samplaceret med et VE-anlæg med henblik på at lagre anlæggets produktion, anses for etableret inden for brugerens almindelige produktionsbehov og dermed er omfattet af kategori 2. Det er en væsentlig forbedring i forhold til lovforslagets bemærkninger. Problemet er, at dette ikke fremgår af bekendtgørelsen.

Efter ordlyden af § 13, stk. 2, skal netvirksomheden lægge vægt på "brugerens" aktuelle produktions- eller forbrugsbehov. "Brugeren" er i bekendtgørelsen forudsat at være én netbruger bag ét tilslutningspunkt. Et fælles batteri i et energifællesskab, der lagrer fællesskabets egen VE-produktion og reducerer fællesskabets aggregerede spidsbelastning, vil derfor efter ordlyden være etableret "ud over brugerens almindelige produktions- eller forbrugsbehov" – fordi det ikke tjener nogen enkelt brugers behov. Det henføres til kategori 3.

Konsekvensen er alvorlig. Efter § 18, stk. 1, skal netvirksomheden meddele afslag på anmodninger i kategori 3 og 4, når der foreligger kapacitetsbegrænsninger, og anmodningen ikke kan imødekommes uden at fortrænge højere prioriterede behov. Et fælles batteri, der netto frigør kapacitet, kan altså blive mødt med et obligatorisk afslag. Det er efter vores vurdering utilsigtet og i direkte modstrid med bekendtgørelsens formål.

Vi bemærker for god ordens skyld, at § 18, stk. 1, i udkastet alene indeholder nr. 1 og 2, mens § 18, stk. 4, henviser til stk. 1, nr. 3. Vi går ud fra, at der mangler et led i stk. 1, eller at henvisningen skal

Penneo dokumentnøgle: VYOMU-SXKD9-XP17A-G6JP0-QYCF5-9GQZA

rettes, og vi beder om, at forholdet afklares, da bestemmelsen fastlægger betingelserne for en obligatorisk afslagspligt.

Hertil kommer, at § 15, stk. 3, bestemmer, at et projekt i kategori 3 eller 4 alene kan vurderes som netvenligt, hvis det kan rummes inden for den tilgængelige eller planlagte kapacitet uden at fortrænge højere prioriterede behov. Dermed er netvenlighed retligt uden betydning for lagerprojekter: opfylder projektet betingelsen, er der ingen konflikt at prioritere i; opfylder det den ikke, kan netvenligheden ikke afhjælpe noget. Incitamentet til at gøre lagringsprojekter netvenlige forsvinder.

Vi foreslår:

1. at § 13, stk. 2, præciseres, så "brugeren" også omfatter en sammenslutning af netbrugere med koordineret styring, og så energilagerkapacitet, der anvendes til at balancere sammenslutningens egen produktion og eget forbrug, er omfattet af kategori 2,
2. at V2G-anlæg, hvor bilbatteriets kapacitet anvendes til lokal balancering, behandles på samme måde,
3. at § 15, stk. 3, ændres, så netvenlighed vurderes selvstændigt, og så en dokumenteret høj netvenlighed kan begrunde, at et projekt behandles forud for andre projekter i samme kategori eller henføres til en højere kategori.

Vi bemærker i den sammenhæng, at V2G-kapacitet ikke er en teoretisk størrelse. I et nederlandsk forsøg leverede 50 elbiler på bidirektionelle ladepunkter en samlet afladningseffekt på 300 kW og mere end 65.000 kWh til nettet i løbet af fem måneder, og aktiveringen faldt sammen med reel og høj netbelastning i omkring 95 % af tiden.[9]

5. Dispositioner inden for allerede tildelt kapacitet må ikke udløse fornyet prioritering

Efter § 3, stk. 2-4, omfatter prioriteringsmodellen også dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet, når dispositionen kræver netvirksomhedens medvirken og indebærer en fornyet disponering, herunder ved ændret anvendelse eller ændret belastningsprofil.
Sammenholdt med § 13 giver det et uafklaret og potentielt vidtrækkende resultat: en husholdning eller et energifællesskab, der installerer et batteri eller en bidirektionel ladestander bag en eksisterende tilslutning, kan blive behandlet som en ny anmodning – og henført til kategori 3.

Vi noterer, at § 18, stk. 2, friholder dispositioner vedrørende eksisterende nettilslutningsaftaler fra afslagspligten. Det er positivt, og det samme gælder § 3, stk. 6, om at netbrugeren ikke mister retten til allerede tildelt kapacitet. Men for tilslutninger på C-niveau og B-lav-niveau indgås der efter § 3, stk. 1, 2. pkt., ofte ingen formaliseret bindende aftale. Retsstillingen er dermed netop uklar for den kundegruppe, hvor antallet af dispositioner bliver størst, og hvor usikkerheden vil have den største afskrækkende virkning på investeringer i batterier, V2G og styret opvarmning.

[9] Utrecht Energized; evaluering fra University of Edinburgh, 2025, https://www.sps.ed.ac.uk/sites/default/files/assets/Charged%20with%20potential%20-%20Utrecht.pdf Forsøget skaleres til 300 biler i 2026.

Penneo dokumentnøgle: VYOMU-SXKD9-XP17A-G6JP0-QYCF5-9GQZA

Vi foreslår, at det udtrykkeligt fastsættes, at en disposition, der ikke øger den tildelte maksimale effekt i tilslutningspunktet, ikke indebærer en fornyet disponering af kapacitet efter § 3, stk. 2 – uanset om der er indgået en formaliseret nettilslutningsaftale.

6. Reservationen til kategori 1 må ikke cementere en ineffektiv netudnyttelse

Vi støtter, at der efter § 11 reserveres kapacitet til beskyttede behov. Men estimaterne skal efter § 11, stk. 3, hvile på historisk forbrugsudvikling, lokal udvikling, kendte planer og nationale fremskrivninger. Der er en reel risiko for, at reservationen dermed bliver en fremskrivning af den nuværende, ubalancerede forbrugsprofil – og at den kapacitet, der reserveres, er større end det behov, der faktisk vil foreligge, hvis fleksibiliteten i den samme kundebase blev udnyttet.

Det er ikke et argument for en mindre reservation. Det er et argument for, at reservationen skal beregnes på grundlag af den belastning, der kan forventes med den fleksibilitet og balancering, der realistisk kan realiseres i netområdet – og for, at netvirksomhederne skal inddrage kendte planer for energifællesskaber og lokal balancering på lige fod med andre kendte planer.

Vi foreslår desuden, at estimaterne og de faktiske reservationer offentliggøres på netområdeniveau. Uden det kan hverken lokale aktører planlægge efter dem eller Forsyningstilsynet føre et meningsfuldt tilsyn med, om de er sagligt begrundede, som stk. 3 kræver.

Endelig peger vi på, at reservation af kapacitet til borgerdrevne projekter er anvendt i praksis i EU. Grækenland har med lov 5037/2023 reserveret 2 GW netkapacitet til egenproduktion, energifællesskaber og SMV'er; i marts 2025 var omkring 1.865 MW heraf disponeret.[10] En tilsvarende, mere beskeden reservation ville i dansk sammenhæng være et konkret og kontrollerbart udtryk for det fremmende regelsæt, som VE-direktivets artikel 22, stk. 4, forpligter medlemsstaterne til at etablere.

7. Puljebehandling og modenhedskrav er en barriere for borgerdrevne projekter

Efter § 16 skal anmodninger på 3 MW eller derover behandles i puljer mindst to gange årligt, og modenhedsvurderingen kan bl.a. lægge vægt på, om projektet forventes at kunne indgå en bindende nettilslutningsaftale inden næste puljebehandling.

For et kommercielt projekt med egenkapital og en projektudvikler bag kan det være udfordrende, men nok i praksis håndterbart. For et borgerdrevet projekt er det en blokering. Finansieringen hviler på medlemsindskud og lånefinansiering, og ingen af delene kan endeligt tilvejebringes uden en indikation af, at projektet kan tilsluttes. Projektet kan derfor ikke blive modnet, før det har kapacitet, og kan ikke få kapacitet, før det er modnet.

Det er ikke et særligt dansk problem. Den Europæiske Revisionsret peger i sin særberetning 10/2026 om energifællesskaber på nettilslutning og netflaskehalse som den væsentligste barriere for

[10] Energy Cities, Enabling Frameworks for Energy Communities: A State of Play, 2025, https://energy-cities.eu/wp-content/uploads/2025/06/Enabling-Frameworks-For-Energy-Communities_A-State-Of-Play_WEB.pdf samt The Green Tank, 2025. Grækenland er efter disse kilder det eneste EU-land med en eksplicit reservation af netkapacitet til energifællesskaber.

Penneo dokumentnøgle: VYOMU-SXKD9-XP17A-G6JP0-QYCF5-9GQZA

energifællesskaber i EU med forsinkelser på 1-3 år i de undersøgte lande.[11] Netop fordi Danmark står stærkt på antallet af fællesskaber, vil en tilslutningsproces, der er indrettet efter kommercielle projekters tidsprofil, ramme en stor og allerede etableret del af omstillingen.

Vi foreslår:

1. at puljebehandlingen gennemføres mindst fire gange årligt,
2. at modenhedsvurderingen efter § 16, stk. 3, udtrykkeligt skal tage hensyn til, at borgerdrevne, andelsbaserede og kommunalt forankrede projekter har en anden og længere beslutningsproces end kommercielle projekter,
3. at der kan gives en betinget forhåndsindikation af kapacitet, som kan danne grundlag for finansiering, uden at der herved opstår en ret til nettilslutning, og
4. at anmodninger fra en sammenslutning af netbrugere, der samlet ikke øger den aggregerede spidsbelastning, behandles løbende efter § 16, stk. 6, uanset det ansøgte effekttræk.

8. Gennemsigtighed, begrundelse og klageadgang

Efter § 6 er prioriteringen indikativ og kan ændres frem til indgåelsen af en bindende nettilslutningsaftale. Efter § 22 kan alene afgørelser om afslag indbringes for Forsyningstilsynet.

Kategoriindplaceringen efter § 8 er imidlertid den enkeltbeslutning, der har størst betydning for projektets muligheder, og § 8, stk. 2, stiller krav om, at den sker på objektiv og ikke-forskelsbehandlende vis. Uden en begrundelsespligt og uden selvstændig klageadgang er det krav ikke effektivt. Det samme gælder netvenlighedsvurderingen efter § 15, som i vidt omfang er skønsmæssig, og som efter § 15, stk. 4, kan variere geografisk og over tid.

Vi foreslår, at ansøgeren på anmodning har krav på en skriftlig, begrundet afgørelse om kategoriindplaceringen og om netvenlighedsvurderingen, og at denne afgørelse kan indbringes for Forsyningstilsynet på samme måde som et afslag efter § 18.

Offentliggørelsen efter § 17 er efter vores vurdering for upræsis. Oplysninger om tildelt og ventende kapacitet pr. kategori på landsplan giver ikke en lokal aktør noget grundlag for at planlægge. Vi foreslår, at offentliggørelsen gøres geografisk opdelt på netområde eller for transformerstationer på et højere spændingsniveau end 10 kV, at den suppleres med antallet af afslag pr. kategori, og at den samordnes med de løbende oplysninger om ledig kapacitet, som netvirksomheder og Energinet i forvejen skal offentliggøre efter elmarkedsforordningen.

Endelig bemærker vi, at netvirksomheden efter § 20, stk. 7, kan opkræve et gebyr for de oplysninger om afhjælpende foranstaltninger, som ansøgeren har krav på efter et afslag. For et borgerdrevet projekt uden udviklingsbudget kan et sådant gebyr reelt afskære adgangen til den vejledning, bestemmelsen skal sikre. Vi foreslår, at oplysninger efter § 20 er gebyrfri, i det omfang de kan gives på grundlag af generel vejledning eller allerede foreliggende materiale, jf. stk. 5.

[11] Den Europæiske Revisionsret, særberetning 10/2026 om energifællesskaber, marts 2026, https://www.eca.europa.eu/en/publications/SR-2026-10 - beretningen bemærker samtidig, at Danmark med 81,0 % af kommuner over 10.000 indbyggere med mindst ét VE-fællesskab ligger næstbedst i EU, hvor gennemsnittet er 27,3 %.

Penneo dokumentnøgle: VYOMU-SXKD9-XP17A-G6JP0-QYCF5-9GQZA

9. Meromkostninger bør også finansiere de virkemidler, der frigør kapacitet

Efter § 21 kan netvirksomhederne indregne dokumenterede væsentlige meromkostninger, der følger af opgaverne efter bekendtgørelsen, i indtægtsrammerne. Det er rimeligt.

Men bemærk asymmetrien: der etableres finansiering af at administrere rationeringen, mens der ikke etableres nogen tilsvarende finansiering af at udvikle det datagrundlag, de aggregerede målepunkter og de netprodukter for kollektiv og fleksibel netadgang, som ville reducere behovet for rationering. Vi foreslår, at § 21 eller indtægtsrammereguleringen udvides, så også omkostninger til udvikling af netprodukter for aggregeret og fleksibel netadgang samt til tilvejebringelse af data til dokumentation af lokal balancering kan indregnes.

Gennemgang af punkter vedr. de øvrige bekendtgørelser

10. Bemærkninger til bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler

Vi finder ændringerne i denne bekendtgørelse afgørende på lige fod med prioriteringsmodellen. For projekter i områder med knaphed er den fleksible tilslutningsaftale den reelle adgangsvej til nettet.

Med den nye § 5 ændres netbrugerens ret til at *vælge* en midlertidig fleksibel tilslutningsaftale til en pligt for netvirksomheden til at *give mulighed for*, at anmodninger *kan* imødekommes ved en sådan aftale. Vi forstår sammenhængen med den nye afslagsadgang. Men ændringen svækker netbrugerens retsstilling markant netop dér, hvor behovet er størst, og den harmonerer efter vores vurdering ikke godt med artikel 6a i direktiv (EU) 2024/1711, hvorefter de nationale regulatorer skal fastsætte en ramme, der gør det muligt for systemoperatører at tilbyde fleksible tilslutninger i områder med begrænset eller ingen kapacitet.

Vi foreslår, at netbrugerens ret til at vælge en midlertidig fleksibel tilslutningsaftale bevares for anmodninger i kategori 1 og 2 samt for anmodninger, der vurderes netvenlige – og at et afslag efter § 18 i prioriteringsbekendtgørelsen først kan meddeles, når det er vurderet, at heller ikke en fleksibel tilslutning kan rummes.

Om de øvrige bestemmelser bemærker vi:

1. § 6: Muligheden for at tilbyde en permanent fleksibel tilslutningsaftale bør ændres fra en mulighed for netvirksomheden til en pligt til at give netbrugeren adgang til at vælge den. Permanent fleksibel netadgang er et af de mest direkte virkemidler til bedre netudnyttelse, og energifællesskaber vil i mange tilfælde gerne acceptere varigt begrænset netadgang mod hurtigere tilslutning.
2. § 11: Kravet om, at netbrugeren skal installere et certificeret effektreguleringssystem, bør kunne opfyldes kollektivt, så en sammenslutning af netbrugere kan anvende ét fælles styringssystem, der sikrer overholdelse af de aftalte begrænsninger på aggregeret niveau. Et krav om individuelle systemer i hvert enkelt tilslutningspunkt vil pålægge energifællesskaber omkostninger, der ikke er forholdsmæssige, jf. VE-direktivets artikel 22, stk. 2.
3. § 12 og § 15, stk. 2: Metoderne, der skal anmeldes til Forsyningstilsynet senest den 1. januar 2027, bør udtrykkeligt omfatte aggregeret og kollektiv fleksibel netadgang, og

Penneo dokumentnøgle: VYOMU-SXKD9-XP17A-G6JP0-QYCF5-9GQZA

energifællesskaber og andre sammenslutninger af netbrugere bør inddrages i metodeudviklingen.

Om det sidste punkt bemærker vi, at inddragelse ikke er en formalitet. Ved udarbejdelsen af Green Power Denmarks branchevejledning om tarifering af lokale sammenslutninger af netbrugere blev vi ikke inddraget, selv om vejledningen har direkte og afgørende betydning for energifællesskabers rammevilkår, og selv om vi havde været i løbende dialog med branchen om emnet siden 2022. Resultatet blev en model, der ikke passer til den måde, energifællesskaber faktisk er organiseret på. Det er den fejl, vi gerne vil undgå gentaget, når metoderne efter denne bekendtgørelse skal udvikles.

11. Ophævelsen af nettilslutningsbekendtgørelsens § 2, stk. 2

Med udkastet ophæves netvirksomhedernes og Energinets ubetingede pligt til at tilslutte et elproduktionsanlæg, der opfylder betingelserne for nettilslutning. Vi har forståelse for begrundelsen: når prioriteringsbekendtgørelsen særskilt regulerer, hvad der skal prioriteres og kan afvises, giver to parallelle regelsæt ikke mening.

Men ophævelsen erstatter også en ubetinget ret med et skøn, og det er værd at være opmærksom på for lokalt ejet VE-produktion. Vi foreslår, at det i den forbindelse præciseres, at samplacering af VE-produktion med lokalt forbrug og bidrag til lokal balancering indgår i netvenlighedsvurderingen, og at VE-fællesskaber og borgerenergifællesskaber ikke må mødes med procedurer eller vilkår, der stiller dem ringere end øvrige ansøgere, jf. VE-direktivets artikel 22, stk. 2 og 4, og elmarkedsdirektivets artikel 16.

12. Skønsbeføjelsen i netvirksomheds- og systemansvarsbekendtgørelserne

Vi støtter, at det præciseres, at de kollektive elforsyningsvirksomheders skøn er bundet af de forvaltningsretlige principper, og at Forsyningstilsynet er klagemyndighed. Det er en forbedring af retssikkerheden.

To forhold giver os dog anledning til bemærkninger.

For det første anfører høringsbrevet, at hensyn ud over hensynet til det kollektive net og elforsyningssikkerheden som udgangspunkt ikke vil være saglige, og nævner "anlægsejers selskabsstruktur" som eksempel på et usagligt hensyn. Formuleringen er forståelig i sit sigte, men den rammer i sin virkning skævt i forhold til energifællesskaber. Det er netop den organisatoriske og aftalemæssige indretning, der gør fleksibiliteten reel, forpligtende og dokumenterbar. Vi foreslår, at det præciseres, at dokumenterede styrings- og aftalemæssige forhold, der har betydning for anlæggets faktiske belastning af det kollektive net, er et sagligt hensyn – også når de udspringer af en kollektiv organisering.

For det andet tillægges de kollektive elforsyningsvirksomheder med systemansvarsbekendtgørelsens § 6a og netvirksomhedsbekendtgørelsens § 30a kompetence til ved afgørelse at fastlægge, om anlæg tilsluttes som ét eller flere anlæg. Vi forstår hensigten om at forhindre, at et samlet anlæg opdeles for at undgå krav eller omgå prioriteringstiltag. Men bestemmelsen kan ramme energifællesskaber utilsigtet: anlæg hos forskellige medlemmer kan blive anset som ét anlæg med de skærpede tekniske krav, det udløser, samtidig med at fællesskabet ikke kan opnå den modsvarende fordel af at blive

Penneo dokumentnøgle: VYOMU-SXKD9-XP17A-G6JP0-QYCF5-9GQZA

behandlet som én netbruger i prioriteringsmodellen. Vi foreslår, at de to spørgsmål behandles symmetrisk: kan en sammenslutning betragtes som ét anlæg i forhold til krav, bør den også kunne betragtes som én netbruger i forhold til prioritering og netvenlighed.

Vi henviser i øvrigt til vores fælles høringssvar med Miljøorganisationen VedvarendeEnergi og Termonet Danmark af 15. august 2026 til Forsyningstilsynet om Green Power Denmarks anmeldelse af nye tekniske krav for nettilslutning (J.nr. 26/02400), hvor vi udførligt beskrev behovet for gennemsigtighed og ensartethed i netvirksomhedernes praksis.

13. Behov for en samlet national strategi for energifællesskaber

Prioriteringsmodellen bliver en af de mest indgribende reguleringer af adgangen til elnettet i mange år. Den bør derfor tænkes sammen med de øvrige rammer for energifællesskaber, som i dag er fragmenterede:

1. § 16 i bekendtgørelsen om VE-fællesskaber og borgerenergifællesskaber fra 2021 (videreført uændret som § 14 i det foreliggende udkast til bekendtgørelse om energifællesskaber og energideling af 7. september 2026 - j.nr. 2025-7279), forpligter til, at tariferingen af fællesskaber tager højde for de besparelser, deres brug af nettet giver de kollektive elforsyningsvirksomheder. Bestemmelsen har efter vores kendskab endnu ikke i praksis ført til anmeldte metoder.
2. En model for lokal kollektiv tarifering er først etableret i 2025, midlertidigt til udgangen af 2027, og alene inden for samme 0,4/10 kV-transformerstation – selv om elforsyningslovens § 73, stk. 1, udtrykkeligt tillader geografisk prisdifferentiering over for lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer. Forslaget om lokal kollektiv tarifering på tværs af spændingsniveauer, som Energistyrelsen fremlagde for Folketingets Klima-, Energi- og Forsyningsudvalg i dec. 2021, pba. bemærkninger til vedtagelsen af elforsyningsloven i 2020, er dermed fortsat ikke realiseret.
3. Energideling efter artikel 15a i direktiv (EU) 2024/1711 skulle være gennemført i national ret den 17. juli 2026. Deling uden for samme bygning er i dansk ret fortsat henvist til det kollektive net med fulde tariffer og afgifter, hvilket i EU-sammenligninger udpeges som en juridisk barriere. Energistyrelsen sendte den 7. september 2026 udkast til en samlet bekendtgørelse om energifællesskaber og energideling i høring (j.nr. 2025-7279), som alene udmønter denne ret for aktive kunder og sammenslutninger af disse, men blot kopierer alle bestemmelser for energifællesskaber fra den nuværende bekendtgørelse. Efter høringsbrevet kan retten dog tidligst udnyttes af aktive kunder, når Energinets energidelingsplatform idriftsættes i 2. kvartal 2028. Vi afgiver særskilt høringssvar om dette udkast til bekendtgørelse.
4. Prioriteringsmodellen, der nu fastlægges, forholder sig ikke til nogen af de tre forhold.

Vi anbefaler derfor – som i vores høringssvar i juli – at der etableres en engros- eller kollektiv elkundekategori i elforsyningsloven, som kan optræde over for netvirksomheden og Energinet på vegne af en sammenslutning af netbrugere og påtage sig ansvaret for deres samlede belastning; at der skabes permanent hjemmel til lokal kollektiv tarifering på tværs af spændingsniveauer; at

Penneo dokumentnøgle: VYOMU-SXKD9-XP17A-G6JP0-QYCF5-9GQZA

energideling gennemføres fuldt ud; og at energifællesskabers dokumenterede bidrag til lokal balancering indgår i netvirksomhedernes netplanlægning.

Vi står gerne til rådighed for at bidrage til et sådant arbejde, og vi vil opfordre til, at energifællesskaber inddrages, når netvirksomhederne udvikler de metoder og netprodukter, der skal udmønte de nye regler i praksis.

Bilag: Samlet oversigt over konkrete ændringsforslag

Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet:

1. Ny bestemmelse i kapitel 4: en sammenslutning af netbrugere kan efter anmodning få behandlet medlemmernes anmodninger samlet på grundlag af den aggregerede belastningsprofil, med kategoriindplacering og netvenlighedsvurdering på aggregeret niveau.
2. § 3, stk. 2: tilføjelse om, at en disposition, der ikke øger den tildelte maksimale effekt i tilslutningspunktet, ikke indebærer en fornyet disponering af kapacitet.
3. § 8: begrundelsespligt for kategoriindplaceringen på ansøgerens anmodning.
4. § 11, stk. 3: estimaterne skal tage højde for den fleksibilitet og balancering, der kan realiseres i netområdet, herunder kendte planer for energifællesskaber. Nyt stykke om offentliggørelse af estimater og reservationer på netområdeniveau.
5. § 13, stk. 2: "brugeren" omfatter en sammenslutning af netbrugere med koordineret styring; energilagerkapacitet til balancering af sammenslutningens egen produktion og eget forbrug er omfattet af kategori 2. Samme for V2G.
6. § 15, stk. 2: nye kriterier om lokal balancering på tværs af tilslutningspunkter, samplacering med lokal VE-produktion, energieffektivitet og uændret eller reduceret aggregeret spidsbelastning.
7. § 15, stk. 3: netvenlighed vurderes selvstændigt; dokumenteret høj netvenlighed kan begrunde fortrinsstilling inden for kategorien eller henføring til en højere kategori.
8. § 15, stk. 5: aggregerede og summariske målepunkter samt tidstro måledata kan anvendes som dokumentation; netvirksomheden forpligtes til at stille de nødvendige data til rådighed.
9. § 15, stk. 6: undtagelse for netvenlige løsninger, som netbrugeren selv leverer og finansierer.
10. § 16: puljebehandling mindst fire gange årligt; hensyn til borgerdrevne projekters tidsprofil i modenhedsvurderingen; adgang til betinget forhåndsindikation af kapacitet; løbende behandling af anmodninger fra sammenslutninger, der ikke øger den aggregerede spidsbelastning.
11. § 17: geografisk opdelt offentliggørelse, oplysning om antal afslag pr. kategori og samordning med oplysninger om ledig kapacitet.
12. § 20, stk. 7: gebyrfrihed, når oplysningerne kan gives på grundlag af generel vejledning eller allerede foreliggende materiale.
13. § 21: adgang til at indregne omkostninger til udvikling af netprodukter for aggregeret og fleksibel netadgang samt til datagrundlag for dokumentation af lokal balancering.

Penneo dokumentnøgle: VYOMU-SXKD9-XP17A-G6JP0-QYCF5-9GQZA

14. § 22: selvstændig klageadgang over kategoriindplacering og netvenlighedsvurdering.
15. Teknisk: § 18, stk. 4, henviser til § 18, stk. 1, nr. 3, som ikke findes i udkastet.
16. Gennemgående: bekendtgørelsen bør anvende den kategori, elforsyningslovens § 73, stk. 1, allerede kender – lokale sammenslutninger af netbrugere, på alle spændingsniveauer.

Bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler:

1. § 5: Netbrugerens ret til at vælge en midlertidig fleksibel tilslutningsaftale bevares for kategori 1 og 2 samt for netvenlige anmodninger.
2. § 6: pligt for netvirksomheden til at give netbrugeren adgang til at vælge en permanent fleksibel tilslutningsaftale.
3. § 11: kravet om certificeret effektreguleringssystem kan opfyldes kollektivt for en sammenslutning af netbrugere med overholdelse på aggregeret niveau.
4. § 12: metoderne skal omfatte aggregeret og kollektiv fleksibel netadgang; energifællesskaber inddrages i metodeudviklingen.

Netvirksomhedsbekendtgørelsen og systemansvarsbekendtgørelsen:

1. § 30a og § 6a: præcisering af, at dokumenterede styrings- og aftalemæssige forhold med betydning for den faktiske netbelastning er et sagligt hensyn, også når de udspringer af en kollektiv organisering.
2. § 30a og § 6a: symmetri mellem vurderingen af, om anlæg tilsluttes som ét eller flere anlæg, og adgangen til at blive behandlet som én netbruger i prioriteringsmodellen.

Vi uddyber gerne høringssvaret og stiller os til rådighed for en drøftelse af de foreslåede ændringer.

Med venlig hilsen

Morten Westergaard
Forperson, Energifællesskaber Danmark

Stephan C. Krabsen
Næstforperson, Energifællesskaber Danmark

Kontakt:
Stephan C. Krabsen, Energifællesskaber Danmark,
Mobil 23 48 65 05, kontakt@energifaellesskaber.dk

Penneo dokumentnøgle: VYOMU-SXKD9-XP17A-G6JP0-QYCF5-9GQZA

Underskrifterne i dette dokument er juridisk bindende. Dokumentet er underskrevet via Penneo™ sikker digital underskrift. Underskrivernes identiteter er blevet registreret, og informationerne er listet herunder.

"Med min underskrift bekræfter jeg indholdet og alle datoer i dette dokument."

Stephan Christiansen Krabsen
Underskriver
På vegne af: Energifællesskaber Danmark
Serienummer: de684f86-be84-4022-8917-d43684a9c0ae
IP: 80.162.xxx.xxx
2026-09-22 05:37:56 UTC

Morten Mejsen Westergaard
Underskriver
På vegne af: Energifællesskaber Danmarlk
Serienummer: 327f7b95-dd0a-413e-ae12-e5c124101f1c
IP: 5.186.xxx.xxx
2026-09-22 06:11:21 UTC

Penneo dokumentnøgle: VYOMU-SXKD9-XP17A-G6JP0-QYCF5-9GQZA

Dette dokument er underskrevet digitalt via **Penneo.com**. De underskrevne data er valideret vha. den matematiske hashværdi af det originale dokument. Alle kryptografiske beviser er indlejret i denne PDF for validering i fremtiden.

Dette dokument er forseglet med et kvalificeret elektronisk segl. For mere information om Penneos kvalificerede tillidstjenester, se **https://eutl.penneo.com**.

Sådan kan du verificere, at dokumentet er originalt
Når du åbner dokumentet i Adobe Reader, kan du se, at det er certificeret af **Penneo A/S**. Dette beviser, at indholdet af dokumentet er uændret siden underskriftstidspunktet. Bevis for de individuelle underskriveres digitale underskrifter er vedhæftet dokumentet.

Du kan verificere de kryptografiske beviser vha. Penneos validator, **https://penneo.com/validator**, eller andre valideringstjenester for digitale underskrifter.

Copenhagen Infrastructure Partners

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København

Journalnummer: 2026-7200

(Sendt via e-mail til elmarked@ens.dk med sbcl@ens.dk og mdsdr@ens.dk i kopi)

Høringssvar vedr. Energistyrelsens implementering af akutplan for elnettet

22. september 2026

Generelle bemærkninger

Copenhagen Infrastructure Partners (CIP) ønsker med nedenstående at kommentere Energistyrelsens *Høring over udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet (herefter 'Akutplanen')*.

CIP kvitterer for muligheden for at kommentere udkastet samt for regeringens og Energinets udarbejdelse af rammerne for akutplanen for elnettet, herunder prioriteringsmodellen.

Indledningsvist bemærker CIP, at det er en ekstremt ærgerlig situation, som det kollektive elnet er endt i. Der er derfor akut behov for at være løsningsorienteret og rette blikket fremad, så situationen hurtigst muligt kommer under kontrol og ikke risikerer at få utilsigtede konsekvenser for det danske samfund. Samtidig er det også vigtigt, at midlertidige og akutprægede beslutninger ikke kommer til at stå i vejen for at sætte rammerne for fremtidens elsystem og de løsninger, som netop understøtter dette. Et velfungerende kollektivt elnet er i sagens natur et helt centralt fundament for danske husholdninger og virksomheder og for, at vi i Danmark kan lykkes med elektrificeringen af samfundet og energiomstillingen samt opnå en større grad af energiuafhængighed.

Overordnet mener CIP, at løsningerne skal gå på to ben. For det første skal den akutte situation med begrænset tilgængelig netkapacitet løses gennem implementering af relevant regulering, således at Energinet får hjemmel til at anvende en prioriteringsmodel, og Forsyningstilsynet om nødvendigt kan foretage godkendelser uden stor usikkerhed og lange ventetider. For det andet skal der hurtigst muligt udvikles tiltag, der dels kan frigøre netkapacitet, således at flere netbrugere, der anmoder om nettilslutning eller øget kapacitet, kan imødekommes, dels skåne det kollektive net for at transportere strøm der kunne være produceret og forbrugt lokalt. Disse tiltag skal ikke alene gøre det lettere og smidigere for de kollektive elforsyningsvirksomheder at udbygge det fysiske elnet, men bør også fokusere på, hvordan det store fleksibilitetspotentiale i eksisterende og fremtidigt elforbrug kan realiseres, samt hvordan der kan skabes incitamenter til en øget grad af samplacering. Det er derfor centralt at tænke i innovative baner, så det sikres, at elnettet udbygges i det nødvendige omfang og på den hurtigste og mest omkostningseffektive måde. I den forbindelse noterer CIP sig, at den politiske forståelse om akutplanen for elnettet indebærer et kommende forløb om acceleration af udbygningen af transmissionsnettet samt en Energiinfrastrukturplan 2035. CIP ser frem til at følge arbejdet og stiller sig gerne til rådighed for at bidrage med perspektiver.

Akutplanen for elnettet har en væsentlig betydning for hvordan CIP kan assistere danske virksomheder med at elektrificere deres elforbrug – nuværende og fremtidige, og dermed de investeringer som CIP har mulighed for placere i Danmark. CIP ønsker i det lys at fremsætte følgende anbefalinger, som vil blive uddybet nedenfor.

- **Anbefaling 1**: Den nye mulighed for, at de kollektive elforsyningsvirksomheder kan give afslag på anmodninger om nettilslutninger skal være tidsafgrænset
- **Anbefaling 2**: Anvend objektive og ikkediskriminerende kriterier til prioritering af forbrugere, der anmoder om nettilslutning
- **Anbefaling 3:** Skab sikkerhed for, at vilkår og rettigheder i eksisterende nettilslutningsaftaler ikke kan påvirkes af prioriteringsmodellen
- **Anbefaling 4:** Konkretisér definitionen af netvenlighed, og hvordan begrebet anvendes til prioritering af forbrugere, der anmoder om nettilslutning
- **Anbefaling 5:** Skab sikkerhed for, at netvenlighed ikke afgrænses til at handle om tilvalg af afbrydelighedsprodukter
- **Anbefaling 6**: Indfør pligt for de kollektive elforsyningsvirksomheder til at udvikle konkrete netprodukter, tariffelementer og øvrige tiltag til realisering af effektivitetspotentiale med henblik på at opnå en bedre udnyttelse af den eksisterende netkapacitet
- **Anbefaling 7:** Kompetencen til at afgøre, om et projekt udgør ét eller flere anlæg, bør ikke overføres til de kollektive elforsyningsvirksomheder

Anbefaling 1: Den nye mulighed for, at de kollektive elforsyningsvirksomheder kan give afslag på anmodninger om nettilslutninger skal være tidsafgrænset

EU-reguleringen af det indre marked for elektricitet bygger på et grundlæggende princip om, at alle aktører, der anmoder herom, skal kunne sikres nettilslutning. Ligeledes har der indtil nu i elforsyningsloven været en pligt for de kollektive elforsyningsvirksomheder til at behandle sådanne anmodninger under forudsætning af, at de tekniske forskrifter mv. overholdes, og som minimum oplyse den estimerede tidshorisont for, hvornår nettilslutning kan muliggøres.

Den frie og lige adgang til det kollektive elnet skal ses i lyset af dets monopolistiske karakter som offentlig infrastruktur. Med andre ord er der ikke reelle alternativer til det kollektive elnet, og det at have strøm i stikkontakten er selvsagt vitalt for såvel husholdninger som virksomheder.

I kapitel 8 i *Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet* introduceres en hjemmel for de kollektive elforsyningsvirksomheder til at afvise anmodninger om nettilslutning. Dette er problematisk, fordi det indebærer et indgreb i de grundlæggende rettigheder, der gælder på elområdet i EU og Danmark. Rettighederne er netop udformet med henblik på at beskytte netbrugerne, også i krisesituationer som den aktuelle for det danske elnet.

CIP mener, at det bedste alternativ er at bibeholde de kollektive elforsyningsvirksomheders pligt til at sikre nettilslutning for alle, der anmoder herom. I situationer som den aktuelle, hvor den tilgængelige netkapacitet er begrænset, kunne dette i praksis håndteres ved at undgå egentlige afslag og i stedet angive en forventet tidshorisont for nettilslutning over for den aktør, der ønsker tilslutning, selv om ventetiden kan være adskillige år.

CIP har samtidig forståelse for, at man fra politisk side på helt kort sigt ønsker at lette presset på de kollektive elforsyningsvirksomheder, så deres ressourcer kan anvendes til hurtigst muligt at afklare nettilslutning prioriterede kategorier. Det bør understøtte alle tiltag der kan bidrage til at reducere kapacitetstræk for industri der i henhold til akutpakken ikke falder under kategori 1. Dermed kan netselskaberne fokusere deres indsats.

CIP vil i den forbindelse fremhæve nødvendigheden af, at den nye mulighed for at give afslag gøres tidsafgrænset. Formålet er at undgå en permanent afskaffelse af retten til nettilslutning, som vil skabe væsentlig usikkerhed om elektrificeringen af det danske samfund. For især virksomheder er usikkerhed og manglede forudsigelig medvirkende til at parkere elektrificeringsplaner.

Anbefaling 2: Anvend objektive og ikkediskriminerende kriterier til prioritering af forbrugere, der anmoder om nettilslutning

Det følger af Elforsyningslovens §6d, at "*Kollektive elforsyningsvirksomheder skal stille deres ydelser til rådighed for elforbrugerne på gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende vilkår*" (egne fremhævninger).

I henhold til elmarkedsdirektivets artikel 6, stk. 2, har medlemsstaterne en begrænset mulighed for at give elforsyningsvirksomheder ret til at afslå anmodninger om nettilslutning. For at kunne indføre denne mulighed er det afgørende, at eventuelle afslag begrundes behørigt på grundlag af objektive samt teknisk og økonomisk forsvarlige kriterier, navnlig under hensyn til elmarkedsdirektivets artikel 9 om forpligtelser til offentlig service.

CIP bemærker, at prioriteringsmodellens inddeling i fire prioritetskategorier i væsentlig grad ikke synes at opfylde kravene om objektive og ikke-diskriminerende kriterier. Dette fremgår særligt af indplaceringen af energilageranlæg i kategori 3 og datacentre i kategori 4, som alene synes at være baseret på forbrugstype og/eller teknologi. En hjemmel til eventuel forskelsbehandling med hensyn til retten til nettilslutning skal derimod være begrundet i objektive kriterier, herunder eksempelvis forbrugsmønster eller påvirkning af det kollektive elnet. De fire prioritetskategorier må forstås som drevet af politiske ambitioner.

De politiske hensyn kan imidlertid ikke veje tungere end opretholdelsen af de grundlæggende hensyn, som er indskrevet i dansk og europæisk lovgivning. Konkrete vilkår og ydelser, som udbydes af de kollektive elforsyningsvirksomheder, herunder i forbindelse med anmodninger om nettilslutning, er i vid udstrækning beskyttet af de regulatoriske rammer på elområdet mod specifik politisk indblanding og prioritering. Opretholdelsen af det såkaldte armslængdeprincip mellem de kollektive elforsyningsvirksomheder og lovgiverne har netop til formål at undgå, at særlige politiske formål fremmes gennem indblanding i, hvordan de kollektive elforsyningsvirksomheder konkret driver deres virksomhed inden for de generelle regulatoriske rammer.

Derudover noterer CIP, at det af § 8, stk. 2, fremgår, at "*Kategoriindplacering ... skal ske på objektiv og ikke-forskelsbehandlende vis*". Der mangler dog en nærmere beskrivelse af, hvordan dette skal ske. Formuleringen fremstår derfor ikke tilstrækkelig til at sikre overholdelsen af de centrale kriterier, hvilket er juridisk uhensigtsmæssigt i en bekendtgørelse, der netop skal skabe klarhed om reglerne.

Anbefaling 5: Skab sikkerhed for, at netvenlighed ikke afgrænses til at handle om tilvalg af afbrydelighedsprodukter

Denne anbefaling handler om den betydelige usikkerhed, som § 3 tilsyneladende medfører for projekter med eksisterende nettilslutningsaftaler. Mens stk. 1 anfører, at prioriteringsmodellen *ikke* omfatter allerede indgåede, bindende nettilslutningsaftaler, opstiller stk. 2 undtagelser, hvor vilkår og rettigheder i eksisterende nettilslutningsaftaler alligevel kan ændres for så vidt angår tildelt kapacitet. Det må således forstås, at undtagelsen kan finde anvendelse på projekter, der ændrer deres forbrugsmønster, selv om ændringen fortsat ligger inden for den kapacitet, som er tildelt forbrugeren og beskyttet i den indgåede nettilslutningsaftale, og som forbrugeren desuden har betalt for gennem kapacitets- eller

effektbetalinger. Dette har karakter af ekspropriation og kan i sagens natur ikke accepteres. Hvis dette ikke er hensigten med stk. 2, bør ordlyden præciseres.

I tillæg til kommentarerne til stk. 2, bemærker CIP, at stk. 3 inden for samme bestemmelse afføder usikkerhed om, hvad begrebet "uudnyttet kapacitet" indbefatter.

I almindelige nettilslutningsaftaler, der indgås mellem en netbruger og den relevante elforsyningsvirksomhed, tildeles netbrugeren en ret til fuld netadgang for en given kapacitet (med undtagelse af nye *valgfrie* afbrydelighedsprodukter). De færreste netbrugere udnytter denne maksimale kapacitet hele året. Nogle netbrugere har endnu ikke udnyttet den. Det ændrer dog ikke ved, at netbrugeren – hvad enten der er tale om en husholdning eller en virksomhed – har truffet en investeringsbeslutning på baggrund af muligheden for at anvende den fulde kapacitet på de tidspunkter, hvor det er nødvendigt.

Betydningen af "uudnyttet kapacitet" kan variere alt efter, hvad der konkret menes. Det kan eksempelvis dreje sig om netbrugerens egen spidsbelastning eller om netbrugerens bidrag til den samtidige spidsbelastning i en bestemt del af det kollektive elnet. CIP gør derfor opmærksom på, at uudnyttet kapacitet bør defineres nærmere, hvis begrebet skal anvendes gennemsigtigt og ensartet af de kollektive elforsyningsvirksomheder.

Anbefaling 4: Konkretisér definitionen af netvenlighed, og hvordan begrebet anvendes til prioritering af forbrugere, der anmoder om nettilslutning

CIP bemærker, at der er en række usikkerheder vedrørende netvenlighed som begreb, og hvordan netvenlighed kan lægges til grund i prioriteringen, jf. kapitel 5, § 15.

Kapitel 5, § 15, introducerer en pligt for de kollektive elforsyningsvirksomheder til at vurdere et projekts netvenlighed ud fra en række eksempler i forbindelse med anmodninger om prioritering inden for prioritetskategori 2-4.

Den første usikkerhed består i, at stk. 2 er en "frivillig" bestemmelse, således at de kollektive elforsyningsvirksomheder alene har mulighed for, men ikke pligt til, at lægge vægt på de fire nævnte forhold. CIP stiller spørgsmålstegn ved, om dette eksempelvis betyder, at de kollektive elforsyningsvirksomheder kan se bort fra nogle af de nævnte forhold ved vurderingen af et projekts netvenlighed, samt hvorvidt kollektive elforsyningsvirksomheder tilsvarende kan inddrage andre, ikke nærmere beskrevne forhold i vurderingen af et projekts netvenlighed.

Den anden usikkerhed består i, at de oplistede forhold i stk. 2 udgør eksempler snarere end reelt objektive kriterier. Dette skaber usikkerhed ved behandlingen af anmodninger om nettilslutning, fordi det er uklart, hvordan forholdene vægtes indbyrdes i vurderingen af et projekts netvenlighed. Dertil er de fire oplistede forhold meget overordnede og giver stort rum for forskellige fortolkninger. Som eksempel kan fremhæves forhold 2 om projektets "geografiske placering", uden at det præciseres nærmere, hvad der menes hermed. En hensigtsmæssig præcisering kunne være, at den geografiske placering henviser til, om det konkrete nettilslutningspunkt ligger i et produktionsdomineret eller forbrugsdomineret netområde i henhold til de kollektive elforsyningsvirksomheders kapacitetskort og inddelinger af netområder, som blandt andet anvendes i godkendte tarifstrukturer. Et andet usikkert forhold er forhold 3, der handler om "projektets fleksibilitet i forbrug eller produktion i forhold til kapacitetssituationen". Det er uklart, hvordan et projekt kan dokumentere denne fleksibilitet over for de kollektive elforsyningsvirksomheder.

Den tredje usikkerhed består i, hvilke muligheder bekendtgørelsen giver de kollektive elforsyningsvirksomheder for at prioritere projekter, der vurderes at være netvenlige, højere på listen over prioriterede projekter. I henhold til den poltiske aftale om akutpakke for elnettet, skal det eksempelvis være muligt at placere et projekt, der udviser netvenlighed, i en højere kategori, end projektet ellers ville være

indplaceret i. Det er det dog uklart i bekendtgørelsens nuværende udkast, hvad der lægges til grund for, hvor højt i prioritetskøen det netvenlige projekt kan placeres.

For at undgå diskrimination og forskelsbehandling mellem projekter, der udviser samme grad af netvenlighed, og generelt sikre en ensartet behandling af anmodninger om nettilslutning anbefaler CIP, at bestemmelserne om netvenlighed præciseres og konkretiseres. Dette må anses som værende en grundlæggende betingelse for at opfylde de materielle krav om gennemsigtighed, objektivitet, rimelighed og ikke-diskrimination fastsat i elforsyningslovens § 6 d.

CIP anbefaler desuden, at der i stedet for de eksempler, som stk. 2 i sin nuværende form lægger op til, anvendes en række veldefinerede, objektive kriterier for, hvordan et projekt udviser netvenlighed. Et sådant kriterium kunne eksempelvis være installation af et energilageranlæg – et batteri – som drives på en måde, der er så fordelagtig for det kollektive elnet som muligt, herunder ved at reducere spidsbelastninger og bidrage positivt til balancemarkedet. Desuden må det også kategoriseres netvenligt hvis et projekt/virksomhed skaffer sig adgang til ny VE-kapacitet bag måleren samt etablerer et netvenligt opereret batteri placeret bag måleren i tilkoblingspunktet til det kollektive net.

Anbefaling 5: Skab sikkerhed for, at netvenlighed ikke afgrænses til at handle om tilvalg af afbrydelighedsprodukter

CIP bemærker, at § 15, stk. 2, udgør en ”kan”-bestemmelse, som indbefatter, at de kollektive elforsyningsvirksomheder i deres vurdering af et projekts netvenlighed har mulighed for at lægge vægt på de af bestemmelsens fire listede eksempler (blandt øvrige, ikke nærmere definerede forhold). Det indebærer en risiko for, at den relevante elforsyningsvirksomhed ikke inddrager alle relevante forhold ved projektet i vurderingen af netvenlighed. Dette risikerer ikke alene at bidrage til yderligere problemer med diskrimination og forskelsbehandling – som fremført i Anbefaling 4 ovenfor – det risikerer samtidig, at de kollektive elforsyningsvirksomheder anvender bestemmelsen til at gøre nuværende og fremtidige afbrydelighedsprodukter, som den eneste og/eller entydige bedste måde til at demonstrere netvenlighed på. Det er problematisk, dels fordi der er en række øvrige forhold, som er centrale for bedømmelse af et projekts påvirkning af det kollektive elnet, herunder fx geografisk placering, forbrugsprofil og installation af batterier, og dels fordi det kan medføre, at afbrydelighedsprodukter – som indtil nu er blevet fremstillet entydigt af de kollektive elforsyningsvirksomheder som værende frivillige tilvalgsmuligheder – vil blive udgangspunktet for nettilslutninger fremover. Sidstnævne kan medføre en uhensigtsmæssig glidebane, som i praksis kan betyde, at visse typer af netbrugere, som af tekniske eller andre årsager ikke kan acceptere afbrydelighedsrisikoen forbundet med disse netprodukter, fratages en reel mulighed for at opnå nettilslutning.

CIP fremhæver i det lys, at § 15, stk. 2, laves til en ”skal”-bestemmelse. En alternativ løsning kunne bestå i at tydeliggøre i en ny tillægsbestemmelse, at de kollektive elforsyningsvirksomheder har en pligt til ikke at afgrænse vurderingen af netvenlighed til et spørgsmål om, hvorvidt en netbruger har tilvalgt et afbrydelighedsprodukt.

Anbefaling 6: Indfør pligt for de kollektive elforsyningsvirksomheder til at udvikle konkrete netprodukter, tariffelementer og øvrige tiltag til realisering af effektivitetspotentiale med henblik på at opnå en bedre udnyttelse af den eksisterende netkapacitet

CIP finder det positivt, at man med bekendtgørelsen ønsker at fremme netvenlighed. CIP bemærker, at anvendelsen af netvenlighed som prioriteringshensyn forudsætter, at der findes relevante netprodukter, som gør det muligt for netkunder at tilpasse deres forbrug eller produktion til kapacitetssituationen i elnettet. Det er således hensigtsmæssigt, at de kollektive elforsyningsvirksomheder fortsat arbejder med udvikling og skalering af netprodukter, herunder løsninger baseret på fleksibel netadgang, afbrydelighed eller andre mekanismer, der kan understøtte en mere effektiv udnyttelse af den tilgængelige kapacitet. Det kræver at både TSO- og DSO-niveau begynder at sende signaler til virksomheder/projekter der kan levere fleksibilitet.

Det har i mange år været relevant at forbedre den begrænsede digitale synlighed på distributionsniveau og styrke sammenhængen mellem tarifstrukturer og netprodukter på transmissions- og distributionsniveau. Netselskabernes brancheforening har tidligere udtrykt bekymring for, at netselskabernes rammeregulering kun i begrænset omfang fremmer fleksibilitetsløsninger, der kan frigøre netkapacitet og sikre en mere effektiv udnyttelse af elnettet. Det er relevant at følge op på denne bekymring.

CIP ser positivt på bekendtgørelsernes fokus på den væsentlige rolle, som netprodukter, afbrydelighedsprodukter og øvrige tiltag, der fremmer fleksibilitet, skal spille i forbindelse med prioriteringsmodellen og mere generelt i forhold til at tilskynde projekter til at blive netvenlige. De nuværende regulatoriske rammer har imidlertid ikke været tilstrækkelige til at sikre, at de kollektive elforsyningsvirksomheder udvikler og modner sådanne tiltag, så danske projekter tilbydes reelle muligheder. Derfor anbefales det, at der indføres en pligt for de kollektive elforsyningsvirksomheder til at udvikle disse tiltag – og inden for en kort tidshorisont, så vi ikke ender med 5-10-års lange processer. Det kan desuden overvejes at følge op med et analysearbejde med henblik på at sikre den ønskede virkning.

Vi vil i den forbindelse henlede opmærksomheden på Elforsyningslovens § 25, § 26 og § 73 a, stk. 3, der giver minister bemyndigelse til at fastsætte regler om anvendelse af fleksible tilslutningsaftaler. I tillæg giver Lov om Energinets § 5 ministeren myndighed til at træffe beslutning om ethvert forhold vedrørende Energinets anliggender.

Anbefaling 7: Kompetencen til at afgøre, om et projekt udgør ét eller flere anlæg, bør ikke overføres til de kollektive elforsyningsvirksomheder

CIP finder det problematisk, at de foreslåede ændringer til systemansvarsbekendtgørelsens § 6 a og netvirksomhedsbekendtgørelsens § 30 medfører, at de kollektive elforsyningsvirksomheder tillæges kompetence til at afgøre, om et projekt skal behandles som ét eller flere anlæg i forbindelse med nettilslutning. En sådan vurdering kan være afgørende for projektets kategoriindplacering, adgang til netkapacitet og mulighed for etablering af direkte linjer og dermed i sidste ende for projektets realiserbarhed og samlede investeringsgrundlag. Det er derfor afgørende, at vurderingen ikke baseres på et bredt og skønsmæssigt administrativt råderum hos de kollektive elforsyningsvirksomheder, men at denne kompetence bibeholdes hos myndighederne. CIP gør opmærksom på, at tilsvarende spørgsmål om projektafgrænsning og anlægsdefinition tidligere har givet anledning til betydelig usikkerhed i branchen, og et lignende forslag blev i 2025 opgivet efter omfattende kritik fra erhvervslivet.

Afsluttende bemærkninger

Med ovenstående anbefalinger ønsker CIP at bidrage til, at akutplanen for elnettet implementeres på en hensigtsmæssig måde, herunder med større hensyntagen til bevarelsen af netbrugernes grundlæggende rettigheder og beskyttelsen af vilkårene i allerede indgåede nettilslutningsaftaler.

Kommentarerne har til formål at understøtte Energistyrelsens videre arbejde med at opdatere og færdiggøre bekendtgørelserne om akutplanen for elnettet.

CIP står til rådighed, hvis der er spørgsmål til de fremsatte synspunkter i dette høringssvar.

Med venlig hilsen

Joachim Lind Koefoed
Vice President
Head of Public Affairs, Europe

regulatory@cip.dk

Auxilium

AFGIVET AF

AUXILIUM INFRASTRUCTURE PARTNERS APS

HØRINGSSVAR · ENERGISTYRELSEN · HØRING NR. 71398

Høringssvar om netkapacitet og nettilslutning

En reform, der omsætter knap netkapacitet til mere elektrificering

AIP støtter reformens formål — men **de udvidede prioriterings- og afslagsbeføjelser forudsætter en tilsvarende styrkelse af aftalebeskyttelse, myndighedsprøvelse og økonomisk ansvar**. Dette høringssvar foreslår fem sammenhængende garantier og tolv konkrete ændringer.

TIL	VEDR.	FRIST
Energistyrelsen · elmarked@ens.dk	Høring nr. 71398 · j.nr. 2026-7200	22. september 2026

DATO

21. september 2026

Høringssvar afgivet af Auxilium Infrastructure Partners ApS til Energistyrelsens høring nr. 71398, journalnummer 2026-7200, om seks bekendtgørelser om prioritering af netkapacitet og nettilslutning. Kopi: sbcl@ens.dk og mdsdr@ens.dk.

HØRINGSSVAR · ENERGISTYRELSEN

Høringssvar om netkapacitet og nettilslutning

En reform, der omsætter knap netkapacitet til mere elektrificering

TIL
Energistyrelsen · elmarked@ens.dk

KOPI
sbcl@ens.dk og mdsdr@ens.dk

FRA
Auxilium Infrastructure Partners ApS · 21. september 2026

VEDR.
Høring nr. 71398 · journalnummer 2026-7200

Auxilium Infrastructure Partners ApS (AIP) takker for muligheden for at afgive høringssvar til de seks bekendtgørelser om prioritering af netkapacitet og nettilslutning. AIP udvikler, investerer i og driver batterier og andre fleksible energiaktiver og har derfor en direkte interesse i både et sikkert elnet og troværdige rammer for nye investeringer.

AIP støtter formålet om at udnytte den eksisterende netkapacitet bedre og prioritere samfundskritiske behov og elektrificering. Netkapacitet er en knap ressource, og netoperatørerne skal kunne træffe nødvendige tekniske beslutninger. Reformens succes bør imidlertid måles på realiseret elektrificering, kortere tilslutningstid og lavere samlede omkostninger for netkunderne.

> **AIP's støtte til de udvidede prioriterings- og afslagsbeføjelser forudsætter en tilsvarende styrkelse af aftalebeskyttelse, myndighedsprøvelse og økonomisk ansvar.**

Vi anbefaler, at den endelige regulering bygger på fem sammenhængende garantier:

- **Aftalte rettigheder skal kunne anvendes i praksis.** Allerede tildelt kapacitet og projekter forsinket uden ansøgerens skyld skal have klare overgangsregler.
- **Fleksibilitet skal vurderes efter dokumenteret netbidrag.** Batterier skal have en reel adgang til at understøtte elektrificering og frigøre kapacitet.
- **Beslutninger skal kunne efterprøves.** Beregninger, reservationer, sagsforløb og ansvar skal være gennemsigtige på tværs af distribution og transmission. Netselskaberne skal dokumentere tilstrækkelig sagsbehandlingskapacitet.
- **Klageadgang skal virke, mens projektet kan reddes.** En uafhængig offentlig myndighed skal kunne træffe hurtige, bindende afgørelser om både afslag og fastlåste sager.
- **Reformens økonomiske nettogevinster skal til netkunderne.** Ændrede beføjelser og forpligtelser skal afspejles i den økonomiske regulering.

AIP foreslår nedenfor konkrete ændringer. Hvor en løsning kræver lovhjemmel eller bevilling ud over bekendtgørelserne, anmoder vi om, at den indarbejdes i det tilknyttede lovarbejde og implementeringsgrundlag. Beskyttelsesmekanismerne bør fungere samtidig med de nye beføjelser.

GRUNDLAG Høringsbrev af 25. august 2026 og de seks bekendtgørelsesudkast [1–7].

Sammenfatning af AIP's ændringsforslag

Forslagene vedrører prioriteringsudkastet [2], netvirksomhedsudkastet [4] og udkastet om fleksible tilslutningsaftaler [3]. Nødvendig supplerende lovhjemmel, tilsynskompetence og finansiering skal sikres samtidig.

01 **Præcisér prioriteringsudkastets § 3, stk. 2–6, og § 18, stk. 2:** Lav udnyttelse kan ikke alene begrunde genprioritering; eksisterende importret og ny eksport skal vurderes særskilt.

02 **Tilføj ved prioriteringsudkastets § 24 en overgangsregel:** Tilstrækkeligt oplyste ansøgninger før ikrafttræden beskyttes mod ringere prioritering som følge af operatørforsinkelse, med forbehold for driftssikkerhed.

03 **Prioriteringsudkastets § 12, nyt stk. 2, og § 13, stk. 1:** Indfør kategori 2 for lagre ved bindende importloft i definerede spidslastperioder, dokumenteret styringsadgang og beregnet aflastning af begrænsende netkomponent i relevante drifts- og N-1-situationer.

04 **Præcisér prioriteringsudkastets § 9, stk. 2–3, og § 13, stk. 2:** Vurdér kundebehov efter effekt, varighed og forventet udvikling; ejerskab og markedsdeltagelse må ikke i sig selv forringe kategoriindplaceringen.

05 **Udvid prioriteringsudkastets § 19, stk. 1–4, til væsentlige begrænsninger og berostillelse:** Kræv en samlet projektspecifik begrundelse og tilsynsadgang til det fulde grundlag fra netselskabet og Energinet.

06 **Supplér prioriteringsudkastets § 11, stk. 1–3, og § 17** med offentlige beregningsprincipper, tidshorisonter og geografiske reservationer samt faste genvurderinger og frigivelse, når grundlaget bortfalder.

07 **Tilføj i netvirksomhedsudkastets § 31** krav om bestyrelsesgodkendt bemandingsplan, faktisk kapacitet på tværs af enheder og leverandører samt kvartalsrapportering; supplér om nødvendigt tilsynet i § 57, stk. 1.

08 **Supplér netvirksomhedsudkastets § 31, stk. 1–3,** med en samlet mangelliste inden 15 arbejdsdage og prioriteringsudkastets § 6, stk. 3, og § 16, stk. 3–5, med offentlige puljekriterier og en beskyttet aftaleperiode.

09 **Udvid prioriteringsudkastets §§ 22–23** til kategorisering, berostillelse, passivitet og omprioritering. Kræv fra modtagelsen: indledende afklaring på 5, stillingtagen til midlertidige foranstaltninger på 10 og afgørelse på 30 arbejdsdage; bevar stærkere rettigheder.

10 **Præcisér prioriteringsudkastets § 20, stk. 1 og 5, og § 5 i udkastet om fleksible tilslutningsaftaler:** Kræv konkret vurdering af fleksible alternativer før afslag og tilbud, hvor det er teknisk gennemførligt inden for prioriteringsreglerne.

11 **Supplér udkastet om fleksible tilslutningsaftaler:** § 9, nr. 1–2 og 8, og § 11, stk. 2, skal sikre klare import-, eksport-, begrænsnings- og styringsvilkår; § 12 og § 15, stk. 2, skal kræve en gennemførelsesplan.

12 **Supplér prioriteringsudkastets § 21 med symmetri til indtægtsrammebekendtgørelsens § 28 [9]:** Årlig nettoopgørelse og fuld tilbageførsel senest 12 måneder efter tilsynets afgørelse; undgå dobbeltfinansiering via § 20, stk. 7.

Aftalte rettigheder skal beskyttes i praksis

Investeringer i netkapacitet foretages ofte før fuld udnyttelse. Aftalt indfasning, ombygning og midlertidige driftsstop er normale vilkår for industri og infrastruktur. Hvis lav historisk belastning i sig selv gør betalt kapacitet usikker, svækkes værdien af at indgå langsigtede aftaler.

Prioriteringsudkastets § 3 åbner for genprioritering af visse dispositioner vedrørende eksisterende kapacitet, men beskytter dispositioner forudsat i en bindende aftale. § 18, stk. 2, undtager dispositioner vedrørende eksisterende nettilslutningsaftaler fra afslagsreglen. Disse værn skal have et klart operationelt indhold. [2]

Afgræns genprioritering til det konkret ændrede behov

AIP anbefaler, at reglerne udtrykkeligt fastslår, at manglende eller lav udnyttelse ikke alene kan begrunde genprioritering. Netselskabet skal identificere den relevante aftale, den ændrede disposition og dens dokumenterede betydning for nettet. Aftalte udvidelser og indfasningsperioder skal respekteres; en historisk målekurve må ikke uden videre erstatte aftalens kapacitetsramme.

Import og eksport skal vurderes særskilt. En ansøgning om ny indfødningskapacitet bør kun føre til genvurdering af en eksisterende forbrugsret, hvis en konkret teknisk sammenhæng nødvendiggør det, og den retlige adgang hertil er dokumenteret. Mindre indgribende vilkår skal undersøges først. Beskyttelsen skal omfatte rettighedens faktiske anvendelighed; en ubegrænset berostillelse kan udhule den økonomiske værdi, selv om retten formelt består.

AIP's projekt i Grenaa illustrerer sondringen mellem aftalt forbrugskapacitet og særskilt anmodning om indfødningskapacitet. Den købte forbrugskapacitet indebærer ikke i sig selv en tilsvarende eksportret. Eksemplet understreger behovet for at beskytte aftalte rettigheder og behandle nye anmodninger konkret.

FIGUR 1 · SAGSEKSEMPEL OG AIP'S FORSLAG

Eksisterende forbrugsret giver ikke automatisk ret til ny eksport

AFTALT · BESKYTTES		NY ANMODNING · VURDERES SÆRSKILT
Forbrugskapacitet (import) Købt og aftalt ret — skal kunne anvendes efter aftalens kapacitetsramme, inkl. indfasning.	≠	**Indfødningskapacitet (eksport)** Behandles som ny, konkret ansøgning — uden at genåbne den eksisterende forbrugsret.

Sagsoplysninger: AIP. De to retninger kræver hver sin vurdering. AIP's forslag til beskyttelse og afgrænsning uddybes i teksten. [2]

Indfør en overgangsregel for forsinkede sager

AIP foreslår, at ansøgninger, som før ikrafttræden var tilstrækkeligt oplyst til afgørelse efter de hidtidige regler, beskyttes mod en forringet prioritering, når den manglende afgørelse skyldes forhold hos netoperatørerne. Kriterierne bør omfatte tidspunktet for sagens oplysning, eventuelle udeståender og dokumenterede behandlingsskridt. Ansøgeren skal kunne få denne vurdering prøvet hurtigt.

Beskyttelsen skal være en udtrykkelig overgangsordning med de nødvendige retlige forbehold, ikke bero på, om ansøgeren har haft ressourcer til gentagne rykkere. Den skal ikke give et ubetinget krav på teknisk uforsvarlig tilslutning. Reglerne bør desuden tydeliggøre, at reformen ikke afgør lovligheden af tidligere berostillelser eller afskærer eksisterende klage- og erstatningskrav.

ÆNDRINGSADRESSAT Prioriteringsudkastets § 3, § 18, stk. 2, og en ny overgangsbestemmelse i tilknytning til § 24; om nødvendigt det tilknyttede lovgrundlag [2].

Netbidrag skal have reel betydning for prioriteringen

Energilagring kan både belaste og aflaste nettet. Værdien afhænger af placering, effekt, varighed og faktisk drift. En hensigtsmæssig model skal gøre det attraktivt at dokumentere og kontraktuelt forpligte sig til en netmæssigt fordelagtig drift.

Udkastet placerer som udgangspunkt selvstændige batterier i kategori 3. Høringsbrevet beskriver derimod visse samplacerede VE-batterier som kategori 2. AIP anerkender behovet for at prioritere samfundskritiske funktioner, men anbefaler en mere funktionel afgrænsning af energilagring. [1–2]

Skab en dokumenterbar vej til bedre prioritering

AIP foreslår følgende bekendtgørelsestekst som et nyt stk. 2 i prioriteringsudkastets § 12:

»Stk. 2. Anmodninger vedrørende energilageranlæg, der ikke er omfattet af kategori 1, henføres uanset § 13, stk. 1, til kategori 2, når følgende betingelser alle er opfyldt:

- Der er aftalt et kontraktligt bindende loft for anlæggets import i de spidslastperioder, som netvirksomheden har defineret.
- Netvirksomheden har dokumenteret styringsadgang til anlægget, eksempelvis via et certificeret effektreguleringssystem, som sikrer overholdelse af de aftalte effektbegrænsninger.
- Beregninger dokumenterer, at anlægget aflaster den begrænsende netkomponent i relevante driftssituationer og N-1-situationer.«

Som konsekvensændring indledes § 13, stk. 1, med: »Medmindre anmodningen er omfattet af § 12, stk. 2, omfatter kategori 3 …«. De tre kriterier er kumulative og skal anvendes ens for selvstændige og samplacerede lagre. Prioriteringen af højere kategorier efter § 4 opretholdes. [2]

Beregningen efter nr. 3 skal belyse belastningen med og uden projektet på både distributions- og transmissionsniveau, hvor det er relevant. Import og eksport, effekttoppe, tidsmæssige begrænsninger og samspillet med øvrige anlæg skal behandles eksplicit. Levering af systemydelser eller en generel betegnelse som fleksibelt anlæg kan ikke stå alene som dokumentation for lokal netaflastning.

FIGUR 2 · AIP'S FORSLAG

Kategori 2 skal kræve importloft, styringsadgang og beregnet netaflastning

KRITERIUM 1 · KUMULATIVT
Bindende importloft
Kontraktligt loft for import i netvirksomhedens definerede spidslastperioder.

KRITERIUM 2 · KUMULATIVT
Dokumenteret styringsadgang
F.eks. certificeret effektreguleringssystem, der sikrer de aftalte grænser.

KRITERIUM 3 · KUMULATIVT
Beregnet netaflastning
Aflastning af begrænsende netkomponent i relevante drifts- og N-1-situationer.

RETSVIRKNING
Alle tre opfyldt → anmodningen henføres til **kategori 2** (nyt § 12, stk. 2; konsekvensændring i § 13, stk. 1). Prioriteringen af højere kategorier efter § 4 opretholdes.

Forslag til § 12, stk. 2, med konsekvensændring i § 13, stk. 1. Gælder lagre uden for kategori 1; § 4 om prioritering af højere kategorier opretholdes. [2]

Gør reglerne anvendelige for batterier hos erhvervskunder

Der bør offentliggøres klare kriterier for, hvornår energilagring ligger inden for brugerens almindelige produktions- eller forbrugsbehov. Dimensioneringen bør vurderes ud fra dokumenterede effekttoppe, lagringsvarighed, realistisk forbrugsudvikling og relevant forsyningsbehov. Vurderingen må ikke reduceres til en enkel sammenligning med historisk gennemsnitsforbrug.

Et batteris deltagelse i el- og systemydelsesmarkederne bør ikke i sig selv medføre en ringere kategori, hvis den kundetilknyttede funktion og de aftalte netgrænser fortsat opfyldes. Hvor et projekt indeholder selvstændige, identificerbare kapacitetsbehov, bør de vurderes særskilt. Et legitimt elektrificeringsbehov bør ikke automatisk få en ringere placering, fordi projektet også indeholder et batteri.

Tilsvarende bør teknisk ækvivalente projekter behandles ens, uanset om batteriet ejes af netkunden eller en ekstern investor. Anlægsejers selskabsstruktur må ikke anvendes som erstatning for en konkret vurdering af anlæggets netpåvirkning. Høringsbrevets principper om et sagligt og proportionalt skøn bør omsættes til fælles praksis. [1]

ÆNDRINGSADRESSAT Kategoriindplacering og netvenlighed, navnlig prioriteringsudkastets §§ 9, 12–13 og 15 [2]; høringsbrevets forklaring af samplacering og skønsudøvelse [1].

Beslutninger skal være gennemsigtige og rettidige

Et udvidet teknisk skøn forudsætter, at ansøgeren kan forstå beslutningen, og at en uafhængig myndighed kan efterprøve den. Samarbejdet mellem netselskaber og Energinet skal give én sammenhængende sagsbehandling med tydeligt ansvar.

Ét samlet beslutningsgrundlag på tværs af nettet

AIP anbefaler, at en væsentlig begrænsning eller berostillelse ledsages af en projektspecifik redegørelse for den begrænsende netkomponent eller driftsbetingelse, projektets beregnede bidrag, relevante forudsætninger og den forventede tidshorisont. Redegørelsen skal vise, hvilke alternative tilslutningsvilkår der er undersøgt, og hvorfor de eventuelt ikke er tilstrækkelige.

Det ansvarlige netselskab skal samle begrundelsen, også når den bygger på Energinets vurdering. Forsyningstilsynet skal kunne indhente og prøve det fulde tekniske grundlag fra begge operatører. Ansøgeren skal have tilstrækkelig indsigt til at varetage sine interesser; beskyttelsesværdige net- og tredjemandsoplysninger kan håndteres gennem begrænset adgang eller en uafhængig sagkyndig.

FIGUR 3 · AIP'S FORSLAG

Én samlet begrundelse skal gøre hele beslutningsgrundlaget efterprøveligt

NETSELSKAB
Begrænsende netkomponent, beregnet bidrag, forudsætninger, tidshorisont, undersøgte alternativer.

ENERGINET
Transmissionsvurdering og driftsbetingelser, hvor afgørelsen bygger herpå.

ANSVARLIGT NETSELSKAB
Én samlet, projektspecifik begrundelse — også når den bygger på Energinets vurdering.

ANSØGER
Tilstrækkelig indsigt til at varetage sine interesser; fortrolige oplysninger via begrænset adgang eller uafhængig sagkyndig.

FORSYNINGSTILSYNET
Kan indhente og prøve det fulde tekniske grundlag fra begge operatører.

Ansøgerens indsigt kan tilrettelægges med beskyttelse af fortrolige oplysninger. Tilsynet skal kunne indhente og prøve det fulde grundlag fra begge operatører. [2, 4–5]

Kapacitetsreservationer skal kunne kontrolleres

Forventede behov kan efter udkastet begrunde kapacitetsreservation og afslag uden konkrete konkurrerende ansøgninger. AIP foreslår offentliggjorte beregningsprincipper, tidshorisonter og geografiske reservationer samt faste genvurderinger. Kapacitet skal frigives, når forudsætninger bortfalder. Offentliggørelse af samlede MW pr. kategori bør suppleres med oplysninger, der muliggør lokal efterprøvelse uden at afsløre fortrolige projektdata. [2]

Nye opgaver kræver dokumenteret sagsbehandlingskapacitet

Udvidede beføjelser, flere tekniske vurderinger og skærpede dokumentationskrav skal ledsages af en forpligtelse til at afsætte tilstrækkelige ressourcer. AIP anbefaler, at hver netvirksomhed skal have en bestyrelsesgodkendt bemandings- og kapacitetsplan, dimensioneret efter forventet sagsmængde, kompleksitet, ophobede sager og de gældende frister. Planen skal omfatte netfaglige specialister, juridiske kompetencer og projektledelse samt dokumenterede leverancer og svarfrister i samarbejdet med Energinet.

Den effektive sagsbehandlingskapacitet skal opgøres på tværs af juridiske enheder, fælles serviceselskaber og eksterne leverandører som faktisk allokerede årsværk og faglige kompetencer til nettilslutningsopgaver. Den enkelte netvirksomhed skal bevare ansvaret for rettidig og tilstrækkeligt oplyst sagsbehandling. Organisatoriske grænser og interne leveranceaftaler må ikke efterlade ansøgeren uden en ansvarlig part.

AIP foreslår kvartalsvis offentlig rapportering om sagsindgang, afsluttede sager, behandlingstider og alderen på åbne sager, opdelt efter sagstype. Gennemsnit skal suppleres med oplysninger om de længste ventetider, så fastlåste sager bliver synlige. Ved vedvarende fristoverskridelser skal Forsyningstilsynet kunne kræve en tidsfastsat genopretningsplan for bemanding, arbejdsgange og sagsafvikling; nødvendige hjemmelsændringer bør indgå i reformen.

Nødvendige og effektivt afholdte meromkostninger skal behandles efter den økonomiske regulering og afstemmes med eksisterende finansiering og gebyrer. Flere beføjelser må ikke ledsages af utilstrækkelig administrativ kapacitet, mens forsinkelsesomkostningen bæres af netkunderne. Samtidig skal øgede ressourcer følges af dokumenteret fremdrift, så reformen hverken skaber dobbeltfinansiering eller en varig ekstraindtjening uden tilsvarende opgaver. [2, 9]

Fra orientering om ventetid til ansvar for fremdrift

Netvirksomhedsudkastets § 31 indeholder krav om tidsplaner inden tre måneder og regelmæssige opdateringer. Disse oplysningskrav skal suppleres med konkrete procesfrister og mulighed for indgriben ved overskridelse. [4]

AIP foreslår en samlet indledende mangelliste senest 15 arbejdsdage efter modtagelsen. Efterfølgende supplerende krav skal begrundes i sagens tekniske forhold eller nye oplysninger. Ansøgeren skal få skriftlig besked om sagens modenhed, næste beslutningspunkt og placering i en eventuel pulje. En overskredet frist skal udløse en begrundet ny plan og adgang til hurtig myndighedsprøvelse.

Puljedatoer og adgangskriterier bør offentliggøres på forhånd. Når en ansøgning er prioriteret til aftaleindgåelse, bør en tidsafgrænset aftaleperiode sikre mod løbende forskydning af grundlaget, med forbehold for væsentlige ændringer og dokumenterede sikkerhedshensyn. Reglerne om ét eller flere anlæg skal anvendes på baggrund af faktisk teknisk sammenhæng og skal forhindre både kunstig opsplitning og usaglig sammenlægning.

ÆNDRINGSADRESSAT Prioriteringsudkastets §§ 6, 11 og 16–20 [2], netvirksomhedsudkastets §§ 30 a–31 [4] samt systemansvarsudkastets § 6 a [5]. Ressourcekravene forudsætter om nødvendigt supplerende hjemmel og tilsynsbeføjelser.

Myndighedsprøvelse skal kunne redde projektet

En korrekt afgørelse har begrænset værdi, hvis den først foreligger, efter at finansiering, leverandøraftaler eller arealrettigheder er bortfaldet. AIP anbefaler derfor en særskilt, finansieret hasteordning hos Forsyningstilsynet for tvister om nettilslutning og kapacitetsrettigheder.

Ordningen skal bygge på de eksisterende retssikkerhedsgarantier. Artikel 60, stk. 2, i elmarkedsdirektivet, direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019, fastsætter for klager over netoperatørers forpligtelser efter direktivet en afgørelsesfrist på to måneder fra modtagelsen med afgrænsede forlængelsesmuligheder. En tilsvarende frist findes for visse klager i bekendtgørelse nr. 1216 af 15. december 2011. AIP anbefaler et moderniseret, tydeligt anvendelsesområde og et hurtigere spor for tidskritiske sager. [8, 10]

Klageadgangen bør udtrykkeligt omfatte afslag, berostillelse, manglende behandling, kategoriindplacering og omprioritering, også uden et formelt afslag. Ansøgeren og kapacitetsrettighedshaveren skal have en klar klageadgang og kunne benytte en befuldmægtiget repræsentant. Prøvelsen skal dække det regulatoriske grundlag hos både netselskab og Energinet. Civilretlige krav om kontraktopfyldelse og erstatning skal fortsat håndteres særskilt. [11–12]

FIGUR 4 · AIP'S FORSLAG

Hurtig prøvelse skal beskytte projektet, før ventetiden gør klagen værdiløs

FRA MODTAGELSEN	FRA MODTAGELSEN	FRA MODTAGELSEN
5 arbejdsdage	**10** arbejdsdage	**30** arbejdsdage
Indledende afklaring af sagen.	Stillingtagen til midlertidige foranstaltninger.	Afgørelse i sagen.

Foreslåede frister i arbejdsdage. Begrundet forlængelse i særlige tilfælde må kun ske under gældende retlige betingelser; stærkere gældende frister bevares. Civilretlige krav behandles særskilt. [8, 10–12]

Fristerne er AIP's ændringsforslag og må ikke forringe kortere eller stærkere frister efter gældende ret. Forlængelse må kun ske efter de relevante betingelser; yderligere forlængelse ud over direktivets ramme kræver klagerens samtykke. Sagsoplysning og partshøring skal tilrettelægges inden for fristen. Operatørernes sene fremsendelse af materiale må ikke automatisk sætte fristen ud af kraft. Overskridelser skal udløse ledelsesmæssig eskalation, en bindende afslutningsplan og offentlig registrering.

Forsyningstilsynet skal have tilstrækkelige jurister og netfaglige specialister samt adgang til uafhængig teknisk bistand. Eksisterende oplysnings- og påbudsbeføjelser skal anvendes effektivt og suppleres, hvor nødvendigt. Tilsynet skal kunne kræve beregninger og fortsat sagsbehandling samt efter konkret vurdering beskytte omtvistede rettigheder mod dispositioner, der gør klagen virkningsløs. Midlertidige indgreb skal være proportionale og respektere driftssikkerhed og tredjemandsrettigheder. [11]

En videre klage bør behandles i et tilsvarende hurtigt spor hos Energiklagenævnet. En hjemvisning skal ledsages af præcise anvisninger og en frist, så sagen ikke starter forfra uden fremdrift. Manglende efterlevelse af påbud skal kunne håndhæves effektivt. AIP anmoder om, at nødvendige lovændringer og bevillinger gennemføres sammen med reformen.

ÆNDRINGSADRESSAT Prioriteringsudkastets §§ 22–23 [2] og det relevante lov- og klagegrundlag [8, 10–12].

Fleksibel adgang skal være en brugbar løsning

Fleksible tilslutningsvilkår kan bringe projekter i drift tidligere og udnytte nettet bedre. Værdien opstår, når de tekniske begrænsninger er kendte, kan styres og kan indgå i projektets økonomi. En teoretisk mulighed for afbrydelighed er utilstrækkelig som investeringsgrundlag.

Høringsbrevet forklarer, at § 5 ændres for at bringe reglerne om midlertidig fleksibel tilslutning i overensstemmelse med muligheden for afslag. AIP anbefaler, at denne ændring ledsages af en udtrykkelig pligt til konkret at undersøge gennemførlige alternativer, før et projekt afvises. [1, 3]

Undersøg tilpasninger før afslag

Vurderingen bør omfatte begrænset import eller eksport, forskellige grænser i de to retninger, bestemte tidsvinduer, afbrydelighed, trinvis idriftsættelse og fast kapacitet kombineret med en fleksibel del. Hvor en sikker og teknisk gennemførlig løsning kan tilbydes inden for prioriteringsreglerne, bør ansøgeren modtage et konkret tilbud eller en begrundelse for, hvorfor løsningen ikke stilles til rådighed.

FIGUR 5 · AIP'S FORSLAG

Mulighederne skal vurderes konkret under hensyn til driftssikkerhed og prioriteringsreglerne. Et tilbud forudsætter en sikker og teknisk gennemførlig løsning. [2–3]

Grundlaget for afgørelsen og den indledende vurdering af realistiske alternativer bør stilles til rådighed uden særskilt gebyr. Eventuelle betalinger for yderligere bestilte analyser skal fremgå på forhånd, være omkostningsbaserede og holdes adskilt fra den almindelige begrundelses- og oplysningspligt.

Gør begrænsningerne forudsigelige og kontrollerbare

AIP anbefaler standardiserede vilkår, som angiver udløsende netforhold, reguleringsrækkefølge, varsel, forventet hyppighed og varighed samt rammerne for ændring af vilkårene. Fast kapacitet og fleksibel kapacitet skal være entydigt adskilt. Hvor et sikkert estimat ikke kan gives, skal datagrundlaget og usikkerheden forklares, så investoren kan vurdere risikoen.

For midlertidige aftaler skal vejen til fuld netadgang understøttes af en forventet dato, identificerede nettiltag og løbende status. Netoperatørernes styringskrav bør harmoniseres, så et certificeret effektreguleringssystem kan anvendes på tværs af netområder med klart begrundede lokale tilpasninger. Dette er en forudsætning for skalerbar drift af distribuerede batterier.

Metodeanmeldelse er ikke det samme som et driftsklart netprodukt. AIP anbefaler derfor en offentlig implementeringsplan med ansvarlige parter, frister for ansøgerdialog og tidspunkt for faktisk anvendelse. Et projekt med realistisk mulighed for senere fleksibel tilslutning bør kunne bevare sin ansøgning på fastlagte vilkår, mens det relevante produkt færdiggøres, med krav om fortsat projektmodenhed.

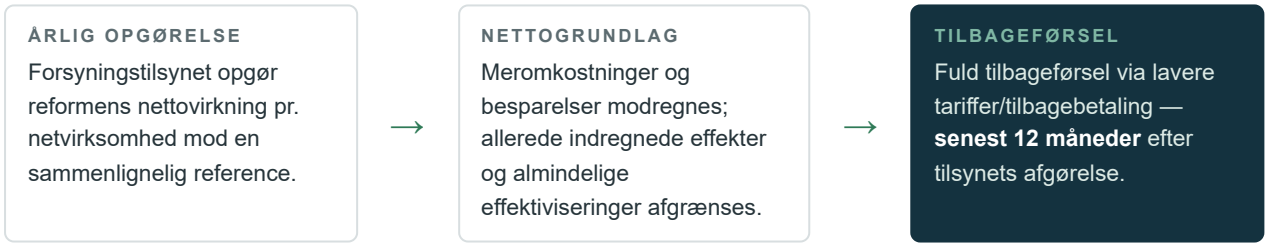
ÆNDRINGSADRESSAT Udkastet om fleksible tilslutningsaftaler, navnlig §§ 5 og 9–12 [3], samt prioriteringsudkastets regler om afslag, kø og oplysning [2].

Reformens nettogevinster skal tilfalde netkunderne

Prioriteringsudkastets § 21 bør anvendes symmetrisk med § 28 i bekendtgørelse nr. 168 af 27. januar 2026 om indtægtsrammer for netvirksomheder, så både dokumenterede meromkostninger og besparelser indgår i reguleringen. [2, 9]

FIGUR 6 · AIP'S FORSLAG

Reformens dokumenterede nettogevinst skal fuldt ud tilbage til netkunderne

Principmodel uden beløb. Udskudt investering er ikke en gevinst krone for krone. Allerede indregnede effekter og almindelige effektiviseringer afgrænses som beskrevet i teksten. [2, 9]

Opgør virkningen på et dokumenteret nettogrundlag

Forsyningstilsynet bør årligt opgøre reformens nettovirkning pr. netvirksomhed mod en sammenlignelig reference, herunder omkostninger, investeringer og risiko. Allerede indregnede effekter og almindelige effektiviseringer skal afgrænses; dobbeltfinansiering skal undgås.

Tilbageføre gevinster med klare frister

Reformens dokumenterede nettogevinster skal fuldt ud tilbageføres gennem lavere tariffer og relevant tilbagebetaling i førstkommende mulige tarifperiode, senest 12 måneder efter tilsynets afgørelse. Nødvendige omkostninger må dækkes én gang.

Tilpas hele reguleringsgrundlaget, hvis balancen ændres

Kan de eksisterende mekanismer ikke sikre balancen, bør reguleringsgrundlaget tilpasses, så opgaver, risiko, indtægtsrammer og forrentning fortsat hænger sammen.

ÆNDRINGSADRESSAT Prioriteringsudkastets §§ 20–21 [2], indtægtsrammebekendtgørelsens § 28 og relevante øvrige økonomiske regler [9].

Gennemfør reformen som en sammenhængende pakke

AIP anbefaler, at de seks bekendtgørelser færdiggøres med fælles definitioner, samordnede proceskrav og klar sammenhæng til gældende EU-ret. Hvor de foreslåede garantier kræver ændringer i lovforslag nr. L 23, Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og lov om fremme af vedvarende energi (Prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig tilslutning til elnettet m.v.), fremsat den 20. august 2026 i folketingsåret 2025-26 (2. samling), eller anden lovgivning, bør ministeriet sikre denne sammenhæng før anvendelsen af de nye beføjelser. [13]

Afgræns tilslutningskompetencen tydeligt

Præciseringerne i netvirksomhedsudkastets § 30 a og systemansvarsudkastets § 6 a bør ledsages af offentliggjorte kriterier for afgørelser om ét eller flere anlæg. Saglighed, lighed og proportionalitet skal kunne efterprøves i konkrete sager. En generel henvisning til et teknisk skøn bør ikke træde i stedet for en begrundelse eller for den metodegodkendelse, som måtte være påkrævet for generelle vilkår. [4–5]

Bevar klarhed om tilslutningspligt og direkte linjer

Ved ophævelsen af § 2, stk. 2, i bekendtgørelsen om nettilslutning af elproduktionsanlæg bør det fremgå klart, hvilke tilslutningsforpligtelser der fortsat gælder, og hvordan de spiller sammen med prioritering og afslagsgrunde. Anlæg, der opfylder de relevante betingelser, skal have en klar vej til en begrundet stillingtagen. Den særlige definition af elproduktionsanlæg i denne bekendtgørelse må ikke uden videre overføres til alle energilageranlæg. [1, 6]

Konsekvensrettelserne vedrørende direkte linjer bør bevare muligheden for hensigtsmæssig samplacering. Ministeriet bør tydeliggøre, hvordan kategorisering, kapacitetsbehov og fælles tilslutningspunkt vurderes for samlede anlæg. Tilladelse til en direkte linje kan ikke i sig selv erstatte nødvendig netadgang, men samplaceringens dokumenterede virkning skal indgå i vurderingen. [7]

Følg op på faktiske resultater

AIP anbefaler en offentlig implementeringsplan og en evaluering senest 12 måneder efter ikrafttræden. Evalueringen bør omfatte tid fra fyldestgørende ansøgning til afgørelse og tilslutning, realiserede MW, anvendelsen af fleksibel adgang, sagsbehandlingskapacitet, klagesagernes varighed og udfald samt økonomiske korrektioner til netkunderne. Sager bør opdeles efter kategori og netområde, så forskelle i praksis kan identificeres og forklares.

Som teknisk rettelse bør henvisningen i prioriteringsudkastets § 18, stk. 4, til stk. 1, nr. 3, korrigeres, da det fremlagte stk. 1 alene indeholder nr. 1 og 2. [2]

AIP opfordrer til, at beskyttelse af aftalte rettigheder, hurtig myndighedsprøvelse og økonomisk symmetri indarbejdes som bærende elementer i reformen. Det vil styrke både netoperatørernes beslutningsgrundlag og investorernes tillid til, at projekter kan udvikles på forudsigelige vilkår. AIP står til rådighed for en faglig dialog om udformning og praktisk implementering.

Med venlig hilsen

David Scherer
Managing Partner
Auxilium Infrastructure Partners ApS

Materiale og henvisninger

Henvisningerne angår det offentliggjorte høringsmateriale og de nedenfor anførte retskilder. Forslag til nye frister, beføjelser og økonomiske mekanismer er AIP's anbefalinger.
Høringsportalen · høring 71398 · frist 22. september 2026

[1] Høringsbrev, 25. august 2026

Formål, kategoriindplacering, ændringer i de fem eksisterende bekendtgørelser og forudsat ikrafttræden.

[2] Udkast: Prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger

Navnlig §§ 3–4, 6, 9, 11–13 og 15–24.

[3] Udkast: Fleksible tilslutningsaftaler

Navnlig §§ 5, 9–12 og 15. Ændringsmarkeringerne læses sammen med høringsbrevet.

[4] Udkast: Varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter

Navnlig §§ 30, 30 a og 31 samt tilsynsbestemmelsen i § 57, stk. 1.

[5] Udkast: Systemansvarlig virksomhed og anvendelse af eltransmissionsnettet

Navnlig § 6 a og sammenhængen til forskrifter og metoder.

[6] Udkast: Nettilslutning af elproduktionsanlæg

Anvendelsesområde og foreslået ophævelse af § 2, stk. 2; læses med høringsbrevet.

[7] Udkast: Tilladelseskriterier, vilkår og ansøgningsproces for direkte linjer

Anvendelsesområde, energilageranlæg og tilslutning af samlede anlæg.

[8] Elmarkedsdirektivet: Direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019

Konsolideret tekst af 12. oktober 2025, navnlig artikel 60, stk. 2 og 8.

[9] Bekendtgørelse nr. 168 af 27. januar 2026 om indtægtsrammer for netvirksomheder

Navnlig § 28 om justering som følge af ændrede krav.

[10] Bekendtgørelse nr. 1216 af 15. december 2011 om frister for Energitilsynets behandling af visse klager

Navnlig §§ 1 og 3 om anvendelsesområde og frister.

[11] Elforsyningsloven, lovbekendtgørelse nr. 544 af 16. juni 2026

Navnlig §§ 84, 85 d, 86 og 89.

[12] Lov nr. 690 af 8. juni 2018 om Forsyningstilsynet

Navnlig § 3, stk. 3, om civilretlige tvister.

[13] Lovforslag nr. L 23: Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og lov om fremme af vedvarende energi (Prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig tilslutning til elnettet m.v.)

Fremsat den 20. august 2026, folketingsåret 2025-26 (2. samling). Henvisningen angår lovforslaget som fremsat.

Auxilium

Reformens succes bør måles på realiseret elektrificering, kortere tilslutningstid og lavere samlede omkostninger for netkunderne.
Beskyttelsesmekanismerne bør fungere samtidig med de nye beføjelser.

Auxilium Infrastructure Partners ApS
Høringssvar · Netkapacitet og nettilslutning · 21. september 2026

HØRING NR. 71398 · J.NR. 2026-7200
DAVID SCHERER · MANAGING PARTNER

Energistyrelsen
elmarked@ens.dk
sbcl@ens.dk
mdsdr@ens.dk

BL – Danmarks Almene Boliger
Studiestræde 50
1554 København
Tlf: 3376 2000
www.bl.dk
bl@bl.dk

22. september 2026

Høringssvar – Høring over udkast til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet

BL – Danmarks Almene Boliger har den 25. august 2026 modtaget Energistyrelsens høring over udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet.

BL støtter overordnet formålet om at sikre en hensigtsmæssig prioritering af den tilgængelige netkapacitet. BL finder dog anledning til at pege på enkelte forhold vedrørende prioriteringskategori 1 i bekendtgørelsens § 10. Udkastet giver anledning til en vis usikkerhed om, hvordan bestemmelsen skal anvendes i praksis.

Kategoriseringen
Efter § 10 omfatter kategori 1 blandt andet almindelig og forventelig forbrugsudvikling hos eksisterende kunder og nye husholdninger. Samtidig fremgår det af § 10, stk. 2, at kapacitetsbehov, der kan henføres til et konkret projekt eller en identificerbar aktør, ikke er omfattet af den almindelige og forventelige forbrugsudvikling. Det er uklart, hvad der nærmere forstås ved et "konkret projekt", og hvilke kriterier der skal indgå ved afgrænsningen. Der er risiko for usikkerhed og uensartet praksis, hvis det ikke præciseres, hvornår et kapacitetsbehov falder inden for eller uden for bestemmelsen.

I almene boligafdelinger vil etablering af fælles varmepumpeløsninger, fælles ladeinfrastruktur til opladning af elbiler eller andre fælles energiløsninger ofte være den mest hensigtsmæssige måde at dække husholdningernes energibehov på. Det vil få uhensigtsmæssige konsekvenser for kollektive elektrificeringsløsninger i boligområder, hvis sådanne løsninger kan risikere at blive betragtet som et ”konkret projekt” eller udført af en ”identificerbar aktør” og dermed blive placeret i en lavere prioriteringskategori, selvom de reelt dækker samme almindelige og forventelige behov hos husholdningerne, som hvis løsningerne blev etableret individuelt. Organiseringen af en løsning bør ikke i sig selv være afgørende for dens adgang til netkapacitet. Kollektive løsninger vil ofte være både teknisk, økonomisk og energimæssigt mere hensigtsmæssige, særligt i etagebyggeri og større boligområder.

Begreberne "konkret projekt" og ”identificerbar aktør” bør præciseres nærmere. Kollektive elektrificeringsløsninger, der tjener almindelige husholdningsbehov, må ikke stilles ringere alene som følge af deres organisering.

Større gennemsigtighed om de prioriteringer, der foretages.
BL finder desuden anledning til at pege på betydningen af gennemsigtighed i det foreslåede prioriteringssystem. Bekendtgørelsen indebærer, at netselskaberne skal foretage prioriteringer mellem forskellige kapacitetsbehov, samtidig med at det præciseres, at de forvaltningsretlige principper skal overholdes. Udkastet indeholder dog ikke nærmere regler om, hvilke oplysninger netselskaberne skal give til de berørte aktører om prioriteringen, herunder eksempelvis forventet tilslutningstidspunkt, ændringer i prioriteringen eller baggrunden for sådanne ændringer.

En vis grad af gennemsigtighed er en nødvendig forudsætning for, at de berørte aktører kan vurdere, om prioriteringen sker i overensstemmelse med de forvaltningsretlige principper om blandt andet saglighed og ligebehandling. Uden adgang til oplysninger om grundlaget for prioriteringen vil det i praksis være umuligt at efterprøve, om disse principper efterleves.

Bekendtgørelsen bør indeholde klarere krav til information og begrundelse i forbindelse med netselskabernes prioriteringer.

Med venlig hilsen

Bent Madsen
Adm. direktør

AddiGen ApS
Green Hydrogen Hub CAES Facility · PCI 1.16

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V, Danmark
Attn: Søren Brandt Clausen (sbcl@ens.dk)

21. september 2026

Vedr.: Høringssvar - Høring over udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet, høringsportalen ID 71398, journalnummer [2026-7200]

Kære ELkontor, Søren Brandt Clausen og Mads Dreier

Introduktion

AddiGen ApS (”AddiGen”) er udvikleren bag Green Hydrogen Hub Compressed Air Energy Storage Facility ("CAES-projektet"), et 320 MW trykluftsanlæg, der lager energi i form af trykluft. CAES-projektet udgør en del af det samlede Green Hydrogen Hub-projekt i Viborg Kommune, der er udviklet i samarbejde med Energinets datterselskab, Gas Storage Denmark. CAES-projektet har haft status som et EU-projekt af fælles interesse (PCI) siden dets optagelse på den femte EU-liste i 2021 og er i øjeblikket udpeget som PCI 1.16 i henhold til forordning (EU) 2022/869 (”TEN-E-forordningen”).

AddiGen hilser muligheden for at indsende høringssvar til Energistyrelsen vedrørende udkastet til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet ("udkastet til bekendtgørelsen") velkommen.

Resumé

AddiGen beder om, at §10 i udkastet til bekendtgørelsen ændres, således at projekter, der har status som "Projekt af fælles europæisk interesse" ("PCI") eller "Projekt af gensidig interesse" ("PMI") i henhold til TEN-E-forordningen, udtrykkeligt anerkendes i kategori 1. I sin nuværende form risikerer udkastet til bekendtgørelsen at placere EU-anerkendte, nationalt støttede PCI'er i kategori 3, under den udefinerede, altomfattende kategori 2, og udsætter dem dermed for afslagsproceduren i § 18. AddiGen gør gældende, at dette resultat er i direkte strid med Danmarks forpligtelser i henhold til artikel 7 i TEN-E-forordningen samt princippet om loyalt samarbejde i artikel 4, stk. 3, TEU, og at udkastet til bekendtgørelsens egen anerkendelse af EU-pålagt infrastruktur i § 10, stk. 1, nr. 5 (AFIR-forordningen) viser, at en tilsvarende anerkendelse af PCI-projekter både er gennemførlig og i overensstemmelse med instrumentets struktur.

1. Resumé af AddiGens holdning

AddiGen gør gældende, at § 10 i udkastet til bekendtgørelse (kategori 1) skal udvides, så projekter med status som PCI (projekt af fællesskabsbetydning) eller PMI (projekt af fælles interesse) i henhold til TEN-E-forordningen udtrykkeligt anerkendes inden for kategori 1.

En PCI- eller PMI-udpegning er mere end blot en EU-betegnelse. Den afspejler en vurdering på EU-plan af, at den energiinfrastruktur, der udvikles, er strategisk vigtigt for Unionens energimål. I henhold til artikel 7 i TEN-E-forordningen fastslår optagelsen på EU-listen, at et PCI-projekt er nødvendigt ud fra et energipolitisk og klimamæssigt perspektiv med henblik på at udstede tilladelser; den kræver, at de relevante ansøgninger behandles så hurtigt som muligt; og den kræver, at projekter på EU-listen tillægges den højest mulige nationale betydning, hvor en sådan status findes i national lovgivning.

Det aktuelle udkast:

- indeholder 21ingen reference til PCI- eller PMI-status;
- kan rangere PCI- og PMI-projekter lavere end projekter, der falder ind under den bredere kategori 2 ("Grøn omstilling og elektrificering"), og dermed udsætte dem for afslagsproceduren i § 18; og
- viser allerede gennem § 10, stk. 1, nr. 5, at infrastruktur, hvis betydning følger af EU-lovgivningen (i dette tilfælde AFIR-forordningen), på passende vis kan anerkendes inden for kategori 1. Når opladningsinfrastruktur til tunge køretøjer anerkendes i kategori 1 for at opfylde kravene i AFIR-forordningen, må det *a fortiori* gælde for PCI-projekter, som er underlagt den langt mere specifikke og direkte forpligtelse i artikel 7, stk. 3, i TEN-E-forordningen om at tildele den "højest mulige nationale betydning".

AddiGen gør derfor gældende, at udkastet til bekendtgørelsen skal anerkende PCI- og PMI-status inden for kategori 1 for at opfylde Danmarks forpligtelser i henhold til TEN-E-forordningen.

2. Projekter af fælles interesse: Strategiske EU-energiinfrastrukturprojekter

Projekter af fælles interesse (PCI'er) er energiinfrastrukturprojekter, som Den Europæiske Union anerkender som strategisk vigtige for integrationen, sikkerheden og dekarboniseringen af det europæiske energisystem. For at kunne opnå PCI status skal et projekt opfylde de kriterier, der er fastlagt i TEN-E-forordningen, herunder at det skal påvises, at fordelene ved projektet opvejer omkostningerne, og at det er nødvendigt for en prioriteret korridor eller et prioriteret område inden for EU's energiinfrastruktur samt har den nødvendige grænseoverskridende betydning. Udvælgelsesprocessen involverer

de relevante medlemsstater og de regionale grupper, der er oprettet i henhold til TEN-E-forordningen.

PCI-status afspejler derfor, at et projekt har betydning ud over det nationale niveau. Det er netop af denne grund, at TEN-E-forordningen fastsætter specifikke forpligtelser vedrørende den nationale behandling af sådanne projekter:

- Artikel 7, stk. 1, fastslår nødvendigheden af PCI-projekter ud fra et energipolitisk og klimamæssigt perspektiv i tilladelsesprocessen.
- Artikel 7, stk. 2, kræver, at projektinitiativtagere og myndigheder sikrer, at ansøgninger vedrørende sådanne projekter behandles så hurtigt som muligt i overensstemmelse med EU-retten og national ret.
- Vigtigst af alt i den aktuelle sammenhæng, er, at artikel 7, stk. 3, fastsætter, at projekter på unions PCI-list skal tildeles status som værende af den højest mulige nationale betydning, hvor en sådan status findes i national lovgivning.

Udkastet til bekendtgørelsen er netop den type nationalt instrument, som artikel 7 adresserer: Det fastlægger en bindende, hierarkisk prioriteringsordning (kategori 1 til kategori 4, der anvendes i streng rækkefølge i henhold til § 4, stk. 2), der regulerer, hvilke projekter der tildeles netkapacitet, og hvilke der afslås tilslutning i henhold til § 18. Hvor en sådan ordning findes, kræver artikel 7, stk. 3, at PCI-projekter tildeles den højest mulige nationale betydning – dvs. kategori 1. Udeladelsen af PCI- og PMI-projekter fra kategori 1 udgør derfor en tilsidesættelse af artikel 7, stk. 3, i TEN-E-forordningen, som er direkte anvendelig i dansk ret. Denne udeladelse er endvidere uforenelig med princippet om EU-rettens forrang, idet en national bekendtgørelse ikke kan indrettes således, at den i praksis fratager en direkte anvendelig EU-forordning dens virkning (*effet utile*). Hertil kommer, at princippet om loyalt samarbejde i artikel 4, stk. 3, TEU forpligter Danmark til at træffe alle foranstaltninger, der er egnede til at sikre opfyldelsen af forpligtelserne i henhold til EU-retten – herunder TEN-E-forordningens krav til behandling af PCI-projekter.

3. Lovbestemte tidsrammer for at udstede tilladelser til PCI-projekter

AddiGen skal endvidere fremhæve en direkte konflikt mellem udkastet til bekendtgørelsen og de godkendelsesrammer, der gælder for projekter af fælles interesse (PCI'er). PCI-projekter er underlagt en lovbestemt godkendelsestidsfrist på op til 42 måneder i henhold til TEN-E-forordningen, hvilket afspejler deres prioriterede status og medlemsstaternes forpligtelse til at sikre, at denne status tillægges behørig vægt gennem hele godkendelsesprocessen. Hvis et PCI-projekt nægtes nettilslutning eller udsættes for væsentlige forsinkelser som følge af sin placering i andet end kategori 1, kan dette reelt umuliggøre overholdelsen af den 42-måneders tidsfrist. En sådan

situation, hvor dansk ret forhindrer opfyldelsen af en EU-retslig forpligtelse, udgør ikke blot en uoverensstemmelse, men en potentiel traktatbrudssituation. AddiGen ser gerne en afklaring af, hvordan Energistyrelsen agter at sikre, at udkastet til bekendtgørelsen forbliver foreneligt med godkendelsesrammerne for PCI-projekter, herunder den 42-måneders tidsfrist i TEN-E-forordningen.

4. Konsekvenserne af det nuværende udkast for PCI lagringsprojekter

I henhold til bekendtgørelsesudkastet i sin nuværende udformning kan et projekt, der formelt er anerkendt af Europa-Kommissionen, Rådet og Europa-Parlamentet som værende af afgørende betydning for Unionens energi- og klimamål, efter en udvælgelsesproces i en medlemsstat, hvor Energistyrelsen selv, som national kompetent myndighed, støttede projektets PCI-ansøgning, tildeles en lavere prioritet end almindelige tilslutningsanmodninger i kategori 2, der ikke er ledsaget af en tilsvarende anerkendelse af EU- eller national betydning, og vil kunne blive afvist i henhold til § 18 foran enhver anmodning i kategori 1 eller kategori 2, som det konkurrerer med om kapacitet.

Dette resultat er i strid med det formål, som PCI-status er beregnet til at tjene, og med de forpligtelser, som artikel 7 i TEN-E-forordningen pålægger Danmark. Det ville betyde, at Danmarks egen nationale implementering af reglerne om netkapacitet i praksis medfører, at et projekt, som Unionen har udpeget som værende af fælles interesse, underordnes projekter, der slet ikke har en sådan status – i direkte modstrid med kravet i artikel 7, stk. 3, om at tildele PCI-projekter den højest mulige nationale betydning. AddiGen gør gældende, at denne konsekvens bør korrigeres, inden udkastet til bekendtgørelse færdiggøres, og bemærker, at Europa-Kommissionen har kompetence til at indlede traktatbrudssager i henhold til artikel 258 TFEU, såfremt en medlemsstat ikke opfylder sine forpligtelser i henhold til EU-retten.

5. Forslået ændring

AddiGen foreslår, at § 10, stk. 1, i udkastet til bekendtgørelsen ændres, så der tilføjes et nyt punkt, der anerkender PCI/PMI-status, f.eks. med følgende ordlyd:

"6) projekter, der er inkluderet på EU's liste over projekter af fælles interesse (PCI) eller projekter af gensidig interesse (PMI) i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/869."

Alternativt foreslår AddiGen, at Energistyrelsen i begrundelsen til udkastet til bekendtgørelsen præciserer, at begrebet "samfundskritiske funktioner" i § 10, stk. 3 skal fortolkes således, at det omfatter projekter på EU's PCI/PMI-liste, i det omfang de bidrager til forsyningssikkerhed og det samlede elsystems modstandsdygtighed, i overensstemmelse med den status som projekter af almen interesse, som artikel 7 i TEN-E-forordningen tillægger sådanne projekter. AddiGens foretrukne holdning er dog

fortsat en udtrykkelig ændring af § 10, stk. 1, da en fortolkningsmæssig præcisering ville udsætte PCI-projekter for inkonsekvent anvendelse fra de enkelte elforsyningsvirksomheds side, der anvender § 9 fra sag til sag.

6. Konklusion

AddiGen anmoder på det kraftigste om, at Energistyrelsen ændrer § 10 i udkastet til bekendtgørelsen, således at PCI- og PMI-status udtrykkeligt anerkendes inden for kategori 1, af de ovenfor anførte årsager. Som det fremgår, er den nuværende udformning efter AddiGens opfattelse i strid med artikel 7 i TEN-E-forordningen og princippet om loyalt samarbejde i TEU artikel 4, stk. 3. AddiGen forbeholder sig retten til at gøre Europa-Kommissionen opmærksom på dette forhold, såfremt udkastet til bekendtgørelsen vedtages i sin nuværende form. AddiGen ser gerne, at der gives mulighed for at drøfte dette svar nærmere med Energistyrelsen, inden udkastet til bekendtgørelsen færdiggøres, og står til rådighed for at fremsende yderligere oplysninger, der måtte være til hjælp.

Med venlig hilsen

Patrick McClughan

Administrerende direktør, AddiGen ApS

pk@addigen.com

Høringssvar vedrørende udkast til bekendtgørelser om prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig nettilslutning

Til Energistyrelsen
Vedr.: Høring over udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet
Journalnummer: 2026-7200

1. Indledning

atNorth påskønner muligheden for at afgive bemærkninger til de seks bekendtgørelser, der skal udmønte lovforslag L23 om prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig nettilslutning. Som anført i vores høringssvar til lovforslaget anerkender atNorth den alvorlige kapacitetssituation i dele af det danske elnet og behovet for at sikre en mere effektiv og ansvarlig anvendelse af den eksisterende kapacitet.

Det er samtidig afgørende, at den konkrete udmøntning af prioriteringsmodellen afspejler de hensyn, der ligger til grund for modellen, og giver mulighed for at skelne mellem projekter på baggrund af deres konkrete funktion og påvirkning af elnettet.

For atNorth er der særligt to forhold i den foreslåede udmøntning, som er afgørende.

For det første bør bestemmelserne om samfundskritiske funktioner sikre en reel og praktisk anvendelig mulighed for, at datacenterkapacitet der understøtter sådanne funktioner, kan henføres til kategori 1. Det forudsætter efter vores vurdering en tidssvarende forståelse af, hvilke funktioner der kan være samfundskritiske, og hvornår digital infrastruktur er nødvendig for deres varetagelse, samt dokumentationskrav, der kan anvendes på forskellige datacentermodeller.

For det andet bør netvenlighed have reel betydning for mulighederne for nettilslutning. Den politiske forståelse om akutplanen lægger ikke alene op til, at netvenlighed kan forbedre et projekts placering inden for den enkelte kategori, men også til at et netvenligt projekt efter omstændighederne kan tilsluttes

atNorth APS
Poul Bundgaards vej 11
2500 Valby
Denmark

Org. Nb 44117665

sideløbende med projekter i højere prioriterede kategorier. Det er vigtigt, at denne mulighed også kommer tydeligt og operationelt til udtryk i bekendtgørelsen.

Herudover er det væsentligt, at modellen skaber tilstrækkelig transparens og forudsigelighed for virksomheder, der træffer langsigtede investeringsbeslutninger, hvor mulighederne for nettilslutning er en afgørende forudsætning. atNorth har derfor også konkrete bemærkninger til bl.a. projektmodenhed, dokumentationskrav, puljebehandling, fleksible tilslutningsmuligheder, fortsat køplacering og processen i forbindelse med et eventuelt afslag.

Vi efterspørger en model, hvor projekters konkrete forskelle kan få reel betydning for deres behandling, og hvor vurderingerne foretages på et objektivt, transparent og forudsigeligt grundlag. Det er særligt vigtigt, da prioriteringsmodellen er etableret som et redskab til akut håndtering af kapacitetsbegrænsninger i elnettet. Modellen bør derfor ikke udvikle sig til en permanent situation, hvor politisk fastsatte sektorkategorier på længere sigt bliver afgørende for virksomheders adgang til grundlæggende infrastruktur.

2. Datacentre har forskellige funktioner, karakteristika og samspil med energisystemet

atNorth finder det væsentligt, at implementeringen af prioriteringsmodellen tager højde for, at datacentre dækker over meget forskellige forretningsmodeller, funktioner og tekniske karakteristika, bl.a. hyperscale-datacentre, colocation-faciliteter, enterprise-infrastruktur samt datacentre specialiseret i high-performance computing (HPC), AI og andre typer højintensiv databehandling. Disse faciliteter kan have væsentligt forskellige belastningsprofiler, muligheder for fleksibilitet, geografiske bindinger og funktioner i samfundet.

atNorth er en nordisk datacenteroperatør med aktiviteter i alle fem nordiske lande og med særligt fokus på high-density colocation samt infrastruktur til blandt andet HPC- og AI-workloads. Vores forretningsmodel adskiller sig dermed fra den klassiske hyperscale-model, hvor et datacenter i mange tilfælde udvikles til én stor, på forhånd kendt kunde. atNorth udvikler i stedet digital infrastruktur, som efterfølgende oftest anvendes af flere forskellige kunder og workloads.

Det har betydning for den foreslåede regulering. Den fulde kundesammensætning vil ikke altid være kendt på det tidspunkt, hvor et datacenter skal sikre sin nettilslutning. Det kan derfor være vanskeligt eller umuligt på dette tidspunkt at dokumentere præcis, hvilke samfundsfunktioner den fremtidige kapacitet vil understøtte.

Samtidig kan colocation-infrastruktur over tid understøtte både almindelige kommercielle aktiviteter og funktioner af væsentlig eller kritisk betydning for samfundet. Det kan være digitale funktioner inden for sundhed, finansiel infrastruktur, telekommunikation, cybersikkerhed, forsyning, offentlig

administration og andre områder, hvor stabil adgang til data og regnekraft er en forudsætning for den underliggende samfundsfunktion.

Derudover er der betydelige forskelle på, hvordan datacentre påvirker og interagerer med energisystemet. Vores nordiske model er bygget op omkring vedvarende energi, høj energieffektivitet, genanvendelse af overskudsvarme og integration med lokale energisystemer. I Danmark samarbejder vi fx med Vestforbrænding om genanvendelse af overskudsvarme fra datacenteret DEN01 i Ballerup, mens DEN02 i Varde udvikles fasevist og med omfattende integration i det lokale energisystem, herunder gennem genanvendelse af overskudsvarme til lokale boliger, virksomheder og drivhusproduktion.

Det er derfor efter vores opfattelse afgørende, at implementeringen af prioriteringsmodellen giver mulighed for at differentiere mellem projekter på baggrund af deres faktiske funktion og påvirkning af energisystemet – og ikke alene på baggrund af betegnelsen "datacenter".

3. atNorths hovedanbefalinger

atNorth har identificeret en række områder, hvor bekendtgørelserne efter vores vurdering bør justeres eller præciseres. Vi har to hovedanbefalinger til den foreslåede udmøntning af prioriteringsmodellen samt en række supplerende anbefalinger.

Efter anbefalingsafsnittet følger et afsnit med detaljerede paragrafnedslag.

1. Der bør sikres en reel og praktisk anvendelig mulighed for at datacenterkapacitet, der understøtter samfundskritiske funktioner, kan henføres til kategori 1

Den politiske forståelse om akutplanen fastslår, at datacentre som udgangspunkt vil være omfattet af kategori 4, men samtidig at datacentre der er knyttet til samfundskritiske funktioner, kan placeres i kategori 1. Denne mulighed bør kunne anvendes reelt i praksis.

Vurderingen af hvad der udgør en samfundskritiskfunktion, bør afspejle et moderne og digitaliseret samfund, hvor bl.a. sundhedsvæsenet, forsvaret, finanssektoren, forsyningssektoren og den offentlige administration er afhængige af digital infrastruktur, databehandling og sikker adgang til data for at kunne varetage centrale funktioner. Det afgørende bør være den konkrete funktion, som datacenterkapaciteten understøtter, dens sammenhæng med øvrig kritisk eller strategisk infrastruktur og konsekvenserne, hvis funktionen ikke kan realiseres eller opretholdes.

Samtidig kan et datacenter indgå som en integreret del af bredere lokale og regionale samfunds- og energisystemer. For kommuner kan sådanne investeringer være tæt forbundet med planer for grøn omstilling, forsyningssikkerhed, sektorkobling, erhvervsudvikling, arbejdspladser og bosætning. Aabenraa Kommune har fx fremhævet datacentres rolle i lokale grønne industrisymbioser og deres betydning for realiseringen af kommunens

grønne erhvervs- og energiplaner, mens Varde Kommune har peget på datacenterinvesteringers betydning for regional vækst, beskæftigelse og mulighederne for at fastholde og tiltrække borgere. Disse forhold gør ikke i sig selv et datacenter samfundskritisk, men understreger behovet for en konkret vurdering af projektets funktion og sammenhæng med øvrige samfunds- og energisystemer frem for en vurdering alene på baggrund af sektorbetegnelsen.

Dokumentationskravene bør også udformes, så de kan anvendes på tværs af forskellige datacentermodeller. På tidspunktet for en ansøgning om nettilslutning vil den fulde kundesammensætning, de konkrete slutbrugere og fremtidige workloads ikke nødvendigvis være endeligt kendt, herunder ved nye colocation- og hyperscaleprojekter. Arten og tidspunktet for den dokumentation, der er til rådighed, kan derfor variere mellem projekter og forretningsmodeller.

Placering i kategori 1 bør forudsætte tilstrækkelig dokumentation for, at det relevante og identificerbare kapacitetsbehov faktisk understøtter en samfundskritisk funktion. Hvor det er relevant, kan denne dokumentation tilvejebringes i fællesskab af datacenteroperatøren og den relevante kunde eller bruger af kapaciteten. Dokumentationsrammen bør imidlertid udformes således, at kommercielt følsomme eller sikkerhedsfølsomme oplysninger ikke behøver at blive gjort offentligt tilgængelige, særligt hvor den samfundskritiske funktion i sig selv forudsætter fortrolighed om placeringen eller karakteren af de hostede data eller workloads. Det bør derfor ikke være nødvendigt for operatøren at identificere hele sin kundeportefølje eller alle fremtidige workloads, for at en identificerbar andel af kapaciteten kan kvalificere sig til kategori 1. Der bør fastlægges klare og praktisk anvendelige muligheder for dokumentation, ligesom det bør være muligt at foretage en fornyet vurdering af kategoriseringen, hvis det efterfølgende kan dokumenteres tilstrækkeligt, at et konkret kapacitetsbehov understøtter en samfundskritisk funktion.

2. Netvenlighed bør have reel, transparent og forudsigelig betydning for mulighederne for nettilslutning

atNorth ser positivt på, at netvenlighed kan få betydning for prioriteringen mellem projekter. Det giver mulighed for i højere grad at skelne mellem projekter på baggrund af deres konkrete påvirkning af elnettet. Det er imidlertid afgørende, at dokumenteret netvenlighed ikke alene får betydning for den indbyrdes placering af projekter inden for samme kategori, men også kan få reel betydning for, om og hvordan et projekt kan tilsluttes.

Den politiske forståelse lægger op til, at projekter der belaster nettet mindre, kan opnå en bedre placering i forhold til andre projekter inden for samme kategori. Den går imidlertid videre og fastslår også, at et projekt efter omstændighederne kan tilsluttes sideløbende med projekter i højere prioriterede kategorier, hvis projektet ikke fortrænger højere prioriterede behov i uforholdsmæssig grad og samtidig bidrager til en mere hensigtsmæssig udnyttelse af nettet.

atNorth APS
Poul Bundgaards vej 11
2500 Valby
Denmark

Org. Nb 44117665

Denne mulighed bør komme tydeligt og operationelt til udtryk i bekendtgørelsen. Det bør navnlig præciseres, hvordan samspillet mellem § 4, stk. 3, § 15, stk. 3, og § 18, stk. 1, nr. 2, skal forstås i forhold til den politiske forståelses proportionalitetsbetragtning, og hvilket konkret handlerum der består for at imødekomme netvenlige projekter i kategori 3 og 4.

Der bør samtidig etableres fælles, objektive og offentliggjorte kriterier og metoder for vurderingen af netvenlighed på tværs af Energinet og netvirksomhederne. Vurderingen bør kunne afspejle fleksibel eller begrænset netadgang, afbrydelighed, belastningsprofil, gradvis indfasning af kapacitet, geografisk placering, lagring og andre dokumenterbare tekniske og driftsmæssige forhold, der reducerer projektets belastning af nettet.

atNorth ønsker at bidrage til en fleksibel og effektiv udnyttelse af elnettet og ser positivt på mulighederne for at tilpasse projekters kapacitetsbehov og drift, hvor det er muligt. Samtidig skal sådanne løsninger kunne forenes med datacentrenes driftsmæssige forpligtelser over for kunderne, herunder krav til oppetid, robusthed og kontinuerlig drift. Mulighederne for fx afbrydelighed, demand management eller andre former for fleksibilitet bør derfor vurderes konkret ud fra, hvad der er teknisk, kontraktuelt og kommercielt muligt i det enkelte projekt. Det bør samtidig være transparent, hvordan kriterierne vægtes over for hinanden.

Netvenlighed bør således have reel praktisk betydning for mulighederne for nettilslutning – også i områder med kapacitetsknaphed. Projekter, der gennem fleksibilitet, gradvis indfasning, begrænset netadgang eller andre tilpasninger væsentligt reducerer deres belastning af nettet, bør have en reel mulighed for at få dette tillagt betydning ved vurderingen af, om og hvordan projektet kan tilsluttes.

Supplerende anbefalinger

3. Projektmodenhed, allerede foretagne investeringer og eksisterende anlæg bør tillægges reel betydning og sikres større forudsigelighed

Projektmodenhed bør ikke alene fungere som en adgangsbillet til puljebehandlingen. Når flere projekter konkurrerer om den samme begrænsede kapacitet, bør graden af dokumenteret modenhed og sandsynligheden for faktisk realisering kunne tillægges betydning. Dokumenterede investeringer, arealrettigheder, myndighedsgodkendelser, teknisk udvikling, finansiering, kommercielle forpligtelser og en realistisk tidsplan bør kunne indgå i vurderingen. Tilsvarende bør vurderingen tage udgangspunkt i et dokumenteret og realistisk kapacitetsbehov. Det er væsentligt, at knap netkapacitet ikke bindes af anmodninger, der alene afspejler teoretisk eller usikker fremtidig efterspørgsel, hvis det begrænser mulighederne for at tilslutte projekter med et konkret og dokumenteret behov. atNorth har også i sit tidligere høringssvar peget på behovet for at sikre en løbende oprydning i den teoretiske efterspørgsel efter netkapacitet, så det reelle billede af netkapaciteten fremgår.

atNorth APS
Poul Bundgaards vej 11
2500 Valby
Denmark

Org. Nb 44117665

Der bør samtidig skabes større sikkerhed for projekter, der allerede har foretaget betydelige investeringer, men hvor en bindende nettilslutningsaftale endnu ikke er indgået. Efter bekendtgørelsens § 6, stk. 3, kan prioriteringen frem til indgåelsen af en bindende nettilslutningsaftale ændres som følge af nye anmodninger, ændrede projektoplysninger eller ændret netvenlighed. For langsigtede og kapitalintensive projekter kan det skabe betydelig investeringsusikkerhed. Det bør derfor præciseres, hvordan projektmodenhed, allerede foretagne investeringer og hidtidig fremdrift indgår i vurderingen, hvis et projekts prioritering efterfølgende ændres.

Der bør samtidig skelnes klart mellem en anmodning om yderligere kapacitet og den planlagte fasevise ibrugtagning af kapacitet, der allerede er tildelt og omfattet af en bindende aftale. Det bør tydeliggøres, hvordan aftalte indfasningsplaner beskyttes under prioriteringsmodellen.

Anderledes forholder det sig, når et eksisterende og operationelt anlæg efterfølgende søger om yderligere kapacitet, som ikke allerede er omfattet af en bindende aftale. Sådanne anmodninger kan være omfattet af prioriteringsmodellen. Et allerede etableret datacenter med eksisterende investeringer og drift bør ikke uden videre behandles på samme måde som et helt nyt og endnu umodent projekt, når der er tale om en udvidelse af et eksisterende anlæg. Det bør derfor præciseres, hvordan eksisterende drift, allerede foretagne investeringer og projektets samlede modenhed indgår i vurderingen af en efterfølgende udvidelse**.**

Det samme hensyn bør gælde for forventede fremtidige behov, som Energinet og netvirksomhederne inddrager i vurderingen af den tilgængelige kapacitet. Når sådanne forventninger kan få betydning for konkrete og modne projekters mulighed for nettilslutning, bør de bygge på et dokumenteret grundlag, være knyttet til en tydelig tidshorisont og revurderes regelmæssigt.

4. Fleksible tilslutningsmuligheder og relevante tilpasninger bør undersøges, før et modent projekt afvises

atNorth finder det positivt, at en ansøger efter et afslag kan anmode om oplysninger om, hvilke forhold der kan forbedre mulighederne for senere nettilslutning. Dialogen bør imidlertid så vidt muligt finde sted **før** et modent og realiserbart projekt afvises, hvis projektet potentielt kan tilpasses, så det kan rummes i nettet.

Energinet og netvirksomhederne bør derfor inden et afslag gå i dialog med ansøgeren om relevante muligheder såsom gradvis indfasning af kapacitet, begrænset netadgang, afbrydelighed, ændret belastningsprofil, alternativt tilslutningspunkt og andre fleksible tilslutningsmodeller. Det vil både kunne reducere behovet for afslag og bidrage til en mere effektiv udnyttelse af den tilgængelige netkapacitet.

Denne dialog bør så vidt muligt munde ud i en skriftlig vurdering af, hvilke konkrete forhold der er til hinder for nettilslutning, hvilke tilpasninger der

atNorth APS
Poul Bundgaards vej 11
2500 Valby
Denmark

Org. Nb 44117665

eventuelt kan forbedre projektets muligheder, og om projektet på den baggrund kan genvurderes, inden der træffes endelig afgørelse om afslag.

5. Processen bør være transparent, ensartet og forudsigelig

Der bør fastlægges klare og ensartede principper for vurderinger og processer på tværs af Energinet og netvirksomhederne. Det gælder bl.a. vurderingen af netvenlighed og projektmodenhed samt optagelse og behandling i puljerne.

Der bør være klare kriterier for puljebehandlingen, offentliggjorte behandlingstidspunkter og rimelige sagsbehandlingsfrister. Ansøgere bør have adgang til en begrundelse for resultatet af behandlingen og information om projektets muligheder i kommende puljer. Det bør samtidig være klart, i hvilket omfang de vurderinger, der har været afgørende for resultatet, herunder kategorisering, netvenlighed og projektmodenhed, kan prøves.

Sammenlignelige projekter bør så vidt muligt behandles efter samme principper, både inden for og på tværs af sektorer. Det indebærer, at datacenterprojekter og andre typer projekter vurderes efter ensartede kriterier, hvor deres konkrete karakteristika og forhold er sammenlignelige. Virksomheder skal have mulighed for at forstå, hvilke kriterier der ligger til grund for vurderingen, hvordan de anvendes, og hvilke konkrete forhold der kan forbedre et projekts mulighed for nettilslutning.

6. Modne projekter bør have en klar og realistisk vej til senere nettilslutning

Et projekt bør ikke miste sin fremtidige mulighed for nettilslutning alene som følge af en midlertidig kapacitetsbegrænsning. Hvis der er realistisk udsigt til kapacitet gennem planlagt netudbygning, kommende netprodukter, regeringens kommende energiinfrastrukturplan eller andre dokumenterbare løsninger, bør der være forudsigelig mulighed for, at projektet kan forblive i køen.

Vi anbefaler i den forbindelse at præcisere, hvad der forstås ved en "rimelig tidshorisont", hvilke forhold der indgår i vurderingen, og hvordan projektets modenhed og fortsatte fremdrift påvirker dets position. Modne og realistiske projekter bør samtidig indgå i grundlaget for den langsigtede netplanlægning, så kendt og dokumenteret fremtidig efterspørgsel ikke forsvinder fra planlægningsgrundlaget, alene fordi kapaciteten ikke er tilgængelig på ansøgningstidspunktet. Dokumenteret efterspørgsel fra projekter, der afvises som følge af den aktuelle kapacitetssituation, bør derfor registreres særskilt og genvurderes periodisk, så den fortsat kan indgå i netplanlægningen, så længe projektet er aktuelt og behovet fortsat kan dokumenteres.

atNorth APS
Poul Bundgaards vej 11
2500 Valby
Denmark

Org. Nb 44117665

4. Bemærkninger til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet

I det følgende afsnit uddyber vi vores anbefalinger fra foregående afsnit i form af bemærkninger til de konkrete bestemmelser i bekendtgørelsen om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet, hvorimod ovenstående afsnit har rummet vores hovedanbefalinger overordnet.

4.1 Samfundskritiske funktioner – § 10, stk. 3, jf. § 14, stk. 2

Datacentre er efter bekendtgørelsen som udgangspunkt placeret i kategori 4. Det følger samtidig af § 14, stk. 2, jf. § 10, stk. 3, at et datacenter, der opfylder betingelserne for at understøtte en samfundskritisk funktion, vil være omfattet af kategori 1.

atNorth finder det positivt, at bekendtgørelsen dermed anerkender, at datacenterkapacitet kan være nødvendig for varetagelsen af samfundskritiske funktioner. Det er imidlertid afgørende, at denne mulighed bliver reelt anvendelig i praksis. Derfor er det vigtigt at begrebet for, hvad der udgør en samfundskritisk funktion, bliver bredere end hvad nævnt i bekendtgørelsen (sundhed, forsvar, vandværker, rensningsanlæg og beredskab) og i højere grad afspejler de funktioner og afhængigheder, der er afgørende for et moderne og digitaliseret samfund.

Den centrale vurdering bør derfor ikke alene være, om datacenteroperatøren eller kunden falder inden for et af de eksempler, der udtrykkeligt er nævnt i bekendtgørelsen. Vurderingen bør fokusere på, om den relevante datacenterkapacitet objektivt kan dokumenteres som nødvendig for varetagelsen af en samfundskritisk funktion. Eksisterende rammer for identifikation af kritiske sektorer og enheder, herunder rammer, der følger af NIS2 og anden relevant sektorspecifik regulering, kan udgøre et vigtigt grundlag for denne vurdering uden nødvendigvis at udgøre en udtømmende liste. Det vil fx gøre det muligt at inddrage relevante funktioner inden for områder som finansiel infrastruktur, telekommunikation eller digital sikkerhed, hvor deres kritiske karakter kan dokumenteres tilstrækkeligt.

Vurderingen bør også rumme funktionelle sammenhænge mellem forskellige infrastrukturer. Datacentre kan fx indgå i lokale og regionale energi- og forsyningssystemer gennem overskudsvarme, sektorkobling og industrielle symbioser og kan indgå i kommuners langsigtede planer for blandt andet energi- og varmeforsyning og grøn omstilling. Disse forhold gør ikke i sig selv et datacenter samfundskritisk, men kan være relevante for vurderingen af datacenterets funktionelle sammenhæng med øvrige samfunds- og infrastrukturfunktioner – og er i særdeles vigtige for kommuners udviklingsplaner.

Anvendelsen af § 10, stk. 3, rejser desuden et dokumentationsspørgsmål for colocation-datacentre. Her vil den konkrete slutkunde eller workload ikke nødvendigvis være kendt på tidspunktet for ansøgningen om nettilslutning. Et krav om en endeligt kontraheret slutkunde kan skabe et cirkulært problem, hvor

kunden afventer sikkerhed for kapaciteten, mens operatøren ikke kan dokumentere den konkrete funktion, før kunden har forpligtet sig.

atNorth anbefaler derfor:

- at anvendelsen af begrebet samfundskritiske funktioner ikke begrænses til de eksempler, der udtrykkeligt er nævnt i bekendtgørelsen, men også giver mulighed for, at andre objektivt dokumenterede kritiske funktioner kan kvalificere sig – herunder, hvor det er relevant, funktioner inden for finansiel infrastruktur, telekommunikation, digital sikkerhed og andre sektorer omfattet af eksisterende rammer for kritisk infrastruktur;
- at der gives klar vejledning om, hvilke digitale funktioner og funktionelle sammenhænge der kan begrunde hel eller delvis placering i kategori 1,
- at dokumentationskravene tager højde for forskellige datacentermodeller og ikke nødvendigvis forudsætter en endeligt kontraheret slutkunde, forudsat at en identificerbar kunde, use case eller et kapacitetsbehov samt den relevante samfundskritiske funktion på anden vis kan dokumenteres tilstrækkeligt, herunder gennem fortrolig dokumentation, hvor det er nødvendigt; og
- at der gives mulighed for en senere revurdering, hvis et identificerbart kapacitetsbehov senere kan dokumenteres som understøttende en samfundskritisk funktion.

4.2 Netvenlighed og muligheden for tilslutning – §§ 4, 5, 15 og 18

atNorth ser positivt på, at bekendtgørelsen både fastlægger kriterier for vurderingen af netvenlighed og giver mulighed for sideløbende behandling af anmodninger på tværs af prioriteringskategorierne. Efter § 5 skal behandlingen tilrettelægges, så anmodninger i forskellige kategorier kan behandles sideløbende. Det centrale spørgsmål er imidlertid, på hvilke betingelser et netvenligt projekt i en lavere prioriteringskategori faktisk kan imødekommes. Her må § 15 ses i sammenhæng med § 4, stk. 3, og § 18, stk. 1, nr. 2.

Den politiske forståelse om akutplanen lægger op til, at projekter der belaster nettet mindre, kan opnå en bedre placering inden for samme kategori. Den fastslår samtidig, at et projekt efter omstændighederne kan tilsluttes sideløbende med projekter i højere prioriterede kategorier, hvis projektet ikke fortrænger højere prioriterede behov i uforholdsmæssig grad og samtidig bidrager til en mere hensigtsmæssig udnyttelse af nettet.

Bekendtgørelsens § 4, stk. 3, § 15, stk. 3, og § 18, stk. 1, nr. 2, opstiller imidlertid en betingelse om, at højere prioriterede behov ikke må fortrænges. Det synes at være en snævrere betingelse end den proportionalitetsbetragtning, der fremgår af den politiske forståelse. Det risikerer samtidig at skabe en situation, hvor netvenlighed i praksis kun får reel betydning for muligheden for tilslutning, hvis der allerede er tilstrækkelig ledig kapacitet. atNorth anbefaler derfor, at det præciseres, hvordan bestemmelserne skal forstås i sammenhæng og i forhold til den politiske forståelse, samt hvilket konkret handlerum der består for at imødekomme netvenlige projekter i kategori 3 og 4.

For at netvenlighed kan få reel praktisk betydning, bør vurderingen afspejle de konkrete forhold, der reducerer et projekts belastning af nettet og bidrager til en mere hensigtsmæssig udnyttelse af den tilgængelige kapacitet. Der bør bl.a. kunne lægges vægt på begrænset eller fleksibel netadgang, herunder afbrydelighed, projektets faktiske forventede belastningsprofil og udvikling over tid, fleksibilitet i forbruget i forhold til den konkrete kapacitetssituation, gradvis indfasning eller faseopdelt aktivering af kapacitet, geografisk placering, eventuel lagring samt øvrige tekniske og driftsmæssige egenskaber og projektets samspil med det kollektive elforsyningsnet.

atNorth ønsker at bidrage til en fleksibel og effektiv udnyttelse af elnettet og ser positivt på mulighederne for at tilpasse projekters kapacitetsbehov og drift, hvor det er muligt. Samtidig skal sådanne løsninger kunne forenes med datacentrenes driftsmæssige forpligtelser over for kunderne, herunder krav til oppetid, robusthed og kontinuerlig drift. Mulighederne for fx afbrydelighed, demand management eller andre former for fleksibilitet bør derfor vurderes konkret ud fra, hvad der er teknisk, kontraktuelt og kommercielt muligt i det enkelte projekt.

Dette er særligt relevant for datacenterprojekter, der kan udvikles i faser, og hvor den fulde ansøgte kapacitet ikke anvendes fra første driftsdag. Vurderingen bør derfor så vidt muligt afspejle projektets dokumenterede og realistiske kapacitetsbehov, herunder den forventede belastningsprofil og udvikling over tid, frem for alene at tage udgangspunkt i den maksimalt ansøgte kapacitet. Det vil samtidig understøtte, at knap netkapacitet anvendes på grundlag af reelle kapacitetsbehov frem for teoretisk eller usikker fremtidig efterspørgsel.

§ 15 efterlader samtidig et betydeligt rum for konkret skøn. Kriterierne er ikke udtømmende, deres indbyrdes vægt er ikke fastlagt, og vurderingen afhænger af den konkrete geografiske og tidsmæssige kapacitetssituation. Uden fælles og transparente rammer er der risiko for forskellig praksis mellem Energinet og netvirksomhederne. Det skaber usikkerhed for virksomheder, der skal træffe langsigtede investeringsbeslutninger og eventuelt investere i fleksibilitet, lagring eller faseopdeling for at forbedre projektets netvenlighed.

atNorth anbefaler derfor:

- at det præciseres, hvordan § 4, stk. 3, § 15, stk. 3, og § 18, stk. 1, nr. 2, skal forstås i sammenhæng og i forhold til den politiske forståelses formulering om, at højere prioriterede behov ikke må fortrænges i uforholdsmæssig grad,
- at det samtidig tydeliggøres, hvilket konkret handlerum der består for at imødekomme netvenlige projekter i kategori 3 og 4, så netvenlighed kan få reel betydning for muligheden for tilslutning også i områder, hvor der er kapacitetsknaphed,
- at Energinet og netvirksomhederne anvender fælles, objektive og offentliggjorte principper for vurderingen af netvenlighed,

atNorth APS
Poul Bundgaards vej 11
2500 Valby
Denmark

Org. Nb 44117665

- at centrale vurderingskriterier og dokumentationskrav offentliggøres, og at det så vidt muligt tydeliggøres, hvordan de indgår i den samlede vurdering,
- at vurderingen tager højde for projektets faktiske belastningsprofil, fleksibilitet og mulighed for gradvis eller faseopdelt tilslutning,
- at ansøgere får mulighed for tidlig dialog om konkrete tilpasninger, der kan forbedre projektets netvenlighed,
- at den konkrete vurdering begrundes over for ansøgeren, og væsentlige ændringer i vurderingsmetoder eller praksis håndteres forudsigeligt.

4.3 Separate og identificerbare kapacitetsbehov – § 9

atNorth ser positivt på, at § 9 giver mulighed for, at forskellige kapacitetsbehov ved samme tilslutningspunkt kan henføres til forskellige prioriteringskategorier, når der er tale om særskilte og identificerbare kapacitetsbehov. Bestemmelsen er særlig relevant for datacentre, hvor en identificerbar del af kapaciteten fx kan understøtte en samfundskritisk funktion, mens den øvrige kapacitet anvendes til andre formål.

Det bør præciseres, hvilke kriterier der lægges til grund for vurderingen af, om et kapacitetsbehov er tilstrækkeligt særskilt og identificerbart, og hvilken dokumentation ansøgeren skal fremlægge. En dokumenterbar og klart afgrænset del af et datacenters kapacitetsbehov bør kunne henføres til kategori 1, når denne del opfylder betingelserne i § 10, stk. 3, mens den resterende kapacitet kategoriseres efter de øvrige relevante bestemmelser.

En klar praksis for samspillet mellem §§ 9 og 10 er vigtig for at sikre, at muligheden kan anvendes i praksis uden at åbne for kunstig opdeling af projekter.

4.4 Projektmodenhed, investeringssikkerhed og puljebehandling – §§ 3, 6 og 16-17

Efter § 16 skal projekter med et ansøgt effekttræk på mindst 3 MW, bortset fra projekter i kategori 1, som udgangspunkt behandles i puljer mindst to gange årligt, og Energinet og netvirksomhederne skal vurdere, om et projekt er tilstrækkeligt modent til at indgå i puljen. atNorth støtter, at projektmodenhed anerkendes, men vi mener, at modenhed skal kunne tillægges betydning også ved vurderingen af konkurrerende projekter. Det bør fx kunne indgå, om et projekt har dokumenteret rådighed over areal, gennemført myndighedsprocesser og tekniske undersøgelser, sikret finansiering eller kommercielle forpligtelser og allerede foretaget betydelige investeringer. Det kan samtidig bidrage til, at efterspørgslen efter kapacitet i højere grad afspejler gennemførlige projekter frem for umodne eller alternative kapacitetsreservationer.

Efter § 6, stk. 3, kan prioriteringen frem til indgåelsen af en bindende nettilslutningsaftale ændres som følge af nye anmodninger, ændrede projektoplysninger eller ændret netvenlighed. For langsigtede og kapitaltunge projekter kan dette skabe betydelig investeringsusikkerhed. Det bør derfor

præciseres, hvordan projektmodenhed, allerede foretagne investeringer og hidtidig fremdrift indgår, hvis et projekts prioritering efterfølgende ændres.

Der bør samtidig skelnes klart mellem en anmodning om yderligere kapacitet og den planlagte fasevise ibrugtagning af kapacitet, der allerede er tildelt og omfattet af en bindende aftale. For faseopdelte projekter er det afgørende, at en aftalt plan for gradvis ibrugtagning af allerede tildelt kapacitet ikke efterfølgende behandles som en ny anmodning om kapacitet. § 3, stk. 5, giver et vigtigt udgangspunkt for denne sondring. atNorth anbefaler derfor, at det tydeliggøres, hvordan bestemmelsen finder anvendelse i praksis, herunder hvordan aftalte indfasningsplaner for allerede tildelt kapacitet beskyttes under prioriteringsmodellen.

Der bør tilsvarende skabes klarhed om den anden situation, hvor et eksisterende og operationelt anlæg efterfølgende har behov for yderligere kapacitet, som ikke allerede er omfattet af en bindende aftale. Sådanne anmodninger kan være omfattet af prioriteringsmodellen. Et allerede etableret datacenter med eksisterende investeringer og drift bør imidlertid ikke uden videre behandles på samme måde som et helt nyt og endnu umodent projekt ved en efterfølgende udvidelse.

Endelig bør puljebehandlingen efter §§ 16-17 være transparent og forudsigelig med klare og offentliggjorte behandlingstidspunkter og modenhedskriterier, rimelige sagsbehandlingsfrister samt information om resultatet og mulighederne for behandling i en efterfølgende pulje.

4.5 Afslag, fortsat køplacering og dialog – §§ 18-20

atNorth anerkender, at reel fysisk kapacitetsknaphed kan indebære, at en anmodning ikke kan imødekommes. Et endeligt afslag bør imidlertid være sidste udvej, hvis projektet gennem relevante tilpasninger kan rummes i nettet, eller hvis der inden for en rimelig tidshorisont er realistisk udsigt til den nødvendige kapacitet.

Efter § 18, stk. 4, kan forventede fremtidige behov i højere prioriteringskategorier indgå i vurderingen, selv om der endnu ikke foreligger konkrete anmodninger om den pågældende kapacitet. atNorth anerkender behovet for, at Energinet og netvirksomhederne kan tage højde for forventede fremtidige behov. Når sådanne forventninger kan få betydning for, om et konkret og modent projekt kan imødekommes, bør de imidlertid bygge på dokumenterede og transparente forudsætninger, være knyttet til en tydelig og realistisk tidshorisont og revurderes regelmæssigt i lyset af den faktiske udvikling. Det bør samtidig sikres, at forventede behov, der ikke længere vurderes realistiske eller ikke materialiserer sig inden for den forventede tidshorisont, ikke fortsat begrænser andre projekters adgang til kapacitet.

Efter § 18, stk. 5, kan et projekt forblive i køen, hvis der inden for en rimelig tidshorisont forventes mulighed for tilslutning som følge af planlagt kapacitet, potentiel netudbygning eller fremtidige vilkår eller netprodukter. Det bør præciseres, hvad der forstås ved en "rimelig tidshorisont", hvor konkret en

planlagt netudbygning skal være, og hvordan projektets egen modenhed, allerede foretagne investeringer og fortsatte fremdrift indgår i vurderingen.

Dette er vigtigt på et tidspunkt, hvor der planlægges betydelige investeringer i elnettet. Den politiske aftale understreger specifikt, at prioritering af den eksisterende kapacitet ikke kan stå alene, og henviser til hurtigere transmissionsprojekter og Energiinfrastrukturplan 2035. Den langsigtede netplanlægning og -udbygning bør derfor tage højde for dokumenteret efterspørgsel fra modne og realistiske projekter og bør, hvor det er muligt, tilrettelægges så ny kapacitet kan understøtte flere projekter og bredere regionale behov frem for primært at basere sig på projektspecifikke netforstærkninger med uforholdsmæssigt høje omkostninger. Hvor der er en realistisk udsigt til, at en kapacitetsbegrænsning kan afhjælpes gennem planlagt netudbygning eller nye fleksible netprodukter, bør et modent projekt som udgangspunkt kunne bevare sin plads. Det vil sikre, at omkostningerne ved nødvendig systemudvikling ikke unødigt koncentreres på enkelte projekter, hvor investeringen samtidig skaber kapacitet og systemmæssige gevinster for en bredere kreds af brugere.

Hvor et projekt afvises som følge af den aktuelle kapacitetssituation, bør dets dokumenterede kapacitetsbehov samtidig registreres særskilt og genvurderes periodisk med henblik på den fremtidige netplanlægning, så længe projektet fortsat er aktuelt og behovet kan dokumenteres.

Efter § 20 kan en ansøger efter et afslag få oplysninger om foranstaltninger, der kan forbedre muligheden for senere nettilslutning. atNorth anbefaler, at denne dialog så vidt muligt finder sted før et modent og realiserbart projekt afvises. Ansøgeren bør i den forbindelse modtage en skriftlig vurdering af, hvilke konkrete forhold der er til hinder for nettilslutning, og hvilke relevante tilpasninger der kan forbedre projektets muligheder. Hvis projektet på den baggrund tilpasses, bør der være mulighed for, at det genvurderes, inden der træffes endelig afgørelse om afslag.

4.6 Definitionen af datacentre – § 2

Bekendtgørelsens § 2 definerer et datacenter som en bygning eller gruppe af bygninger, der rummer lokaler og teknisk infrastruktur, som primært anvendes til databehandling, datalagring og relaterede informationsteknologiske funktioner. Vi anbefaler, at definitionen tager højde for forskellige datacentermodeller, herunder colocation-faciliteter og datacentre med HPC- og AI-infrastruktur samt sites med flere aktiviteter og kapacitetsbehov. Definitionen bør også ses i sammenhæng med § 9, så særskilte og identificerbare kapacitetsbehov på samme datacentersite kan henføres til forskellige prioriteringskategorier og behandles særskilt, når betingelserne herfor er opfyldt.

atNorth APS
Poul Bundgaards vej 11
2500 Valby
Denmark

Org. Nb 44117665

5. Bemærkninger til de øvrige bekendtgørelser

5.1 Bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler

atNorth støtter ambitionen om at udvikle og anvende fleksible tilslutningsløsninger som et redskab til at udnytte den eksisterende netkapacitet mere effektivt. Vi bemærker imidlertid, at ændringen af bekendtgørelsen indebærer, at den tidligere adgang til at vælge en midlertidig fleksibel tilslutningsaftale i områder med begrænset eller ingen kapacitet justeres som følge af den nye mulighed for at afvise tilslutningsanmodninger.

Introduktionen af en prioriterings- og afslagsmodel bør ikke utilsigtet gøre fleksible løsninger mindre tilgængelige. Tværtimod bør fleksible tilslutningsaftaler være et centralt værktøj til at reducere behovet for afslag. Vi anbefaler derfor at tydeliggøre muligheden for en fleksibel tilslutningsaftale aktivt skal undersøges, før en moden anmodning afvises, når projektet teknisk kan tilpasses kapacitetssituationen uden at fortrænge højere prioriterede behov i uforholdsmæssig grad.

5.2 Bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter og bekendtgørelse om systemansvarlig virksomhed og anvendelse af eltransmissionsnettet

Ændringerne i de to bekendtgørelser præciserer netvirksomhedernes og Energinets kompetence til at træffe beslutning om den mest hensigtsmæssige og effektive nettilslutning. Energistyrelsen fremhæver i høringsmaterialet, at der er tale om en nærmere afgrænset skønsbeføjelse, som skal håndtere forskellene mellem de anlæg, der tilsluttes nettet, og deres konkrete påvirkning af elsystemet.

atNorth anerkender behovet for, at Energinet og netvirksomhederne har det nødvendige tekniske handlerum til at fastlægge den mest hensigtsmæssige tilslutningsløsning. Dette skøn bør imidlertid udøves på et objektivt, transparent, proportionalt og ikke-diskriminerende grundlag, med reel dialog med ansøgeren og en begrundet redegørelse for enhver beslutning vedrørende tilslutningspunkt, tilslutningsform eller opdeling af et projekt i separate anlæg.

6. Sammenfatning: Det langsigtede perspektiv – fra akut prioritering til tilstrækkelig og smartere netkapacitet

Prioritering kan bidrage til at håndtere en akut situation med knap netkapacitet. Det løser imidlertid ikke den underliggende udfordring.

Danmark står over for en betydelig elektrificering af samfundet samtidig med en hastigt voksende efterspørgsel efter digital infrastruktur og regnekraft. Begge dele er nødvendige for Danmarks fremtidige konkurrenceevne og samfundsudvikling.

atNorth APS
Poul Bundgaards vej 11
2500 Valby
Denmark

Org. Nb 44117665

Det langsigtede mål bør derfor være, at virksomheder og teknologier som Danmark ønsker at tiltrække og udvikle, kan få adgang til den nødvendige energi- og netinfrastruktur – samtidig med at kapaciteten udnyttes så effektivt og fleksibelt som muligt.

Vi ser derfor positivt på, at arbejdet med akutplanen bliver fulgt op af bredere initiativer om fremtidens energiinfrastruktur og datacentres rolle i Danmark. Det gælder bl.a. arbejdet med Energiinfrastrukturplanen 2035, regeringens samarbejde om datacentre og den kommende nationale datacenterstrategi.

Som nordisk datacenteroperatør med erfaring fra forskellige energisystemer og markeder kan atNorth bidrage med konkrete erfaringer med faseopdelt udvikling, energieffektivitet, varmegenanvendelse, fleksibilitet og integration mellem digital infrastruktur og lokale energisystemer.

Vi ser derfor frem til muligheden for at bidrage til regeringens kommende samarbejde om datacentre og den nationale datacenterstrategi – og vi står naturligvis til rådighed for en uddybning af ovenstående bemærkninger og for videre dialog med Energistyrelsen, Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, Energinet og relevante netvirksomheder.

Med venlig hilsen

Tatu Tuominen
Director of Public Affairs and Communication
tatu.tuominen@atnorth.com
+358 401 905 947

Communications Disclaimer

atNorth APS
Poul Bundgaards vej 11
2500 Valby
Denmark

Org. Nb 44117665

BATTERIBRANCHEN

Energistyrelsen
Center for Elektrificering
Sendt pr. e-mail til elmarked@ens.dk med kopi til sbcl@ens.dk og mdsdr@ens.dk

København, den 22. september 2026
J.nr. 2026-7200

Høringssvar: Udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet

Batteribranchen takker for muligheden for at afgive bemærkninger til de seks bekendtgørelsesudkast, som Energistyrelsen sendte i høring den 25. august 2026. Batteribranchen er brancheorganisation for de virksomheder, der udvikler, etablerer, ejer og driver batterianlæg i Danmark og står for størstedelen af danske batterianlæg. Vores medlemmer står bag selvstændige anlæg, samplacerede anlæg med VE-produktion og anlæg bag måleren hos erhvervs- og industrikunder, og de er dermed direkte berørt af alle dele af den model, bekendtgørelserne udmønter.

1. Overordnet vurdering

Batteribranchen støtter, at den tilbageværende kapacitet i en akut knaphedssituation fordeles efter en åben og kriteriebaseret model frem for efter først til mølle. Med omkring 60 GW i tilslutningskøen er en prioritering nødvendig. Vi finder det rigtigt, at netvenlighed gøres til det bærende styringsprincip inden for kategorierne, at anmodninger i forskellige kategorier kan behandles sideløbende, og at afslag træffes som afgørelser, der kan påklages til Forsyningstilsynet.

Vi tager de fire prioriteringskategorier til efterretning som en politisk truffet beslutning og foreslår ikke i dette høringssvar ændringer i kategoristrukturen. Dog vil vi bemærke, at forbrug af el til produktion af varme til husstande er et vigtigt formål, der efter vores mening kan placeres i kategori 1, hvorimod forbrug af el der overskrider varmeforbruget og som derved har til formål at lagre energi bør placeres i kategori 3.

Vores bemærkninger fokuserer på de forhold, der afgør, om modellen kommer til at virke efter hensigten: om der overhovedet findes netprodukter at være netvenlig med, om netvenlighed kan dokumenteres og krediteres i praksis, om afslag anvendes som sidste udvej, og om processen er forudsigelig nok til, at anlæggene kan finansieres og bygges.

Batterier er ikke en del af problemet, men en del af løsningen

Et batteri er ikke en belastning på linje med nyt forbrug. Det flytter effekt i tid og kan ved den rette tilslutningsform aflaste nettet netop i de timer, hvor det er presset. Det gælder særligt de decentrale anlæg. Anlæg hos erhvervs- og industrikunder sidder ude i nettet, tæt på forbruget, fordelt på mange punkter og på tværs af både DK1 og DK2. De aflaster dér, hvor flaskehalsene faktisk opstår, nemlig i distributionsnettet og i kundens eget tilslutningspunkt, frem for blot at flytte en belastning rundt på

transmissionsniveau. Et anlæg knyttet til et konkret forbrug reducerer kundens eget spidstræk og frigør dermed kapacitet uden en meter ny kabelføring.

Spredningen har desuden en selvstændig værdi. Mange mindre anlæg fordelt over hele landet reagerer ikke på de samme lokale forhold på samme tid og giver en robusthed, som de samme MW samlet i ét tilslutningspunkt ikke giver. Vi savner, at udkastet afspejler denne forskel, og vores forslag nedenfor sigter mod, at modellen kan skelne mellem anlæg, der lægger beslag på ny kapacitet, og anlæg, der gør den eksisterende kapacitet mere anvendelig.

Vores hovedsynspunkter er følgende:

1. Styrbarhed: Det er essentielt, at der hurtigt udvikles og godkendes et netprodukt med styrbarhed, som giver batterier mulighed for at være netvenlige. Batteribranchen har foreslået et konkret netprodukt kaldet 'Styrbar NetAdgang' (SNA), men er åbne for at diskutere andre muligheder. Netvenlighed er et centralt kriterie. Men batterier har de facto ikke mulighed for at agere netvenligt før det kan omsættes i et konkret tilslutningsvilkår. Vi foreslår, at en styrbar tilslutningsaftale defineres og reguleres i bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler, og at fristen den 1. januar 2027 udvides til permanent og styrbar netadgang og til at gælde Energinet.
2. Styringen skal designes, så anlæggene kan blive i markedet. Varslingen skal ligge før day-ahead-auktionen, styringen må ikke gøre det umuligt at honorere allerede indgåede leveringsforpligtelser i engros markedet eller til systemydelser, og kompensationen skal følge den faktiske spot- og systemydelsespris i de styrede timer frem for en fast sats.
3. Prisbaseret og aggregatorstyret fleksibilitet bør anerkendes på linje med direkte styring.
4. Netvenlighed skal kunne krediteres. Efter § 15, stk. 3, kan et projekt i kategori 3 kun vurderes netvenligt, hvis det kan rummes inden for den kapacitet, der allerede findes. Et anlæg, der ved sin drift frigør kapacitet, kan dermed ikke krediteres for det. Dette bør ændres.
5. Netvenlige produkter må ikke rationeres væk fra kategori 3. Efter § 15, stk. 6, tilbydes netvenlige løsninger først til de højere prioriterede kategorier. Bestemmelsen bør ikke omfatte projekter, hvis netvenlighed i sig selv frigør kapacitet.
6. Afslag skal være sidste udvej. Lovforslaget giver en adgang til at afvise; udkastets § 18, stk. 1, gør det til en pligt. »Skal« bør ændres til »kan«, og der bør indsættes den betingelse om fleksible vilkår, der tilsyneladende er faldet ud af bestemmelsen under redigeringen. § 18, stk. 5, bør være ansøgerens valg, ikke netvirksomhedens.
7. Anlæg bag måleren bør følge værtens kategori. Et batteri, der er knyttet til et konkret forbrug eller en konkret produktion, anmoder ikke om ny kapacitet, men gør den eksisterende kapacitet mere anvendelig. Etablering inden for den aftalte maksimale effekt bør hverken anses for en fornyet disponering efter § 3, stk. 2, eller kunne udskilles til en selvstændig kategori efter § 9, stk. 2.
8. De decentrale anlægs beredskabs- og spændingsegenskaber bør anerkendes. Et batteri bag måleren leverer i praksis nødstrøm og kan understøtte den lokale spændingskvalitet. Begge dele bør indgå i netvenlighedsvurderingen, og nødstrøm til en samfundskritisk funktion bør kunne indgå i vurderingen efter § 10, stk. 3.

9. Puljebehandlingen skal have objektive modenhedskriterier, en svarfrist og en begrundelse, og et nej i én puljebehandling må ikke koste ansøgeren tidsstemplet. Transparensen bør omfatte stationsniveau og reservationerne efter § 11.
10. Modellen bør evalueres. Prioritering er et nødgreb og må ikke blive en varig tilstand. Vi foreslår en revisionsklausul og en evaluering efter to puljebehandlinger.

Samtlige forslag er samlet med forslag til ordlyd i bilag 1.

2. Styrbar NetAdgang: et nyt netprodukt

Prioriteringsmodellen hviler på, at netvenlighed kan omsættes i et konkret tilslutningsvilkår. Batterier kan i meget høj grad leve op til netvenlighedskriteriet, men kun hvis der findes et egnet netprodukt.

Batteribranchen fremlagde den 24. august 2026 for Dialogforum for elnettet et konkret forslag til et nyt netprodukt, Styrbar NetAdgang (SNA), som kan anmeldes inden for kort tid. Hovedtrækkene er:

- Netoperatøren kan sætte anlægget til et konkret setpunkt i både produktions- og forbrugsretningen inden for nettilslutningens fulde spænd, og netadgangen tildeles symmetrisk.
- Anlægsejeren er ansvarlig for at holde anlægget disponibelt, så setpunktet kan indfries i mindst to timer i hver retning.
- Anlægsejeren varsles om det kommende døgns setpunkt kl. 08.30, før day-ahead-auktionen lukker, så styringen kan indregnes i anlæggets bud.
- Der fastsættes et årligt loft for styringen på højst 15 pct. af årets timer, dog aldrig mere end 30 pct. af en enkelt måned.
- Styringen må alene anvendes til at afhjælpe kapacitetsbegrænsninger, ikke til markedsindgreb, systemydelser eller kommercielle hensyn.
- Der etableres ikke reserveforsyning, og anlægsejeren betaler de faktiske omkostninger ved tilslutningen. Styrbarheden bør modsvares af en reduceret nettarif.
- Standardvilkår, loft og kompensationsmodel fastsættes ét sted, offentliggøres og godkendes af Forsyningstilsynet. Uden ensartede vilkår kan anlæggene ikke finansieres.

Det Internationale Energiagentur vurderer, at batterier anvendt som transmissionsaktiv kan øge kapaciteten i det eksisterende net med 30-40 pct. på to til tre år.

2.1 Forhold, der afgør, om Styrbar NetAdgang kommer til at virke

Batterier m.v., der bliver tilsluttet med et fremtidigt netprodukt som SNA har brug for et rimeligt varsel for at kunne handle sig ud af forpligtelser. Vi foreslår kl. 8.30 dagen før.

Vi foreslår konkret, at en styrbar tilslutningsaftale defineres i fleks-bekendtgørelsens § 4 og reguleres i en ny § 6 a med de nævnte forbehold indbygget, at aggregatorstyring anerkendes i en ny § 6 b, at fristen i § 12 udvides til at omfatte midlertidig, permanent og styrbar fleksibel nettilslutning og til at gælde Energinet, og at § 10 sikrer, at produktet kan tilbydes på tværs af grænsefladen mellem transmissions- og distributionsnettet. Ordlyden fremgår af bilag 1.

For mindre batterianlæg er SNA ikke relevant. Opgaven kan løses gennem aggregatorens porteføljestyring. Aggregatoren optimerer allerede på tværs af alle sine kunder og kan fordele

opladningen over flere timer, så nettet opnår den samme aflastning, uden at den enkelte anlægsejer mister rådigheden over sit anlæg. For de mindre anlæg er porteføljestyring ofte den eneste praktisk anvendelige løsning, og den kræver ingen ny styringsinfrastruktur hos kunden. Vi foreslår derfor, at en kollektiv elforsyningsvirksomhed udtrykkeligt kan opfylde et behov for begrænsning eller styring ved aftale med en aggregator, når virkningen i tilslutningspunktet kan dokumenteres og verificeres. TREFOR har et pilotprojekt, hvor DSO på radial-niveau kan anmode om regulering af assets, som kan bruges som input.

3. Netvenlighed skal kunne dokumenteres, krediteres og efterprøves

3.1 Cirkulariteten i § 15, stk. 3

Netvenlighed er defineret i § 2, nr. 2, som et projekts samlede påvirkning af kapacitetssituationen og dets bidrag til en hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af den tilgængelige kapacitet. Efter § 15, stk. 3, kan et projekt i kategori 3 eller 4 imidlertid alene vurderes som netvenligt, hvis det kan rummes inden for den tilgængelige eller planlagte kapacitet uden at fortrænge højere prioriterede behov.

De to bestemmelser trækker i hver sin retning. Et anlæg, der ved sin drift aflaster en flaskehals og dermed skaber plads, kan efter ordlyden af stk. 3 ikke krediteres for det, hvis pladsen ikke allerede fandtes. Netvenlighed bliver dermed en egenskab, der kun kan påvises dér, hvor den er uden betydning. Vi foreslår, at stk. 3 præciseres, så vurderingen foretages under hensyn til de netvenlige egenskaber, projektet forpligter sig til, herunder den kapacitet, der frigøres ved projektets egen drift.

3.2 Rationeringen i § 15, stk. 6

Efter § 15, stk. 6, tilbydes netvenlige løsninger først til anmodninger i de højere prioriterede kategorier, hvis de ikke kan tilbydes alle. Da netvenlighed for anmodninger i kategori 3 og 4 i praksis forudsætter adgang til begrænset eller styrbar netadgang, er konsekvensen, at disse kategorier kan være afskåret fra at demonstrere netvenlighed, netop i de områder hvor knapheden er størst. For et energilager er netvenligheden imidlertid en egenskab ved anlægget og ikke en knap ressource, som netvirksomheden uddeler. Vi foreslår derfor, at stk. 6 ikke finder anvendelse på projekter, hvis netvenlige egenskaber i sig selv frigør kapacitet.

3.3 Dokumentationsgrundlaget i § 15, stk. 5

Efter § 15, stk. 5, kan et forhold alene tillægges betydning, hvis netvirksomheden har tilstrækkelig dokumentation for, at forholdet vil være til stede. Bestemmelsen lægger bevisbyrden hos ansøgeren uden at angive, hvad der er tilstrækkeligt. Efter det oplyste indgår netvenlighed ikke i det indmeldelsesskema, der anvendes ved den forestående første puljebehandling, og vurderingen skal foretages i samarbejde mellem netvirksomheden og Energinet. Uden et fælles grundlag vil sammenlignelige projekter blive vurderet forskelligt fra netområde til netområde.

Vi foreslår, at de kollektive elforsyningsvirksomheder forpligtes til i fællesskab at fastlægge og offentliggøre et standardiseret dokumentationsgrundlag. Batteribranchen bidrager gerne med et udkast til de felter, en sådan netvenlighedserklæring bør indeholde, herunder accept af begrænset eller styrbar netadgang, symmetrisk kapacitet, udholdenhed, varslingsfrist, placering i forhold til kendte flaskehalse, levering af systemydelser og bidrag til den lokale spændingskvalitet.

3.4 To egenskaber, der mangler i kriterielisten

Fleksibilitet opnået gennem prissignaler eller gennem en aggregators styring af en portefølje giver nettet den samme aflastning som direkte styring af det enkelte anlæg, men er mindre indgribende for kunden. Vi foreslår, at det fremgår udtrykkeligt af § 15, stk. 2, nr. 3, at fleksibilitet tilvejebragt på denne måde kan indgå i vurderingen.

Dernæst savner vi elnetkvaliteten. Anlæg bag måleren sidder præcis dér, hvor spændingskvaliteten mærkes, nemlig i distributionsnettet og i kundens eget tilslutningspunkt, og et batteri med moderne omformer kan understøtte den lokale spændingskvalitet og levere reaktiv effekt frem for blot at trække på nettet. Vi foreslår, at egenskaben nævnes udtrykkeligt i § 15, stk. 2, nr. 4, så den kan dokumenteres og på sigt værdisættes frem for at blive betragtet som en tilfældig sidegevinst.

3.5 Afbrydelighed og styrbarhed bør defineres

Begreberne begrænset netadgang og afbrydelighed anvendes i §§ 15, 18 og 20 uden at være defineret, og § 15, stk. 2, nr. 1, nævner dem begge om det samme forhold. Uden et aftalt loft og et varsel er afbrydelighed ikke finansierbar og dermed ikke et reelt tilbud. Vi foreslår en definition i § 2, der omfatter både afbrydelighed og styrbarhed og kobler begreberne til de aftaletyper, som reguleres i bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler.

4. Afslag skal være sidste udvej

4.1 Forventede, ikke-ansøgte behov

Efter § 18, stk. 4, er det ikke en betingelse, at der foreligger konkrete anmodninger vedrørende højere prioriterede behov. Et konkret projekt kan dermed afvises med henvisning til behov, der hverken er ansøgt eller offentliggjort. Sammenholdt med reservationerne efter § 11, som ikke offentliggøres, er en sådan afgørelse i praksis ikke efterprøvelig, hverken for ansøgeren eller for Forsyningstilsynet i klagesagen. Vi foreslår, at stk. 4 udgår, subsidiært at der alene kan tages hensyn til behov, der er konkret identificeret, reserveret efter § 11 og offentliggjort efter § 17.

4.2 Fra adgang til pligt

Elforsyningslovens § 24, stk. 4, som affattet ved L 23, giver de kollektive elforsyningsvirksomheder adgang til at afvise en anmodning, når der ikke er tilstrækkelig kapacitet. Høringsbrevet omtaler selv bemyndigelsen som en mulighed for afvisning af visse anmodninger. Udkastets § 18, stk. 1, omdanner denne adgang til en pligt. Dermed bortfalder den konkrete afvejning, som en kan-bestemmelse forudsætter, herunder af, om en mindre indgribende løsning kan opnå samme virkning. Vi foreslår, at »skal« ændres til »kan«.

4.3 Den betingelse, der mangler

§ 18, stk. 4, henviser til en vurdering efter stk. 1, nr. 3, men stk. 1 indeholder alene nr. 1 og 2. Tilsvarende slutter § 7, stk. 1, med et komma efter nr. 2. Begge dele tyder på, at en betingelse er udgået under redigeringen. Vi anmoder Energistyrelsen om at oplyse, hvad den udgåede betingelse angik, og foreslår, at der som nr. 3 indsættes en betingelse om, at anmodningen ikke kan imødekommes ved afbrydelighed, styrbarhed eller andre fleksible vilkår for netadgangen. En sådan betingelse svarer til forudsætningen i § 18, stk. 5, og til hensigten med modellen.

4.4 Ansøgeren bør kunne vælge at blive i køen

§ 18, stk. 5, er efter vores vurdering den vigtigste beskyttelse i hele bekendtgørelsen. Bestemmelsen giver mulighed for at opretholde en anmodning i tilslutningskøen, når den inden for en rimelig tidshorisont forventes at kunne imødekommes, herunder ved netprodukter, der endnu ikke kan tilbydes. Det er netop den situation, mange anmodninger befinder sig i frem mod anmeldelsen af de nye netprodukter.

Valget tilkommer imidlertid netvirksomheden og ikke den, der bærer risikoen, og »en rimelig tidshorisont« er ikke efterprøvelig. Vi foreslår, at anmodningen skal opretholdes, hvis ansøgeren anmoder om det, at tidshorisonten fastsættes til højst fem år, og at opretholdte anmodninger indgår i grundlaget for netudviklingsplanerne og for Energinets langsigtede udviklingsplan. Uden det sidste udbygges nettet aldrig til de behov, der er placeret i de lavere kategorier, og den afviste efterspørgsel bliver usynlig i planlægningen.

4.5 Lagre, som netvirksomheden selv har efterspurgt

Hvis en netvirksomhed selv har efterspurgt et energilagringsanlæg som alternativ til en netinvestering, så er det netvirksomhedens eget planlægningsredskab og ikke en konkurrerende belastning. Kan et sådant anlæg afvises efter § 18, er redskabet i praksis ikke anvendeligt. Vi foreslår derfor et nyt stk. 6, hvorefter der ikke kan meddeles afslag på en anmodning vedrørende et sådant anlæg. Forslaget ændrer ikke kategoriindplaceringen.

Netvirksomheder må ikke selv eje energilageranlæg, og de skal i netudviklingsplanen opgøre behovet for alternativer til netinvesteringer, herunder energilageranlæg, og skal udbyde de fleksibilitets- og energilagerydelser, den har brug for, efter markedsbaserede og ikke-diskriminerende procedurer.

5. Anlæg bag måleren og de mindre anlæg

5.1 Kapacitet, der allerede er disponeret, bør ikke prioriteres om

Efter § 3, stk. 2-4, behandles dispositioner over allerede tildelt kapacitet som nye anmodninger, når de indebærer en fornyet disponering, og der lægges ved vurderingen bl.a. vægt på, om anvendelsen medfører en ændret belastningsprofil. Et batteri, der etableres bag et eksisterende tilslutningspunkt og udnytter uudnyttet kapacitet, ændrer i sagens natur belastningsprofilen, og anmodningen kan efter ordlyden derfor trækkes ind i prioriteringsmodellen, selv om tilslutningspunktets aftalte maksimale effekt er uændret. Efter § 9, stk. 2, kan lagerkapaciteten desuden udskilles og henføres til en anden kategori end værtens, og den nye kompetence i netvirksomhedsbekendtgørelsens § 30 a og systemansvarsbekendtgørelsens § 6 a til ved afgørelse at bestemme, om anlæg tilsluttes som ét eller flere anlæg, peger i samme retning.

Efter det oplyste er det ikke hensigten. Både høringsbrevet og den hidtidige dialog forudsætter, at batterier inden for en eksisterende forbrugs- eller produktionsrettighed ikke er omfattet af prioriteringen. Da tre bekendtgørelser skal spille sammen om resultatet, bør det fremgå udtrykkeligt af teksten. Vi foreslår, at det fastsættes i § 3, at etablering af energilager bag et eksisterende tilslutningspunkt inden for den aftalte maksimale effekt ikke udgør en fornyet disponering, uanset ændret belastningsprofil og uanset om tilslutningspunktet er registreret som produktion eller forbrug, at § 9, stk. 2, ikke kan anvendes til at opdele kapacitet inden for den kapacitet, der allerede er tildelt eller ansøgt, og at § 30 a og § 6 a afgrænses tilsvarende.

Præciseringen er den enkeltstående ændring, der efter vores vurdering hurtigst kan frigøre kapacitet uden netudbygning, og den koster ikke netvirksomheden kapacitet, fordi kapaciteten allerede er disponeret.

5.2 Anlæg bag måleren bør følge værtens kategori

Kategori 3 giver god mening for et selvstændigt lageranlæg, der anmoder om sin egen tilslutning. Den rammer derimod forkert for et anlæg bag måleren, der er knyttet til et konkret forbrug eller en konkret produktion. Et sådant anlæg anmoder ikke om ny kapacitet. Det gør den kapacitet, kunden allerede har, mere anvendelig, og det er i praksis det, der gør elektrificeringen af matriklen mulig inden for den tilslutning, kunden allerede har. Anlæg bag måleren er dermed elektrificeringsinfrastruktur og bør efter vores opfattelse følge kategorien for det forbrug eller den produktion, de understøtter.

Det svarer til den afgrænsning, ministeriet allerede anvender. Høringsbrevet fastslår, at et batteri samplaceret med et VE-anlæg med henblik på at lagre anlæggets produktion anses for at ligge inden for det almindelige produktionsbehov og dermed er omfattet af kategori 2. Vi foreslår, at den fortolkning skrives ind i bekendtgørelsen og hviler på et objektivt kriterium: lagerkapacitet anses for etableret inden for brugerens almindelige behov, når anlæggets samlede indfødning og udtag ikke overstiger den kapacitet, der er tildelt eller ansøgt for tilslutningspunktet. Kriteriet er enkelt at administrere, det kan efterprøves, og det giver samme resultat i alle netområder. Vi foreslår desuden et nyt stk. 3 i § 13, hvorefter lagerkapacitet bag et tilslutningspunkt, der er knyttet til brugerens forbrug eller produktion på ejendommen, henføres til samme kategori som dette forbrug eller denne produktion.

Vi bemærker i samme forbindelse, at undtagelsen i § 10, stk. 1, nr. 3, hvorefter mindre erhverv med et effekttræk på højst 3 MW ikke omfattes af kategori 1, hvis anmodningen er omfattet af kategori 3 eller 4, efter ordlyden kan ramme en erhvervskundes batteri til nødstrøm eller spidslastreduktion. Et sådant batteri mindsker kundens træk på nettet. Det bør præciseres, at undtagelsen ikke omfatter lagerkapacitet inden for den tildelte kapacitet.

5.3 Nødstrøm, forsyningssikkerhed og beredskab

Anlæg bag måleren er i praksis også nødstrømsanlæg. Det er den funktion, kunderne bruger dem til i næsten alle sammenhænge, og med elnettets nuværende tilstand ligger der en selvstændig værdi i, at danske virksomheder kan forsyne sig selv i en kritisk situation, ikke kun via egenproduktion, men også ved at trække på egen lagret effekt frem for nettets. En virksomhed med den mulighed belaster nettet mindre, både i den daglige drift og i en forsyningskritisk situation.

Det gælder i høj grad også det offentlige Danmark. Kommunerne har et udtalt behov for nødstrøm i den kritiske del af deres bygningsmasse, herunder plejehjem, skoler, kantiner og teknisk infrastruktur, og det er præcis den opgave, et anlæg bag måleren løser i dag. Pointen er, at beredskabsfunktionen følger med en investering, der i forvejen kan betale sig driftsøkonomisk, og at samfundskritiske funktioner dermed kan sikres, uden at der skal etableres ny kapacitet i nettet. Hundredvis af decentrale anlæg på adresser over hele landet udgør samtidig en distribueret beredskabsressource, der ikke er afhængig af, at ét stort anlæg eller én forbindelse er intakt.

Vi foreslår, at det af § 10, stk. 3, fremgår, at der ved vurderingen af, om en anmodning vedrører en samfundskritisk funktion, kan lægges vægt på, at et energilageranlæg leverer nødstrøm til funktionen.

Vi bidrager desuden gerne til, at muligheden indgår i det videre arbejde med selvforsyning og beredskab.

5.4 De mindre anlæg skal kunne behandles løbende

Efter § 16, stk. 6, behandles anmodninger under 3 MW som udgangspunkt løbende. Løbende behandling forudsætter imidlertid, at netvirksomheden har kapacitet at disponere over. Ligger begrænsningen i grænsefladen mod transmissionsnettet, har netvirksomheden ingen ramme, og de mindre anlæg henvises i praksis til de halvårlige puljer, selv om det netop er disse anlæg, der kan etableres hurtigt og uden netudbygning. Vi foreslår en ny § 16 a, hvorefter Energinet fastlægger og offentliggør en kapacitetsramme for hver grænseflade, som netvirksomheden kan disponere uden puljebehandling. Rammen kan afgrænses, så den ikke fortrænger reservationen efter § 11.

6. Tariffer, prissignaler og aggregatorrollen

Tarifstrukturen er efter vores vurdering det mest effektive instrument i værktøjskassen og det, der betyder mest for, om et projekt hos en erhvervskunde kan finansieres. Vi er opmærksomme på, at tarifering i det væsentlige reguleres uden for denne høring, men den berøres direkte af fleks-bekendtgørelsens § 9, nr. 3, om betalingsvilkår, og vi tillader os derfor at pege på to forhold.

For det første bør dobbelttarifering undgås. Betaler et anlæg tarif som både forbruger og producent for den samme kapacitet i det samme tilslutningspunkt, rammer det hårdest ved lav volumen, altså netop de mindre erhvervsanlæg. For det andet kan prissignalet løse en del af den opgave, styringsprodukterne er tænkt at adressere. De kommercielle elselskaber kan tilbyde kunden en rabat mod, at opladningen lægges i et tidsrum med lavere belastning på nettet. Det virker for de mindre anlæg, herunder de private, det er frivilligt for kunden, og det kræver ingen ny styringsinfrastruktur. For erhvervsanlæg gælder samme logik, blot håndteret af aggregatoren på porteføljens vegne.

7. Puljebehandling, frister og transparens

7.1 Modenhed og tidsstempel

Anmodninger på 3 MW eller derover behandles i puljer mindst to gange årligt, og modenhed er efter § 16, stk. 3, et adgangskriterium. Begrebet er ikke defineret, kriterierne offentliggøres ikke, og der er hverken en svarfrist eller en ret til begrundelse for den, der ikke prioriteres. Efter det oplyste indebærer et afslag på et tilbud i én puljebehandling, at ansøgeren får nyt tidsstempel i den næste. Vi foreslår, at modenhed vurderes efter objektive, fælles og offentliggjorte kriterier, at ansøgeren modtager skriftlig meddelelse med begrundelse senest otte uger efter puljebehandlingen, og at en ansøger, der afviser et tilbud, fordi det tilbudte netprodukt afviger fra det ansøgte, bevarer sin placering i køen.

7.2 Transparens

Offentliggørelsen efter § 17 omfatter alene tildelt og ventende kapacitet pr. kategori. Det er ikke tilstrækkeligt til, at en ansøger kan vurdere, hvor et projekt bør placeres, eller til, at en netvenligheds- eller afslagsvurdering kan efterprøves. Vi foreslår, at der tillige offentliggøres tildelt, opretholdt og afvist kapacitet pr. station med kapacitetsbegrænsning samt den kapacitet, der er reserveret efter § 11, med den tidshorisont reservationen bygger på. Øget transparens vil desuden i sig selv trække nye projekter hen, hvor nettet har plads.

7.3 Forholdet mellem § 11 og systemansvarsbekendtgørelsens § 5

Vi skal endelig gøre opmærksom på et muligt modsætningsforhold. Prioriteringsbekendtgørelsens § 11 pålægger de kollektive elforsyningsvirksomheder, herunder Energinet, at reservere kapacitet til kategori 1-behov, mens systemansvarsbekendtgørelsens § 5 fastslår, at aftaler om brug af transmissionsnettet, der indebærer reservation af netkapacitet, ikke er tilladt, med nærmere angivne undtagelser. Vi anmoder om, at forholdet mellem de to bestemmelser afklares i høringsnotatet.

8. Revision og evaluering

Prioritering er et nødgreb, der er begrundet i en akut mangel på kapacitet, og bør ikke blive en varig tilstand. Vi foreslår en revisionsklausul og en offentlig evaluering efter to gennemførte puljebehandlinger, som opgør tildelt, opretholdt og afvist kapacitet fordelt på kategorier samt den kapacitet, der er tilsluttet på fleksible eller styrbare vilkår. Evalueringen vil give det datagrundlag, en senere justering af modellen forudsætter, herunder af grænsen på 3 MW og af kategoriernes afgrænsning.

9. Bemærkninger til de øvrige bekendtgørelser

9.1 Bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler

Ud over forslagene om styrbar netadgang og aggregatorstyring i afsnit 2 bemærker vi, at ændringen af § 5 svækker netbrugerens retsstilling: den gældende ret til at vælge en midlertidig fleksibel tilslutningsaftale erstattes af en pligt for netvirksomheden til at give mulighed for, at anmodninger kan imødekommes ved en sådan aftale. Begrundelsen i høringsbrevet er den nye adgang til at afvise. Sammenhængen bør efter vores opfattelse være den modsatte: findes der et netprodukt, som gør plads til anmodningen, er der ingen kapacitetsmæssig begrundelse for at afvise den.

9.2 Bekendtgørelse om nettilslutning af elproduktionsanlæg

Hjemlen flyttes til elforsyningslovens § 67 og § 68 a, som efter L 23 omfatter elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og energilageranlæg, men anvendelsesområdet fastholdes til elproduktionsanlæg. Konsekvensen er, at et VE-anlæg har krav på anvisning af tilslutningspunkt efter laveste samlede omkostninger og på netforstærkning frem til nærmeste station på mindst 50-60 kV, mens et energilageranlæg på samme station ikke har nogen af delene. Forskellen er ikke begrundet i anlæggenes påvirkning af nettet. Vi foreslår, at anvendelsesområdet udvides til anlæg, der tilsluttes uden reserveforsyning, uanset om effekten går ind i eller ud af nettet, og at der for anlæg, der kan begge dele, anvises ét tilslutningspunkt og fastsættes én kapacitet.

Ophævelsen af tilslutningspligten i § 2, stk. 2, efterlader desuden anmodninger i kategori 1 og 2 uden både tilslutningsret og afvisningsadgang. Uden en frist kan en anmodning henstå uden afgørelse og dermed uden klageadgang. Vi foreslår, at der i stedet indsættes en pligt til inden seks måneder enten at anvise et tilslutningspunkt eller at træffe afgørelse om afslag.

9.3 Netvirksomheds- og systemansvarsbekendtgørelsen

Batteribranchen støtter, at de kollektive elforsyningsvirksomheders skønsbeføjelse præciseres, at netvirksomhederne udtrykkeligt er omfattet af de forvaltningsretlige principper, og at afgørelserne kan påklages til Forsyningstilsynet. Vi støtter ligeledes den anti-omgåelsesbetragtning, der ligger bag

adgangen til at bestemme, om anlæg tilsluttes som ét eller flere anlæg, og vi noterer os, at selskabsstruktur og lokalplanforhold efter høringsbrevet ikke er saglige hensyn. Vi foreslår, at kompetencen afgrænses tidsmæssigt til anvisningen inden aftaleindgåelse, og at den ikke kan anvendes til at udskille lagerkapacitet inden for en kapacitet, der allerede er tildelt eller ansøgt.

Systemansvarsbekendtgørelsens § 6 a bør suppleres med en henvisning til de almindelige forvaltningsretlige principper svarende til netvirksomhedsbekendtgørelsens § 30 a, stk. 2. Endelig bemærker vi, at § 7, stk. 1, alene forpligter Energinet til at udarbejde tekniske forskrifter for tilslutning af elproduktions- og elforbrugsanlæg. Da loven og § 6 a nu omfatter energilageranlæg, bør forskriftsgrundlaget følge med. For netvirksomhedsbekendtgørelsens § 29 foreslår vi, at kapacitetskortet også viser, hvilke fleksible og styrbare tilslutningsaftaler der kan tilbydes i det enkelte område.

9.4 Bekendtgørelse om direkte linjer

Udkastet indeholder alene konsekvensrettelser af hjemmelsgrundlaget. Batteribranchen har ingen bemærkninger.

10. Spørgsmål til Energistyrelsen

- § 18, stk. 4, henviser til en vurdering efter stk. 1, nr. 3, og § 7, stk. 1, slutter med et komma efter nr. 2. Hvilken betingelse og hvilket oplysningsformål er udgået, og vil de blive genindsat?
- Hvordan behandles anmodninger, der er indgivet inden ikrafttrædelsen, og hvornår kan ansøgere, hvis sager har afventet siden foråret 2026, forvente en afgørelse?
- Definitionen af datacenter i § 2, nr. 1, omfatter enhver bygning, der primært anvendes til databehandling og datalagring. Hvordan afgrænses den over for teleoperatørers centraler og offentlige it-driftscentre, som efter § 10, stk. 3, kan være samfundskritiske? Og omfatter kategori 4 et energilageranlæg, der etableres som nødstrøm til et datacenter?
- Hvordan forholder reservationspligten i prioriteringsbekendtgørelsens § 11 sig til forbuddet mod reservation af transmissionskapacitet i systemansvarsbekendtgørelsens § 5?
- Forventes der udstedt regler om anvisning af tilslutningspunkt og omkostningsfordeling for energilageranlæg, og i givet fald hvornår?

Batteribranchen står gerne til rådighed for en uddybning af bemærkningerne og bidrager gerne til det videre arbejde med netprodukter. Vi står også gerne til rådighed for at teste et BESS-anlæg med et Styrbar NetAdgang-netprodukt. Vi stiller gerne konkrete cases til rådighed, herunder de sager, der aktuelt afventer svar hos Energinet, samt teknisk dokumentation og driftsdata fra medlemmernes anlæg.

Med venlig hilsen

Svend Elberg Thomsen
Direktør, Batteribranchen
svend@batteribranchen.dk

Bilag 1: Paragrafvise ændringsforslag

Batteribranchens høringssvar af 22. september 2026, j.nr. 2026-7200. Henvisninger uden angivelse af bekendtgørelse er til udkastet til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet.

Bestemmelse	Udkastets indhold	Batteribranchens forslag	Begrundelse
§ 2, nyt nr. 3	Bekendtgørelsen definerer alene »datacenter« og »netvenlighed«. Begreberne afbrydelighed og begrænset netadgang anvendes i §§ 15, 18 og 20 uden at være defineret.	»3) Afbrydelighed og styrbarhed: Netbrugerens accept af, at den kollektive elforsyningsvirksomhed inden for et aftalt årligt loft og med aftalt varsel kan begrænse, afbryde eller fastsætte netbrugerens indfødning til og udtag fra nettet, jf. bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler.«	Uden et loft og et varsel er afbrydelighed ikke finansierbar og dermed ikke et reelt tilbud. Definitionen kobler netvenlighedsvurderingen til de aftaletyper, fleks-bekendtgørelsen regulerer, og sikrer, at de to bekendtgørelser anvender samme begreber.
§ 3, nyt stk. 7	§ 3, stk. 2-4: dispositioner over allerede tildelt kapacitet behandles som nye anmodninger, når de indebærer en »fornyet disponering«, bl.a. vurderet på ændret belastningsprofil.	»Stk. 7. Etablering af energilager bag et eksisterende tilslutningspunkt inden for den aftalte maksimale effekt for indfødning og udtag udgør ikke en fornyet disponering efter stk. 2, uanset om tilslutningspunktet er registreret som produktion eller forbrug, og uanset ændret belastningsprofil.«	Kapaciteten er allerede disponeret, og netvirksomheden mister intet. Om tilslutningspunktet er registreret som produktion eller forbrug er en afregningsteknisk sondring uden betydning for belastningen af nettet. Uden præciseringen kan et lager bag en eksisterende kunde trækkes ind i modellen alene på grund af ændret belastningsprofil.
§ 9, stk. 2	Omfatter en anmodning flere anlæg i samme tilslutningspunkt, kan dele af kapacitetsbehovet henføres til forskellige prioriteringskategorier.	Tilføj: »Opdeling kan ikke omfatte kapacitet inden for den kapacitet, der er tildelt eller ansøgt for tilslutningspunktet.«	Uden afgrænsningen kan lagerkapacitet, der ligger inden for værtens eksisterende tilslutningskapacitet, udskilles som et selvstændigt kapacitetsbehov. Bestemmelsen bør ramme reel merkapacitet, ikke omfordeling inden for en kapacitet, der allerede er disponeret.
§ 10, stk. 1, nr. 3, og stk. 3	Kategori 1 omfatter mindre erhverv med et effekttræk på højst 3 MW, »dog ikke anmodninger omfattet af kategori 3 eller 4«. Samfundskritiske funktioner kræver en nær og væsentlig tilknytning, og at tilslutningen er nødvendig for funktionens opretholdelse.	Nr. 3, tilføj: »Undtagelsen omfatter ikke energilagerkapacitet, der etableres inden for den kapacitet, der er tildelt eller ansøgt for tilslutningspunktet, herunder til nødstrøm eller til reduktion af kundens effekttræk.« Stk. 3, tilføj: »Ved vurderingen kan der lægges vægt på, at et energilageranlæg leverer nødstrøm til den samfundskritiske funktion.«	Et batteri, der leverer nødstrøm eller reducerer en erhvervskundes spidstræk, mindsker kundens belastning af nettet. Efter ordlyden kan anmodningen alligevel falde til kategori 3, hvilket straffer netop den adfærd, modellen skal fremme. Tilsvarende løser et anlæg bag måleren i dag en stor del af nødstrømsopgaven i kommunale plejehjem, skoler og anden kritisk bygningsmasse, uden at der skal etableres ny kapacitet i nettet.

Bestemmelse	Udkastets indhold	Batteribranchens forslag	Begrundelse
§ 13, stk. 2	Ved vurderingen af, om lagerkapacitet i et samplaceret anlæg ligger ud over brugerens almindelige behov, lægges vægt på »brugerens aktuelle produktions- eller forbrugsbehov og den forventede udvikling heri inden for en rimelig tidshorisont«.	»Energilagerkapacitet anses for etableret inden for brugerens almindelige produktions- eller forbrugsbehov, når anlæggets samlede indfødning og udtag ikke overstiger den kapacitet, der er tildelt eller ansøgt for tilslutningspunktet. Kun kapacitet herudover henføres til kategori 3.«	Høringsbrevet (s. 2) fastslår allerede, at et batteri samplaceret med et VE-anlæg med henblik på at lagre anlæggets produktion er omfattet af kategori 2. Fortolkningen bør fremgå af bekendtgørelsen og hvile på et objektivt kriterium frem for et skøn over »forventet udvikling«, som ellers vil blive udøvet forskelligt på tværs af netområder.
§ 13, nyt stk. 3	Findes ikke. Kategori 3 omfatter efter stk. 1 alle energilageranlæg samt lagerkapacitet ud over brugerens almindelige behov.	»Stk. 3. Energilagerkapacitet, der etableres bag et tilslutningspunkt og er knyttet til brugerens forbrug eller produktion på ejendommen, henføres til samme prioriteringskategori som det forbrug eller den produktion, anlægget understøtter.«	Et anlæg bag måleren anmoder ikke om ny kapacitet; det gør den kapacitet, kunden allerede har, mere anvendelig, og er i praksis det, der gør elektrificeringen af matriklen mulig inden for den eksisterende tilslutning. Et sådant anlæg er elektrificeringsinfrastruktur og bør følge værtens kategori. Forslaget svarer til den afgrænsning, høringsbrevet allerede anvender for samplacerede batterier ved VE-anlæg.
§ 15, stk. 2, nr. 1	»projektets accept af begrænset netadgang eller andre fleksible vilkår for netadgangen, herunder afbrydelighed«	»projektets accept af afbrydelighed eller styrbarhed, jf. § 2, nr. 3, herunder det aftalte loft og varsel«. Der tilføjes i nr. 2: »symmetri mellem indfødning og udtag«.	Begrænset netadgang og afbrydelighed dækker det samme; bestemmelsen siger det to gange uden at definere det. Symmetri mangler: et anlæg, der kan flytte effekt i begge retninger, er mere værd for nettet end et, der alene kan begrænses i én retning.
§ 15, stk. 2, nr. 3 og 4	Nr. 3 angår projektets fleksibilitet i forbrug eller produktion. Nr. 4 angår projektets øvrige tekniske og driftsmæssige egenskaber, herunder betydning for en sikker og robust drift.	Nr. 3, tilføj: »herunder fleksibilitet, der tilvejebringes gennem prissignaler eller gennem en aggregators styring af en portefølje af anlæg«. Nr. 4, tilføj: »herunder anlæggets bidrag til den lokale spændingskvalitet og levering af reaktiv effekt i tilslutningspunktet«.	Fleksibilitet opnået gennem tarifsignaler eller aggregatorstyring giver samme aflastning af nettet som direkte styring af det enkelte anlæg, men er mindre indgribende og forudsætter ingen ny styringsinfrastruktur. Et batteri med moderne omformer understøtter desuden spændingskvaliteten dér, hvor den mærkes, nemlig i distributionsnettet og i kundens eget tilslutningspunkt. Begge egenskaber bør kunne dokumenteres og indgå i vurderingen frem for at være tilfældige sidegevinster.

Bestemmelse	Udkastets indhold	Batteribranchens forslag	Begrundelse
§ 15, stk. 3	Et projekt i kategori 3 eller 4 kan alene vurderes som netvenligt, hvis projektet kan rummes inden for den tilgængelige eller planlagte kapacitet uden at fortrænge højere prioriterede behov.	»... hvis projektet med de netvenlige egenskaber, det forpligter sig til, kan rummes inden for den tilgængelige eller planlagte kapacitet, herunder kapacitet, der frigøres ved projektets egen drift, uden at fortrænge kapacitet, der er nødvendig for at imødekomme højere prioriterede behov.«	Efter ordlyden kan et anlæg, der aflaster en flaskehals og dermed skaber plads, ikke krediteres for det, hvis pladsen ikke allerede fandtes. Det strider mod definitionen af netvenlighed i § 2, nr. 2, som netop angår projektets samlede påvirkning af kapacitetssituationen.
§ 15, stk. 5, og nyt stk. 7	Et forhold kan alene tillægges betydning, hvis virksomheden har tilstrækkelig dokumentation for, at forholdet vil være til stede.	Nyt stk. 7: »De kollektive elforsyningsvirksomheder fastlægger i fællesskab et standardiseret grundlag for dokumentation af netvenlighed, som skal lægges til grund ved vurderingen efter stk. 5, og som offentliggøres.«	Bevisbyrden lægges på ansøgeren, uden at det fremgår, hvad der er tilstrækkeligt. Netvenlighed indgår ikke i det indmeldelsesskema, der anvendes ved den forestående første puljebehandling. Uden et fælles format vurderes ens projekter forskelligt afhængigt af netområde.
§ 15, stk. 6	Kan der ikke tilbydes netvenlige løsninger til alle relevante projekter, tilbydes de først til anmodninger i de højere prioriterede kategorier.	Tilføj: »Stk. 6 finder ikke anvendelse på projekter, hvis netvenlige egenskaber i sig selv frigør kapacitet i det kollektive elforsyningsnet.«	Netvenlige produkter kan efter bestemmelsen være opbrugt af kategori 2, før kategori 3 får adgang. Virkningen er, at kategori 3 aldrig kan være netvenlig i de områder, hvor knapheden er størst, og hvor et styrbart lager gør mest gavn. For et lager er netvenligheden en egenskab ved anlægget, ikke en knap ressource, netvirksomheden uddeler.
§ 16, stk. 3, og nyt stk. 7	Modenhed kan indgå ved vurderingen af, hvilke anmodninger der indgår i puljen. Der er ingen svarfrist og ingen ret til begrundelse.	Stk. 3, tilføj: »Modenhed vurderes efter objektive kriterier, som de kollektive elforsyningsvirksomheder fastlægger i fællesskab og offentliggør.« Nyt stk. 7: »Ansøgeren modtager senest 8 uger efter puljebehandlingen skriftlig meddelelse om resultatet med en begrundelse, der angår vurderingen efter § 15. En ansøger, der afviser et tilbud, fordi det tilbudte netprodukt afviger fra det ansøgte, bevarer sin placering i tilslutningskøen.«	Uden svarfrist og begrundelse kan en anmodning henstå i årevis, uden at der træffes en afgørelse, der kan efterprøves. Det er oplyst i dialogen mellem Energistyrelsen og Green Power Denmark, at et nej i første puljebehandling giver nyt tidsstempel i den næste; den retsvirkning bør fremgå af bekendtgørelsen og ikke af praksis.

Bestemmelse	Udkastets indhold	Batteribranchens forslag	Begrundelse
§ 16, stk. 6, og ny § 16 a	Anmodninger i kategori 1 og anmodninger under 3 MW »behandles som udgangspunkt løbende«.	Ny § 16 a, stk. 1: »Energinet fastlægger for hver grænseflade mellem transmissions- og distributionsnettet en kapacitetsramme, som netvirksomheden disponerer til anmodninger efter § 16, stk. 6, i alle kategorier uden puljebehandling. Rammen fastlægges mindst halvårligt, offentliggøres på stationsniveau og tilpasses løbende.« § 16, stk. 6: »behandles løbende inden for kapacitetsrammen efter § 16 a«.	Løbende behandling forudsætter, at netvirksomheden har kapacitet at disponere over. Ligger begrænsningen i grænsefladen mod transmissionsnettet, har netvirksomheden ingen ramme, og de mindre anlæg, herunder erhvervsbatterier og egenproducenter med lager, henvises reelt til de halvårlige puljer. Rammen kan afgrænses, så den ikke fortrænger reservationen efter § 11.
§ 17	Energinet offentliggør efter hver puljebehandling tildelt kapacitet pr. kategori og kapacitet, der afventer næste puljebehandling.	Tilføj: »3) pr. station med kapacitetsbegrænsning: tildelt, opretholdt og afvist kapacitet i MW fordelt på kategorier, og 4) kapacitet reserveret efter § 11 samt den tidshorisont, reservationen bygger på.«	Reservationerne efter § 11 afgør reelt, hvor meget kapacitet der er tilbage til kategori 2-4, men er ikke synlige. Uden oplysninger på stationsniveau kan hverken netvenlighedsvurderingen eller vurderingen efter § 18, stk. 5, efterprøves, og ansøgere kan ikke placere projekter dér, hvor de gør mest gavn.
§ 18, stk. 1	»En kollektiv elforsyningsvirksomhed skal meddele afslag ...«, når der foreligger kapacitetsbegrænsninger, og anmodningen ikke kan imødekommes uden at fortrænge højere prioriterede behov.	»skal« ændres til »kan«. Der indsættes nr. 3: »anmodningen ikke kan imødekommes ved afbrydelighed, styrbarhed eller andre fleksible vilkår for netadgangen.«	Elforsyningslovens § 24, stk. 4, som affattet ved L 23, giver de kollektive elforsyningsvirksomheder en adgang til at afvise, og høringsbrevet omtaler selv bemyndigelsen som en »mulighed for afvisning«. Udkastet omdanner adgangen til en pligt uden proportionalitetsvurdering. Hertil kommer, at § 18, stk. 4, henviser til et nr. 3, der ikke findes i stk. 1, og at § 7, stk. 1, slutter med et komma efter nr. 2. Begge dele tyder på, at en betingelse er udgået under redigeringen.
§ 18, stk. 4	»Det er ikke en betingelse, at der på tidspunktet for vurderingen foreligger konkrete anmodninger om nettilslutning vedrørende højere prioriterede behov.«	Bestemmelsen udgår. Subsidiært: »Der kan alene tages hensyn til behov, der er konkret identificeret og reserveret efter § 11 og offentliggjort efter § 17.«	Efter ordlyden kan forventede, ikke-ansøgte behov begrunde afslag på et konkret projekt. Sammenholdt med reservationerne efter § 11, der ikke offentliggøres, er afgørelsen i praksis ikke efterprøvelig for hverken ansøgeren eller Forsyningstilsynet.

Bestemmelse	Udkastets indhold	Batteribranchens forslag	Begrundelse
§ 18, stk. 5	En anmodning i kategori 3 eller 4 »kan opretholdes i tilslutningskøen«, hvis den inden for en rimelig tidshorisont forventes at kunne imødekommes, herunder ved netprodukter, som endnu ikke kan tilbydes.	»kan opretholdes« ændres til »skal efter ansøgerens anmodning opretholdes«. »en rimelig tidshorisont« ændres til »en tidshorisont på højst fem år«. Tilføj: »Opretholdte anmodninger indgår i grundlaget for netudviklingsplaner efter § 20 i bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter og for Energinets langsigtede udviklingsplan.«	Bestemmelsen er det reelle værn mod afslag i de første puljebehandlinger, men valget tilkommer netvirksomheden og ikke den, der bærer risikoen. Uden en defineret tidshorisont er »rimelig« ikke efterprøvelig. Indgår opretholdte anmodninger ikke i planlægningen, udbygges nettet aldrig til dem, og den afviste efterspørgsel bliver usynlig.
§ 18, nyt stk. 6	Findes ikke.	»Stk. 6. Der kan ikke meddeles afslag efter stk. 1 på en anmodning vedrørende et energilageranlæg, der etableres på grundlag af en aftale med en kollektiv elforsyningsvirksomhed om fleksibilitetsydelser eller energilagerydelser, jf. §§ 37 og 42, stk. 2, i bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter, eller som alternativ til en netinvestering i en netudviklingsplan, jf. samme bekendtgørelses § 20, eller i Energinets langsigtede udviklingsplan.«	En netvirksomhed må ikke selv eje energilageranlæg og skal udbyde de lagerydelser, den har brug for. Et anlæg, netvirksomheden selv har efterspurgt som alternativ til en netinvestering, er virksomhedens eget planlægningsredskab og ikke en konkurrerende belastning. Forslaget ændrer ikke kategoriindplaceringen, men sikrer, at redskabet kan anvendes.
§ 20, stk. 5 og 7	Oplysningspligten kan opfyldes ved henvisning til generel vejledning på hjemmesiden. Afgivelsen kan betinges af et gebyr.	Stk. 5 udgår. Stk. 7 affattes: »Oplysninger om foranstaltninger af betydning for projektets netvenlighed, jf. stk. 2, afgives vederlagsfrit. Afgivelse af oplysninger efter stk. 3 kan betinges af betaling af et gebyr, der ikke må overstige de rimelige og nødvendige omkostninger.«	Viden om, hvad der gør et projekt netvenligt, er forudsætningen for netvenlig adfærd. Den viden bør hverken koste et gebyr eller kunne afvikles med en henvisning til generel vejledning, når modellen netop bygger på, at ansøgerne indretter projekterne efter nettets behov.
Ny § 23 a	Findes ikke.	»§ 23 a. Energistyrelsen evaluerer bekendtgørelsen efter to gennemførte puljebehandlinger. Evalueringen omfatter som minimum en opgørelse af tildelt, opretholdt og afvist kapacitet fordelt på prioriteringskategorier og af den kapacitet, der er tilsluttet på fleksible eller styrbare vilkår.«	Prioritering er efter det oplyste et midlertidigt nødgreb. En revisionsklausul og en offentlig evaluering er den enkleste sikring af, at modellen ikke bliver en varig tilstand, og giver samtidig det datagrundlag, en senere justering af kategorierne forudsætter.
Fleks-bek. § 5	Netvirksomheden skal i områder med begrænset kapacitet »give mulighed for, at anmodninger om nettilslutning kan imødekommes« ved en midlertidig fleksibel tilslutningsaftale. Netbrugerens gældende ret til at vælge aftalen udgår.	Den gældende ordlyd videreføres, og der tilføjes: »En anmodning kan ikke afslås efter bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet, hvis anmodningen kan imødekommes ved en midlertidig fleksibel eller styrbar tilslutningsaftale.«	Svækkelsen begrundes i høringsbrevet (s. 3) med den nye adgang til at afvise. Sammenhængen bør efter vores opfattelse være den modsatte: findes der et netprodukt, som gør plads til anmodningen, er der ingen kapacitetsmæssig begrundelse for et afslag. Det svarer til forudsætningen i prioriteringsbekendtgørelsens § 18, stk. 5.

Bestemmelse	Udkastets indhold	Batteribranchens forslag	Begrundelse
Fleks-bek. § 4, nyt nr. 5, og ny § 6 a	Bekendtgørelsen regulerer midlertidige og permanente fleksible tilslutningsaftaler. Begge aftaletyper angår begrænsning af og kontrol med netbrugerens indfødning og udtag.	Nyt nr. 5: »Styrbar tilslutningsaftale: En fleksibel tilslutningsaftale, hvorefter den kollektive elforsyningsvirksomhed inden for aftalte rammer kan fastsætte netbrugerens indfødning til og udtag fra nettet med henblik på at afhjælpe kapacitetsbegrænsninger.« Ny § 6 a med regler om setpunkt i begge retninger, varsling senest kl. 08.30 før day-ahead-auktionens lukning, et årligt loft for styring uden særskilt betaling, kompensation for styring ud over loftet opgjort efter den faktiske spot- og systemydelsespris i de styrede timer, anvendelse alene til netformål og netbrugerens pligt til at holde anlægget disponibelt i den aftalte varighed.	Begrænsning og styring er to forskellige produkter. En begrænsning fjerner en belastning; en styring skaber plads. Batteribranchen fremlagde produktet for Dialogforum for elnettet den 24. august 2026. Det hollandske modstykke har frigjort omkring 9 GW tilslutningskapacitet, heraf ca. 6 GW til batterier. Varsling før day-ahead gør, at styringen kan indregnes i markedsbuddene. Kompensationen skal følge den faktiske værdi i de styrede timer, fordi et loft på 15 pct. af årets timer ikke er et loft på 15 pct. af indtægten, når netoperatøren vælger timerne.
Fleks-bek. ny § 6 a, stk. 6	Findes ikke. Udkastet forholder sig ikke til samspillet mellem netstyring og netbrugerens øvrige leveringsforpligtelser.	»Stk. 6. Styringen tilrettelægges, så netbrugeren kan honorere leveringsforpligtelser vedrørende systemydelser, som er indgået forud for varslingen. Kan et setpunkt ikke fastsættes uden at hindre en sådan forpligtelse, skal den kollektive elforsyningsvirksomhed så vidt muligt anvende et alternativt setpunkt eller et andet tidsrum.«	Bestemmelsen om, at styring kun sker til netformål, sikrer mod, at styringen har til formål at gribe ind i systemydelser, men ikke mod, at et legitimt netsetpunkt i praksis kolliderer med en forpligtelse, netbrugeren allerede har påtaget sig. I Holland har rammen måttet justeres med tidligere varsling, netop for at anlæggene fortsat kunne byde ind på balancemarkederne. Den erfaring bør indarbejdes fra start.
Fleks-bek. ny § 6 b	Findes ikke.	»§ 6 b. En kollektiv elforsyningsvirksomhed kan opfylde et behov for begrænsning eller styring efter §§ 5, 6 og 6 a ved aftale med en aggregator om styring af en portefølje af anlæg, når den aftalte virkning i tilslutningspunktet kan dokumenteres og verificeres.«	Det letteste netprodukt er ikke nødvendigvis et styringsprodukt. En aggregator optimerer allerede på tværs af sine kunder og kan fordele opladning over flere timer, så den samme aflastning opnås, uden at den enkelte anlægsejer mister rådigheden over sit anlæg. For de mindre anlæg er porteføljestyring ofte den eneste praktisk anvendelige løsning, og den kræver ingen ny styringsinfrastruktur hos kunden.
Fleks-bek. § 6	»En kollektiv elforsyningsvirksomhed kan give netbrugere ... mulighed for at vælge at indgå en permanent fleksibel tilslutningsaftale, uanset tilslutningskapaciteten.«	»kan give« ændres til »skal give«. Nyt stk. 2: »Overgang fra fuld netadgang til en permanent fleksibel eller styrbar tilslutningsaftale inden for den aftalte maksimale effekt udgør ikke en fornyet disponering af kapacitet efter bekendtgørelse om prioritering af kapacitet.«	Udvidelsen til allerede tilsluttede netbrugere er et af de mest virkningsfulde elementer i hele pakken, fordi den kan frigøre kapacitet uden netudbygning. Den virker kun, hvis netbrugeren har krav på produktet, og hvis konverteringen ikke sender netbrugeren tilbage i prioriteringskøen.

Bestemmelse	Udkastets indhold	Batteribranchens forslag	Begrundelse
Fleks-bek. § 8	Vilkår og betingelser for fleksibel netadgang skal være gennemsigtige, objektive, rimelige og ikke-diskriminerende.	Tilføj: »Netvirksomhederne fastsætter i fællesskab standardvilkår for midlertidige, permanente og styrbare tilslutningsaftaler. Energinet inddrages, så vilkårene er ensartede på tværs af transmissions- og distributionsnettet.«	Et batterianlæg finansieres over 15-20 år. Det forudsætter, at loft, varsel, kompensation og tarif er de samme uanset netområde. Modellen kendes fra netvirksomhedsbekendtgørelsens § 30 om fælles tekniske krav.
Fleks-bek. § 9, nr. 1-3	Metoden skal fastlægge maksimal fast og fleksibel kapacitet, vilkår om forudsigelighed og betalingsvilkår.	Nr. 1, tilføj: »Kapacitet skal kunne tildeles symmetrisk for indfødning og udtag.« Nr. 2, tilføj: »herunder en årlig prognose for det forventede omfang af begrænsning og styring, opgjort i timer og MWh pr. tilslutningspunkt, samt offentliggørelse af det faktiske omfang for det foregående år.« Nr. 3, tilføj: »For styrbare tilslutningsaftaler fastlægger metoden en reduceret nettarif, der afspejler den kapacitet, netbrugeren stiller til rådighed for nettet, samt kompensationsmodellen efter § 6 a. Metoden skal sikre, at et anlæg, der både indfører og udtager i samme tilslutningspunkt, ikke pålægges tarif for både forbrug og produktion for den samme kapacitet.«	Et energilager har brug for samme kapacitet i begge retninger; vurderes forbrug og produktion adskilt, halveres anlæggets værdi for nettet. Forudsigelighed er forudsætningen både for finansiering og for at kunne dokumentere netvenlighed efter prioriteringsbekendtgørelsens § 15, stk. 5. Dobbelttarifering rammer hårdest ved lav volumen og dermed netop de mindre erhvervsanlæg, hvor investeringsbeslutningen er mest følsom.
Fleks-bek. § 10	Netvirksomhederne skal inddrage Energinet i metoder for midlertidig fleksibel netadgang, når begrænsningen ligger på transmissionsniveau.	Udvides til alle aftaletyper, og der tilføjes: »Energinet og netvirksomhederne skal sikre, at en netbruger i distributionsnettet kan tilbydes en fleksibel eller styrbar tilslutningsaftale, når kapacitetsbegrænsningen ligger i transmissionsnettet eller i grænsefladen mellem transmissions- og distributionsnettet.«	Knapheden ligger i vidt omfang i det bagvedliggende 132-400 kV-net. Et anlæg tilsluttet i distributionsnettet kan aflaste en flaskehals i transmissionsnettet, men kun hvis produktet går på tværs af grænsefladen. Det er også forudsætningen for det TSO-DSO-produkt, der efter det oplyste anmeldes i oktober eller november 2026.
Fleks-bek. § 11	Netbrugeren skal installere et certificeret effektreguleringssystem, hvis egenskaber specificeres i metoderne.	Nyt stk. 3: »Specifikationen efter stk. 2 fastsættes af de kollektive elforsyningsvirksomheder i fællesskab og skal anerkende netbrugerens eget styringssystem eller en aggregators styringssystem, når det opfylder specifikationen.«	Et batterianlæg har allerede et styringssystem, der kan modtage og efterleve setpunkter, og for de mindre anlæg varetages styringen i praksis af en aggregator. Kravet bør stilles til funktionen og ikke til en bestemt enhed pr. netvirksomhed, da et krav om særskilt udstyr rammer de mindste anlæg uforholdsmæssigt hårdt.

Bestemmelse	Udkastets indhold	Batteribranchens forslag	Begrundelse
Fleks-bek. §§ 12 og 13	Metoder for midlertidig fleksibel nettilslutning skal anmeldes senest 1. januar 2027. Forsyningstilsynet fører tilsyn med fristen.	§ 12: »midlertidig fleksibel nettilslutning« ændres til »midlertidig, permanent og styrbar fleksibel nettilslutning«, og det tilføjes, at fristen tillige gælder Energinet. § 13, tilføj: »og med, at anmeldte metoder tilbydes netbrugere i praksis, jf. §§ 5, 6, 6 a og 6 b.«	Fristen er den eneste konkrete netproduktfrist i hele høringspakken og omfatter kun det ene af flere produkter. Uden en frist for permanent og styrbar netadgang forbliver netvenlighed en teoretisk mulighed for anmodninger i kategori 3 og 4. En anmeldt metode er desuden ikke det samme som et produkt, der faktisk kan vælges.
Nettilslutnings-bek. §§ 1, 3 og 4	Bekendtgørelsen finder fortsat alene anvendelse på elproduktionsanlæg, selv om hjemlen flyttes til elforsyningslovens § 67 og § 68 a, der efter L 23 omfatter elproduktions-, elforbrugs- og energilageranlæg.	Anvendelsesområdet udvides til energilageranlæg og elforbrugsanlæg, der tilsluttes uden reserveforsyning, så reglerne om anvisning af tilslutningspunkt med de laveste samlede omkostninger (§ 3) og om netforstærkning frem til nærmeste station på mindst 50-60 kV (§ 4) gælder ens. For anlæg, der både kan indføde og udtage, anvises ét tilslutningspunkt og fastsættes én kapacitet.	Et solcelleanlæg på 2 MW har krav på anvisning efter laveste samlede omkostninger og på netforstærkning. Et energilageranlæg på samme station har ingen af delene. Forskellen er ikke begrundet i anlæggenes påvirkning af nettet. Ønsker ministeriet at udskyde udvidelsen, bør det fremgå af høringsnotatet, hvornår regler for tilslutning af energilager- og forbrugsanlæg forventes udstedt.
Nettilslutnings-bek. § 2, stk. 2	Tilslutningspligten ophæves: »Såfremt betingelserne for nettilslutning er opfyldt, har net- og transmissionsvirksomheden pligt til at tilslutte elproduktionsanlægget ...«	Erstattes af: »Stk. 2. Net- eller transmissionsvirksomheden skal senest seks måneder efter modtagelsen af en fuldstændig anmodning enten anvise et tilslutningspunkt efter § 3 eller træffe afgørelse om afslag efter bekendtgørelse om prioritering af kapacitet.«	Ophævelsen begrundes med, at prioriteringsbekendtgørelsen nu regulerer, hvem der kan afvises. Men anmodninger i kategori 1 og 2 kan ikke afvises og har efter ophævelsen heller ingen ret til tilslutning. Uden en frist kan en anmodning henstå uden afgørelse og dermed uden klageadgang. En svarfrist er det mindst indgribende middel til at lukke hullet.
Netvirksomheds-bek. § 30 a og systemansvars-bek. § 6 a	Netvirksomheder og Energinet anviser tilslutningspunkt og kan ved afgørelse bestemme, om anlæg tilsluttes som ét eller flere anlæg. Afgørelser kan påklages til Forsyningstilsynet.	Tilføj i begge bestemmelser: »Afgørelsen træffes som led i anvisningen af tilslutningspunkt og inden indgåelse af nettilslutningsaftale. Afgørelsen kan ikke anvendes til at udskille energilagerkapacitet, der ligger inden for den kapacitet, der er tildelt eller ansøgt for tilslutningspunktet.« I systemansvarsbekendtgørelsens § 6 a tilføjes en henvisning til de almindelige forvaltningsretlige principper svarende til netvirksomhedsbekendtgørelsens § 30 a, stk. 2.	Batteribranchen støtter både klageadgangen og den anti-omgåelsesbetragtning, der ligger bag bestemmelsen. Afgrænsningen er nødvendig, for at kompetencen ikke utilsigtet kan anvendes til at udskille lagerkapacitet inden for en allerede disponeret tilslutningskapacitet og dermed sætte den præcisering, vi foreslår til § 3 og § 13, ud af kraft.

Bestemmelse	Udkastets indhold	Batteribranchens forslag	Begrundelse
Systemansvars-bek. § 7, stk. 1	Energinets forskrifter skal indeholde tekniske forskrifter for tilslutning af elproduktionsanlæg og af elforbrugsanlæg til transmissionsnettet. Energilageranlæg nævnes ikke.	Tilføj energilageranlæg i nr. 1 og 2.	Elforsyningsloven omfatter efter L 23 energilageranlæg, og § 6 a pålægger netop Energinet at anvise tilslutningspunkt for dem. Forskriftsgrundlaget bør følge med, så tilslutningen af energilager til transmissionsnettet hviler på offentliggjorte tekniske forskrifter på linje med produktion og forbrug.
Netvirksomheds-bek. § 29	Kapacitetskortet skal vise ledig, begrænset eller ingen kapacitet og angive, om der er mulighed for at indgå fleksible tilslutningsaftaler.	Tilføj: »Kortviseren skal endvidere angive, hvilke typer af fleksible og styrbare tilslutningsaftaler der kan tilbydes i det enkelte område, og den kapacitet, der kan disponeres på sådanne vilkår.«	Kortviseren er det sted, hvor en ansøger afgør, hvor et projekt skal placeres. Skal netvenlighed være et reelt styringsprincip, må kortet vise ikke blot hvor der er fuld netadgang, men også hvor der er plads på fleksible eller styrbare vilkår.

Centrica plc
Millstream
Maidenhead Road
Windsor

SL4 5GD
www.centrica.com

21 September 2026

Journalnummer 2026-7200

Centrica Energy takker for muligheden for at afgive høringssvar vedrørende udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet.

Centrica Energy støtter som udgangspunkt et skifte fra først til mølle-princip til en prioriteringsmodel, i en situation hvor der mangel på kapacitet i det kollektive elnet, da det understøtter en bedre samlet planlægning og udnyttelse af elnettet.

Centrica Energy bemærkninger retter sig derfor ikke mod princippet om prioritering, men mod de forhold, der afgør om modellen understøtter investeringssikkerhed, tilstrække transparant i prioriteringsmetoden, hvilket understøtter ens praksis mellem netområder.

Det er Centrica Energys samlede vurdering, at den foreslåede model giver netkunder begrænset forudsigelighed. Det skal ses ud fra at vurdering af netvenlighed er overladt til de kollektive elforsyningsvirksomheders skøn uden et offentliggjort vurderingsgrundlag. Prioriteringen er ydermere indikativ og kan ændres frem til indgåelse af en bindende nettilslutningsaftale, der er ikke fastsat en ramme for, hvor længe en anmodning kan forblive uafklaret og at klageadgangen efter §22 udelukkende er begrænset til afgørelser om afslag. En sådan uafklarethed er kommercielt lige så byrdefuld som et afslag, men uden den klarhed og den prøvelsesadgang, et afslag giver.

Hertil kommer, at netvenlighed i praksis forudsætter netprodukter, som endnu ikke er fuldt udviklet. Indtil disse foreligger, vil især energilageranlæg og større forbrug have begrænsede muligheder for at dokumentere netvenlighed, uanset anlæggenes faktiske egenskaber. Endelig bemærkes, at reglerne om dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet efter §3 utilsigtet kan ramme netop den fleksible og optimerede drift, som modellen i øvrigt søger at fremme.

Centrica Energy opfordrer derfor til, at den endelige udmøntning sikrer gennemsigtige og ensartet anvendte kriterier for netvenlighed, tidsmæssig afklaring og reel prøvelsesadgang, teknologineutral behandling af optimering og samplacering inden for et uændret leveringsomfang samt rettidig udvikling af anvendelige netprodukter.

Nedenfor følger vores nærmere bemærkninger med de væsentligste punkter først.

1. **Gennemsigtig og ensartet administration af netvenlighed**

Netvenlighed bliver i praksis afgørende for prioriteringen inden for kategori 2-4 og dermed for, om især batterier og større forbrug kan komme på nettet. Bekendtgørelsens §15 angiver relevante forhold, men fastlægger ikke den indbyrdes vægtning eller et fælles vurderingsgrundlag.

Centrica Energy mener derfor følgende bør integreres i de endelige bekendtgørelser:

- **Offentliggjort vurderingsgrundlag.** Energinet og netvirksomhederne bør offentliggøre de kriterier, dokumentationskrav og vurderingsprincipper, der anvendes ved vurderingen af netvenlighed, herunder hvordan kriterierne vægtes indbyrdes.
- **Ensartet anvendelse.** Vurderingen bør ske på et ensartet grundlag på tværs af Energinet og netvirksomhederne, så sammenlignelige projekter behandles ens uanset netområde.

- **Rimeligt varsel ved ændringer.** Væsentlige ændringer i kriterier eller vægtning bør offentliggøres i rimelig tid før ikrafttræden og ledsages af overgangsbestemmelser for projekter, der har indrettet sig efter de hidtidige kriterier.
- **Afklaring af behovet for metodegodkendelse.** Centrica Energy bemærker, at Forsyningstilsynet ved afgørelse af 1. september 2026 har meddelt Energinet påbud om at undlade at anvende prioriteringskriterier og modenhedskrav, der ikke er godkendt af Forsyningstilsynet. Bekendtgørelsesudkastet bygger på tilsvarende kriterietyper, idet såvel modenhed efter § 16, stk. 3, som netvenlighed efter § 15 i praksis er bestemmende for, om en anmodning fremmes. Det bør derfor afklares udtrykkeligt, i hvilket omfang de kriterier og metoder, som Energinet og netvirksomhederne anvender ved vurderingen af modenhed og netvenlighed, forudsætter Forsyningstilsynets forudgående godkendelse.

2. Tidsmæssig afklaring og adgang til prøvelse

Prioriteringen er efter §6 indikativ og kan ændres frem til indgåelse af en bindende nettilslutningsaftale, og puljebehandling skal alene ske mindst to gange årligt. Kombinationen indebærer, at et projekt kan indgå i gentagne puljebehandlinger uden en fastsat frist for et endeligt udfald. Hertil kommer, at et projekt, der opnår en nettilslutningsaftale, kan få anvist en tilslutning langt ude i fremtiden, uden at ansøgeren har krav på indsigt i det grundlag, prioriteringen hviler på, eller adgang til at få vurderingen efterprøvet, idet klageadgangen efter §22 alene omfatter afgørelser om afslag.

Kommercielt er langvarig uafklarethed i praksis ofte lige så byrdefuld som et afslag, men uden den klarhed og den prøvelsesadgang, et afslag giver.

Centrica Energy mener derfor følgende bør integreres i de endelige bekendtgørelser:

- **Maksimal sagsbehandlingshorisont.** Der bør fastsættes en ramme for, hvor længe en fuldt oplyst og tilstrækkeligt moden anmodning kan forblive uafklaret, inden der skal foreligge et begrundet udfald.
- **Begrundelse når et projekt overgår til næste puljebehandling.** Hvis en anmodning ikke fremmes ved en puljebehandling, bør ansøgeren oplyses om baggrunden, om projektets position og dokumentation fastholdes, og hvad der kræves for at komme videre.
- **Reel prøvelsesadgang.** Væsentlige forhold, der reelt afgør adgangen til nettet, herunder kategoriindplacering, netvenlighedsvurdering og væsentlige ændringer heri, bør kunne efterprøves af Forsyningstilsynet, når de fører til afslag, vedvarende manglende fremdrift eller tilslutningstidspunktet.
- **Retsmiddel ved dispositioner over eksisterende kapacitet.** Beslutningen om, at en disposition vedrørende en eksisterende nettilslutningsaftale skal behandles efter prioriteringsmodellen, er reelt bestemmende for netkundens mulighed for at udnytte allerede tildelt kapacitet. Da sådanne dispositioner efter § 18, stk. 2, er undtaget fra afslagsreglerne, og klageadgangen efter § 22 alene omfatter afslag, efterlades netkunden uden en afgørelse at forholde sig til. Det bør sikres, at en sådan beslutning træffes på et begrundet grundlag og kan efterprøves af Forsyningstilsynet.

3. Teknologineutral behandling af optimering, samplacering og uudnyttet kapacitet

Efter §3, stk. 2-4, kan dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet behandles som nye anmodninger, bl.a. hvis anvendelsen medfører en ændret kapacitetsudnyttelse eller belastningsprofil eller indebærer ibrugtagning af uudnyttet kapacitet. Bestemmelserne indeholder ikke objektive tærskler for, hvornår dette er tilfældet.

Det skaber en kommerciel risiko for, at netop fleksibel og optimeret drift, som er hensigten med modellen at fremme, kan udløse fornyet prioritering.

Centrica Energy mener derfor følgende bør integreres i de endelige bekendtgørelser:

- **Dispositioner inden for uændret leveringsomfang.** Ændringer, der holder sig inden for den aftalte maksimale indfødning og det aftalte maksimale effekttræk, bør som udgangspunkt ikke udløse fornyet prioritering, medmindre den kollektive elforsyningsvirksomhed konkret kan påvise en væsentlig ny påvirkning af nettet.
- **Samplaceret lagring.** Det bør fremgå direkte af bekendtgørelsen, og ikke kun i høringsbrevet, hvornår samplacerede lagring såsom batterier anses for etableret inden for brugerens almindelige produktions- eller forbrugsbehov. Tilsvarende bør begrebet defineres nærmere, så det anvendes ensartet på tværs af netvirksomheder og Energinet.
- **Objektive kriterier for uudnyttet kapacitet.** Hvis reglerne om ibrugtagning af uudnyttet kapacitet fastholdes, bør der fastsættes objektive bagatel- og tidsgrænser, og der bør tages hensyn til dokumenteret trinvis idriftsættelse og indfasning, der er forudsat i aftalegrundlaget.
- **Teknologineutralitet.** Modellen bør ikke utilsigtet stille aktiver ringere, netop fordi de har en variabel eller fleksibel profil. Vurderingen bør bero på den faktiske påvirkning af nettet og ikke på anlægstype eller kontraktstruktur.

4. Rettidig udvikling af anvendelige netprodukter

Netvenlighed forudsætter i praksis, at der findes netprodukter, som projekter kan anvende. Det anerkendes i høringsmaterialet, at de netprodukter, der skal understøtte en netvenlig indpasning af aktiver, endnu ikke er fuldt udviklet og taget i anvendelse. Så længe produkterne mangler, er det reelt vanskeligt for særligt projekter i kategori 3 og 4 at dokumentere netvenlighed, uanset deres faktiske egenskaber.

Centrica Energy mener derfor følgende bør integreres i de endelige bekendtgørelser:

- **Højere tempo i produktudviklingen.** Udviklingen og godkendelsen af de nødvendige netprodukter bør prioriteres og ske i et markant højere tempo end hidtil, da prioriteringsmodellen ellers hviler på et grundlag, der endnu ikke er tilstrækkelig til rådighed for markedet.

5. Opfølgning, monitorering og revision

Prioriteringsmodellen er et ekstraordinært svar på en akut kapacitetsmangel. Den bør derfor følges tæt og justeres, hvis den utilsigtet hæmmer investeringer i vedvarende energi, lagring og elektrificering.

Centrica Energy mener derfor følgende bør integreres i de endelige bekendtgørelser:

- **Offentlig monitorering.** Der bør løbende offentliggøres oplysninger om bl.a. sagsbehandlingstider, antal anmodninger der afventer næste puljebehandling, udfald fordelt på kategorier, anvendelsen af netprodukter og eventuelle forskelle i praksis mellem netområder.
- **Fastlagt revision.** Der bør fastsættes en klar ramme for evaluering af modellen med offentliggjorte konklusioner, og de udvidede beføjelser bør tilpasses eller udfases i takt med, at kapacitetssituationen forbedres.
- **Tilbagevenden til lokal kapacitetsdisponering.** Der bør arbejdes hen imod, at netvirksomhederne igen får et klart kapacitetsråderum i skillefladen mod transmissionsnettet, så flere kunder kan få hurtigere og lokalt forankrede svar.

Centrica Energy står selvfølgelig til rådighed for en uddybning af ovensteående hvis det ønskes.

Thomas Young Hwan Westring Jensen
Regulatory Affairs Manager
Centrica Regulatory Affairs and Policy

22. september 2026

Energistyrelsen
Sendt pr. mail til elmarked@ens.dk
Cc til sbcl@ens.dk og mdsdr@ens.dk

Att.: Søren Brandt Clausen og Mads Dreier

Høring over udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet – j.nr. 2026-7200

Cerius A/S og Radius Elnet A/S (i det følgende Cerius-Radius) har fået høring over udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet, i høring og takker for muligheden for at komme med kommentarer.

I det følgende ses vores helt overordnede kommentarer til høringen og dernæst følger specifikke kommentarer til de enkelte elementer i bekendtgørelserne med fokus på bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet.

Overordnede kommentarer til høringen
Cerius-Radius ser meget alvorligt på udfordringerne med manglende kapacitet i transmissionsnettet i Cerius-Radius' forsyningsområder og i det øvrige Danmark. Transmissionskapacitetsmanglen kommer de næste mange år til at begrænse, hvilke store kunder, der kan tilsluttes i transmissionsnettet, men det kommer også til at udgøre en markant begrænsning for, hvilke kundebehov vi som distributionsselskab kan imødekomme i distributionsnettet.

Cerius-Radius er derfor meget positive overfor, at der, parallelt med Folketingets lovbehandling, er udarbejdet og udsendt høringsudkast til bekendtgørelser, der fastsætter regler om prioritering mm.

Cerius-Radius bakker op om akut-planen og også om de udsendte bekendtgørelser, da de udgør rammerne for at kunne imødekomme de kundebehov, der har højeste prioritet i henhold til de politiske vedtagne prioriteringer.

Samtidig ønsker Cerius-Radius at pointere, at bekendtgørelserne, ligesom den øvrige akut-pakke, er omfattende tiltag, der skal løse en meget ekstraordinær og kritisk situation. Situationens alvor tilsiger en meget hurtig proces og retfærdiggør tiltag med indgribende konsekvenser for danske elnetkunder. Puljeallokeringen kommer til at betyde markant øget sagsbehandlingstid og meget tungere processer for mange af de større elnetkunder. Den øger kompleksiteten i tilslutningsprocesserne og stiller større krav til, hvad man som kunde skal kunne agere i, for at opnå en nettilslutning.

Derfor er det vigtigt, at behovet for disse processer og prioriteringen løbende genbesøges, tilpasses og ophæves i takt med, at transmissionsnettet forstærkes og i takt med, at den akutte situation erstattes med en normalisering, hvor elnettilslutninger i distributionsnettet igen ikke skal afvente længerevarende kapacitetsudbygninger i det bagvedliggende transmissionsnet.

Der er tale om nye og meget indgribende regler, der skal fortolkes og anvendes af mange netvirksomheder, elnetkunder og deres rådgivere. Derfor ser vi gerne, at Energistyrelsen udarbejder en vejledning, der kan guide netvirksomhederne, Energinet og deres kunder.

I det nedenstående kommenteres alene på udkast til prioriteringsbekendtgørelse samt ændringer til netvirksomhedsbekendtgørelsen. Cerius-Radius har ingen kommentarer til ændringer til de fire øvrige bekendtgørelser, der er i høring.

Det skal bemærkes, at de steder i høringssvaret, hvor vi konkret foreslår ændringer eller beder om Energistyrelsens stillingtagen, har vi markeret med understregninger.

Specifikke kommentarer til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet
De nedenstående specifikke kommentarer til bekendtgørelsen følger bekendtgørelsens opbygning. De er ikke anført i en for Cerius-Radius prioriteret rækkefølge.

Brug af begrebet "kapacitet"

Bekendtgørelsen anvender begrebet "kapacitet" som et helt centralt begreb hele vejen gennem bekendtgørelsen. Det er imidlertid vores vurdering, at der flere steder i bekendtgørelsen er tale om forskellige anvendelser af ordet, som i værste fald kan skabe både fortolkningsusikkerhed og uensartet anvendelse af bekendtgørelsen.

Bekendtgørelsen opererer bl.a. med "allerede tildelt kapacitet" (§ 3), "kapacitetsbehov" (§ 9), "reserveret kapacitet" (§ 11), tilgængelig eller planlagt kapacitet" (§ 15) og "transmissionskapacitet, der kan disponeres" (§ 16), uden at det nærmere fremgår, hvordan anvendelserne af begrebet afgrænses i forhold til hinanden.

Det er vores opfattelse, at der er definitionsmæssig forskel på anvendelsen af begreberne forskellige steder i bekendtgørelsen. Fx "tildelt kapacitet" er det, vi som netvirksomhed vil kalde kundens leverings- eller indfødningsomfang. Det siger noget om kundens ret, herunder hvor stor en trækningsret kunden har. Hvorimod "netkapacitet" dækker over den fysiske kapacitet i nettet.

Cerius-Radius foreslår, at der indsættes definitioner af begreberne eller, som minimum, at bekendtgørelsen sondrer mellem 1) den kapacitet, der skal afspejle kundens rettighed og 2) den kapacitet, der skal afspejle kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Førstnævnte foreslås afgrænset ved fx at anvende begrebet "købt rettighed til kapacitet", de steder i bekendtgørelsen, hvor der henvises til den "ret" kunden har, fx i § 3 og i § 16.

I forhold til brug af begrebet "kapacitet" i relation til det kollektive elforsyningsnet, har Cerius-Radius i sit høringssvar til lovforslaget foreslået, at "kapacitet i det kollektive elforsyningsnet" alle steder erstattes med "kapacitet i de dele af transmissionsnettet, der udgør begrænsninger for imødekommelse af nye behov". Hertil har ministeriet i sit høringssvar anført følgende: *"På den baggrund er lovforslagets bemærkninger præciseret med henblik på at tydeliggøre, hvordan prioriteringsmodellen forventes administreret, når kapacitetsbegrænsningen vedrører transmissionsnettet eller grænsefladen mellem transmissions- og distributionsnettet. […]*

Herved kan prioriteringen og vurderingen af projekternes netvenlighed ske på grundlag af den samlede kapacitetssituation, herunder hvor eventuelle kapacitetsbegrænsninger konkret gør sig gældende."

I lyset af ovenstående svar, finder Cerius-Radius anledning til at påpege, at det i bekendtgørelsen bør tydeliggøres endnu mere, at bekendtgørelsen har fokus på de akutte kapacitetsproblemer i transmissionsnettet. Dette også med henblik på at skabe tydelighed for kunderne i forhold til netvenlighedsvurderinger i § 15, hvor der ikke bør være tvivl om, at denne vurdering af kundens netvenlighed, skal foretages i relation til *hvor eventuelle kapacitetsbegrænsninger konkret gør sig gældende*, jf. ministeriets høringssvar.

Helt konkret foreslår vi, at i definitionen af "netvenlighed" i § 2, nr. 2, ændres, "den tilgængelige kapacitet", til: "den tilgængelige transmissionskapacitet".

§ 2 - Definition af datacenter

Cerius-Radius finder, at definitionen af "datacenter" i § 2 giver anledning til fortolkningsusikkerhed. Definitionen tager udgangspunkt i bygninger, der indeholder lokaler og teknisk infrastruktur til databehandling, datalagring og relaterede IT-funktioner. Læst isoleret kan bestemmelsen give indtryk af, at enhver virksomhed, der har bygninger der indeholder sådanne lokaler, f.eks. serverrum eller intern IT-infrastruktur, potentielt omfattes af datacenterbegrebet.

Vi bemærker i den forbindelse, at § 14 anvender en mere præcis afgrænsning, idet kategori 4 omfatter datacentre, "hvor databehandling, datalagring og relaterede informationsteknologiske funktioner udgør det primære formål". Denne formulering synes bedre at afspejle det reelle reguleringsformål, nemlig at omfatte virksomheder, hvis *hovedaktivitet* er drift af datacentervirksomhed, frem for virksomheder der blot råder over den IT-infrastruktur, som er nødvendig for deres øvrige forretningsaktivitet.

Cerius-Radius vil derfor foreslå, at definitionen i § 2 tilpasses, så den i højere grad harmonerer med § 14, herunder at datacenterbegrebet alene omfatter anlæg, hvor databehandling og datalagring udgør det primære formål med virksomheden eller den aktivitet, der søges nettilsluttet.

Cerius-Radius læser i øvrigt bekendtgørelsen således, at et datacenter er et datacenter uanset udnyttelse af overskudsvarme eller ej. Mens en evt. varmepumpe til opgradering af overskudsvarmen til fjernvarmetemperatur vil falde i kategori 2, desuagtet at det er vanskeligt at håndhæve, om leveringsomfanget til varmepumpen også anvendes til andre formål, herunder databehandling. Det kan i tilknytning hertil præciseres i høringsnotatet, hvorvidt udnyttelse af overskudsvarme fra et datacenter udløser en anden kategorisering.

§ 3, stk. 2-4 – dispositioner, herunder uudnyttet kapacitet

Cerius-Radius finder det fornuftigt, at væsentlige ændringer i kundens installation, som involverer andet end kategori 1, skal behandles efter prioriteringsmodellen fordi det kan optage kapacitet i nettet på lige fod med nytilslutninger. I § 3, stk. 4, defineres det, hvordan det vurderes, at der er tale om "uudnyttet kapacitet".

Imidlertid finder Cerius-Radius det fornuftigt, hvis der kan sondres mellem ibrugtagning af uudnyttet kapacitet i kategori 1 versus de 3 andre prioriteringskategorier. Det vil sige, hvis det kan konstateres, at der er tale om et kategori 1-projekt, så vil vurderingen af, om der er tale om

uudnyttet kapacitet eller ej efter § 3, stk. 4, være unødvendig, allerede fordi, der med et kategori 1-projekt, *er* reserveret kapacitet – også til uudnyttet kapacitet – og anmodningerne behandles som udgangspunkt løbende, jf. § 16, stk. 6.

Ved kategori 2-, 3- og 4-projekter vil det naturligvis være af afgørende betydning, hvorvidt der er tale om ibrugtagning af uudnyttet kapacitet eller ej, da det er bestemmende for, om projektet overhovedet skal prioriteres.

Energistyrelsen bedes be- eller afkræfte ovennævnte forståelse og hvis den er korrekt, tilpasse formuleringen af § 3, stk. 4. så det fremgår, at denne ikke er relevant for kategori 1-anmodninger.

Cerius-Radius opfordrer til, at det tydeliggøres, at indholdet i stk. 2, skal være opfyldt, førend der kan være tale om en disposition efter stk. 3. Det vil sige, at stk. 3 kommer alene i spil, hvis der er tale om en disposition, der *dels* involverer netvirksomheden og *dels* indebærer en fornyet disponering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet, herunder om dispositionen medfører en ændret kapacitetsudnyttelse eller belastningsprofil. Hvis sidstnævnte ikke gør sig gældende, vil der ikke være tale om en disposition omfattet af prioriteringsmodellen – uanset at der er tale om fx ibrugtagning af uudnyttet kapacitet. Dette er ikke klart, som formuleringen er i udkastet – og som læser foranlediges man til alene at skele til stk. 3.

Cerius-Radius opfordrer til, at stk. 2 (og evt. 3) formuleres på en måde, så det utvetydigt fremgår, at der er tale om kumulative krav (i stk. 2), der alle skal være opfyldt, før der er tale om en disposition omfattet af prioriteringsmodellen. Dette kan fx gøres ved at lave de to krav til adskilte numre.

§ 7, stk. 3 – oplysnings- og dokumentationspligt

Efter § 7, stk. 3, skal ansøger løbende oplyse om væsentlige ændringer i allerede afgivne oplysninger, hvis de kan have betydning for behandling af anmodning. Det er Cerius-Radius' opfattelse, at nye oplysninger – også sammenholdt med bekendtgørelsens § 6, stk. 3 – fx kan føre til ny kategorisering af anmodningen eller senere puljebehandling, hvis oplysningerne giver anledning til, at netvirksomheden fx skal foretage nye netberegninger. Dette bedes Energistyrelsen be- eller afkræfte.

Bestemmelsen forholder sig ikke til tilfælde, hvor en ansøger *undlader* at oplyse om væsentlige ændringer af betydning for behandling af anmodningen og hvordan den kollektive elforsyningsvirksomhed skal forholde sig i en sådan situation, hvor den, på et senere tidspunkt, bliver bevidst om dette. Cerius-Radius er klar over, at bekendtgørelsen ikke nødvendigvis kan regulere situationer omfattet af allerede gældende aftale- og strafferetlig regulering, men det kunne være nyttigt, hvis Energistyrelsen kunne give en overordnet pejling i sit høringsnotat.

§ 8, stk. 2 – kategoriindplacering på objektiv og ikke-forskelsbehandlende vis

Cerius-Radius finder det uklart, hvilken selvstændig betydning § 8, stk. 2, er tiltænkt. Kategoriindplaceringen følger direkte af bekendtgørelsens materielle kriterier i §§ 10-14, som netvirksomhederne skal følge. Stk. 2 kan derfor efterlade et indtryk af, at der ved kategoriindplaceringen udøves et bredere skøn end bekendtgørelsen reelt lægger op til.

Cerius-Radius vil opfordre til, at bestemmelsen i stk. 2 udgår, så der undgås tvivl om rækkevidden af netvirksomhedernes skøn. Dette også i forhold til en eventuel efterfølgende prøvelse af kategoriindplaceringen fx ved de almindelige domstole.

Alternativt bør det overvejes, om bestemmelsen reelt er rettet mod den vurdering, der skal foretages efter § 9, stk. 2 og 3. Det skal dog for en ordens skyld bemærkes, at netvirksomheder i forvejen er underlagt elforsyningslovens generelle krav om at stille ydelser til rådighed for elkunderne på gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende vilkår, hvorfor bestemmelsen kan synes unødig.

§ 10 – kategori 1

Cerius-Radius forstår § 10, stk. 1, således, at kategori 1 indeholder en række kundegrupper samt disse kundegruppers almindelige og forventelige forbrugsudvikling.

På denne baggrund vil vi derfor foreslå, at stk. 1 omformuleres, så den først nævner den eksisterende kundebase og dernæst nævner dennes almindelige og forventelige forbrugsudvikling. Ved at "vende bestemmelsen om", bliver det også tydeligere, at den rummer både eksisterende og nye kunder, hvorfor ordet "nye" er taget ud i nedenstående forslag:

§ 10. Kategori 1omfatter:

1. *husholdninger*
2. *mindre erhverv med et effekttræk på højst 3 MW, dog ikke anmodninger omfattet af kategori 3 eller 4*
3. *samfundskritiske funktioner og*
4. *offentligt tilgængelig opladningsinfrastruktur […]*
5. *almindelig og forventelig forbrugsudvikling i nr. 1-4.*

[Stk. 2 og 3…]

Det skal bemærkes, at ovenstående ændring vil kræve konsekvensrettelse i § 11, som i stedet skal henvise til § 10, stk. 1, nr. 5.

Både i § 10, stk. 1, nr. 3 og i § 16, stk. 1 og 6, benyttes begrebet *effekttræk*. Effekttræk er ikke defineret, men benyttes normalt om et *forbrugsanlægs* træk fra det kollektive elforsyningsnet. "Indfødning" benyttes, når der er tale om et produktionsanlægs levering til det kollektive elforsyningsnet. Det kan således tolkes som om, at § 10, stk. 1, nr. 3, og § 16, stk. 1 og 6, udelukkende omhandler *forbrugsanlæg*. Da brugen af begrebet *effekttræk* ikke bør udelukke produktionsanlægs brug af det kollektive elforsyningsnet, vil vi foreslå, at bekendtgørelsen justeres, så dette ikke kan misforstås.

Herudover er det uklart, hvad der i § 10, stk. 1, menes med "effekttræk på højst 3 MW", idet der i § 16 nævnes "*ansøgt* effekttræk på 3 MW". Cerius-Radius lægger til grund, at formuleringen i § 10, stk. 1, må forstås således, at den dækker det *samlede* (og købte) effekttræk for et mindre erhverv på op til højst 3 MW. Det vil sige, hvis erhvervet anmoder om mere effekt og den købte effekt samlet set kommer over 3 MW, er denne specifikke anmodning (på fx 2 MW) omfattet af en af de andre kategorier og behandles løbende efter § 16, stk. 6. Anmodes kun om 1 MW (og kunden samlet set er under 3 MW), må en sådan anmodning være omfattet af kategori 1, som almindelig forbrugsudvikling, der på forhånd er reserveret kapacitet til, jf. § 11 og anmodningen behandles ligeledes løbende efter § 16, stk. 6. Dette må i øvrigt være uafhængigt af hvilken teknologitype erhvervet udgøres af, med undtagelse af teknologityper omfattet af kategori 3 og 4. Ovenstående bedes Energistyrelsen be- eller afkræfte i sit høringsnotat og, hvis forståelsen er korrekt, tydeliggøre § 10, stk. 1, nr. 3, ved at tilføje "… med et *samlet* effekttræk".

Af Energistyrelsens høringsnotat til høring af lovforslaget fremgår det, at husholdningers individuelle varmepumper og ladestandere, som et led i almindelig forbrugsudvikling, indgår i

kategori 1. Cerius-Radius finder det uklart, hvorvidt husstandsbatterier, solceller hos almindelige husholdningskunder samt husstandsvindmøller – ofte placeret bag kundens måler – ligeledes er omfattet af kategori 1, da bestemmelsen anvender begrebet "forbrugsudvikling". Energistyrelsen bedes be- eller afkræfte, hvorvidt sådanne anlæg naturligt omfattes af kundens husholdningsinstallation og dermed implicit ligger i kategori 1 samt tydeliggøre bestemmelsens formulering.

I forhold til offentligt tilgængelig opladningsinfrastruktur, jf. § 10, stk.1, nr. 5, ønsker Cerius-Radius Energistyrelsens svar på, om der alene skal tages afsæt i de minimumseffekter, der nævnes i art. 4, i forordning 2023/1804, når netvirksomheden skal vurdere den forventelige forbrugsudvikling.

Det skal bemærkes, at undtagelsen i § 10, stk. 1, nr. 3, "*dog ikke anmodninger omfattet af kategori 3 og 4*", anvendes *specifikt* ift. stk. 1, nr. 3. Det er uklart, om der dermed kan sluttes modsætningsvist, således, at denne undtagelse *ikke* gælder for stk. 1, nr. 2, 4 og 5. En sådan modsætningsslutning vil fx betyde, at energilageranlæg tilknyttet husholdninger, samfundskritiske funktioner og offentlig tilgængelig ladeinfrastruktur til tunge køretøjer, de facto er omfattet af kategori 1, uagtet om de er inden for kundens almindelige forbrugs- og produktionbehov jf. § 13. Energistyrelsen bedes uddybe dette i et høringssvar. Herunder også om det blot gælder nogle eller alle i stk. 1, nr. 2, 4 og 5, og om hvorvidt disse så skal vurderes ift. § 13.

Samfundskritiske funktioner

Cerius-Radius skal påpege, at vi ikke kan vurdere, hvad der er samfundskritiske funktioner eller ej, hvilket der lægges op til i § 10, stk. 3, så længe der ikke er en udtømmende og klart defineret liste af hvilke funktioner, der er omfattet. Cerius-Radius finder ikke, at netvirksomhed, uden videre, kan pålægges at skulle foretage vurderinger af, hvilke funktioner, der har "væsentlige konsekvenser" for "centrale samfundsmæssige interesser". Hvis vi, som netvirksomhed, skal lægge vægt på "anmodningens funktion", vil vi være nødsaget til at spørge fx PET og forsvaret ind til - højst sandsynligt - klassificerede oplysninger, som de ikke ønsker at dele med os. Dette understreger blot endnu tydeligere, hvorfor denne vurdering ikke kan foretages af netvirksomheden.

Cerius-Radius agter derfor, i forbindelse med behandlingen af anmodninger vedrørende samfundskritisk infrastruktur, at stille krav om, at ansøger fremlægger en udtalelse fra relevant myndighed, der bekræfter anlæggets status som samfundskritisk infrastruktur. En sådan udtalelse vil danne grundlag for netvirksomhedens vurdering og prioritering af anmodningen.

Cerius-Radius opfordrer til, at Energistyrelsen anerkender en sådan praksis, herunder at det præciseres, hvilke myndigheder der kan anses for relevante i denne sammenhæng, samt hvilke krav der bør stilles til udtalelsens indhold, dokumentation og eventuelt skærpede krav til fortrolighed, sikkerhedsgodkendelse o.l. Er det f.eks. kun politi og forsvaret, som kan klassificere/verificere samfundskritikalitet, eller vil det også kunne være kommuner, regioner m.fl.

§ 11, stk. 1 – reservation af kapacitet

I § 11, stk. 1, henvises til, at der skal reserveres til den kapacitet, der er nødvendig for at imødekomme almindelig og forventelig forbrugsudvikling efter § 10, stk. 1, nr. 1, *samt øvrige kapacitetsbehov omfattet af kategori 1, når disse er konkret identificeret*.

Cerius-Radius vil opfordre Energistyrelsen til at tydeliggøre, hvad der menes med at et kapacitetsbehov er *konkret identificeret*, fx ved, i bestemmelsen, at henvise til hvad der kan tjene som input til at gøre behovene konkrete.

§ 13 – Kategori 2

Cerius-Radius skal bemærke, at der på Energistyrelsens høringsmøde den 28. august 2026 blev rejst spørgsmål til, om anlæg der alene forbruger elektricitet med det formål at levere systemydelser (såkaldte loadbanks) er omfattet af kategori 2 eller 3, hvortil Energistyrelsen bekræftede, at loadbanks kan omfattes af kategori 3. Cerius-Radius mener ikke at det er omfattet med bestemmelsens nuværende ordlyd, idet loadbanks ikke lagrer energi og derfor ikke kan kategoriseres som energilageranlæg. Energistyrelsen bedes afklare dette i sit høringsnotat, og eventuelt præcisere bestemmelsen samt overveje, om en definition af loadbanks vil være nyttigt.

Herudover er det for Cerius-Radius uklart, hvilke energilageranlæg – ud over batterier – der er omfattet af § 13. Et energilager kan også være en V2G-ladepark, en elkedel med tilhørende varmelager, en synkrongenerator med tilhørende gasopbevaring osv., da disse umiddelbart vil falde ind under definition af energilagring i elforsyningsloven. Imidlertid henvises der alene konkret til batterier i bestemmelsen. Energistyrelsen bedes be- eller afkræfte, om definition af energilagring i elforsyningsloven finder anvendelse ved administration af bestemmelsen.

Med bestemmelsen introduceres begrebet ”samplacerede anlæg” og det bliver i den forbindelse afgørende, om dette etableres *ud over* brugerens almindelige produktions- eller forbrugsbehov. Anmodningen vil således ikke være omfattet af kategori 3 (men muligvis af 2 eller 1), hvis det er *indenfor*. Det bliver derfor af afgørende betydning, hvad der skal forstås ved ”brugerens almindelige produktions- eller forbrugsbehov”. Stk. 2, anfører, at der skal lægges vægt på brugerens *aktuelle,* produktions- eller forbrugsbehov.

Cerius-Radius er imidlertid i tvivl om forståelsen af denne del af bestemmelsen. Hvis der med ”produktions- og forbrugsbehov” menes den, af brugeren, *købte* rettighed– og ikke det effekttræk eller den indfødning brugeren *aktuelt* bruger, bør dette fremgå tydeligere af bestemmelsen, og stk. 2 (som nævner aktuelle behov), bør udgå eller omskrives.

Cerius-Radius er af den opfattelse, at samplacering af energilager (fx et batteri) uden yderligere tilkøb af indfødnings- og eller leveringsomfang, vil være at betragte som indenfor brugerens produktions- og forbrugsbehov og derfor vil falde ud af kategori 3 og evt. op i kategori 2 eller 1. Dette uanset om der anvendes uudnyttet leverings-/indfødningsomfang eller ej.

Det afgørende er således, hvad anmoder i sidste ende bruger strømmen til. Dvs. hvis denne fylder et batteri med strøm fra elnettet, for senere at bruge strømmen i sit kategori 1 eller 2 anlæg, så er batteriet indenfor kategori 1 eller 2. Men hvis anmoder fylder batteriet med strøm fra elnettet for efterfølgende at bruge det til noget andet end at drive sin elfærge, industriproces el. andre kategori 1- eller 2-formål, så er batteriet i kategori 3. Det sker fx, hvis anmoder ønsker at sende strøm tilbage på elnettet, enten via systemydelser eller spotprisarbitrage.

Energistyrelsen bedes i sit høringssvar uddybe, hvad der menes med ”brugerens almindelige produktions- eller forbrugsbehov” og om ovenstående forståelse er korrekt samt tydeliggøre formuleringen af stk. 2, så der ikke kan opstå tvivl.

Endelig finder Cerius-Radius det afgørende, at der med samplacering, må forstås samplacering, der – i sin udformning, og i forhold til antal af juridiske enheder involveret, -

naturligvis skal overholde allerede gældende regler om interne net. Dette bedes Energistyrelsen bekræfte.

§ 15 – Netvenlighed

Det er kapacitetsmangel i transmissionsnettet, der har udløst behovet for akut-pakken og for prioritering af nettilslutninger. Der kan være tilfælde, hvor netvenlighed, i forhold til det nære distributionsnet, ikke nødvendigvis er netvenligt i forhold til de bagvedliggende transmissionsflaskehalse, som udgør det kritiske problem. Derfor er det afgørende, at netvenlighedsvurderingen primært sker med afsæt i en vurdering af effekten på de kritiske transmissionsflaskehalse og dermed også, at de vilkår og produkter, der giver dokumentation og sikkerhed for disponering af kapacitet jf. stk. 5, udvikles med afsæt i transmissionsnettet. Med den nuværende formulering af § 15 er det uklart, hvilke dele af det kollektive elforsyningsnet, der menes, og dermed også om den reelt er målrettet de kritiske transmissionsflaskehalse, som akut-pakken skal løse.

Cerius-Radius lægger desuden til grund, at den enkelte netvirksomhed, vil være forpligtet til at indhente input til ovennævnte vurdering, fra Energinet. Dette bedes præciseret i bestemmelsen.

Cerius-Radius beder Energistyrelsen bekræfte, at en positiv netvenlighedsvurdering efter § 15, forudsætter en dokumenterbar og sikker effekt på de kritiske flaskehalse i transmissionsnettet, og dermed også at det ikke er nok, at der sker en aflastning af f.eks. den lokale netstation, hvis der ikke er en netaflastende effekt - eller måske endda er en øget belastning - i transmissionsnettet.

§ 16 - Kategori 1 undtaget fra puljebehandling

Cerius-Radius bemærker, at § 16, stk. 1, udtrykkeligt undtager "*anmodninger omfattet af kategori 1*" fra puljebehandlingen, uanset ansøgt effekttræk. §16, stk. 6, bekræfter, at kategori 1-anmodninger, "*som udgangspunkt behandles løbende*". I modsætning til "mindre erhverv" (§ 10, stk. 1, nr. 3), der er begrænset til højst 3 MW, er "samfundskritiske funktioner" (§ 10, stk. 1, nr. 4) ikke underlagt nogen øvre effektgrænse. Energistyrelsen bedes bekræfte i sit høringsnotat, at dette er en intentionel følge af bekendtgørelsens nuværende formulering.

Lovtekniske elementer til prioriteringsbekendtgørelsen

I § 3 anvendes begrebet ”eldistributionsnettet”. Cerius-Radius vil opfordre til at anvende definition i elforsyningsloven, som lyder: ”Distributionsnet”. Herudover henvises til ”C-niveau eller B-lav-niveau”, hvilket er udpræget tariferingsmæssige begreber for kundekategoriseringer. Af hensyn til bekendtgørelsens anvendelsesområde og overordnede formål, vil Cerius-Radius opfordre til, at der i stedet henvises til tilslutninger på lavspændingsniveau.

I § 18, stk. 4, er der fejlagtigt henvist til, ”stk. 1, nr. 3”. Dette skal ændres til, ”stk. 1, nr. 2”.

I § 23, stk. 1, henvises til, at Forsyningstilsynet fører tilsyn med, at afslag efter § 18 ”anvendes konsekvent”. Cerius-Radius efterlyser Energistyrelsen uddybning af, hvad der ligger i dette udtryk, som umiddelbart synes uhensigtsmæssig at anvende i en tilsynsbestemmelse, da den kan skabe stor usikkerhed om, hvad det mere præcist er, Forsyningstilsynet skal føre tilsyn med.

Ny § 30 a i bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter

22. september 2026

Af det foreslåede nye § 30 a, fremgår det af stk. 2, at "*Netvirksomheder skal iagttage de almindelige forvaltningsretlige principper, herunder principperne om saglighed, lighed og proportionalitet, når de træffer afgørelser efter stk. 1*". Det er uklart for Cerius-Radius hvad hensigten med bestemmelsen er.

Det fremgår af lovforslagets § 1, nr. 10 (som vedrører EFL § 67), at: *"Det forudsættes, at netvirksomhederne vil iagttage forvaltningsretlige grundsætninger om bl.a. saglighed, lighed og proportionalitet, når de træffer disse afgørelser".* Samme formulering ses af bemærkningerne til hjemlen for at give afslag, som nu er udmøntet i forslag til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Imidlertid er der i sidstnævnte forslag til bekendtgørelse ikke indsat et tilsvarende stk. 2, med henvisning til forvaltningsretlige principper.

Cerius-Radius vil opfordre til, at stk. 2, helt udgår af bekendtgørelsen.

Cerius-Radius skal bemærke – som også påpeget i høringssvar til lovforslaget – at netvirksomheder er private virksomheder, der alene udøver bevillingspligtig aktivitet efter elforsyningsloven m.v. Netvirksomheder varetager en væsentlig samfundskritisk opgave og administrerer en lovreguleret infrastruktur, men netvirksomheder er ikke offentlige myndigheder og er af den grund heller ikke omfattet af forvaltningslovens regelsæt.

Netvirksomheder skal – uanset lovbemærkningernes henvisning til forvaltningsretlige grundsætninger – til enhver tid iagttage elforsyningslovens § 6 d, hvorefter netvirksomheder skal stille sine ydelser til rådighed for elkunderne på gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende vilkår. Om end det er en anden formulering, så er hensynene de samme som flere af de forvaltningsretlige grundsætninger.

Cerius-Radius finder det problematisk, at der fastsættes en paragraf om overholdende af de "almindelige forvaltningsretlige principper". Der findes ikke en udtømmende liste over præcis hvilke grundsætninger formuleringen omfatter, og det kan derfor være ganske vidtgående. Når henset til, at netvirksomheder ikke er offentlige myndigheder og ikke er underlagt forvaltningslovens regler, synes det ganske uproportionalt.

Hvis Energistyrelsen finder, at specifikke grundsætninger skal overholdes – ud over gennemsigtighed, objektivitet, rimelighed og ikkediskrimination, som er de almindeligt gældende krav for netvirksomheder – så bør den ønskede specifikke grundsætning indarbejdes, i stedet for et så bredt formuleret krav.

Samtidig er formuleringen ikke stringent i forhold til formuleringen af andre bekendtgørelsesbestemmelser, hvor det er bestemt, at netvirksomheder skal træffe afgørelser. En inkonsekvent formulering er med til at skabe usikkerhed omkring, hvilken vægt afgørelsen har. Samtidig skabes uklarhed om, hvad der skal til for at dokumentere, at kravet er opfyldt og dermed om afgørelsen er gyldig.

Cerius-Radius er ikke uenig i, at netvirksomheder skal følge principper om saglighed, lighed og proportionalitet. Vi mener, at dette er tilstrækkeligt dækket ind af elforsyningslovens gældende krav til gennemsigtighed, objektivitet, rimelighed og ikkediskrimination og vi ønsker blot en enkelthed i administrationen af vores bevillingspligtige opgaver. Det øger kompleksiteten, når netvirksomheder - for lige denne type afgørelser - skal følge andre principper end de i elforsyningsloven givne.

Cerius-Radius skal herudover – for en ordens skyld - gøre opmærksom på, at der i bekendtgørelsens § 55, henvises til kapitel 14, hvilket muligvis skal være kapitel 15, der vedrører dokumentation for markedsmæssighed.

22. september 2026

Cerius-Radius står naturligvis til rådighed for nærmere uddybning af ovenstående høringssvar.

Venlig hilsen

Mathilde Øelund Salskov Jensen
Lead Legal Counsel

20560360
msl@cerius-radius.dk

Christian Van Maarschalkerweerd
Senior Lead Forretningskonsulent

25728296
cva@cerius-radius.dk

DANSK ERHVERV
Børsgade 4
1217 København K

www.danskerhverv.dk
info@danskerhverv.dk
T. + 45 3374 6000

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Den 22. september 2026

Høringssvar til udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet (journal-nr. 2026-7200)

Dansk Erhverv takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv hilste i sit høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og lov om fremme af vedvarende energi *(herefter lovforslaget)* akutplanen og prioriteringsmodellen velkommen som et nødvendigt tiltag i en situation med akut kapacitetsmangel i transmissionsnettet. Dansk Erhverv fremhævede samtidig, at Danmark står i en uholdbar situation, hvor manglende adgang til netkapacitet og lange tilslutningstider har udviklet sig til den væsentligste barriere for elektrificeringen af samfundet. Dansk Erhverv pegede i den forbindelse særligt på, at transmissionsnettet ikke er blevet udbygget rettidigt, og at der ikke i tide er udviklet regulering, som i tilstrækkelig grad understøtter en effektiv udnyttelse af den eksisterende netkapacitet gennem bl.a. øget fleksibilitet, energilagring og begrænset netadgang.

Dansk Erhverv fastholder denne overordnede vurdering. Prioritering af den eksisterende og knappe netkapacitet er et nødvendigt redskab i den aktuelle situation, men prioriteringsmodellen løser ikke den grundlæggende udfordring med store kapacitetsudfordringer i transmissionsnettet. Dansk Erhverv finder derfor fortsat, at prioritering og afslag af nettilslutningsanmodninger skal betragtes som ekstraordinære og midlertidige redskaber, mens netudbygningen accelereres, og rammerne for en mere effektiv udnyttelse af den eksisterende kapacitet forbedres.

Dansk Erhverv konstaterer samtidig, at udmøntningen i bekendtgørelserne ikke i særlig grad imødekommer de principielle bekymringer, som Dansk Erhverv fremførte i høringssvaret til lovforslaget. Dansk Erhverv fastholder derfor grundlæggende sin kritik og sine anbefalinger fra høringssvaret til lovforslaget. Det gælder navnlig hensynet til virksomhedernes rettigheder og investeringssikkerhed, prioriteringsmodellens kategorisering, definition af netvenlighed, adgang til indgreb i allerede tildelt kapacitet samt de kollektive elforsyningsselskabers udvidede nettilslutningskompetence. På den baggrund er det Dansk Erhvervs klare vurdering, at prioriteringsbekendtgørelsen i sin nuværende udformning ikke imødekommer de udfordringer, som Dansk Erhverv påpegede i høringssvaret til lovforslaget, og dermed fortsat indebærer en betydelig risiko for at forringe investeringsvilkårene for elektrificeringen af Danmark.

Dansk Erhverv fremhævede ligeledes i høringssvaret til lovforslaget, at de nye beføjelser indebærer væsentlige indgreb i virksomhedernes adgang til det kollektive elforsyningsnet og efter omstændighederne i allerede tildelte rettigheder. Dansk Erhverv fastholder derfor, at retssikkerhed, proportionalitet og forudsigelighed skal stå centralt i udmøntningen af lovforslaget. Virksomheder skal kunne disponere i tillid til rettighederne i bindende nettilslutningsaftaler og allerede tildelt kapacitet samt have klarhed over de kriterier, der får betydning for deres adgang til nettet.

Dansk Erhverv fastholder endvidere sin anbefaling fra høringssvaret til lovforslaget om, at prioriteringsmodellen og adgangen til at meddele afslag omfattes af en solnedgangsklausul. Der er tale om ekstraordinære beføjelser, som er begrundet i den aktuelle kapacitetssituation, og som ikke bør udvikle sig til en permanent regulering af virksomhedernes adgang til elnettet. Beføjelserne bør derfor bortfalde efter en nærmere fastsat periode, medmindre Folketinget aktivt beslutter at videreføre dem på baggrund af en fornyet vurdering af behovet.

Desuden bemærker Dansk Erhverv, at det fremgår af prioriteringsbekendtgørelsen, at dokumenterede væsentlige meromkostninger som følge af opgaver efter bekendtgørelsen kan indregnes i netvirksomhedernes indtægtsrammer. De administrative meromkostninger ved prioriteringsmodellen kan dermed i sidste ende blive overvæltet på elkunderne gennem højere tariffer. Dansk Erhverv finder derfor væsentligt, at der i udmøntningen af lovforslaget bør være en klar ambition om at begrænse de administrative omkostninger mest muligt, så prioriteringsmodellen ikke påfører virksomheder og forbrugere unødige omkostninger. Samtidig bør der sikres klar og gennemsigtig kommunikation til elkunderne om eventuelle prisstigninger som følge af de nye opgaver. Da elleverandørerne traditionelt varetager den direkte kundekontakt og kommunikation om priser, bør det overvejes, om der hensigtsmæssigt kan fastlægges en fælles kommunikationslinje mellem myndighederne, Energinet, netvirksomhederne og elleverandørerne. Det skal sikre, at eventuelle meromkostninger og deres årsag kommunikeres klart og gennemskueligt til kunderne.

Endelig finder Dansk Erhverv det vigtigt, at prioriteringsmodellen konsekvent bygger på princippet om, at årsag og ansvar følges ad. Det er derfor positivt, at § 16 fastslår, at Energinet skal fastlægge den kapacitet, der kan disponeres ved kapacitetsbegrænsninger i transmissionsnettet og i skillefladen mellem transmissions- og distributionsnettet samt, at § 19 om afslag på anmodning om nettilslutning giver mulighed for, at den kollektive elforsyningsvirksomhed, der træffer afgørelse, kan lægge en anden kollektiv elforsyningsvirksomheds tekniske og driftsmæssige vurdering til grund, når afslaget beror på kapacitetsforhold i det pågældende net. Dette princip bør imidlertid også afspejles tydeligere i § 20 om forbedringsmuligheder ved afslag. Her bør det præciseres, at det er den kollektive elforsyningsvirksomhed, der driver den del af det kollektive elnet, hvor kapacitetsbegrænsningen opstår, som er ansvarlig for at oplyse om de foranstaltninger, der kan forbedre projektets muligheder for nettilslutning. Tilsvarende bør princippet videreføres i § 22 om klager ved afslag på nettilslutning, hvor det bør præciseres, at en klageproces skal inddrage den kollektive elforsyningsvirksomhed, hvis netkapacitet udgør årsagen til afslaget, som part. Dansk Erhverv vurderer, at det på den måde undgås, at andre kollektive elforsyningsvirksomheder pålægges juridisk og økonomisk risiko samt administrative byrder for kapacitetsbegrænsninger, som de ikke er årsag til.

Slutteligt opfordrer Dansk Erhverv til, at Energinet løbende monitorerer og afrapporterer, hvordan kapacitetsudfordringer i de kollektive elforsyningsnet håndteres i andre EU-lande. Kapacitetsudfordringerne i transmissionsnettet er ikke unikke for Danmark, og relevante internationale erfaringer bør derfor løbende inddrages i evalueringen af prioriteringsmodellen og i dialogen med netkunderne.

Specifikke bemærkninger

Prioriteringsbekendtgørelsen - Vedr. dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet – § 3
Dansk Erhverv fastholder sin kritik af reglerne om disponering af allerede tildelt kapacitet som fremført i Dansk Erhvervs høringssvar til lovforslaget. Dansk Erhverv finder, at reglerne grundlæggende udfordrer netkundernes rettigheder og virksomhedernes mulighed for at disponere i tillid til allerede tildelt kapacitet og bindende nettilslutningsaftaler. Dansk Erhverv mener samtidig, at bestemmelserne i § 3 fortsat giver mulighed for vidtgående og potentielt ekspropriative indgreb i netkundernes mulighed for at disponere over allerede tildelt kapacitet.

Dansk Erhverv mener for det første, at § 3, stk. 2, bør afgrænses væsentligt. Efter bestemmelsen finder prioriteringsmodellen anvendelse på allerede tildelt kapacitet, når dispositionen *"indebærer en ændret anvendelse af den tildelte kapacitet, herunder om anvendelsen medfører en ændret kapacitetsudnyttelse eller belastningsprofil"*. Efter Dansk Erhvervs forståelse indebærer bestemmelsen dermed, at en netkunde kan blive underlagt en ny prioritering, selv om netkunden holder sig inden for den allerede tildelte kapacitet, alene fordi anvendelsen ændres.

Dansk Erhverv understreger imidlertid, at en ændret anvendelse inden for den tildelte kapacitet ikke i sig selv bør udløse en ny prioritering. Det afgørende bør i stedet være, om dispositionen indebærer et reelt nyt og øget kapacitetsbehov, dokumenterbart øger belastningen af det kollektive elforsyningsnet eller udgør en konkret omgåelse af prioriteringsmodellen. Dansk Erhverv foreslår derfor, at § 3, stk. 2, formuleres således:

- Prioriteringsmodellen finder endvidere anvendelse på dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet, når dispositionen indebærer et reelt nyt og øget kapacitetsbehov, dokumenterbart øger belastningen af det kollektive elforsyningsnet eller udgør en konkret omgåelse af prioriteringsmodellen.

Dansk Erhverv bemærker samtidig, at en adgang til genprioritering som følge af en ændret belastningsprofil bør ses i lyset af aktive kunders rettigheder efter elmarkedsdirektivets artikel 15.

Dansk Erhverv hæfter sig for det andet ved § 3, stk. 3, som konkretiserer, hvilke dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet der kan omfattes af prioriteringsmodellen efter stk. 2. Dansk Erhverv er særligt bekymret for stk. 3, nr. 2 og 3, hvorefter henholdsvis forhøjelse af reduceret kapacitet og ibrugtagning af uudnyttet kapacitet kan omfattes af prioriteringsmodellen. Dansk Erhverv finder dette problematisk, fordi begge situationer vedrører kapacitet og rettigheder, som allerede er tildelt netkunden, og som netkunden kan have disponeret og foretaget investeringer i tillid til. Samtidig vurderer Dansk Erhverv, at bestemmelsen risikerer at skabe det modsatte incitament af det tilsigtede. Hvis en netbruger risikerer, at en senere forhøjelse af reduceret kapacitet

eller ibrugtagning af uudnyttet kapacitet underlægges fornyet prioritering, kan det tilskynde netbrugeren til at fastholde kapacitet frem for frivilligt at frigive eller reducere den. Det kan modvirke en mere effektiv udnyttelse af den eksisterende netkapacitet.

For så vidt angår stk. 3 nr. 2 understreger Dansk Erhverv, at en netkunde som udgangspunkt bør kunne bringe kapaciteten tilbage til det aftalte niveau, når retten hertil følger af den eksisterende nettilslutningsaftale. For så vidt angår nr. 3 finder Dansk Erhverv, at ibrugtagning af allerede tildelt, men endnu uudnyttet kapacitet ikke i sig selv bør kunne udløse en ny prioritering. Som anført i Dansk Erhvervs høringssvar til lovforslaget er det for netkunder med løbende projektmodning, trinvis idriftsættelse og gradvis indfasning af større produktions- eller forbrugsanlæg afgørende at kunne disponere over den tildelte kapacitet og bringe den i anvendelse i takt med projektets udvikling. Dansk Erhverv anbefaler derfor, at anvendelsen af § 3, stk. 3, nr. 2 og 3, afgrænses væsentligt gennem § 3, stk. 4.

Dansk Erhverv finder i den forbindelse den foreslåede udformning af § 3, stk. 4, uhensigtsmæssig. Netkundens hidtidige anvendelse af kapaciteten samt varigheden og karakteren af den manglende anvendelse siger ikke i sig selv noget om, hvorvidt dispositionen medfører et nyt og øget kapacitetsbehov eller en øget belastning af nettet. Dansk Erhverv finder derfor, at vurderingen i stedet bør rette sig mod dispositionens konkrete fremadrettede påvirkning af det kollektive elforsyningsnet og risikoen for konkret omgåelse af prioriteringsmodellen. Dansk Erhverv foreslår derfor, at § 3, stk. 4, formuleres således:

- Stk. 4. Ved vurderingen efter stk. 3 skal den kollektive elforsyningsvirksomhed lægge vægt på, om dispositionen indebærer et reelt nyt eller øget kapacitetsbehov, dokumenterbart øger belastningen af det kollektive elforsyningsnet eller udgør en konkret omgåelse af prioriteringsmodellen.

Endelig mener Dansk Erhverv, at § 3, stk. 5, bør præciseres. Bestemmelsen fastslår, at dispositioner, der allerede er forudsat i en bindende nettilslutningsaftale, ikke omfattes af prioriteringsmodellen. Samtidig fremgår det, at det forhold, at en given kapacitet er tildelt efter en nettilslutningsaftale, ikke i sig selv medfører, at en efterfølgende disposition vedrørende kapaciteten er undtaget fra prioriteringsmodellen. Dansk Erhverv finder, at denne afgrænsning skaber betydelig usikkerhed om, hvilke dispositioner en netkunde kan foretage i tillid til en bindende nettilslutningsaftale, og dermed om aftalens værdi som grundlag for netkundens investeringer. Dansk Erhverv anbefaler derfor, at det præciseres i § 3, stk. 5, at allerede tildelt kapacitet altid kan bringes i anvendelse i overensstemmelse med den bindende nettilslutningsaftale. En sådan præcisering er efter Dansk Erhvervs vurdering nødvendig for at sikre netkundernes retssikkerhed og den fornødne forudsigelighed om de rettigheder, der følger af en bindende nettilslutningsaftale.

Samlet set advarer Dansk Erhverv imod bestemmelsernes nuværende udformning, som efter Dansk Erhvervs vurdering indebærer, at netkunder ikke med tilstrækkelig sikkerhed kan disponere i tillid til bindende nettilslutningsaftaler eller allerede tildelt kapacitet. Denne usikkerhed risikerer væsentligt at underminere den investeringssikkerhed, der er nødvendig for virksomheders elektrificering og investeringer i vedvarende energi. Dansk Erhverv vurderer, at en bred adgang til efterfølgende genprioritering af allerede tildelt kapacitet vil reducere værdien af nettilslutningsaftalen som grundlag for investeringer og sende et negativt investeringssignal til netkunderne.

Dansk Erhverv finder fortsat, at bestemmelserne i § 3 er uforholdsmæssigt vidtgående i forhold til lovgivningens formål, navnlig henset til indgrebenes betydning for eksisterende rettigheder og deres potentielt ekspropriative karakter. Dansk Erhverv understreger samtidig vigtigheden i, at en eventuel tilbageførsel af allerede tildelt kapacitet eller begrænsning i retten til at disponere over kapacitet tildelt i medfør af en bindende nettilslutningsaftale alene bør ske på grundlag af en konkret og frivillig aftale med den pågældende netkunde og på rimelige økonomiske vilkår. Dansk Erhverv finder det derfor afgørende for investeringssikkerheden for netkunder, at reglerne i § 3 afgrænses til dispositioner, der indebærer reelle nye eller øgede kapacitetsbehov, dokumenterbart øger belastningen af det kollektive elforsyningsnet eller udgør en konkret omgåelse af prioriteringsmodellen.

Prioriteringsbekendtgørelsen – Vedr. tidsperspektiv ved fortrængningsvurdering - § 4
§ 4, stk. 3, fastslår, at en anmodning i en lavere prioriteringskategori kan imødekommes, hvis dette ikke fortrænger højere prioriterede behov. Bestemmelsen angiver imidlertid ikke, hvilket tidsperspektiv der skal lægges til grund for vurderingen af, om en lavere prioriteret anmodning fortrænger et højere prioriteret behov. Det er navnlig uklart, om vurderingen af anmodningen skal foretages på grundlag af kapacitetssituationen på tidspunktet for den konkrete puljebehandling, eller om den kollektive elforsyningsvirksomhed også skal eller kan inddrage den forventede udbygning af nettet og den forventede udvikling i brugen af nettet.

Det bør præciseres i § 4, at vurderingen af, om en lavere prioriteret anmodning fortrænger et højere prioriteret behov, foretages på grundlag af kapacitetssituationen på tidspunktet for den relevante behandling af anmodningen, og under hensyntagen til de højere prioriterede behov, der indgår i den pågældende pulje. Forventede fremtidige behov bør alene kunne indgå på baggrund af et sagligt og dokumenteret prognosegrundlag og forventes at opstå inden for en nærmere fastsat tidshorisont. Dette vurderes nødvendigt for at sikre netkunders investerings- og planlægningssikkerhed i puljebehandlingen. En sådan præcisering vil samtidig sikre et ensartet tidsperspektiv i § 4, stk. 3, § 11 om kapacitetsreservation og § 18, stk. 4 og 5, om afslag.

Dansk Erhverv foreslår, at der indsættes et nyt stk. 4 i § 4:

> Stk. 4. Vurderingen efter stk. 3 foretages på grundlag af kapacitetssituationen på tidspunktet for den relevante behandling af anmodningen og under hensyntagen til de højere prioriterede behov, der indgår i den pågældende behandlingspulje. Forventede fremtidige højere prioriterede behov kan indgå i vurderingen, når disse er baseret på et sagligt og dokumenteret prognosegrundlag og forventes at opstå inden for en nærmere fastsat tidshorisont.

Prioriteringsbekendtgørelsen - Vedr. indikativ prioritering – § 6
Dansk Erhverv finder bekendtgørelsens § 6 problematisk ift. virksomhedernes grundlæggende investerings- og planlægningssikkerhed. Ifølge bestemmelserne i § 6 er en prioritering alene indikativ og giver ikke ret til nettilslutning, samtidig med at den efter stk. 3 kan ændres helt frem til indgåelsen af en bindende nettilslutningsaftale som følge af bl.a. nye anmodninger, ændringer i projektets oplysninger, ændret netvenlighed eller andre relevante forhold.

Dansk Erhverv mener, at § 6 skaber et væsentligt incitamentsproblem. Virksomheder vil efter prioriteringsmodellen skulle foretage betydelige investeringer i projektmodning, projektering, tekniske løsninger og netvenlighed, før der kan indgås en bindende nettilslutningsaftale. Hvis en meddelt prioritering løbende kan ændres, herunder som følge af nye anmodninger fra andre netkunder, reduceres virksomhedernes sikkerhed for, at investeringerne fastholder eller forbedrer deres prioritering. Dansk Erhverv finder, at dette svækker incitamentet til netop de investeringer i projektmodning og netvenlighed, som prioriteringsmodellen skal fremme.

Dansk Erhverv anbefaler derfor, at § 6, stk. 3, ændres, så en meddelt prioritering fastholdes i en nærmere fastsat periode og inden for denne periode alene kan ændres ved væsentlige og dokumenterbare ændringer i det grundlag, som prioriteringen bygger på. Nye anmodninger fra andre netkunder bør ikke i sig selv kunne føre til en ændring af en allerede meddelt prioritering. En sådan afgrænsning vil styrke virksomhedernes mulighed for at disponere og investere på et mere forudsigeligt grundlag og samtidig understøtte en effektiv puljebehandling efter § 16.

Dansk Erhverv foreslår på den baggrund, at § 6, stk. 3, formuleres således:

- Den kollektive elforsyningsvirksomhed kan frem til indgåelsen af en bindende nettilslutningsaftale ændre prioriteringen af en anmodning. En meddelt prioritering fastholdes i en periode på [XX måneder] og kan i denne periode alene ændres, hvis der foreligger væsentlige og dokumenterbare ændringer i projektets oplysninger, projektets netvenlighed eller kapacitetssituationen i det kollektive elnet, som har betydning for grundlaget for den meddelte prioritering.

Dansk Erhverv finder, at en sådan afgrænsning vil styrke virksomhedernes investeringssikkerhed uden at fastlåse prioriteringsmodellen. De kollektive elforsyningsvirksomheder vil fortsat kunne ændre prioriteringen ved væsentlige og dokumenterbare ændringer i anmodningen eller kapacitetssituationen i det kollektive elnet.

Prioriteringsbekendtgørelsen - Vedr. oplysnings- og dokumentationspligt – § 7
Dansk Erhverv støtter hensynet om et tilstrækkeligt oplysningsgrundlag og at spekulative eller utilstrækkeligt modne projekter ikke optager unødige ressourcer i sagsbehandlingen eller indgår i puljebehandlingen på bekostning af investeringsmodne projekter.

Samtidig finder Dansk Erhverv det afgørende, at dette hensyn balanceres mod virksomheders omkostninger og risici ved projektmodning. Dokumentationskravene bør derfor være proportionale og tilpasset projektets modenhed. Virksomheder bør ikke pålægges omfattende dokumentation eller krav om projektmodning tidligere, end det er nødvendigt for behandlingen af anmodningen. Dansk Erhverv vurderer, at meget omfattende dokumentationskrav tidligt i processen kan påføre virksomheder betydelige omkostninger, før der foreligger tilstrækkelig klarhed om projektets mulighed for nettilslutning. Det kan svække incitamentet til at modne projekter og investere i tiltag der skal øge netvenlighed, og dermed virke mod prioriteringsmodellens formål.

Dansk Erhverv anbefaler derfor, at det præciseres i § 7, at de kollektive elforsyningsvirksomheder alene kan kræve oplysninger og dokumentation, som er nødvendige og relevante for den konkrete

behandling, og at kravene skal stå i rimeligt forhold til anmodningens karakter, omfang og modenhed.

Dansk Erhverv foreslår på den baggrund følgende tilføjelse til § 7:

- Stk. [X]. Oplysninger og dokumentation efter stk. 1 skal være nødvendige, relevante og proportionale i forhold til anmodningens karakter, omfang og modenhed. Der kan alene kræves oplysninger og dokumentation, som på det pågældende tidspunkt er nødvendige for behandlingen af anmodningen efter denne bekendtgørelse.

Prioriteringsbekendtgørelsen - Vedr. prioriteringskategorier – §§ 8-14
Dansk Erhverv fastholder sin principielle bekymring ved prioriteringsmodellen, der i væsentligt omfang kategoriserer projekter efter teknologi, sektor og anvendelse frem for deres konkrete påvirkning af elnettet. Som anført i Dansk Erhvervs høringssvar til lovforslaget kan projekter inden for samme kategori have vidt forskellige belastningsprofiler, mens projekter på tværs af kategorier kan have sammenlignelige netvenlige egenskaber.

Dansk Erhverv understreger samtidig, at prioritering af nettilslutningsanmodninger og adgang til det kollektive elforsyningsnet skal bygge på objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende kriterier. Efter Dansk Erhvervs vurdering vil en prioriterings- eller afslagsordning, der ikke lever op til disse principper, være vanskelig at forene med EU-retten, herunder elmarkedsdirektivets artikel 6, stk. 1.

Dansk Erhverv mener desuden, at prioriteringskategorierne, som de er udformet i bekendtgørelsen, fortsat risikerer at skabe uhensigtsmæssige investeringssignaler. Et projekts teknologi eller anvendelse kan få afgørende betydning for adgangen til elnettet, selv om projektet dokumenterbart kan reducere sin belastning af elnettet eller bidrage til en mere effektiv udnyttelse af den eksisterende kapacitet. Dansk Erhverv anbefaler derfor, at dokumenteret netvenlighed tillægges større betydning i prioriteringsmodellen, herunder at dokumenteret evne til at frigøre kapacitet kan begrunde en højere prioritering. Dansk Erhverv henviser i den forbindelse til bemærkningerne om prioriteringsmodellens kategorier og netvenlighed på side 3-8 i Dansk Erhvervs høringssvar til lovforslaget.

Prioriteringsbekendtgørelsen - Vedr. anmodninger eller dispositioner, der omfatter flere anlæg eller aktiviteter – § 9
Efter § 9, stk. 2, kan kapacitetsbehovet i en anmodning eller disposition, der omfatter flere anlæg eller aktiviteter, henføres til forskellige prioriteringskategorier og behandles særskilt efter prioriteringsreglerne. Dansk Erhverv finder, at denne adgang kan skabe væsentlig usikkerhed for projekter, hvis tekniske og økonomiske grundlag forudsætter, at flere anlæg eller aktiviteter etableres og tilsluttes elnettet som en samlet løsning.

Dansk Erhverv finder det derfor afgørende, at virksomheder på et tidligt tidspunkt kan forudse, om et projekt behandles samlet eller opdeles. En opsplitning kan medføre forskellige prioriteringer og tilslutningstidspunkter for dele af samme projekt og dermed svække projektets realiserings- og finansieringsgrundlag væsentligt. Dansk Erhverv anbefaler på den baggrund, at udgangspunktet efter § 9 er samlet behandling, når en anmodning omfatter anlæg eller aktiviteter,

som teknisk og driftsmæssigt udgør en samlet løsning, anvender samme tilslutningspunkt, og at den samlede behandling ikke medfører et større kapacitetsbehov eller en større belastning af nettet end særskilt behandling. Dansk Erhverv mener, at opsplitning alene bør ske, når der foreligger selvstændige og klart identificerbare kapacitetsbehov, eller når den kollektive elforsyningsvirksomhed kan dokumentere, at samlet behandling medfører et større kapacitetsbehov eller en større belastning af nettet end ved særskilt behandling.

Dansk Erhverv finder det afgørende for prioriteringsmodellens virkning, at § 9 ikke fører til, at anmodninger, der omfatter flere anlæg eller aktiviteter, opdeles og behandles særskilt, hvis anlæggene eller aktiviteterne samlet set udgør en dokumenterbart mere netvenlig løsning. Det afgørende bør være deres samlede og dokumenterbare påvirkning af elnettet.

Prioriteringsbekendtgørelsen - Vedr. kategori 1 – §§ 10-11
Dansk Erhverv finder det stadig positivt, at kategori 1 sikrer kapacitet til beskyttede behov, almindelig og forventelig forbrugsudvikling, nye husholdninger, erhvervsprocesser, elektrificering af transportsektoren samt samfundskritiske funktioner. Dansk Erhverv finder samtidig, at kategoriens afgrænsning og den tilhørende kapacitetsreservation bør præciseres på en række punkter, som også blev fremhævet i Dansk Erhvervs høringssvar til lovforslaget.

For det første efterspørger Dansk Erhverv det tekniske eller samfundsøkonomiske grundlag for afgrænsningen i § 10, stk. 1, nr. 3, hvor et effekttræk på højst 3 MW afgrænser de erhvervsbehov, der henføres til kategori 1. Afgrænsningen har direkte betydning for, hvilke erhvervsprojekter der omfattes af kategori 1, og hvilke der henføres til kategori 2. Dansk Erhverv finder derfor, at valget af 3 MW som tærskelværdi bør være klart og sagligt begrundet.

For det andet finder Dansk Erhverv det problematisk, at vurderingen efter § 10, stk. 3, af samfundskritiske funktioner i praksis overlades til de kollektive elforsyningsvirksomheder. Dansk Erhverv finder, at der er tale om en samfundsmæssig prioritering med væsentlig betydning for disponeringen af den knappe netkapacitet, som ikke bør bero på et skøn hos den enkelte kollektive elforsyningsvirksomhed. Dansk Erhverv anbefaler derfor, at kriterierne for, hvilke funktioner der anses for samfundskritiske, præciseres væsentligt i bekendtgørelsen og fastlægges ensartet på myndighedsniveau.

Dansk Erhverv noterer sig desuden, at projekter, der som udgangspunkt indplaceres i kategori 2-4, kan indplaceres i kategori 1, hvis de understøtter samfundskritiske funktioner. Det fremgår af bestemmelsen: "*Der vil skulle foreligge en nær og væsentlig tilknytning mellem den ansøgte nettilslutning og varetagelsen af den samfundskritiske funktion, så nettilslutningen er nødvendig for den samfundskritiske funktions opretholdelse.*" Dansk Erhverv opfordrer til at det tydeliggøres, at anlæg, som er nødvendige for funktionens opretholdelse i en krisesituation, herunder et strømnedbrud, lever på kravet om nær og væsentlig tilknytning og dermed placeres i kategori 1. Det kunne f.eks. være batterier, som skal sikre nødstrøm til vandforsyning eller telekommunikation.

Dansk Erhverv fastholder samtidig anbefalingen fra høringssvaret til lovforslaget om, at definitionen af samfundskritiske funktioner ikke alene bør omfatte institutioner inden for sundhed, forsvar og beredskab, men også virksomheder, produktionsanlæg, forsyningskæder og understøttende infrastruktur, der er afgørende for opretholdelsen af samfundskritiske funktioner. Afgrænsningen bør samtidig være tilstrækkelig klar og snæver til at sikre, at der fortsat kan reserveres kapacitet til øvrige beskyttede behov i kategori 1. Dansk Erhverv henviser i øvrigt til høringssvaret til lovforslaget, side 5-6, for en nærmere beskrivelse af de forhold, der efter Dansk Erhvervs vurdering bør indgå i afgrænsningen af samfundskritiske funktioner.

For det tredje finder Dansk Erhverv, at kapacitetsreservationen efter § 11 skal ske på et dokumenteret og proportionalt grundlag. Efter § 11, stk. 3, kan der bl.a. lægges vægt på historisk forbrugsudvikling, lokal udvikling, kendte planer og nationale fremskrivninger. Dansk Erhverv finder det afgørende, at reservationen ikke må føre til, at kapacitet uhensigtsmæssigt bindes til usikre fremtidige behov på bekostning af konkrete og investeringsmodne projekter. Dansk Erhverv henviser i den forbindelse til bemærkningerne om reservation af kapacitet til kategori 1 i høringssvaret til lovforslaget.

For det fjerde hæfter Dansk Erhverv sig ved samspillet mellem § 10 og § 13 for mindre erhverv med energilageranlæg. Efter § 10 omfattes mindre erhverv med et effekttræk på højst 3 MW af kategori 1, dog ikke anmodninger omfattet af kategori 3 eller 4. Efter Dansk Erhvervs læsning indebærer dette, at energilagerkapacitet med et effekttræk på højst 3 MW henføres til kategori 3, selv om den etableres i tilknytning til et mindre erhvervsforbrug, der ellers er omfattet af kategori 1. Dansk Erhverv finder dette uhensigtsmæssigt i de tilfælde, hvor det tilknyttede energilageranlæg dokumenterbart reducerer virksomhedens samlede belastning af det kollektive elforsyningsnet. I sådanne tilfælde bør den tekniske løsning ikke i sig selv føre til en lavere prioritering. Dansk Erhverv anbefaler derfor, at kategoriindplaceringen af nettilslutningsanmodninger i højere grad tager udgangspunkt i anmodningens samlede påvirkning af det kollektive elnet og ikke alene i, at anmodningen omfatter energilagerkapacitet.

Endelig noterer Dansk Erhverv, at kategori 1 omfatter offentligt tilgængelig opladningsinfrastruktur til tunge elektriske køretøjer, der etableres til opfyldelse af kravene i AFIR-forordningens artikel 4. Dansk Erhverv støtter, at der sikres den nødvendige kapacitet til opfyldelsen af Danmarks EU-retlige forpligtelser, men finder det samtidig uhensigtsmæssigt, hvis prioriteringen af ladeinfrastruktur til tung transport i kategori 1 alene knyttes til AFIR's minimumskrav. Dansk Erhverv mener, at der også kan være dokumenteret behov for ladeinfrastruktur på andre lokaliteter, ligesom depotladning er en central forudsætning for elektrificeringen af den tunge transport. Dansk Erhverv anbefaler derfor, at det undersøges, hvordan prioriteringsmodellen i højere grad kan tage højde for dokumenterede behov for ladeinfrastruktur til tung transport, herunder depotladning, som ikke følger direkte af AFIR's minimumskrav.

Prioriteringsbekendtgørelsen - Vedr. kategori 2 – § 12
Dansk Erhverv finder det positivt, at den direkte elektrificering og grøn omstilling fortsat er prio-

riteret højt. Elektrificering af samfundet er en vigtig forudsætning for virksomhedernes konkurrenceevne og Danmarks energisikkerhed.

Kategori 2 omfatter samtidig en bred kreds af projekter med et betydeligt samlet kapacitetsbehov, herunder elektrificering af industri- og erhvervsprocesser, VE på land, havvind og PtX. Sammenholdt med de betydelige kapacitetsbegrænsninger i transmissionsnettet vurderer Dansk Erhverv, at en stor del af projekterne kan stå over for tilslutningstider på mange år. Dansk Erhverv vurderer, at dette i praksis kan betyde, at netvenlighed alene bliver afgørende for projekternes adgang til det kollektive elnet. Dansk Erhverv støtter netvenlighed som et centralt princip for prioriteringen, men finder det samtidig vigtigt, at modellen tager højde for geografisk stedbundne projekter, som på grund af deres tilknytning til anden energiinfrastruktur har begrænsede muligheder for at optimere deres placering ud fra hensynet til netvenlighed. Det gælder bl.a. danske brintprojekter, der skal tilsluttes den kommende kollektive brintinfrastruktur**.** Disse projekter har behov for tilstrækkelig vished om rettidig nettilslutning, da de både er geografisk bundet til brintinfrastrukturen og afhængige af nettilslutning for at kunne træffe endelige investeringsbeslutninger og indgå nødvendige støtteaftaler. Forsinket nettilslutning kan derfor få konsekvenser både for de enkelte brintprojekter og for realiseringen og udnyttelsen af den kollektive brintinfrastruktur. Dansk Erhverv fastholder derfor sin anbefaling fra høringssvaret til lovforslaget om, at de eksisterende brintprojekter, der indgår i processen for kapacitetsbooking til den kommende brintinfrastruktur, skal have den nødvendige vished om rettidig nettilslutning.

Prioriteringsbekendtgørelsen - Vedr. energilagring – § 13
Dansk Erhverv fastholder sin kritik af den generelle placering af energilageranlæg i kategori 3 som fremført i Dansk Erhvervs høringssvar til lovforslaget. Dansk Erhverv understreger, at en generel nedprioritering af energilageranlæg ikke i tilstrækkelig grad afspejler anlæggenes potentiale for at aflaste elnettet og frigøre kapacitet til flere netkunder. Energilageranlægs faktiske påvirkning af nettet afhænger af bl.a. placering, driftsmønster og tilslutningsvilkår, og anlæggene kan bl.a. bidrage til at håndtere lokale kapacitetsbegrænsninger, flytte belastning i tid og frigøre kapacitet til andre netkunder.

Dansk Erhverv mener fortsat, at kategoriseringen i væsentligt omfang afspejler den nuværende regulering, som ikke er tidssvarende i forhold til energilageranlægs tekniske muligheder for at levere og dokumentere netvenlige egenskaber. Dansk Erhverv finder, at dette ikke i sig selv bør begrunde en generelt lavere prioritering af energilageranlæg.

Dansk Erhverv fastholder derfor sin anbefaling om, at dokumenteret netvenlighed tillægges større betydning i prioriteringsmodellen, så energilageranlæg, der dokumenterbart aflaster nettet eller frigør kapacitet, kan opnå en højere prioritering. Dansk Erhverv henviser i den forbindelse til de nærmere bemærkninger om energilagring og relevante netprodukter i høringssvaret til lovforslaget.

Dansk Erhverv hæfter sig samtidig ved afgrænsningen i § 13 mellem kategori 2 og 3 for samplacerede anlæg. Efter Dansk Erhvervs læsning, indebærer bestemmelserne, at energilagerkapacitet i samplacerede anlæg henføres til kategori 3, når kapaciteten etableres ud over brugerens *"almindelige produktions- eller forbrugsbehov"*. Efter § 13, stk. 2, skal der ved vurderingen bl.a. lægges

vægt på *"brugerens aktuelle produktions- og forbrugsbehov og den forventede udvikling heri inden for en "rimelig tidshorisont"*. Dansk Erhverv finder denne afgrænsning utilstrækkeligt præcis. Det fremgår ikke, hvordan det almindelige produktions- eller forbrugsbehov konkret skal opgøres, hvilken referenceperiode der skal anvendes, eller hvordan forventet udvikling i produktion eller forbrug skal indgå. Dette bør præciseres, da vurderingen er direkte afgørende for, hvilken energilagerkapacitet der henføres til henholdsvis kategori 2 og 3.

Med hensyn til kategori 3 fremgår det af høringsbrevet for nærværende høring *"at batterier, der er samplaceret med VE-anlæg med henblik på at lagre anlæggets produktion og forskyde leveringen heraf, som følge af samplaceringen vil skulle anses for energilagerkapacitet etableret inden for brugerens almindelige produktionsbehov. Samplacerede batterier er i sådan et tilfælde omfattet af kategori 2."* Dansk Erhverv finder, at samme princip bør gælde batterier, der er samplaceret med ladestandere, og Dansk Erhverv beder ministeriet bekræfte dette.

Prioriteringsbekendtgørelsen - Vedr. datacentre – § 14
Dansk Erhverv fastholder sin kritik af den generelle placering af datacentre i kategori 4 som fremført i Dansk Erhvervs høringssvar til lovforslaget. Efter § 14 omfatter kategori 4 datacentre, hvor databehandling, datalagring og relaterede informationsteknologiske funktioner udgør det primære formål, og som er kendetegnet ved et *"væsentligt og vedvarende træk på kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet"*. Dansk Erhverv finder, at denne generelle karakteristik ikke nødvendigvis afspejler det enkelte datacenters faktiske belastning af nettet.

Dansk Erhverv understreger, at datacentre gennem bl.a. egenproduktion, energilagring, fleksibelt forbrug og andre tekniske og driftsmæssige løsninger kan reducere eller tilpasse deres belastning af nettet. Dansk Erhverv finder derfor, at et datacenter, der dokumenterbart reducerer sin belastning eller bidrager til en mere effektiv netudnyttelse, bør kunne opnå en højere prioritering på baggrund af sin netvenlighed. Det er samtidig afgørende, at prioriteringsmodellen giver datacenteraktører et reelt incitament til at investere i netvenlige løsninger, og at den generelle placering i kategori 4 ikke udhuler dette investeringssignal.

Dansk Erhverv finder samtidig, at den generelle placering af datacentre i kategori 4 ikke tager højde for, at datacentre kan bidrage til elektrificeringen som betydelige aftagere af vedvarende energi. Dette understreger efter Dansk Erhvervs vurdering behovet for, at datacentre ikke alene vurderes på baggrund af deres teknologikategori eller branche, men også på deres konkrete bidrag og påvirkning af energi- og elsystemet.

I den forbindelse vil Dansk Erhverv kraftigt opfordre til, at der i forbindelse med regeringens kommende datacenterstrategi udarbejdes rammer, som kan muliggøre etablering af et særskilt spor for nettilslutning af datacentre, der dokumenterbart kan indpasses i energisystemet uden væsentligt at belaste det kollektive elnet. Et sådant spor bør baseres på en samlet vurdering af datacenterets påvirkning af energi- og elsystemet og bl.a. kunne tage højde for egenproduktion, energilagring, fleksibilitet og andre løsninger, der begrænser datacenterets træk på det kollektive elnet. Der bør samtidig kunne tages højde for udnyttelse af overskudsvarme. Overskudsvarme fra et datacenter kan i konkrete tilfælde reducere eller erstatte behovet for ny elbaseret varmeproduktion og dermed begrænse et ellers kommende kapacitetsbehov i elnettet.

Dansk Erhverv anbefaler derfor, at datacentre, der dokumenterbart kan indpasses i energisystemet uden væsentligt at belaste det kollektive elnet, får mulighed for nettilslutning gennem et særskilt spor med kriterier målrettet deres samlede påvirkning af energisystemet. Formålet bør være at muliggøre tilslutning af datacentre, hvor det samlet set kan ske uden at fortrænge øvrige elektrificeringsbehov eller øge presset på den knappe netkapacitet.

Prioriteringsbekendtgørelsen - Vedr. netvenlighed – § 15
Dansk Erhverv finder det positivt, at § 15 lægger op til en bred forståelse af netvenlighed, hvor der bl.a. kan lægges vægt på projektets belastningsprofil, geografiske placering, fleksibilitet, begrænset netadgang samt tekniske og driftsmæssige egenskaber. Dansk Erhverv finder det afgørende, at denne brede forståelse også fastholdes i den konkrete administration af bestemmelsen, så netvenlighed vurderes ud fra projektets samlede påvirkning af nettet.

Den brede tilgang stiller imidlertid samtidig krav til klare og forudsigelige kriterier. Kriterierne i § 15 er fortsat skønsmæssige, og bestemmelsen fastlægger ikke tilstrækkeligt klare rammer for, hvordan de enkelte forhold skal dokumenteres og vægtes. Dansk Erhverv finder, at dette indebærer en risiko for forskellig praksis på tværs af de kollektive elforsyningsvirksomheder og samtidigt gør det vanskeligt for virksomhederne på forhånd at vurdere, hvilke investeringer i netvenlighed der konkret kan forbedre deres prioritering.

Dansk Erhverv finder det i den forbindelse særligt vigtigt, at begrænset netadgang på sigt ikke i praksis udvikler sig uhensigtsmæssigt til den de facto eneste måde at dokumentere netvenlighed på. En netkunde kan have reelt behov for høj eller fuld trækningsret og samtidig mulighed for at reducere sin belastning af det kollektive elnet gennem alternative tiltag og indretning af anlægget, herunder gennem fleksibilitet, energilagring, egenproduktion eller andre tekniske og driftsmæssige løsninger. Dansk Erhverv finder derfor, at vurderingen af netvenlighed skal tage højde for projektets samlede, faktiske og dokumenterbare påvirkning af nettet og ikke på sigt være uhensigtsmæssigt begrænset til, om netkunden kan anvende et bestemt netprodukt.

Dansk Erhverv anbefaler på den baggrund, at § 15 præciseres med klare, objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende kriterier for vurdering og dokumentation af netvenlighed, som understøtter en ensartet administration på tværs af de kollektive elforsyningsvirksomheder.

I den forbindelse foreslår Dansk Erhverv, at der med fordel kan tages afsæt i følgende definition af netvenlighed i bekendtgørelsens § 2:

- Netvenlighed: Et projekts dokumenterbare evne til gennem sin effektudveksling, fleksibilitet, geografiske placering, tekniske eller driftsmæssige egenskaber eller øvrige indretning at forebygge eller afhjælpe kapacitetsbegrænsninger eller bidrage til en mere effektiv udnyttelse af kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet."

Dansk Erhverv foreslår samtidig, at der i § 15, stk. 2 kan findes inspiration i følgende bestemmelse ved vurderingen af et projekts netvenlighed:

- "Stk. 2. Ved vurderingen af et projekts netvenlighed skal den kollektive elforsyningsvirksomhed bl.a. lægge vægt på, i hvilket omfang projektet dokumenterbart kan:

1. reducere eller begrænse sin maksimale effektudveksling med nettet,
2. reducere, øge eller tidsmæssigt forskyde sin effektudveksling, når og i det omfang dette kan forebygge eller afhjælpe kapacitetsbegrænsninger,
3. stille sin effektudveksling til rådighed for styring, regulering, begrænsning eller afbrydelse efter behov hos den relevante kollektive elforsyningsvirksomhed,
4. gennem geografisk målrettet fleksibilitet bidrage til at forebygge eller afhjælpe kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elnet,
5. gennem sin geografiske placering, dimensionering, driftsform, aktivitet eller samplacering af produktion, forbrug eller lagring muliggøre en mere effektiv udnyttelse af eksisterende netkapacitet eller
6. på anden måde reducere projektets belastning af nettet eller behovet for udbygning eller forstærkning af det kollektive elnet."

Dansk Erhverv finder samtidig, at den brede vurdering af netvenlighed skal ses i sammenhæng med, hvilke netprodukter der faktisk er tilgængelige for virksomhederne. Netkunder bør ikke stilles ringere, fordi de regulatoriske redskaber til at dokumentere eller forpligte sig til netvenlig adfærd endnu ikke er til rådighed. Dansk Erhverv anbefaler derfor, at det præciseres i § 15, hvordan der ved vurderingen af netvenlighed skal tages højde for manglende adgang til relevante netprodukter.

Dansk Erhverv henviser i den forbindelse til høringssvaret til lovforslaget, hvor Dansk Erhverv fremhævede behovet for hurtig udvikling, anmeldelse og godkendelse af relevante netprodukter. Dansk Erhverv fremhævede særligt TSO-DSO-BnA, som skal gøre det muligt at tilbyde netkunder tilsluttet distributionsnettet begrænset netadgang ved kapacitetsbegrænsninger i transmissionsnettet, og anbefalede, at Energinet hurtigst muligt anmelder produktet til Forsyningstilsynet med henblik på hurtig godkendelse. Dansk Erhverv kvitterer i den forbindelse for, at Energinet nu har sendt TSO-DSO-BnA i forbrugsretningen i høring. Der er imidlertid fortsat behov for et tilsvarende netprodukt på indfødningssiden. Dansk Erhverv efterspørger derfor en konkret tidsplan for udvikling, anmeldelse og godkendelse af TSO-DSO-BnA i indfødningsretningen.

Dansk Erhverv fastholder samtidig anbefalingen fra høringssvaret til lovforslaget om, at ministeren gives mulighed for at pålægge Energinet at udvikle netprodukter, når det er nødvendigt for at understøtte og operationalisere netvenlighed. Dansk Erhverv finder det afgørende for prioriteringsmodellens virkning, at virksomhedernes incitament til at agere netvenligt understøttes af reelle muligheder for at gøre det i praksis. Dansk Erhverv bemærker i den forbindelse, at § 5, stk. 1, i lov om Energinet giver ministeren adgang til at træffe beslutning om ethvert forhold vedrørende Energinets anliggender. Samtidig følger det af elforsyningslovens § 73 a, stk. 3, at ministeren kan fastsætte regler om indholdet af de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for anvendelse af det kollektive elforsyningsnet. Dansk Erhverv anbefaler derfor, at det afklares, om disse bestemmelser allerede giver ministeren tilstrækkelig hjemmel til at pålægge Energinet at udvikle og anmelde relevante netprodukter. Hvis dette ikke er tilfældet, bør den nødvendige hjemmel etableres.

Desuden finder Dansk Erhverv det afgørende, at porteføljen af netprodukter løbende videreudvikles, så produkterne i højere grad imødekommer netkundernes kommercielle og driftsmæssige behov. Det gælder bl.a. netprodukter for begrænset netadgang med større forudsigelighed om omfang og varighed af afbrydelser samt produkter, hvor en del af kapaciteten kan sikres som garanteret trækningsret. Sådanne produkter kan gøre det muligt at tilslutte flere netkunder på fleksible vilkår og dermed understøtte en bedre udnyttelse af den eksisterende netkapacitet. Udviklingen af netprodukter skal samtidig ske under hensyntagen til de kollektive elforsyningsvirksomheders ansvar for en sikker og effektiv drift af elsystemet.

Endelig bemærker Dansk Erhverv, at § 15, stk. 5 kan pålægge netkunder en bevisbyrde, som i praksis kan være svær at løfte, bl.a. grundet manglende indsigt i den konkrete kapacitetssituation i det kollektive elforsyningsnet. Dansk Erhverv foreslår, at det præciseres, at netkunden alene skal dokumentere forhold vedrørende eget projekt og oplysninger, som netkunden med rimelighed kan forventes at være i besiddelse af. Vurderingen af projektets betydning for den konkrete kapacitetssituation i nettet bør foretages af den relevante kollektive elforsyningsvirksomhed på grundlag af egne data og de oplysninger, som netkunden har fremlagt.

Prioriteringsbekendtgørelsen - Vedr. puljebehandling – §§ 16-17
Dansk Erhverv finder det grundlæggende positivt med puljebehandling, såfremt modellen bidrager til en mere hensigtsmæssig og effektiv disponering af den tilgængelige netkapacitet. Puljebehandlingen bør understøtte, at konkrete og modne projekter kan tilsluttes, når der er kapacitet hertil, og ikke føre til, at kapacitet står uudnyttet som følge af kategorisering eller forventede fremtidige behov. Puljebehandlingen bør samtidig ikke i sig selv medføre unødig ventetid for modne projekter, der kan realiseres med kort varsel.

Dansk Erhverv støtter, at Energinet efter § 16, stk. 2, fastlægger den transmissionskapacitet, der kan disponeres, når kapacitetsbegrænsningen ligger i transmissionsnettet eller i grænsefladen mellem transmissions- og distributionsnettet. Det er i tråd med Dansk Erhvervs høringssvar til lovforslaget, hvor Dansk Erhverv anbefalede, at ansvar og dokumentationspligt følger det spændingsniveau, hvor kapacitetsbegrænsningen faktisk opstår.

Dansk Erhverv finder imidlertid, at der mangler tilstrækkelig transparens om puljebehandlingen. For virksomhedernes investerings- og planlægningssikkerhed er det afgørende at vide, hvornår en anmodning indgår i en pulje, hvorfor den eventuelt ikke indgår, resultatet af behandlingen og hvornår anmodningen forventes behandlet igen.

Dansk Erhverv foreslår derfor, at § 17 suppleres således:

- Energinet skal efter hver puljebehandling offentliggøre den forventede sagsbehandlingstid for anmodninger, der ikke er imødekommet, tidspunktet for næste puljebehandling samt antallet og kapaciteten af anmodninger, der forventes at indgå heri.

Den enkelte ansøger bør samtidig orienteres om, hvorvidt anmodningen forventes at indgå i næste puljebehandling og, hvis dette ikke er tilfældet, begrundelsen herfor samt det forventede tidspunkt for behandling. Modne projekter bør samtidig ikke henstå i gentagne puljebehandlinger uden klar stillingtagen til projektets videre behandling. Efter et nærmere fastsat antal puljer eller

en fastsat tidsperiode bør anmodningen bringes videre mod nettilslutning, tilbydes en relevant fleksibel tilslutningsmodel eller afsluttes med en begrundet afgørelse og mulighed for effektiv prøvelse. Puljebehandlingen bør bidrage til en mere hensigtsmæssig og effektiv disponering af den tilgængelige netkapacitet og samtidig sikre, at køstyringen ikke i praksis udvikler sig til en indirekte afslagsmekanisme uden de retssikkerhedsgarantier, der gælder ved et egentligt afslag.

Herudover bør de kriterier, herunder for vurdering af netvenlighed, der anvendes ved puljebehandlingen, offentliggøres forud for hver puljerunde og ligge fast gennem den pågældende behandling. Eventuelle væsentlige fravigelser bør begrundes konkret over for den berørte netkunde.

Desuden foreslår Dansk Erhverv at offentliggørelsen efter § 17 udvides med geografisk aggregerede oplysninger om resultaterne af puljebehandlingen. Geografisk transparens om resultaterne af puljebehandlingen vil give virksomhederne et bedre grundlag for at vurdere, hvor projekter hensigtsmæssigt kan placeres og modnes, hvilket kan understøtte en mere effektiv og hensigtsmæssig udnyttelse af den eksisterende kapacitet.

Endelig opfordrer Dansk Erhverv til, at puljebehandlingen understøtter en løbende oprydning i tilslutningskøen, så spekulative, umodne eller inaktive projekter ikke unødigt optager plads og administrative ressourcer i tilslutningsprocessen eller påvirker disponeringen af kapacitet uhensigtsmæssigt.

Prioriteringsbekendtgørelsen - Vedr. afslag – § 18
Dansk Erhverv noterer, at § 18 fastsætter en pligt til at meddele afslag, når betingelserne herfor er opfyldt, hvor lovforslaget giver adgang til at fastsætte regler om afslag. Dansk Erhverv finder, at denne udmøntning skærper behovet for klart afgrænsede, dokumenterbare og proportionale kriterier for, hvornår en anmodning skal afslås.

Dansk Erhverv fastholder sin anbefaling fra høringssvaret til lovforslaget om, at afslag skal være sidste udvej. Dansk Erhverv finder derfor, at den kollektive elforsyningsvirksomhed inden et afslag skal have undersøgt, om anmodningen kan imødekommes gennem alternative tilslutningsvilkår, relevante netprodukter eller andre netvenlige løsninger. Dansk Erhverv henviser i den forbindelse til høringssvaret til lovforslaget, hvor Dansk Erhverv tilsvarende anbefalede en restriktiv anvendelse af afslagsadgangen.

Dansk Erhverv er særligt opmærksom på § 18, stk. 4, hvorefter der ved afslag kan tages hensyn til forventede højere prioriterede behov, uden at der foreligger konkrete anmodninger om nettilslutning. Dansk Erhverv anerkender, at reservation af kapacitet til højere prioriterede behov, særligt i kategori 1, nødvendigvis må baseres på forventninger til den fremtidige efterspørgsel. Det er imidlertid afgørende, at sådanne forventede behov baseres på et sagligt og dokumenteret prognosegrundlag og afgrænses proportionalt, så der ikke reserveres uforholdsmæssig kapacitet til usikre fremtidige behov på bekostning af konkrete og investeringsmodne projekter. Dansk Erhverv henleder samtidig opmærksomheden på elmarkedsdirektivets art. 42, stk. 2, som Dansk Erhverv også fremhævede i høringssvaret til lovforslaget. Bestemmelsen fastsætter begrænsninger for trans-

missionssystemoperatørens mulighed for at nægte tilslutning af nye produktions- eller energilageranlæg med henvisning til mulige fremtidige begrænsninger i den disponible netkapacitet. Dansk Erhverv finder, at § 18 skal administreres i overensstemmelse hermed.

Endelig hæfter Dansk Erhverv sig ved § 18, stk. 5, hvorefter en anmodning, der ellers opfylder betingelserne for afslag, ikke skal afslås, hvis den forventes at kunne imødekommes inden for en *"rimelig tidshorisont"*. Dansk Erhverv finder det positivt, at anmodningen i sådanne tilfælde kan fastholdes frem for at blive afslået. Bestemmelsen fastlægger imidlertid ikke, hvad der forstås ved en rimelig tidshorisont, eller hvor længe anmodningen kan fastholdes. Dansk Erhverv mener, at en netkunde ikke bør kunne fastholdes på ubestemt tid i en uafklaret position uden hverken nettilslutning eller et afslag, der kan prøves. Dansk Erhverv anbefaler derfor, at begrebet *"rimelig tidshorisont"* præciseres, og at der fastsættes en klar tidsmæssig ramme for, hvor længe en anmodning kan fastholdes efter stk. 5 uden fornyet stillingtagen.

En præcisering af stk. 5 kan bl.a. ske ved at angive, hvilke forhold der som minimum skal indgå i vurderingen af en rimelig tidshorisont. Netudbygning og etablering af øvrig infrastruktur er kendetegnet ved lange planlægnings-, myndigheds- og anlægsprocesser. Begrebet bør derfor ikke fortolkes så snævert, at projekter afskæres alene som følge af den tid, det tager at etablere den nødvendige netinfrastruktur. Vurderingen af, hvad der udgør en rimelig tidshorisont, bør i stedet tage udgangspunkt i den konkrete og dokumenterede tidshorisont for den relevante netudbygning, det relevante netprodukt eller andre forhold, der kan muliggøre nettilslutning. Der bør i den forbindelse lægges vægt på, hvor langt den relevante proces er fremskredet. Samtidig bør anmodningen genvurderes med faste mellemrum, indtil kapaciteten kan tilbydes, eller det står klart, at anmodningen ikke kan imødekommes inden for en fastsat tidsramme.

Endelig bemærker Dansk Erhverv, at afslagsadgangen bør administreres under hensyntagen til aktive kunders rettigheder efter elmarkedsdirektivets artikel 15, herunder retten til at eje energilageranlæg.

Prioriteringsbekendtgørelsen - Vedr. oplysninger forud for afslag – § 20
Dansk Erhverv støtter, at ansøgere efter § 20 har ret til at modtage oplysninger om foranstaltninger, der kan forbedre mulighederne for nettilslutning. Dansk Erhverv finder imidlertid, at sådanne oplysninger så vidt muligt bør gives før et eventuelt afslag og ikke først efter, at afslaget er meddelt. Hvis afslag skal være sidste udvej, bør den kollektive elforsyningsvirksomhed inden afgørelsen have undersøgt og forelagt ansøgeren relevante og realistiske muligheder for at imødekomme anmodningen, herunder ændret drift, fleksibilitet, alternative tilslutningsvilkår eller relevante netprodukter.

Dansk Erhverv foreslår derfor følgende tilføjelse til § 20:

- Inden der meddeles afslag efter § 18, skal den kollektive elforsyningsvirksomhed undersøge og oplyse ansøgeren om relevante og realistiske foranstaltninger, der vil kunne gøre det muligt at imødekomme anmodningen, herunder alternative tilslutningsvilkår og foranstaltninger, der kan forbedre projektets netvenlighed.

Prioriteringsbekendtgørelsen - Vedr. klageadgang – § 22

Dansk Erhverv læser bekendtgørelsen således, at ansøgere i kategori 2 ikke er omfattet af klageadgangen til Forsyningstilsynet efter § 22, idet klageadgangen er knyttet til afgørelser om afslag efter § 18, mens ansøgere i kategori 2 ikke kan meddeles afslag.

Dansk Erhverv finder dette retssikkerhedsmæssigt problematisk. Projekter i kategori 2 prioriteres på baggrund af netvenlighed og kan opleve en væsentlig eller langvarig udskydelse af nettilslutning uden at modtage et afslag og dermed uden en klar adgang til at få prøvet de vurderinger, der ligger til grund for prioriteringen. Dansk Erhverv finder dette særligt væsentligt, fordi der samtidig ikke reserveres særskilt kapacitet til kategori 2.

Dansk Erhverv anbefaler derfor, at ministeriet undersøger, hvordan ansøgere i kategori 2 kan sikres reel adgang til at få prøvet de vurderinger, der ligger til grund for prioriteringen, herunder kategoriindplacering og vurderingen af netvenlighed. Dansk Erhverv finder det afgørende, at den manglende adgang til afslag for kategori 2 ikke indebærer, at disse ansøgere reelt afskæres fra at få prøvet grundlaget for en væsentlig eller langvarig udskydelse af nettilslutning.

Prioriteringsbekendtgørelsen - Vedr. Forsyningstilsynets rolle – § 23
Dansk Erhverv støtter, at Forsyningstilsynet efter § 23 fører tilsyn med en konsekvent anvendelse af afslagsreglerne og den tilhørende oplysningspligt. Dansk Erhverv finder samtidig, at prioriteringsmodellen medfører nye og væsentlige opgaver for Forsyningstilsynet, og at det derfor er afgørende, at tilsynet har de nødvendige ressourcer og processuelle rammer til at varetage opgaverne rettidigt.

Forsyningstilsynet skal både føre tilsyn med afslagsreglerne og oplysningspligten, håndtere klager efter prioriteringsmodellen samt behandle metodeanmeldelser og netprodukter, som er nødvendige for, at virksomhederne i praksis kan agere netvenligt. Dansk Erhverv understreger, at lange godkendelsesprocesser hos Forsyningstilsynet risikerer at forsinke de redskaber, som virksomhederne samtidig forventes at anvende for at forbedre deres netvenlighed og prioritering.

Dansk Erhverv fastholder derfor anbefalingerne fra høringssvaret til lovforslaget om hurtigere behandling af metodeanmeldelser og netprodukter, klare sagsbehandlingsfrister og mulighed for principgodkendelser. Dansk Erhverv finder det afgørende, at Forsyningstilsynets myndighedsbehandling ikke bliver en yderligere flaskehals for virksomhedernes elektrificering og nettilslutning.

Vedr. de kollektive elforsyningsvirksomheders nettilslutningskompetence – systemansvarsbekendtgørelsens § 6 a og netvirksomhedsbekendtgørelsens § 30 a
Dansk Erhverv noterer sig positivt, at rækkevidden af nettilslutningskompetencen er blevet præciseret. Det fremgår bl.a. af lovbemærkningerne, at kompetencen til at afgøre, om anlæg skal tilsluttes som ét eller flere anlæg, ikke omfatter adgang til at kræve sammenkobling af allerede eksisterende tilsluttede anlæg eller projekter med gældende nettilslutningsaftaler.

Dansk Erhverv fastholder imidlertid sin grundlæggende kritik af kompetencen som fremført i høringssvaret til lovforslaget. En afgørelse om, hvorvidt et projekt skal behandles som ét eller flere anlæg, kan få afgørende betydning for projektets nettilslutning, prioritering, tekniske udformning og økonomi. Dansk Erhverv finder derfor fortsat, at en sådan kompetence kan skabe betydelig

usikkerhed om virksomhedernes projektudvikling og investeringsgrundlag. Dansk Erhverv fastholder på den baggrund sin anbefaling om, at kompetencen udgår.

Dansk Erhverv forstod samtidig Energistyrelsens tilkendegivelse på høringsmødet den 28. august 2026 således, at kompetencen efter omstændighederne kan anvendes til at kræve sammenkobling af et nyt anlæg med et allerede eksisterende anlæg. Dansk Erhverv finder dette yderst kritisabelt. En sådan anvendelse kan få direkte betydning for disponeringen over et eksisterende anlæg og for den tekniske og økonomiske tilrettelæggelse af en ny investering.

Dansk Erhverv fastholder i den forbindelse anbefalingen fra høringssvaret til lovforslaget om, at kompetencen alene bør kunne anvendes, hvor det er nødvendigt for at modvirke en konkret og dokumenterbar omgåelse af prioriteringsmodellen. Vurderingen bør ske efter klare, objektive og gennemsigtige kriterier og ledsages af begrundelsespligt og adgang til effektiv prøvelse.

Dansk Erhverv anbefaler derfor fortsat, at kompetencen udgår. Hvis kompetencen fastholdes, bør dens anvendelsesområde afgrænses væsentligt i bekendtgørelserne, herunder særligt i forhold til sammenkobling af nye og allerede eksisterende anlæg.

Vedr. bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler
Dansk Erhverv finder det positivt, at § 5 fastsætter, at de kollektive elforsyningsvirksomheder i områder med begrænset eller ingen tilslutningskapacitet skal give mulighed for, at anmodninger om nettilslutning kan imødekommes ved indgåelse af en midlertidig fleksibel tilslutningsaftale. Det styrker virksomhedernes muligheder for at opnå nettilslutning, mens den nødvendige netudbygning gennemføres.

Dansk Erhverv finder det endvidere vigtigt, at midlertidig fleksibel nettilslutning reelt forbliver midlertidig. Virksomheder, der accepterer fleksibel netadgang i perioden frem mod netudbygning, skal have størst mulig forudsigelighed om begrænsningernes omfang og den forventede tidshorisont for overgangen til fuld netadgang. Dette er afgørende for, at fleksibel nettilslutning bliver et anvendeligt redskab for virksomhedernes investeringsplanlægning og ikke en tidsmæssigt ubestemt begrænsning af deres adgang til nettet.

Vedr. bekendtgørelse om direkte linjer
Dansk Erhverv har ikke specifikke bemærkninger til de foreslåede konsekvensændringer, men vil i forbindelse med den samlede regulering understrege behovet for at videreudvikle rammerne for direkte linjer og lukkede distributionssystemer under hensyntagen til den samlede samfundsøkonomi.

I en situation med betydelige kapacitetsbegrænsninger i transmissionsnettet, er der behov for at undersøge alternative løsninger, herunder om private aktører kan bidrage til hurtigere og mere omkostningseffektiv udbygning samt bedre udnyttelse af elinfrastrukturen, eksempelvis gennem etablering af direkte linjer og lukkede distributionssystemer. Dansk Erhverv anbefaler derfor, at mulighederne undersøges, herunder om og hvordan microgrids kan levere dokumenteret værdi for det kollektive elnet, som ikke lige så effektivt kan opnås gennem samplacering, fleksibel nettilslutning og bedre udnyttelse af den eksisterende netinfrastruktur i det kollektive elnet, og på en

måde, som ikke underminerer det kollektive elnet eller medfører øgede omkostninger for brugerne heraf.

I den forbindelse finder Dansk Erhverv det vigtigt, at de aftalte analyser af implementeringen af elmarkedsdirektivets artikel 38 om lukkede distributionssystemer i dansk lovgivning samt mulighederne for revision af reguleringen af direkte linjer gennemføres med inddragelse af netselskaber, brancheaktører og erhvervslivet.

Vedr. hjemmelsgrundlaget for den konkrete udmøntning af akutplanen
Efter Dansk Erhvervs vurdering består der en retlig usikkerhed om den konkrete udmøntning af prioriteringsmodellen. Efter elforsyningslovens § 73 a skal priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet fastsættes efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Forsyningstilsynet, mens § 76 fastslår, at metoder til fastsættelse af betingelser og vilkår for netadgang skal anmeldes til tilsynet. Bestemmelserne gennemfører bl.a. elmarkedsdirektivets regler om den nationale regulerende myndigheds kompetence vedrørende metoder for tilslutning og adgang til nettet.

Forsyningstilsynets nylige afgørelse om Energinets nye sagsbehandlingsmodel illustrerer betydningen af denne afgrænsning. Sagen vedrører ikke akutplanen eller nærværende høring, men Forsyningstilsynet fastslog her, at Energinets prioriteringskriterier og modenhedskrav havde en sådan betydning for anlægsejernes mulighed for at opnå nettilslutning, at de skulle anmeldes og godkendes efter §§ 73 a og 76. Energinet havde modsat vurderet, at der var tale om interne processuelle regler, som ikke krævede godkendelse.

Dansk Erhverv er bekymret over den retlige usikkerhed og opfordrer myndighederne til i den konkrete udmøntning af prioriteringsmodellen at minimere risikoen for, at hele eller dele af modellen efterfølgende viser sig at kræve Forsyningstilsynets forudgående godkendelse. Efter Dansk Erhvervs vurdering kan problemstillingen bl.a. opstå ved fastlæggelsen og håndhævelsen af netvenlighed, herunder de vilkår og kriterier, som netkunder skal opfylde for at blive vurderet som netvenlige, og som efter omstændighederne kan være omfattet af godkendelseskravet efter elforsyningslovens §§ 73 a og 76. Usikkerheden om det retlige grundlag for udmøntningen af akutplanen indebærer efter Dansk Erhvervs vurdering en risiko for yderligere forsinkelser af nettilslutninger med potentielt store økonomiske konsekvenser for virksomhedernes investeringer og risiko for efterfølgende retlige tvister. Såfremt denne situation opstår, er det Dansk Erhvervs forventning, at nettilslutninger som udgangspunkt må behandles efter de eksisterende godkendte vilkår og metoder, indtil et gyldigt nyt grundlag foreligger.

Dansk Erhverv står naturligvis til rådighed ved opfølgende spørgsmål.

Med venlig hilsen

Frederik Lundhøj Jensen
Chefkonsulent

21. september 2026

Energistyrelsen
J.nr. 2026 – 7200

Høringssvar til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet

Dansk Gartneri takker for muligheden for at kommentere på bekendtgørelsen.

Prioriteringskategorier
Dansk Gartneri finder det positivt, at kategori 2 udgør den almindelige kategori for projekter vedrørende grøn omstilling og elektrificering. Dansk Gartneri vil dog opfordre til, at der skabes yderligere klarhed om afgrænsningen mellem kategori 2 og 3 for virksomheder, hvor elektrificering af produktionen kombineres med energilagring og levering af systemydelser. Det gælder særligt vurderingen af, hvornår energilagerkapacitet må anses for at ligge ud over virksomhedens almindelige produktions- eller forbrugsbehov.

For væksthusgartnerier kan energibehovet variere betydeligt som følge af blandt andet sæson og vejrforhold. Dansk Gartneri finder det derfor vigtigt, at vurderingen efter § 13, stk. 2, tager højde for sådanne naturlige variationer i produktionsbehovet. Dansk Gartneri opfordrer samtidig til, at der gives nærmere vejledning om den kollektive elforsyningsvirksomheds vurdering af det almindelige produktions- eller forbrugsbehov, herunder hvordan der tages højde for virksomheder med betydelige sæsonmæssige variationer i energibehovet.

Netvenlighed
Det er positivt, at fleksibilitet indgår i vurderingen af projekters netvenlighed. Mange væksthusgartnerier bidrager allerede med fleksibilitet til elsystemet gennem blandt andet levering af systemydelser, og klare rammer for vurdering og dokumentation af netvenlighed er derfor væsentlige for erhvervet. Efter § 15, stk. 5, kan netvenlighed alene tillægges betydning, hvis der foreligger tilstrækkelig dokumentation. Dansk Gartneri opfordrer derfor til, at det tydeliggøres, hvilke krav der stilles til denne dokumentation.

Behandling af anmodninger i puljer
Dansk Gartneri oplever allerede i dag, at gartnerivirksomheder venter længe på behandling af anmodninger om nettilslutning. Det er derfor vigtigt, at den nye puljebehandling ikke medfører unødig yderligere ventetid og usikkerhed. Dansk Gartneri opfordrer på den baggrund til, at der skabes klare rammer for puljebehandlingen. Bekendtgørelsen fastsætter, at puljebehandlingen skal gennemføres mindst to gange årligt, men det fremgår ikke nærmere, hvornår puljerne gennemføres, eller hvilke kriterier der lægges til grund for, om et projekt er tilstrækkeligt modent til at indgå i en pulje.

Med venlig hilsen
Molle Marie Hinchely Kyhn, Energi- og klimakonsulent, Dansk Gartneri
E momh@danskgartneri.dk, M +45 2056 8007

Dansk Industri

22. september 2026

Energistyrelsen
Att.: Mads Dreier

Energistyrelsens journalnummer: 2026-7200

Dansk Industris høringssvar til seks bekendtgørelser om prioritering af netadgang

Dansk Industri takker mange gange for muligheden for at afgive høringssvar til Energistyrelsens udkast til seks bekendtgørelser, som udmønter den politiske forståelse om Akutplan for elnet.

DI bakker op om formålet med akutplanen for elnet om at sikre, at den tilgængelige kapacitet i en knaphedssituation disponeres til de samfundsmæssigt vigtigste behov samt til elektrificeringen og den grønne omstilling. Der er behov for en politisk fastsat ramme for prioritering af den knappe kapacitet i elforsyningsnettet, og regeringen fortjener ros for at fremsætte en hurtig lovgivningspakke herom. DI ønsker en vedtagelse af loven og de tilhørende bekendtgørelser inden for rammerne af den fastsatte tidsplan fra regeringen. Men der er nogle centrale uhensigtsmæssigheder i den foreslåede model og bekendtgørelserne i høring, som er uddybet nedenfor.

Prioritering løser ikke de mere grundlæggende udfordringer med elforsyningsnettet. Der er behov for en sammenhængende plan for energiinfrastrukturen. Derfor bør Energiinfrastrukturplan 2035 prioriteres højt som næste skridt, og det bør samtidig sikres, at de seks bekendtgørelser ikke bliver til hinder for en vellykket Energiinfrastrukturplan frem mod 2035.

1. Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet:

Prioriteringsmodellen
Energipolitisk prioritering skal være en accelerator for dansk konkurrencekraft – ikke en ny flaskehals for industriens grønne omstilling. Dansk Industri opfordrer til, at prioriteringen indrettes ud fra ikke diskriminerende og objektive kriterier frem for en sekventiel inddeling af sektorer.

Energinet har offentliggjort et overblik over forbrugskapacitet i kø til nettilslutning før pausen, og fordelingen taler sit tydelige sprog. Elektrificering af fjernvarme, power-to-X, batterier og

H. C. Andersens Boulevard 18
1553 København V
Danmark

(+45) 3377 3377
di@di.dk
di.dk

CVR-nr.: 16077593

datacentre udgør samlet set 90 % af kapaciteten i kø til nettilslutning. Derimod udgør resten inklusiv elektrificering af industri- og transportsektoren kun 10 % af de samlede tilslutninger.

Med den foreslåede prioriteringsmodel risikerer man, at elektrificering af industri og transportsektorerne vil blive forhindret, fordi kategori 2 ikke skelner mellem eksisterende industri- og transportvirksomheders grønne omstilling, som direkte udfaser fossil energi, og nye grønne projekter. Ideelt set burde prioriteringen indrettes efter ikke-diskriminerende og objektive kriterier, hvor Dansk Industri har foreslået, at projekter, som direkte udfaser fossilt forbrug, bør have prioriteret adgang til elnettet. Det er ikke hensigtsmæssigt, at industri- og transportvirksomheder, som i dag betaler CO2 afgift efter grøn skattereform og/eller kilometerbaseret vejafgift, reelt fratages muligheden for at omstille sig med elektrificering. Derfor bør som minimum industri- og transportvirksomhederne sikres højere prioritet internt i kategori 2, hvis der ikke indføres et objektivt kriterium for fossil fortrængning.

Dansk Industri foreslår, at industri- og transport prioriteres højere end andre kunder internt i kategori 2 ud fra objektive og ikke diskriminerende kriterier.

Samtidig er vi uforstående overfor, at datacentre og lagring nedprioriteres i så høj grad, som modellen lægger op til. Vores tilgang er, at der skal være plads til alle, selvom der desværre ikke bliver plads til alt. Lagring bliver tiltagende vigtigt for balanceringen af vores system fremadrettet i takt med elektrificeringen og udfasning af kraftværker. Samtidig kan datacentre i høj grad indrettes netvenligt med mulighed for fleksibilitet, samplacering med vedvarende energi og lagring, samt deling af overskudsvarme, hvis datacentret placeret i nærheden af et varmebehov. Prioriteringsmodellen bør ikke spænde ben for erhvervsudvikling og strategiske hensyn til datasuverænitet og digital omstilling.

Vi bakker op om, at der gives klare incitamenter til, at datacentre og batterier indrettes netvenligt. Men når datacentre og lagring rent faktisk er placeret og indrettet netvenligt, bør de prioriteres lige så højt som andre grønne projekter, hvor virksomheder, der direkte udfaser fossil forbrug og som i dag betaler CO2 afgift dog bør prioriteres højst, jf. ovenfor. Det vil give mulighed for, at behandle ansøgninger i samlede puljer med fokus på strategisk og prioriteret udbygning af elforsyningsnettet til behovet. I den nuværende model prioriteres direkte elektrificering med en ny varmepumpe højere end et datacenter, som ville kunne levere overskudsvarme til fjernvarmen. Det indebærer en risiko for, at synergieffekter mellem sektorerne overses i puljebehandlingen. Men hvis netvenlige datacentre og batterier vurderes på linje med fx varmepumper til fjernvarme og power-to-X, vil man kunne tage højde for den slags synergieffekter.

Dansk Industri foreslår, at når datacentre og lagring indrettes netvenligt bør de prioriteres på linje med andre grønne projekter, hvor virksomheder, der direkte udfaser fossil forbrug og som i dag betaler CO2 afgift dog bør prioriteres højst, jf. ovenfor

Kategori 1
I bekendtgørelsens § 10 lægges der op til, at opladningsinfrastruktur til tunge elektriske køretøjer, der etableres til opfyldelse af AFIR krav, skal omfattes af kategori 1.

Dansk Industri foreslår, at også landstrøm til havne, som er omfattet af krav i AFIR omfattes af kategori 1. Flere havne oplever udfordringer med at opfylde AFIR-kravne pga. af manglende netadgang. Derudover foreslås det, at kollektiv trafik anerkendes som en samfundskritisk funktion. Manglende adgang til netkapacitet til elektrificering af busser og jernbane herunder fjern- og regionalbaner, lokalbaner, Metro, S-bane og letbane kan have væsentlige konsekvenser for borgernes mobilitet, arbejdsmarkedets funktion og adgangen til centrale samfundsfunktioner. Det skal også bemærkes, at der er fastsat politiske mål for elektrificering af jernbanen i Infrastrukturplan 2035, hvor lange ventetider på nettilslutningsaftaler kan medføre forsinkelse af elektrificeringen.

Det fremgår endvidere, at samfundskritiske funktioner forstås som funktioner, hvor manglende adgang til elektricitet vil kunne have væsentlige konsekvenser for liv, sundhed, sikkerhed eller centrale samfundsmæssige interesser.

Dansk Industri foreslår, at samfundskritiske funktioner omfattet af bestemmelsen oplistes eller defineres mere klart i bekendtgørelsen. Da der er tale om nye tilslutninger, vedrører bestemmelsen ikke udfald af strøm på fx sygehuse, men derimod kan den være relevant for nettilslutning af nye sygehuse.

Endvidere bør det sikres, at reservation af kapacitet til forventede behov ikke går ud over, hvad der er sagligt begrundet og forudsat i netvirksomhedernes netudviklingsplaner.

Netvenlighed
Det bør i højere grad sikres, at begrebet netvenlighed på den ene side er klart defineret, så Energinet og netvirksomhederne har et klart mandat for vurderingen og på den anden side skal det sikres, at begrebet netvenlighed ikke bliver anvendt for snævert i praksis.

Det bør sikres, at Energinet og netvirksomhederne løbende inddrager repræsentanter for netkunderne og relevante tekniske eksperter i udviklingen og afprøvningen af de konkrete kriterier og metoder for netvenlighed.

Det bør samtidig understøttes, at data, måling og digitale løsninger kan anvendes til at dokumentere, styre og realisere projekters netvenlighed og fleksibilitet, så den eksisterende netkapacitet kan udnyttes mest effektivt. Danmark vil ikke kunne bygge sig ud af alle kapacitetsudfordringer. Derfor bør Energistyrelsen aktivt fremme anvendelsen af digitale tvillinger, AI-baseret netplanlægning og andre digitale værktøjer, som kan identificere ledig kapacitet,

reducere flaskehalse og fremskynde nettilslutninger. Digitalisering kan frigøre kapacitet hurtigere og mere omkostningseffektivt end netudbygning alene.

Der er meget væsentligt for store dele af industrien i flere sektorer, at der ved vurderingen af netvenlighed i praksis lægges vægt på flere faktorer, end indgåelse af en aftale om begrænset netadgang.

Flere virksomheder i fx fremstillingsindustri og pharma-virksomheder kan som udgangspunkt ikke være fleksible nok til at indgå en aftale om begrænset netadgang. De har behov for stabil tilfødning med strøm for at understøtte deres produktionsprocesser. Når de bliver sat i samme prioriteringskategori som fx varmepumper til fjernvarmen og PtX, som normalt driftes fleksibelt, stilles de traditionelle produktionsvirksomheder reelt ringere i køen. Derfor er det vigtigt, at de bliver anset for netvenlige, når de har et meget stabilt forbrug, som ikke bidrager til store peaks i belastningen af elnettet.

Vi har konkrete eksempler på datacentre, som har meldt markant højere kapacitetsbehov ind i køen til nettilslutning, end de har behov for i første omgang. Det er væsentligt, at indgåelse af en aftale om at starte med et væsentligt lavere kapacitetsomfang med henblik på at opskalere forbruget over tid, anses for netvenligt.

Vi opfordrer også til, at deling af overskudsvarme fra fx industri, power-to-X eller datacentre tillægges vægt ved vurderingen af, om et forbrugsanlæg er netvenligt, hvis det kan give anledning til sparet udbygning af elnet fx hvor deling af overskudsvarme kan frigøre baseload forbrug fra fjernvarmen, så eksisterende varmepumper og elkedler kan frigøres til at levere fleksibilitet.

Endelig er de begrænsede netadgangsaftaler i dag ikke investerbare. I aftalerne forbeholder Energinet og netvirksomhederne sig retten til at nedregulere uanset årsag til nedreguleringen og i et omfang, som er udforudsigeligt og kan påvirkes af faktorer uden for virksomhedens kontrol, idet vilkår om, at nedregulering skal fordeles pro-rata giver anledning til en væsentlig risiko for investeringen. Derfor er der behov for nye aftaler, som er mere investerbare.

Dansk Industri foreslår, at bekendtgørelsens § 15, stk. 2, ændres, så de kollektive elforsyningsvirksomheder skal lægge vægt på de forhold, som nævnes i bestemmelsen ved vurderingen af netvenlighed. Det bør desuden tilføjes til bestemmelsen, at energieffektivitet forstået som energiforbrug og netbelastning i forhold til et sammenligneligt projekt, skal tages med i betragtning. Samtidig skal det tillægges vægt, hvis et projekt deler overskudsvarme, som giver anledning til sparet netudbygning til andre projekter. Og det skal tillægges positiv vægt, hvis et projekt kan nedbringe sit samlede kapacitetsomfang og peak belastning.

Puljebehandlinger
Dansk Industri foreslår, at puljer behandles mindst 4 gange årligt, så projekter ikke skal afvente behandling uforholdsmæssigt længe.

Afslag
Det fremgår af den foreslåede bestemmelse i § 18, at de kollektive elforsyningsvirksomheder skal meddele afslag til kunder i kategori 3 og 4, hvis der foreligger kapacitetsbegrænsninger og anmodningen efter en samlet vurdering, herunder af projektets netvenlighed ikke kan imødekommes uden at fortrænge kapacitet, der er nødvendig for at imødekomme højere prioriterede behov.

Dansk Industri finder det dybt bekymrende, at de kollektive elforsyningsvirksomheder får pligt til at afvise nettilslutingsanmodninger fra lagring og datacentre med den effekt, at disse kunders behov ikke vil indgå i den fremtidige planlægning af netudbygningen.

Reglen om afslag er utidig af flere grunde.

- Dels indføres reglen, inden man har ryddet op i nettilslutningskøen, så der i realiteten ikke er et solidt grundlag for at vurdere, hvor mange projekter, der er reelt gennemførlige, før man giver afslag til reelle projekter.
- Dels kommer reglen på en tidspunkt, hvor regeringen forventes at komme med en ny strategi for datacentre.
- Dels kommer reglen på et tidspunkt, hvor regeringen forventes at komme med en ny Energiinfrastrukturplan 2035, som forventes at give afklaring af udbyning til behovene fremadrettet.
- Dels har datacentre og lagring meget begrænsede muligheder for at indrette sig netvenligt efter gældende regler, idet reguleringen begrænser adgangen til at anlægge direkte linjer, mens gældende vilkår for aftaler om begrænset netadgang savner investerbarhed.

En eventuel indførelse af mulighed for at give afslag på netanmodninger bør afvente afklaring af ovenstående tiltag.

Dansk Industri foreslår, at regler om afslag på anmodninger om nettilslutning udgår af forslaget til bekendtgørelse.

2. Bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter og bekendtgørelse om systemansvarlig virksomhed og anvendelse af eltransmissionsnettet m.v.

De foreslåede bekendtgørelsesændringer giver Energinet og netvirksomhederne kompetence til at træffe afgørelse om, hvorvidt elproduktions-, elforbrugs- og energilageranlæg skal anses for et

eller flere anlæg. Der fastsættes dog ikke regler om, hvad Energinet og netvirksomhederne skal lægge vægt på i den forbindelse foruden sikker og pålidelig drift af elnettet.

Dansk Industri foreslår, at der fastsættes klare og præcise regler om, hvad der skal lægges vægt på ved vurderingen af, om et anlæg har karakter af et eller flere anlæg. Herunder bør der lægges vægt på Energistyrelsens fortolkning til brug for vurderingen af, om et anlæg skal have elproduktionstilladelse. Endvidere bør der lægges afgørende vægt på reglerne i EU Kommissionens forordninger, Demand Response Network Code (DCC) og Requirements for Generators (RfG). Hvis en kunde ønsker at tilslutte flere anlæg, som hver for sig overskrider de højeste grænser for anlæg efter DCC og/eller RfG, bør Energinet eller netvirksomhederne ikke kunne bestemme, at der skal være tale om et anlæg.

3. Bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler

Energistyrelsen har foreslået mindre justeringer af bekendtgørelsen om fleksible tilslutningsaftaler.

Dansk Industri foreslår, at der i bekendtgørelsen fastsættes en klar frist for Forsyningstilsynets godkendelse af metodeanmeldelser af fleksible nettilslutningsaftaler.

Desuden bør det fremgå af bekendtgørelsen, at fleksible nettilslutningsaftaler kan indeholde vilkår om, at den først tilsluttede vil skulle nedreguleres efter eventuelle nye projekter, som tilsluttes efterfølgende. Det vil gøre det muligt at indrette nye fleksible nettilslutningsaftaler med større grad af investeringssikkerhed for virksomhederne.

4. Bekendtgørelse om direkte linjer
Bekendtgørelsen i høring indeholder ikke indholdsmæssige ændringer.

Dansk Industri foreslår, at bekendtgørelsen ændres, så der gives mulighed for at anlægge direkte linjer, når der er indgået en aftale om fleksibel nettilslutning. Samtidig bør krav om ejerskab, afstand m.v. ophæves eller ændres, så adgangen til at anlægge direkte linjer bliver mindre administrativt tung.

5. Bekendtgørelse om nettilslutning af elproduktionsanlæg
Efter udkastet til bekendtgørelse udgår de kollektive elforsyningsvirksomheders pligt til at tilslutte elproduktionsanlæg, når betingelserne for nettilslutning er opfyldt.
Det undrer os, at denne pligt udgår, når adgangen til at give afslag på anmodninger om nettilslutning ikke finder anvendelse på elproduktionsanlæg.

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Journalnummer 2026-7200

Dato: 16. september 2026

Ref.: AKJ

Høringssvar over udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet

Dansk Standard takker for muligheden for at afgive høringssvar. Vi afgav den 9. juli 2026 høringssvar til det bagvedliggende lovforslag (j.nr. 2025-18079) og kvitterer for, at beskrivelsen af netvenlighed er præciseret på baggrund af den høring.

Dansk Standard er Danmarks officielle standardiseringsorganisation og repræsenterer på vegne af Danmark danske interesser i de europæiske og internationale standardiseringsorganisationer CEN, CENELEC, ETSI, ISO og IEC. Som erhvervsdrivende fond med almennyttigt formål går vores bemærkninger primært på, hvordan reglerne kan administreres ensartet i praksis, og retter sig mod bekendtgørelsen om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet.

Netvenlighed er gjort afgørende, men metoden er ikke fastlagt

Efter § 15, stk. 1 skal netvenlighed anvendes ”på objektiv, og ikke-forskelsbehandlende vis”. Efter § 16, stk. 3 skal anmodninger i puljebehandling behandles ”på et ensartet grundlag, herunder ved vurderingen af projekternes netvenlighed”. Begge krav er væsentlige og rigtige.

Bekendtgørelsen anviser imidlertid ingen metode til at måle netvenlighed. Efter § 15, stk. 2 kan virksomheden ”bl.a. lægge vægt på” fire forhold, og efter § 15, stk. 4 kan vurderingen variere mellem dele af nettet og over tid. § 15, stk. 5 kræver ”tilstrækkelig dokumentation” uden at angive, hvad der er tilstrækkeligt.

En mulig konsekvens er, at to kollektive elforsyningsvirksomheder hver især kan handle objektivt og alligevel nå forskellige resultater for sammenlignelige projekter, fordi de vægter og opgør forholdene forskelligt. Det svækker forudsigeligheden for ansøgere og gør alt andet lige Forsyningstilsynets prøvelse af et afslag vanskelig, fordi der ikke findes en fælles målestok at prøve skønnet op imod.

Dansk Standard foreslår ikke, at skønnet fjernes. Vi foreslår, at det får et standardiseret fælles teknisk grundlag at hvile på.

Bekendtgørelserne anvender allerede standardisering

Standardisering anvendes allerede flere steder i bekendtgørelsespakken:

- Efter § 36 og § 40 i bekendtgørelsen om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter kan *"energibranchens organisationer udarbejde standardiserede vejledninger om fastsættelse af metoderne"* for anskaffelse af systembærende ydelser og fleksibilitetsydelser.
- Efter § 30, stk. 1 samme sted skal tekniske krav for adgang til distributionsnettet *"fastsættes af netvirksomhederne i fællesskab"*, og efter stk. 3 skal de være objektive, gennemsigtige, ikkediskriminerende og proportionale.
- Efter § 38, stk. 2 fastsætter netvirksomhederne *"i fællesskab standardiserede markedsprodukter samt vilkår for disse, som minimum på national plan"*.
- Efter § 53, stk. 3 samme sted og § 58, stk. 2 og 3 i systemansvarsbekendtgørelsen skal data sikre *"interoperabilitet baseret på harmoniserede dataformater og standardiserede datasæt"* og være *"baseret på tilgængelige relevante fælleseuropæiske standarder"*.

En fælles metode for netvenlighed vil derfor være i overensstemmelse med den reguleringsteknik, der allerede er valgt for tekniske krav, markedsprodukter og data. Netvenlighed er det bærende begreb i bekendtgørelsespakken, hvor et tilsvarende fælles grundlag mangler.

En dansk standard for netvenlighed baseret på internationale standarder
Dansk Standard anerkender behovet for fleksibilitet, og peger desuden på en risiko: uden et fælles teknisk referencegrundlag vil vurderingen af netvenlighed kunne falde forskelligt ud for ellers sammenlignelige projekter, alene afhængigt af hvilken netvirksomhed der behandler anmodningen.

Løsningen findes i vid udstrækning i det internationale standardiseringsarbejde, da netvenlighed omhandler, hvordan anlæg kan måles, styres, afbrydes og udveksle oplysninger med nettet – og her udgør internationale standarder et fælles sprog:

- IEC 61850-serien og IEC 60870-5-serien for kommunikation og styring mellem anlæg, netvirksomheder og Energinet – forudsætningen for, at fleksibel netadgang og afbrydelighed kan efterprøves i drift og ikke kun loves på papir.[1]
- IEC 61970- og IEC 61968-serierne (den fælles informationsmodel, CIM) for ensartet dataudveksling mellem Energinet og netvirksomhederne, herunder den samordning af tilgængelig kapacitet, som lovudkastet forudsætter i bemærkningerne til § 24, stk. 4.[2]

[1] IEC 61850-serien og IEC 60870-5-serien udarbejdes af IEC's tekniske komité TC 57, Power systems management and associated information exchange (iec.ch).

[2] IEC 61970-serien og IEC 61968-serien (Common Information Model, CIM) udarbejdes af IEC TC 57 (iec.ch).

- IEC 63380-serien, der fastlægger grænsefladen mellem ladestandere og lokale energistyringssystemer – afgørende for, at intelligent styret opladning og fleksibelt elforbrug kan indgå som netvenlighed, der lader sig dokumentere.[3]
- EN 50549-serien for tilslutningskrav til produktionsanlæg samt IEC 62933-serien for elektriske energilagringssystemer – begge relevante for vurderingen af projekter i kategori 3.[4]
- IEC 62746-serien (herunder OpenADR) for grænseflader til fleksibelt elforbrug, som bliver central, når den kommende EU-netregel på området skal anvendes i Danmark.[5]
- ISO 50001 for energiledelse som ramme for virksomheders dokumentation af deres systematiske arbejde med belastningsprofil og fleksibilitet.[6]

Dansk Standard foreslår, at der udvikles en dansk standard for netvenlighed. En standard er et fælles regelsæt, som myndigheder, virksomheder og eksperter udarbejder sammen i et åbent udvalg. Den er frivillig at anvende, og alle med interesse i området kan deltage i arbejdet. En standard kunne fastlægge:

- Terminologi: fælles definitioner af netvenlighed, fleksibilitet og afbrydelighed.
- Målemetode: hvordan de fire forhold i § 15, stk. 2 opgøres og gøres sammenlignelige på tværs af netområder.
- Dokumentation: hvilken dokumentation der opfylder kravet i § 15, stk. 5.
- Dataudveksling: formater mellem ansøger, netvirksomhed og Energinet.
- Verifikation: hvordan aftalte vilkår efterprøves i drift.

Til spørgsmålet om tempo bemærkes, at der er tale om to spor: De eksisterende internationale standarder kan der henvises til allerede ved ikrafttræden den 12. oktober, En dansk standard kan udvikles parallelt og indfases, når den foreligger, uden at forsinke akutplanen. Som fortilfælde kan nævnes DS 3000 om vaskbare mundbind, der blev udviklet på et halvt år under Corona, byggede på eksisterende europæisk arbejde frem for at starte forfra, og hvor de danske prøvningsmetoder siden indgik i den europæiske specifikation.

Spørgsmålet om et fælles grundlag for netvenlighed drøftes i disse måneder blandt aktørerne på området. Netvenlighed er også et centralt tema i Dansk Standards strategiske netværk for det fremtidssikrede elnet, hvor netvirksomheder, producenter, rådgivere og videninstitutioner mødes. Vi oplever en bred interesse for

---

[3] IEC 63380-serien udarbejdes af IEC TC 69 og specificerer grænsefladen og kommunikationen mellem ladestandere og lokale energistyringssystemer, jf. CEN-CENELEC: Programme of standardisation work for the Smart Grid – standards for demand response (cencenelec.eu).

[4] EN 50549-serien (krav til produktionsanlæg tilsluttet parallelt med distributionsnet) er udarbejdet af CENELEC. IEC 62933-serien (elektriske energilagringssystemer) udarbejdes af IEC TC 120 (iec.ch).

[5] IEC 62746-serien udarbejdes af IEC TC 57; IEC 62746-10-1 bygger på OpenADR-specifikationen, jf. CEN-CENELEC: Programme of standardisation work for the Smart Grid – standards for demand response (cencenelec.eu).

[6] ISO 50001, Energiledelsessystemer, er udarbejdet af ISO (iso.org).

at få fastlagt en metode, der kan anvendes ensartet – konkret arbejder Dansk Standard sammen med et bredt udsnit af centrale aktører videre med idéen om en dansk standard for netvenlighed.

Vi uddyber gerne ovenstående og deltager gerne i den videre dialog, ligesom vi fortsat står til rådighed for arbejdet i ministerens nedsatte dialogforum for elnettet.

Med venlig hilsen

Henning Nielsen
Chefkonsulent, fagleder, elektroteknik
Chief Consultant, Head of Electrotechnics

D: +45 39 96 62 98 | M: +45 21 30 07 19
Fonden Dansk Standard | www.ds.dk

Göteborg Plads 1, DK-2150 Nordhavn

Energistyrelsen

elmarked@ens.dk
sbcl@ens.dk
mdsdr@ens.dk
Journalnummer [2026-7200]

21. september 2026

Høringssvar over udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet

Danske Advokater takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Dette høringssvar er udarbejdet i samarbejde med fagudvalget for klima.

Overordnede bemærkninger

Danske Advokater anerkender behovet for at sikre en effektiv udnyttelse af kapaciteten i elnettet i en situation, hvor der flere steder er kapacitetsmæssige udfordringer. Vi anerkender desuden, at det i en overgangsperiode vil være nødvendigt at prioritere den tilgængelige kapacitet, indtil nettet er udbygget i et omfang, der gør det muligt at imødekomme alle netkunders behov.

Det er i den forbindelse væsentligt, at prioriteringen sker på et klart, sagligt og transparent grundlag, som understøtter en ensartet behandling af netkunderne.

Dette gælder navnlig, hvor reglerne får betydning for allerede tildelt eller eksisterende kapacitet, og hvor der derfor bør være særlig sikkerhed om både grundlaget og anvendelsen af reglerne.

Danske Advokater anbefaler på den baggrund, at bekendtgørelserne gennemgås og præciseres på disse punkter. Det vil samtidig være værdifuldt at supplere reglerne med vejledning, som kan understøtte en klar, ensartet og smidig anvendelse hos netselskaberne.

Generelle bemærkninger

Danske Advokater anerkender, at der på baggrund af den nuværende situation med kapacitetsudfordringer i nettet og lange tilslutningstider er behov for at ændre reglerne for nettilslutning.

Vi henviser i den sammenhæng til vores bemærkninger til lovforslaget om prioritering af kapacitet i elnettet.

Danske Advokater har forståelse for behovet for hurtig implementering, men finder, at modellen med brede lovbemyndigelser og efterfølgende detailregulering i bekendtgørelser giver anledning til retssikkerhedsmæssige betænkeligheder.

Når væsentlige regler fastsættes administrativt, mindskes den parlamentariske kontrol og borgernes mulighed for demokratisk indflydelse på reguleringen. Det skærper behovet for klare bemyndigelsesbestemmelser, transparens og reelle høringsprocesser, så reglernes rækkevidde og konsekvenser bliver tilstrækkeligt belyst, inden de træder i kraft.

Den aktuelle høring over seks bekendtgørelser understreger efter Danske Advokaters opfattelse dette behov.

I relation til inddragelse hæfter vi os desuden ved, at det oplyst af Energiministeren på sociale medier, at der i august er sammensat et "Dialogforum for elnettet". Det er imidlertid ikke oplyst, hvem der deltager i dette forum, hvilken indflydelse forummet har på fastsættelsen af detailreguleringen, og om det opfylder kravene til klima- og energidialog i artikel 11 i forordning 2018/1999 af 11. december 2018 om forvaltning af energiunionen og klimaindsatsen.

I udkastet til bekendtgørelsen om prioritering fastsættes en række forholdsvist brede kriterier for prioritering af de enkelte netkunder. Særligt kriteriet netvenlighed giver elforsyningsvirksomhederne et bredt skøn. Det indebærer risiko for forskelsbehandling, og det er vigtigt, at der iværksættes initiativer for at imødegå denne risiko.

I Kommissionens vejledning om effektiv og rettidig nettilslutning, meddelelse C/2025/8473, afsnit 2.3.2, er det angivet at prioriteringsrammer kan gennemføres, "når de er behørigt begrundet og i overensstemmelse med ikkeforskelsbehandling samt gennemsigtig behandling af netbrugere" Men de skal "sikre overholdelse af principperne i EU-retten for netadgang. Desuden bør en sådan ramme ikke udelukkende være underlagt systemoperatørernes skøn, men kræver en klar og gennemsigtig national retlig eller reguleringsmæssig overordnet ramme."

Det er med andre ord vigtigt, at skønnet ikke er så frit, at to ensartede tilfælde kan få forskellige udfald, alt efter om man som netkunde er placeret i Holbæk eller Horsens.

Reguleringen kan få vidtgående konsekvenser for netkunderne, og særligt i det omfang den får virkning for allerede tildelt og etableret kapacitet.

Kommissionen skriver i samme afsnit i den nævnte vejledning, at hvis der vedtages ændringer af en prioriteringsramme, og "sådanne ændringer foretages i almenhedens interesse og følges af en overgangsperiode, kan de anses for kun at have retsvirkninger fremadrettet og dermed ikke tilbagevirkende kraft".

Samme principper følger af national dansk ret, hvor et indgreb i en eksisterende rettighed, under visse omstændigheder kan betragtes som ekspropriation. Det er i den sammenhæng vigtigt, at det tydeligt fremgår, hvornår der reelt sker en indskrænkning af en allerede erhvervet ret til netkapacitet.

Der er tale om omfattende regulering, som skal udmøntes inden for en relativt kort tidsramme. Det indebærer en risiko for, at væsentlige retlige og praktiske konsekvenser ikke bliver tilstrækkeligt belyst, inden reglerne fastlægges.

Danske Advokater opfordrer derfor Energistyrelsen til at overveje, om høringen med fordel kan gennemføres i faser. Det vil styrke grundlaget for den endelige regulering og mindske risikoen for uklarheder, utilsigtede virkninger og efterfølgende behov for justeringer.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser/løsningsforslag

1. Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet:

Kapitel 2 – Prioriteringsmodellen

§ 3, stk. 2-6, vedrører anvendelse af prioriteringsmodellen på allerede tildelt kapacitet, dvs. kapacitet, som netkunderne allerede har betalt for. Det kan som nævnt ovenfor være særdeles indgribende for den

enkelte netkunde og vil i visse situationer udgøre ekspropriation – som også anført i de generelle bemærkninger til selve lovforslaget, pkt. 2.1.3.

Det er vigtigt, at sådanne indgreb sker på transparente og saglige vilkår.

Her forekommer ordlyden af stk. 6 at være i modstrid med stk. 2-4. I stk. 6 er det angivet, at anvendelse af prioriteringsmodellen på allerede tildelt kapacitet ikke indebærer, at netbrugeren "mister retten til allerede tildelt kapacitet". Da formålet med anvendelse af prioriteringsmodellen på allerede tildelt kapacitet er at begrænse udnyttelsen af denne, forekommer ordlyden i stk. 6 misvisende.

Hvis en netkunde med en ikke udnyttet kapacitet skal afvente en meget langvarig udbygning af nettet (hvor denne er sidst i prioriteringsrækkefølgen), førend netkunden kan udnytte sin kapacitet igen, må det reelt betragtes som en mistet ret. Et sådan indgreb kan betragtes som ekspropriation.

Stk. 6 bør derfor enten slettes, eller præciseres, så det tydeligt fremgår, at der reelt sker en indskrænkning af retten. Det kan godt være, at denne indskrænkning ikke er permanent, men i så fald bør elforsyningsvirksomhederne skulle oplyse netkunden, hvor længe indskrænkningen forventes at vare, så kunden kan vurdere indgrebets karakter.

Kriterierne i stk. 2 og 3 for anvendelse af prioriteringsmodellen på allerede etableret kapacitet er forholdsvist brede. Det foreslås, at disse specificeres yderligere, så skønnet ikke udmøntes alt for forskelligt af netselskaberne. Dette kan ske ved at supplere oplistningen i stk. 3 eller ved at supplere bekendtgørelsen med en vejledning.

Indførelsen af prioriteringsbestemmelsen må forventes at skabe tvivl om værdien af nettilslutninger af ejendomme, som ønskes solgt, eller som allerede er til salg. For at imødekomme denne problemstilling, foreslår vi, at Elforsyningsvirksomhederne får pligt til at komme med en vejledende udtalelse til sælgere, fx kuratorer i konkursboer, om den kapacitet, som reelt må forventes at være tilgængelig for en ejendom fremover, da det kan have betydning for ejendommes afsætningsmuligheder og værdi. Elforsyningsvirksomhederne bør herunder skulle gøre opmærksom på, om en lang liggetid ved salg medfører, at kapaciteten indskrænkes efter stk. 4.

Kapitel 4 – Prioriteringskategorier

Inddelingen i kategorier er overordnet angivet i § 8 og selve definitionerne af kategorierne udfoldes i §§ 10, 12, 13 og 14.

Det bør overvejes at flytte definitionerne til § 2, som i forvejen indeholder øvrige definitioner, jf. afsnit 7.1 i vejledningen om lovkvalitet udgivet af Justitsministeriet i 2023.

Danske Advokater har identificeret klarheder i bekendtgørelsesudkastet, som med fordel kan præciseres. Det er fx uklart, hvad der menes med § 10, stk. 1, nr. 1, hvori det oplyses, at kategori 1 omfatter "almindelig og forventelig forbrugsudvikling i den eksisterende kundebase omfattet af kategori 1". Henvisningen til kategori 1 er cirkulær, og det fremstår uklart, om fx eksisterende husholdninger er omfattet, da de ikke er angivet i de øvrige punkter i stk.1, nr. 2 -5, som definerer kategori 1. Eksisterende husholdninger er dermed – umiddelbart efter ordlyden af stk. 1 – ikke omfattet af kategori 1. Vi anbefaler, at definitionen præciseres.

Endvidere står der i § 10, stk. 2, at kategorien omfatter en almindelig forbrugsudvikling, men ikke hvis denne kan henføres til et konkret projekt eller en identificerbar aktør. Det bør angives, hvad der menes med dette, da fx et øget forbrug normalt kan henføres til en eller flere identificerbare aktører.

I § 10, stk. 3, bør det overvejes om sidste sætning skal ændres. I sætningen er det angivet, at en anmodning skal have tilknytning til varetagelsen af en samfundskritisk funktion og "være nødvendig for funktionens opretholdelse". Ordet "opretholde" skaber tvivl om, hvorvidt projekter til fx udvidelse af forsvaret kan prioriteres, da man i så fald ikke blot opretholder funktionen, men udvider denne.

I § 13 bør der tages stilling til, om flere brugere kan etablere fælles lagringskapacitet til at dække egne, fælles, energibehov, uden at de herved omfattes af kategori 3.

Kapitel 5 Netvenlighed

Begrebet "netvenlighed" er bredt defineret i § 15, stk.1, hvilket – som angivet i vores høringssvar til lovforslaget – skaber usikkerhed om grundlaget for prioriteringen.

§15, stk. 4, lægger herudover op til, at vurderingen vil variere alt efter geografi. Det skaber usikkerhed omkring, hvilke elementer der lokalt konkret tillægges vægt, og der er en øget risiko for forskelsbehandling.

For at sikre transparens anbefaler vi, at netselskaberne forpligtes til at offentliggøre de kriterier, som har betydning ved vurdering af netvenlighed i deres respektive geografiske delområder, alt efter nettets lokale kapacitet, belastningsudsving og forudsatte udbygning.

Kriterierne bør fastsættes i konkrete metoder, som anmeldes til Forsyningstilsynet, jf. elforsyningslovens § 76, stk. 1, nr. 1, og i overensstemmelse med Forsyningstilsynets afgørelse af 1. september 2026 i sagsnr. 26/02333 om påbud til Energinet om at undlade at anvende prioriteringsmodel.

Kapitel 8 - Afslag på anmodning om nettilslutning

I § 18, stk. 4, sammenholdt med stk. 1, nr. 2, står, at elforsyningsvirksomhederne skal tage højde for forventede fremtidige behov for højere prioriterede kategorier ved meddelelse af afslag til anmodninger omfattet af kategori 3 eller 4.

Her er det vigtigt, at det sker i overensstemmelse med elmarkedsdirektivet, art. 42, stk. 2, som fastslår, at Energinet ikke har ret til "at nægte tilslutning af et nyt produktionsanlæg eller energilageranlæg på grund af mulige fremtidige begrænsninger af den disponible netkapacitet, f.eks. overbelastning i perifere dele af transmissionssystemet"

Vurderingen skal tage udgangspunkt i egentlige aktuelle begrænsninger, og det er derfor vigtigt, at der sker en skarp afgrænsning af, hvad der er forventede højere prioriterede behov.

Endelig bemærkes det, at henvisningen i § 18, stk. 4, efter vores forståelse bør være til stk. 1, nr. 2, og ikke nr. 3.

Kapitel 10 - Klage og tilsyn

Kapitel 10 indeholder bestemmelser om Forsyningstilsynets tilsynspligt og kompetence som klageorgan.

Der gøres i den sammenhæng opmærksom på, at Forsyningstilsynet også skal godkende Energinets procedurer for tilslutning af nye produktionsanlæg og energilageranlæg til transmissionssystemet, jf. artikel 42, stk. 1, i elmarkedsdirektivet. De nye prioriteringsbestemmelser må forventes at blive konkretiseret af Energinet i en/flere procedurer, som følgelig skal godkendes af Forsyningstilsynet for at få virkning.

Vi henviser i øvrigt til vores bemærkninger til lovforslaget om det uhensigtsmæssige i tilsynets begrænsede prøvelseskompetence.

2. Systemansvarsbekendtgørelsen og netvirksomhedsbekendtgørelsen

To næsten enslydende bestemmelser foreslås tilføjet henholdsvis systemansvarsbekendtgørelsen og netvirksomhedsbekendtgørelsen. Bestemmelserne fastslår, at Energinet og netvirksomhederne har ret til at anvise tilslutningspunkt og herunder bestemme, om et anlæg tilsluttes som et eller flere anlæg.

For netvirksomhederne er det angivet i den foreslåede § 30 a i netvirksomhedsbekendtgørelsen, at denne beføjelse skal udøves under iagttagelse af de almindelige forvaltningsretlige principper. Der har ikke været behov for at tilføje det samme for Energinet, da det allerede fremgår af lov om Energinet § 17, at selskabet omfattes af forvaltningsloven.

I høringsbrevet er det nærmere beskrevet, hvad det konkret betyder for skønnet. Fx er det oplyst, at systemoperatøren ved skønsudøvelsen skal varetage hensyn, "der afspejler de opgaver, som systemoperatørerne varetager, dvs. hensynet til det kollektive net og, for Energinets vedkommende, elforsyningssikkerheden". Samtidig er det oplyst, at betragtninger om fx vedtagelse af lokalplan til et givent projekt ikke er et sagligt hensyn.

Der er med andre ord tale om en fagspecifik afgrænsning / resortafgrænsning af de saglige kriterier, som kan lægges til grund for skønnet.

Da udledningen af disse kriterier kan være vanskelig for netkunderne, foreslås det, at kriterierne beskrives nærmere i en vejledning til bekendtgørelserne, så kunderne kan gøre sig bekendt med disse, og der er transparens om skønsudøvelsen.

3. Bekendtgørelse om fleksible nettilslutningsaftaler

§ 5 i bekendtgørelse om fleksible nettilslutningsaftaler ændres, så elforsyningsvirksomhederne ikke har pligt til at tilbyde en midlertidig fleksibel tilslutningsaftale, men kan give mulighed for dette i overensstemmelse med de nye prioriteringsregler.

Det fremgår af den nye § 5, at den midlertidige fleksible tilslutningsaftale gælder, "indtil nettet i området er udbygget tilstrækkeligt til, at netkunden på grundlag af de i aftalen nærmere fastsatte vilkår kan sikres fuld netadgang."

Det bør overvejes om dette ordvalg er korrekt, da der løbende vil ske prioritering af de anmodninger om nettilslutning, som er inden for et givet geografisk område. Det kan derfor næppe være individuelt aftalte vilkår, som er afgørende for, om netkunden kan få adgang, men netkunden bør i stedet have ret til løbende orientering om netudbygningen i sit område, og hvilken konsekvens det har for dennes mulighed for at opnå fuld netadgang.

Afsluttende bemærkninger

Danske Advokater står gerne til rådighed for uddybende spørgsmål eller dialog.

Med venlig hilsen
Danielle Løw
Juridisk konsulent
Danske Advokater

Energistyrelsen
elmarked@ens.dk
cc. Søren Brandt Clausen (sbcl@ens.dk) og
Mads Dreier (mdsdr@ens.dk)
Journalnr. 2026-7200

Danske Regioners høringssvar om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet

22-09-2026
EMN-2023-01184
1883955
Elise Skriver Loessl /
Ann Højer Hoffmann

Danske Regioner har den 25. august 2026 modtaget Energistyrelsens udkast til seks bekendtgørelser, som udmønter bemyndigelserne i lovforslag nr. L23 om prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig tilslutning til elnettet m.v.

Danske Regioner takker for muligheden for at afgive høringssvar. Foreningens høringssvar vedrører hovedsageligt den nye bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet (herefter "bekendtgørelsen").

Overordnet bakker Danske Regioner op om en prioriteringsmodel, der sikrer, at den tilgængelige kapacitet i det kollektive elforsyningsnet i en knaphedssituation disponeres til de samfundsmæssigt vigtigste behov samt til elektrificeringen og den grønne omstilling.

Samtidig er foreningen enig i, at sundhedsvæsenet i en sådan situation bliver højt prioriteret. Dette er afgørende for patientbehandlingen.

Foreningen opfordrer dog til at præcisere en række forhold i bekendtgørelsen. Det gælder særligt i forhold til afgrænsningen af samfundskritiske funktioner og kategoriseringen af batterianlæg.

Samfundskritiske funktioner og sundhed

Danske Regioner er – som nævnt – enig i, at prioriteringsmodellens kategori 1 omfatter samfundskritiske funktioner, jf. bekendtgørelsens § 10, stk. 1, nr. 4, og at sundhed direkte nævnes som eksempel på en samfundskritisk funktion i § 10, stk.3. Foreningen gør dog opmærksom på, at et hospitals samfundskritiske funktion ikke alene varetages i selve hospitalsbygningen, men er afhængig af en række tilhørende funktioner.

På den baggrund opfordrer Danske Regioner til, at både hospitaler og tilhørende tekniske anlæg, nødstrøm samt energiforsyningsanlæg med direkte betydning for patientsikkerhed og forsyningssikkerhed i sundhedssektoren udtrykkeligt omfattes af kategori 1, også når de gennemføres som særskilte projekter.

Det vil sikre, at de ovenfor beskrevne funktioner indgår i netplanlægningen og reservationen af kapacitet efter § 11, og at projekter inden for kategori 1 behandles løbende efter § 16, stk. 1 og 6.

Danske Regioner påskønner, at datacentre såsom sundhedsdatacentre, der opfylder definitionen i § 10, stk. 3, er omfattet af kategori 1, jf. bekendtgørelsens § 14, stk. 2.

Kategorisering af energilageranlæg

Danske Regioner noterer, at kategori 3 dækker energilageranlæg. Imidlertid etablerer regionerne også energilageranlæg med henblik på forsyningssikkerhed og robust drift af sundhedsvæsnet.

Af den grund anbefaler Danske Regioner, at batterianlæg, der understøtter forsyningssikkerhed og robust drift af samfundsvigtige funktioner, er omfattet af kategori 1 efter § 10, stk. 3, og at de ikke automatisk placeres i kategori 3 sammen med rent kommercielle energilagerprojekter.

Øvrige bemærkninger

- Eksisterende kapacitet: Begreberne "uudnyttet kapacitet", "rimelig tidshorisont" og "ændret anvendelse" foreslås konkretiseret i § 3, stk. 2-6, samt § 18, stk. 5.
- Lokal elproduktion: Det bør afklares, hvordan lokal elproduktion fra f.eks. solcelleanlæg på offentlige bygninger, der reducerer netbelastningen og understøtter robust drift, indgår i vurderingen af den samfundskritiske funktion og netvenlighed, jf. bekendtgørelsen § 10, stk. 3, § 12 og § 15, stk. 1-5, samt Bekendtgørelse om nettilslutning af elproduktionsanlæg § 2.
- Fleksible aftaler: Det foreslås præciseret, hvornår netvirksomheden skal tilbyde en midlertidig fleksibel løsning, og hvornår en anmodning kan afvises uden et fleksibelt tilbud, jf. bekendtgørelsens § 15, § 18 og § 20, samt bekendtgørelsen om fleksible tilslutningsaftaler § 5-11.
- Dokumentation: Kriterierne "nær", "væsentlig tilknytning" og "nødvendig for funktionens opretholdelse" foreslås ledsaget af eksempler fra sundhedssektoren, jf. § 7, § 10, stk. 3, og § 15, stk. 5.
- Fejlhenvisning: Prioriteringsbekendtgørelsens § 18, stk. 4 henviser til stk. 1, nr. 3, selv om stk. 1 alene indeholder nr. 1 og 2.

Med venlig hilsen

Malene Bugge Højlund

Souschef

Datacenter Industrien
Vendersgade 74B
7000 Fredericia

Energistyrelsen
elmarked@ens.dk
Kopi: sbcl@ens.dk og mdsdr@ens.dk
J nr. 2026-7200

Fredericia, d. 21/09/26

HØRINGSSVAR TIL UDKAST TIL SEKS BEKENDTGØRELSER UDSTEDT I MEDFØR AF L 23 OM PRIORITERING AF KAPACITET I ELNETTET

INDLEDNING

Datacenter Industrien takker for muligheden for at kommentere de seks bekendtgørelser, der udmønter loven om prioritering af kapacitet i elnettet.

Vi repræsenterer de virksomheder, der bygger og driver digital infrastruktur i Danmark. Vores medlemmer investerer med en horisont på 10 til 20 år. De skal kunne forklare deres ejere, hvad der skal til for at komme på elnettet, og hvornår det kan lade sig gøre.

Vi støtter formålet. Kapaciteten er knap, og den skal fordeles. Vores bekymring er, at modellen gør teknologikategorien vigtigere end projektets faktiske påvirkning af nettet. Skal netvenlighed virke efter hensigten, må et modent projekt i kategori 4, der dokumenterbart sænker sin belastning gennem placering, fleksibilitet, gradvis ibrugtagning, energilagring eller egenproduktion, have en reel mulighed for at omsætte det til adgang til nettet.

Vi vil samtidig pege på noget, reglerne ikke løser. Hele pakken handler om at fordele den kapacitet, der er, ikke om at skaffe mere. Prioritering er nødvendig på kort sigt, men den fjerner ikke knapheden. Og den risikerer at blive selvbekræftende, fordi de behov, der afvises, forsvinder ud af det grundlag, elnettet planlægges efter. Reguleringen bør derfor ikke alene fordele den knappe kapacitet, men også skabe incitament til projekter, der kan være en del af løsningen. Datacentre og andre store, langsigtede elforbrugere kan ikke alene reducere deres belastning af nettet gennem fleksibilitet, lagring og egenproduktion, men også understøtte nye investeringer i energisystemet gennem langsigtede elkøbsaftaler, lokal energiinfrastruktur og løsninger, der muliggør eller fremskynder netudbygning.

Vi vil endelig pege på, at billedet af efterspørgslen afhænger af køens sammensætning. Energinets modenhedskriterier er allerede fastlagt, og en systematisk gennemgang af de anmodninger, der ikke opfylder dem, vil give et mere retvisende billede af det faktiske behov. Det har betydning for, hvor stor knapheden reelt er, og dermed for hvor indgribende en prioritering der er nødvendig.

KORT FORTALT

Vi koncentrerer vores bemærkninger om syv konkrete forhold, hvor der fortsat er behov for præcisering, eller hvor bestemmelser på tværs af bekendtgørelserne bør hænge bedre sammen:

1) **Netvenlighed skal dokumenteres fra 12. oktober, men værktøjerne findes først i 2027**
2) **Kategori 4 omfatter også et datacenter på 1 MW, selv om begrundelsen er det meget store elforbrug**
3) **Modenhed kræves af ansøgeren, men ikke af de behov, ansøgeren skal vige for**
4) **En aftalt ramp-up kan udløse en ny prioritering af kapacitet, virksomheden allerede har fået**
5) **Prioriteringen kan ændres helt frem til underskrift, uden krav om begrundelse**
6) **Kapacitetskortet kan vise kapacitet som ledig, selv om den er reserveret**
7) **Pakken måler netvirkning konkret ét sted, men ikke i netvenlighedsvurderingen**

1. NETVENLIGHED KAN IKKE DOKUMENTERES, FØR VÆRKTØJERNE FINDES

Fra 12. oktober får netvenlighed central betydning for, om et projekt i kategori 3 eller 4 kan komme på nettet. Og § 15, stk. 5, siger, at et forhold kun tæller, hvis det er dokumenteret.

Det dokumentationskrav vil være vanskeligt at opfylde fuldt ud ved ikrafttrædelsen. Bekendtgørelsen om fleksible tilslutningsaftaler træder i kraft samtidig, men netselskaberne har efter § 12 frist til 1. januar 2027 for at anmelde deres metoder til Forsyningstilsynet, og metoderne skal derefter godkendes. Det er metoderne, der fastlægger, hvor meget kapacitet der er fast og hvor meget der er fleksibel, hvad den koster, og hvornår adgangen kan begrænses.

Hertil kommer, at en netbruger med en fleksibel tilslutningsaftale skal installere et certificeret effektreguleringssystem. Hvad systemet skal kunne, står også i de metoder. En ansøger kan dermed være nødt til at projektere og investere i udstyr, hvis nærmere specifikation først vil være kendt, når de relevante metoder er anmeldt, godkendt og offentliggjort, for at kunne dokumentere den fleksibilitet, der allerede fra 12. oktober kan få væsentlig betydning for projektets mulighed for tilslutning.

Det har konkrete konsekvenser for projektudviklingen. En ansøger kan ikke dimensionere en fleksibel løsning uden at vide, hvor stor en del af lasten der kan kræves begrænset, hvor længe, og med hvilket varsel. Effektregulering, batterier og backup-produktion skal desuden med i lokalplan, miljøvurdering og byggetilladelse, og komponenterne har lang leveringstid. Samtidig forudsætter Energinets modenhedskriterier at ansøgeren kan påvise en vej til tilladelserne.

Et projekt kan altså ikke modnes, før kravet kendes. Og det kan ikke komme i betragtning, før det er modent.

Ministeriet kender problemet. Det fremgår af høringsnotatet, at de nødvendige netprodukter endnu ikke er færdigudviklede, og at mulighederne for høj netvenlighed indtil da er begrænsede. Det blev sagt om batterier. Det gælder på samme måde for større elforbrugere.

Hertil kommer, at kriteriet ikke er fastlagt ensartet. Ministeriet skrev i høringsnotatet, at vurderingen af netvenlighed skal ske på et ensartet grundlag på tværs af de kollektive elforsyningsvirksomheder og give ansøgerne størst mulig forudsigelighed.

§15 indeholder ikke et sådant krav, og stk. 4 fastslår derimod, at vurderingen kan variere mellem forskellige dele af nettet og udvikle sig over tid. Kriterierne i stk. 2 er samtidig en åben liste uden angivelse af indbyrdes vægt.

Ministeriet har i høringsnotatet anført, at netvenlighed ikke kan fastlægges ud fra en udtømmende liste over projekttyper eller tekniske løsninger, og at der vil være tale om et skønsmæssigt element i vurderingen. Vi anmoder ikke om en udtømmende liste. Vi anmoder om, at de kriterier, der faktisk anvendes i et netområde, er kendt, før en ansøger skal indrette sit projekt efter dem.

Vurderingen bør samtidig tage hensyn til, hvad det enkelte projekt faktisk kan tilbyde. Et anlæg, der leverer tjenester med høje krav til oppetid, kan være kontraktligt afskåret fra at acceptere afbrydelighed og må i stedet levere fleksibilitet gennem energilagring, egenproduktion eller styring af belastningsprofilen. Netvenlighed bør derfor kunne dokumenteres ad flere veje.

Det følger desuden af § 15, stk. 6, at netvenlige løsninger ved knaphed først tilbydes anmodninger i de højere prioriterede kategorier. Et projekt i kategori 4 kan dermed stå sidst i køen til netop det redskab, der skal give det adgang til nettet.

Endelig skal oplysninger om, hvordan et projekt kunne være blevet mere netvenligt, først gives efter et afslag. Men § 18, stk. 5, forudsætter allerede, at selskabet inden da har overvejet, om anmodningen kan imødekommes med vilkår eller produkter, der endnu ikke kan tilbydes. Den overvejelse bør ske sammen med ansøgeren.

DDI anbefaler:

- at det ikke kan lægges en ansøger til last, at et netprodukt eller en metode endnu ikke findes
- at netvenlighed først tillægges afgørende vægt, når netselskabernes metoder er godkendt og offentliggjort
- at kravene til afbrydelighed, herunder omfang, varighed og varslingsfrist, offentliggøres for hvert netområde inden en pulje behandles
- at netvenlighed vurderes på et ensartet grundlag på tværs af netselskaberne, sådan som ministeriet har stillet i udsigt
- at § 15, stk. 6, ændres, så adgangen til netvenlige løsninger ikke afhænger af prioriteringskategori
- at netvenlighed kan dokumenteres ad flere veje, så et projekt ikke stilles ringere, fordi en bestemt form for fleksibilitet er teknisk eller kontraktligt udelukket
- at der før et afslag foretages en konkret vurdering af, om projektet kan imødekommes med begrænset netadgang, trinvis indfasning, effektbegrænsning, energilagring eller andre fleksible vilkår, og at ansøgeren får oplysningerne før og ikke efter afslaget

2. KATEGORI 4 RAMMER BREDERE END SIN EGEN BEGRUNDELSE

Ministeriet begrunder kategori 4 med, at datacentre typisk har et betydeligt elforbrug og derfor vejer tungt, når knap kapacitet skal fordeles. Begrundelsen handler om størrelse og om påvirkning af nettet.

Bekendtgørelsens afgrænsning af kategori 4 tager imidlertid ikke udgangspunkt i nogen af delene. Definitionen i § 2 har ingen nedre grænse. § 10, nr. 3, undtager anmodninger omfattet af kategori 4 fra beskyttelsen af mindre erhverv med et effekttræk på højst 3 MW. Og kategori 2 er en restkategori for alt, der ikke er kategori 1, 3 eller 4.

Resultatet er, at et datacenter med et effekttræk på 1 MW er omfattet af kategori 4. En anden erhvervsvirksomhed med et effekttræk på 3 MW kan være omfattet af kategori 1. Og en virksomhed med et væsentligt større effekttræk kan samtidig være omfattet af kategori 2.

Forskellen følger ikke af, hvad anlæggene gør ved nettet, men af hvad de bruges til. Det er svært at forene med bekendtgørelsens egen § 8, stk. 2, om at kategoriindplacering skal ske objektivt og uden forskelsbehandling.

Lovforslaget hviler på, at prioriteringen skal ske efter objektive og ikke-diskriminerende kriterier, og at sammenlignelige aktører skal behandles ens. Vi er enige i den målestok. Vores bemærkning angår, om afgrænsningen af kategori 4 lever op til den, når kategorien fastlægges ved anlæggets anvendelse og ikke ved dets effekttræk eller netpåvirkning.

Hertil kommer, at netvenlighed efter modellen først får betydning, når et projekt er placeret i en kategori. Et projekt i kategori 4 med dokumenteret fleksibilitet og lav netpåvirkning vil derfor fortsat stå efter et mindre netvenligt projekt i en højere kategori. Det er dermed kategoriindplaceringen og ikke projektets virkning på nettet, der er afgørende.

§ 14, stk. 2, indeholder den eneste undtagelse. Et datacenter, der opfylder § 10, stk. 3, er omfattet af kategori 1. Vi kvitterer for bestemmelsen, men den er vanskelig at anvende. Af høringsnotatet fremgår, at det som udgangspunkt ikke er tilstrækkeligt, at tilslutningen indirekte understøtter en samfundskritisk funktion eller leverer tjenesteydelser til en institution, der varetager en sådan funktion. Det er netop den måde, cloud- og colocationinfrastruktur fungerer på. Patientjournaler, kommunale systemer og beredskabskommunikation drives på samme anlæg som øvrige kunder. Med den forståelse falder anlægget, der driver tjenesten, uden for, mens institutionen, der køber den, er omfattet.

Vurderingen er funktionsbaseret, og det er den rigtige tilgang. Men den bør rettes mod den funktion, anlægget faktisk varetager. Bekendtgørelsen giver allerede mulighed for det, idet dele af et kapacitetsbehov efter § 9, stk. 2, kan henføres til forskellige kategorier og behandles særskilt.

Ministeriet har i høringsnotatet anført, at den kollektive elforsyningsvirksomhed afhængigt af projektets karakter kan inddrage oplysninger eller udtalelser fra relevante myndigheder, hvis det er nødvendigt for at belyse, om projektet understøtter en samfundskritisk funktion. Den mulighed fremgår ikke af bekendtgørelsen.

Hertil kommer, at anvendelsen af et anlæg ændrer sig over tid. Et datacenter, der ved tilslutningen ikke understøtter samfundskritiske funktioner, kan gøre det senere. Der bør derfor kunne foretages en fornyet vurdering, uden at den i sig selv behandles som en fornyet disponering af kapacitet.

DDI anbefaler:

- at kategori 4 afgrænses ved objektive og målbare forhold som effekttræk og dokumenteret netpåvirkning
- at det oplyses, hvilket fagligt grundlag afgrænsningen af kategori 4 efter anvendelse hviler på
- at samspillet mellem § 4, stk. 3, § 15, stk. 3, og § 18, stk. 1, nr. 2, præciseres, så det fremgår, hvornår et netvenligt projekt i kategori 3 eller 4 konkret kan imødekommes
- at § 10, nr. 3, som minimum ændres, så anlæg under 3 MW behandles ens uanset anvendelse
- at det præciseres i § 10, stk. 3, at levering af digitale tjenester, som en samfundskritisk funktion er afhængig af, kan udgøre den nære og væsentlige tilknytning
- at det fremgår, at § 9, stk. 2, kan anvendes, så den del af et anlæg, der understøtter samfundskritiske funktioner, indplaceres i kategori 1
- at adgangen til at indhente en udtalelse fra den relevante myndighed ved tvivl om § 10, stk. 3, fremgår af bekendtgørelsen
- at dokumentationskravet kan opfyldes ad flere veje, herunder ved en erklæring om den påtænkte anvendelse, når de endelige kunder endnu ikke er kontraheret
- at der kan foretages en fornyet vurdering efter § 10, stk. 3, når anvendelsen af kapaciteten udvikler sig, uden at vurderingen i sig selv udgør en fornyet disponering

3. MODENHED BØR GÆLDE BÅDE ANSØGERE OG DE BEHOV, DE SKAL VIGE FOR

Modenhed er ikke et selvstændigt prioriteringskriterium, men indgår efter § 16, stk. 3, i vurderingen af, hvilke projekter der er modne nok til at indgå i en pulje.

Kravet rettes kun mod ansøgeren. En anmodning i kategori 3 eller 4 kan ikke imødekommes, hvis den fortrænger kapacitet til højere prioriterede behov. Og der skal tages hensyn til forventede behov, selv uden en konkret anmodning. Der stilles ingen krav til, hvor modne de behov er.

Det indebærer i yderste konsekvens, at et dokumenteret og investeringsklart projekt kan afvises til fordel for et højere prioriteret behov, som endnu ikke er dokumenteret tilstrækkeligt til at sandsynliggøre realisering.

Det rammer ikke kun ansøgeren. Køen kommer til at afspejle hensigter frem for projekter, og det er den kø, både prioriteringen og netplanlægningen bygger på.

Projekter, der før ikrafttrædelsen har gennemført en omfattende modning og står umiddelbart foran en bindende aftale, bør heller ikke stilles ringere end senere anmodninger, der endnu ikke er modnet. I disse projekter er der afholdt betydelige omkostninger til screening, projektudvikling, arealsikring og myndighedsbehandling.

DDI anbefaler:

- at der efter § 18, stk. 4, alene tages hensyn til behov, der lever op til samme modenhedskrav som anmodninger i en pulje
- at projekter, der inden den 12. oktober 2026 opfylder Energinets modenhedskriterier, sikres adgang til den første puljebehandling med fuld anerkendelse af deres modenhed
- at der fastsættes rammer for, at anmodninger, der ikke opfylder modenhedskriterierne, ikke indgår i vurderingen af det samlede kapacitetsbehov

- at der sættes en grænse for, hvor længe et forventet behov kan tælle med uden en konkret anmodning
- at forventede behov, der lægges til grund for reservation af kapacitet, hviler på dokumenterede forudsætninger, en angivet tidshorisont og en periodisk fornyet vurdering

4. AFTALT RAMP-UP BØR IKKE UDLØSE EN NY PRIORITERING

Et datacenter tager sjældent hele sin kapacitet i brug på én gang. Belastningen bygges op over flere år. Men den samlede kapacitet afgør, om investeringen træffes, og hvordan anlægget dimensioneres fra begyndelsen.

Efter § 3 behandles dispositioner over allerede tildelt kapacitet som nye anmodninger, hvis de kræver netselskabets medvirken. Ibrugtagning af uudnyttet kapacitet er udtrykkeligt nævnt. Kan en planlagt indfasning udløse en ny prioritering, er værdien af den tildelte kapacitet usikker. Ministeriet har selv anført, at det ikke generelt kan udelukkes, at der efter en konkret vurdering vil kunne foreligge ekspropriation. Den usikkerhed bør afklares i reglerne frem for i den enkelte sag.

Ministeriet har i høringsnotatet skrevet, at trinvis idriftsættelse ikke i sig selv gør en disposition til en ny anmodning, når den er forudsat i den bindende aftale. Vi mener, det bør stå i bekendtgørelsen frem for at bero på en efterfølgende læsning af den enkelte aftale.

§ 3, stk. 4, lægger vægt på varigheden af den manglende anvendelse. Men uudnyttet kapacitet som led i en planlagt indfasning kan ikke skelnes fra kapacitet, der reelt ikke forventes anvendt, hvis vurderingen alene baseres på tid. En dokumenteret ramp-up-plan er det, der skiller de to ting ad.

DDI anbefaler:

- at det præciseres, at ibrugtagning af kapacitet efter en aftalt og dokumenteret ramp-up-plan ikke er en fornyet disponering
- at ramp-up-planen indgår ved vurderingen efter § 3, stk. 4, af den manglende anvendelse

5. ÆNDRINGER I PRIORITERINGEN BØR VÆRE TRANSPARENTE OG BEGRUNDEDE

Efter § 6 kan en foreløbig prioritering ændres helt frem til indgåelsen af en bindende aftale, hvis nye anmodninger, ændrede oplysninger, ændret netvenlighed eller andre relevante forhold giver grundlag for det.

I høringsnotatet fremgår det samtidig, at en foreløbig prioritering ikke kan ændres vilkårligt, men kan ændres, hvis kapacitetssituationen, projektets oplysninger eller andre saglige forhold giver grundlag for det. Denne afgrænsning fremgår ikke tilsvarende klart af bekendtgørelsesteksten.

Processen frem mod en bindende tilslutningsaftale kan være langvarig og indebære betydelige udviklingsomkostninger. Hvis en foreløbig prioritering ændres sent i processen, bør ansøgeren derfor kunne forstå, hvilke konkrete forhold der har ført til ændringen, og på hvilket grundlag den er foretaget.

Der er samtidig behov for klarhed om ansøgerens muligheder for at få prøvet kategoriindplacering, vurdering af netvenlighed og ændringer i prioriteringen.

Det bør fremgå tydeligt af reglerne, hvilke beslutninger der kan prøves af Forsyningstilsynet, og på hvilket tidspunkt i processen.

For et modent projekt er det samtidig afgørende at kunne få oplyst, hvornår tilslutning realistisk kan forventes. En dato langt ude i fremtiden er et bedre grundlag for en investeringsbeslutning end ingen dato.

DDI anbefaler:

- at det præciseres i § 6, at ændringer i en foreløbig prioritering skal være sagligt begrundede og ikke kan ske vilkårligt
- at en ændring i prioriteringen ledsages af en skriftlig begrundelse, der angiver de konkrete forhold, der har været udslagsgivende
- at det præciseres, hvilke beslutninger om kategoriindplacering, netvenlighed og prioritering der kan prøves af Forsyningstilsynet, og hvornår denne prøvelse kan ske
- at processen tilrettelægges, så den tidsplan, ansøgeren modtager efter § 31, giver et realistisk billede af det forventede tilslutningsforløb, herunder hvornår tilslutning kan forventes for et projekt, der opfylder modenhedskriterierne

6. TO PRÆCISERINGER OM TRANSPARENS

Netselskaberne skal offentliggøre et kapacitetskort, der viser, om et område har ledig, begrænset eller ingen kapacitet. Kommende tilslutninger tæller med, hvis der er indgået en nettilslutningsaftale.

Kapacitet reserveret til kategori 1 efter § 11 hviler ikke på en aftale og tæller derfor ikke med. Kortet kan altså vise kapacitet som ledig, selv om den er disponeret. For en virksomhed, der skal vælge, hvor anlægget skal ligge, er det den vigtigste oplysning på kortet. Offentliggørelsen efter § 17 viser kun MW pr. kategori. Det siger intet om, hvorvidt der er plads til en konkret anmodning i et konkret netområde.

DDI anbefaler:

- at kapacitet reserveret efter § 11 indgår i den ledige kapacitet og fremgår af kapacitetskortet
- at § 17 udvides, så resultatet opgøres for hvert netområde med antal behandlede anmodninger og de forhold, der var udslagsgivende

7. PAKKEN HAR ALLEREDE EN METODE TIL AT MÅLE ET ANLÆGS VIRKNING PÅ NETTET

Bekendtgørelsen om direkte linjer kræver, at en ansøgning om dispensation fra afstandskriteriet ledsages af en udtalelse fra netselskabet om, hvorvidt tilslutning af det samlede anlæg i ét punkt vil virke aflastende, belastende eller neutralt på elsystemet sammenlignet med individuel tilslutning. Det er en konkret vurdering af, hvad anlægget faktisk gør ved nettet.

Prioriteringsbekendtgørelsens § 15 bruger ikke den metode, selv om det er den samme ting, der skal vurderes. Vi foreslår, at metoden bruges begge steder. Så tæller samplacering med vedvarende energi, energilagring bag måleren og andre løsninger, der påviseligt sænker trækket, efter deres faktiske virkning frem for efter det ansøgte bruttotræk.

Det gælder også sektorkobling og egenproduktion, der reducerer det faktiske træk i tilslutningspunktet. Et projekt, hvis dokumenterede nettotræk er begrænset, bør ikke vurderes på samme grundlag som et projekt, der trækker sin fulde last fra det kollektive net.

Vi bemærker også, at en direkte linje ikke kan ejes af tredjemand, og at mindst ét af de forbundne anlæg skal være nyt. Det gør direkte linjer vanskelige at bruge, når et eksisterende forbrugssted skal udvides.

DDI anbefaler:

- at § 15, stk. 2, suppleres med en vurdering af, om et projekt virker aflastende, belastende eller neutralt på elsystemet
- at et projekts dokumenterede nettotræk i tilslutningspunktet lægges til grund frem for det ansøgte bruttotræk
- at ejerskabsbegrænsningen og kravet om mindst ét nyt anlæg genovervejes, så direkte linjer også kan bruges ved udvidelser

AFSLUTTENDE BEMÆRKNINGER

Ministeriet vil igangsætte et arbejde sammen med Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet, Erhvervsministeriet og Kommunernes Landsforening om, hvordan datacentre kan komme på elnettet uden at fortrænge andre behov. DDI bidrager gerne til arbejdet og opfordrer til, at branchen inddrages.

Af den politiske forståelse om akutplanen følger, at der gøres status for prioriteringsmodellen senest ultimo 2027, og at en energiinfrastrukturplan 2035 skal danne grundlag for udbygningen af elnettet, blandt andet med henblik på større kapacitetsbehov som datacentre. En planlægning med det sigte forudsætter, at behovet er kendt. Et afslag betyder ikke, at behovet forsvinder.

Vi foreslår derfor, at anmodninger i kategori 3 og 4, der afvises eller bliver liggende i køen, registreres og indgår i grundlaget for den langsigtede planlægning. Vi bidrager gerne videre med både branchens erfaringer og konkrete forslag.

Med venlig hilsen

Henrik Hansen
Direktør
Datacenter Industrien
hh@datacenterindustrien.dk
+45 40 13 44 74

Merima Dzanic
COO
Datacenter Industrien
merima@datacenterindustrien.dk
+45 20 15 50 21

INNARGI

Energistyrelsen
Center for Elektrificering
elmarked@ens.dk / sbcl@ens.dk / mdsdr@ens.dk

København, den 18. september 2029

Høringssvar vedr. Bekendtgørelsen om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet – jeres journalnummer 2026-7200

Tak for muligheden for at afgive høringssvar.

For os står det ikke helt klart, når vi læser udkastet til bekendtgørelse, at det er formålet med og karakteristika for den installation eller aktivitet, der søges nettilsluttet, der er afgørende ved prioriteringen – ikke installationens ejer eller hvem, der udfører en aktivitet.

Vi forestiller os bestemt, at det er sådan det er, men vil meget gerne have det præciseret.

På forhånd tak.

Med venlig hilsen

Asbjørn Haugstrup
Direkte telefon: +45 2672 9421
Email: asbjorn.haugstrup@innargi.com

ENTREPRENØR
MORTEN C HENRIKSEN A/S

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
Sendt via Høringsportalen

Holbæk, den 22. september, 2026

Høringssvar til udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet [journalnummer 2026-7200].

Vi takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkastet til de seks bekendtgørelser, herunder særligt bekendtgørelsen om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet.

Vi anerkender, at netkapaciteten mange steder i landet er en knap ressource, og at der er behov for en klar og administrerbar prioriteringsmodel. Vi mener imidlertid, at den foreslåede prioritering, hvor både PtX-projekter og batteriprojekter placeres foran datacenterprojekter i køen til netadgang, hviler på et utilstrækkeligt fagligt grundlag og risikerer at skade Danmarks digitale konkurrenceevne, uden at det er godtgjort, at det reelt fremmer den grønne omstilling bedre end alternativet.

Vi opfordrer derfor Ministeren og Energistyrelsen til at genoverveje prioriteringsrækkefølgen og modellen, samt at de tilhørende kriterier for netvenlighed bliver tydeliggjort.

1. Det er forkert at prioritere PtX-projekter foran datacenterprojekter

Vi mener, at det er problematisk at give PtX-projekter en generel forrang til netkapacitet foran datacenterprojekter, af følgende årsager:

- PtX er en ekstremt kapitaltung og dyr energiteknologi, og der hersker fortsat stor usikkerhed blandt investorer om teknologiens økonomiske levedygtighed og fremtidige rentabilitet. At prioritere netadgang til en teknologi med så usikre fremtidsudsigter frem for teknologier med dokumenteret og stabil efterspørgsel forekommer ikke risikovilligt begrundet.
- Der foreligger, så vidt vi er bekendt, ingen offentliggjorte samfundsøkonomiske analyser, der godtgør, hvorfor PtX konkret er en attraktiv investering for det danske samfund sammenlignet med alternative anvendelser af den samme netkapacitet. En prioritering af denne størrelsesorden bør efter vores opfattelse hvile på et solidt og transparent analysegrundlag.
- Beskæftigelseseffekten af PtX-branchen er forholdsvis begrænset sammenlignet med andre erhverv, der kunne nyde godt af samme netkapacitet, hvilket yderligere svækker begrundelsen for en generel forrang.

Vi opfordrer til en mere balanceret prioritering af PtX og datacentre, hvor den samfundsøkonomisk vurdering indgår transparent og gennemregnet. Det bør være muligt at finde en model hvor begge brancher prioriteres ens, ud fra behov, netvenlighed og lokal betydning.

2. Det er forkert at prioritere batteriprojekter foran datacenterprojekter

Tilsvarende finder vi det problematisk, at batteriprojekter foreslås prioriteret foran datacenterprojekter, af følgende årsager:

- Batteriprojekter, der ikke er koblet direkte til et VE-produktionsanlæg, adskiller sig grundlæggende fra egentlige slutforbrugere som datacentre og PtX-anlæg: de hverken producerer eller forbruger strøm i traditionel forstand, men lagrer og frigiver den ud fra prissignaler på markedet. Deres samfundsmæssige værdi afhænger derfor helt af, at der findes reelle aftagere – herunder datacentre – i den anden ende.

ENTREPRENØR MORTEN C HENRIKSEN A/S
Tjørnebuskvej 6
4300 Holbæk

Telefon 59 46 47 20
E-mail emch@emch.dk
Web www.emch.dk

CVR 21356441
Bank Sparekassen Sjælland
Konto 0520 0001074761

At give denne kategori samme prioritet som slutforbrugerne er efter vores opfattelse en fejlklassificering af deres rolle i elsystemet.

- Vi opfordrer til, at Energistyrelsen som led i det videre arbejde får belyst batteriprojekternes beskæftigelses- og investeringseffekt sammenlignet med de øvrige kategorier, da dette ikke fremgår af det nuværende beslutningsgrundlag.

3. Datacentre understøtter private investeringer i den grønne omstilling

Datacentre på dansk jord spiller en central rolle i omstillingen til grøn strøm og nye investeringer i grøn energiproduktion. Det sker gennem langsigtede aftaler om køb af grøn strøm (PPA'er), der direkte finansierer udbygningen af ny vedvarende energi. Dette bidrager til, at behovet for statslig finansiering og statslige garantier til den grønne omstilling mindskes betydeligt. En prioritering, der reelt gør det vanskeligere at etablere og drive datacentre i Danmark, risikerer derfor indirekte at flytte en større del af finansieringsbyrden for den grønne omstilling over på det offentlige.

4. Rigtigt planlagte datacentre kan understøtte omstillingen og netbalancen

Moderne datacentre – hvis de projekteres og planlægges rigtigt – kan bidrage positivt til både den grønne omstilling og driften af elnettet. Det gælder blandt andet gennem fleksibelt elforbrug, der kan tilpasses produktionen af vedvarende energi, og gennem udnyttelse af overskudsvarme til f.eks. fjernvarme. Det bør efter vores opfattelse være et centralt hensyn i prioriteringsmodellen at belønne netop denne type velplanlagte, netvenlige projekter.

5. Bred politisk og europæisk opbakning til flere datacentre

Vi bemærker, at der på tværs af både EU og den danske regering er et klart politisk ønske om flere datacentre. Både EU, ministeren for erhverv og konkurrencekraft samt forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren har givet udtryk for, at flere datacentre i både EU og Danmark er ønskeligt – blandt andet for at sikre digital suverænitet i EU og for at fastholde Danmarks position som et af verdens mest digitaliserede lande.

Denne brede politiske opbakning står imidlertid ikke i overensstemmelse med den prioritering af netkapacitet, som klima-, energi- og forsyningsministeren nu foreslår. Vi finder det uhensigtsmæssigt, at den foreslåede prioriteringsmodel for netadgang reelt trækker i en anden retning end disse eksplicitte politiske målsætninger fra andre dele af regeringen og fra EU.

Vi opfordrer til, at der findes en mere balanceret model, hvor de forskellige projekter stilles mere lige, og prioriteres mere ud fra modenheds- og samfundsøkonomiske kriterier.

6. Administrativ enkelhed bør ikke gå forud for en velbegrundet prioritering

Vi har med bekymring noteret os, at Energistyrelsen i sit oplæg til høringsmødet den 28. august anfører, at høringssvar fra blandt andet datacenterbranchen ikke har givet anledning til ændringer, da **"det er vigtigt at fastholde en enkel og administrerbar prioriteringsmodel"**.

Efter vores opfattelse indebærer denne begrundelse reelt, at man er villig til at risikere et stop for nye datacenterprojekter – og dermed bremse den fortsatte digitale udvikling i Danmark – alene fordi en mere retvisende og differentieret prioritering vurderes at være for administrativt kompleks. Vi mener ikke, at hensynet til administrativ enkelhed bør veje tungere end hensynet til at undgå væsentlige og potentielt skadelige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Vi opfordrer til, at Energistyrelsen i stedet arbejder videre med en model, der er både administrerbar og fagligt velbegrundet, også selvom det kræver yderligere differentiering.

7. Kriterierne for netvenlighed er ikke tilstrækkeligt gennemarbejdede

Vi mener desuden, at de opstillede kriterier for netvenlighed, som ligger til grund for prioriteringen, ikke er tilstrækkeligt gennemarbejdede i det foreliggende udkast:

- Der tages ikke højde for, om et projekt bidrager positivt til energisystemet ved at levere genanvendt overskudsvarme til f.eks. fjernvarmenettet – en egenskab, som efter vores opfattelse bør indgå positivt i vurderingen af et projekts netvenlighed og samfundsværdi.
- Niveauet af afbrydelighed er ikke nærmere defineret i bekendtgørelsen, hvilket gør det umuligt for projektudviklere og operatører at vurdere, om en given begrænset netadgang reelt er tilstrækkelig til, at et projekt kan gennemføres og drives forsvarligt.
- Det enkelte projekts belastningsprofil indgår ikke som et defineret kriterium, selvom belastningsprofilen har afgørende betydning for, hvor stor en reel gene eller gevinst et projekt udgør for elnettet.

Vi opfordrer til, at disse forhold præciseres og indarbejdes i kriterierne for netvenlighed, før bekendtgørelsen endeligt fastsættes, så prioriteringen i højere grad afspejler det enkelte projekts faktiske påvirkning af elsystemet.

Sammenfatning og anbefalinger

På baggrund af ovenstående opfordrer vi Energistyrelsen til:

- At genoverveje en ren brancheorienteret prioritering, og i stedet vurdere på modenhed, netvenlighed og et samfundsøkonomisk grundlag.
- At anerkende, at batteriprojekter uden tilknytning til VE-produktion har en anden systemfunktion end egentlige slutforbrugere, og i stedet vurdere disse ud fra om de kan bidrage til at muliggøre PtX- eller datacenterprojekter.
- At styrke og præcisere kriterierne for netvenlighed, herunder inddrager genanvendelse af overskudsvarme, definere niveauet af afbrydelighed og indarbejde projekters belastningsprofil.
- At sikre, at den endelige prioriteringsmodel er i overensstemmelse med regeringens og EU's øvrige målsætninger om flere datacentre og digital suverænitet.

Vi står naturligvis til rådighed for en uddybning af ovenstående bemærkninger og deltager gerne i et møde herom.

Med venlig hilsen
Entreprenør Morten C. Henriksen A/S

Jesper Rundin Cordsen
CCO

Mail: jc@emch.dk / Mobil: 60 40 59 23

Energistyrelsen
Sendt til elmarked@ens.dk

Kopi: Søren Brandt Clausen (sbcl@ens.dk) og Mads Dreier (mdsdr@ens.dk)

J.nr. 2026-7200

Fjernvarmens Hus
Merkurvej 7
DK-6000 Kolding
Tlf. +45 7630 8000
mail@danskfjernvarme.dk
www.danskfjernvarme.dk
cvr dk 55 83 10 17

22. september 2026

Dansk Fjernvarmes høringssvar til udkast til seks bekendtgørelser om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet, nettilslutningskompetence og fleksible tilslutningsaftaler

Dansk Fjernvarme har udarbejdet høringssvar til Energistyrelsens høring af 25. august 2026 over seks bekendtgørelsesudkast til udmøntning af L 23. Høringen gennemføres under forudsætning af, at lovforslaget vedtages. Bemærkningerne tager i den forbindelse udgangspunkt i lovforslaget som fremsat den 20. august 2026 og det opdaterede høringsnotat.

Generelt

På baggrund af Energinets udmelding om begrænset elnetkapacitet, er der fremsat et lovforslag (L23) med tilhørende bekendtgørelser, der har til formål at sikre en prioritering af de projekter der kan tilsluttes elnettet, herunder en mulighed for afvisning af projekter.

Dansk Fjernvarme har noteret, at høringssvarene oversendes til Folketingets Klima-, Energi- og Forsyningsudvalg, og at 2. behandling af L 23 er berammet til den 29. september 2026. Hvor nødvendige ændringer i bekendtgørelserne forudsætter en ændring af bemyndigelsesloven, vil det blive fremhævet i det følgende.

Dansk Fjernvarme støtter fortsat lovforslagets grundidé: Knap netkapacitet skal disponeres efter objektive samfundshensyn og ikke efter datoanciennitet (først til mølle).

Nedenfor findes konkrete forslag til ændringer, som vi mener bør indgå i den videre behandling af både lovforslag L23 og de relevante bekendtgørelser.

Kategorisering af fjernvarmeprojekter

I dette afsnit findes konkrete forslag til kategoriseing af fjernvarmeprojekter, herunder et konkret forslag til at imødekomme netvirksomhedernes bekymring om tilslutning af meget store elkedler.

Fjernvarmen bør indplaceres i kategori 1

Det er Dansk Fjernvarmes holdning, at elbaserede varmeproduktionsanlæg, der opstilles i et fjernvarmeselskab og er reguleret efter varmeforsyningsloven, bør indplaceres i kategori 1. Det begrundes i, at varmeforsyning af husholdninger bør prioriteres ens, uanset om det er individuelle varmepumper eller større kollektive varmepumper, der leverer varmeforsyning gennem et fjernvarmenet. Individuelle varmepumper opsat i husholdninger er i L23 indplaceret i kategori 1, mens elbasreret varmeproduktion i fjernvarmen er placeret i kategori 2. En fastholdelse heraf risikerer at skævvride udviklingen.

Fjernvarmesektoren er desuden underlagt beredskabsregler og kan betegnes som kritisk infrastruktur i sig selv. I Af bekendtgørelsesudkastet fremgår det endvidere, at datacentre, der leverer ydelser til kritisk infrastruktur under nærmere betingelser kan prioriteres i kategori 1. På samme måde bør elbaserede varmeproduktionsanlæg i fjernvarmesystemet der leverer varmeforsyning til anden kritisk infrastruktur, herunder sundhedsvæsen og forsvar, også indplaceres i kategori 1.

Af disse grunde, mener vi, at elbaserede varmeproduktionsanlæg, der opstilles i fjernvarmeselskaber generelt bør indplaceres i kategori 1.

Dette er en gentagelse af de pointer, der blev fremsat i forbindelse med høring af lovforslaget L23, og der henvises hertil for en uddybning af begrundelserne.

Dansk Fjernvarme ser dog positivt på, at tilslutning af f.eks. elbaserede varmeproduktionsanlæg, under 3 MW placeres i kategori 1 efter det foreslåede § 10, stk. 1, nr. 3, og ikke indgår i puljebehandlingen efter det foreslåede § 16, stk. 1. Det er vores forståelse, at det betyder, at Energinet og netvirksomhederne løbende tilbyder tilslutning til sådanne projekter under 3 MW uden om de beskrevne prioriteringspuljer, og at Energinet og netvirksomhederne indregner en naturlig udvikling i disse anlæg under 3 MW i forbindelse med deres netplanlægning i overensstemmelse med det foreslåede § 11 stk. 1.

Det vil være en fordel, hvis Energistyrelsen tager udtrykkeligt stilling til dette, og at forståelsen ovenfor bekræftes.

Denne grænse giver nogle gode muligheder for at tilslutte varmepumper for mange af Dansk Fjernvarmes medlemmer. Dansk Fjernvarme bidrager gerne med data der kan styrke netplanlægningen hos Energinet og netvirksomhederne.

Varmepumper og elkedler skal indgå i samme kategoriindplacering

Som konsekvens af L23 og særligt bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet (herefter bekendtgørelsen om prioritering af kapacitet), så skal Energinet og netvirksomhederne foretage en række vurderinger, herunder en kategoriindplacering af alle anlæg, der søger om tilslutning.

Dansk Fjernvarme gør opmærksom på, at alle anlæg, der opstilles i fjernvarmeselskaber er underlagt reguleringen i varmeforsyningsloven, og har som formål at levere varmeforsyning. Elbaserede varmeproduktionsanlæg, primært varmepumper og elkedler, der opstilles i fjernvarmeselskaber bør således i denne lov, de bekendtgørelser der udmønter bestemmelserne og i Energinets og netvirksomhedernes efterfølgende administration af lov og bekendtgørelser, indplaceres i den samme kategori.

Som nævnt ovenfor, så mener Dansk Fjernvarme, at de elbaserede varmeforsyningsanlæg skal indplaceres i kategori 1. Subsidiært, så mener vi, at alle typer elbaserede varemproduktionsanlæg, der reguleres af varmeforsyningsloven, skal indplaceres i den samme kategori.

Forslag til minimering af risiko for fejlagtig indplacering af elkedler

I bekendtgørelse om prioritering af kapacitet er kategori 2 en residual kategori, og derfor er afgrænsning af kategori 1, 3 og 4 vigtig for forståelsen af, hvilke anlæg, der indplaceres i kategori 2.

Kategori 3 er defineret i § 13 i bekendtgørelsen, og her er energilageranlæg central og fremhævet eksplicit, men der er behov for yderligere konkretisering af afgrænsningen for at undgå risiko for fejlagtig indplacering af elkedler. I relation til varmeproduktion i et fjernvarmeselskab, så findes energilagering primært i det varme vand i rørene og i de tilhørende akkumuleringstanke, sæsonlagre eller tilsvarende energilagre.

En elkedel har dog også et mindre lager af varmt vand, og den nuværende afgrænsning udelukker således ikke i ordlyden, at en elkedel kan placeres i kategori 3. Det vil dog være i modstrid med nuværende lovforslag L23, hvor elektrificering af fjernvarme som udgangspunkt er indplaceret i kategori 2 (og som vi mener bør indplaceres i kategori 1).

Det bør i den forbindelse bemærkes, at det forhold at mange fjernvarmeselskaber har etableret akkumuleringstanke og lignende energilagre, ikke bør påvirke kategoriindlaceringen, da en akkumuleringstank eller andre energilagre ikke er tilsluttet elnettet direkte. Det er således alene de elforbrugende (eller elproducerende) anlæg, der kræver tilslutning til elnettet, der skal indgå i vurderingen af kategoriindplacering. Det forholder sig dog omvendt i relation til vurdering af netvenlighed, hvor det er den samlede netvenlige adfærd, der skal lægges vægt på, og i den forbindelse kan det være afgørende, at der er mulighed for energilagring for at kunne agere netvenligt.

Dansk Fjernvarme anbefaler, at det i bekendtgørelsen og i høringsnotatet præciseres, at elkedler i forbindelse med fjernvarmeproduktion ikke indplaceres i kategori 3.

Konkret foreslås en ny § 13 stk. 3, der afgrænser energilageranlæg på en måde så det ikke inkluderer elkedler opstillet som elbaseret varmeproduktion i et fjernvarmeselskab (ny tekst med kursiv og understregning):

> § 13. Kategori 3 omfatter anmodninger vedrørende energilageranlæg, herunder batterier og andre former for energilagring, samt energilagerkapacitet i samplacerede anlæg, der etableres ud over brugerens almindelige produktions- eller forbrugsbehov.
>
> Stk. 2. Ved vurderingen af, om energilagerkapacitet i et samplaceret anlæg etableres ud over brugerens almindelige produktions- eller forbrugsbehov, skal den kollektive elforsyningsvirksomhed lægge vægt på brugerens aktuelle produktions- eller forbrugsbehov og den forventede udvikling heri inden for en rimelig tidshorisont.
>
> *Stk. 3. Energilagring i et anlæg, der er opsat i en reguleret forsyningsvirksomhed, og som kun kan trække strøm fra elnettet, er ikke omfattet af kategori 3.*

Forslaget har til hensigt at præcisere, at anlæg med dokumenteret fjernvarmeforsyning som hovedformål og nyttiggørelse af varmen ikke fejlagtigt omfattes af kategori 3 alene som følge af, at anlægget har potentiale til energilagring, fleksibel drift eller levering af systemydelser.

Samtidig, så er der fortsat mulighed for at placere elkedellignende anlæg, der udelukkende trækker strøm fra nettet uden at udnytte varmeproduktionen (såkaldte load banks), i kategori 3.

Forslag til håndtering af meget store elkedler i prioriteringsmodellen

Dansk Fjernvarme er, af enkelte store netvirksomheder, blevet gjort opmærksom på, at meget store elkedler kan have stor og negativ påvirkning på prioriteringsmodellen.

Som forklaret ovenfor, så har alle elkedler og varmepumper, der opstilles i et fjernvarmeselskab og reguleret af varmeforsyningsloven, et varmeforsyningsformål. Der findes således allerede regulering, der sikrer mod overdimensionering af elkedler eller andre varmeproducerende anlæg. Desuagtet, så er der efter netvirksomhedernes oplysninger et behov for en tydelig koordinering mellem elnettet og fjernvarmeudbygningen, som ikke er direkte afspejlet i varmeforsyningsloven eller de fremsendte udkast til bekendtgørelser.

I dette afsnit forsøger vi derfor at beskrive dels, hvad vi forstår ved meget store elkedler og hvordan vi foreslår, at de håndteres i prioriteringsmodellen.

I nedenstående skelnes mellem *store elkedler* og *meget store elkedler*. Efter denne skelnen, så har meget store elkedler et eleffekttræk der er større end det maksimale varmebehov, mens store elkedler har et eleffekttræk, der er mindre end det maksimale varmebehov.

Både store og meget store elkedler bidrager til billigere varmepris. Eftersom der er tydelige skalafordele ved investeringer i elkedler, så kan det være rentabelt at investere i meget store elkedler. Der er størst sandsynlighed for, at fjernvarmeselskaber i mindre fjernvarmeområder investerer i meget store elkedler, ligesom der er mange investeringer i elkedler

langs Vestkysten, hvor der er meget elproduktion fra vind og sol. En fordobling af en elkedel fra 5 MW til 10 MW, øger kun omkostningerne med omkring ti procent og en fordobling af elkedlen kan derfor være en effektiv måde at producere billig varme. Skalafordele i den nævnte størrelse forudsætter dog, at det er muligt at tilslutte elkedlen med begrænset netadgang.

Hvis det ikke er muligt at tilslutte med begrænset netadgang, så er omkostningerne ved en fordobling af elkedlens kapacitet betydeligt højere, da der dermed skal betales standardtilslutningsbidrag pr. MW.

En nærmere definition af en meget stor elkedel skal tage udgangspunkt i eleffekt (MW)og varmeeffekttrækket (MW), målt på det tidspunkt med maksimale varmebehov. I fastsættelsen af det maksimale varmebehov kan det være relevant at se på de timer med højeste varmebehov, og det bør være muligt at kunne inddrage fremtidigt varmebehov, hvis der indenfor en overskuelig årrække er planlagt udvidelse af varmeforsyning f.eks. i forbindelse med konverteringer fra individuelle gasfyr til fjernvarme eller nyggeri, der øger det samlede varmebehov.

Hvis et fjernvarmeselskab ønsker at tilslutte en meget stor elkedel, så kan det indsættes som krav, at den del af kapaciteten i elnettet, der overstiger varmebehovet, skal være tilsluttet på begrænset netadgang – eller tilsvarende netvenlige produkter i fremtiden. Det er i den sammenhæng vigtigt, at dette krav ikke indebærer, at meget store elkedler ændrer kategoriindplacering.

Det foreslås, at Energistyrelsen afklarer det nødvendige hjemmels- og metodegrundlag for denne afgrænsede løsning både i bekendtgørelsen og det tilhørende høringsnotat. For eksempel ved indsættelse af et stykke 3, til den foreslåede § 9, se hertil nedenstående forslag til ny tekst med kursiv og understregning:

> § 9. Henføringen af anmodninger og dispositioner til prioriteringskategorierne sker på grundlag af en konkret og samlet vurdering af det kapacitetsbehov i det kollektive elforsyningsnet, der kan henføres til anmodningen eller dispositionen, inden for rammerne af denne bekendtgørelse.
>
> Stk. 2. Omfatter en anmodning eller disposition flere anlæg eller aktiviteter, der anvender eller skal anvende samme tilslutningspunkt til det kollektive elforsyningsnet, kan hele eller dele af kapacitetsbehovet henføres til forskellige prioriteringskategorier og behandles særskilt efter prioriteringsreglerne i denne bekendtgørelse på grundlag af en samlet vurdering.
>
> *Stk. 3. Omfatter en anmodning tilslutning af et anlæg, der er opsat i en reguleret forsyningsvirksomhed og som har et elkapacitetsbehov, der overstiger det maksimale forsyningsbehov, kan der pålægges krav om afbrydelighed eller netvenlighed for den del af elkapacitetsbehovet, der overstiger det maksimale forsyningsbehov.*

Det understreges, at Dansk Fjernvarme gerne bidrager med yderligere input til Energistyrelsen i forhold til den konkrete formulering. Det væsentligste er, at ovenstående forståelse

er afspejlet i bekendtgørelsen og i kan med fordel også indgå eksplicit i det forventede høringsnotat, som en del af det lovforberedende arbejde.

Pres på eksisterende tilslutninger med begrænset netadgang

Den aktuelle situation med begrænet kapacitet i elnettet har en direkte effekt på de eksisterende kunder, der er tilsluttet med begrænet netadgang. Flere af Dansk Fjernvarmes medlemmer oplever at blive begrænset meget oftere end tidligere, og tendensen ser ud til at forværres i fremtiden.

Det er uhensigtsmæssigt og afspejler at den begrænsede elnetkapacitet og den foreslåede prioriteringsmodel øger incitamentet til, at fjernvarmeselskaber søger om at erstatte eksisterende tilslutninger med begrænset netadgang med tilslutninger med fuld netadgang. Det forøger varmeprisen og reducerer den samlede netvenlige kapacitet i elnettet.

For at fastholde og øge netvenlig adfærd, er der et stort behov for at udvikle nye netprodukter, som balancerer de kollektive elnetselskabers behov for sikkerhed for netvenlig adfærd med økonomiske incitamenter til at udvise netvenlig adfærd. Det bør i den forbindelse sikres vilkårene for eksisterende kunder med begrænset netadgang ikke forringes uforholdsmæssigt.

Prioriteringsmodellen skal være gennemsigtig og forudsigelig

Dansk Fjernvarme støtter, at knap kapacitet i elnettet fremover disponeres efter objektive kriterier frem for alene efter datoanciennitet. Det forudsætter imidlertid, at den nye prioriteringsmodel bliver tilstrækkelig gennemsigtig og forudsigelig til, at virksomheder kan anvende den som grundlag for konkrete investeringsbeslutninger.

For fjernvarmeselskaber indgår investeringer i varmepumper, elkedler og anden elektrificering som en del af en langsigtet forsyningsplanlægning. Det er derfor vigtigt, at selskaberne kan forstå, hvad der afgør deres placering i modellen, hvilke forhold de selv kan påvirke, og hvornår et projekt realistisk kan forventes at komme videre.

Dansk Fjernvarme finder derfor, at kategoriindplacering, modenhed, netvenlighed, reservation af kapacitet og resultatet af puljebehandlingen skal kunne adskilles og forklares. Hvis disse vurderinger flyder sammen, bliver det vanskeligt for ansøgeren at forstå, hvorfor et projekt er placeret, som det er, og om reglerne administreres ensartet. Det tidligere udkast identificerer netop denne problemstilling.

Faste rammer for puljebehandling, modenhed og ventetid

Efter bekendtgørelsesudkastet skal større projekter uden for kategori 1 behandles i puljer. Dansk Fjernvarme finder det afgørende, at puljebehandlingen sker efter på forhånd kendte og ensartede rammer.

Der bør offentliggøres faste skæringsdatoer for puljerne samt en forventet dato for, hvornår ansøgerne modtager resultatet. De oplysninger om projekter og netkapacitet, der ligger til grund for den enkelte pulje, bør som udgangspunkt fastlåses på skæringsdatoen.

Ellers risikerer projekter at blive vurderet på forskellige grundlag, og det bliver vanskeligt at efterprøve prioriteringen. Det nuværende udkast fastlægger efter Dansk Fjernvarmes forståelse ikke disse centrale tidspunkter.

Modenhed bør vurderes ud fra objektive og dokumenterbare forhold hos ansøgeren, eksempelvis projektgodkendelse, arealforhold, investeringsbeslutninger og en konkret tidsplan. Samtidig er det vigtigt, at prioriteringsmodellen og tilslutningsprocessen til elnettet i kan foregå parallelt med kommunale godkendelser eller projektgodkendelser. Netselskabets eller Energinets egen sagsbehandlingstid bør ikke få betydning for, om et projekt vurderes som modent. Ellers er der risiko for, at først-til-mølle-princippet indirekte genindføres gennem modenhedsvurderingen.

Et projekt, der ikke opnår kapacitet i en pulje, bør som udgangspunkt videreføres til den næste pulje uden en ny fuld ansøgningsproces, men med mulighed for at ajourføre de relevante oplysninger. Placeringen i den nye pulje bør fortsat følge kategori og netvenlighed og ikke anciennitet.

Det er samtidig helt centralt, at et projekt, der må vente på kapacitet, får et realistisk beslutningsgrundlag. En ubestemt venteposition er vanskelig at håndtere for et fjernvarmeselskab, som samtidig skal planlægge udfasning eller levetidsforlængelse af eksisterende produktionsanlæg og beslutte alternative investeringer. Netselskabet bør derfor så vidt muligt oplyse en underbygget tidshorisont for, hvornår den nødvendige kapacitet forventes at kunne stilles til rådighed. Hvis den realistiske tidshorisont eksempelvis er mange år, skal ansøgeren kende dette og kunne disponere derefter.

Der bør samtidig fastsættes klare og ambitiøse frister for den videre sagsbehandling efter puljebehandlingen. Et projekt, der er prioriteret til videre behandling, bør ikke kunne blive stående i en uafklaret position i længere tid, mens senere projekter eventuelt kommer videre. Hvis den forventede sagsbehandlingstid ikke kan overholdes, bør ansøgeren have en begrundelse og en opdateret tidsplan. Formålet er ikke at fastsætte en ubetinget ret til nettilslutning inden en bestemt dato, men at sikre fremdrift og et realistisk grundlag for projektets videre planlægning.

Reservation af kapacitet skal være gennemsigtig og afspejle varmeplanlægningen
Dansk Fjernvarme anerkender behovet for at reservere kapacitet til den almindelige forbrugsudvikling og øvrige behov i kategori 1. Reservationernes størrelse kan imidlertid få afgørende betydning for, hvor meget kapacitet der efterfølgende er til rådighed for projekter i kategori 2.

Det bør derfor være gennemsigtigt, hvor meget kapacitet der reserveres, over hvilken tidshorisont og på baggrund af hvilke forudsætninger. Reservationerne bør baseres på

bedst tilgængelig viden om den forventede lokale udvikling og løbende kunne sammenholdes med netudviklingsplaner og anden offentlig netplanlægning.

Det er i den forbindelse vigtigt, at kommunal varmeplanlægning og konkrete godkendte varmeprojekter indgår i vurderingen. Hvor et godkendt kollektivt varmeprojekt forventes at dække et områdes varmebehov, bør der ikke uden en konkret begrundelse samtidig reserveres kapacitet ud fra en antagelse om omfattende individuel varmepumpeudbygning til det samme varmebehov. Ellers risikerer selve reservationsmodellen at skævvride valget mellem kollektiv og individuel varmeforsyning.

Dansk Fjernvarme finder desuden, at både netvirksomhederne og Energinet bør offentliggøre geografisk relevante oplysninger om den forventede netudbygning og forventede idriftsættelsestidspunkter. Elnettets udvikling er blevet en central forudsætning for fjernvarmens egen forsyningsplanlægning, og større gennemsigtighed vil derfor bidrage til en bedre koordinering mellem el- og varmesystemet.

Netvenlighed og fleksible tilslutningsaftaler skal hænge sammen
Netvenlighed får en central betydning for prioriteringen mellem projekter inden for kategorierne 2-4. Det er derfor vigtigt, at begrebet ikke udvikler sig til en bred skønsmæssig vurdering, som fortolkes forskelligt fra netvirksomhed til netvirksomhed.

Dansk Fjernvarme finder, at der bør etableres en fælles og gennemskuelig ramme for vurderingen af netvenlighed. Vurderingen bør navnlig knyttes til projektets faktiske påvirkning af den konkrete kapacitetsbegrænsning. For fjernvarmeanlæg kan blandt andet afbrydelighed, begrænset netadgang, varmelagring, belastningsprofil og geografisk placering være relevante forhold.

Det afgørende bør ikke være navnet på et bestemt netprodukt, men den dokumenterede virkning. Hvis et fjernvarmeselskab accepterer begrænset netadgang, og dette konkret reducerer det dimensionerende kapacitetsbehov eller aflaster den relevante flaskehals, bør det have positiv betydning i netvenlighedsvurderingen. Omvendt bør en hensigtserklæring om fleksibilitet ikke i sig selv give en bedre prioritering.

Reglerne bør samtidig gøre det muligt for et projekt at dokumentere sin fleksibilitet inden puljebehandlingen. Ellers opstår der en cirkulær problemstilling: Projektet skal kunne dokumentere sin netvenlighed for at opnå en bedre placering i puljen, mens de bindende vilkår for begrænset netadgang først fastlægges senere i nettilslutningsaftalen.

Der bør derfor findes en praktisk og ensartet mulighed for, at ansøgeren forud for puljebehandlingen kan afgive en bindende projektspecifik forpligtelse om eksempelvis begrænset netadgang, som den relevante netoperatør kan bekræfte den netmæssige virkning af. Det betyder ikke, at projektet hermed har krav på tilslutning, men det sikrer, at reel fleksibilitet faktisk kan indgå i prioriteringen.

Ved vurderingen af netvenlighed bør der også kunne tages hensyn til projektets samlede påvirkning af det fremtidige kapacitetsbehov. Dette er særligt relevant for stedbundne projekter, hvor elektrificeringen ikke uden videre kan flyttes til et andet netområde, og hvor projektet samtidig kan reducere behovet for anden elektrificering.

Et eksempel kan være CCS-projekter, hvor den tilknyttede varmeproduktion nyttiggøres i et fjernvarmesystem og dermed reducerer behovet for anden elbaseret varmeproduktion. I sådanne tilfælde bør vurderingen ikke alene tage udgangspunkt i projektets eget isolerede effekttræk, men også kunne inddrage dokumenterbare konsekvenser for det samlede lokale kapacitetsbehov. Tilsvarende bør det kunne indgå, hvis projektet bidrager til opfyldelsen af nationale klima- og energiambitioner.

Ansøgeren skal have status, begrundelse og én tydelig indgang
Den nye model vil kunne have stor økonomisk betydning for projekter, uden at der nødvendigvis træffes et egentligt afslag. Et kategori 2-projekt kan eksempelvis blive udskudt fra pulje til pulje. Efter udkastets opbygning er det derfor ikke tilstrækkeligt alene at stille krav om oplysninger og begrundelse, når der gives afslag.

Dansk Fjernvarme finder, at ansøgeren bør have meddelelse om den fastlagte kategori, resultatet af modenhedsvurderingen og puljebehandlingen samt de væsentligste forhold, der ligger bag netvenlighedsvurderingen.

Reel, men målrettet klageadgang
Dansk Fjernvarme finder det vigtigt, at væsentlige beslutninger i prioriteringsmodellen kan efterprøves. Udkastet giver adgang til at klage over afslag, men det løser ikke situationen for et projekt, der mener sig fejlagtigt kategoriindplaceret eller gentagne gange udskydes uden at modtage et egentligt afslag.

Prøvelsen bør efter Dansk Fjernvarmes opfattelse målrettes, om reglerne er anvendt sagligt, ensartet og på et dokumenteret grundlag. Forsyningstilsynet bør ikke overtage den tekniske netplanlægning eller foretage en ny samlet rangordning af projekterne.
Det er samtidig afgørende, at klageadgangen ikke i sig selv bliver en administrativ stopklods. Der bør fastsættes en kort og ambitiøs frist for behandlingen af klager, og en klage bør som udgangspunkt ikke have automatisk opsættende virkning for den øvrige puljebehandling. En eventuelt ændret vurdering bør kunne få virkning fra den førstkommende relevante puljebehandling.

I det omfang den nødvendige prøvelsesadgang ikke kan etableres med hjemmel i bekendtgørelserne, bør spørgsmålet håndteres i lovsporet. L 23 er fortsat under udvalgsbehandling, med 2. behandling planlagt til 29. september 2026.

Bestående og betalt kapacitet skal beskyttes
Dansk Fjernvarme har forståelse for, at prioriteringsmodellen også må forholde sig til ændringer af eksisterende projekter og til kapacitet, der ikke anvendes som oprindeligt

forudsat. Det er samtidig vigtigt, at reglerne ikke skaber unødig usikkerhed om allerede erhvervede rettigheder.

Flere fjernvarmeselskaber har gennem tidligere investeringer betalt for nettilslutning og kapacitet med henblik på en langsigtet udvikling af deres produktionssystem. Det kan eksempelvis være relevant ved senere etablering af et overskudsvarmeprojekt eller anden stedbunden produktion, hvor allerede erhvervet kapacitet indgår som en forudsætning for investeringen.

Dansk Fjernvarme finder derfor, at bestemmelserne om allerede tildelt kapacitet bør administreres snævert. Den omstændighed, at kapaciteten i en periode ikke har været fuldt udnyttet, bør ikke i sig selv være tilstrækkeligt til, at anvendelsen behandles som en helt ny anmodning. Der bør blandt andet lægges vægt på, om der foreligger konkrete og dokumenterede planer for anvendelsen, og om netbrugeren allerede har foretaget betaling eller påtaget sig andre bindende projektspecifikke økonomiske forpligtelser.

Omvendt bør reglerne også understøtte, at knap kapacitet ikke fastholdes på ubestemt tid uden realistiske planer om anvendelse. Der skal således findes en rimelig balance mellem beskyttelsen af allerede erhvervede rettigheder og hensynet til en effektiv anvendelse af elnettet.

Dansk Fjernvarme takker for muligheden for at kommentere på forslaget og står til rådighed for en uddybning og for dialog om en administrerbar udmøntning.

Med venlig hilsen

Michael Schrøder Chefkonsulent
Dansk Fjernvarme
mss@danskfjernvarme.dk
Tlf: +45 3090 2766

European Energy A/S
Gyngemose Parkvej 50
2860 Søborg
+45 8870 8216
info@europeanenergy.dk
www.europeanenergy.com

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
[Recipient name and address - Jump to next field with F11]

21 September 2026

Høringssvar til udkast til seks bekendtgørelser om prioritering af kapacitet og tilslutning til det kollektive elforsyningsnet Journalnummer 2026-7200

European Energy takker for muligheden for at kommentere på udkastene til de seks bekendtgørelser, der skal udmønte lovforslag L 23 om prioritering af kapacitet i elnettet og sikre hensigtsmæssige rammer nettilslutning fremadrettet.

European Energy støtter grundlæggende, at den begrænsede netkapacitet anvendes effektivt, og at behandlingen af nettilslutningsanmodninger i højere grad tager hensyn til projekternes modenhed, fremdrift og konkrete påvirkning af elnettet. Prioritering kan imidlertid ikke erstatte den nødvendige og rettidige netudbygning. Modellen bør derfor indrettes, så den giver udviklere af vedvarende energiprojekter og andre kunder et klart incitament til at modne og teknisk optimere projekter, uden at skabe yderligere regulatorisk usikkerhed eller favorisere bestemte teknologier uafhængigt af deres faktiske påvirkning af nettet.

European Energy indsendte en række kommentarer til høringsversionen af lovforslaget, som også gør sig gældende ift. udmøntningen i bekendtgørelserne. Det drejer sig navnlig om den helt essentielle formulering af begrebet **netvenlighed**, hensynet til **samplacerede projekter** samt muligheden for at vurdere, om et vedvarende energianlæg udgør ét eller flere anlæg.

European Energy finder samtidig, at prioriteringsmodellen og adgangen til at meddele afslag bør betragtes som ekstraordinære og midlertidige redskaber i en akut kapacitetssituation. Det bør derfor fremgå tydeligt, at modellen ikke kan erstatte den nødvendige netudbygning, og at beføjelserne bør evalueres løbende og eventuelt omfattes af en solnedgangs- eller revisionsbestemmelse, så de ikke udvikler sig til en permanent begrænsning af virksomhedernes adgang til elnettet.

1. **Allerede tildelt kapacitet bør beskyttes mod genprioritering**

European Energy finder, at dispositioner inden for allerede tildelt kapacitet ikke i sig selv bør udløse en ny prioritering. Det afgørende bør være, om dispositionen indebærer et reelt nyt eller øget kapacitetsbehov, dokumenterbart øger belastningen af det kollektive elforsyningsnet eller udgør en konkret omgåelse af prioriteringsmodellen. Bestemmelserne om ændret anvendelse, forhøjelse af reduceret kapacitet og ibrugtagning af uudnyttet kapacitet bør derfor afgrænses væsentligt.
Det bør desuden præciseres, at kapacitet, der allerede er tildelt i en bindende nettilslutningsaftale, kan bringes i anvendelse i overensstemmelse med aftalen. En bred adgang

This document is the property of European Energy A/S. Subject to copyright protection. Uncontrolled copy when printed.

European Energy A/S
Gyngemose Parkvej 50
2860 Søborg
+45 8870 8216
info@europeanenergy.dk
www.europeanenergy.com

til efterfølgende genprioritering vil reducere værdien af nettilslutningsaftalen som investeringsgrundlag og sende et negativt signal til projektudviklere og finansieringsinstitutter.

1. **Netvenlighed bør være et operationelt og teknologineutralt kriterium**

Udkast til *bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet* definerer en række parametre, som kollektive elforsyningsvirksomheder skal lægge vægt på objektiv og ikke-forskelsbehandlende vis. Ved vurderingen kan der blandt andet lægges vægt på begrænset netadgang, belastningsprofil, geografisk placering, fleksibilitet og projektets øvrige tekniske og driftsmæssige egenskaber.

European Energy støtter denne brede tilgang, men finder, at bestemmelsen i sin nuværende form er for åben. Den beskriver, hvilke forhold der kan indgå, men ikke hvordan forholdene skal dokumenteres, vægtes eller sammenlignes. Det skaber risiko for uensartet administration og gør det vanskeligt for en projektudvikler at vide, hvilke investeringer eller projekttilpasninger af hensyn til netvenlighed, som konkret vil forbedre projektets prioritering.

European Energy anbefaler, at kapitel 5 om netvenlighed og § 15 præciseres, så følgende forhold udtrykkeligt indgår i vurderingen:

1. projektets maksimale samtidige nettoindfødning og nettoudtag i tilslutningspunktet,
2. projektets samlede belastningsprofil frem for de enkelte anlægs nominelle kapacitet,
3. graden af intern udligning mellem produktion, forbrug og lagring,
4. projektets evne til at reducere belastningen i konkrete timer eller driftssituationer med kapacitetsknaphed,
5. projektets evne til at øge forbrug eller lagring i perioder med overskydende produktion eller ledig netkapacitet,
6. om projektet gennem styring, begrænsning eller driftsforpligtelser kan dokumentere, at det ikke øger behovet for netudbygning,
7. om projektet udnytter et eksisterende tilslutningspunkt, eksisterende tekniske installationer eller kapacitet, som ellers ikke ville blive effektivt udnyttet, og
8. om projektets samlede indretning reducerer det kapacitetsbehov, som de enkelte anlæg ville have udløst ved separate tilslutninger.

Generelt bør det også fremgå, at kriterierne bør anvendes teknologineutralt. Et batteri, et Power-to-X-anlæg eller et andet fleksibelt produktions- og/eller forbrugsanlæg bør ikke vurderes alene ud fra sin teknologi eller nominelle kapacitet, men ud fra projektets dokumenterede nettovirkning i det relevante tilslutningspunkt og i den konkrete del af nettet.
Det bør samtidig præciseres, at netvenlighed kan dokumenteres på flere måder, og at begrænset netadgang ikke i sig selv er en forudsætning for at blive vurderet som netvenlig. Netkunder bør heller ikke stilles ringere, fordi relevante netprodukter endnu ikke er udviklet, anmeldt eller godkendt. I den situation bør konkrete, teknisk kontrollerbare og bindende projektvilkår kunne indgå i vurderingen.

2. **Samplacering bag samme tilslutningspunkt bør anerkendes eksplicit som netvenlighed**

European Energy udvikler i stigende grad projekter, hvor vedvarende energiproduktion, energilagring og fleksibelt forbrug samplaceres og anvender samme felt, transformer, kabelinfrastruktur eller nettilslutningspunkt. Sådanne projekter kan indrettes, så den samlede udveksling med det kollektive net er lavere, mere jævn eller mere styrbar end summen af de enkelte anlægs nominelle kapaciteter.

This document is the property of European Energy A/S. Subject to copyright protection. Uncontrolled copy when printed.

European Energy A/S
Gyngemose Parkvej 50
2860 Søborg
+45 8870 8216
info@europeanenergy.dk
www.europeanenergy.com

Høringsbrevet anfører, at batterier, der samplaceres med VE-anlæg med henblik på at lagre anlæggets produktion og forskyde leveringen, skal anses for energilagerkapacitet inden for brugerens almindelige produktionsbehov og dermed omfattes af kategori 2. Den konkrete bekendtgørelse anvender imidlertid en mindre præcis afgrænsning, hvor samplaceret energilagerkapacitet henføres til kategori 3, hvis den etableres ud over brugerens almindelige produktions- eller forbrugsbehov. Vurderingen skal blandt andet ske på grundlag af det aktuelle behov og den forventede udvikling inden for en "rimelig tidshorisont".

Denne forskel skaber betydelig usikkerhed. Begreberne "almindeligt produktions- eller forbrugsbehov" og "rimelig tidshorisont" bør derfor præciseres. Den afgørende vurdering bør ikke være, om batteriets nominelle kapacitet overstiger produktionens nominelle effekt, men om batteriet medfører et selvstændigt øget kapacitetsbehov i det kollektive net. Når det er sagt, mener European Energy stadig, at batterier samplaceret med vedvarende energianlæg per definition bør placeres i kategori to uagtet, om disse nettilsluttes med forbrug eller ej, da det alt andet lige afhjælper udbygning af elnettet, som ville skulle finde sted i et tilsvarende såkaldt *stand alone projekt,* da udveksling af elektricitet mellem teknologier ved *stand alone* vil ske via det kollektive elnet og ikke i anlægsinstallation.

European Energy anbefaler følgende princip:
Et samplaceret anlæg behandles som en samlet og netvenlig løsning, når anlæggene anvender samme nettilslutningspunkt og gennem dokumenterbar intern styring har et samlet maksimalt kapacitetsbehov, der er lavere end kapacitetsbehovet ved separat tilslutning af anlæggene.

Samplacering bør navnlig tillægges positiv betydning, når:

- produktion, forbrug og lagring styres under én samlet udvekslingskapacitet i tilslutningspunktet,
- batteriet lagrer lokal produktion og forskyder indfødningen til perioder med bedre netkapacitet,
- fleksibelt forbrug tilpasses den samtidige lokale produktion,
- anlæggene anvender samme felt og eksisterende tilslutningsinfrastruktur,
- samplaceringen reducerer behovet for nye felter, kabler, transformere eller netforstærkninger,
- og den aftalte driftsform kan overvåges og håndhæves gennem et fælles reguleringssystem.

Dette vil videreføre et centralt positivt element fra Energinets tidligere prioriteringsmodel. European Energy fremhævede allerede i sit høringssvar til denne model, at hybridprojekter, hvor produktion og forbrug i form af batterier eller Power-to-X samplaceres eller kobles på samme felt, bør kunne opnå en bedre prioritering på grund af deres mulige bidrag til neteffektivitet, balance og systemværdi.

3. **Samplacerede hybridprojekter bør som udgangspunkt behandles samlet**

Efter § 9, stk. 2 i *Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet* kan kapacitetsbehov fra flere anlæg eller aktiviteter, der anvender samme tilslutningspunkt, henføres til forskellige prioriteringskategorier og behandles særskilt. Denne adgang risikerer at underminere selve værdien af samplacering.

Hvis produktion, lagring og forbrug opdeles i separate kapacitetsbehov og prioriteringskategorier, selv om projektets netmæssige egenskaber alene kan vurderes samlet, risikerer modellen at belønne separate og mindre netvenlige projekter frem for samplacerede og integrerede løsninger.

This document is the property of European Energy A/S. Subject to copyright protection. Uncontrolled copy when printed.

European Energy A/S
Gyngemose Parkvej 50
2860 Søborg
+45 8870 8216
info@europeanenergy.dk
www.europeanenergy.com

European Energy anbefaler derfor, at udgangspunktet vendes om:
Anlæg og aktiviteter, der ansøges som samplaceret hybridanlæg og dermed kan udnytte nettilslutningen samt undergå fælles styring af den maksimale udveksling med nettet, skal behandles samlet. Særskilt behandling kan alene ske, hvis den kollektive elforsyningsvirksomhed konkret dokumenterer, at de enkelte anlæg udgør selvstændige kapacitetsbehov, eller at samlet behandling medfører en større belastning af nettet.

Dette princip vil også harmonere med reglerne om direkte linjer, hvor et samlet anlæg kan bestå af flere produktions- og forbrugsanlæg bag ét fælles nettilslutningspunkt, og hvor der kan dispenseres fra afstandskriteriet af blandt andet nettekniske, systemmæssige eller samplaceringsmæssige hensyn. I en situation med betydelige kapacitetsbegrænsninger bør private aktørers mulighed for at bidrage til hurtigere og mere omkostningseffektiv udbygning og udnyttelse af elinfrastrukturen i øvrigt også undersøges nærmere. Direkte linjer og lukkede distributionssystemer kan understøtte, at produktion, forbrug og fleksibilitet i højere grad sammentænkes.

4. **Modenhed bør supplere netvenlighed**

European Energy støtter, at projekter skal være tilstrækkeligt modne til at indgå i puljebehandlingen. § 16 i *Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet* giver mulighed for at lægge vægt på, om projektet forventes at kunne indgå en bindende nettilslutningsaftale inden næste puljebehandling.

Dette er efter European Energys opfattelse for snævert. Modenhed bør vurderes på grundlag af en række objektive og proportionale indikatorer, eksempelvis:

- dokumenteret rådighed over projektarealet,
- igangsat planproces,
- tids- og milepælsplan,
- teknisk koncept og enstregsdiagram,
- samt dokumenteret fremdrift mellem de enkelte behandlinger.

Der bør samtidig gives mulighed for at tage hensyn til, at komplekse samplacerede projekter indebærer flere parallelle myndigheds- og udviklingsspor. De bør ikke vurderes som mindre modne alene som følge af deres kompleksitet, hvis udvikleren kan dokumentere en samlet og realistisk plan for projektets gennemførelse.

Modenhedskravene bør fremgå af bekendtgørelsen for at sikre ensartet anvendelse på tværs af alle nettilslutningsprojekter. Dokumentationskravene bør desuden stige gradvist gennem processen, så ansøgere ikke skal afholde alle udviklingsomkostninger, før der foreligger en rimelig grad af sikkerhed om projektets prioritering og mulighed for nettilslutning.
En meddelt prioritering bør desuden fastholdes i en nærmere fastsat periode og kun kunne ændres inden for denne periode, hvis der foreligger væsentlige og dokumenterbare ændringer i projektets oplysninger, projektets netvenlighed eller kapacitetssituationen. Nye anmodninger fra andre netkunder bør ikke i sig selv kunne føre til ændring af en allerede meddelt prioritering, da det vil svække incitamentet til at investere i projektmodning og netvenlige løsninger.
Oplysnings- og dokumentationskravene bør være nødvendige, relevante og proportionale i forhold til anmodningens karakter, omfang og modenhed. Ansøgere bør ikke pålægges omfattende teknisk dokumentation eller yderligere projektmodning tidligere, end det er nødvendigt for

This document is the property of European Energy A/S. Subject to copyright protection. Uncontrolled copy when printed.

European Energy A/S
Gyngemose Parkvej 50
2860 Søborg
+45 8870 8216
info@europeanenergy.dk
www.europeanenergy.com

behandlingen af anmodningen, navnlig mens der fortsat er usikkerhed om muligheden for nettilslutning.

5. **Netvenlighed skal kunne dokumenteres med konkrete og bindende projektvilkår**

Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet fastsætter, at et forhold kun kan indgå i vurderingen af netvenlighed, hvis der foreligger tilstrækkelig dokumentation for, at forholdet vil være til stede og kan lægges til grund for disponeringen af kapaciteten. European Energy støtter dette princip. Dokumentation bør imidlertid ikke være begrænset til standardiserede netprodukter, der allerede er godkendt og tilgængelige. Netvenlighed bør også kunne dokumenteres gennem projektspecifikke, teknisk kontrollerbare og bindende vilkår, herunder:

- maksimal import- og eksportgrænse i tilslutningspunktet,
- dynamisk begrænsning af indfødning eller udtag,
- fælles plant controller eller effektreguleringssystem,
- tidsbestemte driftsbegrænsninger,
- fast ramp-rate,
- begrænsning af opladning fra nettet i bestemte situationer,
- og dokumenteret intern udligning mellem produktion, forbrug og lagring.

Bekendtgørelsen om fleksible tilslutningsaftaler forudsætter allerede, at sådanne aftaler kan omfatte kontrol og begrænsning af både indfødning og forbrug, og at metoderne skal sikre størst mulig forudsigelighed om begrænsningerne. Den indeholder desuden krav om et certificeret effektreguleringssystem. Det bør derfor præciseres, at et samplaceret projekt kan dokumentere netvenlighed gennem en bindende samlet udveklslingskapacitet i nettilslutningspunkt og et fælles effektreguleringssystem, også selv om de enkelte anlæg bag tilslutningspunktet har større nominelle kapaciteter.

6. **Fleksibel eller begrænset netadgang må ikke være det eneste kriterium**

European Energy støtter anvendelsen af fleksible tilslutningsaftaler, hvor de passer til projektets tekniske og kommercielle grundlag. Indgåelsen skal imidlertid være frivillig, og vilkårene skal være gennemsigtige, objektive, rimelige og ikke-diskriminerende.
Accept af begrænset netadgang bør derfor ikke udvikle sig til den eneste eller de facto afgørende måde at opnå en vurdering som netvenlig. Et projekt kan have behov for en fast trækningsret og samtidig være netvenligt gennem intern udligning, lagring, fleksibel produktion, et kontrolleret maksimalt nettotræk eller andre tekniske løsninger.

Vurderingen bør altid tage udgangspunkt i den konkrete og dokumenterbare belastning af nettet, ikke i om projektet har accepteret et bestemt på forhånd defineret netprodukt. Derudover ønsker European Energy at gøre opmærksom på, at en af de største usikkerhedselementer i begrænsede nettilslutningsaftaler udgøres af, at det til tider ikke er muligt for systemoperatøren at kvantificere antallet af timer, som en given nettilslutning vil være begrænset i løbet af et år eller flere år. Dette er uhensigtsmæssigt, da det medfører, at et givent projekt kan have svært ved at opnå finansiering, da finansieringsinstitutter ønsker sikkerhed for, hvor mange timer et projekt kan risikere at være afkoblet elnettet. European Energy anbefaler på den baggrund, at systemoperatørerne stiller relevante data til rådighed for at muliggøre, at netkunderne selv kan lave analyse af begrænsningsomfang.

Commented [JJ1]: Jeg synes vi skal anbefale, at system operatørene stiller relevante data til rådighed for at udviklere selv kan lave en analyse af begrænsningsomfang.

7. **Puljebehandling, afslag og klageadgang bør være transparente og retssikre**

This document is the property of European Energy A/S. Subject to copyright protection. Uncontrolled copy when printed.

European Energy A/S
Gyngemose Parkvej 50
2860 Søborg
+45 8870 8216
info@europeanenergy.dk
www.europeanenergy.com

European Energy støtter puljebehandling, hvis modellen bidrager til en mere effektiv disponering af den tilgængelige netkapacitet. For virksomhedernes investerings- og planlægningssikkerhed er det imidlertid afgørende, at der er transparens om, hvornår en anmodning indgår i en pulje, hvorfor den eventuelt ikke indgår, resultatet af behandlingen, tidspunktet for næste behandling og den forventede sagsbehandlingstid.
Afslag bør være sidste udvej. Inden der meddeles afslag, bør den kollektive elforsyningsvirksomhed have undersøgt, om anmodningen kan imødekommes gennem alternative tilslutningsvilkår, relevante netprodukter, fleksibilitet eller andre foranstaltninger, der kan forbedre projektets netvenlighed. Fremtidige højere prioriterede behov bør kun kunne begrunde afslag, hvis de er konkrete, dokumenterede og med tilstrækkelig sikkerhed forventes realiseret inden for en klar tidshorisont.
Det bør endvidere sikres, at kategori 2-projekter har reel adgang til at få prøvet de vurderinger, der ligger til grund for en væsentlig eller langvarig udskydelse af nettilslutningen, herunder kategoriindplacering og vurderingen af netvenlighed. Den manglende adgang til afslag for kategori 2 bør ikke samtidig afskære ansøgere fra effektiv prøvelse.

8. **Bekendtgørelse om systemansvarlig virksomhed – hjemmel til at sammenlægge projekter**

European Energy fastholder sin principielle modstand mod den foreslåede hjemmel i *bekendtgørelse om systemansvarlig virksomhed og anvendelse af transmissionsnettet* og den tilsvarende bestemmelse i netvirksomhedsbekendtgørelsen, hvorefter Energinet og netvirksomhederne kan vurdere, om et projekt eller anlæg skal anses for ét eller flere anlæg i nettilslutningsmæssig henseende. European Energy har gentagne gange gjort opmærksom på, at en sådan kompetence kan få vidtrækkende betydning for projektudvikling, nettilslutning, prioritering, teknisk design, finansiering og den samlede business case for vedvarende energiprojekter.

Kompetencen er efter European Energys opfattelse særligt problematisk, fordi den kan give Energinet og netvirksomhederne mulighed for at kræve, at et nyt anlæg nettilsluttes sammen med et andet nyt anlæg eller med et allerede eksisterende anlæg. Det rejser en række uafklarede problemstillinger om økonomi, tekniske ændringer, aftaleforhold og ansvar for eksisterende anlæg, som ikke er tilstrækkeligt behandlet i lovgrundlaget bag akutpakken. For investorer, långivere og ejere af eksisterende anlæg skaber kompetencen derfor betydelig usikkerhed, hvis dens rækkevidde ikke afgrænses klart.

European Energy finder endvidere, at en så indgribende kompetence bør have klar og udtrykkelig hjemmel i lovteksten. En afgørelse om, hvorvidt anlæg skal behandles som ét eller flere anlæg, er en væsentlig forvaltningsretlig afgørelse over for virksomheder og bør derfor ikke etableres eller udvides gennem lovbemærkninger, bekendtgørelsesbemærkninger eller efterfølgende fortolkninger af gældende ret. Hvis lovgiver ønsker, at en sådan kompetence skal bestå, bør den fremgå klart af selve loven med angivelse af dens formål, anvendelsesområde og grænser.

Det er derudover utilstrækkeligt, hvis vurderingen alene baseres på, hvad der er mest hensigtsmæssigt af hensyn til det kollektive net. En sådan formulering er ikke et tilstrækkeligt retligt kriterium for en afgørelse med så væsentlige konsekvenser. Afgørelsen kan få betydning for anlæggets kategorisering efter EU's nettilslutningsforordning, de tekniske krav til anlægget, producentbetaling og tilslutningsbidrag, tarifering, måler- og afregningsstruktur samt mulighederne for overplanting og samplacerede hybridanlæg med eksempelvis sol, vind og batterier bag samme tilslutningspunkt. Det er uforeneligt med hensynet til forudsigelighed og

This document is the property of European Energy A/S. Subject to copyright protection. Uncontrolled copy when printed.

European Energy A/S
Gyngemose Parkvej 50
2860 Søborg
+45 8870 8216
info@europeanenergy.dk
www.europeanenergy.com

investeringssikkerhed, hvis sådanne konsekvenser kan følge af et bredt og ubestemt hensigtsmæssighedsskøn.

European Energy finder også, at kompetencen bør vurderes i lyset af de almindelige EU-retlige krav om objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende kriterier for adgang til nettet. Afgørelser om anlægsafgrænsning kan få direkte betydning for en netbrugers adgang til tilslutning og bør derfor ikke bero på uensartede skøn hos forskellige netvirksomheder. Det bør sikres, at nationale regler om anlægsafgrænsning ikke anvendes på en måde, der strider mod EU-retligt bindende begreber og kategorier i nettilslutningsforordningerne.

European Energy finder derfor fortsat, at kompetencen bør udgå. Hvis kompetencen fastholdes, bør den afgrænses meget snævert og alene kunne anvendes, hvor der foreligger konkret og dokumenterbar omgåelse af nettilslutningsbekendtgørelsen og RfG-compliancekrav. Det bør samtidig præciseres, at kompetencen ikke kan anvendes til at kræve sammenlægning af selvstændige projekter alene med henvisning til fælles ejerkreds, geografisk nærhed, fælles udvikler, overlappende tidsplaner, brug af samme overordnede netområde eller det forhold, at projekterne samlet set måtte være mere hensigtsmæssige for nettet.

European Energy anbefaler på den baggrund, at bekendtgørelserne som minimum præciserer, at vurderingen kun kan ske efter klare, objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende kriterier, og at enhver afgørelse skal ledsages af begrundelse, forudgående partsinddragelse og adgang til effektiv prøvelse. Det bør endvidere fremgå udtrykkeligt, at allerede eksisterende anlæg, projekter med bindende nettilslutningsaftaler eller projekter, hvor der er foretaget væsentlige investeringer i tillid til en bestemt projektstruktur, ikke efterfølgende kan pålægges sammenlægning eller sammenkobling gennem denne kompetence.

Konklusion
European Energy støtter en prioriteringsmodel, der giver realistiske, modne og netvenlige projekter bedre mulighed for at opnå nettilslutning. Modellen bør imidlertid indrettes, så den belønner projekternes faktiske bidrag til en effektiv udnyttelse af nettet og ikke alene deres teknologi, kategori eller accept af et bestemt netprodukt.

Samplacerede projekter med produktion, forbrug og/eller energilagring bag samme felt eller tilslutningspunkt kan netop levere den fleksibilitet og interne udligning, som et presset elsystem har behov for. Det bør derfor fremgå direkte af bekendtgørelsen, at samplacering, fælles styring og reduceret samlet kapacitetsbehov er centrale positive kriterier ved vurderingen af netvenlighed.

European Energy står til rådighed for en nærmere teknisk dialog om udformningen af kriterier for samplacerede og hybride projekter.

Med venlig hilsen

Mathias Aarup Berg
Head of Regulatory Affairs
European Energy

This document is the property of European Energy A/S. Subject to copyright protection. Uncontrolled copy when printed.

18.09.2026

Energistyrelsen

Sendt via e-mail til elmarked@ens.dk

Kopi: sbcl@ens.dk og mdsdr@ens.dk

Journalnummer 2026-7200

Høringssvar Eurowind Energy - Høring over udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet

Eurowind Energy takker for muligheden for at afgive høringssvar til Energistyrelsens høring af udkast til seks bekendtgørelser om akutpakke og prioritering af kapacitet i det kollektive elnet.

Eurowind Energy støtter indførelsen af en prioriteringsmodel i det kollektive elnet i en situation med mangel på kapacitet. Det er for Eurowind Energy afgørende, at modellen udformes, så den ikke svækker investorsikkerheden eller skaber uens praksis mellem netområder og der bør være langsigtet transparens i vilkårene for adgang til elnettet. Nettilslutning bør fortsat baseres på objektive, transparente, proportionale og ikke-diskriminerende kriterier, og væsentlige beslutninger bør kunne efterprøves af Forsyningstilsynet.

Eurowind Energy henviser desuden til vores høringssvar til lovforslag om akutpakke til elnettet af 9. juli 2026. Vi bemærker, at høringen af lovforslaget ikke har ført til betydelige ændringer i lovforslaget.

Det er Eurowind Energys samlede vurdering, at den foreslåede model vil medføre forringede vilkår for investorer i vedvarende energi i Danmark på grund af væsentlige forringede rettigheder og mindre transparens for netkunder i det kollektive elforsyningsnet.

På samme måde som i Eurowind Energys høringssvar til lovforslaget er det vores vurdering, at prioriteringsmodellen er udtryk for en midlertidig kapacitetsmangel i transmissionsnettet og derfor bør bekendtgørelserne indeholde en solnedgangsklausul med en udløbsdato for de udvidede beføjelser, som tillægges Energinet og netvirksomhederne.

1. Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet

Eurowind Energy henviser til vores høringssvar til lovforslaget, hvor vi udtrykte bekymring for lovforslagets beføjelse til disponering af allerede tildelt kapacitet. Efter Eurowind Energys opfattelse vil dette udgøre ekspropriation. Bestemmelsen er fastholdt i bekendtgørelsens § 3 stk. 2 og disponering over kapacitet, som allerede er tildelt en netbruger gennem en bindende

Eurowind Energy A/S
Mariagervej 58 B
9500 Hobro
Denmark

Phone +45 9620 7040
E-mail info@ewe.dk

CVR 30 00 63 48

eurowindenergy.com

nettilslutningsaftale, vil være en alvorlig svækkelse af netbrugeres rettigheder og bør ikke ske uden kompensation.

Tilføjelse af energilagerkapacitet, ændret produktionssammensætning eller anden optimering inden for den aftalte maksimale indfødning i en allerede gældende nettilslutningsaftale bør ikke udløse en ny prioritering og det bør tilføjes i § 3 stk. 2 at disse ændringer er undtaget for prioritering.

Efter § 3, stk. 2, finder prioriteringsmodellen anvendelse på dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet, når dispositionen kræver den kollektive elforsyningsvirksomheds medvirken og indebærer en »*fornyet disponering*«. Ved vurderingen lægges bl.a. vægt på, om dispositionen indebærer »*en ændret anvendelse af den tildelte kapacitet, herunder om anvendelsen medfører en ændret kapacitetsudnyttelse eller belastningsprofil*«. Efter stk. 3 behandles sådanne dispositioner som nye anmodninger, herunder ved genetablering af et nedlagt tilslutningspunkt, forhøjelse af en reduceret kapacitet og ibrugtagning af uudnyttet kapacitet. Efter stk. 5, 2. pkt., medfører det forhold, at kapaciteten er tildelt ved en nettilslutningsaftale, ikke i sig selv, at en efterfølgende disposition er undtaget.

Virkningen skal ses i sammenhæng med udkastets øvrige bestemmelser. Efter § 6 er prioriteringen indikativ og kan løbende ændres. Efter § 18, stk. 2, finder afslagsreglerne ikke anvendelse på dispositioner, der efter § 3 behandles efter prioriteringsmodellen, og efter § 22 kan alene afgørelser om afslag indbringes for Forsyningstilsynet. En eksisterende netbruger, hvis disposition henføres til prioriteringsmodellen, kan således hverken opnå et formelt afslag, oplysninger efter § 20 om forbedringsmuligheder eller klageadgang. Dispositionen kan henstå uprioriteret på ubestemt tid og netbrugeren efterlades uden rettigheder.

1.1 Reglerne strider mod lovgivers udtrykkelige forudsætning

Det fremgår udtrykkeligt af de almindelige bemærkninger til L 23 side 4, at bemyndigelsen vil kunne anvendes til at fastsætte regler om disponering af allerede tildelt kapacitet, men at: »*Det vil ikke være muligt at fratage kunder kapacitet, der allerede er tildelt*.«. Udkastets § 3, stk. 6, gentager forudsætningen, men de foregående stykker udhuler den. En ret til kapacitet, som netbrugeren ikke kan tage i brug, ikke kan genoptage brugen af og ikke kan anvende med en ændret profil uden fornyet prioritering, er reelt indholdsløs. Det gælder i særdeleshed § 3, stk. 3, nr. 3, om »*ibrugtagning af uudnyttet kapacitet*«: Uudnyttet tildelt kapacitet er pr. definition allerede tildelt kapacitet, og en regel, hvorefter ibrugtagningen kræver fornyet prioritering, i hvilken forbindelse dispositionen kan nedprioriteres tidsubestemt, er reelt en fratagelse. Formel opretholdelse af »retten« i stk. 6 ændrer ikke ved, at rettighedens indhold, adgangen til at bruge kapaciteten, gøres betinget af en ny, skønsmæssig prioritering.

1.2 Reglerne rækker videre end bemyndigelsen

Bemyndigelsen i elforsyningslovens § 24, stk. 4, som affattet ved L 23, angår prioritering af »*anmodninger om tilslutning*« samt »*disponering af tildelt kapacitet*«. Lovbemærkningerne nævner som eksempler genetablering af nedlagte tilslutningspunkter, forhøjelse af reduceret leveringsomfang og aktivering af tidligere uudnyttet kapacitet. Udkastets § 3, stk. 2, går imidlertid væsentligt videre end disse eksempler, idet enhver disposition, der medfører »*en ændret kapacitetsudnyttelse eller belastningsprofil*«, kan udløse fornyet prioritering, også hvor det tildelte leveringsomfang i MW er uændret. Hvordan en netbruger anvender sin tildelte kapacitet inden

for aftalens rammer, er ikke en »*fornyet disponering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet*«, men udøvelse af en bestående ret. En så vidtgående regel savner klar dækning i bemyndigelsen, som må fortolkes i lyset af lovgivers forudsætning om, at tildelt kapacitet ikke kan fratages, jf. afsnit 1.1.

1.3 Indgreb i bestående aftaler og beskyttede rettigheder

Tildelt kapacitet hviler på bindende nettilslutningsaftaler, som netbrugerne har betalt tilslutningsbidrag og producentbetaling for, og som ligger til grund for betydelige investeringer. § 3, stk. 2-5, lægger nye, væsentlige begrænsninger på udnyttelsen af disse bestående rettigheder og har dermed karakter af regulering med virkning for allerede erhvervede rettigheder. § 3, stk. 5, 2. pkt., udtaler endda udtrykkeligt, at den aftalte tildeling »*ikke i sig selv*« undtager efterfølgende dispositioner. Så intensive indgreb i bestående formuerettigheder rejser spørgsmål i forhold til grundlovens § 73 og Den Europæiske Menneskerettighedskonventions første tillægsprotokols artikel 1 om beskyttelse af ejendom, og de kræver under alle omstændigheder en klar og utvetydig lovhjemmel, som ikke foreligger, jf. afsnit 1.2. Risikoen for erstatningskrav mod staten og for langvarige tvister bør indgå i overvejelserne ved udformningen af bekendtgørelsen.

1.4 Ubestemte kriterier, indikativ prioritering og manglende retsmidler

Kriterierne i § 3, stk. 2 og 4, er ubestemte: »*ændret anvendelse*«, »*ændret kapacitetsudnyttelse eller belastningsprofil*« samt »*varigheden og karakteren af den manglende anvendelse*« angives uden bagatelgrænser, tidsgrænser eller objektive tærskler. Det overlades dermed til den enkelte kollektive elforsyningsvirksomhed, der samtidig er netbrugerens aftalemodpart, skønsmæssigt at afgøre, hvornår en kundes adfærd udløser fornyet prioritering. Da prioriteringen efter § 6 tillige er indikativ og løbende kan ændres, stilles eksisterende netbrugere i en permanent usikkerhed.

Hertil kommer fraværet af retsmidler. Efter § 18, stk. 2, kan dispositioner ikke afsluttes med et formelt afslag, og efter § 22 er klageadgangen til Forsyningstilsynet begrænset til afgørelser om afslag. Afgørelsen om, at en disposition overhovedet er omfattet af § 3, stk. 2, der ofte vil være den reelt bebyrdende afgørelse, kan således hverken påklages eller udløser oplysningspligt efter § 20. Netbrugeren efterlades i et retligt tomrum uden afgørelse, uden begrundelse og uden klageadgang. Det er uforeneligt med almindelige retssikkerhedsmæssige krav til bebyrdende regulering og harmonerer dårligt med, at lovforslaget netop fremhæver Forsyningstilsynets klagebehandling og tilsyn som retssikkerhedsgarantier.

1.5 Vanskelig forenelighed med EU-retten

Elmarkedsdirektivets artikel 6 kræver, at adgangen til nettet administreres efter objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier. Reglerne i § 3, stk. 2-5, rammer systematisk netbrugere med variable eller fleksible profiler, herunder VE-anlæg, hybridanlæg og energilagre, hvis kapacitetsudnyttelse og belastningsprofil i sagens natur varierer, og forskelsbehandler dermed indirekte bestemte teknologier og forretningsmodeller. Dertil kommer det EU-retlige princip om beskyttelse af berettigede forventninger: Netbrugere, der har opnået tildelt kapacitet og indrettet deres investeringer herefter, har en beskyttelsesværdig forventning om at kunne udnytte den. Endelig bemærkes, at direktiv (EU) 2024/1711 og den øvrige reviderede EU-regulering forfølger enklere, hurtigere og mere forudsigelig netadgang for elektrificering og

vedvarende energi; en ordning, der gør udnyttelsen af allerede tildelt kapacitet usikker, trækker i den modsatte retning.

1.6 Reglerne modarbejder deres eget formål

Formålet med at inddrage dispositioner under prioriteringsmodellen er efter det oplyste at modvirke, at uudnyttet kapacitet »hamstres«. Reglerne vil imidlertid skabe det modsatte incitament. En netbruger, der risikerer, at uudnyttet eller reduceret kapacitet kun kan genaktiveres efter fornyet prioritering, vil have et stærkt incitament til aldrig at frigive, reducere eller lade kapacitet henstå, herunder til at opretholde kunstigt forbrug alene for at undgå, at kapaciteten anses for uudnyttet. Tilsvarende straffes netvenlig adfærd: En kunde, der frivilligt flytter last, indfører fleksibilitet eller ændrer sin profil af hensyn til nettet, risikerer netop derved at udløse »ændret belastningsprofil« efter § 3, stk. 2, og dermed fornyet prioritering. Reglerne modarbejder således både frivillig kapacitetsfrigivelse og den netvenlighed, som bekendtgørelsens kapitel 5 i øvrigt søger at fremme.

1.7 Proportionalitet: Formålet kan nås med fremadrettede midler

Hamstring og passiv kapacitetsreservation kan adresseres effektivt og uden indgreb i bestående rettigheder gennem fremadrettede instrumenter: Tidsbegrænsede kapacitetsreservationer, milepælskrav og bortfaldsklausuler i nye nettilslutningsaftaler, gebyrer for reservation af uudnyttet kapacitet samt frivillige ordninger for tilbagelevering af kapacitet mod kompensation. Sådanne vilkår kan indføres for fremtidige tildelinger og ved genforhandling, virker på et klart aftalegrundlag og skaber ikke den retsusikkerhed, som § 3, stk. 2-6, medfører. Når formålet kan nås med væsentligt mindre indgribende midler, er en ordning, der underkaster bestående rettigheder fornyet skønsmæssig prioritering, ikke proportional.

1.8 Anbefalinger angående dispositioner af uudnyttet kapacitet

Eurowind Energy anbefaler på baggrund af ovenstående følgende:

For det første bør § 3, stk. 2-6, udgå af bekendtgørelsen så prioriteringsmodellen alene finder anvendelse på nye anmodninger om tilslutning og på anmodninger om forøgelse af det tildelte leveringsomfang ud over det aftalte i en allerede eksisterende nettilslutningsaftale.

For det andet bør det, såfremt reglerne helt eller delvist opretholdes, udtrykkeligt fastsættes, at dispositioner inden for et uændret tildelt leveringsomfang, herunder ibrugtagning af uudnyttet kapacitet og ændringer i belastningsprofil, ikke udgør fornyet disponering, og at alene anmodninger om nyt eller forøget leveringsomfang omfattes.

For det tredje bør enhver afgørelse om, at en disposition er omfattet af § 3, stk. 2, i givet fald træffes som en begrundet afgørelse med klageadgang til Forsyningstilsynet, og undtagelsen i § 18, stk. 2, bør ophæves, så dispositioner ikke efterlades uden afslag, oplysningspligt og klageadgang.

For det fjerde bør der i givet fald fastsættes objektive bagatelgrænser og tidsgrænser, herunder en klart defineret minimumsperiode for, hvornår kapacitet kan anses for uudnyttet, samt overgangsregler, der friholder dispositioner forudsat i bestående aftaler.

Eurowind Energy A/S
Mariagervej 58 B
9500 Hobro
Denmark

Phone +45 9620 7040
E-mail info@ewe.dk

CVR 30 00 63 48

eurowindenergy.com

Eurowind Energy™

1.9. Tekniske bemærkninger

Det bemærkes, at § 18, stk. 4, henviser til »stk. 1, nr. 3«, som ikke findes, idet § 18, stk. 1, alene indeholder nr. 1 og 2, og at opregningen i § 7, stk. 1, fremstår uafsluttet. Disse forhold bør berigtiges inden udstedelsen.

2. Prioriteringskategorier i § 12 og § 15 i Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet

Det bør tilføjes i § 12, at samplacerede batterier, indenfor brugerens almindelige produktions- og forbrugsbehov, er inkluderet af kategori 2. Dette bør ikke alene fremgå af høringsbrevet. Eurowind Energy opfordrer desuden til, at bekendtgørelsen i § 12 tilføjes en definition af brugerens almindelige produktions- og forbrugsbehov. Dette vil sikre en ensartet anvendelse af bestemmelsen på tværs ad netselskaber og Energinet.

Det bør derudover tydeliggøres i § 12, hvordan klageadgangen er for anlæg i kategori 2, f.eks. over en vurdering af et projekts netvenlighed.

2.1 Netvenlighed

Det er Eurowind Energys opfattelse, at de kriterier og metoder, som Energinet og netvirksomhederne vil anvende ved vurderingen af netvenlighed, er omfattet af metodegodkendelsesordningen i elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, jf. § 76, stk. 1, nr. 1, og derfor skal anmeldes til og godkendes af Forsyningstilsynet, inden de kan tages i anvendelse.

Dette følger for det første af Forsyningstilsynets afgørelse af 1. september 2026, hvorved tilsynet påbød Energinet at undlade at anvende ikke-godkendte prioriteringskriterier og modenhedskrav, for det andet af elforsyningslovens ordlyd og forarbejder og for det tredje af elmarkedsdirektivets artikel 59, stk. 7, litra a, som bestemmelserne gennemfører, og som ikke kan fraviges ved bekendtgørelse. En bekendtgørelse kan regulere indholdet af metoderne, jf. § 73 a, stk. 3, men kan ikke erstatte eller afskære den forudgående godkendelse hos den uafhængige regulerende myndighed.

Eurowind Energy anbefaler, at der i prioriteringsbekendtgørelsen indsættes en udtrykkelig bestemmelse om, at de kriterier og metoder, der anvendes ved vurdering af netvenlighed efter § 15, skal anmeldes til og godkendes af Forsyningstilsynet efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, jf. § 76, stk. 1, nr. 1, inden de tages i anvendelse, og at godkendte metoder offentliggøres. Indtil sådan godkendelse foreligger, bør netvenlighed ikke kunne tillægges vægt ved prioritering eller afslag.

I § 15 stk. 2 bør det præciseres, at en vurdering af netvenlighed bør være en vurdering ud fra en række af kriterier, som bl.a. oplistes i stk. 2. Bestemmelsen bør ikke give lovhjemmel til at netselskaberne og Energinet de facto indfører et krav om anvendelse af afbrydelighedsprodukter ved nettilslutning ved alene at vurdere et projekts netvenlighed ud fra anvendelsen af afbrydelighedsprodukter.

De nuværende afbrydelighedsprodukter udarbejdet af netselskaberne og Energinet er primært relevante for f.eks. elkedler og varmepumper, som er supplerende varmekilder på kraftvarmeværker.

Eurowind Energy A/S
Mariagervej 58 B
9500 Hobro
Denmark

Phone +45 9620 7040
E-mail info@ewe.dk

CVR 30 00 63 48

eurowindenergy.com

Afbrydelighedsprodukterne kan i deres nuværende udformning ikke understøtte investeringer i vedvarende energi, pga. den betydelige usikkerhed i antallet af årlige timer, hvor et projekt med et afbrydelighedsprodukt ikke kan få adgang til det kollektive elnet.

Det er yderligere Eurowind Energys vurdering at, der i § 15 stk. 4 bør tilføjes en bestemmelse om tidsmæssigt varsel af ændringer af vilkår for netvenlighed. Ændringer af vilkårene for netvenlighed bør offentliggøres i rimelig tid inden ikrafttræden for at sikre gennemsigtighed.

2.2. Statsligt udpegede energiparker

Statsligt udpegede energiparker er udpeget for at samle energianlæg i egnede områder, understøtte en helhedsorienteret planlægning og accelerere udbygningen af vedvarende energi. Hvis disse projekter ikke samtidig sikres en reel adgang til netkapacitet, risikerer den statslige udpegning at miste sin praktiske effekt.

Eurowind Energy anbefaler derfor, at nettilslutning af anlæg i statsligt udpegede energiparker omfattes af kategori 1. Alternativt bør bekendtgørelsen fastsætte en særskilt og bindende prioritering inden for kategori 2, som afspejler den politiske beslutning og de betydelige offentlige og private ressourcer, der er investeret i områdernes planlægning.

3. Systemansvarsbekendtgørelsens § 6 a og netvirksomhedsbekendtgørelsens § 30 a

Eurowind Energy henviser til vores høringssvar til lovforslaget og kommentarerne til den udvidede nettilslutningskompetence hos Energinet og netvirksomhederne. Beføjelsen vil skabe usikkerhed hos investorer og ejere af eksisterende anlæg uden en klar afgrænsning af beføjelsen.

Muligheden for, at Energinet og netselskaberne kan kræve et nyt anlæg nettilsluttet sammen med et andet nyt anlæg eller et eksisterende anlæg vil rejse en lang række af problemstillinger i forhold til usikkerhed om økonomi og tekniske ændringer på eksisterende anlæg, som ikke er behandlet i forbindelse med udarbejdelsen af lovgrundlaget bag akutpakken. Den meget vidtgående beføjelse, som tillægges Energinet og netselskaberne bør derfor beskrives yderligere i bekendtgørelsen og rækkevidden af beføjelsen bør tydeliggøres så usikkerheden for netbrugere reduceres.

3.1 Kompetencen etableres gennem bemærkninger i strid med legalitetsprincippet og god lovkvalitet

Afgørelser om, hvorvidt anlæg tilsluttes som ét eller flere anlæg, er indgribende forvaltningsafgørelser over for virksomheder. Efter legalitetsprincippet kræver indgribende beføjelser klar hjemmel (det skærpede hjemmelskrav), og efter almindelige principper for lovkvalitet, som beskrevet i Justitsministeriets vejledning om lovkvalitet, skal reguleringens indhold fremgå af selve lovteksten. Lovbemærkninger kan ikke i sig selv skabe eller udvide en kompetence, og Folketinget vedtager lovtekst, ikke bemærkninger.

Bemærkningerne er hertil indbyrdes modstridende. Hvis gældende ret allerede indeholdt kompetencen, ville Forsyningstilsynets afgørelse ikke have »skabt usikkerhed«, og præciseringen ville være overflødig. Hvis gældende ret derimod ikke indeholder kompetencen, hvilket tilsynets afgørelse netop indikerer, er der tale om en materiel ændring, som efter grundlæggende principper skal gennemføres i lovteksten. Ministeriet kan ikke på én gang hævde, at ændringen

Eurowind Energy A/S
Mariagervej 58 B
9500 Hobro
Denmark

Phone +45 9620 7040
E-mail info@ewe.dk

CVR 30 00 63 48

eurowindenergy.com

intet ændrer, og begrunde den med behovet for at fjerne den retsusikkerhed, som klageinstansens afgørelse har skabt.

Det bemærkes i den forbindelse, at ministeriets opfattelse af, at kompetencen »*implicit følger af §§ 20, 22 og 28*« i elforsyningsloven, og at § 68 a, stk. 1, »*forudsættes*« at indeholde den fornødne hjemmel, er efterfølgende motivudtalelser om indholdet af allerede gældende ret. Sådanne udtalelser har begrænset retskildemæssig vægt og kan ikke træde i stedet for udtrykkelig hjemmel. Ønsker lovgiver, at kompetencen skal bestå, må den indskrives i selve lovteksten med angivelse af dens grænser.

3.2 Et ubestemt skøn uden lovfastsatte kriterier

Målestokken »*mest hensigtsmæssigt af hensyn til det kollektive net*« er ikke et retligt kriterium, men en åben interesseafvejning, der alene inddrager hensynet til nettet. Hverken lovteksten eller bemærkningerne angiver, hvilke hensyn der må eller skal inddrages, eller hvilken vægt ansøgerens projektafgrænsning, ejerforhold, teknisk selvstændighed, geografisk adskillelse eller tidsmæssig sammenhæng skal tillægges.

Afgørelsen om ét eller flere anlæg er samtidig blandt de mest konsekvensfyldte afgørelser i en nettilslutningsproces. Den er bestemmende for anlæggets kategorisering efter RfG-forordningen og dermed for de tekniske krav, for producentbetaling og tilslutningsbidrag, for tarifering, for måler- og afregningsstruktur samt for muligheden for overplanting og samplacerede hybridanlæg, eksempelvis sol, vind og lager bag samme tilslutningspunkt. At henlægge en afgørelse med sådanne virkninger til et frit hensigtsmæssighedsskøn er uforeneligt med kravet om forudsigelighed i reguleringen og undergraver investeringssikkerheden i VE-udbygningen på et tidspunkt, hvor lovforslagets erklærede formål netop er at understøtte elektrificering og grøn omstilling.

Bemærkningerne anerkender selv problemet, idet det anføres, at der ved udmøntningen vil kunne fastsættes bestemmelser, der »*indhegner skønsbeføjelsen*«. En sådan indhegning bør ikke være en mulighed, men en pligt, og dens hovedlinjer bør fremgå af loven.

3.3 Afgørelseskompetence hos parter med egeninteresse

Netvirksomhederne er private monopolvirksomheder, der ikke er en del af den offentlige forvaltning. Forvaltningsloven gælder ikke for dem, og lovforslaget »forudsætter« alene, at forvaltningsretlige grundsætninger om saglighed, lighed og proportionalitet iagttages. Henlæggelse af myndighedsudøvelse til private kræver efter almindelige forvaltningsretlige principper udtrykkelig og klar lovhjemmel og bør ledsages af lovfæstede processuelle garantier om begrundelse, partsinddragelse og klageadgang. Ingen af disse garantier lovfæstes.

Hertil kommer, at Energinet og netvirksomhederne ikke er neutrale i spørgsmålet. Afgrænsningen af, hvad der udgør ét anlæg, påvirker deres egne omkostninger til netudbygning, deres tarifindtægter og deres aftaleretlige position som modpart i nettilslutningsaftalerne. Ordningen indebærer dermed, at den ene aftalepart ensidigt og skønsmæssigt fastlægger en forudsætning af væsentlig økonomisk betydning for den anden part, i eget favør, og uden lovbestemte kriterier. En sådan strukturel interessekonflikt taler afgørende imod at placere et frit skøn hos netop disse aktører.

Eurowind Energy A/S
Mariagervej 58 B
9500 Hobro
Denmark

Phone +45 9620 7040
E-mail info@ewe.dk

CVR 30 00 63 48

eurowindenergy.com

Eurowind Energy™

3.4 Vanskelig forenelighed med EU-retten

RfG-forordningen og DCC-forordningen (Kommissionens forordning (EU) 2016/1388) fastlægger EU-retligt bindende begreber og kategorier for tilslutning af anlæg. Forsyningstilsynets afgørelse af 9. maj 2025 er netop truffet på grundlag af RfG-forordningen. Forordninger har forrang for national ret og gælder umiddelbart. En national skønsbeføjelse kan derfor ikke anvendes til at fravige forordningernes anlægsafgrænsning, og bemærkningernes forudsætninger om skønnets rækkevidde ændrer ikke herved. Lovforslaget forholder sig ikke til det materielle indhold af tilsynets EU-retlige vurdering, men søger alene at flytte kompetencen.

Elmarkedsdirektivets artikel 6 kræver, at tredjepartsadgang til nettet sker på grundlag af objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier, der anvendes ensartet. Et frit hensigtsmæssighedsskøn fordelt på Energinet og netvirksomhederne kan ikke sikre ensartet anvendelse og opfylder hverken kravet om objektivitet eller gennemsigtighed. Det bemærkes, at lovforslaget i afsnit 8 selv fremhæver, at prioriteringsmodellen er forenelig med artikel 6, netop fordi den bygger på »objektive, gennemsigtige og ikkeforskelsbehandlende kriterier«. Samme standard må nødvendigvis gælde for afgørelser om anlægsafgrænsning, der er bestemmende for adgangen til nettet.

Endelig harmonerer et udvidet, ulovbestemt skøn dårligt med formålet bag direktiv (EU) 2024/1711 og den reviderede VE-regulering om enklere, hurtigere og mere forudsigelig nettilslutning af vedvarende energi.

3.5 Utilstrækkelig klageadgang og prøvelse

Klageadgang til Forsyningstilsynet »forventes« alene fastsat på bekendtgørelsesniveau. Efter elforsyningslovens § 90, nr. 1, kan ministeren endvidere afskære klageadgang over kollektive elforsyningsvirksomheders afgørelser. Kombinationen af et ubestemt skøn, et afgørelsesorgan med egeninteresse og en klageadgang, der ikke er lovfæstet og kan afskæres administrativt, er retssikkerhedsmæssigt uacceptabel.

Principielt betænkeligt er det tillige, at lovgiver med motivudtalelser om »gældende ret« reelt søger at korrigere den uafhængige regulators konkrete klageafgørelse med fortolkningsmæssig virkning bagud. Det underminerer klagesystemets funktion og er vanskeligt foreneligt med den uafhængighed for den regulerende myndighed, som elmarkedsdirektivets artikel 57 forudsætter.

3.6 Proportionalitet: et mindre indgribende alternativ findes

Det legitime formål, at hindre omgåelse af prioriteringsreglerne og sikre teknisk forsvarlig tilslutning, kan fuldt ud varetages med objektive regler. Ministeren kan i bekendtgørelse fastsætte kriterier for, hvornår flere anlæg anses som ét, eksempelvis samme tilslutningspunkt, ejermæssig og funktionel sammenhæng, geografisk nærhed og tidsmæssig sammenhæng mellem ansøgninger, anvendt ensartet i hele landet og med ansøgerens projektafgrænsning som udgangspunkt. Regler frem for skøn giver samme værn mod omgåelse med et væsentligt mindre indgreb i forudsigeligheden. Når formålet kan nås med et mindre indgribende middel, er det frie skøn hverken nødvendigt eller proportionalt.

3.7 Anbefalinger til ændringer i bekendtgørelserne angående nettilslutningskompetencen

Eurowind Energy A/S
Mariagervej 58 B
9500 Hobro
Denmark

Phone +45 9620 7040
E-mail info@ewe.dk

CVR 30 00 63 48

eurowindenergy.com

Eurowind Energy opfordrer til at søge bekendtgørelserne og lovforslaget ændret på følgende punkter:

For det første bør kompetencen og dens grænser fremgå af bekendtgørelserne og lovteksten. Det bør fremgå af § 67 i lovforslaget, at ministeren fastsætter objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier for, hvornår anlæg tilsluttes som ét eller flere anlæg, og at Energinets og netvirksomhedernes afgørelser træffes på grundlag af disse kriterier og ikke efter eget hensigtsmæssighedsskøn.

For det andet bør det lovfæstes, at ansøgerens projektafgrænsning lægges til grund, medmindre de fastsatte kriterier konkret og begrundet tilsiger andet.

For det tredje bør klageadgangen til Forsyningstilsynet lovfæstes for disse afgørelser, og adgangen til at afskære klage efter § 90 bør ikke omfatte dem.

For det fjerde bør beskyttelsen af eksisterende tilsluttede anlæg og projekter med gældende nettilslutningsaftaler mod tvungen sammenkobling, der i dag alene fremgår af bemærkningerne, indskrives i lovteksten eller som minimum i bekendtgørelse.

For det femte bør bemærkningernes udsagn om, at præciseringen ikke medfører ændringer af gældende ret, udgå eller korrigeres, således at retsstillingen ikke søges fastlagt bagudrettet gennem motivudtalelser.

4. Afsluttende bemærkninger

Eurowind Energy støtter målet om en mere hensigtsmæssig udnyttelse af elnettet. En prioriteringsmodel kan imidlertid kun skabe de nødvendige rammer for den fortsatte udbygning med vedvarende energi, hvis den samtidig giver udviklere, investorer og de kollektive netvirksomheder klare og stabile rammer. De endelige bekendtgørelser burde derfor sikre gennemsigtighed og klageadgang samt beskytte eksisterende aftaler og VE-projekters adgang til nettet.

Eurowind Energy er til rådighed for en uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen

Søren Klinge

skl@ewe.dk

Finans Danmarks bemærkninger til bekendtgørelser om prioritering af kapaciteten i elnettet

FINANS DANMARK

Høringssvar

22. september 2026
Dok. nr.: FIDA-2060232074-694785-v1
Kontakt Frederik Dam Hansen

Indledning

Finans Danmark takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Finans Danmark repræsenterer banker, realkreditinstitutter og øvrige finansielle virksomheder i Danmark, som både varetager kritisk betalingsinfrastruktur og finansierer den grønne omstilling, herunder virksomheders elektrificering af produktionen. Det er derfor afgørende, at reguleringen både beskytter adgangen til el for samfundskritiske finansielle tjenester og skaber gennemsigtige rammer for de investeringer, der skal understøtte omstillingen.

En mere styret og gennemsigtig prioritering af kapaciteten i elnettet – frem for tildeling efter "først til mølle"-princippet – er et vigtigt bidrag til, at kapacitet i højere grad går til kritisk infrastruktur og projekter med et reelt og aktuelt behov.

En mere effektiv og forudsigelig kapacitetsallokering i elnettet er en forudsætning for hele den grønne omstilling – og dermed også for finanssektorens muligheder for at understøtte omstillingen med finansiering. Uforudsigelige flaskehalse i elnettet udgør i sig selv en risikofaktor for de investeringer, som banker og realkreditinstitutter finansierer. Forudsigelighed og gennemsigtighed er helt central i udmøntningen af lovforslagets regler, både for de virksomheder og projekter der ønsker nettilslutning og for de finansielle institutter, der finansierer projekterne.

Finans Danmark rejser nedenfor en række opmærksomhedspunkter til høringen om seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet.

Samfundskritiske finansielle tjenester og kritisk betalingsinfrastruktur

Finans Danmark opfordrer til, at samfundskritiske finansielle tjenester udtrykkeligt angives som eksempel på en samfundskritisk funktion, der kan prioriteres kapacitet til i elnettet. Det bør samtidig præciseres, at den kritiske it-infrastruktur, der understøtter betalingsinfrastruktur, værdipapirhandel og øvrige samfundskritiske finansielle funktioner, samt den fortsatte udbygning af beskyttelsen af denne infrastruktur, ikke risiker at blive nedprioriteret i den foreslåede model. Det er væsentligt at disse aktiviteter, og løbende udbygning af dem, omfattes af kategori 1, når den konkrete nettilslutning har en nær og væsentlig tilknytning til funktionen og er nødvendig for dens opretholdelse.

Bekendtgørelsen fastlægger, at vurderingen foretages konkret af den kollektive elforsyningsvirksomhed. Uden mere operationelle kriterier og tydelige eksempler består der derfor en risiko for forskellig praksis og usikkerhed om adgangen til den kapacitet, som kan blive nødvendig for at opretholde centrale finansielle tjenester.

Adgang til betalingsinfrastruktur og andre centrale finansielle tjenester er en grundlæggende forudsætning for, at samfundet kan fungere. Hvis infrastrukturen svigter, kan borgere ikke betale i butikker, virksomheder kan ikke modtage betalinger, lønninger og offentlige udbetalinger kan blive forsinket, og centrale finansielle markeder kan blive påvirket, hvis man ikke kan handle værdipapirer. Stabil elforsyning til den underliggende it-infrastruktur handler derfor ikke alene om drift, vækst eller effektivisering, men om at sikre fortsat adgang til samfundskritiske tjenester – også under kriser, cyberangreb og andre nedbrud.

Den finansielle sektor er allerede udpeget som samfundskritisk i både europæisk og national regulering. NIS2-reglerne omfatter blandt andet bankvirksomhed og finansiel markedsinfrastruktur som kritiske sektorer, mens DORA stiller omfattende krav til finansielle virksomheders digitale operationelle robusthed. Opfyldelsen af disse krav forudsætter, at sektoren og dens kritiske leverandører har adgang til den nødvendige og stabile elkapacitet.

Finans Danmark anbefaler derfor, at det i bekendtgørelsen præciseres, at samfundskritiske finansielle tjenester kan anses som en samfundskritisk funktion i reglernes forstand, når den konkrete anmodning er nødvendig for funktionens opretholdelse.

Dette kan eksplicit sikres ved at indsætte formuleringen "samfundskritiske finansielle tjenester" som eksempel direkte i bekendtgørelsens § 10, stk. 3, om prioriteringskategorier. En sådan præcisering vil sikre en ensartet anvendelse på tværs af netvirksomheder og mindske risikoen for, at kritisk betalingsinfrastruktur og den it-infrastruktur, som understøtter den, falder mellem to stole i elnetreguleringen.

Klar og operationel afgrænsning prioriteringskategorierne

Det er afgørende for erhvervslivets og finanssektorens forudsigelighed, at det klart fremgår, hvilke typer projekter der falder ind under den beskyttede kategori 2 (elektrificering og grøn omstilling). Finans Danmark opfordrer til, at kriterierne udformes bredt og operationelt, så de reelt dækker industrivirksomheders elektrificering af produktionsprocesser. Uklarhed om grænsedragningen, f.eks. i forhold til projekter der kombinerer elektrificeret produktion med egen energilagring eller fleksibelt forbrug, vil skabe unødig usikkerhed i kreditvurderingen af sådanne projekter. Der er også behov for klar afgrænsning og prioritering på VE-produktionssiden og dennes leverancefleksibilitet og lagringsevne.

Gennemsigtighed om sagsbehandling og "netvenlighed"

Prioritering inden for kategori 2-4 afhænger blandt andet af projekternes netvenlighed. Bekendtgørelsen om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet fastlægger, at der kan lægges vægt på begrænset netadgang og andre fleksible vilkår, belastningsprofil, geografisk placering, fleksibilitet samt tekniske og driftsmæssige egenskaber. Adgang til oplysninger om netkapacitet, belastningsgrad og tilslutningsmuligheder spiller en stor rolle både for långivere og låntagere. Bedre datagrundlag vil styrke de finansielle institutters rådgivning og gøre det lettere at foretage kvalificerede kreditvurderinger af projekter, der er afhængige af adgang til elnettet. Da vurderingen afhænger af den konkrete kapacitetssituation og kan variere mellem netområder og over tid, er der behov for gennemsigtig og ensartet vejledning om dokumentationskrav, vurderingsmetoder og tilslutningsmuligheder. Det er en forudsætning for, at finansielle virksomheder kan rådgive og kreditvurdere projekter på et oplyst grundlag.

Tydelig sammenhæng mellem positiv prioritering og nettilslutning

Det fremgår af høringsnotatet, at større anmodninger skal behandles i puljer, og at kategoriindplacering og prioritering er foreløbige tilkendegivelser som led i sagsbehandlingen. En foreløbig prioritering kan ikke ændres vilkårligt, men kan ændres på grundlag af udviklingen i kapacitetssituationen, projektets oplysninger eller andre saglige forhold. Det styrker forudsigeligheden. Men virksomheder og deres finansieringspartnere har fortsat behov for et solidt og rettidigt grundlag for beslutninger om kapitaltilførsel. Den kollektive elforsyningsvirksomhed bør have mulighed for at fastlægge en klar og forudsigelig proces for en bindende aftale. Finans Danmark opfordrer derfor til, at puljebehandlingen tilrettelægges med klare kadencer, gennemsigtige kriterier og hurtig tilbagemelding om den indikative prioritering, og at positivt prioriterede projekter hurtigst muligt kan omsætte denne til en bindende nettilslutningsaftale, når de nødvendige betingelser er opfyldt.

FORBRUGERRÅDET tænk

Energistyrelsen (elmarked@ens.dk)
med kopi til sbcl@ens.dk og mdsdr@ens.dk

Dok. 335071
18. september 2026

Forbrugerrådet Tænks høringssvar til bekendtgørelser om prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig nettilslutning

Forbrugerrådet Tænk takker for muligheden for at afgive bemærkningers til de seks bekendtgørelser, der er sendt i høring som opfølgning på lovforslag L23 om prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig tilslutning til elnettet m.v.

Overordnede bemærkninger
Forbrugerrådet Tænk finder det positivt, at den nye prioriteringsmodel etablerer et mere klart grundlag for håndtering af kapacitetsknaphed i elnettet, og at modellen har til formål at sikre, at begrænset netkapacitet anvendes til de samfundsmæssigt vigtigste behov samt understøtter elektrificeringen og den grønne omstilling. Vi ser særligt positivt på, at husholdningsforbrugere indgår blandt de højest prioriterede behov i kategori 1, så deres behov ikke fortrænges af andre store kapacitetskrævende projekter i situationer med kapacitetsmangel. Der bør være mere gennemsigtighed om prioriteringerne, så det kan dokumenteres, at ordningen faktisk understøtter en omkostningseffektiv grøn omstilling for husholdningsforbrugerne. Vi finder det desuden vigtigt, at vurderingen af såkaldt netvenlighed sker på baggrund af klare, efterprøvelige og objektive kriterier, så prioriteringen af netkapacitet kan ske på en ikke-diskriminerende måde.

Behov for gennemsigtighed
Den nye prioriteringsmodel indebærer, at netvirksomhederne i flere situationer skal foretage vurderinger af blandt andet projekters netvenlighed og deres placering inden for prioriteringssystemet. Forbrugerrådet Tænk finder derfor, at der bør være størst mulig gennemsigtighed om de kriterier og vurderinger, som ligger til grund for prioriteringerne. Det vil styrke tilliden til ordningen og mindske risikoen for uenighed om, hvorvidt kapacitet disponeres på et objektivt og ikke-diskriminerende grundlag. Vi opfordrer derfor til, at netvirksomheder og myndigheder løbende offentliggør aggregerede oplysninger om prioriterede og afviste anmodninger samt de kriterier, der i praksis tillægges vægt ved vurderinger af netvenlighed.

Forbrugerperspektivet bør indgå tydeligere
Formålet med prioriteringsmodellen er blandt andet at understøtte elektrificering og grøn omstilling. Forbrugerrådet Tænk finder, at det i den fremtidige administration af reglerne er væsentligt, at der også ses på konsekvenserne for almindelige elkunder. Dette er centralt, da beslutninger om prioritering af knap kapacitet kan påvirke behovet for netudbygning og dermed på længere sigt de omkostninger, der finansieres gennem forbrugernes nettariffer. Vi opfordrer derfor til, at der løbende følges op på konsekvenser af prioriteringsmodellen for husholdningsforbrugere, herunder dens betydning for elektrificeringen af husholdninger og de samlede omkostninger i energisystemet.

Skønsbeføjelser og klageadgang
Forbrugerrådet Tænk noterer sig positivt, at ændringerne i systemansvarsbekendtgørelsen og netvirksomhedsbekendtgørelsen præciserer, at netvirksomheder og Energinet ved udøvelse af deres skøn

skal handle gennemsigtigt, objektivt og ikke-diskriminerende, og at deres afgørelser skal være proportionale. Det er ligeledes positivt, at Forsyningstilsynet foreslås som klagemyndighed for disse afgørelser. Forbrugerrådet Tænk finder det vigtigt, at disse principper også afspejles i den praktiske administration af reglerne, da de nye ordninger giver netvirksomhederne et betydeligt skøn ved prioritering og nettilslutning.

Venlig hilsen

Uffe Rabe Krag
Politisk chef

Christian Sand
Forbrugerpolitisk seniorrådgiver

Forsyningstilsynet

Energistyrelsen
Center for Elektrificering
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Forsyningstilsynets høringssvar til høring over seks bekendtgørelser, herunder om bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet, Energistyrelsens jour.nr 2026-7200

22. september 2026

J.nr.: 26/03776
JURSEK

Generelle bemærkninger

Udkast til bekendtgørelser:

Energistyrelsen har den 25. august 2026 sendt seks udkast til bekendtgørelser i høring, om:

- prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet
- varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter
- systemansvarlig virksomhed og anvendelse af eltransmissionsnettet
- fleksible nettilslutningsaftaler
- nettilslutning af elproduktionsanlæg
- tilladelseskriterier, vilkår, ansøgningsproces for etablering af direkte linjer på land- og søterritoriet

Bekendtgørelserne er udmøntning af bemyndigelserne i lovforslag nr. L23 om prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig tilslutning til elnettet m.v. til at fastsætte regler om: (1) øget adgang til at prioritere netkapaciteten, (2) mulighed for afvisning af visse anmodninger, som ikke opfylder bestemte kriterier og (3) præcisering af kompetence til at træffe beslutning om mest hensigtsmæssig nettilslutning.

I de følgende seks afsnit har Forsyningstilsynet anført sine bemærkninger til de seks bekendtgørelsesudkast ét for ét. Når der henvises til bestemmelser i udkastene, henvises til hhv. ”bekendtgørelsen” og §-nummer i udkastet uden yderligere angivelse af, at der er tale om foreslåede regler.

FORSYNINGSTILSYNET
Torvegade 10
3300 Frederiksværk
T: 4171 5400

Digital Post til os:
Send via virk.dk
Send via borger.dk

Vedr. forslag til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet

Bekendtgørelsen har til formål at udmønte bemyndigelsen til at fastsætte regler om øget adgang til prioritering og disponering af netkapaciteten samt regler om afslag på anmodning om nettilslutning i lovforslag nr. L23 om prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig tilslutning til elnettet m.v.. Reglerne udmøntes i en ny prioriteringsmodel, der blev beskrevet i den politiske forståelse om en akutplan for elnettet.

Den foreslåede bekendtgørelse fastlægger en prioriteringsmodel for behandling af nettilslutningsanmodninger og dispositioner til det kollektive elforsyningsnet.

Prioriteringsmodellen danner grundlag for en prioriteret anvendelse af kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet og har til formål at sikre, at den tilgængelige kapacitet i en knaphedssituation disponeres til de samfundsmæssigt vigtigste behov samt til elektrificeringen og den grønne omstilling.

Forsyningstilsynet har følgende bemærkninger:

Forsyningstilsynets generelle betragtninger og anbefalinger
Forsyningstilsynet henviser indledningsvis til sit høringssvar om af 10. juli 2026 om udkast til et Forslag til ændring af elforsyningsloven og lov om fremme af vedvarende energi.

Forsyningstilsynet er fuldt ud opmærksom på, at der er en begrænset netkapacitet i det danske elnet, og at der er et akut behov for, at de kollektive elforsyningsvirksomheder kan prioritere mellem tilslutninger af systembrugeres[1] anlæg på en effektiv, hensigtsmæssig og rimelig måde.

Tilslutning af anlæg skal ske på objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende vilkår jf. elmarkedsforordningens artikel 3, litra q. Forsyningstilsynet skal godkende metoder for nettilslutning og -adgang og er således den kompetente myndighed til at træffe afgørelser om de kollektive elforsyningsvirksomheders metoder for fastsættelse af betingelser og vilkår, herunder tarifmetoder, for tilslutning til og brug af elnettet, jf. elforsyningsloven § 73 a. Tilsynets godkendelse skal foreligge inden metodernes ikrafttræden.

Forsyningstilsynet bemærker, at prioriteringsbekendtgørelsen giver elforsyningsvirksomhederne mulighed for at prioritere anmodninger om nettilslutning og -adgang, både i overordnede kategorier og inden for de enkelte kategorier.

Forsyningstilsynet antager, at bekendtgørelsen – som anføres at træde i kraft d. 12. oktober 2026 – påtænkes anvendt af elforsyningsvirksomhederne i forbindelse med

[1] Systembruger er ved 2019/944 elmarkedsdirektivets artikel 2, stk. 1, nr. 36, defineret som en fysisk eller juridisk person, der forsyner eller forsynes fra et transmissionssystem eller et distributionssystem.

puljebehandling af anmodninger i oktober 2026. Dette med baggrund i at elnettets kapacitet er udfordret, og at nettilslutning og -adgang er afgørende for samfundets funktionalitet, hvorfor situationen betragtes som akut, således Politisk forståelse om en akutplan for elnettet af 29. juni 2026.

Forsyningstilsynets anbefalinger

Forsyningstilsynet anbefaler, at prioriteringsbekendtgørelsen revideres på baggrund af de indkomne høringssvar samt efterfølgende på baggrund af erfaringerne fra arbejdet med den første puljebehandling. Forsyningstilsynet anbefaler tillige, at det tydeliggøres, at de kollektive elforsyningsselskaber skal anmelde metoder om prioritering til Forsyningstilsynets godkendelse, jf. elforsyningslovens §§ 73 a og 76, stk. 1, nr. 1. Forsyningstilsynet har i denne forbindelse en forpligtelse til at sikre, at markedsdeltagere kan tilgå elnettet på objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende vilkår, jf. elmarkedsforordningens artikel 3, litra q. Forsyningstilsynet vurderer, at dette både gælder den nærmere prioritering inden for de enkelte prioriteringskategorier, men også anvendelsen af et begreb som 'disposition' og et kriterie som 'netvenlighed'.

Forsyningstilsynet anbefaler videre, at Energistyrelsen tydeliggør, hvordan prioriteringskategorierne afspejler samfundskritiske forhold eller andre relevante hensyn. Forsyningstilsynet henviser i denne forbindelse bl.a. til nedenstående afsnit om *'Afgrænsningen af 'samfundskritisk funktion' (§ 10, stk. 3)'.* Forsyningstilsynet vurderer, at de kollektive elforsyningsvirksomheder alternativt kan udarbejde en metode om prioritering af systembrugere, hvor systemkritiske forhold kan indgå som en del af grundlaget for prioritering af adgang til elnettet.

Det bemærkes hertil, at Energinet med Forsyningstilsynets afgørelse af 1. september 2026 har modtaget et påbud med en frist på seks måneder om at undlade at anvende offentliggjorte prioriteringskriterier og modenhedskrav for adgang til elnettet uden Forsyningstilsynets forudgående godkendelse.

Det bemærkes, at Forsyningstilsynet gerne indgår i dialog med elforsyningsvirksomhederne med hensyn til vejledning om, hvordan en prioriteringsmetode, herunder kriterie for netvenlighed, med fordel kan udformes, så den efterfølgende behandling af anmeldte metoder kan ske så hurtigt som muligt.

Mulighederne for at klage over elforsyningsvirksomhedernes prioritering af nettilslutninger og dispositioner samt vurdering af netvenlighed

Forsyningstilsynet bemærker, at mulighederne for at klage efter prioriteringsbekendtgørelsen ikke er præciseret i bekendtgørelsen, da det alene fremgår at der kan klages over et afslag på en tilslutning. Denne klagemulighed fremgår af § 22, stk. 1.

Der er ikke i bekendtgørelsen fastsat en hjemmel, som giver mulighed for, at en systembruger kan klage over elforsyningsvirksomhedernes øvrige beslutninger efter bekendtgørelsen, herunder den prioriteringskategori som en konkret anmodning bliver indført i, ligesom der heller ikke gives mulighed for at klage over prioriteringen inden for den samme kategori. Der er heller ikke fastsat hjemmel til, at en systembruger kan klage over, at elforsyningsvirksomhederne kræver oplysninger eller dokumentation, som ikke er rimelige eller ikke er saglige, eller som er omkostningsfulde at indhente, jf.

§ 7, stk. 2. Tilsvarende kan systembrugere ikke klage over prioriteringen efter § 15, hvorefter elforsyningsvirksomhederne vil skulle vurdere og anvende netvenlighed på objektiv og ikke-forskelsbehandlende vis. Det ses heller ikke muligt, foren systembruger, at klage over, at deres projekt ikke bliver vurderet som samfundskritisk, jf. § 10, stk. 3.

Forsyningstilsynet bemærker, at hvis elforsyningsvirksomhederne – som private monopolvirksomheder, hvor forvaltningsloven alene gælder for Energinet, jf. lov om Energinet § 17 – skal have så vide rammer for at kunne nedprioritere og revidere i nettilslutninger, bør det overvejes i højere grad at sikre systembrugernes retsstilling. Det bør således være muligt at klage over flere af elforsyningsvirksomhedernes afgørelser og beslutninger i forbindelse med prioritering, ligesom Forsyningstilsynet bør have en bredere adgang til at føre tilsyn med virksomhedernes efterlevelse af den foreslåede bekendtgørelse.

Forsyningstilsynet bemærker videre, at klager, der indleveres til Forsyningstilsynet, vil skulle behandles i medfør af bekendtgørelse nr. 1216 om frister for Energitilsynets behandling af visse klager af 15. december 2011 ('Klagebekendtgørelsen'). Klagebekendtgørelsen fastsætter, at Forsyningstilsynet kan behandle klager over bl.a. vilkår og betingelser for adgang til elnettet. Det er derfor Forsyningstilsynets vurdering, at Forsyningstilsynet fortsat kan behandle klager over systembrugernes adgang til nettet, bl.a. i medfør af prioriteringsbekendtgørelsen, jf. klagebekendtgørelsens § 1, nr. 2. Det følger af bestemmelsen, at Forsyningstilsynet senest 2 måneder efter modtagelsen af en klage fra en klager, som har en væsentlig og individuel interesse i afgørelsen, skal behandle en klage over de kollektive elforsyningsvirksomheders forpligtelser efter den nugældende elforsyningslovs § 6 d til at stille deres ydelser til rådighed for elkunder på gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende vilkår.

Forsyningstilsynet har overvejet, om en manglende generel hjemmel til at klage skal forstås således, at systembrugerne kun har mulighed for at klage direkte til den myndighed, der har udstedt bekendtgørelsen efter de almindelige forvaltningsretlige principper om delegation. Forsyningstilsynet henleder i den sammenhæng opmærksomheden på elmarkedsdirektivets artikel 26, stk. 1, hvorefter medlemsstaterne skal sikre, at slutkunder har adgang til enkle, retfærdige, gennemsigtige, uafhængige og effektive ordninger til udenretslig bilæggelse af tvister vedrørende rettigheder og forpligtelser, der er fastsat i dette direktiv, gennem en uafhængig ordning som f.eks. en energiombudsmand eller et forbrugerorgan eller gennem en regulerende myndighed.

Forsyningstilsynet anbefaler på den baggrund, at der indføres en generel hjemmel for systembrugerne til at klage til Forsyningstilsynet over elforsyningsvirksomhedernes anvendelse af bestemmelserne i prioriteringsbekendtgørelsen.

Dispositioner vedrørende kapacitet (§ 3)

Forsyningstilsynet bemærker, at bekendtgørelsen vil udgøre en overordnet ramme for, hvordan elforsyningsvirksomhederne skal prioritere mellem kapacitetsbehov, herunder dem der søger en fornyet eller øget kapacitet i det kollektive elnet.

Forsyningstilsynet vurderer generelt, at de kollektive elforsyningsvirksomheders prioritering vil have en væsentlig indvirkning på, hvornår og hvordan en systembruger kan

opnå en tilslutning, samt i et vist omfang på allerede tildelt kapacitet. Dette skyldes, at elforsyningsvirksomhederne – ud over prioritering af indkomne nettilslutningsanmodninger – også vil skulle anvende prioriteringsmodellen på *"dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet, når dispositionen kræver den kollektive elforsyningsvirksomheds medvirken og indebærer en fornyet disponering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet.*".

Forsyningstilsynet bemærker, at begrebet 'disposition' anvendes meget hyppigt i bekendtgørelsen. Begrebet anvendes første gang i § 3, stk. 2:

> **§ 3, stk. 2.** Prioriteringsmodellen finder endvidere anvendelse på dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet, når dispositionen kræver den kollektive elforsyningsvirksomheds medvirken og indebærer en fornyet disponering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Ved vurderingen af, om en disposition indebærer en fornyet disponering af kapacitet, skal der bl.a. lægges vægt på, om dispositionen indebærer en ændret anvendelse af den tildelte kapacitet, herunder om anvendelsen medfører en ændret kapacitetsudnyttelse eller belastningsprofil.

Forsyningstilsynet bemærker, at der ikke er tale om et almindeligt begreb inden for energiretten, og at begrebet ikke er defineret ved lov. Det er derfor Forsyningstilsynets opfattelse, at anvendelsen af dette begreb efterlader et stort fortolkningsrum, når ikke det er defineret i bekendtgørelsens § 2.

Der anføres i § 3, stk. 3, alene en række eksempler, som *"bl.a. kan omfatte"* en 'disposition', men det efterlades fortsat uklart, hvad rammerne for en 'disposition' er, og hvorfor man ikke kan klage over elforsyningsvirksomhedernes vurdering af, hvad der kan klassificeres som en 'disposition' i bekendtgørelsens forstand. Som følge heraf vurderer Forsyningstilsynet, at der ved begrebet 'disposition' ikke er tale om et objektivt kriterie, men snarere et kriterie der forudsætter en skønsmæssig vurdering.

Prioriteringsmodellen (§§ 8 – 14)

Det fremgår af § 8, stk. 1, nr. 2, at kategori 2 betegnes som "Grøn omstilling og elektrificering":

> **§ 8, stk. 1.** Kollektive elforsyningsvirksomheder skal henføre anmodninger og dispositioner omfattet af § 3 til en af følgende prioriteringskategorier:
> 1) Kategori 1: Beskyttede behov og samfundskritiske funktioner
> 2) Kategori 2: Grøn omstilling og elektrificering.
> 3) Kategori 3: Energilageranlæg mv.
> 4) Kategori 4: Datacentre.

Forsyningstilsynet bemærker, at med den foreslåede § 12 beskrives kategori 2 som anmodninger, der ikke er omfattede af kategori 1, 3 eller 4. Forsyningstilsynet foreslår derfor, at den foreslåede § 8, stk. 1, nr. 2 ændres, således at titlen, som minimum afspejler den foreslåede § 12:

> **§ 12.** Kategori 2 omfatter anmodninger, der ikke er omfattet af kategori 1, 3 eller 4.

Forsyningstilsynet bemærker, at § 9, stk. 1, er uklar og ikke synes at have noget selvstændigt indhold ud over, hvad der i øvrigt fremgår af bekendtgørelsen:

> **§ 9.** Henføringen af anmodninger og dispositioner til prioriteringskategorierne sker på grundlag af en konkret og samlet vurdering af det kapacitetsbehov i det kollektive elforsyningsnet, der kan henføres til anmodningen eller dispositionen, inden for rammerne af denne bekendtgørelse.

Forsyningstilsynet foreslår derfor at slette § 9, stk. 1.

§ 9, stk. 2 regulerer tilfælde, hvor en anmodning omhandler tilslutningen af flere anlæg. Forsyningstilsynet bemærker, at en tilføjelse af et nyt anlæg (i form af samplacerede anlæg) kan medføre, at hele systembrugerens kapacitetsbehov kan blive henført til forskellige prioriteringskategorier og behandlet separat. Dette sker som følge af, at anlæggene skal anvende det samme tilslutningspunkt:

> **§ 9, stk. 2.** Omfatter en anmodning eller disposition flere anlæg eller aktiviteter, der anvender eller skal anvende samme tilslutningspunkt til det kollektive elforsyningsnet, kan hele eller dele af kapacitetsbehovet henføres til forskellige prioriteringskategorier og behandles særskilt efter prioriteringsreglerne i denne bekendtgørelse på grundlag af en samlet vurdering.

Forsyningstilsynet vurderer, at den § 9, stk. 2, skaber en uigennemsigtig retstilling for systembrugere - og særligt anlægsejere. Dette skyldes, at anlægsejere ikke på forhånd kan vide, om deres anlæg vil blive indplaceret i en samlet prioriteringskategori, eller vil blive inddelt i flere anlæg eller aktiviteter, der vil blive henført til hver sin prioriteringskategori. Forsyningstilsynet forstår, at dette f.eks. kan betyde, at hvis en virksomhed anlægger en produktionsvirksomhed med et tilhørende internt datacenter til eget brug, så kan de ikke på forhånd kan vide, om kapacitetsbehovet i praksis vil blive henført til forskellige kategorier. Efter den foreslåede bestemmelse er det Forsyningstilsynets vurdering, at det interne datacenter potentielt kan blive henført til den foreslåede prioriteringskategori 4 (og dermed blive nedprioriteret), mens resten af anlægget (produktionsvirksomheden) kan blive henført til prioriteringskategori 2.

Afgrænsningen af 'samfundskritisk funktion' (§ 10, stk. 3)
Forsyningstilsynet bemærker, at rammerne for kategoriseringen af nettilslutninger inden for den foreslåede prioriteringsmodel er uklare og uspecificerede. Det vil sige, at det bl.a. ikke er afklaret, hvilken aktør der vurderer, hvilke aktiviteter der udgør samfundskritiske funktioner, herunder om det er elforsyningsvirksomhederne selv, der skal foretage denne vurdering, jf. det foreslåede § 10, stk. 3, 2. pkt.

Hvis det med det foreslåede tilsigtes, at det er de kollektive elforsyningsvirksomheder, som skal vurdere, hvorvidt et anlæg varetager en samfundskritisk funktion, er det uklart for Forsyningstilsynet, hvor en elforsyningsvirksomhed vil skulle søge sådanne oplysninger, herunder hvordan en elforsyningsvirksomhed skal verificere oplysninger om, at der er en sammenhæng mellem anmodningen om en nettilslutning og den samfundskritiske funktion.

Forsyningstilsynet anbefaler, at Energistyrelsen forestår vurderingen af samfundskritiske funktioner, hvor Energistyrelsen eventuelt indhenter udtalelser fra øvrige myndigheder, hvorefter Energistyrelsen kan pålægge elforsyningsvirksomhederne at betragte anmodninger som samfundskritiske, når de har fået tilsagn fra Energistyrelsen herom.

Netvenlighed (§ 15)
Den foreslåede prioriteringsbekendtgørelse definerer 'netvenlighed' som et projekts samlede påvirkning på kapacitetssituationen, jf. den foreslåede § 2, nr. 2.

> **§ 2, nr. 2)** Netvenlighed: Et projekts samlede påvirkning af kapacitetssituationen i det kollektive elforsyningsnet og dets bidrag til en hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af den tilgængelige kapacitet.

Forsyningstilsynet bemærker, at et 'projekt' ikke nødvendigvis er det samme projekt, som en systembruger har ansøgt om. Afgrænsningen af, hvad et 'projekt' er, vil med det foreslåede afhænge af, hvorvidt elforsyningsvirksomhederne klassificerer projektet som ét eller flere anlæg, jf. den foreslåede § 9 og de foreslåede bestemmelser i systemansvarsbekendtgørelsens § 6 a henholdsvis netvirksomhedsbekendtgørelsens § 30 a.

Vedrørende 'netvenlighed' henviser Forsyningstilsynet i samspil med bemærkningerne i dette afsnit til de indledende generelle betragtninger i forhold til elmarkedsforordningens artikel 3, litra q, samt elforsyningslovens §§ 73 a og 76, stk. 1, nr. 1.

Henføring af anmodning og dispositioner til prioriteringskategorierne (§ 9)
Forsyningstilsynet bemærker, at § 9, stk. 3, opsummerer nogle betragtninger, som skal varetages i forbindelse med klassificeringen af, hvorvidt der er tale om et eller flere anlæg:

> **§ 9, stk. 2.** Omfatter en anmodning eller disposition flere anlæg eller aktiviteter, der anvender eller skal anvende samme tilslutningspunkt til det kollektive elforsyningsnet, kan hele eller dele af kapacitetsbehovet henføres til forskellige prioriteringskategorier og behandles særskilt efter prioriteringsreglerne i denne bekendtgørelse på grundlag af en samlet vurdering.
>
> **Stk. 3.** Ved vurderingen efter stk. 2 kan der bl.a. lægges vægt på
> 1) Projektets karakter og om de enkelte anlæg eller aktiviteter udgør selvstændige og identificerbare kapacitetsbehov.
> 2) Hvordan kapacitetsbehovet fordeler sig mellem de enkelte anlæg, og hvordan de enkelte anlæg udløser ændringer i behovet for kapacitet.

Efter § 9, stk. 3, nr. 1, skal elforsyningsvirksomhederne vurdere, hvorvidt 'de enkelte anlæg eller aktiviteter udgør selvstændige og identificerbare behov'.

Forsyningstilsynet bemærker, at det er uklart, hvordan § 9, stk. 3, skal administreres, når der i den foreslåede bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter § 30 a og den foreslåede bekendtgørelse om systemansvarlig virksomhed og anvendelse af eltransmissionsnettet m.v. § 6 a fastsættes hjemmel til, at de kollektive elforsyningsvirksomheder af egen drift kan bestemme, hvorvidt der er tale om, at det er ét eller flere anlæg, der ansøger om en nettilslutning.

Afslag på anmodning om nettilslutning (§§ 18-20)
Bekendtgørelsens §§ 18-20 fastsætter rammerne for, hvordan elforsyningsvirksomhederne skal meddele afslag på en anmodning om tilslutning, for så vidt angår kategori 3 og 4.

Forsyningstilsynet bemærker, at det ikke fremgår af det foreslåede i øvrigt, om elforsyningsvirksomhederne træffer afgørelser om afslag efter forvaltningslovens regler eller efter andre regler, samt om der gælder bestemte formkrav for en sådan afgørelse. Som nævnt skal netvirksomhederne – modsat Energinet – ikke iagttage forvaltningsloven.

Forsyningstilsynet bemærker endvidere, at elforsyningsvirksomhederne med det foreslåede kan opretholde en anmodning om nettilslutning for anlæg i prioriteringskategori 3 og 4, såfremt anmodningen kan imødekommes inden for en rimelig tidshorisont, jf. § 18, stk. 5. Forsyningstilsynet finder det her uklart, hvorvidt en systembruger i et sådant tilfælde kan klage over den forventelige tidshorisont, eller om systembrugeren i nægtende fald kan stille krav om, at elforsyningsvirksomheden træffer en afgørelse, efter § 18, stk. 1, hvorefter systembrugeren kan klage over afslaget på nettilslutning, jf. § 22.

Meromkostninger og indtægtsramme (§ 21)
Bekendtgørelsens § 21 regulerer, hvorvidt meromkostninger, som er en følge af opgaver efter bekendtgørelsen kan indregnes i netvirksomhedernes indtægtsramme.

Det fremgår således af § 21, stk. 1, at netvirksomhedernes dokumenterede væsentlige meromkostninger kan indregnes i netvirksomhedernes indtægtsrammer efter reglerne i (den gældende) bekendtgørelse om indtægtsrammer for netvirksomheder (herefter indtægtsrammebekendtgørelsen). Det fremgår desuden, at der ved væsentlige meromkostninger forstås omkostninger, der omfattes af § 40, stk. 2-6, i indtægtsrammebekendtgørelsen.

Det fremgår desuden af den § 21, stk. 2, at netvirksomheden én gang årligt kan ansøge Forsyningstilsynet om forhøjelse af omkostningsrammen og det samlede forrentningsgrundlag i reguleringsåret for det eller de år, hvor de dokumenterede væsentlige meromkostninger er afholdt.

Forsyningstilsynet bemærker, at § 21 overlapper med bestemmelser i den gældende indtægtsrammebekendtgørelse. Det følger således af indtægtsrammebekendtgørelsens § 28, at såfremt en netvirksomhed får væsentlige meromkostninger som følge af ændrede krav ved lov, herunder bekendtgørelse, kan Forsyningstilsynet forhøje netvirksomhedens omkostningsramme og samlet forrentningsgrundlag. Netvirksomhederne har således allerede mulighed for at ansøge om forhøjelser på baggrund af ændrede lovkrav efter indtægtsrammebekendtgørelsens § 28, jf. såfremt væsentlighedskriteriet er opfyldt efter i § 40.

Det følger i øvrigt af indtægtsrammebekendtgørelsens § 42, at en ansøgning om forhøjelse efter indtægtsrammebekendtgørelsens § 28 skal indsendes til Forsyningstilsynet senest sammen med reguleringsregnskabet for det reguleringsår, som forhøjelsen skal have virkning fra. Er ansøgningen ikke modtaget i Forsyningstilsynet senest sammen med reguleringsregnskabet for det reguleringsår, for hvilket omkostningen er regnskabsført, bortfalder muligheden for at få godkendt en forhøjelse til dækning af omkostninger og forrentning i det pågældende reguleringsår. Der vil fortsat kunne ansøges om forhøjelse til dækning af de estimerede omkostninger i efterfølgende reguleringsår.

Forsyningstilsynet vurderer herefter, at ordlyden af § 21, stk. 1, ikke vil medføre en ændring af retstilstanden i forhold til, hvad der allerede følger af indtægtsrammebekendtgørelsens § 28.

Forsyningstilsynet vurderer desuden, at § 21, stk. 2, vil medføre en uhensigtsmæssig ændring af retstilstanden. Det fremgår ikke af bestemmelsen, hvornår på året der skal

ansøges, og det fremgår, at der kan ansøges i reguleringsåret for det eller de år, hvor de dokumenterede væsentlige meromkostninger er afholdt. Bestemmelsen adskiller sig således uhensigtsmæssigt fra indtægtsrammebekendtgørelsens § 42.

Det er vigtigt, at ansøgningstypen i § 21 af hensyn til sagsbehandlingen følger samme årshjul og er underlagt samme regler om rettidighed, som de andre ansøgningstyper der er angivet i indtægtsrammebekendtgørelsen, herunder at ansøgninger skal indsendes til Forsyningstilsynet senest sammen med reguleringsregnskabet for det reguleringsår, forhøjelsen skal have virkning fra. Forsyningstilsynet finder på denne baggrund, at § 21 bør udgå af bekendtgørelsen.

Hvis § 21 ikke udgår i sin helhed, er det vigtigt, at bestemmelsens stk. 2, ændres, således der i forhold til frister fortsat kommer til at gælde samme vilkår for ansøgningstypen efter § 21, som i forvejen gælder for andre ansøgningstyper, f.eks. ansøgninger efter indtægtsrammebekendtgørelsens § 28.

Forsyningstilsynet bemærker i øvrigt, at reguleringen af netvirksomhedernes indtægtsrammer bør være samlet i indtægtsrammebekendtgørelsen.

Forsyningstilsynet har herved ikke forholdt sig til spørgsmålet om, i hvilket omfang Energistyrelsen i en bekendtgørelse vil kunne fastsætte regler for den økonomiske regulering, som Forsyningstilsynet skal iagttage inden for rammerne af elmarkedsforordningens artikel 18 og elmarkedsdirektivets artikel 59, stk. 1, litra a, som udmøntet i dansk ret[2].

Forsyningstilsynets tilsynsopgave i prioriteringsbekendtgørelsen (§ 23)
Ved den § 23 tillægges Forsyningstilsynet at føre tilsyn med, at elforsyningsvirksomhedernes anvendelse af betingelserne for afslag sker konsekvent:

> **§ 23.** Forsyningstilsynet fører tilsyn med, at betingelserne for afslag efter § 18 anvendes konsekvent af de kollektive elforsyningsvirksomheder.
> Stk. 2. Forsyningstilsynet fører tilsyn med de kollektive elforsyningsvirksomheders overholdelse af oplysningspligten efter § 20.

Forsyningstilsynet bemærker, at denne tilsynsopgave fremstår uklar, idet formuleringen i § 23 indebærer, at Forsyningstilsynet ikke kan efterprøve elforsyningsvirksomhedernes vurdering af anmodninger i prioriteringskategori 3 og 4 i henhold til § 18. Formuleringen i § 23 indebærer bl.a., at Forsyningstilsynet ikke kan føre tilsyn med de tekniske og driftsmæssige vurderinger af kapacitetssituationen i det kollektive elforsyningsnet i forbindelse med afslag om nettilslutning, jf. § 18.

Forsyningstilsynet finder derfor, at det ikke er defineret ved bekendtgørelsen, hvordan Forsyningstilsynet skal føre tilsyn med, at betingelserne for afslag anvendes konsekvent.

[2] Se hertil Forsyningstilsynets høringssvar af hhv. 17. august og 18. september 2026 til EU-Kommissionens forslag om ændring af elmarkedsforordningen sendt til Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet og til Energistyrelsen til orientering.

Vedr. forslag til bekendtgørelse om nettilslutning af elproduktionsanlæg samt forslag til bekendtgørelse om systemansvarlig virksomhed og anvendelse af eltransmissionsnettet

De foreslåede ændringer til bekendtgørelse om nettilslutning af elproduktionsanlæg (nettilslutningsbekendtgørelsen) har primært til formål at udmønte bemyndigelserne i lovforslag nr. L23 om prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig tilslutning til elnettet m.v., som følge af den foreslåede prioriteringsmodel der fastsættes med bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet. Det præciseres endvidere, at Forsyningstilsynet er klagemyndighed.

Forsyningstilsynet har følgende bemærkninger:

Ændring af hjemmel til at anvise et tilslutningspunkt

Forsyningstilsynet noterer sig, at der ved den foreslåede § 3 i bekendtgørelse om nettilslutning af elproduktionsanlæg foretages en ændring, således at de kollektive elforsyningsvirksomheder ikke længere skal anvise et tilslutningspunkt i forbindelse med en anmodning om en tilslutning:

> § 3. Ved ~~anmodning om~~ nettilslutning af et elproduktionsanlæg skal net- eller transmissionsvirksomheden anvise et tilslutningspunkt og fastsætte et spændingsniveau med de laveste samlede omkostninger ved nettilslutning, jf. dog § 4. Anlægsejer ejer og vedligeholder det interne net frem til tilslutningspunktet.

Forsyningstilsynet vurderer, at en sådan ændring i princippet kan betyde, at elforsyningsvirksomhederne kan udpege et tilslutningspunkt på et væsentligt senere tidspunkt end hidtil, når ikke det skal ske allerede ved anmodningen. Dette kan være problematisk for de anlægsejere, der skal indrette deres anlægsprojekter på baggrund af, hvor tilslutningspunktet befinder sig, netop fordi det påhviler anlægsejer at eje og vedligeholde det interne net, jf. bestemmelsens 2. pkt.

Forsyningstilsynet anbefaler derfor, at bestemmelsen præciseres, således det står klart, at elforsyningsvirksomhederne anviser et tilslutningspunkt senest på det tidspunkt, hvor der indgås en bindende nettilslutningsaftale.

Dette vil kunne gøres som følger:

> § 3. Ved ~~anmodning om~~ nettilslutning af et elproduktionsanlæg skal net- eller transmissionsvirksomheden anvise et tilslutningspunkt **senest på det tidspunkt, hvor der indgås en bindende nettilslutningsaftale,** og fastsætte et spændingsniveau med de laveste samlede omkostninger ved nettilslutning, jf. dog § 4. Anlægsejer ejer og vedligeholder det interne net frem til tilslutningspunktet.

Forsyningstilsynet har ingen øvrige bemærkninger til bekendtgørelsen, udover det i svaret til den foreslåede bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet samt ovennævnte bemærkningerne til forslag til bekendtgørelse om nettilslutning af elproduktionsanlæg anførte.

Vedr. forslag til bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter og til bekendtgørelse om systemansvarlig virksomhed og anvendelse af eltransmissionsnettet m.v.

Forslagene til ændringer i de to bekendtgørelser (herefter betegnet som hhv. netvirksomhedsbekendtgørelsen og systemansvarsbekendtgørelsen) udmønter bemyndigelsen til at fastsætte regler om at tildele kompetence til, at Energinet og netvirksomhederne kan træffe beslutning om mest hensigtsmæssig og effektiv nettilslutning.

Med de forslåede ændringer til netvirksomhedsbekendtgørelsen foreslås det, at de kollektive elforsyningsvirksomheders skønsmæssige kompetence præciseres. Ændringerne med en ny § 30 a i netvirksomhedsbekendtgørelsen og en ny § 6 a i systemansvarsbekendtgørelsen indebærer, at de kollektive elforsyningsvirksomheder anviser et tilslutningspunkt for et elproduktionsanlæg, energilageranlæg og elforbrugsanlæg, og at de herunder ved afgørelse kan fastlægge, om anlæg tilsluttes som et eller flere anlæg. Forsyningstilsynet er klagemyndighed.

Forsyningstilsynet har følgende bemærkninger:

De kollektive elforsyningsvirksomheders adgang til at bestemme, hvorvidt der er tale om et eller flere anlæg

Med de foreslåede § 30 a i bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter og § 6 a bekendtgørelse om systemansvarlig virksomhed og anvendelse af eltransmissionsnettet m.v. tilvejebringes der hjemmel til, at de kollektive elforsyningsvirksomheder kan bestemme, hvorvidt der er tale om ét eller flere anlæg, når der ansøges om nettilslutning.

Netvirksomhedsbekendtgørelsen

§ 30 a. Netvirksomheder anviser et tilslutningspunkt i distributionsnettet for elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og energilageranlæg. Herunder kan netvirksomheder, for at sikre pålidelig og sikker drift af det kollektive elforsyningsnet, ved afgørelse bestemme, om anlæg skal tilsluttes som et eller flere anlæg.
Stk. 2. Netvirksomheder skal iagttage de almindelige forvaltningsretlige principper, herunder principperne om saglighed, lighed og proportionalitet, når de træffer afgørelser efter stk. 1.
Stk. 3. Netvirksomheders afgørelser i henhold til stk. 1 kan påklages til Forsyningstilsynet.

Systemansvarsbekendtgørelsen

§ 6 a. Energinet anviser et tilslutningspunkt i transmissionsnettet for elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og energilageranlæg. Herunder kan Energinet, for at sikre pålidelig og sikker drift af det kollektive elforsyningsnet og elforsyningssikkerheden, ved afgørelse bestemme, om anlæg tilsluttes som et eller flere anlæg.
Stk. 2. Energinets afgørelser i henhold til stk. 1 kan påklages til Forsyningstilsynet.

Forsyningstilsynet bemærker, at der med det foreslåede er tale om en hjemmel, som hverken er afgrænset i tid eller omfang. Afgræsningen består dermed alene i, at det i § 30, stk. 2 fastsættes, at netvirksomhederne skal iagttage de almindelige forvaltningsretlige principper, herunder principperne om saglighed, lighed og proportionalitet, når de træffer afgørelserne. Et tilsvarende stk. 2 er ikke indsat i systemansvarsbekendtgørelsens § 6 a. Formentlig fordi disse principper allerede gælder for Energinet, jf. lov om Energinet § 17.

Forsyningstilsynet bemærker, at der ikke er fastlagt en nærmere tidsmæssig afgræsning af, hvornår i en tilslutningsproces en elforsyningsvirksomheder kan bestemme, om der er tale om ét eller flere anlæg. Forsyningstilsynet bemærker endvidere, at der herved gives hjemmel til, at elforsyningsvirksomhederne kan foretage et indgreb i et selskabs sammensætning.

Forsyningstilsynet henviser i forbindelse til Forsyningstilsynets høringssvar af 27. oktober 2025, hvor de samme formuleringer af den foreslåede § 6 a i systemansvarsbekendtgørelsen og den foreslåede § 30 a i netvirksomhedsbekendtgørelsen var i offentlig høring. I høringssvaret gjorde Forsyningstilsynet opmærksom på, at:

> […] de to bestemmelser giver meget vide beføjelser til hhv. Energinet og netvirksomhederne. […]
>
> Energistyrelsen har søgt at beskrive formål og rækkevidde af bestemmelserne i høringsbrevet. En sådan beskrivelse – og dermed fortolkningsbidrag – er ikke indeholdt i lovbemærkningerne til de bemyndigelsesbestemmelser, med hjemmel i hvilke de to bekendtgørelser tænkes udstedt. Folketinget har dermed ikke haft mulighed for at forholde sig dertil i forbindelse med lovbehandlingen.
>
> I høringsbrevet redegøres nærmere for rammerne for det skøn, som Energinet og netvirksomhederne skal udøve, når de træffer afgørelser efter de foreslåede bestemmelser. Det bemærkes hertil, at netvirksomhederne er private virksomheder, som ikke er underlagt forvaltningsretlige regler og principper, hvilket kan sluttes af ordlyden af nettilslutningsbekendtgørelsen § 6, stk. 1. Omvendt følger det af lov om Energinet § 17, at offentlighedsloven, forvaltningsloven og lov om Folketingets Ombudsmand gælder for Energinet og virksomhedens helejede datterselskaber, ligesom det af lovbemærkningerne til lov om Energinet § 17 følger, at Energinet er underlagt forvaltningsretten, hvilket indebærer, at overholde de almindelige forvaltningsretlige principper, herunder om saglighed og lighed, som til dels er afspejlet i høringsbrevet.

Forsyningstilsynet kan nu konstatere, at selvsamme problematik gør sig gældende i forbindelse med Energistyrelsens høring af 25. august 2026, idet beskrivelsen af det forslåede i høringsbrevet er mere dybdegående og afgrænsende – sammenholdt med lovforslaget – i relation til, hvordan og hvornår en elforsyningsvirksomhed kan foretage et skøn af, hvorvidt der er tale om et eller flere anlæg.

Forsyningstilsynet henviser til elmarkedsdirektivet artikel 57, stk. 4, litra b, nr. ii, der foreskriver, at Forsyningstilsynet ikke må modtage instrukser i sin udførelse af sine opgaver som regulerende myndighed. Dette indebærer, at Forsyningstilsynet ikke kan tage bemærkninger i et høringsbrev i betragtning, når Forsyningstilsynet i fremtiden skal behandle klager efter hhv. § 30 a, stk. 3, i netvirksomhedsbekendtgørelsen og § 6 a, stk. 2, i systemansvarsbekendtgørelsen.

Forsyningstilsynet oplyste ligeledes i høringssvar af 27. oktober 2025, at den foreslåede hjemmel giver elforsyningsvirksomhederne en indgribende adgang til at regulere anlægsejernes forretningsmæssige driftsforhold. Dette skyldes, at en elforsyningsvirksomheds beslutning om, at der er tale om ét anlæg, kan betyde, at ejeren eller ejerne af de flere anlæg vil skulle drifte og vedligeholde deres anlæg sammen. Når en elforsyningsvirksomhed beslutter, at to anlæg skal driftes som ét, vil ejeren eller ejerne af de flere anlæg, der tilsluttes som ét, være nødt til at udveksle driftsoplysninger om anlæggene for at kunne opfylde de tekniske krav til nettilslutning for anlægget eller anlæggene. Videre vil der efter Forsyningstilsynets vurdering kunne opstå behov for, at et eller flere af anlæggene lukkes ned, hvis deres fælles private net bag tilslutningspunktet skal gøres spændingsløst.

Som Forsyningstilsynet gjorde opmærksom på i samme høringssvar, har formuleringerne i de foreslåede § 6 a i systemansvarsbekendtgørelsen og § 30 a i netvirksomhedsbekendtgørelsen indgribende karakter, idet reglerne også kan anvendes forskudt. Det betyder, at et nyopført anlæg risikerer at blive behandlet som en del at et allerede eksisterende anlæg. I så fald vil elforsyningsvirksomhederne kunne pålægge anlægsejerne, at deres allerede eksisterende anlæg bliver væsentligt ændret, og derfor skal leve op til nyere tekniske krav, jf. bl.a. Kommissionens forordning 2016/631 af 14. april 2016 om fastsættelse af netregler om krav til nettilslutning for produktionsanlæg (RfG) art. 4.

Forsyningstilsynet bemærker, at Energistyrelsen i høringsbrevet af 25. august 2026 igen har angivet, at betragtninger om anlægsejers selskabsstruktur ikke vil være at betragte som saglige hensyn. Om denne bemærkning oplyste Forsyningstilsynet i høringssvaret af 27. oktober 2025, at:

> "[…] Det følger af lov om Forsyningstilsynet § 3, at Forsyningstilsynet ikke er myndighed på det selskabsretlige område og ikke behandler klager over civilretlige tvister.
>
> Forsyningstilsynet tillader sig på trods heraf at fremkomme med følgende overvejelser: Eftersom det efter ordlyden af de to foreslåede bestemmelser ikke er en betingelse, at flere anlæg, der vil kunne tilsluttes som ét, skal være ejet af den samme virksomhed, vil der efter Forsyningstilsynets vurdering kunne ske det, at to virksomheder vil skulle indgå i et samarbejde, der går ud over, hvad man normalt vil kunne forvente. De to virksomheder vil f.eks. kunne være nødt til at dele forretningsfølsomme oplysninger med hinanden. De vil også kunne være nødt til at dele væsentlige økonomiske, eltekniske og arbejdsmiljømæssige oplysninger på tværs af virksomhederne. Der vil endvidere kunne opstå begrænsninger i anlægsejerenes muligheder for selskabsøkonomiske dispositioner, også hvis de flere anlæg er ejet af virksomheder i den samme koncern."

Afslutningsvist påpegede Forsyningstilsynet i høringssvaret af 27. oktober 2025, at den foreslående hjemmel fremstår uhensigtsmæssig, da eksisterende lovgivning allerede giver elforsyningsvirksomhederne mulighed for at fastsætte tekniske krav, som er nødvendige for en pålidelig og sikker drift af det kollektive elnet. Nærmere specifikt anførte Forsyningstilsynet, at:

> "Energinet har i dag mulighed for at fastsætte tekniske krav til produktionsanlæg der tilsluttes det kollektive elnet. For så vidt angår elproduktionsanlæg er der hjemmel dertil i RfG, Kommissionens forordning (EU) 2017/2196 af 24. november 2017 om fastsættelse af en netregel for nødsituationer og systemgenoprettelse (NC ER) og Kommissionens forordning (EU) 2017/1485 af 2. august 2017 om fastsættelse af retningslinjer for drift af elektricitetstransmissionssystemer (SO GL). Generelle krav, der fastsættes efter de omtalte forordninger, skal godkendes af Forsyningstilsynet, før de tages i anvendelse. Energinet har også hjemmel til at fastsætte tekniske forskrifter for tekniske forhold, der ikke er reguleret i EU lovgivningen. Denne hjemmel findes i den gældende systemansvarsbekendtgørelse § 7.
>
> Netvirksomhederne har også til dels mulighed for at fastsætte tekniske krav for elproduktionsanlæg efter bl.a. RfG og den nuværende netvirksomhedsbekendtgørelse § 30, jf. bilag 1. Generelle krav, der fastsættes af netvirksomhederne, skal godkendes af Forsyningstilsynet, før de tages i anvendelse.
>
> Det er således allerede i dag muligt for Energinet og netvirksomhederne at fastsætte de tekniske krav, som de vurderer er nødvendigt af hensyn til at sikre pålidelig og sikker drift af det kollektive elnet.
>
> Forsyningstilsynet finder således, at de formål, som Energistyrelsen ifølge høringsbrevet søger at opnå med de foreslåede bestemmelser kan opnås gennem Energinets og netvirksomhedernes fastsættelse af tekniske krav. Derved synes de foreslåede bestemmelser i bedste fald overflødige og i værste fald i strid med de omtalte forordninger, der som forordninger gælder umiddelbart, jf.

> herved artikel 288, 2. pkt. i Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, og – som følge af mangeårig og fast praksis fra EU-domstolen – med forrang frem for national ret."

Forsyningstilsynet bemærker i øvrigt, at det ikke står klart, hvordan elforsyningsvirksomhedernes adgang til at bestemme størrelsen af anlæg, vil påvirke de kollektive elforsyningsvirksomheders adgang til at udarbejde metoder for prioritering af adgang til nettet under hensyn til systemkritiske forhold. Forsyningstilsynet henviser i øvrigt til de generelle bemærkninger og anbefalinger ovenfor.

Forsyningstilsynet har ingen yderligere bemærkninger til udkastet.

Vedr. bekendtgørelse om fleksible nettilslutningsaftaler

Med det foreslåede præciseres det, at kollektive elforsyningsvirksomheder kan give netbrugere mulighed for at vælge at indgå en permanent fleksibel tilslutningsaftale, uanset om netbrugerne har indgivet anmodning om en ny tilslutning, eller allerede er tilsluttet det kollektive elforsyningsnet.

Forsyningstilsynet har følgende bemærkninger:

Vedrørende den foreslåede ændring af § 6
Den af Energistyrelsen foreslåede ændring af § 6 vedrører, hvilke netbrugere der kan indgå en permanent fleksibel tilslutningsaftale. Efter den gældende § 6 kan en kollektiv elforsyningsvirksomhed give netbrugere, der anmoder om tilslutning til virksomhedens forsyningsnet, mulighed for at indgå en permanent fleksibel tilslutningsaftale. Med den foreslåede ændring af § 6 vil denne mulighed også omfatte netbrugere, der allerede er tilsluttet det kollektive elforsyningsnet. Ændringen indebærer derfor efter Forsyningstilsynets opfattelse en materiel udvidelse af bestemmelsens anvendelsesområde og ikke alene en præcisering af den gældende bestemmelse.

Forsyningstilsynet finder, at den foreslåede udvidelse af § 6 til også at omfatte allerede tilsluttede netbrugere bør udgå. Hvis Energistyrelsen fastholder ændringen, bør Energistyrelsen redegøre nærmere for, hvordan udvidelsen efter styrelsens vurdering er forenelig med artikel 6 a, der blev indført ved ændringsdirektiv (EU) 2024/1711, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU (herefter elmarkedsdirektivet). Redegørelsen bør navnlig angive, hvilken hjemmel Energistyrelsen vurderer, at styrelsen har til at etablere en ramme, hvor permanente fleksible tilslutningsaftaler kan indgås med allerede tilsluttede netbrugere.

Baggrunden for Forsyningstilsynets vurdering er, at elmarkedsdirektivets artikel 6 a pålægger den kompetente myndighed (i Danmark Energistyrelsen) at udarbejde en ramme for anvendelsen af fleksible tilslutningsaftaler. Det følger i den forbindelse af artikel 6 a, stk. 1, at den kompetente myndighed skal udarbejde en ramme med henblik på, at transmissions- og distributionssystemoperatørerne gives mulighed for at indgå fleksible tilslutningsaftaler i områder, hvor der er begrænset eller ingen netkapacitet til nye nettilslutninger. Rammen skal blandt andet sikre en overgang fra fleksibel til fast tilslutning, når nettet er udviklet jf. artikel 6 a, stk. 1, litra b. Forsyningstilsynet forstår

derfor elmarkedsdirektivets artikel 6 a således, at den kompetente myndighed skal udarbejde en ramme, der giver mulighed for at indgå fleksible tilslutningsaftaler for nye tilslutninger, og ikke for eksisterende nettilslutninger. Forsyningstilsynet lægger herved vægt på, at artikel 6 a, stk. 1, knytter rammen til områder, hvor der er begrænset eller ingen netkapacitet til nye nettilslutninger.

Præambelbetragtning nr. 15 i elmarkedsdirektivet understøtter efter Forsyningstilsynets opfattelse, at den ramme, som den kompetente myndighed skal udarbejde efter elmarkedsdirektivets artikel 6 a, vedrører nye nettilslutninger og ikke eksisterende nettilslutninger. Dette skyldes, at det fremgår af præambelbetragtning nr. 15 i elmarkedsdirektivet, at netbrugere, der anmoder om nettilslutning i områder med begrænset eller ingen netkapacitet, bør kunne drage fordel af at indgå en fleksibel tilslutningsaftale. Den foreslåede udvidelse af § 6 til også at omfatte allerede tilsluttede netbrugere går derfor efter Forsyningstilsynets opfattelse videre, end ordlyden og formålet med artikel 6 a og præambelbetragtning nr. 15 tilsiger.

Såfremt Energistyrelsen fastholder udvidelsen af § 6 til også at omfatte allerede tilsluttede netbrugere, finder Forsyningstilsynet desuden, at § 7, stk. 1 bør ændres. Efter den gældende § 7, stk. 1, skal indgåelse af en fleksibel tilslutningsaftale være frivillig for en netbruger, der anmoder om tilslutning til en kollektiv elforsyningsvirksomheds forsyningsnet. Den foreslåede udvidelse af § 6 medfører imidlertid, at permanente fleksible tilslutningsaftaler også vil kunne indgås med netbrugere, der allerede er tilsluttet nettet. Ordlyden af § 7, stk. 1, bør derfor ændres, så det klart fremgår, at kravet om frivillighed også gælder for disse netbrugere.

Vedr. bekendtgørelse om tilladelseskriterier, vilkår og ansøgningsproces for etablering af direkte linjer på land- og søterritoriet

Bekendtgørelsen indeholder en række konsekvensrettelser af ændringer, som foretages i lov om elforsyning og i VE-loven.

Forsyningstilsynet har ingen bemærkninger til det foreslåede.

Ressourcemæssige forhold

Forsyningstilsynet kvitterer for, at der i bemærkningerne til det fremsatte lovforslag L23 er afsat flere ressourcer til Forsyningstilsynets opgavevaretagelse som følge af lovforslaget og den efterfølgende udmøntning. Dette i forlængelse af Forsyningstilsynets høringssvar af 10. juli 2026 til et udkast til lovforslaget og Forsyningstilsynet efterfølgende ressourceskøn. Forsyningstilsynet henviser til sine bemærkninger ved afgivelse af dette efterfølgende ressourceskøn til Energistyrelsen i en mail af 11. august 2026:

> Tilsynet bemærker for en god ordens skyld, at der kan blive behov for en justering af skønnet afhængigt af, hvordan et vedtaget lovforslag med tilhørende bekendtgørelser ender med at blive udformet. Tilsynet henviser herved til det anførte i høringssvaret om, at tilsynet ikke er bekendt med udkast til de bekendtgørelser, som der lægges op til i lovforslaget.

Forsyningstilsynet vil således i lyset af et vedtaget lovforslag med tilhørende bekendtgørelser skulle overveje, om det ressourceskøn, der er indeholdt i lovforslag L23, fortsat er retvisende i forhold til de opgaver, som loven og bekendtgørelserne vil afstedkomme for tilsynet.

Sproglige og lovtekniske bemærkninger

Forsyningstilsynet anbefaler, at bekendtgørelserne gennemgås med henblik på generel sproglig og lovteknisk præcisering.

Det bør bl.a. præciseres, om "tilslutning", "adgang", "tildelt kapacitet", "disponering af kapacitet" og "disposition" anvendes som adskilte juridiske begreber. I så fald bør de respektive begreber defineres entydigt.

Forsyningstilsynet anbefaler, at det bliver præciseret, om "kollektive elforsyningsvirksomheder" i alle tilfælde omfatter både Energinet og netvirksomheder, hvilket definitionen på begrebet kollektive elforsyningsvirksomheder tilsiger, jf. elforsyningslovens § 5, nr. 23, og om kompetencen udøves ens eller forskelligt på transmissions- og distributionsniveau.

Det bør endvidere præciseres, om netvirksomhedernes afgørelser skal opfylde bestemte formelle krav, og hvilke krav afgørelserne skal opfylde, jf. bekendtgørelse om prioritering § 19, stk. 1.

Forsyningstilsynet anbefaler ligeledes, at der generelt anvendes samme begreber som i hjemmelsloven, eksempelvis brugen af 'ikkediskriminerende'.

Overgangsregler

Høringsbrevet fastlægger, at bekendtgørelserne træder i kraft samme dag som lovforslaget. Forsyningstilsynet anbefaler, at der fastsættes klare overgangsregler. Det bør navnlig reguleres, hvordan loven og bekendtgørelserne finder anvendelse på:

- anmodninger indgivet før ikrafttrædelsen,
- projekter, hvor der er meddelt tilslutningspunkt, men endnu ikke indgået endelig aftale,
- projekter, hvor der er indgået aftale, men endnu ikke sket fysisk tilslutning,
- projekter i eksisterende kø-ordninger, anmodninger om ændret anvendelse af allerede tildelt kapacitet.

Forsyningstilsynet har sendt dette høringsbrev til orientering til de kollektive elforsyningsvirksomheder og til Green Power Denmark.

Med venlig hilsen

Jakob Schmidth
Tlf. +45 41 71 03
jasc@forsyningstilsynet.dk

Dato: 22-09-2026
Init: JAR

Til Energistyrelsen
sendt til elmarked@ens.dk,
kopi til sbcl@ens.dk og mdsdr@ens.dk

Journalnummer 2026-7200

GET2GRIDS HØRINGSSVAR VEDRØRENDE BEKENDTGØRELSER TIL GENNEMFØRELSE AF AKUTPAKKEN FOR ELNETTET

Get2Grid takker for muligheden for at afgive høringssvar til de bekendtgørelser, der udstedes i forbindelse med implementeringen af akutpakken for elnettet. Høringssvaret fokuserer på følgende tre bekendtgørelser: Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet, Bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler samt Bekendtgørelse om nettilslutning af elproduktionsanlæg. Get2Grid vil i det følgende navnlig fremhæve de forhold i bekendtgørelserne, som har betydning for udvikling, nettilslutning og drift af solcelleanlæg og tilknyttede energiløsninger.

1 Generelle bemærkninger

Get2Grid finder, at Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet er så uklar, at det ikke er muligt for branchen reelt at forstå og vurdere konsekvenserne af akutpakken. Det fremgår navnlig ikke med tilstrækkelig præcision, hvad der forstås ved ”uudnyttet kapacitet” i § 3, stk. 3, nr. 3, og stk. 4, samt ved ”aktuelle produktions- og forbrugsbehov” i § 13, stk. 2. Tilsvarende er kriterierne i § 3, stk. 2, for, hvornår dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet indebærer en fornyet disponering af kapacitet og dermed skal behandles efter prioriteringsmodellen, uklare.

Den manglende afgrænsning efterlader netvirksomhederne med urimeligt vide beføjelser til selv at fastlægge, hvilke dispositioner og behov der skal indgå i vurderingen, og hvilken vægt de skal tillægges. Det skaber risiko for uensartet og uforudsigelig praksis på tværs af netområderne og gør det vanskeligt for projektudviklere og andre markedsaktører at planlægge investeringer og nettilslutning på et oplyst grundlag. Bekendtgørelsen bør derfor præciseres væsentligt gennem klare definitioner, objektive og efterprøvelige kriterier samt transparente krav til netvirksomhedernes vurderinger og begrundelser. Indtil dette sker, efterlades branchen i en uholdbar retlig og kommerciel situation.

Get2grid ApS
Kamillehaven 11
4622 Havdrup
Denmark

PHONE +45 20 90 77
MAIL jar@get2grid.dk
WWW www.get2grid.dk
CVR 45069761

Get2Grid vurderer endvidere, at elbiler i husstande ikke kan indplaceres i kategori 1. En sådan indplacering vil efter Get2Grids opfattelse være i strid med definitionen af energilagring i artikel 2, nr. 59, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 om fælles regler for det indre marked for elektricitet (elmarkedsdirektivet). Efter bestemmelsen omfatter energilagring i elsystemet, at den endelige anvendelse af elektricitet udskydes til et senere tidspunkt end produktionen, eller at elektrisk energi omdannes til en form, der kan lagres, og efterfølgende omdannes tilbage til elektrisk energi eller anvendes som en anden energibærer. Når en elbil oplades ved en husstand, lagres elektriciteten i køretøjets batteri med henblik på senere anvendelse, og elbilen har derfor karakter af et energilageranlæg i denne sammenhæng. Bekendtgørelsens kategorisering bør derfor præciseres, så elbiler i husstande ikke omfattes af kategori 1.

Get2Grid noterer sig endvidere, at mindre aktører, herunder kommuner og offentlige institutioner, stilles markant ringere end andre netbrugere, fordi der ikke findes netvenlige produkter på 0,4 kV-niveau. Disse aktører afskæres dermed i praksis fra at vælge tilslutningsløsninger, der kan understøtte en mere effektiv udnyttelse af elnettet og samtidig reducere behovet for netudbygning. Denne forskelsbehandling er hverken hensigtsmæssig eller sagligt begrundet og risikerer at hæmme etableringen af mindre elproduktionsanlæg på blandt andet kommunale og offentlige bygninger. Bekendtgørelse om nettilslutning af elproduktionsanlæg og Bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler bør derfor tilpasses, så også netbrugere på 0,4 kV-niveau får reel adgang til netvenlige produkter på gennemsigtige, objektive og ikke-diskriminerende vilkår.

2 Specifikke kommentarer til bekendtgørelse om prioriteringsmodellen

Til § 2 – Det foreslås, at følgende definitioner indsættes som nye numre i bestemmelsen:
”Uudnyttet kapacitet: Den del af den allerede tildelte kapacitet, som ikke har været anvendt eller planlagt anvendt inden for de seneste 12 måneder, eller som ikke er planlagt anvendt i henhold til en indgået nettilslutningsaftale.”

”Aktuelle forbrugsbehov: Det maksimale forbrug inden for de seneste 12 måneder samt forbrug, der er planlagt i henhold til en indgået nettilslutningsaftale.”

”Aktuelle produktionsbehov: Den maksimale produktion inden for de seneste 12 måneder samt produktion, der er planlagt i henhold til en

indgået nettilslutningsaftale."

De foreslåede definitioner vil efter Get2Grids vurdering skabe den nødvendige gennemsigtighed om grundlaget for netvirksomhedernes vurdering af kapacitetsbehov og uudnyttet kapacitet. En klar tidsmæssig afgrænsning til de seneste 12 måneder samt en udtrykkelig inddragelse af behov, der er dokumenteret gennem indgåede nettilslutningsaftaler, vil give markedsaktørerne mulighed for på forhånd at forstå, hvilke oplysninger og forhold der tillægges betydning. Definitionerne vil samtidig understøtte en mere ensartet, objektiv og efterprøvelig administration på tværs af netområderne og dermed begrænse risikoen for vilkårlige eller indbyrdes forskellige fortolkninger.

Til § 3 – Det foreslås, at der indsættes et nyt stk. 7, hvorefter netvirksomhedernes metoder for behandling af dispositioner efter stk. 2-4 skal anmeldes til og godkendes af Forsyningstilsynet, inden metoderne tages i anvendelse. Kravet vil ligge i naturlig forlængelse af elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, hvorefter priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet fastsættes efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Forsyningstilsynet, samt anmeldelsespligten i elforsyningslovens § 76, stk. 1, nr. 1. Et sådant krav vil sikre, at metoderne bygger på objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende kriterier, og at netvirksomhedernes praksis kan undergives en uafhængig myndighedskontrol. Kravet vil dermed skabe den nødvendige retssikkerhed for netbrugerne og samtidig understøtte en ensartet og efterprøvelig administration på tværs af netområderne.

Forslag til nyt stykke:
"Stk. 7. Netvirksomhedens metoder for behandling af dispositioner efter stk. 2-4 skal anmeldes til og godkendes af Forsyningstilsynet, jf. elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, og § 76, stk. 1, nr. 1, inden metoderne tages i anvendelse. Metoderne skal være objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende."

Til § 10 – Det foreslås, at der indsættes et nyt stk. 4, som udtrykkeligt fastslår, at et energilager i et samplaceret anlæg med et eller flere anlæg i kategori 1 kan etableres og anvendes inden for netbrugerens aktuelle forbrugsbehov. En sådan præcisering er nødvendig for at skabe sikkerhed for, at anlæg i kategori 1 ikke afskæres fra at agere fleksibelt ved hjælp af energilagring, når energilagerets opladning og drift ikke forøger netbrugerens aktuelle forbrugsbehov. Energilageret bør således kunne oplades, når det samlede effektoptag ved tilslutningspunktet holder sig inden for brugerens maksimalforbrug, som netbrugeren aktuelt har behov for, og senere anvendes til at forskyde forbruget eller reducere belastningen af det kollektive elforsyningsnet. Bestemmelsen vil

understøtte en mere effektiv udnyttelse af den allerede tildelte kapacitet og give kategori 1-anlæg en reel mulighed for at bidrage med fleksibilitet uden at tilsidesætte prioriteringsmodellens hensyn.

Forslag til nyt stk. 4:
"Stk. 4. Et energilager, der indgår i et samplaceret anlæg med et eller flere anlæg omfattet af kategori 1, kan etableres og anvendes inden for netbrugerens aktuelle forbrugsbehov, når energilagerets opladning og drift ikke medfører, at det samlede effektoptag ved tilslutningspunktet overstiger det aktuelle maksimalforbrug."

Som alternativ til denne ændring kan elbiler indplaceres i energilagre generelt som nævnt under de generelle bemærkninger.

Til § 18, stk. 2 – Det bør tydeliggøres, at der ikke i medfør af § 18, stk. 1, kan gives afslag på en anmodning om at foretage dispositioner inden for den kapacitet, der allerede er tildelt netbrugeren i henhold til en eksisterende nettilslutningsaftale. Der kan være tale om en ny anmodning om ændret anvendelse eller fordeling af kapaciteten, men netvirksomheden bør ikke kunne afslå anmodningen med henvisning til kapacitetsbegrænsninger eller prioriteringsmodellen, når dispositionen sker inden for den allerede tildelte kapacitet. En udtrykkelig præcisering er nødvendig for at sikre forudsigelighed for netbrugerne og for at undgå, at allerede tildelte rettigheder reelt gøres betingede af en ny kapacitetsvurdering.

Forslag til affattelse af § 18, stk. 2:
"Stk. 2. Der kan ikke efter stk. 1 gives afslag på en anmodning om at foretage dispositioner inden for den kapacitet, der allerede er tildelt netbrugeren i henhold til en eksisterende nettilslutningsaftale, når anmodningen ikke indebærer en forøgelse af den tildelte kapacitet."

Til § 23 – Get2Grid finder, at Forsyningstilsynets tilsyn ikke bør være begrænset til betingelserne for afslag efter § 18 og oplysningspligten efter § 20. Tilsynet bør også omfatte de kollektive elforsyningsvirksomheders behandling af dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet efter § 3, stk. 2-4. Disse bestemmelser overlader et betydeligt skøn til virksomhederne ved vurderingen af, om en disposition indebærer en fornyet disponering af kapacitet, og om ibrugtagning af uudnyttet kapacitet skal behandles efter prioriteringsmodellen. Et udtrykkeligt tilsyn er derfor nødvendigt for at sikre en ensartet, objektiv, gennemsigtig og ikke-diskriminerende praksis samt for at beskytte netbrugernes retssikkerhed.

Forslag til affattelse af § 23:
"§ 23. Forsyningstilsynet fører tilsyn med de kollektive elforsyningsvirksomheders behandling af dispositioner efter § 3, stk. 2-4, herunder at vurderingerne foretages på et objektivt, gennemsigtigt og

ikke-diskriminerende grundlag.

Stk. 2. Forsyningstilsynet fører tilsyn med, at betingelserne for afslag efter § 18 anvendes konsekvent af de kollektive elforsyningsvirksomheder.

Stk. 3. Forsyningstilsynet fører tilsyn med de kollektive elforsyningsvirksomheders overholdelse af oplysningspligten efter § 20."

3 Specikke kommentarer til bekendtgørelse om fleksible nettilslutningsaftaler

Til § 5 – Det foreslås, at der indsættes et nyt stk. 2, hvorefter den kollektive elforsyningsvirksomhed efter anmodning fra netbrugeren skal tilbyde en permanent fleksibel tilslutningsaftale, når virksomheden tilbyder et sådant produkt. Bestemmelsen skal gælde for alle netbrugere, herunder både forbrugsanlæg, elproduktionsanlæg, energilageranlæg og samplacerede anlæg, der teknisk kan agere netvenligt og tilpasse indfødning eller udtag til de lokale netforhold. Bestemmelsen skal samtidig modvirke, at netbrugere tilbydes uhensigtsmæssige eller uforholdsmæssigt byrdefulde tilslutningsløsninger, når kapacitetsudfordringen i stedet kan håndteres gennem en permanent fleksibel tilslutningsaftale. Herved understøttes en mere effektiv udnyttelse af det eksisterende elnet og en ensartet, objektiv og ikke-diskriminerende behandling af netbrugerne.

Forslag til affattelse af § 5, stk. 2:
"Stk. 2. Tilbyder den kollektive elforsyningsvirksomhed permanente fleksible tilslutningsaftaler, skal virksomheden efter anmodning fra en netbruger tilbyde en sådan aftale efter anmodning fra netbrugeren."

4 Specifikke kommentarer til bekendtgørelse om nettilslutning af elproduktionsanlæg

Til § 3 – Det foreslås, at der indsættes et nyt stk. 2, hvorefter den kollektive elforsyningsvirksomhed ved anvisning af tilslutningspunkt efter anmodning fra anlægsejeren skal tage hensyn til muligheden for at indgå en fleksibel tilslutningsaftale. Bestemmelsen skal sikre, at mindre elproduktionsanlæg, som teknisk kan agere netvenligt og tilpasse indfødningen til de lokale netforhold, ikke anvises et uforholdsmæssigt fjernt tilslutningspunkt, hvis en fleksibel tilslutningsaftale kan muliggøre tilslutning tættere på anlægget. Herved understøttes en mere effektiv udnyttelse af det eksisterende elnet og en proportional behandling af mindre elproduktionsanlæg.

Forslag til affattelse af § 3, stk. 2:
"Stk. 2. Ved anvisning af tilslutningspunkt skal den kollektive elforsyningsvirksomhed efter anmodning fra anlægsejeren tage hensyn til muligheden for at indgå en fleksibel tilslutningsaftale."

5 Afslutning

Get2grid står naturligvis til rådighed for uddybning af ovenstående bemærkninger og ser frem til den videre dialog om, hvordan lovgivningen kan understøtte hurtigere nettilslutning og bedre kapacitetsudnyttelse.

Med venlig hilsen

Jan Rasmussen
Get2grid ApS
Kamillehaven 11
4622 Havdrup
T: +45 20 90 77 77

22. SEPTEMBER 2026
GREEN POWER DENMARK
LANGEBROGADE 3H
1411 KØBENHAVN K

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Att.: elmarked@ens.dk
C.c. sbcl@ens.dk og mdsdr@ens.dk

DOK. ANSVARLIG: NMJ
SEKRETÆR: SLS
SAGSNR.: S2026-606
DOKNR: D2026-25985

Høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelser vedr. prioritering i elnettet m.v. (j. nr. 2026-7200)

Green Power Denmark kvitterer for muligheden for at afgive bemærkninger til udkastet til de seks bekendtgørelser, der udmønter lovforslag L 23 om prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig tilslutning til elnettet m.v.

Green Power Denmark støtter, at der politisk tages ansvar for at prioritere den begrænsede kapacitet, indtil eltransmissionsnettet er udbygget tilstrækkeligt. Bekendtgørelserne er afgørende for, at behandlingen af større kunders anmodninger om nettilslutning snarest kan genoptages på et veldefineret og ensartet grundlag.

Det er vores klare forståelse, at bekendtgørelserne kan anvendes direkte som administrationsgrundlag af Energinet og netselskaberne uden særskilte metodegodkendelser hos Forsyningstilsynet. Vi bedre om, at dette bekræftes skriftligt. En efterfølgende vejledning med konkrete eksempler vil desuden kunne være et nyttigt supplement, navnlig om samplacerede anlæg, samfundskritiske funktioner og netvenlighed.

Prioriteringsordningen er alene et midlertidigt svar på manglen på transmissionskapacitet og må ikke blive en erstatning for den nødvendige udbygning af eltransmissionsnettet. Det gælder særligt i de områder, hvor der allerede er mangel på transmissionskapacitet. Udbygningen i disse områder bør igangsættes hurtigst muligt.

Processen med puljebehandling af alle større kunder er på kort sigt nødvendigt, da der ikke er afklaring om kapaciteten i transmissionsnettet. Netselskaberne bør dog hurtigst muligt igen få et råderum i grænsefladen mellem transmissions- og distributionsnettet, som de kan tilslutte kunder indenfor – også kunder på 3 MW eller derover. Dette er kritisk for vi igen får en smidig og kundevendt tilslutningsproces.

Prioriteringsmekanismen skal understøtte samplacering af særligt vedvarende energiproduktion og energilagring når det aflaster elnettet. De rigtige samplaceringsløsninger kan bidrage til bedre udnyttelse af både den grønne strøm og eksisterende nettilslutninger. Batterier, der samplaceres med produktion eller forbrug uden at øge

den maksimale effektudveksling med elnettet, bør derfor ikke udløse et yderligere kapacitetsbehov og det skal tydeliggøres at sådanne projekter kan gennemføres umiddelbart, uden at afvente prioriteringsmekanismen.

Det er positivt, at bekendtgørelsen tænker i at nyttiggøre kunders mulighed for at agere netvenligt. Der er på sigt helt sikkert et potentiale her, som kan afbøde noget af kapacitetsudfordringen. På kort sigt bliver det især knyttet til kundens mulighed for at acceptere begrænset netadgang. Det bliver navnlig relevant for fleksible anlæg som elkedler og batterier. Over tid kan der udvikles flere løsninger, der kan sikre kunder, agerer netvenligt fx ift. ladeanlæg med intelligent opladning, og der bør stræbes efter løsninger, der giver kunderne klarhed og forudsigelighed om eventuelle begrænsninger.

Indtil relevante løsninger – herunder for datacentre – er på plads, er det vores forståelse, at projekter i kategori 3 og 4 kan forblive i køen, hvis tilslutning kan forventes inden for en rimelig tidshorisont. Vi opfordrer til, at dette bekræftes.

Det er afgørende for en smidig og effektiv administration af begrænset netadgang, at de økonomiske rammer for Energinet og netselskaberne løftes, så der sikres fuld dækning for de omkostninger, der følger af bekendtgørelserne. Det omfatter bl.a. omkostninger til administration, IT-understøttelse samt udvikling og implementering af fleksibilitetsløsninger, der understøtter kunders netvenlighed.

Endelig bør det sikres at vurderingen af samfundskritiske funktioner kan administreres enkelt og på sikkert grundlag. Det bør være den relevante myndighed, der vurderer og dokumenterer, om et projekt er nødvendigt for en samfundskritisk funktion. Energinet og netselskaberne bør kunne lægge denne myndighedsvurdering til grund.

Nedenfor følger vores nærmere bemærkninger til de enkelte bekendtgørelser med de væsentligste punkter først. Vi har ingen bemærkninger til justeringerne i bekendtgørelsen om tilladelseskriterier, vilkår og ansøgningsproces for etablering af direkte linjer på land- og søterritoriet.

Indhold

1. Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet 4
Behandling af anmodninger i puljer (§ 16) 4
Ønske om præcisering vedr. batterier samplaceret med produktion eller forbrug 5
Behov for at videreudvikle, vejledning mm. 6
Betydning for allerede indgåede nettilslutningsaftaler (§ 3) 7
Netvenlighed (§ 15) 8
Projekter i kategori 3 og 4 med begrænset netadgang bør generelt imødekommes (§ 4) 10
Prioriteringskategori 1: Beskyttede behov og samfundskritiske funktioner (§ 10) 10
Prioriteringskategori 2: Grøn omstilling og elektrificering (§ 12) 13
Prioriteringskategori 3: Energilageranlæg (§ 13) 14
Tydeliggørelse af placering af husstandsbatter 15
Datacentre (§ 14) 15
Reservation af kapacitet (§ 11) 15
Afslag på anmodning om nettilslutning (§§ 18-20) 16
Netselskabernes dokumenterede meromkostninger (§ 21) 17
Klage og tilsyn (§ 22) 17
Offentliggørelse (§ 17) 18
2. Bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter og bekendtgørelse om systemansvarlig virksomhed og anvendelse af eltransmissionsnettet m.v. 19
Netselskaberne anviser tilslutningspunktet 19
Tilslutning af anlæg som et eller flere anlæg 19
Formelle krav til netselskabernes afgørelser om tilslutning som et eller flere anlæg 20

3. Bekendtgørelse om fleksible nettilslutningsaftaler 20
Fleksible tilslutningsaftaler (§ 5) 21
Permanente fleksible tilslutningsaftaler (§ 6) 21
Ikrafttrædelse (§ 2) 22
Samarbejde med Energinet (§ 10) 22

4. Tekstnære bemærkninger 22
§ 2, stk. 1, i bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet 22
§ 10, stk. 1, nr. 1, i bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet 23
§ 10, stk. 2, i bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet 23

1. Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet

Behandling af anmodninger i puljer (§ 16)

Green Power Denmark finder det afgørende, at reguleringen understøtter den grundlæggende arbejdsdeling i elsystemet: Energinet varetager som TSO den overordnede transport af elektricitet mellem landsdele og på tværs af landegrænser, mens netselskaberne har den kundevendte opgave med at håndtere nettilslutninger hvor den langt overvejende majoritet sker i distributionsnettet. Der bør derfor arbejdes målrettet mod igen at etablere et system, hvor nettilslutningsaftalen mellem TSO og DSO udgør det naturlige og bærende udgangspunkt. Netselskaberne skal have klar information om deres indfødnings- og trækningsret i skillefladen mellem transmissions- og distributionsnettet og dermed et tydeligt dispositionsrum. Når dette råderum er sikret, kan netselskaberne selv behandle, prioritere og nettilslutte kunder ud fra den tilgængelige kapacitet efter reglerne i bekendtgørelsen. Det er den konstruktion, som tjener nettets kunder hurtigst og bedst.

Overgangsløsningen, hvor alle kundeforespørgsler over 3 MW skal via Energinet, er en nødvendighed i den nuværende situation. Det indebærer et ekstra bureaukratisk led, som vil give en længere proces, frem til kunden får svar. Den centraliserede løsning er nødvendig i de første batchrul, hvor der forventes at skulle behandles 1.500-2.000 netkundeansøgninger. Derefter bør netselskaberne igen kunne svare kunderne på baggrund af et kapacitetsråderum i skillefladen mod transmissionsnettet.

Derfor bør reglerne i bekendtgørelsen understøtte, at ordningen, hvor en del projekter skal til puljekørsel hos Energinet, bliver midlertidig, og at vi hurtigt får begrænset, hvor mange projekter der skal med i puljekørslerne. Desuden bør puljebehandlingen ske mindst seks gange årligt for at sikre, at kunder ikke fanges i lange ventetider mellem puljekørsler.

Der er allerede aftalt puljekørsler mellem Energinet og netselskaberne, da de er en nødvendighed i den igangværende første kørsel i efteråret 2026. Det er Green Power Denmarks forståelse, at Energinet her vil køre en første pulje af projekter over 3 MW og samtidig give konkrete tilsagn om, at der er kapacitet til, at netselskaberne kan tilslutte projekter under 3 MW.

Ved fremtidige puljetildelinger er det vores forståelse, at der kan være stationer, hvor der gerne skulle være kapacitet til projekter i fx kategori 1 og 2, så netselskabet inden for sit kapacitetsråderum kan tilslutte kategori 1 eller 2-projekter på eksempel 10 MW, uden at disse skal indgå i Energinets puljekørsel.

Vi foreslår derfor, at der indsættes et nyt stk. 2 i § 16, hvoraf det fremgår, at Energinet og netselskaberne koordineret skal beregne resterende kapacitet til hhv. produktion og forbrug i områder under Energinets transformerstationer og fastsætte lokale kapacitetsgrænser højere end 3 MW (fx 10 eller 15 MW), ift. hvilke anlæg skal indgå i puljebehandling. Endvidere foreslås det, at stk. 1 ændres, så det fremgår, at grænsen på 3 MW skal hæves for områder med mere transmissionskapacitet.

Vi foreslår samtidig, at der indsættes en bestemmelse om den indbyrdes prioritering af projekter, når den tilgængelige kapacitet ikke er tilstrækkelig til at imødekomme alle projekter i en pulje. Bekendtgørelsen tager pt. ikke stilling til, hvordan kapaciteten skal fordeles, hvis flere konkurrerende projekter tilhører samme prioriteringskategori og efter vurderingen af netvenlighed (for kategori 2-4) må anses for ligestillede. Green Power Denmark foreslår, at det fremgår af bekendtgørelsen eller i en kommende vejledning, at anmodningerne i så fald prioriteres efter øvrige netvenlighedskriterier eller først-til-mølle-princippet, jf. også afsnittet om netvenlighed.

For god ordens skyld bemærkes det, at ansøgninger om netkapacitet, der behandles uden for puljerne, også skal vurderes og prioriteres i overensstemmelse med prioriteringsmodellen.

Ønske om præcisering vedr. batterier samplaceret med produktion eller forbrug

Green Power Denmark ønsker, at Energistyrelsen præciserer, hvordan definitionen af kategori 3 i forhold til batterier samplaceret med produktion og forbrug skal forstås.

Kategori 3 omfatter "*energilagerkapacitet i samplacerede anlæg, der etableres ud over brugerens almindelige produktions- eller forbrugsbehov*." Ved vurderingen skal der lægges vægt på brugerens aktuelle kapacitetsbehov i produktions- eller forbrugsretningen og den forventede udvikling heri inden for en rimelig tidshorisont.

Formuleringen kan skabe unødig usikkerhed, fordi det er uklart, hvad der forstås ved "almindelige produktions- eller forbrugsbehov". Det er væsentligt med klarhed, da samplacerede batterianlæg, som indpasses rigtigt, potentielt kan være med til at optimere kundens brug af eksisterende netkapacitet, og afhjælpe dele af den volatilitet, der i dag skaber ubalancer fra VE.

Green Power Denmark forstår bestemmelsen sådan, at samplacerede batterier, der etableres på eksisterende anlæg og holder sig inden for det aftalte indfødningsomfang eller det aftalte leveringsomfang fra det kollektive elforsyningsnet, *ikke* omfattes af kategori 3 og dermed heller ikke af prioriteringsmodellen. Disse batterier kan altså umiddelbart etableres, forudsat at de i øvrigt overholder relevante tekniske krav mv., og at der ikke er tale om uudnyttet leveringsomfang.

Det er Green Power Denmarks forståelse, at det betyder, at et batteri, der fx anvendes af en virksomhed for at sikre en kontrolleret nedlukning eller opstart af en produktionsproces, og hvor opladning håndteres inden for et eksisterende leveringsomfang, kategoriseres sammen med det primære produktionsanlæg (kategori 1 eller 2, afhængig af størrelse).

Hvis et batter, der samplaceres med fx et eksisterende VE-anlæg derimod medfører et behov for indfødning eller effektræk, der overstiger det allerede aftalte maksimum, er det Green Power Denmarks forståelse, at denne del af projektet indplaceres i prioriteringskategori 3 og behandles i overensstemmelse hermed. Vi beder Energistyrelsen bekræfte denne forståelse.

Det bør i den forbindelse præciseres, hvordan et sådant projekt – der falder i flere forskellige prioriteringskategorier – skal håndteres administrativt, herunder om den eksisterende tilslutning og anmodningen om yderligere kapacitet skal behandles som ét samlet projekt eller som to særskilte projekter.

Præcisering vedrørende nødstrømsanlæg o.l.

Green Power Denmark skal henlede Energistyrelsens opmærksomhed på nødstrømsanlæg, der er nødvendige for at opretholde eller genetablere en samfundskritisk funktion i en beredskabssituation. Det kan eksempelvis være nødstrømsanlæg til vandværker, spildevandsanlæg og andre kritiske forsyningsfunktioner, men også for større industrivirksomheder med følsomme processer, herunder i medicinal- og jernindustrien.

Nødstrømsanlæg skal i udgangspunkt hverken bruge leverings- eller indfødningsomfang, idet der er tale om at forsyne kunden selv. Vi beder om, at Energistyrelsen bekræfter, at nødstrømsanlæg o.l. monteret uden behov for yderligere levering/indfødningsomfang ikke skal omfattes af eller afvente prioriteringsmekanismen.

Behov for at videreudvikle, vejledning mm.

Green Power Denmark har den forståelse, at bekendtgørelserne kan anvendes som direkte administrationsgrundlag af Energinet og netselskaberne uden særskilte metodegodkendelser hos Forsyningstilsynet. Vi beder om, at denne forståelse bekræftes.

Prioriteringsmekanismen er dog ny og udarbejdet på kort tid. Til trods for et omfattende grundigt arbejde med at sikre præcise regler og principper, vil der uundgåeligt opstå situationer, som ikke har kunnet forudses.

Green Power Denmark foreslår, at Energistyrelsen udarbejder en udførlig vejledning om prioriteringsreglerne når disse er trådt i kraft. Da det er væsentligt at prioriteringsmekanismen kommer hurtigt i gang, kan en vejledning komme efterfølgende.

Det er vigtigt allerede nu at indstille sig på, at selve bekendtgørelsen nok løbende skal opdateres, efterhånden som der dannes et erfaringsgrundlag. Dette er nødvendigt og hensigtsmæssigt.

Green Power Denmark anerkender, at det på nuværende tidspunkt vil være svært at gøre reglerne endnu mere præcise. Green Power Denmark foreslår derfor, at Energistyrelsen efter udstedelsen af bekendtgørelsen påbegynder at udarbejde en udførlig vejledning, der kan understøtte efterlevelsen af bekendtgørelsesreglerne. Denne kan særligt fokusere på samfundskritiske anlæg, samplacerede anlæg, håndtering af elkedler til fjernvarmeproduktion eller andre spørgsmål, der er dukket op i forbindelse med de gennemførte høringsprocesser.

Dette vil dels hjælpe kunderne med større klarhed og forståelsen af de ret komplicerede regler, dels hjælpe netselskaberne og Energinet i den praktiske administration. Green Power Denmark og netselskaberne vil også gerne efter prioriteringsregimets

ikrafttræden bidrage med løbende erfaringsopsamling, om mekanismens virkning i praksis.

Betydning for allerede indgåede nettilslutningsaftaler (§ 3)

Green Power Denmark beder Energistyrelsen om at bekræfte vores forståelse af, at prioriteringsmodellen respekterer allerede indgåede nettilslutningsaftaler, fx projekter med en nettilslutningsaftale, som endnu ikke er opført, og projekter, hvor der i nettilslutningsaftalen er aftalt en gradvis øget udnyttelse af leveringsomfanget.

Det fremgår af § 3 stk. 2, at prioriteringsmodellen – foruden nytilslutninger – finder anvendelse på dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet, når dispositionen kræver den kollektive elforsyningsvirksomheds medvirken og indebærer en fornyet disponering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Videre står der i stk. 3, nr. 3, at dette også gælder ibrugtagning af uudnyttet kapacitet.

Det er Green Power Denmarks forståelse, at denne bestemmelse er møntet på at imødegå omgåelse af prioriteringsregimet ved anvendelse af hidtil ikke-udnyttet kapacitet på fx gamle industrigrunde. Det er derfor vores forståelse, at bestemmelsen skal læses i sammenhæng med netselskabernes eksisterende ret til midlertidigt at reducere ikke-udnyttet leveringsomfang. Det vil sige, at hidtil ikke-udnyttet kapacitet, som en kunde ønskes at tage i brug efter reglernes ikrafttrædelse, omfattes af og behandles i overensstemmelse med prioriteringsmodellen. En sådan anmodning om anvendelse af ikke-udnyttet kapacitet skal – uanset prioriteringskategori – indplaceres i overensstemmelse med prioriteringsmodellen. Ønsker herom kan dog efter vores forståelse *ikke* afvises, idet der er tale om udnyttelse af en allerede erhvervet rettighed, som kunden en gang har betalt for.

Green Power Denmark finder det afgørende, at allerede indgåede nettilslutningsaftaler respekteres. Vi forstår desuden bestemmelsen derhen, at netselskaberne og Energinet derfor i deres administration tager hensyn til kapacitet, der dokumenterbart forventes gradvist at blive taget i brug.

Det er fx relevant for en ladepark, der gradvist øger udnyttelsen af sit leveringsomfang – aftalt i parkens nettilslutningsaftale – i takt med, at parken færdiggøres. Det kan også være større industrielle kunder, som har bestilt et leveringsomfang, som tages gradvist i brug over en årrække i takt med, at forskellige dele af kundens produktionsanlæg sættes i drift.

Det er i øvrigt vores forståelse, at prioriteringsmodellen ikke omfatter projekter med en nettilslutningsaftale indgået inden reglernes ikrafttrædelse, men hvor kundens anlæg endnu ikke er opført. Projekterne kan ændre sig undervejs, fx hvis en solpark bliver mindre end forventet, eller hvis der tilføjes et batteri til solparken, som ændrer anlæggets belastningsprofil. Så længe ændringer medfører en uændret eller mindre kapacitet end forudsat i allerede indgåede nettilslutningsaftale, bør ændringen ikke være omfattet af prioriteringsmodellen.

Energistyrelsen bedes bekræfte denne forståelse.

Netvenlighed (§ 15)

Green Power Denmark ser et klart potentiale i, at netvenlige løsninger kan bidrage til at tilslutte flere kunder og udnytte den eksisterende netkapacitet bedre. På kort sigt er mulighederne dog først og fremmest knyttet til begrænset netadgang, som navnlig er relevant for fleksible anlæg som batterier og elkedler. For mange virksomheder med behov for stabil og fuld netadgang er produktet derimod mindre anvendeligt. Reglerne bør derfor både understøtte brugen af de løsninger, der allerede er til rådighed, sikre klart administrationsgrundlag for netselskaber og Energinet, og give plads til, at flere netvenlige tilslutningsløsninger kan udvikles over tid.

Green Power Denmark foreslår, at det præciseres i § 15, stk. 2, at

- vurderingen af et projekts netvenlighed tager udgangspunkt i tiltagets konkrete effekt på den relevante kapacitetsbegrænsning, typisk i transmissionsnettet
- netvenlighed skal vurderes af den elforsyningsvirksomhed, der har kapacitetsbegrænsningen, og
- at kriterierne er opstillet i prioriteret rækkefølge, og at accept af fleksible vilkår, herunder begrænset netadgang, i den overskuelige fremtid er det primære kriterium, der administreres ud fra. Derudover kan de øvrige elementer af netvenlighed inddrages.

Green Power Denmark foreslår konkret, at § 15, stk. 2, omformuleres som følger: "Ved vurderingen af et projekts netvenlighed ~~kan~~ skal den kollektive elforsyningsvirksomhed, som ejer den del af elnettet, hvor kapacitetsbegrænsningen er, ~~bl.a.~~ lægge vægt på tiltagets konkrete effekt på den relevante kapacitetsbegrænsning, herunder: 1. projektets accept af begrænset netadgang eller andre fleksible vilkår for netadgangen, herunder afbrydelighed, 2. projektets belastningsprofil…"

Green Power Denmark støtter, at netvenlighed indgår som et afgørende element ved prioriteringen af projekter efter bekendtgørelsens § 15. Lige nu indeholder § 15 en række virkemidler, men bestemmelsen præciserer ikke, hvad deres effekt skal måles op imod.

På kort sigt er de vigtigste tiltag:

1. Anvendelse af de allerede godkendte metoder for begrænset netadgang
2. Introduktion af TSO-DSO-produkt(er) for begrænset netadgang.
3. Mere forudsigelighed om begrænsningernes hyppighed og varighed.

Kundens accept af begrænset netadgang er på kort sigt det eneste kriterium, der reelt sikrer, at en installation ikke belaster det bagvedliggende transmissionsnet på kritiske tidspunkter. Vi beder Energistyrelsen bekræfte, at netselskaberne og Energinet kan administrere herudfra, uden at det forudsætter metodegodkendelse fra Forsyningstilsynet.

Der mangler dog fortsat et produkt for permanent begrænset netadgang ved kapacitetsknaphed i transmissionsnettet for kunder tilsluttet distributionsnettet – den såkaldte TSO-DSO-BNA. Produktet er under udvikling hos Energinet og skal efterfølgende metodegodkendes af Forsyningstilsynet.

Green Power Denmark finder, at der er behov for at få præciseret (fx i en kommende vejledning), hvordan prioriteringen skal håndteres i en situation, hvor der fx er tale om to anlæg, som ligger i samme prioriteringskategori, og som begge er villige til at acceptere fleksible vilkår. Det kunne være projektets tekniske evne til at udvise fleksibilitet, men som først vil kunne benyttes senere i forbindelse med udviklingen af nye fleksibilitetsprodukter, der ikke understøttes på tidspunktet for behandlingen af tilslutningssagen.

Det er væsentligt, at der igangsættes udviklingsspor, så begrænset netadgang ikke på sigt bliver den eneste løsning, særligt når kapaciteten til tilslutning med begrænset netadgang er knap. De øvrige kriterier i § 15, stk. 2 er mulige udviklingsspor, der bør udvikles og konkretiseres yderligere, før de kan anvendes i praksis i prioriteringen.

For ladeanlæg bør intelligent opladning samt V2G være eksempler på gode egenskaber, der med tiden kan indtænkes i netvenlighedsløsninger, når løsningerne dokumenterbart kan styre og flytte effekttrækket, reducere samtidige spidsbelastninger eller – ved tovejsopladning – levere effekt tilbage til nettet eller lokale installationer.

I takt med, at flere kunder kommer på begrænset netadgang, kan omfanget og forudsigeligheden af nedreguleringer udvikle sig. Dette kan være svært at prognosticere fordi der hidtil har været krav om nedregulering af BNA-kunder skal ske forholdsmæssigt, for dem alle (dette har været nødvendigt for at metoderne kunne opnå metodegodkendelse ved Forsyningstilsynet).

Der vil derfor være behov for at se på, hvordan kunderne får større klarhed og forudsigelighed om begrænsningernes forventede omfang og varighed. Der kan i den forbindelse være behov for at genbesøge kravet om forholdsmæssige nedreguleringer, hvis vi skal sikre mere forudsigelighed og klarhed.

Dette vil være relevant opmærksomhedspunkt for den videre udvikling af netproduktporteføljen herunder videreudvikle de økonomiske vilkår for kunder, der vælger begrænset netadgang. Det er vigtigt, hvis begrænset netadgang skal kunne indgå i investeringsgrundlaget for blandt andet vedvarende energianlæg, større elektrificeringsprojekter og batteriprojekter.

Green Power Denmark peger på, at et muligt udviklingsspor kan være et netprodukt for batterier, der frivilligt accepterer en lavere forsyningssikkerhed i forbrugsretningen, herunder at tilslutningen ikke dimensioneres 1-princippet. For batterier, hvor opladningen kan afbrydes uden væsentlige konsekvenser, kan en sådan løsning reducere kapacitetsbehovet og understøtte en mere effektiv udnyttelse af elnettet. Green Power Denmark vil undersøge muligheden herfor nærmere.

Der bør derudover arbejdes med generelt at fremme netvenlig adfærd hos kunderne. Det er særligt akut for transmissionsnettet, herunder Energinets introduktion af effektbetaling for de større kunder i distributionsnettet. Der er taget initiativer i

distributionsnettet, bl.a. gennem tarifmodel 3.0, øget vægt på tidstariffer, effektbetaling, geografisk differentieret tilslutningsbidrag og markedsgørelse af fleksibilitet. Disse vil blive videreudviklet. Dermed vil netvenlige belastningsprofiler og geografiske placering samt deres mulighed for at flytte forbrug eller produktion, give en økonomisk fordel for kunden.

Projekter i kategori 3 og 4 med begrænset netadgang bør generelt imødekommes (§ 4)

Green Power Denmark anbefaler en praksis, hvor kunder i kategori 3 og 4, der har valgt begrænset netadgang, ikke afvises, men forbliver i tilslutningskøen under forudsætning af, at et kommende TSO-DSO-BNA-produkt må forventes at kunne gøre projektet tilstrækkeligt netvenligt til, at det kan indpasses uden at fortrænge højere prioriterede behov.

Green Power Denmark opfordrer til, at Energistyrelsen bekræfter, at projekter i kategori 3 eller 4, der accepterer en aftale om begrænset netadgang, men ikke kan nettilsluttes på grund af manglende kapacitet, kan forblive i nettilslutningskøen.

Det fremgår af § 4, stk. 3, at en anmodning i en lavere prioriteringskategori kan imødekommes, hvis dette ikke fortrænger højere prioriterede behov, og af § 15, stk. 3, at et projekt i prioriteringskategori 3 eller 4 alene kan vurderes som netvenligt, hvis projektet kan rummes inden for den tilgængelige eller planlagte kapacitet uden at fortrænge kapacitet, der er nødvendig for at imødekomme højere prioriterede behov.

Green Power Denmark forstår bestemmelserne således, at et projekt i kategori 3 eller 4, der accepterer begrænset netadgang, vil være at karakterisere som netvenligt. Hvis det kan indpasses i elnettet uden at fortrænge højere prioriterede behov (kategori 1 eller 2), vil det dermed kunne få en nettilslutningsaftale.

Det skal understreges, at der er en øvre grænse for, hvor mange anlæg der kan tilsluttes med TSO-DSO-BNA, hvis driften af elnettet skal opretholdes. TSO-DSO-BNA er således også er en begrænset ressource, jf. bemærkningen nedenfor vedr. bekendtgørelse om fleksible nettilslutningsaftaler.

Green Power Denmark er opmærksom på, at produktet for begrænset netadgang i skillefladen mellem DSO og TSO endnu ikke er udviklet. Ovenstående kan derfor først finde anvendelse på DSO-niveau, når produktet er på plads.

Begrænset netadgang findes allerede på TSO-niveau i forbrugsretningen. Et TSO-tilsluttet VE-anlæg, der ønsker at tilføje et batteri med begrænset netadgang i forbrugsretningen, bør derfor i praksis ofte kunne få en nettilslutningsaftale i forbindelse med den kommende puljebehandling i oktober.

Prioriteringskategori 1: Beskyttede behov og samfundskritiske funktioner (§ 10)

Green Power Denmark beder Energistyrelsen bekræfte, at der ikke inden for kategori 1 er en intern rangordning af de enkelte undergrupper.

Husholdninger og mindre erhverv (§ 10, stk. 1, nr. 1-3)
Green Power Denmark efterspørger en klarere definition af denne gruppe og klarere opfølgning på reserveret kapacitet.

Green Power Denmark forstår bestemmelsen således, at den dækker almindelig forbrugsudvikling hos de eksisterende og nye husholdningskunder og mindre erhverv på under 3 MW.

Det betyder i realiteten, at alle typer erhvervskunder med under 3 MW, der ikke er i kategori 3 eller 4, vil være i kategori 1. Med den nuværende definition vil elproduktionsanlæg på under 3 MW således også ligge i kategori 1. Det foreslås, at det præciseres at disse anlæg ligger i kategori 2, jf. nedenfor.

Med kravet om, at der skal inddrages den "forventelige forbrugsudvikling", er der risiko for, at der kan opstå en ineffektiv kapacitetsanvendelse, hvis der reserveres kapacitet på baggrund af forventninger, som senere ikke materialiserer sig.

Green Power Denmark ser derfor behov for at der i forlængelse af bekendtgørelsen tydelig angives en mekanisme/bestemmelse, der sikrer løbende opfølgning på reserveret kapacitet og frigivelse af kapacitet, som ikke længere vurderes nødvendig, jf. også bemærkningerne vedr. § 11.

Samfundskritiske funktioner (§ 10, stk. 1, nr. 4)
Behov for vejledning og princip for håndtering
Det er som tidligere nævnt Green Power Denmarks opfattelse, at det ikke er hensigtsmæssigt, at vurderingen af, om en anmodning vedrører en samfundskritisk funktion – og dermed indgår i kategori 1 – skal foretages af de kollektive elforsyningsvirksomheder. Denne opgave burde placeres hos en statslig myndighed.

Green Power Denmark noterer sig, at det fastholdes, at det er den kollektive elforsyningsvirksomhed, der skal vurdere, om en anmodning om nettilslutning understøtter en funktion, hvor manglende adgang til elektricitet vil kunne have betydning for liv, sundhed, sikkerhed eller centrale samfundsmæssige interesser.

Green Power Denmark foreslår en konkret model, hvor netselskabet eller Energinet betragter og behandler anlæg som samfundskritiske, hvis projektet uden tvivl er samfundskritisk. Fx fordi det udpeges af politi eller forsvaret. Er der tvivl eller uenighed om indplaceringen, behandles anlægget i første omgang som kategori 2-4, alt efter hvilken kategori anlægget ellers ville tilhøre. Hvis en udtalelse fra en myndighed efterfølgende udpeger projektet som samfundskritisk, justeres det ved den efterfølgende puljekørsel. Energistyrelsen bedes bekræfte, at denne fremgangsmåde vil følge af reglerne i lov og bekendtgørelse.

Det må forventes, at der bliver behov for – i nærmest alle tilfælde – at spørge de relevante myndigheder om en udtalelse, jf. bemærkningerne til lovforslaget. Dermed vil alle sager formodentligt komme forbi myndigheder til vurdering alligevel.

Det vil i den forbindelse kræve, at netselskaberne kan få en udtalelse ret hurtigt, dvs. fx inden for 3-4 uger. Selvom indplacering i en prioriteringskategori ikke selvstændigt kan påklages, kan den indgå i en eventuel klagesag om afslag. Det bør derfor gøres klart, at udtalelsen skal lægges til grund for en afgørelse i en eventuel klagesag om afvisning ved Forsyningstilsynet. Derfor opfordrer Green Power Denmark til, at udtalelsen gøres bindende.

Derudover er der behov for, at Energistyrelsen eller en tilsvarende myndighed i en udtalelse kan afgrænse, om det er hele tilslutningen eller kun den kapacitet, der dokumenterbart understøtter den samfundskritiske funktion, der omfattes af prioriteringskategori 1.

Green Power Denmark foreslår, at Energistyrelsen eller anden myndighed fastlægger og præciserer, om det er hele tilslutningen eller kun den kapacitet, der dokumenterbart understøtter den samfundskritiske funktion, der omfattes af prioriteringskategori 1. Desuden foreslår Green Power Denmark en konkret model, hvor netselskabet eller Energinet indledningsvist alene betragter og behandler anlæg som samfundskritiske, hvis projektet uden tvivl er samfundskritisk.

Det bør desuden være klart, hvordan netselskab og kunde skal forholde sig, hvis kunden vurderer, at et projekt er samfundskritisk, mens netselskabet ikke kategoriserer det som et sådant.

Offentlig tilgængelig ladeinfrastruktur til tung transport (§ 10, stk. 1, nr. 5)
Det fremgår af bekendtgørelsen, at kategori 1, jf. § 10, stk. 1, nr. 5, omfatter offentlig tilgængelig ladeinfrastruktur til tunge elektriske køretøjer, der etableres med henblik på opfyldelse af AFIR. Dette noterer vi os, og noterer os at det vil betyde at denne ladeinfrastruktur vil blive prioriteret højere end andre ladeparker, som kan ligge i kategori 2, hvis de har kapacitetsbehov på mere end 3 MW. Dette er en konsekvens af, at Danmark er forpligtet til at etablere ladeinfrastruktur og understøtter effektivt elektrificeringen af den tunge vejtransport. Green Power Denmark støtter derfor, at offentlig tilgængelig ladeinfrastruktur til tunge elektriske køretøjer, der er nødvendig for at opfylde AFIR, indgår i kategori 1.

Konkret foreslås det, at det tydeligt præciseres, at det kun gælder de konkrete ladeparker, der har vundet Vejdirektoratets udbud, eller hvor der er indgået aftale med Vejdirektoratet om, at der skal opføres en ladepark som følge af EU AFI forordningen. Dette vil sikre at bestemmelsen bliver lettere administrerbar.

Den positive prioritering af AFIR-relaterede behov bør dog i områder med betydelig kapacitetsknaphed kunne udmøntes dynamisk og proportionalt. Reservationens størrelse og varighed bør løbende afspejle et realistisk og dokumenteret behov, projektets modenhed og det forventede realiseringstidspunkt. Det er uhensigtsmæssigt, hvis knap kapacitet i længere tid bindes til et behov, som endnu ikke er konkret eller tidsmæssigt nært forestående, fx opladning af tunge køretøjer i et område, hvor efterspørgslen endnu ikke er til stede. Kapaciteten bør derfor kunne frigives midlertidigt til andre modne projekter og genreserveres, når behovet bliver aktuelt,

forudsat at dette ikke bringer rettidig opfyldelse af AFIR i fare (AFIR er p.t. under revision bl.a. mht. mere fleksible krav til ladeinfrastrukturen).

Prioriteringskategori 2: Grøn omstilling og elektrificering (§ 12)

Green Power Denmark vil bede Energistyrelsen bekræfte, at prioriteringskategori 2 omfatter alle projekter vedrørende VE, CCS, brint, biogas og PtX, herunder om VE under 3 MW er i kategori 1 eller 2.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at kategori 2 omfatter projekter vedrørende vedvarende energiproduktion, CCS, brint, biogas og PtX. Det specificeres dog ikke i bekendtgørelsen, og da kategori 1 omfatter mindre erhverv med effekttræk på højst 3 MW, vil de nævnte kunder med et mindre effekttræk omfattes af kategori 1 og risikerer dermed at fortrænge større VE-anlæg og elektrificeringsprojekter i kategori 2

Stedbundne anlæg bør prioriteres højest inden for kategori 2

Green Power Denmark foreslår, at projekter, der er stedbundne til en specifik geografisk lokation, bør prioriteres højere inden for kategori 2.

Stedbundne virksomheder kan fx være brintproduktion til brintrøret (7-tallet), industri, der elektrificerer, og fjernvarmeproduktion, dvs. anlæg, som ikke kan være fleksibelt med sin placering i elnettet. I praksis vil prioritering af disse kunder også betyde prioritering af kunder, der udfaser fossilt forbrug. Denne sondring bør indarbejdes, så stedbundne anlæg prioriteres over ikke-stedbundne anlæg inden for prioriteringskategori 2.

Elkedler i prioriteringskategori 2

Green Power Denmark foreslår, at Energistyrelsen i en kommende vejledning fastlægger konkrete principper for, hvordan Energinet og netselskaberne konkret skal skelne mellem, hvilke elkedler der er omfattet af kategori 2 og 3. Dette fremstår for nuværende lidt utydeligt, idet bekendtgørelsen placerer dem i kategori 2, imens høringsnotat fra loven er mindre entydigt.

Her skal det understreges, at netselskaber og Energinet ikke kan forventes at skelne mellem anvendelsen af elkedler. Der er derfor behov for kunden dokumenterer sit behov for en fuld netadgang.

Elkedler i fjernvarmeforsyningen

En stor andel af de forbrugsanmodninger i distributionsnettet, der kræver kapacitet i transmissionsnettet, vedrører elkedler til fjernvarmeproduktion. Elkedler er sammen med kollektiv varmepumper en vigtig del af elektrificeringen af varmeproduktionen. Modsat kollektive varmepumper etableres elkedler typisk for at levere spidslast og vil derfor kun være i drift i en begrænset del af årets timer. Varmeproducenter har derfor ofte valgt begrænset netadgang, som både reducerer tilslutningsomkostningerne og understøtter en effektiv udnyttelse af elnettet. Dette er rigtig positivt, og vi skal bevare tilskyndelse til elkedler også vælger et kommende TSO-DSO-BNA.

Green Power Denmark foreslår på den baggrund, at der som udgangspunkt stilles krav om begrænset netadgang for elkedler til fjernvarmeproduktion. Der kan dog være projekter, hvor fuld netadgang er nødvendig for at opretholde varmeforsyningssikkerheden. I disse tilfælde bør behovet kunne dokumenteres af kunden, herunder at elkedlens størrelse og effekttræk står i rimeligt forhold til det lokale varmebehov i den relevante spidslastsituation. Overdimensionerede elkedler bør ikke opnå fuld netadgang i kategori 2, og vi vil bede Energistyrelsen bekræfte hvorvidt disse indgår i kategori 3.

Elkedler til industrielle processer
Elkedler anvendes også til industrielle processer, hvor der kan være behov for fuld netadgang af hensyn til kundens produktion og drift. Green Power Denmark læser bekendtgørelsen sådant, at industrielle elkedler ligesom de i fjernvarmen kan opnå fuld netadgang i kategori 2. Vi vil foreslå der stilles krav om virksomheden kan dokumentere, at dette er nødvendigt for produktionsprocessen eller driftssikkerheden.

Hvor produktionsprocessen derimod giver mulighed for at flytte eller reducere elforbruget i perioder med kapacitetsbegrænsninger, anbefaler Green Power Denmark, at der stilles krav om at virksomhederne skal vælge begrænset netadgang. På den måde udnyttes industriens fleksibilitet dér, hvor den faktisk findes, uden at blive en barriere for elektrificering af industrielle processer.

Prioriteringskategori 3: Energilageranlæg (§ 13)
Green Power Denmark foreslår, at begrebet Energilageranlæg tydeliggøres, så konvertering af el til andre energiformer ikke er omfattet af definitionen. Det kunne fx være ved at specificere, at kategorien alene dækker "el-til-el"-lagring. Det bør også tydeliggøres, at batterier under 3 MW omfattes af kategori 3. Green Power Denmark ønsker derudover bekræftet, at load-banks ikke kan henføres til kategori 2.

I Green Power Denmarks høringssvar til udkast af lovforslaget i juli 2026 bad vi om en klarere definition af anlægstyperne omfattet af kategori 3, som ikke involverede anlægsejerens forventede adfærd på elmarkedet. Dette er imødekommet, og det ser vi positivt på.

Kategori 3 omfatter *"anmodninger vedrørende energilageranlæg, herunder batterier og andre former for energilagring"*. Der er behov for at præcisere betydningen af energilageranlæg. Efter den nuværende definition kan det forstås så bredt, at det i yderste konsekvens kunne misforstås derhen at dække konvertering af strøm til andre energiformer, der kan lagres, såsom elektrolyse, grønne brændstoffer mv. Det er efter vores opfattelse ikke intentionen.

Green Power Denmark ønsker samtidig bekræftet, at batteriet fortsat kan deltage på fleksibilitetsmarkedet, uden at dette i sig selv fører til placering i kategori 3, når batteriets primære formål er driftsmæssigt.

Green Power Denmark ønsker også at henlede opmærksomheden på en teknologi kendt som load-banks. Load-banks har været kendt som testudstyr i forbindelse med etablering af et senere større elforbrugsanlæg med henblik på at teste forskellige

scenarier og brug af nettilslutningen. Det er dog også set, at load-banks kan etableres med det formål at agere på elmarkedet eller systemydelsesmarkedet, og hvor elforbruget går til produktion af varm luft. Det er selvsagt en dårlig udnyttelse af den grønne strøm og indebærer et fuldstændigt varmespild. Modsat energilagre vil energien ikke igen kunne fødes ind på det kollektive elnet eller som elkedler koblet til varme akkumuleringstanke udnytte varmen i den kollektive varmeforsyning.

Green Power Denmark ønsker derfor en bekræftelse på, at load-banks henføres til kategori 3. Green Power Denmark forventer ikke, at load-banks bliver et udbredt fænomen i Danmark, men prioriteringskriterierne bør kunne håndtere dem.

Tydeliggørelse af placering af husstandsbatter

Med den nuværende definition, vil husstandsbatterier ligge i kategori 3.

Efter Green Power Denmarks opfattelse bør husstandsbatterier, der kan rummes indenfor en kundes eksisterende leveringsomfang, på samme måde som andre anlæg placeres i den gruppe, de vedrører.

Opstår der derimod behov for et øget leveringsomfang eller etablering af et indfødningsomfang, bør disse på samme måde som andre anlæg, ligge i kategori 3.

Datacentre (§ 14)

Green Power Denmark opfordrer til, at det annoncerede arbejde med at udvikle en strategi for datacentrenes fremtid i Danmark hurtigt igangsættes.

Green Power Denmark har noteret sig, at datacentre placeres nederst i prioriteringsrækkefølgen. I praksis vil det betyde, at der kun i meget begrænset omfang kommer datacentre på elnettet i den nærmest årrække.

Datacentre er imidlertid kritiske for moderne digitale samfund. Derfor er det annoncerede arbejde vigtigt, da det ikke tjener hverken erhvervsudvikling eller digital suverænitet, hvis prioriteringsmekanismen de facto kommer til at virke som stop for Datacentre.

Reservation af kapacitet (§ 11)

Green Power Denmark finder det positivt, at der reserveres kapacitet til almindelig og forventelig forbrugsudvikling, og at der skal reserveres transmissionskapacitet til estimerede og identificerede behov i distributionsnettet.

Green Power Denmark foreslår, at det præciseres, at netselskabernes reservation af kapacitet følger netselskabernes forventninger til den lokale, organiske vækst og almindelige elektrificering, også når disse overstiger de nationale fremskrivninger. Det bør dermed også være netselskabernes forventninger, der indgår i grundlaget for Energinets planlægning. Det bør herunder sikres, at de nationale fremskrivninger ikke i praksis kommer til at fungere som et loft for, hvor meget kapacitet der kan reserveres til almindelig og forventelig forbrugsudvikling, hvis lokale forhold og netselskabernes forventninger tilsiger en højere vækst.

Det kan med fordel indskrives i prioriteringsbekendtgørelsen, at netselskabernes forventninger til den lokale, organiske vækst og almindelige elektrificering indgår som et element, der tillægges afgørende vægt i tilblivelsen af analyseforudsætningerne, og dermed også udgør grundlaget for Energinets LUP. Således reduceres risikoen for, at nettet ikke udbygges tilstrækkeligt til at imødekomme de reelle fremtidige behov.

Endelig bør Energinet så vidt muligt offentliggøre information om den forventede tilgængelige kapacitet længere frem end den næste puljebehandling – gerne med en 5-årig tidshorisont. Det vil give aktørerne et bedre grundlag for at vurdere, hvornår de bør modne deres projekter, og hvordan projekterne kan indrettes, så de bedst muligt understøtter en effektiv udnyttelse af nettet.

Vurdering af, hvilke anmodninger der er tilstrækkeligt modne til at indgå i puljen (§ 16, stk. 3)
Green Power Denmark foreslår, at bestemmelsen omformuleres, så der ikke kan opstå tvivl om, at netselskaberne ikke anvender de prioriteringskriterier og samme modenhedskrav, som Energinet meldte ud i maj 2026. Det kan fx ske ved at lade formuleringen "tilstrækkeligt modne" udgå til fordel for, at anmodninger skal være "klar" til at indgå en nettilslutningsaftale for at indgå i puljen.

Det fremgår af § 16, stk. 3, at Energinet og netselskaberne skal samarbejde om puljebehandlingen og sikre, at anmodninger behandles på et ensartet grundlag, herunder ved vurderingen af, hvilke anmodninger der er tilstrækkeligt modne til at indgå i puljen.

Green Power Denmark bemærker, at netselskaberne ikke anvender de modenhedskrav, Energinet meldte ud i maj 2026. I stedet administrerer netselskaberne ud fra egne nettilslutningsaftaler og tilslutningsbestemmelser, som er metodegodkendt af Forsyningstilsynet. Netselskaberne agerer derfor inden for deres råderum.

Det afgørende for netselskaberne er, om kunden er klar til at underskrive en nettilslutningsaftale. Kunden vurderes klar til at indgå en nettilslutningsaftale, når kundens projekt er konkret defineret, og når kunden både juridisk og økonomisk er klar til at forpligte sig over for netselskabet. Tidspunktet for indgåelse af nettilslutningsaftale er også det tidspunkt, kunden forpligter sig økonomisk over for netselskabet. Derfor er det når kunden er klar til at indgå nettilslutningsaftale, at kunden vil anses for klar til puljekørsel.

Energistyrelsen bedes bekræfte at denne tilgang i øvrigt harmonerer med prioriteringsreglerne.

Afslag på anmodning om nettilslutning (§§ 18-20)
Det bemærkes, at det er Green Power Denmarks forventning, at der i praksis vil komme forholdsvis få egentlige afslag, der jo kun er aktuelt for kategori 3 og 4, og det som nævnt ovenfor bliver muligt at sætte disse anmodninger i kø, indtil der foreligger et velfungerende TSO-DSO-BNA-produkt.

Det fremgår af § 20, stk. 1 og 7, at en kollektiv elforsyningsvirksomhed, der meddeler afslag på en anmodning om tilslutning, efter anmodning skal give ansøgeren oplysninger om foranstaltninger, der vil kunne forbedre projektets muligheder for senere at opnå nettilslutning, og at dette vil kunne betinges af betaling af et gebyr.

Green Power Denmark opfordrer til, at det tydeliggøres, at gebyr for oplysninger om netvenlighedsforanstaltninger opkræves efter regning. Alternativt vil et gebyr skulle metodeudvikles og godkendes af Forsyningstilsynet, hvilket betyder, at det ikke vil være klar til brug ved reglernes ikrafttrædelse.

Green Power Denmark foreslår samtidig, at det i § 20 præciseres, at det – i stil med §§ 16 og 19 – er den kollektive elforsyningsvirksomhed, der driver den del af det kollektive elnet, hvor kapacitetsbegrænsningen findes, som er ansvarlig for at oplyse om og stå på mål for de foranstaltninger, der kan forbedre projektets muligheder for nettilslutning.

Netselskabernes dokumenterede meromkostninger (§ 21)

Green Power Denmark foreslår, at § 21 præciseres, så netselskaberne kan få dækket alle meromkostninger som følge af administration af ordningen samt IT-omkostningerne til implementering af fleksibilitetsløsninger.

Det er Green Power Denmarks forventning, at netselskaberne får mærkbare omkostninger til at administrere ordningen i bekendtgørelsen. Det bemærkes i øvrigt, at særligt oplysninger om, hvordan et projekt kan blive mere netvenligt, kan kræve omfattende netberegninger.

Det fremgår af bekendtgørelsen, at netselskaberne kan få indregnet dokumenterede, væsentlige meromkostninger som følge af opgaver efter bekendtgørelsen. Om omkostningerne er væsentlige, vil formodentligt følge af reglerne i indtægtsrammebekendtgørelsens § 40, stk. 2-6. Væsentlighedskriterierne her er dog så forholdsvist høje (8 mio. kr. årligt for mellemstore og store netselskaber), at netselskaberne i en årrække får udækkede omkostninger til administration af ordningen. Det er ikke hensigtsmæssigt. Green Power Denmark opfordrer derfor til, at ordet "væsentlige" udgår af § 21, stk. 1, 1. punktum, og at sidste linje i § 21, stk. 1, udgår.

Der udestår et arbejde, særligt hos Energinet, med at sikre IT-understøttelsen af begrænset netadgang, så denne kan automatiseres. Der vil dog også være omkostninger hos netselskaberne. Dette bliver nødvendigt, da løsningerne skal rulles ud til en væsentligt større mængde kunder end i dag. I takt med at begrænset netadgang får en central rolle, vil der også være behov for at kunne give større klarhed og forudsigelighed omkring omfanget af nedreguleringer, som kunder kan forvente. Det kan forudsætte yderligere udviklingsomkostninger. Der bør laves en bestemmelse, så det entydigt sikres at disse omkostninger kan give forhøjelse af indtægtsrammen.

Klage og tilsyn (§ 22)

Green Power Denmark foreslår, at det præciseres i § 22, at ansvaret følger den kollektive elforsyningsvirksomhed, der driver den del af det kollektive elnet, hvor kapacitetsbegrænsningen findes. Der bør således ikke være tvivl om, at ansvaret for en

teknisk vurdering vedr. eltransmissionsnettet, der giver udslag i et afslag, påhviler Energinet. Desuden bør der indsættes en frist på fire uger fra modtagelsen af afslaget, indtil dette skal indbringes for Forsyningstilsynet.

Det fremgår af § 22, at kollektive elforsyningsvirksomheders afslag på anmodninger om nettilslutning kan indbringes for Forsyningstilsynet.

Green Power Denmark bemærker, at netselskabernes (formentlig begrænsede antal) afslag i hovedreglen vil være begrundet i begrænset kapacitet i eltransmissionsnettet. Netselskabernes afslag vil således, jf. § 19, stk. 3, være begrundet i Energinets oplysninger og tekniske og driftsmæssige vurderinger af kapacitetssituationen i eltransmissionsnettet.

Dermed vil Forsyningstilsynet som hovedregel ved behandlingen af en klage over et afslag fra et netselskab kunne efterprøve Energinets tekniske vurdering, medmindre netselskabet har truffet afgørelsen ud fra tilstanden i eget net.

Hvis Forsyningstilsynet i en konkret klagesag over en afvisning måtte nå frem til, at en afvisning ikke har været berettiget, kan der blive rejst en erstatningssag mod netselskabet. Det bør tydeliggøres, at ansvaret – og erstatningskrav – i givet fald påhviler Energinet og skal rettes mod netop Energinet, hvis afslaget er begrundet i Energinets tekniske vurdering.

Green Power Denmark bemærker også, at Forsyningstilsynet udpeges som klageinstans for afgørelser om afslag på nettilslutning. Vi forstår vigtigheden af at sikre kunden en mulighed for rekurs. Vi finder imidlertid ikke, at det er fuldt ud formålstjenligt at bede Forsyningstilsynet vurdere dette, da afslag efter bekendtgørelsen i vidt omfang må forventes at bero på nettekniske vurderinger.

Den energifaglige og tekniske myndighedskompetence er i andre sammenhænge placeret hos Energistyrelsen, blandt andet i relation til netudviklingsplaner og netmodeller, mens Forsyningstilsynet traditionelt fører tilsyn med juridiske og økonomiske forhold.

Udpegningen af Forsyningstilsynet som klageinstans risikerer derfor at føre til en uhensigtsmæssig og delvist redundant kompetenceopbygning, som i sidste ende vil skulle finansieres af kunderne gennem gebyrer.

Vi foreslår derfor som minimum, at der i bestemmelsen indarbejdes et procedurekrav om, at Energistyrelsen skal inddrages i sager, der indebærer nettekniske vurderinger.

Offentliggørelse (§ 17)

Green Power Denmark anbefaler, at Energinets offentliggørelse efter puljebehandling i videst muligt omfang også bidrager til transparens om den overordnede kapacitetssituation. Det bør derfor præciseres, at Energinets offentliggørelse, under hensyn til fortrolige oplysninger, bør give indblik i årsagerne til, at kapacitet ikke kan tildeles alle, og hvilke tiltag der er iværksat for at forbedre situationen.

Offentliggørelsen bør desuden så vidt muligt give markedsaktørerne indblik i udsigterne til nettilslutning inden for de enkelte prioriteringskategorier og geografiske områder. Det gælder særligt mulighederne for at tilslutte projekter i kategori 2 og netvenlige projekter i kategori 3. Hvis kapacitetssituationen indebærer, at en væsentlig del af disse projekter ikke forventes at kunne opnå tilslutning inden for en rimelig tidshorisont, bør dette fremgå tydeligt. Det vil give aktørerne et bedre grundlag for at træffe investeringsbeslutninger og synliggøre behovet for yderligere tiltag, der kan fremskynde udbygningen af elnettet.

2. Bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter og bekendtgørelse om systemansvarlig virksomhed og anvendelse af eltransmissionsnettet m.v.

Netselskaberne anviser tilslutningspunktet

Det fremgår af § 30 a, stk. 1, 1. pkt., i netvirksomhedsbekendtgørelsen, at netselskaber anviser et tilslutningspunkt i distributionsnettet for elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og energilageranlæg. Der er tale om en præcisering af netselskabernes anvisningsret, hvilken også følger af nettilslutningsbekendtgørelsen. Tilsvarende bestemmelse findes i systemansvarsbekendtgørelsens § 6 a, stk. 1, 1. pkt., hvad angår Energinet.

Green Power Denmark kvitterer for, at det bekræftes, at det er netselskaberne, der ultimativt fastsætter nettilslutningspunktet for en ny kunde. Green Power Denmark er således af den opfattelse, at anvisning af tilslutningspunkt fortsat sker i overensstemmelse med reglerne herom i nettilslutningsbekendtgørelsen, jf. dennes kapitel 2 om anvisning af tilslutningspunkt, herunder i overensstemmelse med princippet om, at tilslutningspunkt anvises ud fra lavest samlede omkostninger, jf. § 3.

Tilslutning af anlæg som et eller flere anlæg

Energistyrelsen bedes bekræfte, at den indholdsmæssige præcisering i hhv. netvirksomhedsbekendtgørelsens § 30 a, stk. 1, 2. pkt., og systemansvarsbekendtgørelsens § 6 a, stk. 2, ikke går videre, end hvad der følger af nettilslutningsbekendtgørelsen, herunder særligt §§ 3 og 4, hvor der anvises det tilslutningspunkt med de laveste samlede omkostninger for alle involverede net- og transmissionsvirksomheder og anlægsejere som defineret i § 1 stk. 2, 4. pkt.

Det fremgår videre af § 30 a, stk. 1, 2. pkt., i netvirksomhedsbekendtgørelsen, at netselskaberne – for at sikre pålidelig og sikker drift af det kollektive elforsyningsnet – ved afgørelse kan bestemme, om anlæg tilsluttes som et eller flere anlæg. Samme ændring foreslås for Energinet i systemansvarsbekendtgørelsens § 6 a, stk. 2. Green Power Denmark anerkender netselskabernes mulighed for – som hidtil – at fastlægge, om anlæg tilsluttes som et eller flere anlæg.

Green Power Denmark forstår, at hensigten bag præciseringen er, at Energinet og netselskaberne har de nødvendige redskaber for at imødegå omgåelse af prioriteringsregimet. Det er vigtigt for Green Power Denmark, at det ikke er tiltænkt, at denne præcisering går videre end den anvisningsret, der følger af

nettilslutningsbekendtgørelsen – og nu også af netvirksomhedsbekendtgørelsen og systemansvars-bekendtgørelsen. Uberettiget tilslutning af anlæg som ét eller flere vil have en række negative konsekvenser for projekters realiserbarhed, idet de bagvedliggende aftaler i så fald skal genforhandles og i værste fald risikerer helt at falde.

Det følger i den forbindelse af svar på KEFL L 23 – spm. 14[1], at systemansvarsbekendtgørelsens § 6 a, stk. 1, sidste pkt., og netvirksomhedsbekendtgørelsens § 30 a, stk. 1, sidste pkt., tillægger de kollektive elforsyningsvirksomheder et "vist skøn", når de bl.a. skal vurdere, om anlæg skal tilsluttes som et eller flere anlæg. Green Power Denmark anerkender, at anlæg tilsluttes mest hensigtsmæssigt og effektivt, men det er vigtigt, at netkunder har forudsigelige rammer for, hvordan deres projekter vurderes. Henset til formålet med bestemmelserne bør det fremgå tydeligere i bekendtgørelsen, at forsøg på omgåelse skal indgå som hensyn i vurderingen af, om et anlæg skal tilsluttes som et eller flere.

Formelle krav til netselskabernes afgørelser om tilslutning som et eller flere anlæg

Green Power Denmark opfordrer til, at den generiske angivelse af de "forvaltningsretlige principper" udgår og erstattes af konkrete og afgrænsede krav til netselskabernes afgørelser. Hvis netselskaberne skal opfylde bestemte krav ved behandlingen af sager om tilslutning, skal kravene fremgå klart, udtømmende og direkte af bekendtgørelsen. Green Power Denmark kan til inspiration henvise til §§ 6 og 8 i nettilslutningsbekendtgørelsen, hvori der fastsættes konkrete krav til netselskabets afgørelse. Samme fremgangsmåde kan med fordel anvendes i bekendtgørelsen om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter.

Det fremgår af netvirksomhedsbekendtgørelsens § 30 a, stk. 2, at netvirksomhederne skal iagttage de almindelige forvaltningsretlige principper, herunder principperne om saglighed, lighed og proportionalitet, når de træffer afgørelse om, hvorvidt anlæg skal tilsluttes som et eller flere anlæg.

Green Power Denmark gør opmærksom op, at netselskaberne ikke er omfattet af forvaltningsloven. Bekendtgørelsens bestemmelse synes umiddelbart at medføre uklarhed om kravene til netselskabernes administration og afgrænsningen for den tillagte afgørelseskompetence. Den nuværende formulering bør derfor afgrænses konkret til nærmere specificerede krav.

I enkelte tilfælde, hvor myndighederne har fundet anledning til at give netselskaberne afgørelseskompetence, er det hidtil sket gennem lovgivning, der *konkret* afgrænser, hvilke specifikke krav netselskaberne skal overholde i forhold til normale forvaltningsskridt i en afgørelsessag.

3. Bekendtgørelse om fleksible nettilslutningsaftaler

Fleksible nettilslutningsaftaler – såsom begrænset netadgang – kommer til at spille en større rolle fremover og vil blive efterspurgt af flere kundetyper end hidtil. Derfor er det godt, at der kommer et eftersyn af reglerne i bekendtgørelsen om fleksible

[1] L 23 endeligt svar på spørgsmål 14 KEF L23 spm 14pdf

nettilslutningsaftaler. Der kan dog nu i lyset af den markant større udbredelse være behov for at justere også de hidtidige bestemmelser.

Fleksible tilslutningsaftaler (§ 5)

Det fremgår af bekendtgørelsens § 5, at en kollektiv elforsyningsvirksomhed i områder med begrænset eller ingen tilslutningskapacitet skal give mulighed for, at anmodninger om nettilslutning kan imødekommes ved indgåelse af en midlertidig fleksibel tilslutningsaftale.

Green Power Denmark anmoder i den forbindelse om, at mindre tilslutninger tilknyttet lavspændingsnettet (under 10 kV niveau) undtages fra denne regel. Baggrunden herfor er, at disse kunder – husholdningskunder og mindre erhverv – allerede er sikret høj prioritet i elnettet, også efter elmarkedsdirektivets artikel 6 a. Dertil kommer, at der p.t. ikke tilbydes begrænset netadgang til mindre kunder, bl.a. fordi der knytter sig væsentlige omkostninger til særligt udstyr, som ikke er meningsfyldt at tilbyde mindre kunder.

Pligten til give mulighed for indgåelse af en midlertidig fleksibel tilslutningsaftale, omfatter alene de tilslutninger, der ikke er plads til.

Derudover bemærkes, at der p.t. mangler en række fleksible nettilslutningsaftaler, der kan adressere den begrænsede kapacitet i eltransmissionsnettet. Det gælder særligt midlertidig (og permanent) begrænset netadgang for distributionstilsluttede kunder ift. kapaciteten i eltransmissionsnettet (såkaldt TSO-DSO-BNA) og midlertidig begrænset netadgang for forbrugsanlæg i eltransmissionsnettet. Disse produkter er under udvikling hos Energinet, men er endnu ikke anmeldt til Forsyningstilsynet og kan derfor ikke tilbydes inden for et par år.

Endelig skal man være opmærksom på, at kapaciteten i eltransmissionsnettet nogle steder kan ende med at vise sig så begrænset, at der reelt ikke kan tilbydes en aftale om begrænset netadgang, fordi det ville indebære en permanent afbrydelse af kunden. Dertil kommer, at TSO-DSO-BNA forventes at have begrænsninger på, hvor mange kunder der kan blive tilbudt disse aftaler.

Der bør derfor indføres undtagelser fra kravet om, at der altid skal tilbydes fleksible tilslutningsaftaler. I disse tilfælde bør de kun tilbydes hvis teknisk muligt uden at fortrænge andet højere prioriteret forbrug eller produktion og uden at kompromittere nettets drift. Undtagelsen bør gælde så længe, der i et område er knaphed på transmissionskapacitet, og prioriteringsbestemmelserne er i kraft.

Permanente fleksible tilslutningsaftaler (§ 6)

Green Power Denmark forstår ændringen af § 6 således, at permanente fleksible tilslutningsaftaler også kan tilbydes eksisterende netbrugere, der ønsker at omlægge hele eller dele af deres nuværende leveringsomfang til begrænset netadgang. Det ser Green Power Denmark positivt på, da det kan bidrage til en bedre udnyttelse af den eksisterende netkapacitet. Energistyrelsen bedes bekræfte denne forståelse.

Det bemærkes, at de eksisterende muligheder for begrænset netadgang er imidlertid målrettet nye kunder. Hvis der skal laves en løsning for eksisterende kunder, vil det kræve overvejelser i forhold til, hvilke vilkår disse kunder skal have. Disse vil skulle udvikles og anmeldes til Forsyningstilsynet.

Ikrafttrædelse (§ 2)

Af § 2 fremgår det, at bekendtgørelsen ikke finder anvendelse på aftaler, der er indgået inden den 13. januar 2025. Baggrunden for denne skæringsdato er uklar. Green Power Denmark foreslår, at den hidtidige tekst bibeholdes, så bekendtgørelsen finder anvendelse på aftaler indgået efter bekendtgørelsens ikrafttræden.

Samarbejde med Energinet (§ 10)

Det fremgår af § 10, at netselskaberne skal inddrage Energinet i udarbejdelsen af deres metoder for midlertidig fleksibel netadgang, der følger af en situation med manglende eller ingen netkapacitet i eltransmissionsnettet.

Netselskaberne har allerede haft indgående dialog med Energinet om udviklingen af TSO-DSO-BNA (forbrug og produktion).

Det er ikke helt klart, hvor vidtgående kravet er, og netselskaberne er under alle omstændigheder meget afhængige af Energinets metodeudvikling på dette punkt. Energistyrelsen bedes bekræfte, at netselskaberne indtil videre har levet op til dette krav.

Bekendtgørelsen stiller krav om, at der senest ved årets udgang er anmeldt metode for midlertidige fleksible tilslutningsløsninger. Der er også krav om, at disse løsninger skal laves med inddragelse af Energinet, fsva distributionsniveauet.

Vi beder Energistyrelsen bekræfte, at det forhold, at TSO-DSO-BNA i fx produktionsretningen ikke er anmeldt, *ikke* kan anses som grund til, at netselskaberne ikke har opfyldt deres forpligtelser i bekendtgørelsen, når netselskaberne selv kan tilbyde en løsning ift. DSO-nettet. Det vil kunne indarbejdes i bekendtgørelsen ved at opdele netselskabets anmeldelsespligt i to dele. En for vilkår, hvis begrænsningen er i distributionsnettet og en anmeldelse hvis årsagen til at fuld netadgang ikke kan sikres for nye nettilslutninger til distributionsnettet, er begrundet i manglende eller ingen netkapacitet på transmissionsniveauet. Netselskabet anmelder vilkår for distributionsniveau senest 1. januar 2027 og for vilkår, hvis begrænsningen ligger på transmissionsniveau, bør bekendtgørelsen fastslå, at en sådan anmeldelse skal ske, når Energinet anmelder vilkår for transmissionsnettet. Der er sket inddragelse af Energinet, men de har en lidt længere tidshorisont for anmeldelse her.

4. Tekstnære bemærkninger

§ 2, stk. 1, i bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet

Det foreslås, at begrebet ”kapacitet” defineres, og at begreberne ”indfødnings- og leveringsomfang” anvendes i stedet for ”kapacitet” de steder i bekendtgørelsen, hvor

der henvises til den ret, kunden er tildelt, fx i § 3, stk. 2, 1. pkt., hvor begrebet kapacitet anvendes om både kundens rettighed og den fysiske kapacitet i elnettet.

§ 10, stk. 1, nr. 1, i bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet

Der er en cirkulær henvisning i § 10 stk. 1, punkt 1: "Kategori 1 omfatter [...] eksisterende kundebase omfattet af kategori 1."

§ 10, stk. 2, i bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet

Det fremgår her, at kapacitetsbehov, "der kan henføres til et konkret projekt eller en identificérbar aktør", ikke er omfattet af § 10, stk. 1, nr. 1. Baggrunden for denne begrænsning er uklar. Det er uhensigtsmæssigt, da alle eksisterende kunder er identicérbare. Vi foreslår, at dette pkt. udgår.

Green Power Denmark står naturligvis til rådighed for en uddybning, hvis høringssvaret giver anledning til bemærkninger, spørgsmål m.v.

Med venlig hilsen

Green Power Denmark

Malene Unterborg Alempiew
Chefkonsulent
mua@greenpowerdenmark.dk

August Bech
Konsulent
aub@greenpowerdenmark.dk

Filip Marott Sundram
Seniorchefkonsulent
fms@greenpowerdenmark.dk

Vibeke Højberg Strebøl
Chefkonsulent
vhs@greenpowerdenmark.dk

Lone Bie Pedersen
Chefkonsulent
lbp@greenpowerdenmark.dk

GRUNDFOS Holding A/S
Poul Due Jensens Vej 7
8850 Bjerringbro
Phone: +45 87 50 14 00
www.grundfos.com

J nr. 2026-7200

Høringssvar vedr. Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet.

Grundfos takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Grundfos bakker op om prioritering i kategori 2-4 på baggrund af netvenlighed: Grundfos mener, at det er et sundt og vigtigt princip, at projekter i kategori 2-4 prioriteres indbyrdes på baggrund af en netvenlighedsvurdering. Det er både rimeligt og samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt, at projekter, der gennem eksempelvis fleksibilitet, en mere fordelagtig belastningsprofil, hensigtsmæssig geografisk placering eller et godt samspil med den øvrige anvendelse af elnettet bidrager til en mere effektiv udnyttelse af den eksisterende netkapacitet, kan opnå hurtigere adgang til elnettet end mindre netvenlige projekter. Dette gælder ikke mindst i den nuværende situation, hvor efterspørgslen efter netkapacitet mange steder overstiger den tilgængelige kapacitet.

I forlængelse heraf vil vi gerne gentage et synspunkt, som vi også fremførte i forbindelse med høringen af lovforslag L23. Vi mener, at energiforbrug herunder energieffektivitet bør indgå mere eksplicit i netvenlighedsvurderingen: Konkret mener vi, at § 15, stk. 2 pkt. 2 med fordel kan justeres, så det tydeliggøres, at der ved vurderingen af et projekts belastningsprofil kan lægges vægt på energiforbruget i forhold til sammenlignelige projekter. Den forslåede bekendtgørelse nævner allerede belastningsprofil som et relevant kriterium, og L23 gør det klart, at netvenlighedsvurderingen skal bruges til at prioritere mellem sammenlignelige projekter inden for samme kategori.

Vi foreslår derfor følgende tilføjelse til § 15, stk. 2, pkt. 2 (tilføjelse med rødt):
"projektets belastningsprofil, herunder energiforbrug i forhold til et sammenligneligt projekt, og geografiske placering."

Efter vores vurdering vil dette understøtte en mere hensigtsmæssig udnyttelse af den tilgængelige netkapacitet. Det vil f.eks. være mere samfundsøkonomisk fordelagtigt at nettilslutte et datacenter, der bruger 10 GW frem for et datacenter, der bruger 12 GW til at levere den samme computing-kapacitet. Dette er særligt relevant i tilfælde, hvor projekter grundet nødvendigheden af stabilt forbrug ikke har mulighed for at indgå fleksible nettilslutningsaftaler, og hvor energieffektivitet derfor kan bidrage til at identificere det mest netvenlige projekt inden for samme kategori.

Derudover mener Grundfos, at sektorkobling og deling af overskudsvarme bør tælle positivt under kriteriet "samspil" i netvenlighedsvurderinger: Grundfos bakker i høj grad op om, at samspil med den øvrige anvendelse af elnettet indgår som et forhold i netvenlighedsvurderingen. Grundfos vil i den forbindelse fremhæve projekter, der udnytter overskudsvarme f.eks. via fjernvarmesystemet og dermed bidrager til en mere effektiv anvendelse af energiressourcerne på tværs af sektorer og kan reducere det samlede el- og energi-systems belastning og omkostninger. Grundfos opfordrer til, at planer for nyttiggørelse af overskudsvarme kan indgå som et positivt element i netvenlighedsvurderingen.

Vi foreslår derfor at tilføje følgende som pkt. 5 under §15 stk. 2 (tilføjelse med rødt):
"5. Projektets bidrag til sparede netudbygninger andre steder i nettet, herunder til sparet forbrug til fjernvarmeformål."

Dette vil skabe incitament til, at nye projekter designes med fokus på samspil i det samlede el- og energi-system og dermed understøtte en mere effektiv udnyttelse af både el- og varmeinfrastrukturen og øge den samfundsøkonomiske værdi af den elektricitet, der anvendes.

Grundfos har herudover ingen kommentarer til de fire forslåede prioriteringskategorier.

Grundfos står til rådighed for eventuelle spørgsmål, som høringssvaret måtte afføde og kan kontaktes på tlf: +45 42111239 eller mail: katrinekristensen@grundfos.com

Med venlig hilsen
Katrine Kristensen
Senior Public Affairs Advisor, Grundfos

Høringssvar, J.nr. 2026-7200

Til: Energistyrelsen, elmarked@ens.dk (kopi: sbcl@ens.dk og mdsdr@ens.dk)

Fra: Gridturn ApS, CVR 44782731

Dato: 21. september 2026

Vedrørende: Udkast til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet samt tilhørende ændringer i fem bekendtgørelser

Gridturn ApS udvikler og leverer batterisystemer på 100 kWh baseret på brugte elbilbatterier med et danskudviklet styringssystem. Systemerne installeres primært bag måleren hos erhvervskunder på 400 V-nettet, hvor de bruges til peak shaving, øget egetforbrug, nødstrøm og fleksibilitet. Vi støtter formålet med prioriteringsmodellen og tager ikke stilling til placeringen af stand-alone anlæg. Vores bemærkninger vedrører, at batterier bag måleren på lavspændingsnettet ikke utilsigtet kommer til at følge samme spor. Konkrete forslag til ordlyd findes i bilaget. Bemærkningerne er ordnet efter, hvor i behandlingen problemerne opstår: placering i kategori (punkt 1-3), eksisterende kunders kapacitet (punkt 4-5), vurdering og vilkår (punkt 6-7) og klageadgang (punkt 8).

1. Batterier bag måleren bør følge den underliggende tilslutning (§ 13 i bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet)

Høringsbrevet forklarer, at batterier samplaceret med VE-anlæg, som lagrer anlæggets produktion, hører under kategori 2. Det fremgår ikke udtrykkeligt af bekendtgørelsens tekst, og eksemplet dækker ikke batterier, der betjener brugerens eget forbrug uden tilknyttet produktion. Vi foreslår, at § 13 i bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet præciseres, så energilager i brugerens installation bag måleren, som ikke øger den aftalte tilslutningskapacitet, følger kategorien for den underliggende tilslutning. Dette vil øge hårdt tiltrængt forbrugsfleksibilitet i vores grønne omstilling.

2. Modulære anlæg og omgåelse (høringsbrevet og § 30 a i bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter)

Vi støtter, at opdeling af store anlæg for at undgå krav ikke skal kunne lade sig gøre. Systemer på 100 kWh leveres dog som moduler og skaleres efter kundens behov. Det bør præciseres, at flere moduler bag samme tilslutningspunkt ikke er omgåelse, når den samlede installation holdes inden for den aftalte kapacitet, og at et batteri i kundens egen installation ikke er et selvstændigt anlæg efter § 30 a i bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter.

3. Nødstrøm til samfundskritiske funktioner (§ 10 i bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet)

Anlæg, der understøtter samfundskritiske funktioner som sundhed, forsvar, vandværker, rensningsanlæg og beredskab, hører efter § 10, stk. 1, nr. 4 og stk. 3 i samme bekendtgørelse til kategori 1, hvis tilslutningen har en nær og væsentlig tilknytning til funktionen og er nødvendig for at opretholde den. Batterisystemer bruges ofte til flere formål, fx nødstrøm sammen med peak shaving og fleksibilitet. Uden præcisering kan en anmodning opdeles efter kapacitetsbehov (§ 9, stk. 2-3), så nødstrømsdelen får kategori 1, mens resten henføres til kategori 3. Vi foreslår, at et energilageranlæg, der er etableret til nødstrøm eller reserveeffekt for en samfundskritisk funktion, henføres til kategori 1 som helhed, når nødstrømsfunktionen er dokumenteret, også hvis anlægget i øvrigt bruges til eget

forbrug eller fleksibilitet. Det svarer til princippet i § 14, stk. 2, hvor datacentre, der opfylder definitionen af samfundskritiske funktioner, hører til kategori 1.

4. Tilføjelse af batteri og tilkøb af kapacitet (§ 3, stk. 2-4 og § 13 i bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet)

Installation af et batteri hos en eksisterende kunde ændrer belastningsprofilen og kan derfor vurderes som en fornyet disponering af kapacitet, der behandles som ny anmodning i kategori 3. Efter § 3, stk. 2 i bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet gælder modellen kun dispositioner, der kræver netvirksomhedens medvirken, hvilket en installation bag måleren inden for den aftalte kapacitet som udgangspunkt ikke gør. Det bør fremgå tydeligt, da det ellers vil ramme mange små og uproblematiske installationer. Vi foreslår en udtrykkelig undtagelse, når import og eksport i tilslutningspunktet holdes inden for den eksisterende aftalte kapacitet ved hjælp af fx et effektreguleringssystem.

Kunder, der har brug for mere kapacitet til deres almindelige forbrug (fx elbiler, varmepumper eller udvidelse af produktion), skal ikke stilles dårligere, fordi de samtidig har et batteri bag måleren. Vi foreslår derfor, at anmodning om forøgelse af tilslutningskapacitet, der begrundes i brugerens almindelige behov, henføres til kategori 1 eller 2. Netop batteriet med effektstyring kan i mange tilfælde udskyde eller undgå behovet for at købe ekstra kapacitet, hvilket aflaster nettet.

5. Ibrugtagning af tildelt, men ubrugt kapacitet til batterier (§ 3, stk. 3-4 i bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet)

En kunde, der har fået tildelt kapacitet, men ikke bruger den fuldt ud, vil i mange tilfælde bruge den på et batteri bag måleren. Efter § 3, stk. 3, nr. 3 og stk. 4 i samme bekendtgørelse kan ibrugtagning af uudnyttet kapacitet behandles som ny anmodning, hvor der lægges vægt på den hidtidige anvendelse og varigheden af den manglende anvendelse. Vi forstår hensigten om at frigøre kapacitet, der reelt ikke bruges. Men en kunde med aktiv tilslutning, der bruger sin egen kapacitet til at lagre eget forbrug, og som holder sig inden for den kapacitet, kunden allerede har fået tildelt, bør ikke behandles som en ny anmodning. Alternativt foreslår vi som et snævrere minimum, at netvirksomheden kun kan behandle ibrugtagningen som ny anmodning, hvis den kan dokumentere, at kapaciteten ikke har været anvendt i en længere periode, og at ibrugtagningen væsentligt ændrer belastningsprofilen.

6. Netvenlighed og sagsbehandling (§ 15 og § 16 i bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet)

Batterier bag måleren med effektregulering, der begrænser tilslutningspunktet til den aftalte kapacitet og kan tilpasse sig kapacitetssituationen, er netvenlige efter § 15, stk. 2, nr. 1 og 3 i bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet. Vi foreslår, at dette anerkendes eksplicit. Vi foreslår desuden, at anmodninger på C-niveau og B-lav-niveau altid behandles løbende, i tråd med § 16, stk. 6 i samme bekendtgørelse.

7. Fleksible tilslutningsaftaler: overgangshul og ensartede krav

Bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler træder i kraft 12. oktober 2026, men netvirksomhedernes metoder for midlertidig fleksibel tilslutning skal først anmeldes senest 1. januar 2027. For netvirksomheder, der endnu ikke har en godkendt metode, er fleksible vilkår, der kan forbedre et projekts netvenlighed, ikke nødvendigvis tilgængelige i mellemtiden. Vi foreslår en overgangsordning. Vi foreslår også, at kravene til certificerede effektreguleringssystemer fastsættes

ensartet på tværs af netvirksomhederne, så leverandører ikke skal certificere efter forskellige krav i hvert netområde.

8. Klageadgang på kategoriplacering (§ 22 i bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet)

Klageadgangen efter § 22 omfatter kun afslag på nettilslutning. Prioriteringen er derimod indikativ (§ 6, stk. 1 i samme bekendtgørelse), og det er uklart, om en kategoriplacering er en afgørelse, der kan påklages. Placeres et projekt forkert i kategori 3, kan det dermed først påklages, når afslaget kommer, og kapaciteten kan i mellemtiden være disponeret til andre. Vi foreslår, at afgørelser om henføring til en prioriteringskategori kan påklages til Forsyningstilsynet, og at de skal meddeles skriftligt og begrundes.

Vi står gerne til rådighed for uddybning.

Med venlig hilsen

Louise Witt Sengeløv

CEO, Gridturn ApS

Bilag: Forslag til ændret ordlyd

Bestemmelse	Udkastets ordlyd	Foreslået ordlyd
Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet § 13, nyt stk. 3 Punkt 1 i brevet	§ 13, stk. 1: "Kategori 3 omfatter anmodninger vedrørende energilageranlæg, herunder batterier og andre former for energilagring, samt energilagerkapacitet i samplacerede anlæg, der etableres ud over brugerens almindelige produktions- eller forbrugsbehov."	"Stk. 3. Energilageranlæg, der etableres i brugerens egen installation bag afregningsmåleren og anvendes til at understøtte brugerens eget forbrug eller egen produktion, henføres ikke til kategori 3, når anlægget ikke medfører en forøgelse af den aftalte tilslutningskapacitet i tilslutningspunktet. Sådanne anlæg henføres til den kategori, som brugerens underliggende tilslutning tilhører."
Bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter § 30 a, nyt stk. 4 Punkt 2 i brevet	§ 30 a, stk. 1: "Netvirksomheder anviser et tilslutningspunkt i distributionsnettet for elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og energilageranlæg. Herunder kan netvirksomheder [...] ved afgørelse bestemme, om anlæg skal tilsluttes som et eller flere anlæg."	"Stk. 4. Et energilageranlæg, der er en del af brugerens egen installation bag tilslutningspunktet, anses ikke som et selvstændigt anlæg efter stk. 1. Flere moduler bag samme tilslutningspunkt anses ikke for omgåelse, når den samlede installation holdes inden for den aftalte tilslutningskapacitet."
Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet § 10, nyt stk. 4 (nødstrøm) Punkt 3 i brevet	§ 10, stk. 3: "Anmodningen skal have en nær og væsentlig tilknytning til varetagelsen af den samfundskritiske funktion og være nødvendig for funktionens opretholdelse."	"Stk. 4. Energilageranlæg, der etableres for at sikre nødstrøm eller reserveeffekt til en samfundskritisk funktion efter stk. 3, henføres til kategori 1. Det gælder også, når anlægget i øvrigt anvendes til at understøtte brugerens eget forbrug eller til fleksibilitet, forudsat at nødstrømsfunktionen er dokumenteret."
Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet § 3, nyt stk. 7 Punkt 4 i brevet	§ 3, stk. 2: "Prioriteringsmodellen finder endvidere anvendelse på dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet, når dispositionen kræver den kollektive elforsyningsvirksomheds medvirken og indebærer en fornyet disponering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet."	"Stk. 7. Etablering af energilageranlæg eller andre anlæg bag tilslutningspunktet udgør ikke en disposition efter stk. 2, når import og eksport i tilslutningspunktet fortsat holdes inden for den aftalte kapacitet ved hjælp af et effektreguleringssystem, der opfylder netvirksomhedens eventuelle tekniske krav herfor."
Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet § 13, nyt stk. 4 (tilkøb af kapacitet) Punkt 4 i brevet	Ingen tilsvarende bestemmelse. Efter § 3, stk. 2-3 kan forhøjelse af kapacitet behandles som ny anmodning.	"Stk. 4. Anmodning om forøgelse af tilslutningskapacitet, der begrundes i brugerens almindelige forbrugs- eller produktionsbehov, henføres til kategori 1 eller 2, uanset om brugeren har eller etablerer energilageranlæg bag tilslutningspunktet."

Bestemmelse	Udkastets ordlyd	Foreslået ordlyd
Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet § 3, nyt stk. 8 (ubrugt kapacitet) Punkt 5 i brevet	§ 3, stk. 3, nr. 3: "ibrugtagning af uudnyttet kapacitet". § 3, stk. 4: netvirksomheden skal lægge vægt på "den hidtidige anvendelse af kapaciteten samt varigheden og karakteren af den manglende anvendelse".	"Stk. 8. Ibrugtagning af tildelt, uudnyttet kapacitet til energilageranlæg bag tilslutningspunktet anses ikke for en fornyet disponering efter stk. 2, når brugerens tilslutning er aktiv, og import og eksport i tilslutningspunktet holdes inden for den tildelte kapacitet." Alternativt (snævrere): "Stk. 8. Ibrugtagning af uudnyttet kapacitet til energilageranlæg bag tilslutningspunktet kan kun anses for en fornyet disponering efter stk. 2, hvis netvirksomheden dokumenterer, at kapaciteten ikke har været anvendt i en længere periode, og at ibrugtagningen væsentligt ændrer belastningsprofilen."
Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet § 15, stk. 2, nyt nr. 5 Punkt 6 i brevet	§ 15, stk. 2, nr. 1: "projektets accept af begrænset netadgang eller andre fleksible vilkår for netadgangen, herunder afbrydelighed"	"5. at projektet omfatter et effektreguleringssystem, som begrænser import og eksport i tilslutningspunktet til den aftalte kapacitet. Energilageranlæg bag måleren med et sådant system anses som udgangspunkt for netvenlige."
Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet § 16, stk. 6 Punkt 6 i brevet	"Anmodninger omfattet af kategori 1 samt anmodninger med et ansøgt effekttræk på under 3 MW behandles som udgangspunkt løbende."	Tilføjes som 2. pkt.: "Anmodninger på C-niveau og B-lav-niveau behandles altid løbende og uden puljebehandling."
Bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler § 9, nr. 8 og § 11, stk. 2 Punkt 7 i brevet	§ 9, nr. 8: "nærmere specifikationer vedrørende egenskaber og ydeevner af en certificeret effektreguleringssystem, jf. § 11, stk. 2."	Tilføjes: "Kravene fastsættes af netvirksomhederne i fællesskab og skal være ensartede på tværs af netområder." Samme model som i § 30, stk. 1 i bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter.
Bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler § 15, nyt stk. 4 (overgang) Punkt 7 i brevet	§ 12 og § 15, stk. 2: metoder skal anmeldes senest 1. januar 2027. Bekendtgørelsen træder i kraft 12. oktober 2026.	"Stk. 4. Indtil en kollektiv elforsyningsvirksomheds metode for midlertidig fleksibel tilslutning er anmeldt, skal virksomheden kunne imødekomme anmodninger ved indgåelse af en midlertidig aftale om begrænset netadgang på vilkår, der er gennemsigtige, objektive og ikke-diskriminerende."

Bestemmelse	Udkastets ordlyd	Foreslået ordlyd
Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet § 22, nyt stk. 2 Punkt 8 i brevet	§ 22: "Kollektive elforsyningsvirksomheders afgørelser om afslag på anmodninger om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet, der træffes efter reglerne i denne bekendtgørelse, kan indbringes for Forsyningstilsynet."	"Stk. 2. Kollektive elforsyningsvirksomheders afgørelser om henføring af en anmodning eller disposition til en prioriteringskategori efter §§ 8-14, og om en disposition skal behandles efter prioriteringsmodellen efter § 3, stk. 2-4, kan indbringes for Forsyningstilsynet. Afgørelserne skal meddeles skriftligt og være begrundede."

Greenport North P/S

Hirtshals , den 15. september 2026

Til Energistyrelsen

Att.: af@ens.dk

Høringssvar fra Greenport North P/S vedrørende sektornotat transport (AF 26) samt tre bekendtgørelser på elforsyningsområdet

Greenport North P/S (GPN) takker for muligheden for at afgive høringssvar og fremsender hermed vores bemærkninger til dels sektornotat transport (AF 26), dels tre udkast til bekendtgørelser på elforsyningsområdet. Bemærkningerne er samlet nedenfor.

1. Høringssvar til sektornotat transport (AF 26)

GPN vurderer, at det er vigtigt at sektornotatet ikke alene bør baseres på et gennemsnitlige forventede energibehov, men også bør belyse effektbehovet. Dette er særligt vigtigt i havnene, hvor f.eks. færger vil medføre store og kortvarige belastningsspidser, når de ligger i havn og oplader. En gennemsnitsbetragtning risikerer at undervurdere behovet for kapacitet i elnettet.

Baggrunden er, at der må forventes en massiv elektrificering af færger og rederier i forbindelse med indfasningen af FuelEU Maritime-forordningen og AFIR-forordningen (Alternative Fuels Infrastructure Regulation). Denne udvikling vil skabe markante peak-belastninger i havnenes elforsyning, som ikke nødvendigvis fremgår tydeligt af et rent effektbaseret (gennemsnitligt) skøn.

GPN opfordrer desuden til, at sektornotatet inddrager nabolandenes forventninger til elektrificering af transportsektoren, da havnenes trafik i høj grad er grænseoverskridende, og efterspørgslen efter landstrøm og opladning derfor bør ses i en regional/international sammenhæng.

Konkret eksempel: Hirtshals Havn

Til illustration af omfanget fremhæver GPN nøgletal for Hirtshals Havn:

- Ca. 750.000 personbiler passerer havnen årligt
- Ca. 150.000 lastbiler passerer havnen årligt
- 50-60 ugentlige afgange med rederier, som besejler Larvik, Kristiansand, Bergen og Stavanger (Norge), Thorshavn (Færøerne) samt Seyðisfjörður og Þorlákshöfn (Island)

Disse volumener understreger, at det fremtidige effekt- og peakbehov i en havn som Hirtshals bør indgå som et selvstændigt og konkret element i sektornotatets vurderinger.

2. Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive forsyningsnet

Bemærkningerne nedenfor vedrører kapitel 10.

Kategori 1

Ad punkt (4), samfundskritiske funktioner: GPN foreslår, at kategorien udtrykkeligt udvides til at omfatte TEN-T-havne og TEN-T Comprehensive-havne. Disse havne fungerer som kritisk infrastruktur i relation til forsvaret og det nationale beredskab og bør derfor anerkendes som samfundskritiske funktioner på linje med de øvrige funktioner nævnt i punktet.

Ad punkt (5): GPN hilser det velkomment, at forordning (EU) 2023/1804 kategoriseres som kategori 1. Vi foreslår, at der tilføjes en henvisning til, at landstrøm og ladeinfrastruktur til TEN-T-havnene ligeledes omfattes af kategori 1.

Ad stk. 2, linje 3: GPN foreslår, at ordet "TEN-T-havne" tilføjes i bestemmelsen.

3. Bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler

Den foreslåede nye § 5 og § 6 vil reducere den risiko, som de investorer, GPN samarbejder med, i dag skal bære. GPN hilser derfor bekendtgørelsens forslag på dette punkt velkomment.

4. Bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter

GPN hilser det velkomment, at netvirksomheder med den foreslåede § 43 får adgang til at etablere og drive energilageranlæg som en del af et integreret distributionsnet.

GPN står naturligvis til rådighed for en uddybning af ovenstående bemærkninger.

Med venlig hilsen

Steen Harding Hintze
CEO
Greenport North P/S

Høringssvar bekendtgørelser om nye prioriteringsmodel for elnettet

HOFOR takker for muligheden for at afgive bemærkninger til bekendtgørelserne om prioritering af kapacitet i elnettet. Det stigende pres på elnettet gør det nødvendigt at prioritere den begrænsede kapacitet. HOFOR støtter derfor, at netadgangen ikke alene fordeles efter først-til-mølle-princippet, men efter en samlet vurdering af anlæggenes netvenlighed og samfundsmæssige betydning. Modellen skal understøtte elektrificering, forsyningssikkerhed og den grønne omstilling.

Elektrificeringen af fjernvarmen er et politisk prioriteret samfundsprojekt, der skal sikre en grøn og forsyningssikker varmeforsyning. Elbaserede fjernvarmeanlæg bør derfor placeres i kategori 1. Hvis det ikke imødekommes, bør de som minimum prioriteres højt i kategori 2, hvor deres samfundsbetydning vægtes tungt i balance med hensynet til netvenlighed. HOFOR efterlyser samtidig større gennemsigtighed om prioriteringskriterier, modenhedskrav og vilkårene for forskellige nettilslutningsformer, så elektrificeringsprojekter kan udvikles på et mere sikkert grundlag.

Elbaseret fjernvarme bidrager til netvenlighed og effektiv elektrificering

HOFOR opfordrer til, at elkedler og store varmepumper til fjernvarme placeres i kategori 1. Elkedler bidrager med et fleksibelt elforbrug, som kan tilpasses elsystemets behov og udnytte perioder med høj produktion fra vedvarende energikilder. Store varmepumper er stedbundne til varmekilden og bidrager til et effektivt energisystem med en høj energiudnyttelse og dermed en effektiv udnyttelse af den tilgængelige netkapacitet i varmesystemet. Begge teknologier er centrale for elektrificeringen af varmeforsyningen og bidrager til at reducere afhængigheden af fossile brændsler og afbrænding af biomasse. Samtidig vil en placering i kategori 1 understøtte lige vilkår mellem individuel og kollektiv varmeforsyning, idet individuelle varmepumper allerede er omfattet af kategori 1. HOFOR vurderer derfor, at også fjernvarmens varmepumper og elkedler i høj grad understøtter de hensyn, som prioriteringsmodellen søger at fremme.

Behov for gennemsigtighed om netvenlighed og tilslutningsvilkår

HOFOR støtter, at netvenlighed indgår som et centralt prioriteringskriterium. For at understøtte investeringer i elektrificering efterlyser HOFOR at bekendtgørelserne giver større gennemsigtighed i, hvordan netvenlighed konkret vurderes, og hvordan projekter med begrænset netadgang prioriteres indbyrdes.

For større elektrificeringsprojekter er det afgørende at kende de forventede rammer for nettilslutningen, herunder driftstimer, afkoblingsmønstre og øvrige vilkår ved begrænset

netadgang. Øget transparens vil styrke grundlaget for investeringsbeslutninger og bidrage til mere retvisende samfundsøkonomiske vurderinger.

Endelig opfordrer HOFOR til, at netvenlighed vurderes ud fra anlæggenes samlede påvirkning af elsystemet. Her kan samspillet mellem lokal produktion og lokalt forbrug med fordel tillægges større vægt, da en hensigtsmæssig (sam)placering af produktion og forbrug kan bidrage til en mere effektiv udnyttelse af den eksisterende netkapacitet og dermed reducere behovet for netudbygning.

Modenhedskrav og samspil med øvrige myndighedsprocesser

HOFOR har forståelse for behovet for puljebehandling og modenhedskrav som redskaber til at sikre en effektiv prioritering af den begrænsede netkapacitet. HOFOR opfordrer dog til, at der overvejes hyppigere puljebehandlinger, så projekter, der understøtter elektrificering og den grønne omstilling, ikke forsinkes unødigt.
For at understøtte en accelereret grøn omstilling er det desuden vigtigt, at der skabes en tæt sammenhæng mellem modenhedskravene for nettilslutning, Energinets egne projektmæssige milepæle samt de myndighedskrav og forpligtelser, som projektudviklere skal opfylde. En bedre sammenhæng vil styrke forudsigeligheden i projektudviklingen, reducere risikoen for forsinkelser og bidrage til et mere effektivt investeringsforløb.

Ændringer i nettilslutningsforhold kan medføre behov for ændringer af kabeltracé og dermed udløse fornyet myndighedsbehandling, selv når der ikke sker ændringer af selve projektet. HOFOR opfordrer derfor til, at samspillet mellem nettilslutningsprocessen og de tilhørende myndighedsprocesser afklares nærmere, så ændringer som følge af forhold i elnettet kan håndteres proportionalt og uden unødige forsinkelser.

HOFOR står naturligvis til rådighed for myndighederne, såfremt der er spørgsmål til vores bemærkninger eller ønske om uddybning af de rejste problemstillinger. Vi bidrager gerne til den videre dialog om, hvordan den fremtidige regulering kan understøtte både en effektiv udnyttelse af elnettet og den fortsatte grønne omstilling af forsyningssektoren.

Energistyrelsen
Center for Elektrificering
elmarked@ens.dk

J.nr. 2026-7200

18-09-2026

HØRINGSSVAR – udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet

Hyvanta ApS takker for muligheden for at afgive høringssvar. Vi bemærker indledningsvis, at høringen gennemføres under forudsætning af, at lovforslag nr. L 23 vedtages, og vores bemærkninger er formuleret med samme forbehold.

1. Om Hyvanta og vores ståsted

Hyvanta ApS (CVR 46251687) er en dansk virksomhed, der udvikler registrerings- og verifikationsinfrastruktur for betingede rettigheder ved delte tilslutningspunkter, dvs. situationer hvor flere anlæg – og eventuelt flere juridiske parter – deler ét tilslutningspunkt og én aftalt udvekslingskapacitet med det kollektive elforsyningsnet.

Vores ståsted i denne høring er derfor snævert og teknisk: Hvordan fungerer prioriteringsmodellen, netvenlighedskriteriet og de fleksible tilslutningsaftaler, når det samlede anlæg bag et tilslutningspunkt består af flere dele? Vi tager ikke stilling til kategoriindplaceringen af bestemte anlægstyper, og vi fremsætter ingen synspunkter om tariffer eller betaling.

2. Sammenfatning

Prioriteringsmodellen gør betinget netadgang til den valuta, der afgør prioritet: § 15 belønner accept af begrænset netadgang, afbrydelighed, belastningsprofil og fleksibilitet. En betingelse har imidlertid kun værdi, hvis overholdelsen kan verificeres mod et målt grundlag, og udkastet er ikke udtrykkeligt om, hvordan netvenlighed dokumenteres over tid, eller hvordan modellen anvendes, når flere selvstændige parter deler et tilslutningspunkt.

Samtidig er deling af eksisterende tilslutningspunkter inden for en allerede aftalt udvekslingskapacitet den billigste netkapacitet, der findes: den fortrænger ingen, kræver ingen netudbygning og øger udnyttelsen pr. MW tildelt kapacitet. L 23's bemærkninger anerkender dette (dispositioner "inden for den allerede tildelte kapacitet" skal som udgangspunkt ikke behandles som nye anmodninger), men bekendtgørelsesteksten sikrer det ikke, og lovens eksempler er alle formuleret ud fra én kunde.

Vi foreslår på den baggrund fem konkrete justeringer:

(1) At vurderingen af "fornyet disponering" i prioriteringsbekendtgørelsens § 3, stk. 2, foretages ud fra udvekslingen i tilslutningspunktet, uanset antallet af parter bag punktet.
(2) At deling af et eksisterende tilslutningspunkt inden for aftalt udvekslingskapacitet nævnes udtrykkeligt som et netvenligt forhold i § 15, stk. 2.
(3) At kategori 3-afgrænsningen i § 13 knyttes til det samlede anlægs behov i tilslutningspunktet frem for "brugerens".
(4) At kompetencen i systemansvarsbekendtgørelsens § 6 a og netvirksomhedsbekendtgørelsens § 30 a til at bestemme, om anlæg tilsluttes som ét eller flere anlæg, udtrykkeligt knyttes til anlæggets virkning i tilslutningspunktet, ikke til ejerforhold.
(5) At metoderne for fleksible tilslutningsaftaler kan rumme et samlet anlæg med flere ejere som modpart, med tidsopløste grænser i tilslutningspunktet og ét fælles effektreguleringssystem.

Dertil to tværgående bemærkninger om dokumentation (§ 7 og § 15, stk. 5) og to lovtekniske bemærkninger.

3. Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger

3.1 § 3, stk. 2–4 – fornyet disponering ved delte tilslutningspunkter

Udkastets § 3, stk. 2, lader prioriteringsmodellen finde anvendelse på dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet, når dispositionen indebærer en "fornyet disponering", og lægger herved vægt på "ændret kapacitetsudnyttelse eller belastningsprofil". § 3, stk. 3, nr. 3, nævner "ibrugtagning af uudnyttet kapacitet".

L 23's bemærkninger til § 1, nr. 6, angiver, at prioriteringsmodellen ikke er til hinder for dispositioner, som ikke indebærer et nyt eller ændret træk på kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet, herunder anlæg, der "i øvrigt anvendes inden for den allerede tildelte kapacitet". Kriteriet er således fysisk – trækket på det kollektive net – og ikke knyttet til, hvem der ejer eller driver anlægget bag tilslutningspunktet.

For et delt tilslutningspunkt opstår spørgsmålet, om tilføjelse af et yderligere anlæg – eventuelt med en anden ejer – bag et eksisterende tilslutningspunkt, uden ændring af den aftalte udvekslingskapacitet (PnG3/PnD3) og inden for en aftalt belastningsprofil, udgør en fornyet disponering. Efter lovens kriterium bør svaret være nej. Udkastets ordlyd ("ændret kapacitetsudnyttelse") kan imidlertid læses således, at en højere udnyttelsesgrad inden for den samme grænse i sig selv udløser fornyet disponering. Det ville ramme netop den udnyttelse af eksisterende kapacitet, som modellen tilsigter.

Forslag til ændring – nyt § 3, stk. 2, 3. pkt.:
"Vurderingen foretages på grundlag af det samlede anlægs udveksling med det kollektive elforsyningsnet i tilslutningspunktet. En disposition, der holder sig inden for den aftalte

udvekslingskapacitet og en aftalt belastningsprofil i tilslutningspunktet, indebærer ikke i sig selv en fornyet disponering, uanset om dispositionen medfører, at flere anlæg eller flere parter anvender tilslutningspunktet."

Vi bemærker i forlængelse heraf, at § 3, stk. 4, lægger vægt på "den hidtidige anvendelse af kapaciteten". Det forudsætter, at den hidtidige anvendelse kan dokumenteres på målt grundlag i tilslutningspunktet. Vi foreslår, at det præciseres, at dokumentationen kan ske ved tidsserier fra afregningsmålingen i tilslutningspunktet.

3.2 § 3 og § 6 – retsvirkningen af klassifikationen som fornyet disponering

Efter udkastets § 6 er prioriteringen indikativ og udgør ikke en afgørelse, og efter § 18, stk. 2, finder afslag ikke anvendelse på dispositioner vedrørende eksisterende nettilslutningsaftaler. Den kollektive elforsyningsvirksomheds vurdering af, om en disposition overhovedet er en fornyet disponering (og dermed om netbrugeren skal ind i prioriteringsmodellen), har således reel betydning for netbrugeren, men udløser hverken en begrundet afgørelse eller klageadgang efter § 22, og er ikke omfattet af Forsyningstilsynets tilsyn efter § 23.

Forslag: At det i § 3 eller § 22 præciseres, at den kollektive elforsyningsvirksomheds vurdering af, om en disposition vedrørende allerede tildelt kapacitet indebærer en fornyet disponering efter § 3, stk. 2, meddeles netbrugeren skriftligt med begrundelse og kan indbringes for Forsyningstilsynet, subsidiært at vurderingen omfattes af tilsynet efter § 23.

3.3 § 9, stk. 2–3 – flere anlæg ved samme tilslutningspunkt

Vi støtter § 9, stk. 2–3, hvorefter kapacitetsbehovet ved flere anlæg bag samme tilslutningspunkt kan henføres til forskellige kategorier på grundlag af, hvordan behovet "fordeler sig mellem de enkelte anlæg", og om de enkelte anlæg udgør "selvstændige og identificerbare kapacitetsbehov". Bestemmelsen forudsætter, at kapacitetsbehovet kan henføres til de enkelte dele bag ét tilslutningspunkt. Det er efter vores erfaring muligt, men kun hvis (i) hvert anlæg måles særskilt bag tilslutningspunktet i afregningsopløsning, og (ii) fordelingen af den fælles udvekslingskapacitet mellem anlæggene er fastlagt på forhånd og kan efterprøves.

Forslag: At det i § 9, stk. 3, eller i § 7 tilføjes, at ansøgeren ved anmodninger omfattet af § 9, stk. 2, dokumenterer (a) særskilt måling af de enkelte anlæg bag tilslutningspunktet og (b) den aftalte fordeling af udvekslingskapaciteten mellem anlæggene, herunder eventuelle tidsmæssige begrænsninger. Det giver de kollektive elforsyningsvirksomheder et ensartet grundlag for opdelingen og modvirker den omgåelse ved sammensætning af anlæg, som L 23's bemærkninger advarer imod.

3.4 § 13 – "brugerens" produktions- eller forbrugsbehov

§ 13 henfører "energilagerkapacitet i samplacerede anlæg, der etableres ud over brugerens almindelige produktions- eller forbrugsbehov" til kategori 3, og høringsbrevet præciserer, at

et batteri, der er samplaceret med et VE-anlæg for at lagre og tidsforskyde anlæggets produktion, ligger inden for produktionsbehovet og omfattes af kategori 2.

Ordet "brugerens" er formuleret i ental. Vi beder Energistyrelsen overveje at præcisere, hvordan bestemmelsen skal anvendes, hvor energilageranlægget og det samplacerede produktions- eller forbrugsanlæg har forskellige ejere, men energilagerkapaciteten anvendes til det formål, høringsbrevet beskriver som omfattet af kategori 2. Uden en præcisering kan bestemmelsen læses forskelligt af de kollektive elforsyningsvirksomheder, alt efter om der lægges vægt på anlæggets funktion i tilslutningspunktet eller på ejerforholdet.

Forslag: At det i § 13, stk. 2, præciseres, om vurderingen af "brugerens almindelige produktions- eller forbrugsbehov" foretages for det samlede anlæg i tilslutningspunktet, uanset ejerforhold.

3.5 § 15, stk. 2 – deling af tilslutningspunkt som netvenlighed

L 23's bemærkninger angiver, at samplacering, der bidrager til projektets netvenlighed, kan indgå som et positivt element, og at netvenlighed omfatter "andre tekniske og driftsmæssige forhold". Vi foreslår, at dette flyttes fra bemærkningerne til bekendtgørelsesteksten.

Forslag – nyt § 15, stk. 2, nr. 5:
"projektets anvendelse af et eksisterende tilslutningspunkt inden for en allerede aftalt udvekslingskapacitet, herunder ved samplacering med andre anlæg."

Begrundelsen er den enkleste af alle: kapacitet, der allerede er tildelt og ikke udnyttes fuldt, fortrænger ingen højere prioriterede behov, når den tages i brug inden for grænsen.

3.6 § 15, stk. 5 – dokumentation for netvenlighed over tid

§ 15, stk. 5, kræver "tilstrækkelig dokumentation for, at forholdet vil være til stede og kan lægges til grund for disponeringen". Vi støtter kravet. Vi bemærker dog, at det er formuleret fremadrettet (forholdet "vil være til stede"), mens værdien af et netvenligt tilsagn for det kollektive net afhænger af, at tilsagnet også faktisk overholdes efter tilslutningen. Udkastet indeholder ingen bestemmelse om, hvordan overholdelse konstateres, og Forsyningstilsynets tilsyn efter § 23 omfatter ikke netvenlighedsvurderingen.

Forslag: At det i § 15, stk. 5, eller i § 7 tilføjes, at dokumentationen for forhold efter stk. 2, nr. 1 og 3, skal angive, hvordan overholdelsen kan efterprøves på grundlag af måling i tilslutningspunktet i afregningsopløsning, og at den kollektive elforsyningsvirksomhed kan lægge sådanne måledata til grund ved en senere vurdering efter § 3, stk. 4, eller § 6, stk. 3. Vi foreslår ikke sanktioner; alene at grundlaget for at konstatere overholdelse er defineret på forhånd.

3.7 § 18, stk. 5 og § 20 – opretholdelse i køen og oplysninger ved afslag

Vi støtter § 18, stk. 5, hvorefter en anmodning kan opretholdes i køen, hvis den kan

indpasses ved "aftalevilkår eller netprodukter, som endnu ikke kan tilbydes". For samplacerede anlæg i kategori 3 er dette bestemmelsen, der afgør, om projektet overhovedet forbliver i køen, og den forudsætter, at de relevante netprodukter (jf. afsnit 5 nedenfor) udvikles og anmeldes.

Til § 20, stk. 2 og 5: Oplysningspligten kan opfyldes ved henvisning til generel vejledning. Vi foreslår, at det i § 20, stk. 2, tilføjes som nr. 5: "samplacering bag et eksisterende tilslutningspunkt med ledig udvekslingskapacitet, herunder henvisning til de kollektive elforsyningsvirksomheders offentliggjorte kapacitetsoplysninger." Vi anmoder ikke om, at de kollektive elforsyningsvirksomheder udarbejder konkrete løsningsforslag.

4. Systemansvarsbekendtgørelsens § 6 a og netvirksomhedsbekendtgørelsens § 30 a

Vi støtter, at kompetencen til ved afgørelse at bestemme, om anlæg tilsluttes som ét eller flere anlæg, nu får et udtrykkeligt grundlag med klageadgang til Forsyningstilsynet. Vi støtter ligeledes L 23's angivelse af, at kompetencen ikke omfatter tvungen sammenkobling af allerede tilsluttede anlæg eller projekter med gældende nettilslutningsaftaler.

Vi foreslår to præciseringer i bestemmelsernes tekst, som begge følger af høringsbrevets egen beskrivelse af skønnet:

(a) At afgørelsen træffes på grundlag af anlæggenes samlede virkning i tilslutningspunktet og på det kollektive elforsyningsnet, og at ejerforhold og selskabsstruktur ikke i sig selv kan begrunde, at anlæg behandles som flere anlæg, eller at anlæg behandles som ét anlæg.

(b) At det, hvor flere parter bag samme tilslutningspunkt har udpeget en fælles ansvarlig part over for den kollektive elforsyningsvirksomhed – svarende til anlægsejerrepræsentanten i bekendtgørelsen om direkte linjer, § 2, nr. 1, og systembrugeren i Energinets tekniske forskrift 3.1.1 – lægges til grund, at det samlede anlæg kan tilsluttes som ét anlæg for så vidt angår udvekslingen i tilslutningspunktet.

Forslag til ordlyd (§ 6 a, stk. 1, 3. pkt., og tilsvarende i § 30 a): "Afgørelsen træffes ud fra anlæggenes samlede virkning i tilslutningspunktet. Anlæggenes ejerforhold indgår ikke i vurderingen."

5. Bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler

Vi støtter § 6, hvorefter permanente fleksible tilslutningsaftaler også kan tilbydes netbrugere, der allerede er tilsluttet. Det er dette instrument, der gør det muligt at tage yderligere anlæg ind bag et eksisterende tilslutningspunkt inden for en fleksibel ramme.

Vi foreslår tre præciseringer af, hvad metoderne efter § 9 som minimum skal kunne rumme:

(a) At en fleksibel tilslutningsaftale kan indgås for et samlet anlæg bestående af flere anlæg med forskellige ejere, med én fælles ansvarlig part som modpart, jf. afsnit 4 (b).

(b) At de grænser, der fastsættes efter § 9, nr. 1 og 2, udtrykkes som tidsopløste grænser for indfødning og udtag i tilslutningspunktet (f.eks. pr. afregningsinterval), så både netbruger og kollektiv elforsyningsvirksomhed kan efterprøve overholdelsen på grundlag af afregningsmålingen. § 9, nr. 1, åbner allerede for tidsmæssig differentiering; vi foreslår, at det gøres til udgangspunktet.

(c) At kravet i § 11 om et certificeret effektreguleringssystem for et samlet anlæg opfyldes ved ét fælles system, der regulerer udvekslingen i tilslutningspunktet, uanset antallet af anlæg og ejere bag punktet. Det svarer til det krav om én fælles parkregulator, som Energinet allerede stiller for samplacerede transmissionstilsluttede anlæg i teknisk forskrift 3.1.1, og bør gælde tilsvarende på distributionsniveau.

6. Tværgående: målegrundlaget

Forslagene i afsnit 3–5 hviler på én forudsætning: at udvekslingen i tilslutningspunktet og de enkelte anlægs bidrag bag punktet kan måles særskilt i afregningsopløsning. Vi bemærker, at forudsætningen efter vores vurdering allerede er til stede i de eksisterende rammer:

– Efter vores forståelse tillader Datahubs målepunktsstruktur, at flere målepunkter registreres bag ét tilslutningspunkt, således at de enkelte anlæg kan måles særskilt.
– For transmissionstilsluttede samplacerede anlæg stiller teknisk forskrift 3.1.1 allerede krav om måling (PMU og TFR) i tilslutningspunktet og om et koordineret respons for det samlede anlæg.
– Bekendtgørelsen om seriel operatørmåling viser, at særskilt måling af enkelte enheder bag ét aftagenummer i afregningsopløsning allerede er anerkendt som afregningsgrundlag.

Efter vores vurdering er der således ikke behov for ny måleinfrastruktur for at gennemføre forslagene; der er behov for, at bekendtgørelserne henviser til det målegrundlag, der findes.

7. Lovtekniske bemærkninger

– Prioriteringsbekendtgørelsens § 18, stk. 4, henviser til "stk. 1, nr. 3". § 18, stk. 1, indeholder alene nr. 1 og 2. Henvisningen bør formentlig være til stk. 1, nr. 2.
– L 23's bemærkninger til § 1, nr. 10, henviser til "Kommissionens forordning (EU) nr. 2026/631 af 14. april 2026". Der menes formentlig forordning (EU) 2016/631 af 14. april 2016 (RfG-forordningen).

8. Dialog

Vi stiller os gerne til rådighed for en uddybning af ovenstående, herunder for en gennemgang af, hvordan fordeling og verifikation ved delte tilslutningspunkter kan udformes i praksis.

Med venlig hilsen

Peter Byllemos

CEO, Hyvanta ApS
peter@hyvanta.com
+4529868998

Høringssvar fra Landsforeningen Naboer til Kæmpevindmøller (LNtK)

LNtK takker for muligheden for at afgive høringssvar til de seks udkast til bekendtgørelser om blandt andet prioritering af kapacitet, nettilslutning og fleksible tilslutningsaftaler.

Vi hæfter os især ved den foreslåede model for prioritering af den begrænsede kapacitet i elnettet. Når flere projekter ønsker adgang til den samme kapacitet, skal projekterne behandles i puljer og prioriteres efter fastsatte kriterier.

Det er efter vores opfattelse nødvendigt med en prioriteringsmekanisme. Men netop derfor er det afgørende, hvilke projekter der prioriteres, og efter hvilke kriterier.

Elnettet er også et resultat af energipolitikken

Danmark står foran en massiv udbygning af elnettet. Energinet forventer omkring 2.700 km nyt elnet frem mod 2030 og yderligere 3.000–4.000 km frem mod 2050. Energinet peger blandt andet på den kraftige udbygning med vind og sol som en drivkraft for behovet for at transportere elektricitet fra produktionsområder til områder med større forbrug eller ud af landet.

Det betyder, at behovet for nye højspændingsmaster ikke alene skyldes, at vi bruger mere elektricitet.

Det skyldes også, hvilken elektricitet vi vælger at producere, og hvor vi vælger at producere den.

Rigsrevisionens beretning fra 2026 viser samtidig, at Energinets udbygning allerede er blevet mere end 10 mia. kr. dyrere end planlagt, og at omkring 70 procent af de undersøgte projekter er forsinkede.

Det bør derfor ikke være en selvfølge, at begrænset netkapacitet skal efterfølges af endnu mere netudbygning. Vi bør også spørge, om den produktionsstruktur, som skaber behovet, er den rigtige.

Netvenlighed skal ikke stå alene

LNtK finder det positivt, at netvenlighed indgår i prioriteringen. Men netvenlighed er ikke det samme som samfundsmæssig nytte.

Et projekt bør ikke prioriteres alene, fordi det kan betegnes som grønt eller netvenligt. Der bør også ses på projektets samlede systempåvirkning: Hvor meget netkapacitet beslaglægger det? Hvor meget ny infrastruktur kræver det? Hvor stor en del af den installerede kapacitet kan reelt udnyttes? Og hvilken funktion har projektet i det samlede energisystem?

Det gælder også store batteriparker. LNtK mener ikke, at batteriparker automatisk bør prioriteres som en løsning, blot fordi de kan være fleksible. Også de har areal-, natur-, landskabs- og infrastrukturmæssige konsekvenser.

Puljebehandlingen skal være gennemsigtig

Når forskellige projekter konkurrerer om en knap samfundsmæssig ressource, skal det være muligt at forstå, hvorfor ét projekt får adgang til nettet frem for et andet.

Det er derfor ikke tilstrækkeligt alene at offentliggøre, hvor mange MW der er tildelt de enkelte kategorier. Der bør være tilstrækkelig gennemsigtighed til, at offentligheden kan se, hvilke kriterier der har været afgørende for prioriteringen.

Kriterierne for netvenlighed bør derfor være så objektive, gennemsigtige og kvantificerbare som muligt.

Teknologineutralitet

Den vigtigste pointe er efter LNtK's opfattelse, at netkapaciteten skal prioriteres ud fra energisystemets samlede behov og samfundsmæssige nytte – ikke ud fra en på forhånd valgt teknologi.

Vind, sol, lagring, forbrug og andre teknologier bør vurderes efter deres samlede bidrag til forsyningssikkerhed, økonomi, netbelastning, arealforbrug og behov for ny infrastruktur.

Det samme gælder kernekraft.

Kernekraft kan levere store mængder stabil elektricitet uafhængigt af vejret og fra koncentrerede produktionssteder. Det gør selvfølgelig ikke elnettet overflødigt, men giver teknologien andre systemegenskaber end vejrafhængig elproduktion fra vind- og sol.

Kernekraft bør derfor indgå som et reelt alternativ i den langsigtede energiplanlægning.

Det bør ikke først besluttes, hvilken produktionsstruktur der skal bygges massivt ud, og derefter betragte den nødvendige netudbygning som en naturgiven konsekvens.

LNtK anbefaler derfor, at bekendtgørelserne sikrer:

- klare og objektive kriterier for netvenlighed,
- at behovet for ny netinfrastruktur indgår i prioriteringen,
- større gennemsigtighed i puljebehandlingen,
- en reel teknologineutral vurdering af projekterne,
- og at den langsigtede energiplanlægning også omfatter kernekraft som et muligt alternativ.

Når regningen for energipolitikken gøres op, skal vi ikke kun se på prisen på strømmen.

Vi skal også tælle **master, ledninger, transformerstationer, arealforbrug, naturpåvirkning og konsekvenserne for de mennesker, der får infrastrukturen tæt på deres hjem, med.**

Energipolitik handler ikke kun om, hvor meget VE vi kan bygge. Det handler om, hvilket energisystem vi faktisk ønsker at leve med.

Køge, 21. september 2026

Landsforeningen Naboer til Kæmpevindmøller

Randi Lintrup, formand

Afsender:
Natur og Miljø
Gothersgade 20, 7000 Fredericia

Til Energistyrelsen
Energistyrelsens j.nr. 2026-7200

Fredericia Kommune

Natur og Miljø

21. september 2026

Høringssvar vedrørende udkast til bekendtgørelser om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet m.v.

Fredericia Kommune takker for muligheden for at afgive høringssvar. Kommunen anerkender behovet for at anvende knap kapacitet i elnettet effektivt og sikre plads til samfundskritiske funktioner og den grønne omstilling. Reglerne vil samtidig få væsentlig betydning for udviklingen af områder med store eksisterende og kommende elforbrugere. Det stiller særlige krav til gennemsigtighed, ensartet praksis og muligheder for fleksibel tilslutning.

1. **Samfundskritiske funktioner i datacentre**

Efter udkastets § 14, stk. 2, kan et datacenter henføres til kategori 1, hvis det opfylder definitionen af en samfundskritisk funktion i § 10, stk. 3. Fredericia Kommune finder denne mulighed vigtig. Det bør dog præciseres, hvordan det afgøres og af hvem det afgøres, om et datacenters ydelser er nødvendige for eksempelvis sundhedsvæsen, beredskab, forsyning eller andre centrale samfundsfunktioner.

Det bør også afklares, om relevante myndigheders vurdering af ydelsens samfundsmæssige betydning skal indgå, så det enkelte netselskab ikke alene skal foretage denne vurdering.

2. **Ensartet vurdering af netvenlighed på tværs af net**

Bekendtgørelsens §§ 2 og 15 angiver, hvad der kan indgå i vurderingen af netvenlighed. Kriterierne er imidlertid brede, og vurderingen kan ifølge § 15, stk. 4, variere med den lokale kapacitetssituation. Det er teknisk forståeligt, men indebærer en risiko for forskellig praksis mellem netselskaber. Risikoen er særlig relevant, når begrænsningen findes i transmissionsnettet eller i grænsefladen mellem flere sammenhængende net.
Fredericia Kommune anbefaler derfor en fælles, offentlig metode med sammenlignelige krav til data og dokumentation, klare vurderingskriterier og begrundelser, som ansøgere kan forstå og efterprøve. Metoden skal kunne tage højde for reelle lokale netforhold. Forsyningstilsynets tilsyn bør også omfatte ensartet anvendelse af kriterierne for netvenlighed og kategoriindplacering, ikke alene betingelserne for afslag.

3. **Mulighed for koordineret tilslutning**

Fredericia Kommune ser et potentiale i aftaler, hvor flere forbrugere koordinerer deres forbrug og samlet overholder en aftalt effektgrænse i et

Gothersgade 20
7000 Fredericia
W: www.fredericia.dk

CVR:
69116418

Kontaktperson
Nina Detlefsen
M: 24620820
E: nina.detlefsen@fredericia.dk

tilslutningspunkt. En sådan løsning kan muligvis give flere aktiviteter adgang til nettet uden tilsvarende samtidige spidsbelastninger.
Udkastet om fleksible tilslutningsaftaler beskriver begrænsning og kontrol af en netbrugers udtag og indfødning. Det fremgår efter vores læsning ikke klart, hvordan flere selvstændige forbrugere kan indgå i én koordineret løsning. Reglerne om et samlet anlæg og en direkte linje besvarer heller ikke nødvendigvis dette spørgsmål for en gruppe af selvstændige forbrugere.
Vi opfordrer derfor Energistyrelsen til at afklare, om de foreslåede regler giver plads til sådanne nye aftalemodeller. Hvis de ikke gør, bør der skabes mulighed for at udvikle og godkende dem under gennemsigtige og ikke-diskriminerende vilkår. Det bør samtidig afklares, hvordan en dokumenteret fælles effektgrænse indgår i vurderingen af projektets kapacitetsbehov og netvenlighed.

4. **Tydelig afgrænsning mellem netdrift og erhvervsudvikling**

Netvirksomhederne skal træffe teknisk begrundede beslutninger om netkapacitet og tilslutning. Beslutningerne får samtidig stor betydning for, hvilke virksomheder der kan etablere sig i et område. Fredericia Kommune anbefaler derfor, at netselskaberne inddrager de berørte kommuner i dialogen om større kapacitetsbegrænsninger, forventet efterspørgsel og planlagt netudbygning. Samarbejdet skal give kommunerne et brugbart grundlag for deres planlægning og dialog med virksomhederne, under hensyn til fortrolige oplysninger. Det skal samtidig sikre, at netselskabernes prioritering ikke i praksis bliver en selvstændig erhvervsudviklingsstrategi for området.
Afgørelser om konkrete tilslutninger skal fortsat bygge på offentliggjorte, objektive og dokumenterbare netmæssige kriterier. Et afslag eller en lav prioritering bør ledsages af en konkret begrundelse, så ansøgeren kan forstå kapacitetsbegrænsningen og mulighederne for at tilpasse projektet.

Med venlig hilsen

Nina Detlefsen

Teamkoordinator Klima & Energi

Natur og Miljø

Fredericia Kommune

Energistyrelsen
Holmens Kanal 20
1060 København K

Attn.: L23 nye bekendtgørelser

GreenGo Energy A/S

Frydenlundsvej 30
DK-2950 Vedbæk
Danmark

T: +45 77 34 85 32
info@greengoenergy.com
greengoenergy.dk

Vedbæk, 22. september 2026

Høringssvar - udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet

GreenGo Energy takker for muligheden for at afgive høringssvar udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet.

Overordnet er retningen af bekendtgørelserne forsøg på at specificere begreberne for netvenlighed og prioritering yderligere for implementering af nye projekter i det danske Elnet.

Dog foregriber opsætningen kun i nogen grad den retning som nettet vil tage i de kommende år. Da det vil blive vanskeligere og dyrere at udvide nettet i fremtiden, bør målsætningen for en prioritering af projekter til elnettet fokusere på at udnytte den kapacitet som der er.

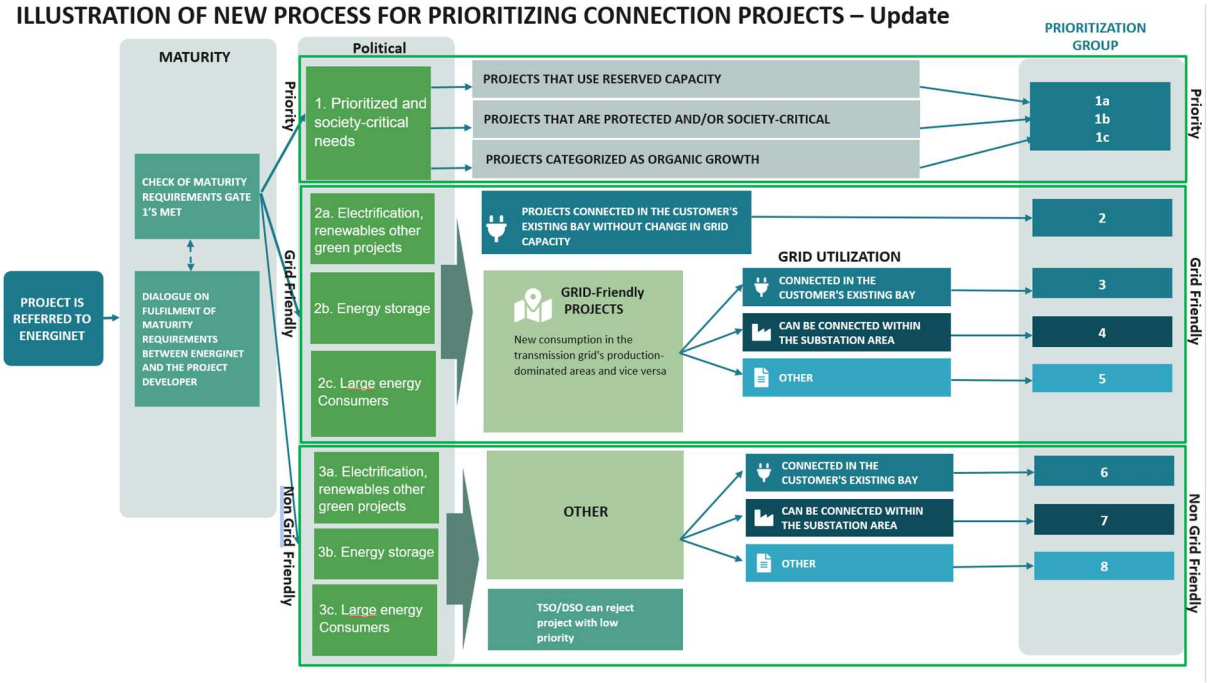
Den foreslåede model tager kun skridtet delvist med etablering af kategorierne 2-4. Problemet er at modellen antager at verden ikke har forandret sig og det stadig er muligt at tilkoble nettet på den gamle måde hvor der er kapacitet i nettet til projekter. Dette vil i fremtiden blive en minoritet af projekter, som kan opnå det under specielle forhold, som er afhængig af at nettets evner udvides. Netvenlighed er netop denne udvidelse og det som der skal være fokus på i den nye model. Det foreslås derfor at modellen ændres til:

1. Prioriterede projekter
2. Netvenlige projekter
3. Ikke netvenlige projekter

Kategori 3 vil minde mest om hvordan verden er i dag pga kapacitetsproblemerne, hvor de fleste projekter i princippet er ikke netvenlige projekter.

Meningen er at gøre netvenlighed til den primære vej til kapacitet og kategori 3 vil være til specielle tilfælde. Dette vil også skærpe udviklernes vilje til at målrette deres projekter til denne kategori. Og også kræve at netvenlighed som begreb tilpasses virkeligheden i nettet.

Forslaget til model sammenkørt med Energinets prioriteringsmodel er vedhæftet til dette høringssvar og vist nedenfor i figuren.

Figur 1 forslag til ny model for prioritering.

For de respektive bekendtgørelser er kommentarerne angivet nedenfor

Begrebet N-2 for forsyning
I metoden for beregning af kapacitet til alt forbrug i Danmark anvendes i dag N-2 metodikken som betyder at al forbrug som minimum skal have to-sidet forsyning for at blive nettilsluttet uanset netvenlighed eller andet. Da dette krav ikke omfatter produktion, kan der specielt for BESS og andre flexible forbrugere, som ikke vare kritiske funktioner i anden sammenhæng være en ubalance i forhold til mængden af produktion og fleksibelt forbrug der kan indpasses på samme tid.

Et eksempel på dette vil være samplaceret solcellepark og BESS hvor solcelleparken dimensioneret til samme størrelse, kapacitetsmæssigt kun kræver N-1 i dimensioneringen af nettet mens BESS vil kræve N-2. Dette vil medføre ved etablering på en radial at for BESS skal der etableres et ekstra kabel mens dette ikke er nødvendigt for solcelleanlægget.

Hvis nettet skal udvides på denne måde for en flexibel forbruger vil det medføre både spild og forsinkelser som ikke er nødvendige, hvis anlægget er netvenlig.

Det foreslås derfor at ophæve N-2 kravet for BESS i forbindelse med dette arbejde og dermed understøtte at mere flexibelt forbrug kan etableres i Danmark

Bekendtgørelse om systemansvarlig virksomhed og anvendelse af eltransmissionsnettet
Kapitel 2a §6a giver Energinet for vide beføjelser til selv at vurdere, hvornår anlæg skal tilsluttes, som et anlæg. Der er allerede i tidligere høringssvar angivet, at dette læner sig op af ekspropriation, da det potentielt tvinger projekter sammen som ikke har bedt om dette.

En anden faktor i dette er det planlægningsmæssige, da det ikke kan forudses om Energinet vil sammenlægge et projekt med andet, da kriterierne ikke er gennemskuelige på forhånd, og kan omfatte projekter, hvis eneste sammenfaldende omstændighed er at de er tilsluttet i samme højspændingsstation på samme tidspunkt.

Det bør ikke være muligt at træffe afgørelse om dette uden en klar definition af hvad der søges at opnå med sammenlægningen. I dag er argumentet, at sammenlagte anlæg vil give færre kontaktflader mellem systemdrift ved Energinet og udviklede projekter Danmark. Dette bør dog ikke være et acceptabelt argument, da man både flytter koordineringen til tredje part mellem f.eks. to sammenførte

projekter, og da elnettet forventes, at skulle håndtere et stort antal projekter som også vil overstige en persons evne til at overskue eller kontrollere, som også må forventes at skulle automatiseres alligevel.

Denne model bør i stedet omdannes til et incitament for udviklerne for at optimere den samfundsøkonomiske investering deres projekter udgør, ved at fokusere på mere naturlige overlap for projekterne end hvad Energinet beslutter.

Det foreslås i stedet at forslaget har et geografisk og et teknisk kriterie, som valid grund til sammenlægning:

- Geografisk sammenfaldende projekter kan lægges sammen, hvis de har naboskab med hinanden, da dette vil medvirke til at optimere økonomiske investering af det net der skal etableres frem til nettilslutningspunktet, da de vil dele samme infrastruktur og dermed undgå samfundsøkonomisk spild.
- Hvis projekter med forskellige teknologier f.eks. vind og sol ligger i samme område og sammenlægges vil det sikre en samfundsøkonomisk udnyttelse af infrastrukturen frem til nettilslutningspunktet, da disse teknologier ikke vil lægge beslag på kapacitet på samme tidspunkt.

Dette vil give et bedre incitament og gennemskuelighed til at acceptere afgørelsen end en tilfældig sammenlægning baseret på Energinets skøn.

Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet
Kapitel 1 §2 2) og kapitel 5 §15 - Begrebet netvenlighed er søgt defineret, som et produkt der udnytter den tilgængelige kapacitet bedst muligt. Dette er en valid beskrivelse af en del af det som fleksible forbrug og produktion kan hjælpe nettet med.

Det foreslås dog at definitionen udvides yderligere for at give mulighed for udvikling af andre produkter og opsætninger for nettet.

- Ved udvidelse af nettet kan fleksibelt forbrug og produktion sikre at nettet udnyttes ud over kapacitet ved at aflaste nettet når det er mest kritisk hvis det planlægges rigtigt. Det vil medføre, at nettet ikke bliver den flaskehals, som det er i dag. Dette kan gøres med f.eks. energilagring geolokaliseret på det korrekte område og dermed understøtte udbygningen af VE og forbrug i Danmark.
- Stabilitet i nettet er også en parameter, som påvirker nettets evne til at kunne udvides. Derfor er etableringen af enheder med stærke systembærende egenskaber defineret ved RFG'en også vigtig at få understøttet.

Det foreslås derfor at udvide netvenligehedsbegrebet på følgende måde:

Kapitel 1 §2 2)
Netvenlighed: Et projekts samlede påvirkning af kapacitetssituationen i det kollektive elforsyningsnet og dets bidrag til en hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af den tilgængelige kapacitet og evne til at aflaste og understøtte nettets nuværende og fremtidige kapacitet.

I Kapitel 5 §5 foreslås det at tilføje stk 7 som definerer systembærende egenskaber, som en del af netvenlighed.

Kapitel 4 §9 stk 2– og **Kapitel 4 §13 –** Ved anlæg som omfatter flere anlæg og anvender samme tilslutningspunkt altså samplacerede anlæg angives det at der skal henføres til forskellige prioriteringskategorier.

Dette vil modvirke mulighederne for effektivt at etablere samplacerede anlæg da sagsbehandlingen for f.eks. en solcellepark samplaceret med BESS kan betyde, at en NTA udstedes væsentligt før den anden eksempelvis produktion før forbrugs NTA.

Dette vil skævvride planlægningen og udførslen af samplacerede anlæg da det vil anses som en risiko i udførslen at en part af anlægget vil trække urimeligt langt ud og dermed ikke kommer til at indgå som et samlet anlæg når anlægget er færdigt.

Det foreslås at samplacerede anlæg prioriteres og udføres sammen enten som en samlet NTA eller placeres i samme prioriteringsgruppe under behandlingen. Hvis der er udfordringer med kapaciteten for en specifik kategori, vil denne skulle etableres som begrænset netadgang i behandlingen.

Når samplacerede anlæg vil være grundlaget for netvenlighed og skal derfor understøttes som sådant som et anlæg og ikke flere.

Kapitel 4 §10 5) – Køretøjer er for snæver en kategori, der ønskes vel også understøttet andre transportformer som har et højt energitræk som f.eks. el færger, elelektriske tog og landforsyning til krydstogtsskibe for at nævne nogle eksempler.

Det foreslås at udvide definitionen til at omfatte elektriske transportmidler.

Kapitel 4 §11 – Det er prisværdigt at den almindelige forbrugsudvikling prioriteres i planlægningen af nettet. Der mangler dog en mekanisme til, at vurdere hvor langt ud i fremtiden denne reservation skal varetages. Med de usikkerheder der er i udviklingen af samfundet, skal det undgås at der reserveres kapacitet til udviklinger ud over 5 år, da dette vil medfører begrænsninger af andre prioriteringsgrupper hvis disse udviklinger ikke finder sted.

Det foreslås derfor at fastsætte en planlægningshorisont på 5 års fremskrivning af forventninger til almindelig forbrugsudvikling for at undgå dette.

Kapitel 6 §16 stk 3 – Begrebet modenhed nævnes her men uden at angive hvordan dette defineres. Da modenhed er kritisk i den model som Energinet har foreslået, er det nødvendigt at definere hvad modenhed indebærer. Det foreslås at anvende Energinets model:

- Tilladelser
- Teknisk
- Økonomisk

Og beskrive den i bekendtgørelsen.

Kapitel 7 §17 stk 3 – For at sikre transparensen skal der også angives hvor meget kapacitet der er tildelt i geografiske områder som f.eks. per kommune. Viden om hvordan kapaciteterne fordeler sig vil give en transparens om udviklingen af nettets kapacitet som vil understøtte og muliggøre bedre positionering for udvikling af projekter.

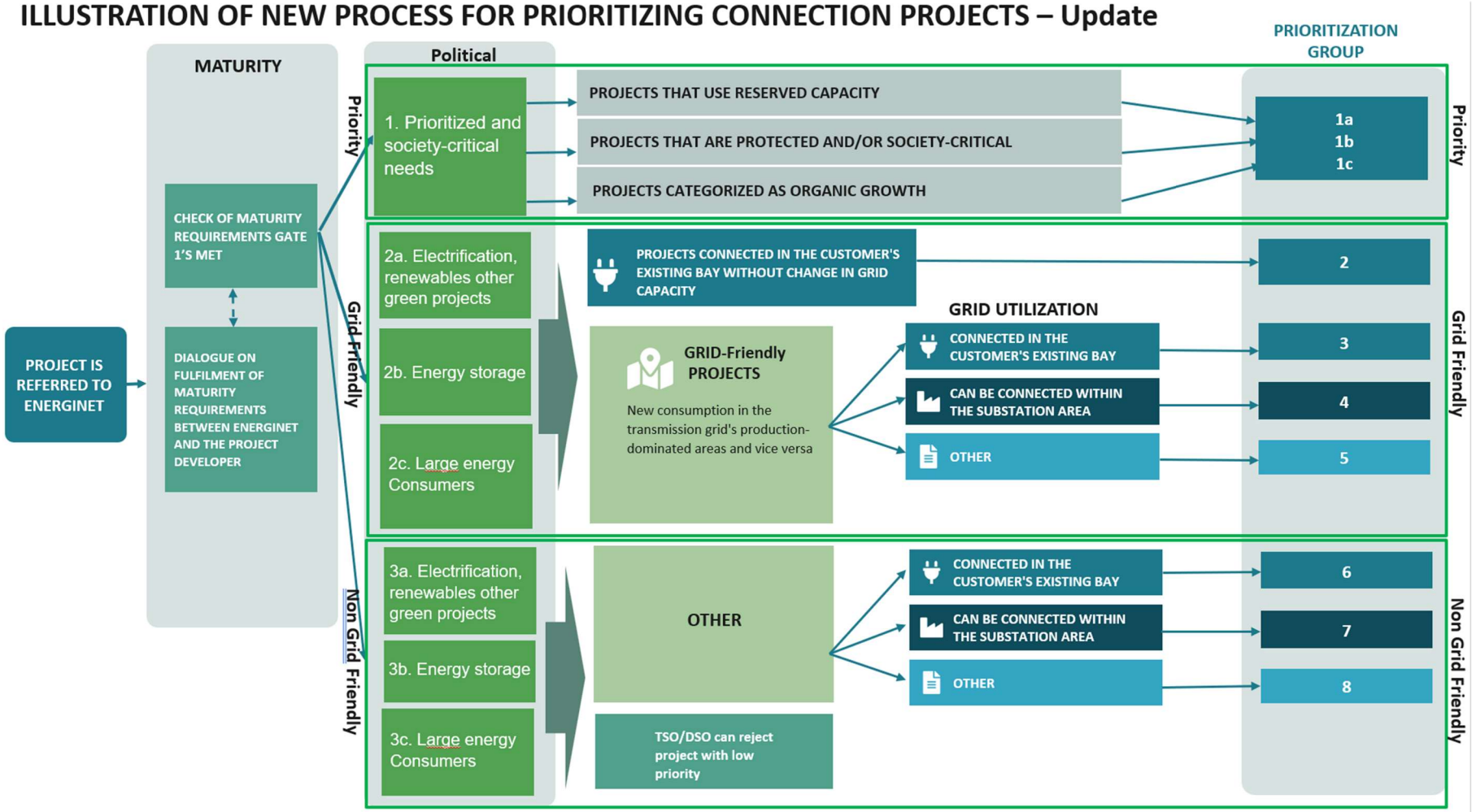
Kapitel 8 §16 stk 1 – Formålet med afslag er en velkommen mekanisme i udviklingen af nettet, modenhed eller mangel på modenhed er også en faktor i at sikre at projekter som ikke har den nødvendige modenhed ikke kan optage pladser for projekter som er mere modne. I forlængelse af kommentaren til **Kapitel 6 §16 stk 3.**

Det foreslås derfor at tilføje et punkt omkring at hvis modenhedskravene ikke er opfyldt kan et projekt afvises.

Med Venlig Hilsen,

GreenGo Energy

ILLUSTRATION OF NEW PROCESS FOR PRIORITIZING CONNECTION PROJECTS – Update

Foreningen af
Rådgivende Ingeniører
FRI

Energistyrelsen
Center for Elektrificering

21. september 2026
DOKNR-45-1231
E-mail: mb@frinet.dk

Sendt pr. mail:
elmarked@ens.dk
sbcl@ens.dk
mdsdr@ens.dk

Journalnummer: 2026-7200
Høringssvar vedr. Høring over udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet

Foreningen af Rådgivende Ingeniører, FRI, takker for muligheden for at kommentere på høring over udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet.

FRI hilser bekendtgørelserne velkommen. I den nuværende situation, hvor kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet er under pres mange steder i landet, er prioritering et nødvendigt og fornuftigt redskab.

FRI vil dog understrege, at prioritering ikke kan stå alene. Prioritering er et værktøj til at håndtere den aktuelle knaphed, men løser ikke i sig selv udfordringen med at skabe tilstrækkelig kapacitet til den fortsatte elektrificering af samfundet.

På længere sigt er der behov for både en fortsat udbygning af elnettet og en effektiv udnyttelse af den eksisterende kapacitet. Prioriteringsmodellen er et vigtigt bidrag til dette, men det er samtidig afgørende, at regulering understøtter investeringer i netinfrastruktur, der kan sikre et robust og fremtidssikret energisystem.

FRI's høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og lov om fremme af vedvarende energi (Jr. nummer: 2025-18079) er forsat gældende. Høringssvaret er vedlagt i bilag.

Foreningen af Rådgivende Ingeniører takker således for muligheden for at kommentere på og afgive høringssvar, og ser frem til den fortsatte dialog.

Med venlig hilsen

Mikkeline Lysberg Bernbom

Konsulent

Bilag 1

Foreningen af
Rådgivende Ingeniører
FRI

Energistyrelsen
Energi- og vandforsyning

28. juli 2026
DOKNR-45-1229
E-mail: flv@frinet.dk

Sendt pr. mail:
elmarked@ens.dk
sbcl@ens.dk og clnjt@ens.dk (cc.)

Journalnummer: 2025-18079
Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og lov om fremme af vedvarende energi

Foreningen af Rådgivende Ingeniører, FRI, takker for muligheden for at kommenterer på høring over forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og lov om fremme af vedvarende energi.

1 Indledning

FRI hilser lovforslaget velkommen og deler vurderingen af, at den stigende elektrificering af samfundet, kombineret med en ændret produktion og belastning af elsystemet, medfører et behov for en mere aktiv disponering af den begrænsede kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Lovforslaget adresserer en udfordring, som forventes at få voksende betydning i de kommende år, efterhånden som elektrificeringen af transport, industri, varmeforsyning og nye typer elforbrug accelererer. Lovforslagets overordnede intention om at bevæge sig væk fra en praksis, der i høj grad bygger på rækkefølgen af indkomne anmodninger, vurderes derfor som både relevant og nødvendig.

FRI finder det samtidig positivt, at lovforslaget lægger op til, at prioriteringen skal ske på grundlag af objektive og saglige kriterier og med fokus på en effektiv udnyttelse af elnettet. Tilsvarende vurderes det positivt, at begreber som netvenlighed, fleksibel netadgang og afbrydelighed fremhæves som centrale elementer i den fremtidige regulering.

Nærværende høringssvar har derfor ikke til formål at anfægte lovforslagets grundlæggende struktur eller de overordnede principper. FRI vurderer, at den væsentligste succesfaktor bliver den efterfølgende udmøntning i bekendtgørelser og administrativ praksis. Høringssvaret fokuserer derfor på en række præciseringer, som efter FRI's vurdering kan understøtte en robust, ensartet og transparent implementering af lovforslagets principper.

Samlet set giver modellen et nødvendigt værktøj til at håndtere den nuværende situation, men det er vigtigt, at der sikres transparens, klare prioriteringsprincipper og en kobling til bredere samfundsøkonomiske hensyn.

2 Overordnede bemærkninger

2.1 Prioritering bør understøtte en samfundsøkonomisk effektiv elektrificering

Lovforslaget tager udgangspunkt i, at kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet i stigende grad udgør en begrænset ressource. FRI deler denne vurdering.

Når netkapacitet bliver en knap ressource, ændres fokus naturligt fra alene at sikre adgang til nettet til også at sikre, at den tilgængelige kapacitet anvendes på en måde, som bedst muligt understøtter en effektiv udvikling af energiinfrastrukturen. Lovforslaget afspejler denne udvikling ved at lægge op til en aktiv prioritering mellem konkurrerende behov.

FRI bemærker samtidig, at prioriteringsmodellen ikke i sig selv løser den underliggende mangel på netkapacitet. Modellen udgør et nødvendigt redskab til håndtering af en knap ressource, men ændrer ikke ved, at der fortsat er behov for betydelige investeringer i energiinfrastrukturen. Dette understreger vigtigheden af, at den begrænsede kapacitet prioriteres på en måde, der giver størst mulig samfundsøkonomisk værdi.

Efter FRI's vurdering kan dette perspektiv med fordel tydeliggøres yderligere i lovbemærkningerne. En effektiv prioritering af netkapacitet handler ikke alene om at fordele en begrænset ressource mellem samtidige ansøgere. Prioriteringskriterierne bør samtidig understøtte en mere effektiv udnyttelse af den eksisterende netinfrastruktur og en samfundsøkonomisk effektiv udvikling af energiinfrastrukturen som helhed. Projekter, som dokumenterbart kan reducere belastningen i de dimensionerende timer, kan bidrage til at reducere eller udskyde behovet for netforstærkninger. Ved vurderingen af projekter kan det derfor være relevant at inddrage samspillet mellem el-, varme- og gassystemet, hvor dette har betydning for belastningen af elnettet og den samlede samfundsøkonomi. FRI vurderer derfor, at disse hensyn med fordel kan fremgå tydeligere af lovbemærkningerne.

Prioriteringen bør samtidig understøtte en effektiv udvikling af energiinfrastrukturen som helhed og ikke alene optimeringen af elnettet. Dette forudsætter en sammenhængende vurdering af samspillet mellem el-, varme- og gassystemet, hvor dette har betydning for belastningen af elnettet og den samlede samfundsøkonomi.

FRI bemærker i den forbindelse, at de kriterier, der beskrives i lovforslaget, i høj grad synes at fokusere på tekniske forhold som netvenlighed og projektmodenhed. Selvom disse hensyn er centrale, bør prioriteringen samtidig sikre, at bredere samfundshensyn inddrages, herunder projekters betydning for fjernvarmeforsyning, industriproduktion og kritisk infrastruktur. En ensidig vægtning af tekniske kriterier kan indebære en risiko for, at projekter med væsentlig samfundsøkonomisk værdi ikke prioriteres tilstrækkeligt.

2.2 Prioritering på baggrund af projektets egenskaber

FRI finder det væsentligt, at de kommende prioriteringskriterier fastholder en konsekvent teknologineutral tilgang.

Lovforslaget lægger op til, at vurderingen skal ske på baggrund af objektive og saglige kriterier. Dette princip bør efter FRI's vurdering fastholdes gennem hele den efterfølgende regulering.

Det afgørende bør derfor være de egenskaber, som et projekt dokumenterbart bidrager med i relation til den konkrete kapacitetssituation i nettet – ikke hvilken teknologi der anvendes.

Et projekts evne til eksempelvis at reducere belastningen i dimensionerende timer, acceptere begrænset netadgang eller stille afbrydelighed til rådighed kan leveres af mange forskellige teknologier og bør derfor vurderes ud fra de dokumenterbare egenskaber, projektet bidrager med. Accept af begrænset netadgang udgør et konkret og verificerbart eksempel på en egenskab, der kan reducere behovet for netkapacitet og dermed bidrage til en mere effektiv udnyttelse af elnettet.

En sådan tilgang vil efter FRI's vurdering understøtte både gennemsigtighed, innovation og lige konkurrencevilkår.

3 Konkrete bemærkninger til lovbemærkningerne

3.1 Indledning, side 4

Lovbemærkningerne beskriver, at kapaciteten i elnettet er blevet en knap ressource, og at efterspørgslen på strøm er stigende. Denne beskrivelse kan med fordel kan nuanceres.

Behovet for netkapacitet bestemmes ikke alene af udviklingen i det samlede elforbrug, men af samspillet mellem produktion, forbrug og den samtidige effektbelastning af nettet. Tilsvarende er en stigende efterspørgsel efter elektricitet ikke nødvendigvis ensbetydende med et øget behov for netudbygning, hvis forbruget kan placeres uden for perioder med kapacitetsbegrænsninger.

FRI vurderer derfor, at lovbemærkningerne med fordel kan præcisere, at udfordringen primært knytter sig til samtidig effektbelastning i perioder med begrænset netkapacitet, og at fleksibelt elforbrug kan bidrage til en mere effektiv udnyttelse af den eksisterende netkapacitet.

3.2 Side 10

På side 10 anføres, at den stigende efterspørgsel efter netkapacitet bl.a. skyldes elektrificering af transport, varmeforsyning og industri. Efter FRI's vurdering kan denne beskrivelse med fordel nuanceres, idet behovet for netkapacitet også afhænger af samspillet mellem produktion, forbrug og fleksibilitet i elsystemet.

Elektrificering gennem eldrevne varmepumper og elkedler i kollektive fjernvarmesystemer kan, når de kombineres med varmelagre og fleksibel drift, bidrage til en mere effektiv udnyttelse af elnettet ved at flytte elforbruget væk fra perioder med høj netbelastning. Omvendt vil elektrificeringsløsninger med begrænset fleksibilitet typisk medføre et højere samtidigt effekttræk og dermed et større behov for netkapacitet.

FRI vurderer derfor, at lovbemærkningerne med fordel kan præcisere, at det ikke er elektrificeringen i sig selv, men de enkelte løsningers dokumenterbare påvirkning af behovet for netkapacitet, der er afgørende.

4 Bemærkning til den praktiske implementering

4.1 Objektive og gennemsigtige prioriteringskriterier

Lovforslaget lægger op til, at prioriteringen af netkapacitet skal ske på baggrund af objektive og saglige kriterier. FRI støtter denne tilgang og vurderer, at netop gennemsigtighed og forudsigelighed bliver afgørende for en velfungerende prioriteringsmodel.

Samtidig må det forventes, at en model med flere prioriteringsgrupper og kriterier vil øge kompleksiteten for de virksomheder og projektudviklere, der skal navigere i systemet. Det kan blive vanskeligere at gennemskue, hvordan den enkelte ansøgning er placeret i prioriteringen, og hvilke forhold der konkret skal ændres for at opnå en højere prioritet. Dette kan skabe usikkerhed om projektudviklingen og gøre investeringsbeslutninger mere udfordrende.

Når adgangen til netkapacitet i stigende grad får betydning for, om et projekt kan realiseres, øges samtidig betydningen af, at prioriteringskriterierne opleves som konsistente og efterprøvelige. Det gælder både for de kollektive elforsyningsvirksomheder, som skal administrere reglerne, og for de virksomheder og projektudviklere, som skal kunne forstå og forudsige udfaldet af en prioritering.

Når prioriteringen ikke længere sker efter rækkefølgen af indkomne anmodninger, kan det samtidig være vanskeligt for ansøgere at gennemskue den forventede tidshorisont for projekter med lavere prioritet. Der kan således opstå en oplevelse af, at enkelte projekter springer frem i køen, mens andre fastholdes i længere ventepositioner. Dette understreger betydningen af klare, gennemsigtige og efterprøvelige prioriteringskriterier.

Det bør samtidig sikres, at kriterier vedrørende projektmodenhed og fremdrift ikke utilsigtet favoriserer større og mere kapitalstærke aktører. Projekter udviklet af mindre virksomheder eller projekter baseret på nye løsninger kan have vanskeligere ved tidligt at dokumentere samme modenhedsgrad, selvom de på længere sigt kan bidrage væsentligt til den grønne omstilling.

Endelig bør der ved udformningen af kriterierne være opmærksomhed på risikoen for strategisk adfærd, hvor projekter i stigende grad tilpasses de formelle prioriteringskriterier frem for den reelle projektmæssige fremdrift. Dette kan samtidig medføre et øget administrativt ressourceforbrug for både netselskaber og projekthold i forbindelse med dokumentation, vurdering og eventuel løbende reprioritering.

FRI finder derfor, at det med fordel kan præciseres i lovbemærkningerne, at de kriterier, der senere fastsættes i bekendtgørelserne, så vidt muligt bør være objektive, dokumenterbare og anvendelige på tværs af teknologier og netområder.

Foreningen af Rådgivende Ingeniører takker således for muligheden for at kommentere på og afgive høringssvar, og ser frem til den fortsatte dialog.

FRI står for uafhængig rådgivning.
FRI står for en bæredygtig samfundsudvikling.
FRI har videnbaserede meninger om samfundsudviklingen.

Med venlig hilsen

Frederikke Vorborg
Chef for Politik og Analyse

KROMANN REUMERT

ENERGISTYRELSEN
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Energistyrelsens j.nr. 2026-7200

HØRINGSSVAR VEDRØRENDE ENERGISTYRELSENS UDKAST TIL BEKENDTGØRELSE OM PRIORITERING AF KAPACITET OG AFSLAG VED KAPACITETSBEGRÆNSNING I DET KOLLEKTIVE ELFORSYNINGSNET

1. INDLEDNING

Apple ApS ("**Apple**") takker for muligheden for at afgive høringssvar vedrørende udkastet til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsning i det kollektive elforsyningsnet ("**Prioriteringsbekendtgørelsen**").

Apple anerkender formålet om at sikre en hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet. Apple finder det dog nødvendigt at påpege væsentlige betænkeligheder ved Prioriteringsbekendtgørelsens udformning, der bør adresseres, førend bekendtgørelsen træder i kraft.

Nærværende høringssvar indeholder bemærkninger til Prioriteringsbekendtgørelsens § 3 og § 22 samt de retlige og praktiske konsekvenser for virksomheder med eksisterende nettilslutningsaftaler.

Efter Prioriteringsbekendtgørelsens § 3, stk. 2, finder prioriteringsmodellen anvendelse på dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet, når dispositionen kræver den kollektive elforsyningsvirksomheds medvirken og indebærer en fornyet disponering af kapacitet. Ifølge § 3, stk. 3, nr. 3, kan dette bl.a. omfatte ibrugtagning af uudnyttet kapacitet. Det følger af § 3, stk. 6, at anvendelsen af prioriteringsmodellen ikke indebærer, at netkunden mister retten til allerede tildelt kapacitet, men muligheden for at udnytte kapaciteten kan udskydes.

Apple fremhæver følgende væsentlige betænkeligheder ved Prioriteringsbekendtgørelsens udformning:

KROMANN REUMERT
ADVOKATPARTNERSELSKAB
CVR-NR. DK 46 03 81 50

SENIOR ASSOCIATE, ADVOKAT
SIMON VOGELIUS ALBRECHTSEN
KØBENHAVN
DIR. +45 38 77 21 70
MOB. +45 26 86 64 22
SIAL@KROMANNREUMERT.COM

ANSVARLIG PARTNER
STEFFEN BANG-OLSEN

22. SEPTEMBER 2026
SAGSNR. 1085641 SIAL/SIAL
DOK. NR. 1085641-515031584-66

WWW.KROMANNREUMERT.COM

1.1 Indgreb i kontraktsrettigheder

Prioriteringsbekendtgørelsens § 3 indebærer, at prioriteringsmodellen kan finde anvendelse på dispositioner vedrørende kapacitet, som netkunden allerede har erhvervet og betalt for i medfør af en bindende nettilslutningsaftale. Dette udgør efter Apples opfattelse et væsentligt indgreb i aftalte kontraktsrettigheder.

Når en netkunde indgår en nettilslutningsaftale og betaler for etablering af netinfrastruktur, erhverver netkunden en kontraktsbeskyttet ret til at råde over den aftalte kapacitet. Denne ret hviler på en gensidigt bebyrdende aftale og er ofte forbundet med betydelige investeringer i både netinfrastruktur og egne anlæg.

Energistyrelsen bedes derfor overveje at undtage nettilslutningsaftaler indgået før Prioriteringsbekendtgørelsens ikrafttræden fra bekendtgørelsens § 3.

1.2 Manglende tidsfrister og rammer

Prioriteringsbekendtgørelsen indeholder ingen bestemmelser om tidsfrister, hverken for, hvornår en netkunde kan forvente svar på, om en disposition kan gennemføres, eller for, hvor længe en kollektiv elforsyningsvirksomhed kan udskyde netkundens adgang til at udnytte den aftalte kapacitet.

Lovforarbejderne anfører, at prioriteringsmodellen ikke indebærer, at netkunden mister retten til den aftalte kapacitet, men blot kan indebære en udskydelse af adgangen til at bringe kapaciteten i anvendelse. Lovforarbejderne anfører endvidere, at prioriteringen "ikke [vil] indebære en endelig stillingtagen til, om eller hvornår dispositionen vil kunne gennemføres."

Apple bemærker, at en tidsubegrænset eller urimelig langvarig udskydelse de facto vil have samme virkning som et tab af den ellers aftalte kapacitet. En kapacitet, der ikke kan udnyttes inden for en rimelig tidshorisont, mister sin kommercielle og praktiske værdi. Det er derfor væsentligt, at Prioriteringsbekendtgørelsen fastsætter klare rammer for, hvor længe en udskydelse kan vare, samt procedurer for løbende revurdering af kapacitetssituationen.

Apple opfordrer til, at Prioriteringsbekendtgørelsen suppleres med bestemmelser om (i) maksimale sagsbehandlingsfrister for behandling af dispositioner efter § 3, stk. 2, (ii) en maksimal udskydelsesperiode, hvorefter kapaciteten kan forventes at blive taget i brug, og (iii) periodiske revurderingsprocedurer, der sikrer, at netkunden holdes orienteret om kapacitetssituationen og udsigterne til gennemførelse af dispositionen.

1.3 Manglende rekursmuligheder

Prioriteringsbekendtgørelsens § 22 hjemler klageadgang til Forsyningstilsynet for afslag på anmodninger om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet. Det følger imidlertid indirekte af § 18, stk. 2, at klageadgangen ikke gælder for dispositioner vedrørende eksisterende nettilslutningsaftaler, der behandles efter prioriteringsmodellen efter § 3. En netkunde, hvis disposition udskydes som følge af prioriteringsmodellens anvendelse, har således ingen administrativ klageadgang.

Lovforarbejderne anfører, at prioriteringen ikke udgør en "afgørelse" i forvaltningsretlig forstand, idet prioriteringen kan ændre sig over tid og ikke indebærer en endelig stillingtagen. Dette synspunkt er efter Apples opfattelse vanskeligt at forene med realiteten for de berørte netkunder. En udskydelse af kapacitetsudnyttelsen

har konkrete og målbare økonomiske konsekvenser, herunder udskudte eller bortfaldne investeringer, hvilket lovforarbejderne da også anerkender.

1.4 Modstridende tarifstruktur

Efter Energinets nuværende metode for nettariffer for forbrug samt for betaling ved nettilslutning af elforbrugere i eltransmissionsnettet, opkræver Energinet effektabonnement ud fra den i netkundens nettilslutningsaftale aftalte udvekslingskapacitet i forbrugsretningen pr. tilslutningspunkt til transmissionsnettet og som den enkelte systembrugers forholdsmæssige andel af den samlede tilsluttede udvekslingskapacitet i kategorien af systembrugere.

Prioriteringsbekendtgørelsen indeholder ingen bestemmelser, der adresserer denne diskrepans mellem betalingsforpligtelse og faktisk adgangsret.

Det er efter Apples opfattelse inkonsistent og urimeligt, hvis en netkunde skal betale tariffer beregnet på grundlag af det fulde aftalte effekttræk, når netkunden som følge af prioriteringsmodellen ikke er garanteret adgang til at udnytte den aftalte kapacitet. Denne ubalance medfører, at netkunden bærer den økonomiske byrde for en kapacitetsreservation, som netkunden potentielt ikke kan drage nytte af.

Apple opfordrer til, at Prioriteringsbekendtgørelsen eller Energinets tarifmetode ændres således, at tariffer afspejler det reelle adgangsniveau, således at netkunder, hvis kapacitetsudnyttelse udskydes, alene betaler for den kapacitet, de faktisk har adgang til at udnytte på det givne tidspunkt.

---***---

Med venlig hilsen
Kromann Reumert

Steffen Bang-Olsen
Partner

Simon Vogelius Albrechtsen
Senior Associate, Advokat

DANSK E-MOBILITET
Nem og tryg opladning i et robust elsystem

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København K
Att.: elmarked@ens.dk
(cc sbcl@ens.dk og mdsdr@ens.dk)

22. september 2026
jf.: j.nr. 2026-7200

Høringssvar vedr. seks bekendtgørelser om prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig nettilslutning

- j.nr. 2026-7200

Fokus på transport, ladeinfrastruktur og fleksibel netudnyttelse

Dansk e-Mobilitet takker for muligheden for at afgive høringssvar til de seks bekendtgørelser, der udmønter lovforslag L 23 om prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig tilslutning til elnettet m.v.

Dansk e-Mobilitet støtter, at lovgivningen hurtigt operationaliseres. Bekendtgørelsespakken indeholder flere væsentlige fremskridt, herunder en tydeligere TSO-DSO-koordinering, bedre adgang til kapacitetsdata, mere konkrete rammer for fleksibel netadgang og en eksplicit placering af offentligt tilgængelig ladeinfrastruktur til tung transport, der etableres med henblik på opfyldelse af AFIR, i prioriteringskategori 1.

Samtidig er der behov for at skærpe reglerne på nogle centrale punkter. Det gælder navnlig transparensen om beregning og reservation af kapacitet til den organiske vækst, håndteringen af prognosefejl og en mere operationel anvendelse af netvenlighed. Projekter, der dokumenteret kan tilpasse deres effekttræk på baggrund af kapaciteten i elnettet, bør tillægges positiv vægt allerede ved prioriteringen, med udgangspunkt i bl.a. regulerbart effektinterval, responstid, varighed og automatisk styrbarhed.

Dansk e-Mobilitets hovedanbefalinger

- Kategori 1 skal beskyttes af transparente og efterprøvelige prognoser. DSO'ernes lokale estimater og Energinets reservation bør offentliggøres på metodisk og geografisk relevant niveau. Nationale fremskrivninger bør være et fælles referencegrundlag - ikke et loft - hvis lokale forhold tilsiger højere organisk vækst, og der skal være en klar korrektion ved undervurdering.
- Netvenlighed skal anvendes operationelt i kategori 2. Dokumenteret evne til hurtigt at regulere effekttrækket ned ved kapacitetsknaphed og op igen, når kapaciteten er til rådighed, bør være et tydeligt positivt kriterium ved prioriteringen.
- Intelligent opladning, batterier og V2G bør indgå fra starten i vurderingen af projektets reelle netpåvirkning, bl.a. via regulerbart effektinterval, responstid, varighed og automatisk styring.
- Fleksibel netadgang skal være et reelt alternativ til afslag. Garanteret grundkapacitet kombineret med fleksibel spidskapacitet bør gøres til et forudsigeligt og operationelt netprodukt.
- Dansk e-Mobilitet forstår §§ 9 og 13 således, at et batteri ved et ladeanlæg, som drives inden for ladeanlæggets aftalte kapacitetsramme og ikke skaber et yderligere behov for netkapacitet, ikke udgør et selvstændigt kategori 3-kapacitetsbehov. Det bør bekræftes i bekendtgørelsen (og tilhørende vejledning), ligesom det bør defineres nærmere, hvad der menes med brugerens "almindelige produktions- og forbrugsbehov", og bekræftes, at samme princip gælder for V2G.
- Prioriteringen af "AFIR-ladeanlæg" i kategori 1 er meget positiv, og prioriteringen må gælde de konkrete ladeparker, der anses for at bidrage til opfyldelsen af EU's AFI-forordningen.
- Kapacitetskort og TSO-DSO-koordinering er fremskridt, men der bør fortsat være bindende procesfrister, hyppigere puljer og beskyttelse af dokumenterede, trinvist idriftsatte projekter.

1. Kategori 1, organisk vækst og AFIR

1.1 Transparens om beregningen af den organiske vækst

Bekendtgørelsen placerer almindelig og forventelig forbrugsudvikling i den eksisterende kundebase i kategori 1. Netvirksomhederne skal estimere det forventede kapacitetsbehov i deres netområder, mens Energinet ved reservationen i transmissionsnettet skal tage højde for disse estimerede og identificerede behov. Estimaterne skal være sagligt begrundede og blandt andet bygge på historisk forbrugsudvikling, lokal udvikling, kendte planer og relevante nationale fremskrivninger.

Dansk e-Mobilitet støtter denne konstruktion, men finder, at den kun giver en reel beskyttelse af kategori 1, hvis beregningen er transparent og kontrollerbar. For transportområdet er dette særligt vigtigt, fordi en betydelig del af væksten i hjemmeladning og mindre erhvervsladning opstår gradvist i den eksisterende kundebase og derfor netop skal håndteres som organisk vækst.

Netvirksomhederne bør derfor offentliggøre de overordnede metoder, centrale forudsætninger, anvendt tidshorisont og det estimerede kapacitetsbehov på en geografisk relevant detaljeringsgrad. Det bør samtidig fremgå, hvordan kendte planer, forventninger til udviklingen i antallet af elkøretøjer, forventede ladeprofiler og øvrig elektrificering indgår, og hvordan der undgås dobbeltregning mellem organisk vækst og konkret identificerede projekter.

Energinet bør tilsvarende offentliggøre, hvordan DSO'ernes estimater omsættes til reservation af transmissionskapacitet og kapacitet i TSO-DSO-snittene. Ansvarsdelingen skal være klar: DSO'erne har ansvaret for de lokale estimater, mens Energinet skal sikre, at estimaterne faktisk kan rummes i transmissionsnettet. For kunden bør dette samtidig fremstå som én sammenhængende proces og ét konsistent kapacitetsgrundlag.

Det bør samtidig præciseres, hvordan reservationen håndteres, hvis en netvirksomheds sagligt begrundede forventning til den lokale, organiske vækst og almindelige elektrificering ligger over de nationale fremskrivninger, der indgår i Energinets planlægningsgrundlag. De nationale fremskrivninger bør fungere som et fælles referencegrundlag, men ikke som et de facto loft for den kapacitet, der kan reserveres til kategori 1. Hvis lokale forhold, kendte planer og netvirksomhedens dokumenterede forventninger tilsiger en højere vækst, bør dette kunne slå igennem i reservationen - med tydelig dokumentation og koordinering mellem DSO og Energinet.

1.2 Hvis den organiske vækst undervurderes, skal der være en korrigerende mekanisme

Prognoser vil altid være forbundet med usikkerhed. Det centrale er derfor ikke at kræve perfekte estimater, men at reglerne fastlægger, hvad der sker, når den faktiske udvikling afviger væsentligt fra prognosen. Dette er særligt relevant i en periode med hurtig elektrificering, hvor historiske forbrugsmønstre ikke nødvendigvis er et tilstrækkeligt grundlag for fremtidige kapacitetsbehov.

Dansk e-Mobilitet anbefaler, at estimater og reservationer løbende sammenholdes med den faktiske udvikling efter en på forhånd fastlagt metode. Ved væsentlige afvigelser bør DSO og Energinet være forpligtet til at opdatere prognosen og reservationen og offentliggøre årsagen til afvigelsen samt de korrigerende tiltag.

Der bør desuden arbejdes med rimelige usikkerhedsspænd eller kapacitetsbuffere, hvor udviklingen er særlig usikker. Hvis en undervurdering konstateres på et tidspunkt, hvor kapacitet allerede er bundet i andre projekter, bør der foreligge en konkret handlingsplan for f.eks. hurtigere netforstærkning, midlertidige fleksible løsninger eller andre tiltag. En prognosefejl må ikke i praksis udhule den beskyttelse, som kategori 1 er tiltænkt.

Det er samtidig værd at fremhæve, at den voksende bestand af private ladebokse i kategori 1 kan rumme et betydeligt fleksibilitetspotentiale uden at ændre på kategori 1-beskyttelsen. Når mange ladebokse på frivillig og markedsbaseret basis styres samlet via en ladeoperatør, aggregator eller lignende aktør, kan intelligent opladning flytte forbrug væk fra belastede timer, og på sigt kan V2G øge potentialet yderligere. Regulering, netprodukter og markedsrammer bør derfor understøtte, at denne aggregerede fleksibilitet kan udnyttes i samspillet med DSO og Energinet. Dette bør ses som et supplement til - ikke en betingelse for - kategori 1-beskyttelsen.

1.3 AFIR - reservation skal målrettes det reelle behov i de mest pressede områder

Dansk e-Mobilitet finder det positivt, at kategori 1 blandt andet omfatter offentligt tilgængelig ladeinfrastruktur til tunge elektriske køretøjer, der etableres med henblik på opfyldelse af AFIR. Det understøtter, at Danmark kan bidrage til etableringen af et transeuropæisk ladenetværk, der understøtter elektrificeringen af den tunge vejtransport.

I lyset af den alvorlige situation i elnettet er det imidlertid afgørende, at den ladeinfrastruktur, som får særlig prioritet til nettilslutning, bidrager til omstillingen så effektivt som muligt ved at møde efterspørgslen i markedet og de faktiske behov hos brugerne og ikke skaber ulige konkurrence. Som minimum bør AFIR-relateret reservation i særligt pressede områder være dynamisk og proportional med realistisk behov, projektmodenhed, tidspunkt for realisering samt andre lignende projekter i området.

Vi foreslår derfor, at det tydeligt præciseres, at denne særlige prioritet gælder de konkrete ladeparker, der anses for at bidrage til opfyldelsen af EU's AFI-forordningen.

Dansk e-Mobilitet er i dialog med EU om mere fleksible AFIR-rammer for etablering af ladeinfrastruktur, herunder fx afstandskrav i forhold til transportkorridorer. Det kan på sigt give bedre mulighed for placeringer, der både understøtter markedsbehovet og tager hensyn til lokale netforhold.

2. Netvenlighed og fleksibilitet skal anvendes operationelt i prioriteringen

Dansk e-Mobilitet støtter, at § 15 gør netvenlighed til et kriterium ved prioriteringen af projekter i kategori 2-4, og at vurderingen blandt andet kan omfatte begrænset netadgang, belastningsprofil, geografisk placering og fleksibilitet i forbrug eller produktion. Det er et vigtigt princip, fordi projekter med samme nominelle effektbehov kan påvirke nettet meget forskelligt.

Princippet bør imidlertid operationaliseres tydeligere i de efterfølgende metoder. Et projekt bør vurderes efter den netbelastning, det faktisk forventes at skabe med den tilbudte styring og fleksibilitet - ikke alene efter installeret ladeeffekt eller den nominelt ansøgte effekt.

2.1 Hurtig regulerbarhed bør give højere prioritet i kategori 2

Fleksibilitet bør ikke alene forstås som accept af en permanent eller længerevarende begrænsning i netadgangen. En meget værdifuld egenskab er projektets evne til hurtigt at ændre sit effekttræk, når kapacitetssituationen ændrer sig.

Et ladeprojekt, der med kort varsel kan reducere sit nettræk markant i en ekstraordinær knaphedssituation og efterfølgende skalere op igen, når kapaciteten frigøres, beslaglægger reelt mindre fast kapacitet end et ellers sammenligneligt projekt med et ufleksibelt forbrug. Det bør afspejles direkte i prioriteringen inden for kategori 2.

Dansk e-Mobilitet anbefaler derfor, at der ved vurderingen af netvenlighed blandt andet kan lægges eksplicit vægt på projektets regulerbare effektinterval, responstid, varighed, tilgængelighed, mulighed for automatisk styring og dokumentation for, at reguleringen faktisk kan gennemføres. Alt andet lige bør projekter med høj, hurtig og dokumenterbar regulerbarhed prioriteres højere end projekter med samme nominelle effektbehov, men uden tilsvarende fleksibilitet.

Ved prioriteringen inden for kategori 2 bør der desuden lægges positiv vægt på, om et projekt er stedbundet. Depotladning og ladeanlæg ved havne, logistikknudepunkter og transportkorridorer kan ofte ikke flyttes uden at miste deres funktion eller påføre transporten væsentlige ekstraomkostninger og driftsmæssige ulemper. Denne stedbundethed bør derfor indgå udtrykkeligt i den konkrete prioritering mellem projekter i kategori 2.

2.2 Intelligent opladning og V2G skal indgå fra starten

For ladeinfrastruktur kan intelligent opladning, stationære batterier og V2G give en særlig høj grad af styrbarhed. Disse egenskaber bør afdækkes allerede ved den første projektvurdering og indgå i vurderingen af kapacitetsbehov og netvenlighed samt ved puljebehandlingen.

Bekendtgørelsens § 20 beskriver efter et afslag en række foranstaltninger, som kan forbedre projektets muligheder for senere nettilslutning, herunder begrænset netadgang, ændret belastningsprofil og tilpasning til perioder med ledig kapacitet. Disse muligheder er relevante, men § 15 giver allerede grundlag for at inddrage fleksibilitet i selve netvenlighedsvurderingen. De efterfølgende metoder bør derfor sikre, at mulighederne konkretiseres som en integreret del af projektvurderingen og prioriteringen.

For at sikre ensartethed og forudsigelighed bør Energinet og netvirksomhederne udarbejde og offentliggøre en fælles TSO-DSO-metode for, hvordan netvenlighed dokumenteres og vægtes. Metoden bør som minimum omfatte regulerbart effektinterval, responstid, varighed, tilgængelighed og mulighed for automatisk styring samt angive, hvordan kriterierne indgår i den samlede vurdering. Projekter med samme egenskaber bør vurderes efter samme principper, uanset netområde og tilslutningsniveau.

3. Fleksibel netadgang skal være et reelt alternativ

3.1 Fleksibel tilslutning bør undersøges før afslag

Dansk e-Mobilitet støtter, at de nye regler gør fleksible tilslutningsaftaler til et centralt redskab i områder med begrænset eller ingen tilslutningskapacitet. Hvis et projekt kan realiseres uden at fortrænge højere prioriterede behov ved at acceptere begrænset eller afbrydelig netadgang, bør denne mulighed undersøges konkret, før der meddeles afslag.

Dette er særligt relevant i de mest pressede områder, hvor fleksibel tilslutning kan være afgørende for, om modne elektrificeringsprojekter kan realiseres, mens den bagvedliggende netkapacitet udbygges.

Det forudsætter, at fleksibel TSO-DSO-netadgang bliver et reelt tilgængeligt produkt. Der bør derfor fastsættes bindende frister og konkrete milepæle for, hvornår TSO-DSO-BNA er udviklet, anmeldt og godkendt og kan anvendes operationelt og skaleres til et større antal kunder. Manglende netprodukter eller utilstrækkelig IT-understøttelse må ikke føre til en ny generel pause for nettilslutning. Indtil den fulde løsning er på plads, bør der etableres anvendelige overgangsløsninger med klare ansvarsforhold mellem Energinet og netvirksomhederne.

3.2 Grundkapacitet og fleksibel spidskapacitet er den rigtige model

Bekendtgørelsen om fleksible tilslutningsaftaler lægger op til en model med maksimal fast indfødning og udtag samt yderligere fleksibel kapacitet. For ladeinfrastruktur svarer det til en garanteret grundkapacitet kombineret med fleksibel spidskapacitet.

For en ladeoperatør eller transportvirksomhed er det afgørende, at produktet er investerings- og driftsmæssigt anvendeligt. Kunden skal derfor så vidt muligt kende den garanterede kapacitet, den fleksible kapacitet, principperne for begrænsning, forventet hyppighed og varighed, varslingsmekanismer og betalingsvilkår samt det forventede tidspunkt for overgang til fuld netadgang ved midlertidige aftaler.

Tariffer og øvrige priser bør afspejle den kapacitet og leveringssikkerhed, som kunden faktisk er garanteret. En kunde med begrænset eller afbrydelig netadgang bør derfor ikke betale som for fuld, uafbrydelig kapacitet. Hvis kunden leverer yderligere fleksibilitetsydelser ud over vilkårene i nettilslutningsaftalen, bør disse ydelser kunne honoreres markedsbaseret og på transparente vilkår.

3.3 Krav til effektreguleringssystemer skal være proportionale

Dansk e-Mobilitet støtter behovet for sikker og dokumenterbar effektstyring. Krav til certificerede effektreguleringssystemer bør imidlertid udformes teknologineutralt og proportionalt og så vidt muligt være ensartede på tværs af netområder.

Moderne ladeanlæg anvender allerede avancerede energi- og laststyringssystemer. Eksisterende standardiserede løsninger bør kunne anvendes, hvor de opfylder de nødvendige funktionelle krav. Det er vigtigt både for omkostningerne og for udviklingen af intelligent opladning og V2G.

4. Batterier ved ladeparker og V2G

Efter Dansk e-Mobilitets læsning giver §§ 9 og 13 allerede et væsentligt grundlag for at behandle batterier, der etableres i direkte tilknytning til ladeinfrastruktur, efter deres konkrete kapacitetsbehov. Det bør imidlertid bekræftes tydeligt i vejledningen - også når der ikke samtidig indgår lokal VE-produktion.

Hvis en ladepark har en høj installeret ladeeffekt, men drives inden for en lavere aftalt kapacitetsramme mod nettet, kan et batteri levere høj ladeeffekt til kunderne i korte spidsperioder uden at øge behovet for kollektiv netkapacitet. I en sådan situation er den centrale netmæssige størrelse ikke batteriets installerede effekt, men den samlede maksimale indfødning og det samlede maksimale udtag i tilslutningspunktet.

Dansk e-Mobilitet forstår derfor §§ 9 og 13 således, at et batteri, der etableres sammen med et ladeanlæg og drives inden for ladeanlæggets aftalte kapacitetsramme for både indfødning og udtag, ikke udgør et selvstændigt kategori 3-projekt, når batteriet ikke medfører et yderligere behov for netkapacitet. Kun den del af batteriets anvendelse, der medfører et yderligere kapacitetsbehov ift. kapaciteten ved fuld udnyttelse, bør behandles efter reglerne for energilagring i kategori 3. Dansk e-Mobilitet anmoder ministeriet om at bekræfte, om denne forståelse er korrekt. Derudover foreslår Dansk e-Mobilitet, at det præciseres, hvad der menes med brugerens "almindelige produktions- og forbrugsbehov".

Det bør samtidig bekræftes, at samme princip gælder for V2G. Et ladeanlæg bør ikke få en dårligere prioritering, fordi køretøjsbatterier gennem intelligent og tovejs opladning kan reducere spidsbelastningen, tilpasse forbruget eller i perioder levere elektricitet tilbage, når dette sker inden for den aftalte kapacitetsramme. Den faktiske netpåvirkning bør være afgørende.

5. Kompetencen til at behandle et projekt som ét eller flere anlæg

Bekendtgørelserne giver både netvirksomhederne og Energinet kompetence til at bestemme, om produktions-, forbrugs- og energilageranlæg tilsluttes som ét eller flere anlæg. Dansk e-Mobilitet anerkender behovet for at forhindre kunstig projektopdeling med det formål at omgå tekniske krav eller prioriteringsregler.

Ved anvendelsen af denne kompetence bør det konkrete kapacitetsbehov, der følger af §§ 9 og 13, være styrende. Et teknisk integreret ladeprojekt bør ikke opdeles regulatorisk i et forbrugsanlæg og et energilageranlæg på en måde, der skaber et selvstændigt kategori 3-behov, hvis batteriet drives under én samlet kapacitetsramme og ikke udløser yderligere behov for netkapacitet.

6. Kapacitetsdata, netplanlægning og TSO-DSO-grænsefladen

Dansk e-Mobilitet hilser de nye krav om digitale kapacitetskort velkommen. De er et væsentligt fremskridt for projektudviklernes planlægningsgrundlag. Kortene bør samtidig give et retvisende billede af bagvedliggende transmissionsbegrænsninger og mulighederne for fleksibel tilslutning, særligt i de områder, hvor den reelle flaskehals ligger i transmissionsnettet.

Ansvarsdelingen mellem DSO og TSO skal være klar, men netkunden skal møde én sammenhængende proces. Det bør være entydigt, hvem der fastlægger kapacitetsgrundlaget, hvem der træffer de enkelte afgørelser, og hvordan Energinets og netvirksomhedens vurderinger koordineres. Kunden bør ikke selv skulle fungere som koordinator mellem de to systemniveauer.

Transportsektorens forventelige elektrificering bør indgå systematisk i både distributions- og transmissionsplanlægningen, herunder med blik for motorvejskorridorer, logistikområder, havne, depoter og andre stedbundne transportbehov. Lokale, dokumenterede forventninger bør kunne slå igennem i planlægningen, også når de ligger over de nationale fremskrivninger.

7. Proces og svarfrister

Bekendtgørelsen om netvirksomhedsaktiviteter fastlægger, at netvirksomheden inden tre måneder efter en tilslutningsanmodning som minimum skal give kunden en rimelig og nøjagtig tidsplan for behandlingen og en vejledende tidsplan for selve nettilslutningen. Det er et fremskridt, men det er ikke det samme som en bindende kapacitetsvurdering eller et bindende tilbud om tilslutning.

Dansk e-Mobilitet fastholder derfor anbefalingen om bindende procesfrister for kontrol af ansøgningens fuldstændighed, foreløbig kapacitetsvurdering, kategoriindplacering, netvenlighedsvurdering og tilbud om tilslutning. Hvis en frist ikke kan overholdes, bør kunden modtage en konkret begrundelse og en opdateret tidsplan.

Projekter med et ansøgt effekttræk på 3 MW eller derover kan efter udkastet behandles i puljer mindst to gange årligt. Det giver mulighed for hyppigere behandling, og denne mulighed bør anvendes. For modne elektrificeringsprojekter kan op til et halvt års ekstra ventetid alene på næste prioriteringsrunde være væsentlig. Dansk e-Mobilitet anbefaler derfor som udgangspunkt månedlig eller væsentligt hyppigere puljebehandling end minimumskravet.

Klageadgangen bør desuden være tilstrækkeligt klar, også når problemet ikke er et formelt afslag, men eksempelvis langvarig ventetid, kategoriindplacering eller en konkret netvenlighedsvurdering med væsentlig betydning for projektets mulighed for tilslutning.

8. Eksisterende aftaler og trinvist idriftsatte ladeprojekter

Prioriteringsbekendtgørelsen åbner for, at ibrugtagning af allerede tildelt, men hidtil uudnyttet kapacitet i visse tilfælde kan behandles som en fornyet disponering, mens dispositioner, der allerede er forudsat i en bindende nettilslutningsaftale, er beskyttet.

Formuleringerne kan dog med fordel præciseres yderligere. Der er tale om et vidtgående indgreb i virksomhedernes mulighed for at disponere over allerede tildelt kapacitet. Det skaber stor usikkerhed for den enkelte virksomhed, som risikerer ikke at kunne udbygge. For ladeprojekter er trinvis idriftsættelse normal. Kapaciteten udnyttes i takt med, at ladepunkter etableres, køretøjsflåder elektrificeres og efterspørgslen opbygges. Reglerne bør derfor tydeligt skelne mellem passiv reservation uden et realistisk projekt og dokumenterede, trinvist idriftsatte projekter.

Derudover kan bestemmelsen skabe incitament til, at en virksomhed fx ikke reducerer brugen af den tildelte kapacitet for at undgå, at det fremstår som uudnyttet. Desuden kan netvenlig adfærd risikere at blive straffet, da fx brug af fleksibilitet kan medføre en "ændret belastningsprofil" ifølge § 3, stk. 2 og dermed fornyet prioritering. Bestemmelsen kan dermed få den modsatte effekt af den, der er hensigten med kapitel 5.

Dansk e-Mobilitet har forståelse for behovet for at undgå omgåelse af prioriteringsordningen, men finder, at allerede tildelt kapacitet ikke bør kunne tilbageføres til de kollektive elforsyningsvirksomheder, medmindre tilbageførslen sker frivilligt, så den enkelte virksomhed så vidt muligt kan disponere derefter.

Som led heri kan der desuden overvejes tidsbegrænsede kapacitetsreservationer, milepælskrav og bortfaldsklausuler i nye nettilslutningsaftaler samt gebyrer for reservation af uudnyttet kapacitet. Der kan ligeledes overvejes frivillige ordninger, hvor kapacitet kan leveres tilbage mod kompensation. Dette er en tilgang, som virker på et klart aftalegrundlag, uden at det medfører den retsusikkerhed, der følger af § 3, stk. 2-6.

Hvis bestemmelsen fastholdes, er der behov for et væsentligt klarere og mere forudsigeligt retsligt grundlag end det, der fremgår af udkastet.

9. Direkte linjer

Direkte linjer kan være relevante i projekter, hvor lokal elproduktion, batterier og ladeinfrastruktur samplaceres, og hvor løsningen dokumenteret reducerer belastningen af det kollektive net. Reglerne bør derfor fortsat være proportionale og praktisk anvendelige.

For den mest umiddelbare ladebrancheproblemstilling - batteri og ladepark bag samme nettilslutning uden lokal produktion - er direkte linjer imidlertid ikke det centrale redskab. Her er det vigtigere, at prioriterings- og tilslutningsreglerne anerkender den samlede faktiske netpåvirkning og den aftalte kapacitetsramme.

10. Permanent fleksibel nettilslutning bør også være entydigt tilgængelig for eksisterende kunder

Høringsbrevet angiver, at permanente fleksible tilslutningsaftaler skal kunne anvendes bredt, herunder som et middel til bedre udnyttelse af nettet. Ordlyden i bekendtgørelsens § 6 omtaler imidlertid fortsat netbrugere, der anmoder om tilslutning.

Dansk e-Mobilitet anbefaler, at det præciseres entydigt, at også allerede tilsluttede kunder kan anmode om en permanent fleksibel aftale, når det kan reducere behovet for garanteret kapacitet og understøtte en mere effektiv netudnyttelse.

Afsluttende bemærkninger

Dansk e-Mobilitet vurderer samlet, at bekendtgørelsespakken indeholder flere væsentlige skridt i den rigtige retning. Den største gevinst opnås imidlertid, hvis reguleringen konsekvent tager udgangspunkt i projekternes faktiske netpåvirkning og netvenlighed anvendes operationelt og ensartet i prioriteringen.

Det gælder både den organiske vækst, hvor reservationen skal bygge på transparente og løbende efterprøvede prognoser, og kategori 2-projekter, hvor hurtig regulerbarhed, intelligent opladning, batterier og V2G bør kunne forbedre projektets prioritet. Aggregeret intelligent opladning af private ladebokse kan samtidig bidrage med yderligere fleksibilitet uden at ændre på kategori 1-beskyttelsen.

Ladeinfrastruktur er både transportinfrastruktur og en stadig mere fleksibel del af energisystemet. Reglerne bør derfor sikre, at dokumenteret netvenlige projekter tillægges positiv vægt, samtidig med at investorerne får klare, transparente og forudsigelige rammer.

Bekendtgørelserne bør evalueres allerede i 2027 og derefter løbende med fokus på blandt andet ventetider, afslag, anvendelsen af fleksibel netadgang og virkningen af kriterierne for netvenlighed. Prioriteringsregimet skal være et midlertidigt redskab til at håndtere ekstraordinær kapacitetsknaphed og må ikke udvikle sig til en varig erstatning for rettidig og tilstrækkelig netudbygning.

Dansk e-Mobilitet står naturligvis til rådighed for en uddybning af høringssvaret og for dialog om den konkrete udformning af de efterfølgende metoder og netprodukter.

Med venlig hilsen

John Dyrby Paulsen

Direktør - tlf.: 35 300 484 - e-mail: JDP@greenpowerdenmark.dk

Energistyrelsen

Deres ref.: 2026-7200 Vor ref.: SBP 26-162 Dato: 22.9.2026

DTL-Danske Vognmænds høringssvar på bekendtgørelser om prioritering i el-nettet

Tak for muligheden for at afgive høringssvar på de 6 bekendtgørelser, som udmønter den politiske forståelse om en akutplan for el-nettet.

Helt overordnet ønsker DTL-Danske Vognmænd at udtrykke sin bekymring over, at der er usikkerhed og utilstrækkelig mulighed for at imødekomme alle ønsker om nettilslutning. Set i det lys, er DTL-Danske Vognmænd enig i, at der er behov for at gennemføre en akutplan med foretagelse af prioritering blandt projekterne.

Elektrificering af transport rummer et stort potentiale for at bidrage til opfyldelsen af Danmarks klimamålsætning, idet overgangen fra dieseldrift til el medfører en betydelig fortrængning af drivhusgas.

Vognmandsbranchen er inde i en gradvis og forsigtig elektrificering, hvor vognmænd investerer i el-køretøjer og etablerer tilhørende ladeanlæg. Fra politisk hold er elektrificeringen blevet tilskyndet gennem flere støttepuljer, som har rettet sig mod tung transport.

Elektrificeringen er fortsat i en indledende fase og må karakteriseres som skrøbelig. Det skyldes, at området er nyt og uvant for vognmændene, og at de økonomiske og praktiske betingelser for elektrificering ikke er entydige.

Ud over direkte økonomiske og praktiske hensyn er muligheden for elforsyning og adgang til anvendelige offentlige opladningsmuligheder væsentlige faktorer for vognmændenes overvejelser om at foretage investering i el-køretøjer. Tilstrækkelig elforsyning er dermed afgørende for den fortsatte elektrificering, og usikkerhed om elforsyning risikerer at sætte den skrøbelige udvikling i stå.

I den forbindelse vil det være problematisk, hvis der på grund af manglende elforsyning sker en de facto opdeling af transportmarkedet, hvor vognmændenes evne til at kunne imødekomme ønsket om elektrisk transport er betinget af, om virksomheden har tilstrækkelige elforbindelser eller ej.

Specifikke bemærkninger til Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet

I den politiske forståelse om en akutplan for el-nettet er elektrificering af transport specifikt nævnt som hørende til den højest prioriterede kategori 1. Af forslaget til bekendtgørelse fremgår en grænse

Grønningen 17
1270 København K
Tel. 7015 9500
dtl@dtl.eu
www.dtl.eu

for det enkelte projekts effekttræk på maksimalt 3 MW, og øvrig elektrificering af transport er placeret i kategori 2.

DTL-Danske Vognmænd er tilfredse med den høje prioritering af transport med placeringen af projekter inden for 3 MW-effektgrænsen i kategori 1, men havde gerne set, at alle projekter – uanset effekttræk- om elektrificering af transport havde været placeret i den højeste kategori.

DTL bemærker, at offentlige ladeanlæg, der etableres som led i opfyldelsen af AFIR-forpligtelsen, er placeret i kategori 1 uanset effekttræk, mens andre offentlige ladeanlæg hører til kategori 2.

Adgangen til offentlig opladning er en vigtig forudsætning for den fortsatte elektrificering af godstransport, og de ladeanlæg, der skal opstilles som følge af AFIR-forpligtelsen, vil formentlig kun dække en del af det offentlige ladebehov og er ikke fuldt geografisk dækkende.

Der vil være behov for, at der etableres andre offentlige lademuligheder, som ligeledes bør prioriteres højt.

DTL vil benytte lejligheden til at efterspørge en højnelse af netselskabernes kundeservice i forbindelse med etablering af nye og forstærkede netforbindelser til vognmænds kommende ladeanlæg. Det er et problem, hvis elkunderne ikke har vished om, hvornår levering kan finde sted, og der bør stilles krav til netselskaberne om maksimale leveringstider for projekter i kategori 1.

Med venlig hilsen

Søren Büchmann Petersen

Chefkonsulent

21. september 2026

Ingeniørforeningen, IDA
Kalvebod Brygge 31-33
DK-1780 København V
Tlf. +45 33 18 48 48

ida.dk

Til
Energistyrelsen
Sendt til elmarked@ens.dk
Kopi: Søren Brandt Clausen (sbcl@ens.dk) og Mads Dreier (mdsdr@ens.dk)

J.nr. 2026-7200

IDAs høringssvar til udkast til seks bekendtgørelser om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet, nettilslutningskompetence og fleksible tilslutningsaftaler

Kontakt i IDA
Navn: Jens Dahlstrøm
Mail: Jeiv@ida.dk
Tlf.: 21 52 97 65

IDA takker for muligheden for at afgive høringssvar til bekendtgørelserne relateret til L23 om prioritering af begrænset elnetkapacitet.

IDA deler regeringens analyse af, at den voksende efterspørgsel efter netkapacitet nødvendiggør nye værktøjer til at sikre en mere hensigtsmæssig anvendelse af elnettet. Det er positivt, at bekendtgørelserne bevæger sig væk fra et rent først-til-mølle-princip og giver mulighed for en mere strategisk prioritering af knappe netressourcer.

Vi finder det især positivt, at Energinet får bedre muligheder for at prioritere mellem projekter og revurdere reservationer, der ikke udnyttes. Vi ser det som vigtigt skridt mod en mere effektiv udnyttelse af det eksisterende elnet, som dermed kan bidrage til at frigøre kapacitet til projekter, der reelt understøtter elektrificering, forsyningssikkerhed og den grønne omstilling.

Nedenfor findes konkrete forslag til ændringer, som vi mener bør indgå i den videre behandling af både lovforslag L23 og de relevante bekendtgørelser.

Kriterierne for kritisk infrastruktur bør præciseres yderligere

IDA finder det positivt, at bekendtgørelserne søger at sikre, at samfundskritiske funktioner kan prioriteres højt i situationer med begrænset netkapacitet.

Der er imidlertid fortsat uklarhed om, hvornår datacentre kan anses for at understøtte samfundskritiske funktioner. Datacentres samfundsmæssige funktion varierer markant afhængigt af kundesammensætning, og uden større transparens kan myndigheder og netselskaber ikke vurdere, hvor stor en del af kapaciteten der faktisk anvendes til samfundskritiske funktioner, og hvor stor en del der

anvendes til almindelig kommerciel cloud, AI-træning, streaming, gaming eller anden mindre kritisk aktivitet.

IDA anbefaler derfor, at der ved kommende genbesøg indføres en model, hvor status som kritisk infrastruktur for datacentre tildeles efter dokumenterbare kriterier og kun for den del af kapacitetsbehovet, der faktisk understøtter samfundskritiske funktioner.

Det bør som minimum kræves, at ansøgeren dokumenterer, hvilke samfundskritiske funktioner de understøtter; et estimat af, hvor stor en andel af den ansøgte elkapacitet der er knyttet til disse funktioner; et estimat af hvilke kundekategorier der ligger bag kapacitetsbehovet; om kapaciteten kan opdeles i en kritisk og en fleksibel eller afbrydelig del; samt om datacenteret accepterer fleksible netvilkår, gradvis indfasning eller stablede netprodukter for den ikke-kritiske del af forbruget.

Dermed kan et datacenter eksempelvis få prioriteret en dokumenteret kritisk basiskapacitet, mens øvrig kapacitet behandles efter almindelige kriterier for netvenlighed. Det vil reducere risikoen for, at kategorien kritisk infrastruktur bruges som generel adgangsbillet til fuld netkapacitet for store kommercielle datacenterprojekter. Samtidig vil det lette fortolkningsbyrden på netselskaberne.

Risikoen for øget gasforbrug er ikke håndteret

IDA finder det bekymrende, at bekendtgørelsen om direkte linjer ikke adresserer risikoen for øget anvendelse af fossil energi som alternativ til nettilslutning.

Når adgang til elnetkapacitet bliver en knap ressource, skabes der et incitament til at etablere lokal elproduktion bag en direkte linje. Bekendtgørelsen opstiller imidlertid ingen kriterier vedrørende klimaeffekt, energieffektivitet eller anvendelse af fossile brændsler. IDA vurderer derfor, at der eksisterer en reel risiko for, at begrænsninger i elnettet flytter dele af energiforbruget fra elnettet til lokal fossil energiproduktion.

Problemstillingen kan hurtigt blive aktuel. Ifølge Energistyrelsens Analyseforudsætninger 2026(AF26) har ti datacentre allerede forespurgt om muligheden for at blive tilsluttet gasnettet. Det understreger, at der er tale om en aktuel udvikling, som bør indgå i myndighedernes vurdering af de samlede konsekvenser af reguleringen.

IDA anbefaler derfor, at der arbejdes videre med modeller, som sikrer, at etablering af direkte linjer understøtter den grønne omstilling og ikke medfører et øget forbrug af fossile brændsler eller knappe biogasressourcer. Det vil være paradoksalt, hvis en regulering, der er indført for at håndtere knap elnetkapacitet som følge af elektrificeringen, i praksis fører til øget anvendelse af gasbaseret energiforsyning

Afsluttende bemærkninger
Samlet set vurderer IDA, at bekendtgørelserne indeholder et vigtigt og nødvendigt bidrag til en mere effektiv forvaltning af knap netkapacitet, særligt gennem bedre muligheder for at håndtere umodne projekter og uudnyttede reservationer samt den nødvendige prioritering.

Samtidig vurderer IDA, at der fortsat er væsentlige udfordringer knyttet til afgrænsningen af samfundskritiske funktioner samt risikoen for øget fossil energianvendelse gennem direkte linjer. Begge problemstillinger bør adresseres nærmere for at sikre, at den nye regulering understøtter både forsyningssikkerhed, elektrificering og Danmarks klimamål.

Med venlig hilsen

Jens Dahlstrøm, Chefkonsulent, Energi & Klima
Ingeniørforeningen IDA
Jeiv@ida.dk
21529765

Equus Energy Systems ApS
Bygmestervej 24
2400 Copenhagen

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København

Copenhagen,
21 Sep 2026

Høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelser om prioritering af kapacitet mv.

J.nr. 2026-7200

Kapacitetsudfordringerne i elnettet er en velkendt problemstilling, og blandt flere løsninger er anlæg til lagring af elektricitet (Battery Energy Storage Systems (BESS)) er en af de allervigtigste tekniske muligheder for at begrænse problemstillingen, og dermed medvirke til at undgå markant større investeringsbehov andre steder, navnlig på de højeste spændingsniveauer.

På denne baggrund er Equus Energy Systems stiftet i 2026 med det formål at projektmodne og drifte Battery Energy Storage Systems (BESS) i Danmark på turnkey-basis.

Helt overordnet er det klogt, at der skabes en prioriteringsmodel.

Batterier er afgørende for EU's grønne omstilling og industriens vækstmuligheder

I EU-regi arbejdes der intensivt på at mindske afhængigheden af olie og fossil gas, herunder reducere importen. Det kræver mere sol og vind i energisystemet, ligesom det kræver, at hurtigere omstilling af mobiliteten, herunder udbredelsen af elektrisk transport og omstilling af industri. Inden for transport er der allerede på det offentlige område gennemført udbud på busruter og godstransport med vilkår om, at hvis operatørerne ikke lever op til udbudskravene, kan det udløse betydelige bøder, som i værste fald kan true operatørernes kommercielle tilstedeværelse. Omstilling af mobiliteten udfordres imidlertid af et elnet med store flaskehalse i mange EU-lande. Flaskehalsene forventes at tage lang tid at afhjælpe: Dels fordi den nødvendige arbejdsstyrke til at udbygge elnettets kapacitet ikke er til stede i tilstrækkeligt omfang, dels som følge af mangel på materialer og transformerstationer mv.

Batterier er en yderst velegnet løsning til mobiliteten og den grønne omstilling, fordi batteier leverer lokale buffere, der understøtter opladning af køretøjer selv ved en relativt begrænset nettilslutning. Batterierne oplades langsomt via den begrænsede nettilslutning og aflades forholdsvist hurtigt, når biler, busser og lastbiler skal oplades, hvorefter de genoplades.

Eventuel overskudskapacitet i batterierne kan herudover anvendes til systemydelser, som understøtter balancen i elnettet.

Ift. væksten inden for industrien udgør elnettets kapacitetsbegrænsning tilsvarende en væsentlig udfordring for den kommercielle vækst – eksempelvis inden for produktion, dagligvarehandel, forskning og datacentre. Også her er batterier en effektiv buffer, der gør det muligt at sætte væksten i gang hurtigt, samtidig med at elnettets kapacitet udbygges parallelt. Findes der ikke en løsning herpå, f.eks. via batterier, lægges der reelt et loft over industriens vækstmuligheder.

Til at afhjælpe elnettets balanceudfordringer via systemydelser betyder batterier ligeledes meget i takt med at mængden af elproduktion fra solceller og vindmøller vokser.

På denne baggrund bør batterier prioriteres højt ved tilslutning til elnettet. Det bør ske ved at granulere prioriteringskriterierne således, at batteriprojekter, der er Ready-To-Build (RTB) eller tæt herpå – dvs. hvor lokation er fastlagt, tilladelser (bygge- og brandmyndighedstilladelse) er på plads, og det eltekniske design er afstemt med DSO/TSO ift. tilslutning samt forbrug/produktion på BESS-anlægget – prioriteres. Når agilitet bestemmer nummeret i køen, prioriteres de projekter, der reelt kan igangsættes hurtigt, frem for projekter, der trækker i langdrag og potentielt lægger en unødig ekstra belastning på Energinets muligheder for at understøtte projekterne.

BESS bør kategoriseres som en del af løsningen, og ikke som en del af udfordringen

Efter udkastets § 8, stk. 1, nr. 3, og § 13 placeres BESS som udgangspunkt i kategori 3, mens "almindelig" elektrificering og øvrigt forbrug/produktion placeres i den højere prioriterede kategori 2. Det indebærer, at et standalone-BESS-projekt i praksis fortrænges af (stort set) enhver anden type projekt end datacentre. Det skaber en meget betydelig risiko for, at den foreslåede kategorisering af BESS i kategori 3 – lavere prioriteret end den brede kategori 2 ("grøn omstilling og elektrificering") – vil bremse udbygningen af batterikapacitet, som isoleret set understøtter netop de formål, kategori 2 skal fremme: en billigere og mere fleksibel grøn omstilling, øget udnyttelse af VE-produktion og reduceret behov for netudbygning.

Det er også et problem, at samplacerede batterier, der lagrer og forskyder et VE-anlægs egen produktion inden for anlæggets almindelige produktionsbehov, henføres til kategori 2 (§ 13), hvilket fører til forskellig behandling af BESS alene ud fra ejerkonstruktion og fysisk placering – ikke ud fra anlæggets faktiske netmæssige adfærd eller samfundsmæssige værdi. Et standalone-BESS leverer præcis samme netvenlige adfærd (fleksibelt forbrug/indfødning, afbrydelighed, geografisk placering) som et samplaceret batteri, men bliver alligevel ringere stillet i prioriteringen. Dette bør ligeledes genovervejes. Enten bør man hæve standalone-BESS til kategori 2 på lige fod med anden elektrificering, eller man bør præcisere, at et BESS' netvenlighed – herunder dokumenteret accept af begrænset netadgang eller afbrydelighed – kan tillægges tilstrækkelig vægt efter § 15 til reelt at

sidestille anlægget med kategori 2-projekter i konkurrencen om ledig kapacitet.

Efter § 15 kan et projekts accept af begrænset netadgang eller afbrydelighed tillægges vægt ved vurderingen af netvenlighed. For BESS-projekter, hvis forretningsmodel i vidt omfang er baseret på indtægter fra system- og balanceringsydelsesmarkederne, er der en indbygget spænding mellem at opnå en gunstig prioritering ved at acceptere begrænsninger og samtidig bevare den rådighed over anlægget, som er en forudsætning for at kunne byde ind på og levere disse ydelser. Vi opfordrer til, at bekendtgørelsen udtrykkeligt forholder sig til hvordan det afvejes på en klog måde. Vi opfordrer endvidere til, at der udformes fleksible (men standardiserede) tilslutningsvilkår, der er forenelige med deltagelse i reservations- og aktiveringsmarkeder for systemydelser.

Puljebehandling og sagsbehandlingstid for 1-10 MW-projekter

Efter § 16 skal ansøgninger på 3 MW eller derover – bortset fra kategori 1 – behandles i puljer mindst to gange årligt, mens ansøgninger under 3 MW som udgangspunkt behandles løbende. I projekter, som udvikles parallelt, betyder sondringen, at ellers ensartede projekter kan opleve markant forskellig sagsbehandlingstid og forudsigelighed alene som følge af en marginal forskel i ansøgt effekt. Vi opfordrer til, at tidsfrister for puljebehandlingen gøres endnu klarere, og at Energinet og netvirksomhederne forpligtes til at oplyse forventet dato for næste puljebehandling allerede når de kvitterer for at have modtaget en ansøgning, så projektudviklere får mulighed for at indregne denne usikkerhed i deres planlægning og finansiering.

Vi henviser i øvrigt til de synspunkter, der fremmes af Batteribranchen og af Green Power Danmark.

Med venlig hilsen

Torben Fog

Thomas Andersen Thrane

NOTAT

Energistyrelsen
elmarked@ens.dk

Kopi til:
Søren Brandt Clausen, sbcl@ens.dk
Mads Dreier, mdsdr@ens.dk

Dato: 18-09-2026

Sags ID: SAG-2026-02585
Dok. ID: 3731426

E-mail: MIKN@kl.dk
Direkte: +45 5137 2764

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk

Høringssvar fra KL til seks bekendtgørelser om nettilslutning og kapacitetsprioritering

KL takker for muligheden for at afgive bemærkninger til de seks bekendtgørelser, der udmønter L 23 om prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig nettilslutning.

KL noterer med glæde, at der med de seks bekendtgørelser tages et væsentligt skridt i retning af en mere systematisk håndtering af de kapacitetsudfordringer, som kommuner, virksomheder og borgere allerede oplever i elnettet.

KL finder det positivt, at reguleringen anerkender, at kapacitetsmangel ikke alene er et teknisk spørgsmål, men en samfundsmæssig udfordring, der kræver tydelige prioriteringer og bedre samspil mellem netselskaber, Energinet, myndigheder og lokale aktører. På længere sigt bør målet dog fortsat være, at elnettet udbygges og drives, så der er tilstrækkelig kapacitet til både erhvervsudvikling, elektrificering og grøn omstilling, samtidig med at forsyningssikkerheden og robustheden i elnettet fastholdes.

Det er desuden positivt, at der arbejdes med klarere rammer for prioritering af kapacitet, bedre information om tilslutningsmuligheder, og at bedre nye muligheder for direkte linjer og samplacering er på vej. Det kan bidrage til større gennemsigtighed og bedre mulighed for, at kommunerne kan udføre den fysiske planlægning i en tid, hvor elnettet reelt sætter grænserne for vækst flere steder.

KL glæder sig over at al ny boligudvikling uanset størrelse og erhvervsudvikling med behov på mindre en 3 MW indgår i kategori 1. Det er en væsentlig afklaring af hensyn til kommunernes planlægning, der muliggør fortsat udvikling af større sammenhængende byområder. Da kapacitetsmanglen vil medføre en reduceret samfundsudvikling, er det afgørende, at der sikres et godt samarbejde og løbende dialog mellem planmyndigheder, Energinet og netvirksomheder om udviklingsmuligheder i de øvrige kategorier.

Dato: 18-09-2026

Sags ID: SAG-2026-02585
Dok. ID: 3731426

E-mail: MIKN@kl.dk
Direkte: +45 5137 2764

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk

Overordnede bemærkninger

KL anerkender behovet for at sikre en mere hensigtsmæssig anvendelse af begrænset netkapacitet. En prioriteringsmodel er derfor nødvendig i en midlertidig periode, men modellen må ikke komme til at fungere som en parallel fysisk planlægning uden kommunal deltagelse eller som erstatning for rettidig netudbygning.

KL har syv overordnede bemærkninger til de seks bekendtgørelser:

1. Bekendtgørelserne kobler ikke prioriteringen af netkapacitet til kommunernes fysiske planlægning. Dermed risikerer kommunal viden ikke at indgå i behandlingen af kapacitetsansøgninger, samtidig med at kommunernes planlægning kan blive begrænset af efterfølgende nettilslutningsafgørelser. KL anbefaler, at den kommunale planproces og puljebehandlingen samtænkes, og at der etableres 10-15 lokale dialogfora mellem Energinet, kommuner og netvirksomheder, der kan håndtere udvekslingen af viden.
2. Bekendtgørelserne risikerer at underminere de politiske beslutninger, da beslutning om nettilslutning ikke skal tage højde for demokratiske vedtagelser andre steder i det offentlige system. KL anbefaler derfor, at offentligt vedtagne planer, varmeprojekter, udbud og investeringsbeslutninger indgår som relevante og dokumenterbare hensyn i prioriteringen.
3. 3 MW-grænsen kan få væsentlig betydning for, hvilke projekter der omfattes af de mere indgribende prioriteringsregler. KL anbefaler derfor, at grænsen konsekvensvurderes.
4. Bekendtgørelserne kan få indflydelse på kommunernes mulighed for at leve op til lovbundne mål og frister. Det anbefales, at håndteringen heraf afklares.
5. Ansvarsdelingen mellem kommuner, netvirksomheder og Energinet er uklar. KL anbefaler, at der stilles tydelige krav til dialog, gennemsigtighed og informationsdeling.
6. Reglerne om direkte linjer, samplacering og lokale energiløsninger kan eventuelt omgå prioriteringsmodellen. KL anbefaler derfor, at samspillet mellem prioriteringsmodellen, fleksible tilslutningsaftaler, direkte linjer, lukkede distributionssystemer, microgrids og tilslutningsafgørelser præciseres.
7. Det fremgår ikke klart, hvilke forhold der kan forbedre et projekts netvenlighed. KL anbefaler derfor, at Energinet og netvirksomhederne offentliggør de kriterier, forudsætninger og metoder, der anvendes ved vurderingen af netvenlighed.

De syv hovedbemærkninger gennemgås nedenfor under de uddybende bemærkninger.

Uddybende bemærkninger

Nedenfor uddybes KL's bemærkninger til bekendtgørelserne. Bemærkningerne har fokus på de forhold, som efter KL's vurdering har størst betydning for kommunernes mulighed for at varetage fysisk

Dato: 18-09-2026

Sags ID: SAG-2026-02585
Dok. ID: 3731426

E-mail: MIKN@kl.dk
Direkte: +45 5137 2764

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk

planlægning, varmeplanlægning, erhvervsudvikling og øvrige myndighedsopgaver i en situation med begrænset kapacitet i elnettet.

Samarbejde kan effektivisere behandlingen af kapacitetsansøgninger og den fysiske planlægning

Kommunernes viden kan styrke behandlingen af kapacitetsansøgninger, fordi den ofte belyser forhold, som ikke fremgår fuldt ud af selve ansøgningen. Kommunerne har i mange tilfælde tidlig indsigt i lokale projekters modenhed, placering, planmæssige forudsætninger, afhængighed af andre myndighedsprocesser og betydning for lokal udvikling. Det kan hjælpe Energinet og netvirksomhederne med at vurdere, hvilke projekter der er realistiske, modne og samfundsmæssigt væsentlige, og dermed reducere behovet for efterfølgende afklaringer.

Samtidig er netkapacitet i stigende grad en forudsætning for kommunal planlægning, varmeprojekter, erhvervsudvikling og elektrificering. Hvis kommunal viden og netvirksomhedernes kapacitetsviden først bringes sammen sent i processen, risikerer både kommuner, Energinet og netvirksomheder at prioritere og planlægge på et ufuldstændigt grundlag.

KL foreslår derfor, at der etableres 10-15 lokale dialogfora, hvor kommuner, Energinet og relevante netvirksomheder kan udveksle viden, før kapacitetsbegrænsninger og planlægningsmæssige bindinger bliver afgørende barrierer for projekternes gennemførelse. Dialogforaene skal ikke ændre kompetencen til at træffe afgørelse om nettilslutning, men skabe en fast ramme for tidlig, gensidig og transparent videndeling efter ensrettede regler og på tværs af geografi og enheder. Formålet er således både at styrke grundlaget for Energinets og netvirksomhedernes prioritering og at give kommunerne et mere realistisk grundlag for fysisk planlægning.

Kommunal viden kan styrke sagsbehandling af kapacitetsansøgninger
Inden virksomheder ansøger Energinet eller netvirksomhederne om kapacitet, vil de ofte have været i dialog med kommunen om lokalplanlægning, varmeplanlægning, miljøforhold, byggesagsbehandling eller andre kommunale processer. Kommunerne har derfor ofte tidlig og konkret viden om projekternes modenhed, placering, tidsplan, planmæssige forudsætninger og lokale betydning.

Denne viden kan anvendes af Energinet og netvirksomhederne til at styrke og effektivisere behandlingen af kapacitetsansøgninger. Kommunale oplysninger kan blandt andet bidrage til at afklare, om et projekt er planmæssigt modent, realistisk inden for den forventede tidsplan og forbundet med væsentlige samfundsmæssige eller lokale hensyn. Det kan give et bedre beslutningsgrundlag, reducere behovet for efterfølgende afklaringer og understøtte en hurtigere behandling af ansøgningerne.

Omvendt har Energinet og netvirksomhederne viden om eksisterende og forventede kapacitetsbegrænsninger, som er afgørende for kommunernes planlægning. Hvis denne viden deles tidligere, kan kommunerne i højere grad undgå at planlægge for energitunge erhverv, varmeprojekter eller andre større elektrificeringsprojekter på steder, hvor nettilslutning ikke kan opnås inden for en relevant tidshorisont.

Dato: 18-09-2026

Sags ID: SAG-2026-02585
Dok. ID: 3731426

E-mail: MIKN@kl.dk
Direkte: +45 5137 2764

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk

En systematisk udveksling af viden mellem kommuner, Energinet og netvirksomheder kan dermed både styrke grundlaget for kapacitetsvurderingerne og give kommunerne et mere realistisk planlægningsgrundlag. Det kan samlet set reducere administration, mindske risikoen for omprojektering og bidrage til kortere og mere oplyste sagsforløb hos alle parter.

KL foreslår, at dette håndteres i de foreslåede lokale dialogfora, hvor kommuner, Energinet og relevante netvirksomheder kan udveksle viden om kommende kapacitetsbehov, konkrete ansøgninger, forventede netbegrænsninger og kommunale planlægningsprocesser.

Bekendtgørelserne begrænser kommunernes fysiske planlægning
De foreslåede bekendtgørelser skaber et gennemførelsesforbehold til den kommunale planlægningskompetence. En planlagt anvendelse kan blive urealiserbar, hvis Energinet eller netvirksomheden efterfølgende ikke kan eller vil stille kapacitet til rådighed. Det er derfor meget uhensigtsmæssigt, at de foreslåede bekendtgørelser ikke tager højde for de mange implikationer, som lovgivningen har på kommunal planlægning.

KL finder, at bekendtgørelserne bør præciseres, så de ikke i praksis undergraver den kommunale planlægningskompetence efter planloven. Kommunalbestyrelsen vil fortsat formelt kunne vedtage kommuneplaner, lokalplaner og konkrete projektbeslutninger, men værdien af denne planlægning svækkes væsentligt, hvis afgørende kapacitetsforhold først afklares efterfølgende, og hvis Energinet eller netvirksomhederne uden forudgående kommunal inddragelse kan afvise eller nedprioritere projekter, der allerede er planlagt eller godkendt kommunalt.

Bekendtgørelserne bør derfor indeholde en udtrykkelig pligt til, at kommunalt vedtagne planer, godkendte varmeprojekter og andre offentlige plan- og investeringsbeslutninger indgår som relevante og dokumenterbare hensyn i prioriteringen. Der bør samtidig fastsættes krav om rettidig kapacitetsinformation og kommunal inddragelse, så elnetreguleringen ikke udvikler sig til en parallel planlægningsstruktur uden demokratisk forankring i den kommunale planlægning.

KL foreslår, at dette ligeledes håndteres i de foreslåede lokale dialogfora.

Forslag til konkrete ændringer i bekendtgørelserne
KL har ikke haft mulighed for inden for høringsfristen at foretage en fuldstændig juridisk vurdering af samspillet mellem alle seks bekendtgørelser og øvrig relevant regulering. På baggrund af høringsmaterialet vurderes dog, at der er behov for ændringer i de seks bekendtgørelser i stil med nedenstående forslag, såfremt de foreslåede bekendtgørelser ikke skal undergrave den kommunale planlægningskompetence:

Dato: 18-09-2026

Sags ID: SAG-2026-02585
Dok. ID: 3731426

E-mail: MIKN@kl.dk
Direkte: +45 5137 2764

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk

Henvisning	Tekstforslag	Kommentar
Nyt § 16, stk. 5 i prioriterings-bekendtgørelsen (før nuværende stk. 6)	*Som en del af puljebehandling efter stk. 1 og samarbejdet efter stk. 3 skal Energinet og de relevante netvirksomheder inddrage den eller de berørte kommuners eksisterende viden om de relevante anmodninger og give den eller de berørte kommuner mulighed for at afgive oplysninger om relevante planmæssige og samfundsmæssige forhold. Oplysningerne kan for eksempel omfatte vedtaget eller igangværende fysisk planlægning, kommuneplanlægning, lokalplanlægning, varmeplanlægning, kommunale anlægsbeslutninger, erhvervsudvikling, infrastrukturprojekter og andre dokumenterede lokale hensyn. Kommunens oplysninger skal indgå i grundlaget for vurderingen af projektets modenhed, samfundsmæssige betydning og sammenhæng med øvrig planlægning.*	Hermed sikres en formel samtænkning af kommunernes planlægning med nettilslutning.
Nyt § 16 a i prioriterings-bekendtgørelsen	*Til at understøtte puljebehandlingen efter § 16etablerer Energinet i samarbejde med relevante netvirksomheder et relevant antal lokale dialogfora med deltagelse af berørte kommuner. Dialogforaene skal understøtte tidlig og løbende drøftelse af pågående og kommende anmodninger om nettilslutning, kapacitetsbegrænsninger, forventede netforstærkninger og relevante kommunale planer, herunder fysisk planlægning, varmeplanlægning, erhvervsudvikling og kommunale anlægsprojekter.*	Formålet er at sikre, at prioritering af kapacitet sker på et oplyst grundlag, hvor kommunal planlægning og nettilslutning samtænkes. Det vurderes, at 10-15 lokale dialogfora er tilstrækkeligt
Ny § 21 a i Bekendtgørelse om varetagelse af netvirksom-hedsaktiviteter	***§ 21 a.*** *Netvirksomheden deltager i relevante lokale dialogfora etableret efter Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet.* ***Stk. 2.*** *Netvirksomheden skal i dialogforaene kunne redegøre for væsentlige kendte kapacitetsbegrænsninger, forventede ændringer som følge af besluttede netprojekter, generelle muligheder for fleksibel eller etapevis tilslutning samt forhold af betydning for kommunal fysisk planlægning, varmeplanlægning og større lokale udviklingsprojekter.* ***Stk. 3.*** *Oplysninger efter stk. 2 er vejledende og indebærer ikke reservation af kapacitet eller tilsagn om nettilslutning.*	Hermed sikres, at netvirksomhederne prioriterer de lokale dialogfora.
Tilføjelser til § 29 i Bekendtgørelse om varetagelse af netvirksom-hedsaktiviteter	***Tilføjelse i § 29, stk. 1:*** *Kortviseren skal udformes, så oplysningerne i relevant omfang kan anvendes af kommunale planmyndigheder til overordnet fysisk planlægning, varmeplanlægning og vurdering af større lokale udviklingsprojekter.* ***Nyt § 29, stk. 5:*** *Netvirksomheden skal på anmodning fra en kommune give en overordnet vejledende redegørelse for kapacitetsoplysninger i kortviseren, når oplysningerne har væsentlig betydning for kommunal fysisk planlægning, varmeplanlægning eller større kommunale anlægs- og udviklingsprojekter.*	Hermed sikres, at kommunerne kan udføre fysisk planlægning med udgangspunkt i det aktuelle kapacitetsbillede.

Henvisning	Tekstforslag	Kommentar
Nyt § 5, stk. 3 i Bekendtgørelse om nettilslutning af elproduktionsanlæg	*Hvis nettilslutningen forudsætter eller har væsentlig betydning for kommunal fysisk planlægning, kan oplysninger efter stk. 1 efter ansøgerens samtykke tillige deles med den eller de berørte kommuner.* **OBS:** Tilsvarende hjemler skal etableres i prioriteringsbekendt-gørelsen (fx § 16) og eventuelt også netvirksomheds-bekendtgørelsen.	Hvis man skal dele oplysninger med de relevante kommuner, skal der være hjemmel til det.

Dato: 18-09-2026

Sags ID: SAG-2026-02585
Dok. ID: 3731426

E-mail: MIKN@kl.dk
Direkte: +45 5137 2764

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk

Prioritering af samfundskritiske og offentlige hensyn

Reglerne om prioritering skal sikre, at knap netkapacitet anvendes dér, hvor behovet er størst for samfundet. Det kræver klare kriterier for samfundskritiske funktioner og for offentligt besluttede projekter. KL finder derfor, at bekendtgørelserne bør præcisere, hvordan offentlige og samfundsmæssige hensyn indgår i prioriteringen.

KL finder det afgørende, at kategorien for samfundskritiske funktioner bliver tilstrækkeligt konkret. Den forholdsvis åbne formulering kan føre til forskellig praksis på tværs af netvirksomheder og skabe tvivl om funktioner, som kommunerne er retligt og driftsmæssigt forpligtede til at opretholde. Vandværker, rensningsanlæg og beredskab er allerede nævnt, men KL anbefaler, at listen suppleres med kommunale funktioner til sårbare borgere samt kollektiv trafik.

Nogle projekter i alle kategorier, har et primært formål, men kan også have et større samfundsmæssigt formål. Det gælder for eksempel datacentre, der også leverer overskudsvarme, teknisk vand-projekter, der mindsker drikkevandsforbruget steder, hvor ressourcen er knap eller store varmepumper i tilknytning til et stort varmelager, der kan skabe fleksibilitet i elmarkedet. Disse projekter bør prioriteres over tilsvarende projekter uden et tilsvarende samfundsmæssigt formål.

Ligeledes bør det sikres, at projekter, der er politisk vedtaget tillægges særlig prioritet. Disse projekter er allerede vurderet som væsentlige for offentligheden af demokratisk valgte repræsentanter. Det gælder for eksempel projekter efter varmeforsyningsloven, hvor elektrificering af varmeproduktionen, udfasning af naturgas, store varmepumper, elkedler eller varmelagre er nødvendige for at opretholde eller udvikle den kollektive varmeforsyning. Manglende adgang til netkapacitet kan i sådanne tilfælde få direkte konsekvenser for varmeforsyningssikkerheden. Det gælder særligt, hvor varmeanlæg forsyner hospitaler, plejecentre, botilbud, skoler eller andre institutioner med kritiske samfundsfunktioner, eller hvor forsinket nettilslutning kan føre til fortsat afhængighed af fossile brændsler og højere varmeomkostninger for borgerne.

KL forslår konkret følgende ændringer, for at understøtte en prioritering af samfundskritiske og offentlige hensyn:

Dato: 18-09-2026

Sags ID: SAG-2026-02585
Dok. ID: 3731426

E-mail: MIKN@kl.dk
Direkte: +45 5137 2764

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk

Henvisning	Tekstforslag	Kommentar
§ 10, stk. 3 i Prioriterings-bekendtgørelsen	**§ 10, stk. 3 i Prioriterings-bekendtgørelsen ændres til følgende (det understregede er tilføjet):** *Ved samfundskritiske funktioner forstås funktioner, hvor manglende adgang til elektricitet vil kunne have væsentlige konsekvenser for liv, sundhed, sikkerhed eller centrale samfundsmæssige interesser, herunder f.eks. sundhed, forsvar, vandværker, rensningsanlæg, beredskab og lignende. Desuden forstås samfundskritiske funktioner som funktioner, der er væsentlige for, at samfundet kan fungere, herunder for eksempel kommunale funktioner målrettet sårbare borgere samt kollektiv trafik. Ved vurderingen lægges vægt på den konkrete anmodnings funktion og betydning for varetagelsen af den samfundskritiske funktion. Anmodningen skal have en nær og væsentlig tilknytning til varetagelsen af den samfundskritiske funktion og være nødvendig for funktionens opretholdelse eller nødvendige udvikling.*	Der er behov for en yderligere konkretisering, som er indført med det tilføjede.
Nyt § 15, stk 7 i prioriterings-bekendtgørelsen	*Ved vurderingen efter stk. 1-6 kan der endvidere lægges vægt på, om anmodningen understøtter gennemførelsen af en endeligt vedtaget kommuneplan, lokalplan, kommunal varmeplan, et godkendt projektforslag efter varmeforsyningsloven, et offentligt udbud eller en anden konkret beslutning truffet af en offentlig myndighed. Der lægges vægt på beslutningens konkretiseringsgrad, projektets modenhed og den dokumenterede betydning for lokal eller regional samfundsudvikling.*	Hermed sikres, at demokratiske prioriteringer får betydning på lige fod med øvrige tildelingsfaktorer.
Ny stk. 4 til prioriterings-bekendtgørelsens § 9	*Hvis en anmodning eller disposition varetager flere funktioner eller indgår i et samlet projekt med produktion, forbrug, lagring, overskudsvarme, varmeforsyning, teknisk vand, fleksibilitet eller anden sektorkobling, skal vurderingen efter stk. 1-3 ske på grundlag af projektets samlede funktion og dokumenterede forventede virkninger. Den kollektive elforsyningsvirksomhed skal ved vurderingen lægge vægt på, om projektet understøtter forsyningssikkerhed, omstilling fra fossile brændsler, effektiv udnyttelse af energiressourcer eller andre væsentlige samfundsmæssige hensyn.*	Sikrer, at projekter ikke vurderes snævert efter anlægstype, men efter deres samlede funktion.
Ny §15, stk. 8 i prioriterings-bekendtgørelsen	*Ved prioritering mellem anmodninger inden for samme prioriteringskategori skal den kollektive elforsyningsvirksomhed tillægge det positiv betydning, hvis anmodningen dokumenteret understøtter kollektiv varmeforsyning, sektorkobling, forsyningssikkerhed, udfasning af fossile brændsler, teknisk vand, udnyttelse af overskudsvarme eller offentligt vedtagne plan- og investeringsbeslutninger. Sådanne hensyn kan ikke i sig selv medføre, at en anmodning henføres til en højere prioriteringskategori, men skal indgå ved den interne prioritering mellem sammenlignelige anmodninger.*	Giver projekter, der bidrager til varmeforsyningen forrang internt i hver kategori.

Konsekvenserne af 3 MW-grænsen bør belyses nærmere

KL er nysgerrig på, hvad der ligger bag grænsen på netop 3 MW. KL finder i den forbindelse, at de praktiske konsekvenser af 3 MW-grænsen bør konsekvensvurderes.

Effektgrænsen kan få væsentlig betydning for, hvilke projekter der omfattes af de mere indgribende prioriteringsregler og vil potentielt kunne betyde at

Dato: 18-09-2026

Sags ID: SAG-2026-02585
Dok. ID: 3731426

E-mail: MIKN@kl.dk
Direkte: +45 5137 2764

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk

der suboptimeres for at komme under grænsen. Det bør derfor belyses, hvilke typer projekter der typisk vil ligge over 3 MW, og om grænsen rammer bredere end tilsigtet.

KL anbefaler, at vurderingen blandt andet omfatter større varme-, vand-, spildevands- og erhvervsprojekter, hvor effektbehovet kan være højt, men hvor projektet samtidig kan være tæt knyttet til kommunal planlægning eller offentlige forsyningshensyn.

På den baggrund bør det afklares, om 3 MW-grænsen bør suppleres med kriterier, der sikrer, at projekternes samfundsmæssige funktion og planmæssige modenhed kan indgå i vurderingen af større tilslutningsanmodninger.

Samspillet med kommunale frister og gyldighedsperioder

KL finder, at bekendtgørelserne bør beskrive mere præcist, hvordan længere ventetider på nettilslutning påvirker frister, gyldighedsperioder og allerede gennemførte myndighedsprocesser.

Hvis nettilslutning først kan ske flere år efter kommunal planlægning eller godkendelse, kan plangrundlag, miljødata og tilladelser miste aktualitet. Det kan betyde, at dele af processen må opdateres eller genoptages, selv om forsinkelsen skyldes manglende netkapacitet.

Det bør derfor afklares, hvordan prioriteringsreglerne spiller sammen med blandt andet planlovens §§ 24-25, miljøvurderingsloven, miljøbeskyttelsesloven, varmeforsyningsloven, diverse EU-frister og øvrige regler om frister, høringer og gyldighedsperioder.

KL anbefaler, at det samtidig præciseres, hvordan projekter med gennemført planlægning eller myndighedsgodkendelse håndteres, hvis gennemførelsen alene forsinkes af manglende netkapacitet.

Styrket informationsdeling mellem aktørerne

KL finder det væsentligt, at bekendtgørelserne understøtter en klar ansvarsdeling mellem kommuner, netvirksomheder og Energinet gennem styrket informationsdeling.

I takt med at netkapacitet bliver en stadig større begrænsende faktor, oplever mange kommuner, at borgere, virksomheder og projektudviklere forventer svar på spørgsmål om tilslutningsmuligheder og tidsplaner for netudbygning. Kommunerne har imidlertid ofte ikke adgang til det nødvendige beslutningsgrundlag eller de oplysninger, som ligger hos netselskaberne.

Der er derfor risiko for, at kommunerne i praksis kommer til at stå med et forventningspres omkring forhold, som de hverken har kompetence eller indflydelse på.

Særligt i forbindelse med kommunal energiplanlægning er det afgørende, at kommunerne modtager rettidige og tilstrækkeligt detaljerede oplysninger om eksisterende og forventet netkapacitet. Uden disse oplysninger risikerer kommunerne at planlægge erhvervsudvikling, varmeprojekter eller større

elektrificeringsinitiativer på et grundlag, som senere viser sig ikke at kunne realiseres inden for en relevant tidshorisont.

KL anbefaler derfor, at der stilles tydelige krav til dialog, gennemsigtighed og informationsdeling mellem netvirksomheder, Energinet og kommunerne.

Dato: 18-09-2026

Sags ID: SAG-2026-02585
Dok. ID: 3731426

E-mail: MIKN@kl.dk
Direkte: +45 5137 2764

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk

Direkte linjer, samplacering og lokale energiløsninger.

KL anbefaler, at bekendtgørelserne giver bedre mulighed for tidlig dialog om realistiske tilslutningspunkter, netniveauer og kapacitetsbegrænsninger, når tilslutning forudsætter kommunal planlægning. Samtidig bør samplacerede produktions-, forbrugs- og lageranlæg vurderes på baggrund af deres samlede dokumenterede udveksling med nettet, når fælles styring og begrænsning er teknisk sikret.

KL finder det uklart, hvordan reglerne om direkte linjer, prioritering og tilslutning samlet set understøtter lokale løsninger, hvor forbrug og produktion placeres nær hinanden. Det bør tydeliggøres, at direkte linjer, samplacering, fleksibel tilslutning, lukkede distributionssystemer og microgrids ikke behandles som omgåelse af prioriteringsmodellen, når formålet er at reducere belastningen af det kollektive net og understøtte lokal udnyttelse af energiressourcer.

KL anbefaler samlet, at Energistyrelsen præciserer samspillet mellem prioriteringsmodellen, fleksible tilslutningsaftaler, direkte linjer, lukkede distributionssystemer, microgrids og netvirksomhedernes tilslutningsafgørelser. Formålet bør være at sikre, at lokale løsninger, der dokumenteret aflaster nettet eller understøtter varmeforsyning og sektorkobling, ikke utilsigtet stilles ringere end mere traditionelle enkeltstående tilslutninger.

KL foreslår i den forbindelse, at ministeriet fortsætter arbejdet med muligheden for lukkede distributionssystemer og lokale microgrid-lignende løsninger. KL der gerne viden fra kommunernes arbejde med lokale energiløsninger, microgrid-lignende løsninger og lukkede distributionssystemer, til brug for ministeriets i videre arbejde.

Beskrivelsen af netvenlighed bør styrkes

KL finder, at netvenlighed er et centralt, men utilstrækkeligt præciseret kriterium i bekendtgørelserne. Det fremgår ikke klart, hvilke konkrete forhold der kan forbedre et projekts netvenlighed, hvordan kriterierne vægtes, eller hvordan ansøgere og kommuner kan indrette projekter og planlægning efter kriteriet. Det skaber risiko for uens praksis på tværs af netvirksomheder og for, at væsentlige kommunale projekter først sent i processen får klarhed over, om de kan prioriteres eller tilsluttes.

Selvom § 15 nævner bl.a. fleksibilitet, belastningsprofil, geografisk placering og tekniske egenskaber, finder KL, at kriteriet fortsat er for åbent til at sikre gennemsigtig og ensartet anvendelse.

KL foreslår, at prioriteringsbekendtgørelsens § 15 suppleres med krav om, at Energinet og netvirksomhederne offentliggør de kriterier, forudsætninger og metoder, der anvendes ved vurderingen af netvenlighed. Det bør fremgå, hvordan der lægges vægt på placering, effekttræk, belastningsprofil,

fleksibilitet, lagring, mulighed for afbrydelighed, samspil med varmeforsyning, overskudsvarme, teknisk vand og andre former for sektorkobling.

Det har ikke været muligt at behandle høringssvaret politisk i KL. Der tages derfor forbehold for politisk behandling af høringssvaret. KL imødeser de økonomiske høring af bekendtgørelserne.

Med venlig hilsen

Hjalte Nordman Bie

Kontorchef

Dato: 18-09-2026

Sags ID: SAG-2026-02585
Dok. ID: 3731426

E-mail: MIKN@kl.dk
Direkte: +45 5137 2764

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk

VELTEK

vvs- og eltekniske leverandørers brancheforening

Smedeholm 13A, 1. tv.
2730 Herlev
Tlf. +45 33 32 14 00
veltek@veltek.dk
www.veltek.dk
CVR-nr. 65 39 14 14
Bankkonto 3001 - 3015 114 347

Herlev, 7. september 2026

Høringssvar vedr. bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i elnettet

VELTEK afgiver hermed høringssvar til udkast til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet.

Bekendtgørelsen får direkte betydning for virksomheder, der skal planlægge elektrificering, udvidelser af elforbrug og investeringer i løsninger, der kan bruge elnettet mere effektivt. Derfor er det væsentligt, at prioriteringsmodellen ikke alene fordeler knap kapacitet, men også giver klare rammer for, hvordan ansøgere kan indrette projekter, så de passer bedst muligt til den konkrete kapacitetssituation.

Resumé

VELTEK ser bekendtgørelsen som et vigtigt skridt mod en mere systematisk håndtering af kapacitetsknaphed i elnettet. For at reglerne kan fungere i praksis, bør de især styrkes på følgende punkter:

- Ansøgere bør have større forudsigelighed om proces, tidsplan og vurderingsgrundlag.
- Ændringer i prioritering bør ske efter klare og dokumenterede kriterier.
- Netvenlighed bør gøres operationel, dokumenterbar og teknologineutral.
- Energieffektivisering, bygningsautomatik, intelligent styring, fleksibel drift og energilagring bør kunne tælle positivt, når løsningerne aflaster nettet eller forbedrer udnyttelsen af eksisterende kapacitet.
- Puljebehandling og modenhedskriterier bør tilrettelægges, så modne og netvenlige projekter ikke forsinkes unødigt.
- Ansvarsdeling og oplysninger ved afslag bør være så konkrete, at ansøgere kan vurdere mulighederne for at tilpasse eller etapeopdele projekter.

VELTEKs hovedpointe er, at prioriteringsmodellen først får reel værdi, hvis den både understøtter netvirksomhedernes kapacitetsstyring og giver virksomheder et praktisk grundlag for at investere i løsninger, der aflaster elnettet.

Processen skal give reel forudsigelighed
Bekendtgørelsen fastslår, at prioriteringen er indikativ, og at en ret til nettilslutning først foreligger, når der er indgået en bindende nettilslutningsaftale. Det er forståeligt, at der er behov for fleksibilitet i disponeringen af knap kapacitet frem til den endelige aftale, men for ansøgeren er det afgørende at vide, hvornår processen giver et tilstrækkeligt sikkert grundlag for investering, projektering og indgåelse af leveranceaftaler.

Der er derfor behov for tydeligere milepæle for behandlingen af anmodninger. Det skal blandt andet fremgå, hvornår ansøgeren kan forvente en praktisk anvendelig tilbagemelding, hvordan tidsplanen for den videre behandling kommunikeres, og hvilke oplysninger ansøgeren kan lægge til grund, før der træffes større investeringsbeslutninger.

Ændring af prioritering bør ske efter klare kriterier
Bekendtgørelsen giver mulighed for at ændre prioriteringen frem til indgåelsen af en bindende nettilslutningsaftale, blandt andet ved nye anmodninger, ændrede projektoplysninger, ændret netvenlighed eller andre relevante forhold. Bestemmelsen kan være nødvendig ud fra et systemhensyn, men den kan også skabe usikkerhed, hvis rammerne for ændret prioritering ikke er tilstrækkeligt klare.

Det bør præciseres, hvilke ændringer der kan begrunde en ny prioritering, og hvornår en ændring er så væsentlig, at den kan få betydning for ansøgerens placering. Hvis senere indkomne projekter eller ændrede oplysninger kan føre til nedprioritering, bør ansøgeren have en klar begrundelse og mulighed for at tilpasse projektet, inden ændringen får virkning.

Grundlaget for en ændret prioritering skal dokumenteres, så prioriteringsmodellen er gennemsigtig for ansøgeren og kan anvendes ensartet på tværs af netvirksomheder.

Reservation af kapacitet til kategori 1 bør være gennemsigtig
Bekendtgørelsen lægger op til, at der reserveres kapacitet til almindelig og forventelig forbrugsudvikling samt øvrige identificerede behov i kategori 1. Det er relevant at sikre kapacitet til husholdninger, mindre erhverv og samfundskritiske funktioner. Samtidig bør reservationen være gennemsigtig, fordi den kan få betydning for øvrige projekter.

Det bør derfor fremgå, hvordan reservationens størrelse fastsættes, hvor ofte den revurderes, og hvilke oplysninger der ligger til grund. På den måde kan det sikres, at kategori 1-behov beskyttes, uden at øvrige projekter begrænses mere end nødvendigt.

Netvenlighed skal være operationel, dokumenterbar og teknologineutral
Netvenlighed er et afgørende kriterium i bekendtgørelsen. Begrebet rummer flere relevante forhold, herunder begrænset netadgang, belastningsprofil, geografisk placering, fleksibilitet og tekniske eller driftsmæssige egenskaber. For at kriteriet kan få reel betydning, bør det omsættes til parametre, som ansøgere kan forstå, dokumentere og indrette sig efter.

Der er derfor behov for mere præcise anvisninger på, hvordan netvenlighed dokumenteres og vægtes i praksis. Det skal blandt andet fremgå, hvordan belastningsprofiler vurderes,

hvordan fleksibilitet kan dokumenteres, og hvordan mere skønsmæssige tekniske og driftsmæssige forhold afgrænses.

Energieffektivisering, bygningsautomatik og fleksibel drift bør tælle positivt
En bred forståelse af netvenlighed bør omfatte løsninger, der reducerer eller flytter belastning uden nødvendigvis at kræve mere netkapacitet. Det kan blandt andet være energieffektivisering, bygningsautomatik, energiledelse og intelligent styring af bygningers tekniske installationer.

Sådanne løsninger kan bidrage til lavere effekttræk, mindre belastning i spidslastperioder og bedre udnyttelse af eksisterende kapacitet. De bør derfor kunne indgå i vurderingen på linje med andre former for fleksibilitet, når effekten kan dokumenteres.

Konkrete eksempler vil gøre det lettere for virksomheder og bygningsejere at vurdere, hvilke løsninger der kan forbedre et projekts netvenlighed, og hvilke oplysninger der skal fremlægges for at dokumentere effekten.

Energilagring bør vurderes efter faktisk netpåvirkning
Bekendtgørelsen placerer energilageranlæg, herunder batterier, i kategori 3. Den kategorisering bør ikke føre til, at energilagre behandles ens uanset deres faktiske virkning på nettet. Nogle anlæg kan øge belastningen, mens andre kan understøtte lokal balancering, integration af vedvarende energi og reduktion af spidsbelastning.

Der bør derfor skelnes tydeligere mellem energilagre, der belaster nettet, og energilagre, der dokumenterbart aflaster nettet eller gør eksisterende kapacitet mere anvendelig. For samplacerede anlæg bør det samtidig fremgå, om produktionsdelen og lagerdelen kan vurderes særskilt, når deres kapacitetsmæssige betydning er forskellig.

Modenhedskriteriet bør anvendes ensartet
Modenhed bør ikke blive et uklart udvælgelseskriterium. Det bør fremgå, hvilke oplysninger der skal foreligge, for at et projekt kan indgå i puljebehandlingen, og hvordan modenhed vægtes i forhold til netvenlighed og øvrige prioriteringshensyn.

Puljebehandling bør ske hyppigt nok til ikke at forsinke investeringer
Puljebehandling kan skabe overblik og en ensartet vurdering af konkurrerende kapacitetsbehov. Samtidig kan en model med mindst to årlige puljer give lange ventetider for projekter, der er klar til at gå videre, men som må afvente næste behandling.

Lange intervaller mellem puljerne kan forsinke investeringer og gøre det vanskeligt at koordinere finansiering, komponentleverancer, installation og idriftsættelse. Ordningen bør derfor ledsages af en klar tidsplan, så ansøgere ved, hvornår puljer åbner og lukkes, hvornår svar kan forventes, og hvordan processen fortsætter efter puljebehandlingen.

I områder med mange anmodninger eller særligt kapacitetspres bør det overvejes, om puljebehandlingen skal ske hyppigere end to gange årligt.

Tydelig ansvarsfordeling mellem Energinet og netvirksomheder
Bekendtgørelsen giver Energinet en central rolle i puljebehandlingen, mens den kollektive elforsyningsvirksomhed, som ansøgeren ønsker tilslutning til, skal indhente og kvalitetssikre oplysninger og varetage dialogen med ansøgeren. Samtidig kan vurderingen af kapacitetsbegrænsninger afhænge af forhold i andre dele af elnettet.

Det bør derfor fremgå tydeligt, hvem der har det samlede ansvar for dialog, tidsplan og næste skridt over for ansøgeren, og hvordan vurderinger koordineres, når kapacitetsbegrænsningen ligger i en anden del af elnettet end det net, ansøgeren ønsker tilslutning til. Ansøgeren bør have én klar indgang til processen.

Afslag bør ledsages af konkrete oplysninger om mulige tilpasninger
Det er positivt, at ansøgere efter anmodning kan få oplysninger om foranstaltninger, der kan forbedre projektets muligheder for senere nettilslutning. Oplysningerne bør være så konkrete, at ansøgeren kan vurdere, om projektet kan tilpasses, etapeopdeles eller gøres mere netvenligt.

Oplysningerne bør knyttes til projektets konkrete belastningsprofil, muligheder for begrænset netadgang, fleksibel drift, energieffektivisering, tekniske tilpasninger og eventuel senere netudbygning.

Afsluttende bemærkninger
Bekendtgørelsen kan blive et vigtigt redskab til at håndtere kapacitetsknaphed i elnettet, hvis den giver både netvirksomheder og ansøgere et klart grundlag at handle efter. Det kræver tydelige procestrin, gennemsigtige vurderinger og en fælles forståelse af, hvilke tilpasninger der kan gøre et projekt lettere at indpasse i nettet.

Det gælder især afklaring af proces og tidsplan, rammerne for ændret prioritering, en gennemsigtig reservation af kapacitet, tilrettelæggelsen af puljebehandling, vurderingen af netvenlighed og ansvarsdelingen mellem Energinet og netvirksomhederne.

Med disse præciseringer vil reglerne i højere grad kunne understøtte investeringer i elektrificering, fleksibilitet, energieffektivisering og tekniske løsninger, der aflaster elnettet og udnytter den eksisterende kapacitet bedre.

Med venlig hilsen

Anja Kraag
Chefrådgiver, VELTEK

Aabenraa Kommune
Plan, Teknik & Miljø
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 7376 7676

Dato: 22. september 2026

Kontakt: Mads Holm
Direkte tlf.: 7376
E-mail: madho@aabenraa.dk

Til Energistyrelsen
Journalnummer [2026-7200]
Email: elmarked@ens.dk med kopi til sbcl@ens.dk og mdsdr@ens.dk

Høringssvar til udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet

Aabenraa Kommune takker for muligheden for at afgive bemærkninger til de seks bekendtgørelser, der udmønter lov om prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig tilslutning til elnettet.

Bekendtgørelserne udgør en væsentlig del af den fremtidige regulering af Danmarks elektrificering, grønne omstilling og digitale infrastruktur. Aabenraa Kommune anerkender behovet for transparente, objektive og forudsigelige regler for håndtering af den stigende efterspørgsel efter netkapacitet. Kommunen finder imidlertid, at reguleringen i højere grad bør tage højde for den samlede samfunds-, klima- og miljømæssige nytte, som forskellige typer af forbrug kan skabe, samt for lokale forhold, lokale energisystemer og tværsektorielle afhængigheder mellem projekter.

Datacentre fremhæves ofte som meget store elforbrugere. Dette er korrekt. Men datacentre kan samtidig være centrale aktører i grønne industrisymbioser, hvor deres behov for kølevand, men også deres mulighed for at leverer overskudsvarme og robuste energiløsninger skaber grundlag for ny fælles infrastruktur.

I Aabenraa Kommunes arbejdes der med Kassø-området som national industripark for grøn energi og sektorkoblede produktionsvirksomheder er teknisk vand fra renset spildevand, er en afgørende forudsætning for både datacentre og Power-to-X virksomheder. Det afgørende spørgsmål er derfor ikke alene, hvor meget strøm et datacenter forbruger, men hvordan det placeres, hvilke fælles infrastrukturer det muliggør, og hvordan de samlede gevinster for klima, miljø, energisystem og lokal udvikling realiseres.

Aabenraa Kommune finder derfor, at reguleringen i højere grad bør understøtte projekter, der bidrager til flere samfundsmæssige hensyn samtidigt. Datacentre bør ikke alene vurderes som isolerede elforbrugere, men også ud fra deres dokumenterede bidrag til sektorkobling, udnyttelse af overskudsvarme, etablering af teknisk vand, CO_2-

reduktioner, lokal værdiskabelse, forsyningssikkerhed og realisering af grønne erhvervsklynger. Lovgivningen bør stille krav til datacentrenes samfundsbidrag, men samtidig belønne de projekter, der dokumenterer reel integration i lokale grønne industrisystemer.

Danmark står ikke alene over for en udfordring med begrænset netkapacitet. Danmark står samtidig over for behovet for at sikre grøn omstilling, energiuafhængighed, udvikling af landdistrikter, tiltrækning af internationale investeringer og etablering af fremtidige energi-, vand- og klimaindustrier. Disse hensyn bør afspejles tydeligere i de kommende bekendtgørelser, så reguleringen ikke uforvarende bremser de projekter og infrastrukturer, der skal gøre den grønne omstilling mulig i praksis.

Aabenraa Kommune anbefaler derfor, at konsekvenserne af en kategorisk nedprioritering af datacentre vurderes på tværs af sektorer og ikke alene projekt for projekt. Kaskadeeffekter mellem datacentre, teknisk vand, Power-to-X, overskudsvarme og lokale energisystemer bør indgå i grundlaget for de endelige bekendtgørelser.
Der henvises i øvrigt til Aabenraa Kommunes høringssvar af 8. juli 2026 til lovforslag om ændring af lov om elforsyning og lov om fremme af vedvarende energi samt borgmesterens brev af 25. juni 2026 til klima-, energi- og forsyningsministeren om datacentres afgørende rolle i den grønne omstilling.

Sammenfattende bemærkninger
Aabenraa Kommune støtter overordnet formålet om en mere effektiv udnyttelse af den begrænsede netkapacitet. Effektivitet bør imidlertid ikke alene forstås som minimering af belastningen af elnettet, men som maksimering af den samlede samfunds-, klima- og miljømæssige nytte af den kapacitet, der stilles til rådighed.

Kommunen anbefaler, at bekendtgørelserne tydeligere giver mulighed for at prioritere projekter ud fra deres samlede bidrag til grøn omstilling, forsyningssikkerhed, sektorkobling, lokal realiserbarhed og udvikling af robuste industrisystemer. Projekter bør kunne prioriteres højere, hvis de dokumenterer væsentlige samfunds-, klima- og miljømæssige gevinster.

Aabenraa Kommune finder derfor, at reguleringen i højere grad bør skelne mellem datacentre, der alene udgør et stort elforbrug, og datacentre, der aktivt bidrager til sektorkobling, teknisk vand, udnyttelse af overskudsvarme, energilagring, CO_2-reduktioner, Power-to-X og andre grønne værdikæder.

Kommunens hovedsynspunkt er, at datacentre ikke bør vurderes isoleret på deres elforbrug. De kan være en afgørende driver for etablering af fælles infrastruktur, herunder teknisk vand fra renset spildevand, som samtidig kan være en forudsætning for Power-to-X og andre nye grønne erhverv uden yderligere pres på grundvandsressourcen.

Aabenraa Kommune anbefaler på den baggrund, at definitionen af netvenlighed udvides, så den ikke alene omfatter tekniske nethensyn, men også dokumenterede bidrag

til sektorkobling, teknisk vand, overskudsvarmeudnyttelse, CO_2-reduktioner, lokal værdiskabelse, geografisk balance og sammenhæng med kommunal erhvervs- og energiplanlægning.

Aabenraa Kommunes hovedsynspunkt: netvenlighed skal vurderes ud fra lokal systemværdi – ikke kun isoleret elforbrug
Aabenraa Kommune finder, at den nuværende definition af netvenlighed er for snæver og i for begrænset omfang afspejler de lokale systemgevinster, som opstår, når elforbrug, vedvarende energiproduktion, teknisk vand, overskudsvarme og Power-to-X planlægges samlet.

Kommunen anbefaler, at netvenlighed udvides til også at omfatte:

- placering tæt på vedvarende energiproduktion og større transformerstationer,
- dokumenteret genanvendelse af overskudsvarme,
- etablering af teknisk vand fra f.eks. renset spildevand,
- sektorkobling mellem el, varme, vand, Power-to-X, energilagring og CO_2-håndtering,
- lokal aflastning af transmissionsnettet gennem direkte linjer, lukkede distributionssystemer og microgrids,
- dokumenteret kommunal prioritering, lokal realiserbarhed og bidrag til grøn erhvervsudvikling.

1. Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet
Aabenraa Kommune finder, at den foreslåede kategorisering af datacentre bygger på en for snæver forståelse af deres rolle i fremtidens energisystem. Datacentre er ikke alene store elforbrugere. De kan også være centrale knudepunkter for sektorkobling mellem el, varme, teknisk vand, Power-to-X, energilagring og CO_2-håndtering. En automatisk placering i laveste prioriteringskategori risikerer derfor at modarbejde projekter, som samlet set kan skabe betydelige samfundsøkonomiske, klimamæssige og miljømæssige gevinster.

Aabenraa Kommune finder det derfor problematisk, hvis datacentre placeres som kategori 4 og dermed systematisk tildeles den laveste prioritet i kapacitetsfordelingen uden mulighed for konkret vurdering. Bekendtgørelsen bør anerkende at datacentre både kan udgøre digital infrastruktur og fungere som katalysator for teknisk vand, overskudsvarmeudnyttelse, Power-to-X og regional erhvervsudvikling. Det er særligt væsentligt, at der ikke lægges en generel antagelse til grund om, at store energiforbrugere typisk ikke er geografisk bundne, da grønne industrisymbioser netop ofte er stedbundne i kraft af den fælles infrastruktur, de indgår i.

Aabenraa Kommune anbefaler:

- at datacentre ikke kategoriseres generelt, men vurderes ud fra konkrete projektkriterier og dokumenteret lokal sammenhæng,
- at dokumenteret samfunds-, klima- og miljømæssig nytte indgår som selvstændigt prioriteringskriterium,
- at kommunens vurdering af projektets lokale sammenhæng indhentes som en fast del af det oplyste grundlag forud for afgørelser om afvisning eller prioritering,
- at projekter med dokumenteret genanvendelse af overskudsvarme eller etablering af teknisk vand tillægges positiv vægt,
- at kaskadeeffekter mellem datacentre, teknisk vand, Power-to-X, overskudsvarme og lokale energisystemer indgår i vurderingen, før der træffes afgørelse om afvisning eller lavere prioritering.
- at projekter, som dokumenterer konkrete bidrag til Power-to-X, fjernvarme, vandmiljø, lokal vækst eller andre grønne værdikæder, opnår en højere prioritering.

2. Bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler
Aabenraa Kommune støtter intentionen om at skabe bedre muligheder for fleksibel netadgang i områder med kapacitetsudfordringer. Kommunen vurderer dog, at bekendtgørelsen bør sikre, at fleksible tilslutningsaftaler ikke alene vurderes ud fra den enkelte netkundes belastningsprofil, men også ud fra den samlede systemgevinst i lokale erhvervs- og energiklynger.

Aabenraa Kommune anbefaler:
- at projekter med dokumenteret fleksibilitet gennem energilagring, smart styring, teknisk vand, overskudsvarme og sektorkobling opnår bedre adgang til fleksible tilslutningsaftaler,
- at fleksibilitet vurderes i sammenhæng med den lokale industriklynge, herunder om aftalerne understøtter brug af teknisk vand, overskudsvarmeudnyttelse, Power-to-X og lokal aflastning af elnettet.
- at lukkede distributionssystemer, direkte linjer og microgrids eksplicit anerkendes som netaflastende løsninger, der kan understøtte lokal erhvervsudvikling uden unødigt pres på hovednettet.

3. Bekendtgørelse om nettilslutning af elproduktionsanlæg
Aabenraa Kommune finder det positivt, at der etableres større gennemsigtighed omkring tilslutningsomkostninger og sagsbehandling. Kommunen vurderer dog, at bekendtgørelsen i højere grad bør understøtte samplacering af produktion og forbrug samt en mere helhedsorienteret behandling af indbyrdes afhængige projekter i samme geografiske område.

Aabenraa Kommune anbefaler:

- at projekter, hvor større elforbrug indgår i dokumenterede lokale industrisymbioser med vedvarende energiproduktion, teknisk vand, overskudsvarme og Power-to-X, prioriteres positivt,
- at sektorkoblede projekter med produktion, lagring, teknisk vand, Power-to-X og større elforbrug behandles samlet og ikke projekt for projekt isoleret,
- at EnergiNet og netvirksomheder forpligtes til at synliggøre samfundsøkonomiske og klimamæssige gevinster ved lokal balance mellem produktion og forbrug samt ved fælles infrastruktur, der understøtter grøn industrisymbiose.

4. Bekendtgørelse om systemansvarlig virksomhed

Bekendtgørelsen indeholder krav om langsigtet netplanlægning, hvilket Aabenraa Kommune støtter. Kommunen finder imidlertid, at planlægningen bør inddrage nationale mål om grøn industripolitik, geografisk balance, teknisk vand, Power-to-X, digital infrastruktur og fremtidige klimaindustrier mere aktivt.

Aabenraa Kommune anbefaler:

- at EnergiNets langsigtede udviklingsplaner systematisk vurderer potentialer og afhængigheder på tværs af sektorer, herunder el, vand, varme, PtX, datacentre og lokale energisystemer,
- at områder med stor koncentration af vedvarende energi, store transformerstationer og planlagte grønne industriklynger identificeres som strategiske udviklingszoner,
- at fremtidige anvendelser af overskudsvarme, teknisk vand, Power-to-X, DAC-teknologier og lokale energisystemer indarbejdes som planlægningsparametre.

5. Bekendtgørelse om direkte linjer

Aabenraa Kommune ser betydelige muligheder i direkte linjer som værktøj til hurtigere elektrificering, bedre udnyttelse af lokal energiproduktion og aflastning af det kollektive elnet. Bekendtgørelsen fremstår dog fortsat relativt restriktiv set i lyset af behovet for at koble lokale VE-producenter, store aftagere og forsyningsenheder mere direkte sammen.

Aabenraa Kommune anbefaler:

- at adgangen til direkte linjer udvides for sektorkoblede erhvervsklynger, herunder grønne industriparker omkring større transformerstationer,
- at kombinationer af VE-anlæg, datacentre, teknisk vand, energilagre og PtX-anlæg i højere grad kan forbindes gennem direkte linjer,

- at godkendelsesprocesserne forenkles og forkortes, når direkte linjer dokumenterbart reducerer belastningen af hovednettet og understøtter lokale grønne industrisymbioser.

6. Bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter
Aabenraa Kommune støtter kravene om netudviklingsplaner og kapacitetskort. Disse redskaber styrker gennemsigtigheden og giver kommuner og virksomheder bedre muligheder for planlægning. Det er samtidig afgørende, at redskaberne kobles tættere til kommunal erhvervs-, energi- og arealplanlægning, så konkrete investeringsprojekter og lokale infrastruktursammenhænge kan indgå rettidigt i netplanlægningen.

Kommunen finder dog, at bekendtgørelsen bør styrkes yderligere ved:

- at netudviklingsplanerne forpligtes til at tage højde for kommunal erhvervs-, energi-, vand- og arealplanlægning,
- at modne investeringsprojekter synliggøres i planlægningen, når de indgår i kommunalt prioriterede erhvervs-, energi-, vand- eller klimaplaner,
- at kapacitetskort udbygges med forventede fremtidige kapacitetsforhold, planlagte netforstærkninger og relevante oplysninger om strategiske udviklingsområder omkring større transformerstationer.
- at netvirksomheder understøtter etablering af lokale energifællesskaber, microgrids, direkte linjer og lukkede distributionssystemer som en del af den samlede kapacitetsudnyttelse.

Venlig hilsen,

Ditte Lundgaard Jakobsen
Direktør, Plan, Teknik & Miljø
Aabenraa Kommune

Høringssvar

NORDISK ENERGIRÅDGIVNING
7100 Vejle, Fousbjergvej 18; Tlf.: 50 5502 64
3070 Snekkersten, Ved skoven 6; Tlf.: 50 5501 50

Lovforslag:	Høring over udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet		
ENS J.nr.:	J nr. 2026-7200	Dato:	21-09-2026
Emne:	Høringssvar	Initialer:	Khh/nr

Vi tillader os fremsende nedenstående høringssvar specifikt vedr. "Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet".

Høringssvar: Et Batterisystem kan være opbygget som en del af et samlet og integreret energisystem, hvor batteriet reelt sammenkobler 2 forsyningsområder hhv. elforsyning og varmeforsyning. Batterisystemet er dermed sektorkoblet.

Det er afgørende for vurderingen af et sektorkoblet batterianlæg efter bekendtgørelsen om prioritering af kapacitet, at der sondres klart mellem tre forskellige modeller for batterianlæg, som hver har en fundamentalt forskellig relation til det kollektive elforsyningsnet:

1) Et direkte nettilsluttet batterianlæg er et selvstændigt energilageranlæg, der tilsluttes det kollektive elforsyningsnet i sit eget, selvstændige tilslutningspunkt, og hvis formål er at deltage på elmarkederne (f.eks. arbitrage, balancering eller kapacitetsudnyttelse) uafhængigt af noget andet produktions- eller forbrugsanlæg. Anlægget etablerer et nyt og selvstændigt kapacitetsbehov i det kollektive elforsyningsnet og er dermed reelt omfattet af kategori 3, jf. § 13 i bekendtgørelsen om prioritering af kapacitet.

2) Et samplaceret batterianlæg er fysisk placeret sammen med typisk et VE-anlæg bag samme tilslutningspunkt med det formål at lagre og tidsforskyde VE-anlæggets egen produktion. Både "kilden" og "lageret" virker inden for elsektoren alene. Når lagerkapaciteten etableres inden for brugerens almindelige produktionsbehov, henføres anlægget efter høringsbrevets bemærkninger til § 13 til kategori 2, fordi det ikke medfører en øget belastning af nettet i forhold til det, anlægget allerede var berettiget til.

3) Et sektorkoblet batterianlæg, som er den model, som f.eks. virksomheden Nordic Energy Storage ApS, installere og repræsenterer, er hverken det ene eller det andet. Batteriet er integreret i et eksisterende energianlæg, som allerede har tilslutning til to selvstændige forsyningsnet – det kollektive elforsyningsnet og fjernvarmenettet. Batteriet fungerer som en intern, styrende komponent, der optimerer og balancerer anlæggets samlede interne energiflow, så anlægget kan opfylde sine leveringsforpligtelser til fjernvarmenettet, samtidig med at anlæggets forbrug og/eller produktion ved det eksisterende tilslutningspunkt til elnettet (POC) holdes inden for den kapacitet, anlægget allerede har til sin disposition.
Sektorkoblingen sker bag begge tilslutningspunkter (varme og el), og batteriet ændrer ikke i sig selv anlæggets belastningsprofil over for det kollektive elforsyningsnet.

Modellen med sektorkobling mellem el- og varmeforsyning er ikke ny, og er ikke opstået med batteriteknologien. Den udgør kernen i den danske kraftvarmemodel, hvor spildvarmen (overskudsvarmen) fra termisk elproduktion på kul-, gas- og flisfyrede kraftværker siden kraftvarmeudbygningen fra 1980'erne og frem er blevet udnyttet til fjernvarmeforsyning, og hvor kraft- og kraftvarmeværker på den baggrund er reguleret som en særskilt anlægskategori i elforsyningsloven, jf. § 12 b. Det bemærkes i den forbindelse, at nettilslutningsbekendtgørelsens § 1, stk. 1, eksplicit undtager "kraft- og kraft-varme-værker omfattet af lov om elforsyning § 12 b" fra bekendtgørelsens anvendelsesområde. Dette illustrerer, at lovgiver allerede for årtier siden anerkendte, at anlæg, der samtidig og integreret leverer til to forsyningssektorer, ikke uden videre kan reguleres på samme måde som almindelige, rent elproducerende eller -lagrende anlæg. Det sektorkoblede batterianlæg er en teknologisk videreudvikling af denne allerede etablerede og lovligt anerkendte kraftvarmemodel: batteriet gør den interne balancering mellem el- og varmelevering mere effektiv og fleksibel, uden at anlægget derved skifter karakter til et selvstændigt elmarkeds- eller lagerprojekt.

EU Kommissionens forordning (EU) 2016/631 af 14. april 2016 om fastsættelse af netregler om krav til nettilslutning for produktionsanlæg – ofte omtalt som RfG-forordningen (Requirements for Generators). Jævnfør RfG-forordningens artikel 3, stk. 2, litra d, kan et sektorkoblet batterianlæg ikke betragtes som et PPM (kraftværksmodul), men skal i stedet betragtes som en teknisk enhed, som er del af et samlet energianlæg på linje

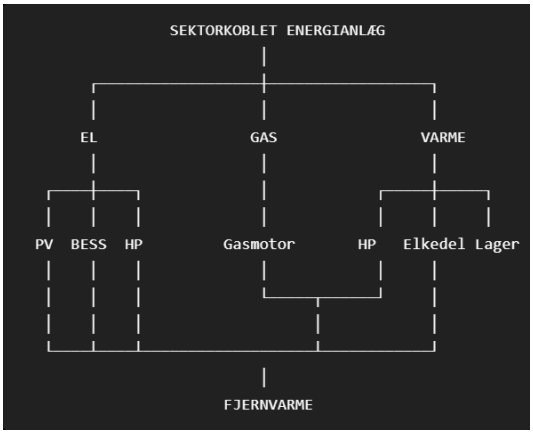
med lignende udstyr, som udgør en naturlig delmængde af et samlet energianlæg, f.eks. invertere, transformere mv.

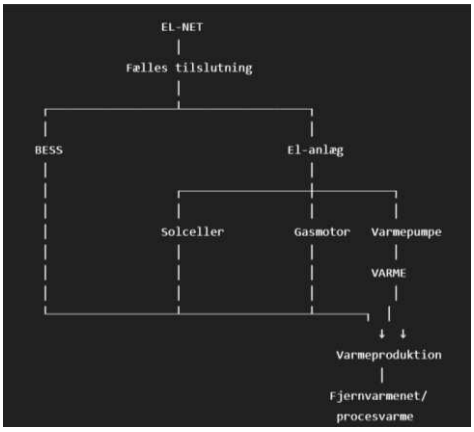
Forsyningstilsynet godkendte i oktober 2025 Energinets særlige danske tekniske krav til samplacerede batterianlæg. Samplacerede batterianlæg skal godkendes og driftes i forhold til at kunne tilsluttes i elnettet, og deres funktionalitet er betinget af elnettets krav og kapacitet. Hvorimod et sektorkoblet batterianlæg både skal efterleve el-lovgivningen og varmeforsyningslovens krav og betingelser på samme tid.

Et sektorkoblet batterianlæg er funktionelt opbygget, så det internt bliver reguleret og styret i samdrift med andre energianlæg, bag deres respektive tilslutningspunkter, hhv. fjernvarmenettet og elnettet. Det sektorkoblede batterianlæg er dermed en del af det samlede interne energisystem. Et sektorkoblet batterianlæg påvirker således ikke elnettet, men balancerer i stedet de enkelte energianlægs interne drift, både i forhold til at levere tilstrækkelig varmeforsyning, samtidig med at elforbrug og/eller elproduktion balanceres til POC'et.

Forsyningstilsynet har ikke behandlet, hvorledes sektorkoblede batterianlæg skal reguleres, på trods af at der allerede er opbyggede og idriftsatte sektorkoblede batterianlæg, og at flere er planlagt installeret. Både Energinet og Energistyrelsen er orienteret om anlæggenes eksistens og funktionalitet.

Illustrationer af sektorkoblede batterisystemer (benævnt som BESS):

I bekendtgørelsen vedr. ”Bekendtgørelse om prioritering” skelnes der ikke imellem tilslutningsforhold, der f.eks. er godkendt under Bekendtgørelse om tilladelseskriterier, vilkår, ansøgningsproces for etablering af direkte linjer på land- og søterritoriet, samt BEK nr 438 af 27/04/2023 Bekendtgørelse om interne elektricitetsforbindelser.

Bekendtgørelsens § 13 sondrer alene mellem (i) energilageranlæg og batterier generelt og (ii) energilagerkapacitet i samplacerede anlæg, og henfører begge til kategori 3, når lagerkapaciteten etableres "ud over brugerens almindelige produktions- eller forbrugsbehov". Bekendtgørelsen – og bemærkningerne hertil i høringsbrevet – tager derimod ikke stilling til den situation, hvor et batterianlæg er sektorkoblet og integreret i et eksisterende energianlæg med tilslutning til to forsyningsnet. Det er en væsentlig mangel, fordi et sektorkoblet batterianlæg efter sin funktion ligger tættere på et samplaceret batterianlæg end på et selvstændigt, direkte nettilsluttet batterianlæg. Ligesom et samplaceret batteri, der forbliver inden for brugerens almindelige produktions- eller forbrugsbehov, henføres til kategori 2, bør et sektorkoblet batterianlæg, der ikke medfører en fornyet disponering af kapacitet eller en ændret belastningsprofil over for det kollektive elforsyningsnet ved det eksisterende tilslutningspunkt, jf. § 3, stk. 2, i bekendtgørelsen, heller ikke automatisk henføres til kategori 3, alene fordi der teknisk er tale om et "energilageranlæg."

Anbefaling: På baggrund af ovenstående anbefaler vi, at Energistyrelsen:

1. Anerkender og definerer "sektorkoblet batterianlæg" som en selvstændig, tredje kategori af batterianlæg i bekendtgørelsens forstand, der er begrebsmæssigt forskellig fra såvel direkte nettilsluttede som samplacerede batterianlæg.

2. Præciserer i bekendtgørelsen (eller i de tilhørende bemærkninger/vejledningen), at et sektorkoblet batterianlæg, der er integreret i et eksisterende, allerede nettilsluttet energianlæg, og som ikke medfører en fornyet disponering af kapacitet eller en ændret belastningsprofil ved anlæggets eksisterende tilslutningspunkt til det kollektive elforsyningsnet, jf. § 3, stk. 2, ikke omfattes af prioriteringskategori 3 efter § 13, men behandles på samme måde som samplacerede batterianlæg inden for brugerens almindelige produktions- eller forbrugsbehov, dvs. henføres til kategori 2 eller falder uden for bekendtgørelsens anvendelsesområde.

3. Fastsætter, at vurderingen af, om et sektorkoblet batterianlægs kapacitet ligger inden for eller uden for anlæggets almindelige behov, foretages efter en tilsvarende metode som i § 13, stk. 2 – dvs. under hensyn til anlæggets aktuelle og forventede el- og varmeproduktions- og forbrugsbehov set samlet, og ikke alene anlæggets forhold til elnettet.

4. Sikrer, at Forsyningstilsynet i sin fremtidige behandling af tekniske krav til batterianlæg – som opfølgning på godkendelsen i oktober 2025 af tekniske krav til samplacerede batterianlæg – også tager konkret stilling til allerede idriftsatte og planlagte sektorkoblede batterianlæg, som hverken er direkte nettilsluttede eller samplacerede i traditionel forstand.

Nærværende høringssvar (journalnummer 2026-7200) er sendt d. 21 september til elmarked@ens.dk med kopi til sbcl@ens.dk og mdsdr@ens.dk.

MOBILITY DENMARK

Energistyrelsen
elmarked@ens.dk

22. september 2026

Mobility Denmark
Rådhuspladsen 16
1550 København V
Denmark

+45 39 16 23 23
info@mobility.dk
www.mobility.dk

Kontakt:
Allan Skytte Christensen
28409844
asc@mobility.dk

Sagsnummer:
2026-7200

CVR 67794117

Høringssvar om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet

Energistyrelsen har den 25. august 2026 sendt udkast til seks bekendtgørelser i høring, herunder udkast til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet (j.nr. 2026-7200) med frist for bemærkninger den 22. september 2026.

Mobility Denmark takker for muligheden for at afgive bemærkninger til høringen.

Vi vil indledningsvis kvittere for, at elektrificeringen af transportsektoren prioriteres i reglerne om nettilslutning og kapacitet i elnettet. Adgang til ladeinfrastruktur er en afgørende forudsætning for omstillingen af vejtransporten, og det er derfor positivt, at ladeinfrastruktur til tunge køretøjer indgår i prioriteringen.

For Mobility Denmarks medlemmer er spørgsmålet om netkapacitet ikke alene relevant for ladeoperatører. Det har også betydning for bilimportører, producenter, leasing- og finansieringsselskaber samt de virksomheder, der skal investere i elektriske køretøjer. Nettilslutning, ladeinfrastruktur og køb eller leasing af elektriske lastbiler og varebiler indgår i praksis i samme samlede businesscase. Usikkerhed om adgang til kapacitet kan derfor få direkte betydning for kundernes investeringsbeslutninger og for finansieringen af den grønne omstilling.

På den baggrund har vi følgende bemærkninger.

1. Prioritering af ladeinfrastruktur til tunge køretøjer

Det er positivt, at kategori 1 udvides, så den også omfatter offentlig tilgængelig ladeinfrastruktur til tunge køretøjer, der etableres med henblik på at opfylde kravene i AFIR.

Samtidig bør den særlige prioritering af netkapacitet anvendes dér, hvor den giver størst effekt for den grønne omstilling, og hvor ladeinfrastrukturen modsvarer et konkret markedsbehov. I en situation med betydeligt pres på elnettet er det væsentligt, at prioriteret kapacitet anvendes så effektivt som muligt.

Den konkrete udrulning af de AFIR-ladeparker, der forventes etableret i 2027, reguleres ikke af denne bekendtgørelse. Da udrulningen har direkte betydning for anvendelsen af den prioriterede kapacitet, har vi knyttet en supplerende bemærkning herom i afsnit 10.

2. Offentligt tilgængelig ladeinfrastruktur til personbiler og varebiler

Kategori 1 omfatter offentligt tilgængelig ladeinfrastruktur til tunge køretøjer. Ladeinfrastruktur til personbiler og varebiler er dermed omfattet af kategori 2 og prioriteres efter netvenlighed på linje med øvrige anmodninger.

Personbiler og varebiler udgør langt den største del af den danske køretøjsbestand, og elektrificeringen af disse segmenter er afgørende for transportsektorens samlede CO2-reduktion. For bilimportører, forhandlere samt leasing- og finansieringsselskaber er adgangen til offentlig ladeinfrastruktur en forudsætning for afsætningen af elektriske person- og varebiler, ikke mindst til kunder uden mulighed for hjemmeladning.

Mobility Denmark anbefaler, at det præciseres, at større offentligt tilgængelige ladeanlæg til personbiler og varebiler er omfattet af kategori 2, og at anlæggene ikke henføres til kategori 3, alene fordi de omfatter batteribuffer eller anden energilagerkapacitet, der understøtter ladeanlæggets drift.

Det bør desuden fremgå, at ladeinfrastruktur langs de overordnede transportkorridorer, ved byknudepunkter, havne og logistikcentre indgår som et selvstændigt hensyn i de kollektive elforsyningsvirksomheders planlægning af netudbygningen.

3. Depotladning og elektriske lastbiler bør ses som én samlet businesscase

For elektriske lastbiler vil depotladning i mange tilfælde være den centrale ladeform. Kundens investering i et elektrisk køretøj, etablering af depotladning, nettilslutning og finansiering er tæt forbundne beslutninger.

Hvis depotladning ikke kan etableres rettidigt, kan det betyde, at kunden udskyder eller helt fravælger købet eller leasingen af elektriske lastbiler. Det påvirker både transportvirksomheder, bilimportører, leasing- og finansieringsselskaber og ladeoperatører.

Mobility Denmark har over for den ekspertgruppe, der skal se på en omlægning af bilafgifterne, herunder for den tunge transport, foreslået, at støtten til elektriske lastbiler lægges om fra puljeansøgninger til støtte, der udløses ved indregistrering af køretøjet og ved etablering af depotladning, eventuelt inklusive nettilslutning. En sådan model knytter støtten til et dokumenteret og kundedrevet behov frem for til forventet efterspørgsel. Den forudsætter samtidig, at kunden kan opnå nettilslutning inden for en forudsigelig tidshorisont, og understreger dermed behovet for, at depotladning prioriteres på lige fod i denne bekendtgørelse.

Mobility Denmark anbefaler derfor, at depotladning til tunge køretøjer tillægges særskilt vægt i prioriteringen af netkapacitet. Det bør sikres, at reglerne ikke utilsigtet prioriterer offentlig AFIR-ladeinfrastruktur højere end depotbaserede løsninger, hvor der kan være et mere konkret og dokumenteret markedsbehov.

4. Puljebehandling af anmodninger på 3 MW og derover

Bekendtgørelsen fastlægger rammerne for puljebehandling af projekter, der ansøges med et effekttræk på 3 MW eller derover. Større ladehubs og depotanlæg til tunge køretøjer vil typisk ligge over denne grænse og vil dermed som udgangspunkt skulle puljebehandles.

For ladeprojekter er tidshorisonten afgørende. Projekterne er bundet op på arealaftaler, kundeaftaler, leverancer af køretøjer og i flere tilfælde kontraktlige forpligtelser til at etablere ladekapacitet inden for en bestemt frist. Usikkerhed om, hvornår en anmodning behandles, har derfor selvstændig økonomisk betydning, uafhængigt af udfaldet.

Mobility Denmark anbefaler, at det fastsættes, hvor ofte puljer åbnes og afsluttes, at der fastsættes bindende frister for tilbagemelding til ansøger, og at ansøgere modtager en begrundet vurdering, der gør det muligt at vurdere, om et projekt bør justeres og genfremsættes.

Det bør desuden overvejes, om 3 MW-grænsen er hensigtsmæssigt afgrænset for ladeinfrastruktur, hvor det installerede effekttræk er højt, mens det faktiske energiforbrug fordeler sig over døgnet, og hvor laststyring og batteribuffer kan reducere den reelle belastning af nettet væsentligt.

5. Batterier i samplacering med ladeanlæg

Det fremgår af høringsmaterialet, at batterier i samplacerede anlæg, der etableres ud over brugerens almindelige produktions- eller forbrugsbehov, placeres i kategori 3.

Samtidig fremgår det, at batterier samplaceret med VE-anlæg kan anses for energilagerkapacitet etableret inden for brugerens almindelige produktionsbehov, når batteriet anvendes til at lagre produktion og forskyde leveringen. Sådanne batterier omfattes dermed af kategori 2.

Mobility Denmark anbefaler, at samme tilgang anvendes ved samplacering af batterier og ladeanlæg. Batterier, der etableres i direkte tilknytning til ladeinfrastruktur og understøtter ladeanlæggets drift, bør kunne omfattes af kategori 2, når de bidrager til at reducere belastningen af elnettet og sikre en mere effektiv udnyttelse af den tildelte kapacitet.

Vi opfordrer derfor til, at ministeriet præciserer, om samplacerede batterier ved ladeanlæg kan behandles på samme måde som batterier samplaceret med VE-anlæg. Derudover bør det uddybes, hvordan begrebet “brugerens almindelige produktions- eller forbrugsbehov” skal forstås i relation til ladeoperatører.

6. V2G og bidirektionel opladning bør understøttes

V2G og bidirektionel opladning har bred interesse i Mobility Denmarks medlemskreds. Det gælder både bilproducenter, importører, ladeoperatører og energiselskaber. Teknologien kan på sigt bidrage til mere fleksibelt elforbrug, bedre udnyttelse af elnettet og øget integration mellem transport- og energisystemet.

Det er derfor vigtigt, at reglerne ikke utilsigtet skaber usikkerhed om, hvordan V2G, V2H eller andre former for bidirektionel opladning skal behandles i prioriteringssystemet. Bilbatterier, der via ladeinfrastruktur kan levere fleksibilitet til elnettet, bør ikke automatisk sidestilles med selvstændige energilagre i en lavere prioriteringskategori.

Tværtimod bør V2G og intelligent opladning kunne indgå positivt i vurderingen af et projekts netvenlighed. Mobility Denmark anbefaler derfor, at det præciseres, at bidirektionel opladning, laststyring, batteribuffer og fleksibel udnyttelse af kapacitet kan indgå som forhold, der understøtter prioritering og nettilslutning.

7. Disponering over allerede tildelt kapacitet

Udkastet søger at præcisere, hvilke regler der gælder, når der disponeres over allerede tildelt kapacitet. Det fremgår samtidig, at brugeren ikke mister retten til den aftalte kapacitet, men at adgangen til at tage uudnyttet kapacitet i brug kan blive udskudt.

Efter Mobility Denmarks vurdering er der fortsat behov for større klarhed om, hvornår og på hvilket grundlag en sådan disponering kan ske. Der er tale om et indgribende regelsæt, som kan få væsentlig betydning for virksomhedernes mulighed for at planlægge og finansiere investeringer.

Det gælder særligt for ladeoperatører, hvor kapacitet ofte udnyttes gradvist i takt med stigende efterspørgsel. Den fulde kapacitet anvendes derfor ikke nødvendigvis fra første dag, selv om den er nødvendig for projektets langsigtede økonomi og funktion.

Reglerne kan desuden skabe uhensigtsmæssige incitamenter. En virksomhed kan få tilskyndelse til at udnytte hele den tildelte kapacitet for at undgå, at kapaciteten fremstår uudnyttet. Samtidig kan netvenlig adfærd risikere at blive stillet dårligere, hvis brug af fleksibilitet eller ændret drift anses som en ændret belastningsprofil og dermed udløser fornyet prioritering.

Mobility Denmark har forståelse for behovet for at forhindre omgåelse af prioriteringsordningen. Det bør imidlertid ikke føre til, at allerede tildelt kapacitet kan tilbageføres eller disponeres over uden klare, objektive og forudsigelige rammer.

Vi anbefaler derfor, at tilbagelevering af allerede tildelt kapacitet som udgangspunkt sker frivilligt. Alternativt bør der arbejdes med mere aftalebaserede modeller, eksempelvis tidsbegrænsede kapacitetsreservationer, milepælskrav, bortfaldsklausuler i nye nettilslutningsaftaler, gebyrer for reservation af uudnyttet kapacitet eller frivillig tilbagelevering mod kompensation.

Hvis bestemmelsen fastholdes, bør der fastsættes klare kriterier for, hvornår disponering over allerede tildelt kapacitet kan finde sted, hvordan vurderingen foretages, og hvilke rettigheder brugeren har i processen.

8. Afslag, klageadgang og forudsigelighed i sagsbehandlingen

Bekendtgørelsen fastsætter betingelser for, hvornår en kollektiv elforsyningsvirksomhed skal meddele afslag på en anmodning om tilslutning, og fastlægger klageadgang og tilsynskompetence hos Forsyningstilsynet. Det er positivt, at klageadgangen er udtrykkeligt reguleret.

For virksomheder, der investerer i, finansierer eller leaser køretøjer og ladeinfrastruktur, er forudsigelighed i sagsbehandlingen lige så afgørende som selve prioriteringen. En anmodning, der henstår uafklaret i længere tid, har i praksis samme virkning på en investeringsbeslutning som et afslag.

Mobility Denmark anbefaler, at afslag meddeles skriftligt og begrundet med angivelse af den anvendte kategorisering og netvenlighedsvurdering, at der fastsættes frister for de kollektive elforsyningsvirksomheders behandling af anmodninger, og at det præciseres, hvad der skal til, for at en afvist anmodning kan genfremsættes.

9. Samlet anbefaling

Mobility Denmark bakker op om, at elektrificeringen af transportsektoren prioriteres i adgang til netkapacitet. Det er afgørende for omstillingen af både personbiler, varebiler og tunge køretøjer.

Samtidig bør reglerne indrettes, så de understøtter konkrete markedsbehov, private investeringer, depotladning, V2G og netvenlige løsninger. Netkapacitet er en knap ressource, og prioriteringen bør derfor ske på et grundlag, der er teknologineutralt, transparent og forudsigeligt for de virksomheder, der skal investere i den grønne omstilling.

Endelig bør reglerne understøttes af klare frister og gennemsigtige afgørelser, så virksomhederne kan planlægge og finansiere deres investeringer på et oplyst grundlag.

Mobility Denmark bidrager gerne med data fra medlemskredsen om den forventede udvikling i bestanden af elektriske lastbiler og varebiler samt om typiske effektbehov ved depotladning, hvis det kan indgå i det videre arbejde. Vi står desuden til rådighed for et møde om bemærkningerne.

10. Supplerende bemærkning om udrulningen af AFIR-ladeparker

Afslutningsvis knytter Mobility Denmark en bemærkning, der ligger uden for bekendtgørelsens rammer, men som har direkte betydning for, hvordan den prioriterede kapacitet i kategori 1 anvendes i praksis.

Det giver anledning til bekymring, at kommende AFIR-ladeparker, som forventes etableret i 2027, placeres i områder, hvor elnettet i forvejen er under pres. Det gælder bl.a. områder som Taulov, Esbjerg og Aalborg. Hvis ladeparkerne etableres, før der er et tilstrækkeligt markedsgrundlag, kan det medføre overkapacitet, svække grundlaget for private investeringer og beslaglægge knap netkapacitet, som kunne have været anvendt til andre ladeprojekter med større aktuelt behov.

Mobility Denmark anbefaler derfor, at den nationale implementering genovervejes på baggrund af den forventede teknologiudvikling, den aktuelle markedsefterspørgsel og den tilgængelige kapacitet i elnettet. Konkret bør etableringen af de næste seks ladeparker udskydes, indtil der foreligger et opdateret beslutningsgrundlag.

Vi er opmærksomme på, at udrulningen henhører under Vejdirektoratet og Transportministeriet, og vi opfordrer til, at bemærkningen videreformidles i den sammenhæng.

MOBILITY DENMARK

Med venlig hilsen

Allan Skytte Christensen
Cheføkonom

28409844
asc@mobility.dk

Att. Søren Brandt Clausen og Mads Dreier
Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København

Høringssvar over udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet

Den 22. september 2026

Drivkraft Danmark takker for muligheden for at afgive høringssvar til høringen over udkast til seks bekendtgørelser, der udmønter lovforslag nr. L 23 om prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig tilslutning til elnettet m.v.

Høringen omfatter en ny bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet samt ændringer i fem eksisterende bekendtgørelser. Drivkraft Danmark har i dette høringssvar særligt fokus på bekendtgørelsen om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet, da denne efter vores vurdering udgør den centrale del af den nye prioriteringsmodel og har væsentlig betydning for vores medlemmers muligheder for nettilslutning og langsigtede investeringer i blandt andet elektrificering, PtX og ladeinfrastruktur.

Drivkraft Danmark anerkender behovet for at sikre en hensigtsmæssig prioritering af den tilgængelige netkapacitet i situationer med kapacitetsknaphed. Vi noterer os i den forbindelse ministeriets bemærkninger i høringsnotatet til lovforslaget[1], hvor der redegøres nærmere for hensynene bag prioriteringsmodellen og begrundelserne for dens udformning.

Høringsnotatet bidrager til at afklare flere af de spørgsmål, som Drivkraft Danmark rejste i forbindelse med lovforslaget. Det gælder blandt andet behandlingen af allerede tildelt kapacitet, afgrænsningen af prioriteringskategorierne og betydningen af netvenlighed. Vi finder det positivt, at ministeriet har uddybet disse forhold, men vurderer samtidig, at der fortsat er behov for at præcisere, hvordan reglerne skal anvendes i praksis.

Det er afgørende, at prioriteringsmodellen ikke alene sikrer en hensigtsmæssig udnyttelse af den begrænsede netkapacitet, men også giver virksomhederne klare, transparente og forudsigelige rammer for nettilslutning. Det gælder særligt

DrivkraftDanmark
Esplanaden 34A, 1. sal th.
DK-1263 Copenhagen K

T +45 3345 6510
E info@drivkraftdanmark.dk
W drivkraftdanmark.dk

[1] Høringsnotat til forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og lov om fremme af vedvarende energi (Prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig tilslutning til elnettet m.v.), 20-08-2026, j.nr. 2026-1012.

for større og langsigtede projekter, hvor usikkerhed om netadgangen kan få væsentlig betydning for finansiering, investeringsbeslutninger og realisering.

Nedenfor følger Drivkraft Danmarks overordnede og konkrete bemærkninger til bekendtgørelsen om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Vores bemærkninger til de øvrige bekendtgørelser i høringen behandles særskilt i afslutningen af høringssvaret og retter sig primært mod konsekvensrettelserne i Nettilslutningskompetence – systemansvarsbekendtgørelsen og netvirksomhedsbekendtgørelsen.

Vi deltager gerne i et møde, hvor vi kan få lejlighed til at uddybe og gennemgå vores kommentarer i detaljer.

Overordnede bemærkninger til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i elnettet

Ensartet og forudsigelig administration

Bekendtgørelsen giver de kollektive elforsyningsvirksomheder, herunder netvirksomhederne (DSO'erne) og Energinet, en central rolle i administrationen af prioriteringsmodellen. Efter § 1, stk. 2, tilrettelægger de kollektive elforsyningsvirksomheder selv behandlingen af anmodninger, samtidig med at de skal foretage en række konkrete vurderinger af blandt andet projekternes kategoriindplacering, netvenlighed og dokumentationsgrundlag.

Drivkraft Danmark anerkender, at prioriteringen nødvendigvis må tage højde for den konkrete kapacitetssituation i nettet, og at der derfor er behov for et vist skøn i vurderingen af de enkelte projekter. Det er imidlertid afgørende, at dette skøn udøves på et ensartet, objektivt og gennemsigtigt grundlag. En projektudvikler bør som udgangspunkt kunne forvente, at sammenlignelige projekter vurderes efter de samme principper, uanset hvilken kollektiv elforsyningsvirksomhed der behandler anmodningen.

Vi noterer os i den forbindelse ministeriets bemærkninger i høringsnotatet[2] om, at en yderligere opdeling af kategori 2 efter projekternes samfundsmæssige betydning eller klimaeffekt ikke vurderes at være operationelt anvendelig. Ministeriet begrunder blandt andet dette med, at sådanne vurderinger vil være vanskelige at gennemføre på en ensartet, objektiv og forudsigelig måde. Den indbyrdes prioritering inden for kategori 2 skal derfor ske på grundlag af netvenlighed.

Drivkraft Danmark har forståelse for ønsket om en administrerbar model. Den valgte tilgang indebærer imidlertid, at vurderingen af netvenlighed får afgørende betydning for, hvordan meget forskellige projekter prioriteres indbyrdes. Det stiller efter vores vurdering særligt store krav til gennemsigtigheden i de kollektive elforsyningsvirksomheders administration.

Netvenlighed kan efter bekendtgørelsen vurderes ud fra flere forskellige forhold, herunder fleksibel netadgang, belastningsprofil, geografisk placering og fleksibilitet i forbrug eller produktion. Samtidig kan vurderingen variere afhængigt af kapacitetssituationen i forskellige dele af nettet.

[2] Side 13

De ansøgende virksomheder bør derfor kunne få indsigt i, hvilke kriterier der lægges vægt på, hvordan de anvendes, og hvilke forhold der konkret kan forbedre et projekts muligheder for nettilslutning. Det er særligt vigtigt for projekter, hvor den geografiske placering er tæt knyttet til eksisterende produktionsanlæg eller anden energiinfrastruktur, og hvor projektudvikleren derfor ikke har muligheder for at tilpasse projektets placering.

Drivkraft Danmark anbefaler på den baggrund, at der fastlægges fælles og transparente rammer for de kollektive elforsyningsvirksomheders administration af prioriteringsmodellen. Det kan f.eks. ske gennem en fælles standard eller vejledning, der beskriver de centrale vurderingskriterier, dokumentationskrav og procedurer for behandling af anmodninger.

En sådan standard bør samtidig tydeliggøre, hvordan vurderingen af netvenlighed foretages, og hvordan de ansøgende virksomheder får begrundelser for de vurderinger, der har betydning for deres prioritering.

Formålet er ikke at fjerne muligheden for at tage hensyn til lokale netforhold, men at sikre, at forskelle i behandlingen af projekter kan begrundes i konkrete og dokumenterbare forhold frem for forskellig administrativ praksis. Det vil styrke projektudviklernes mulighed for at indrette deres projekter efter reglerne og skabe større tillid til prioriteringsmodellen.

Investeringssikkerhed og forudsigelighed

Større energi- og elektrificeringsprojekter udvikles typisk over en længere årrække og kræver betydelige investeringer, inden en endelig investeringsbeslutning kan træffes. Adgang til elnettet og tidspunktet for nettilslutning er ofte grundlæggende forudsætninger for projektets økonomi, finansiering og videre udvikling.

Det gælder f.eks. etablering af større ladeparker, hvor virksomhederne skal træffe beslutninger om lokation, arealer, anlæg, ladeudstyr mm. længe før selve ladestationen kan tages i brug. Hvis der samtidig er betydelig usikkerhed om, hvornår den nødvendige netkapacitet kan leveres, kan det have direkte betydning for projektets finansiering og for, om investeringen kan gennemføres.

Det er derfor afgørende, at de ansøgende virksomheder så tidligt som muligt kan opnå en rimelig grad af sikkerhed om deres muligheder for nettilslutning.

Bekendtgørelsen indebærer imidlertid, at en prioritering alene er indikativ og ikke giver projektet ret til nettilslutning. Frem til indgåelsen af en bindende nettilslutningsaftale kan den kollektive elforsyningsvirksomhed desuden ændre prioriteringen som følge af blandt andet nye anmodninger, ændrede projektoplysninger, ændret netvenlighed eller andre relevante forhold.

Et projekt kan dermed have anvendt betydelige ressourcer på udvikling og modning uden sikkerhed for, at den oprindelige prioritering fastholdes. Det kan skabe usikkerhed om, hvornår projektudvikleren har et tilstrækkeligt grundlag for at foretage yderligere investeringer.

Drivkraft Danmark finder, at der i den forbindelse kan opstå en vanskelig sammenhæng mellem projektmodenhed og sikkerhed om nettilslutning.

For at modne et projekt er det nødvendigt at opnå finansiering, indgå aftaler med leverandører og aftagere samt foretage betydelige udviklingsinvesteringer.

Derfor kan sikkerhed om nettilslutning og adgang til den nødvendige kapacitet være afgørende for, om finansiering og øvrige kommercielle aftaler overhovedet kan opnås.

For en række af de PtX-projekter, som er under forberedelse, er finansieringen afhængig af en nedbringelse af de risici, der knytter sig til at opstarte en helt ny produktion af bl.a. e-brændstoffer til transportsektoren. Eftersom adgangen til energi er helt afgørende for en opstart af PtX-produktionen, kan en stor usikkerhed omkring nettilslutning i sidste ende være afgørende for, hvorvidt projektet realiseres.

Vi noterer os ministeriets bemærkninger i høringsnotatet[3] om, at projektmodenhed ikke skal udgøre et selvstændigt prioriteringskriterium, men kan indgå som et sagligt element i tilrettelæggelsen af sagsbehandlingen, herunder ved vurderingen af, hvilke projekter der er tilstrækkeligt modne til at indgå i en puljebehandling.

Drivkraft Danmark finder det væsentligt, at denne sondring tydeliggøres i de kollektive elforsyningsvirksomheders praktiske administration. Selv om modenhed ikke er et selvstændigt prioriteringskriterium, kan vurderingen få stor betydning for, hvornår et projekt overhovedet får mulighed for at indgå i prioriteringsprocessen.

Der kan dermed opstå en situation, hvor et projekt skal dokumentere en vis modenhed for at indgå i puljebehandlingen, samtidig med at projektudvikleren har vanskeligt ved at opnå den nødvendige modenhed uden større sikkerhed om netadgangen.

Usikkerheden forstærkes af muligheden for løbende omprioritering. Et projekt, som på et givent tidspunkt vurderes at kunne opnå nettilslutning, kan risikere at få ændret sin position, hvis der efterfølgende kommer projekter med en højere prioritering eller en mere fordelagtig vurdering af netvenlighed.

I tillæg vil en uensartet sagsbehandling hos de respektive elforsyningsvirksomheder skabe betydelig usikkerhed for virksomheder med aktiviteter i flere netområder. Forskelle i praksis og fortolkninger gør det vanskeligere for virksomhederne at forudse rammevilkårene og dermed planlægge og prioritere deres investeringer. Det er derfor væsentligt, at reglerne administreres efter ensartede og gennemsigtige kriterier på tværs af netområderne.

Drivkraft Danmark anerkender, at prioriteringsmodellen nødvendigvis må kunne tage højde for ændrede forhold og nye projekter. Der bør imidlertid findes en hensigtsmæssig balance mellem denne fleksibilitet og de ansøgende virksomheders behov for investeringssikkerhed.

De ansøgende virksomheder bør have mulighed for at vurdere, hvilken sikkerhed de kan tillægge en prioritering på de forskellige stadier af tilslutningsprocessen, og under hvilke omstændigheder den kollektive elforsyningsvirksomhed kan ændre prioriteringen.

Drivkraft Danmark anbefaler derfor, at der fastlægges fælles, klare og gennemsigtige kriterier for vurderingen af projektmodenhed og for, hvornår et allerede

[3] Side 15

prioriteret projekt kan omprioriteres. Det bør samtidig tydeliggøres, hvordan den kollektive elforsyningsvirksomhed løbende orienterer projektudvikleren om ændringer i prioriteringen og begrundelsen herfor.

Dette vil give de ansøgende virksomheder et bedre grundlag for at træffe investeringsbeslutninger og mindske risikoen for, at ellers realiserbare elektrificerings- og omstillingsprojekter forsinkes eller opgives som følge af usikkerhed om nettilslutningen.

Konkrete bemærkninger til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i elnettet

Allerede tildelt kapacitet jf. § 3

Drivkraft Danmark finder det positivt, at § 3, stk. 6, fastslår, at anvendelsen af prioriteringsmodellen ikke indebærer, at netbrugeren mister retten til allerede tildelt kapacitet. Vi noterer os samtidig ministeriets præcisering i høringsnotatet[4] om, at trinvis idriftsættelse og gradvis indfasning ikke i sig selv medfører en ny prioritering, når dette allerede er forudsat i en bindende nettilslutningsaftale.

Bekendtgørelsen åbner imidlertid for, at dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet kan behandles som nye anmodninger, hvis de kræver den kollektive elforsyningsvirksomheds medvirken og indebærer en fornyet disponering af kapaciteten. Ved vurderingen kan der blandt andet lægges vægt på ændret anvendelse, kapacitetsudnyttelse eller belastningsprofil.

For raffinaderier, PtX- og elektrificeringsprojekter er det naturligt, at projekterne udvikler sig over tid. Det kan f.eks. være tilfældet, når et PtX-anlæg etableres i flere etaper, eller når eksisterende produktionsanlæg elektrificeres gradvist. Det bør derfor præciseres, hvilke ændringer der kan gennemføres inden for en eksisterende nettilslutningsaftale, og hvornår en ændring indebærer en fornyet disponering af kapaciteten. Dette gælder også ændringer, hvor det samlede aftalte effekttræk ikke øges.

Derudover rejser § 3, stk. 4, spørgsmål om, hvordan uudnyttet kapacitet skal vurderes. Bestemmelsen fastslår, at der blandt andet skal lægges vægt på den hidtidige anvendelse samt varigheden og karakteren af den manglende anvendelse. Det fremgår imidlertid ikke nærmere, hvilke tidsmæssige kriterier der skal anvendes, eller hvordan der skal tages højde for kapacitet, som kun anvendes i særlige driftssituationer.

Som eksempel er raffinaderiet i Fredericia under normal drift selvforsynende med elektricitet og typisk nettoeksportør, men er samtidig afhængigt af muligheden for at importere elektricitet fra nettet, svarende til den fulde kapacitet, ved opstart af raffinaderiet efter nedlukning, hvor raffinaderiet ikke selv producerer elektricitet. En længere periode uden import af elektricitet er således ikke udtryk for, at den tildelte kapacitet er overflødig.

Det samme gør sig gældende for ladeinfrastruktur. En lynladestation kan være dimensioneret og have fået tildelt netkapacitet til det forventede fremtidige ladebehov, selv om den fulde kapacitet ikke udnyttes fra stationens åbning.

[4] Side 10

Udnyttelsesgraden vil stige i takt med, at flere elbiler og navnlig elektriske lastbiler tager infrastrukturen i brug. Kapaciteten er derfor nødvendig for at kunne håndtere de fremtidige spidsbelastninger på stationen.

I perioden frem mod den fulde udnyttelse kan den ledige kapacitet f.eks. anvendes sammen med et stationært batteri som en del af stationens samlede effekttræk. Batteriet kan samtidig have en forretningsmæssig anvendelse, indtil ladebehovet vokser, og den tildelte kapacitet i højere grad anvendes direkte til opladning. Det ændrer ikke på, at netkapaciteten er etableret med henblik på at dække ladeinfrastrukturens forventede fremtidige behov.

Drivkraft Danmark finder det afgørende, at prioriteringsmodellen tager højde for sådanne investerings- og driftsforhold. Kapacitet, der er nødvendig for opstart, genstart eller andre særlige driftssituationer, bør ikke kunne anses for uudnyttet alene med henvisning til, at den ikke har været fuldt anvendt i en bestemt periode. En sådan tilgang vil kunne skabe betydelig usikkerhed om virksomhedernes mulighed for at opretholde og genoptage deres produktion. Eller for at foretage langsigtede investeringer og dimensionering af deres anlæg til det forventede behov.

Drivkraft Danmark opfordrer derfor Energistyrelsen til at præcisere, hvilke kriterier der skal lægges til grund ved vurderingen af uudnyttet kapacitet, herunder tidsaspektet og betydningen af kapacitetens funktion i virksomhedens drift. Det bør samtidigt sikres, at kriterierne anvendes ensartet på tværs af netvirksomhederne. I forlængelse heraf efterspørger Drivkraft Danmark en vejledning med konkrete eksempler på, hvordan bestemmelsen anvendes ved ændringer i eksisterende industri- og PtX-projekter, trinvis udbygning og kapacitet, der alene anvendes i særlige driftssituationer.

Prioriteringskategorierne jf. §§ 8-14

Drivkraft Danmark bakker overordnet op om, at samfundskritiske behov og den grønne omstilling prioriteres ved knaphed på netkapacitet. Bekendtgørelsen placerer imidlertid meget forskellige projekter i kategori 2, som fungerer som en restkategori for alle projekter, der ikke er omfattet af kategori 1, 3 eller 4.

Det betyder f.eks., at PtX, industriel elektrificering og en række større ladeprojekter som udgangspunkt skal konkurrere inden for samme kategori, selv om projekterne kan have meget forskellige funktioner, kapacitetsbehov og forudsætninger for deres etablering.

Drivkraft Danmark noterer sig ministeriets bemærkninger i høringsnotatet[5] om, at en yderligere opdeling af kategori 2 efter projekternes samfundsmæssige betydning eller klimaeffekt ikke vurderes at være operationelt anvendelig, og at den indbyrdes prioritering derfor skal ske på grundlag af netvenlighed.

Det understreger efter vores vurdering behovet for klare og gennemsigtige kriterier for vurderingen af netvenlighed. Når meget forskellige projekttyper skal prioriteres inden for samme kategori, bliver det afgørende, at virksomhederne på forhånd kan gennemskue, hvilke forhold der har betydning for deres muligheder for nettilslutning.

[5] Side 13

Det kan f.eks. være en ladepark, hvor et stationært batteri indgår som en integreret del af projektet. Batterier kan oplades på tidspunkter med lavere belastning og anvendes til at dække dele af ladeparkens spidsbelastning, når mange køretøjer lader samtidig. Dermed kan det samlede projekt have et lavere og mere fleksibelt effekttræk fra nettet, end ladeparkens installerede ladeeffekt isoleret set tilsiger.

I sådanne tilfælde bør prioriteringen tage udgangspunkt i det samlede projekts funktion og faktiske påvirkning af nettet. Et batteri, der har til formål at reducere ladeparkens spidsbelastning og forbedre udnyttelsen af nettilslutningen, bør derfor vurderes som en integreret del af ladeprojektet og ikke som et selvstændigt energilagerprojekt med en anden prioritering. Ellers risikerer prioriteringsmodellen at stille projekter dårligere, netop fordi de investerer i løsninger, der gør dem mere netvenlige.

Dette er særligt relevant for PtX- og elektrificeringsprojekter, hvor placeringen ofte er tæt knyttet til eksisterende produktionsanlæg, brintinfrastruktur eller anden energiinfrastruktur. Projekterne kan derfor ikke nødvendigvis flyttes til et andet netområde, hvor der er mere ledig kapacitet. Tilsvarende gælder det for ladningen af elbiler og -lastbiler, at de nødvendigvis må lades, der hvor transporten er efterspurgt, og ikke hvor der er ledig kapacitet.

Drivkraft Danmark finder derfor, at der bør være større gennemsigtighed om, hvordan netvenlighed vurderes inden for kategori 2, herunder hvordan der tages hensyn til projekter, hvis geografiske placering er nødvendig for deres realisering.

Samfundskritiske funktioner jf. § 10

Efter § 10 kan projekter, der er nødvendige for opretholdelsen af samfundskritiske funktioner, placeres i kategori 1. Drivkraft Danmark finder det væsentligt, at bestemmelsen også kan rumme kritisk energiinfrastruktur, herunder anlæg, der har betydning for opretholdelsen af den danske brændstofforsyning.

I den forbindelse skal det fremhæves, at operatører af olieraffinaderier udtrykkeligt er omfattet af lov om styrket beredskab i energisektoren[6] (herefter beredskabsloven). Det fremgår desuden af lovens forarbejder, at raffinaderier er blandt de aktører i olieforsyningskæden, hvor der er få substitutionsmuligheder på nationalt plan, og som derfor er kritiske for olieforsyningen.

Drivkraft Danmark finder på den baggrund, at der er behov for at tydeliggøre, hvordan identificering og kategorisering af kritiske virksomheder og anlæg efter beredskabslovgivningen indgår i vurderingen efter § 10. Det gælder f.eks., når adgang til elektricitet er nødvendig for at opretholde eller genoptage driften af et raffinaderi og dermed understøtte brændstofforsyningen.

Vi anerkender, at et raffinaderis betydning for forsyningssikkerheden ikke nødvendigvis indebærer, at ethvert nyt kapacitetsbehov hos virksomheden skal placeres i kategori 1. Det bør imidlertid fremgå tydeligere, hvordan den kollektive elforsyningsvirksomhed skal vurdere sammenhængen mellem den konkrete nettilslutning og opretholdelsen af en samfundskritisk funktion, herunder hvilken

[6] Lov nr. 258 af 6. marts 2025 om styrket beredskab i energisektoren.

betydning en myndighedsidentifikation efter beredskabslovgivningen skal tillægges.

Drivkraft Danmark anbefaler derfor, at Energistyrelsen præciserer vurderingsgrundlaget og giver konkrete eksempler på, hvornår kapacitetsbehov knyttet til kritisk energiinfrastruktur kan omfattes af kategori 1.

Ladeinfrastruktur til tung transport jf. § 10
Drivkraft Danmark finder det positivt, at offentligt tilgængelig ladeinfrastruktur til tunge elektriske køretøjer, der etableres til opfyldelse af kravene i AFI-forordningens artikel 4, placeres i kategori 1. AFI-forordningens lokationer vil sikre en vigtig basis langs transportkorridorerne og bidrage til den nødvendige geografiske minimumsdækning.

Afgrænsningen rejser imidlertid spørgsmål om ladeprojekter, der understøtter samme elektrificering af den tunge transport, men som ikke direkte etableres til opfyldelse af kravene i AFI-forordningen. Det kan f.eks. være yderligere offentlig ladeinfrastruktur, udvidelser af eksisterende ladeparker eller depotladning.

Hvis kategori 1 alene omfatter projekter, der formelt etableres til opfyldelse af AFI-forordningen, risikerer andre ladeprojekter med tilsvarende eller større betydning for den faktiske transportefterspørgsel at få en lavere prioritet.

Kommercielle ladeparker etableres typisk med udgangspunkt i kundernes behov, godsets bevægelser og de faktiske kørsels- og hviletidsmønstre. Mange af disse projekter placeres på lokaliteter, der allerede betjener den tunge transport, hvor tilkørselsforhold, lastbilparkering og chaufførfaciliteter allerede findes. Etablering eller udvidelse af ladeinfrastruktur på sådanne lokaliteter kan derfor være samfundsøkonomisk mere effektivt end etablering af helt nye ladeparker fra bunden.

Hvis disse projekter får en lavere prioritet i adgangen til elnettet, er der risiko for, at den tilgængelige netkapacitet, og ikke transportens faktiske behov, kommer til at afgøre, hvor ladeinfrastrukturen etableres. Det kan føre til en mindre effektiv udbygning og forsinke private investeringer i elektrificeringen af den tunge transport. Drivkraft Danmark anbefaler derfor, at det præciseres, hvor snævert kravet om etablering til opfyldelse af AFI-forordningen artikel 4 skal forstås. Kategori 1 bør ikke alene omfatte ladeprojekter, der formelt følger af AFI-forordningen, men også anden strategisk vigtig og offentligt tilgængelig ladeinfrastruktur til tung transport, når projektets betydning kan dokumenteres ud fra f.eks. forventet ladebehov, faktiske transportmønstre, placering i forhold til godskorridorer og logistiske knudepunkter samt eksisterende infrastruktur til tung transport.

Batterier og samplacerede projekter jf. §§ 9 og 13
Drivkraft Danmark finder det positivt, at samplacerede batterier ikke nødvendigvis placeres i kategori 3. Energistyrelsen anfører f.eks. i høringsbrevet, at et batteri samplaceret med et VE-anlæg kan være omfattet af kategori 2, når batteriet anvendes til at lagre anlæggets produktion og forskyde leveringen.

Det bør imidlertid tydeliggøres, at samme princip også gælder på forbrugssiden. Batterier indgår i stigende grad som en integreret del af ladeparker, PtX-anlæg, VE-anlæg og andre større elektrificeringsprojekter, hvor batteriet har en konkret

funktion i forhold til at reducere effekttoppe, udjævne belastningen af elnettet og muliggøre en mere fleksibel anvendelse af den tilgængelige netkapacitet.

Fremtidens større ladeinfrastruktur vil i stigende grad udvikle sig til energianlæg, hvor ladeinfrastruktur, stationære batterier, load management, intelligent styring og eventuelt lokal produktion tænkes sammen. Det er en udvikling, der både kan understøtte transportens elektrificering og en mere effektiv udnyttelse af elnettet.

Udviklingen skal ses i lyset af det tydelige effekt- og energibehov, der følger med elektrificeringen af transporten. Drivkraft Danmarks egen ladestatistik viser, at den samlede installerede ladeeffekt blandt medlemskredsen allerede overstiger 1 GW. I takt med at antallet af elbiler vokser, og særligt den tunge transport elektrificeres, vil behovet vokse yderligere. For ladeparker til lastbiler kan behovet samtidig være koncentreret på bestemte lokaliteter og bestemte tidspunkter, hvor mange køretøjer skal lade samtidig.

Her kan stationære batterier bidrage til at forskyde dele af elforbruget i tid ved at lagre strøm, når belastningen er lavere, og levere den til køretøjerne, når ladebehovet og effekttrækket er højt. Dermed kan batterier reducere effekttoppene og bidrage til en bedre udnyttelse af både nettilslutningen og den eksisterende netkapacitet.

Stationære batterier kan på nogle lokaliteter bidrage til at udnytte nettilslutningen bedre og håndtere behovet for meget høje ladeeffekter. Batterier kan imidlertid ikke erstatte behovet for rettidig adgang til tilstrækkelig netkapacitet. Fleksibilitet og batterier skal derfor ses som et supplement til den nødvendige udbygning af elnettet, ikke som en erstatning herfor.

Et batteri, der indgår i en ladepark er derfor ikke nødvendigvis et selvstændigt energilagerprojekt. Det kan være en integreret del af transportinfrastrukturen, som gør det muligt at håndtere store og tidsmæssigt koncentrerede ladebehov med et lavere og mere fleksibelt effekttræk fra nettet.

Drivkraft Danmark finder, at det samlede projekts funktion og påvirkning af nettet bør være afgørende for prioritieringen. Anvendelsen af batterier, load management og andre fleksibilitetsløsninger bør ikke medføre en lavere prioritering, når løsningerne samlet set reducerer projektets belastningen af nettet. Tværtimod bør det indgå positivt i vurderingen af projektets netvenlighed.

Det bør derfor fremgå klart af den kommende regulering, hvordan andre integrerede projekter kategoriseres og prioriteres, herunder hvordan batterier og øvrige fleksibilitetsløsninger vurderes som en del af det samlede projekt.

Netvenlighed jf. § 15

Drivkraft Danmark bakker op om, at netvenlighed indgår i prioriteringen af projekter ved kapacitetsknaphed. En prioriteringsmodel bør understøtte projekter, der gennem fleksibelt forbrug, intelligent styring og andre tekniske løsninger kan begrænse belastningen af elnettet og bidrage til en bedre udnyttelse af den tilgængelige kapacitet.

Efter § 15 kan vurderingen af netvenlighed blandt andet omfatte begrænset eller fleksibel netadgang, projektets belastningsprofil, geografiske placering og øvrige tekniske og driftsmæssige egenskaber. Vurderingen skal samtidig tage hensyn til den konkrete kapacitetssituation og kan derfor variere mellem forskellige dele af

nettet og udvikle sig over tid. Drivkraft Danmark anerkender behovet for at tage højde for disse forskelle, men finder, at bestemmelsen efterlader betydelig usikkerhed om, hvordan kriterierne anvendes og vægtes i praksis.

Det er derfor afgørende, at netvenlighed ikke udvikler sig til et lokalt kriterium, hvor hvert netselskab anvender egne metoder, dokumentationskrav og vægtninger. Der kan være lokale forskelle i kapacitetssituationen, men selve metoden til at vurdere et projekts netvenlighed bør være ensartet. Ellers risikerer sammenlignelige projekter at blive vurderet forskelligt alene afhængigt af, hvilket netselskab der behandler anmodningen. Det vil både svække forudsigeligheden for virksomhederne og gøre det vanskeligere at indrette projekterne efter de krav, der stilles.

Det er særligt relevant for større lade-, PtX- og elektrificeringsprojekter, hvor projektudvikleren kan have mulighed for at tilpasse belastningsprofilen eller tilbyde fleksibilitet, men hvor den geografiske placering ofte er bestemt af eksisterende produktionsanlæg, transportbehov eller anden energiinfrastruktur. Det bør derfor tydeliggøres, hvordan forskellige former for netvenlighed vurderes i forhold til hinanden, og hvordan der tages hensyn til projekter, som ikke realistisk kan flyttes til et andet netområde.

Drivkraft Danmark fremhævede allerede i høringssvaret til lovforslaget, at batterier, intelligent styring og andre fleksibilitetsløsninger kan bidrage til at reducere effekttoppe og udnytte eksisterende netkapacitet bedre. Det gælder f.eks. batterier, der indgår som en integreret del af en ladepark eller et andet større energiprojekt. Vurderingen bør derfor tage udgangspunkt i projektets dokumenterede samlede påvirkning af nettet, herunder det maksimale samtidige effekttræk i tilslutningspunktet og eventuel intern udligning mellem produktion, forbrug og lagring. Det bør fremgå tydeligt, hvordan sådanne løsningers dokumenterede bidrag til at reducere eller forskyde projektets effekttræk indgår i vurderingen af det samlede projekts netvenlighed.

Drivkraft Danmark ser i den forbindelse positivt på muligheden for permanent fleksibel tilslutning, som kan være et vigtigt redskab til at understøtte netvenlige projekter og gøre det lettere at tilslutte f.eks. batterier. Det er samtidig afgørende, at muligheden og vilkårene herfor er ensartede og gennemsigtige på tværs af netsselskaberne.

Bekendtgørelsen stiller krav om, at de kollektive elforsyningsvirksomheder har tilstrækkelig dokumentation for de forhold, der tillægges betydning ved prioriteringen. Det bør i den forbindelse præciseres, hvilken dokumentation projektudvikleren forventes at fremlægge, f.eks. for belastningsprofiler, styringsmuligheder og aftaler om fleksibel netadgang. Kravene til dokumentation bør så vidt muligt være ensartede på tværs af netselskaberne. Det bør også være klart, hvordan projektudvikleren kan få oplyst, hvilke tilpasninger der konkret vil kunne forbedre projektets netvenlighed.

Drivkraft Danmark anbefaler derfor, at Energistyrelsen supplerer bestemmelsen med en vejledning, der indeholder konkrete og operationelle samt fælles, landsdækkende kriterier for vurderingen af netvenlighed, herunder eksempler på, hvordan fleksibelt forbrug, permanent fleksibel tilslutningsaftale, batterier og intelligent styring vurderes og dokumenteres. Der bør være et fælles grundlag for metode, dokumentation og vægtning af kriterier, så den enkelte virksomhed ikke udvikler sin egen model for netvenlighed. Vejledningen bør samtidig tydeliggøre, hvordan de kollektive elforsyningsvirksomheder begrunder deres vurderinger

over for projektudviklerne, så disse får et reelt grundlag for at tilpasse deres projekter og forstå deres prioritering.

Puljebehandling af større projekter jf. § 16
Puljebehandlingen skal sikre, at større anmodninger om nettilslutning vurderes samlet og prioriteres på et sammenligneligt grundlag. Efter § 16 skal projekter med et ansøgt effekttræk på 3 MW eller derover, bortset fra projekter i kategori 1, behandles i puljer mindst to gange årligt. Energinet forestår puljebehandlingen på grundlag af oplysninger fra Energinet selv og netvirksomhederne, som skal samarbejde om prioriteringen.

Drivkraft Danmark noterer sig ministeriets bemærkninger i høringsnotatet[7] om, at puljebehandling skal sikre en ensartet behandling af større anmodninger, uanset om der søges tilslutning til transmissions- eller distributionsnettet. Ministeriet anerkender samtidig behovet for klare rammer for blandt andet behandlingshyppighed og den overordnede proces.

Bekendtgørelsen fastsætter imidlertid ikke nærmere tidspunkter for puljebehandlingen eller frister for, hvornår en anmodning skal være indsendt og have et tilstrækkeligt dokumentationsgrundlag for at indgå i en pulje. For større PtX-, lade- og elektrificeringsprojekter kan det have væsentlig betydning for projektets tidsplan, hvis en anmodning ikke når med i en puljebehandling og derfor må afvente den næste.

Det fremgår desuden af § 16, stk. 3, at der ved vurderingen af projektmodenhed blandt andet kan lægges vægt på, om projektet forventes at være klar til at indgå en bindende nettilslutningsaftale inden næste puljebehandling. Det bør præciseres, hvordan denne vurdering foretages, hvilke oplysninger der kræves, og hvornår projektudvikleren får besked om, hvorvidt projektet kan indgå i den pågældende pulje. Hvis et projekt ikke optages i en pulje, bør projektudvikleren samtidig modtage en konkret begrundelse og oplysning om, hvad der skal til for, at projektet kan indgå i den næste puljebehandling.

Drivkraft Danmark anbefaler derfor, at der fastlægges en fælles og forudsigelig proces for puljebehandlingen, herunder offentliggjorte behandlingstidspunkter, frister for indsendelse af oplysninger og klare kriterier for vurderingen af projektmodenhed. Det bør samtidig tydeliggøres, hvordan projektudvikleren orienteres om resultatet af puljebehandlingen og den forventede videre proces frem mod en eventuel nettilslutningsaftale.

Klageadgang og retssikkerhed jf. § 22
Adgangen til at få væsentlige vurderinger efterprøvet er afgørende for retssikkerheden i en prioriteringsmodel, hvor beslutninger undervejs kan få stor betydning for et projekts tidsplan og realisering. § 22 giver mulighed for at indbringe afslag på nettilslutning for Forsyningstilsynet, og ministeriet har i høringsnotatet præciseret, at tilsynet ved en klage over et afslag kan foretage en fuld prøvelse, herunder af den kategoriindplacering og vurdering af netvenlighed, der ligger til grund for afslaget.

Det er i afgørende, at bekendtgørelsen samtidig sikrer en klar adgang til at få efterprøvet andre vurderinger, som kan have afgørende betydning for et projekts mulighed for at opnå nettilslutning. Det gælder f.eks. kategoriindplacering,

[7] Side 30

vurdering af netvenlighed og projektmodenhed samt ændringer i et projekts foreløbige prioritering.

Ministeriet anfører i høringsnotatet[8], at kategoriindplacering og prioritering er foreløbige tilkendegivelser som led i sagsbehandlingen og derfor ikke i sig selv udgør afgørelser. En kategoriindplacering vil således kunne indgå i Forsyningstilsynets prøvelse, hvis projektet efterfølgende får afslag på nettilslutning.

Denne tilgang efterlader efter Drivkraft Danmarks vurdering et væsentligt retssikkerhedsmæssigt spørgsmål. Et projekt kan få en lavere prioritering, blive vurderet som utilstrækkeligt modent til en puljebehandling eller gentagne gange blive udskudt, uden at der nødvendigvis meddeles et endeligt afslag. Det bør navnlig afklares, hvordan en projektudvikler kan få efterprøvet grundlaget for en væsentlig eller gentagen udskydelse af nettilslutningen, når der ikke meddeles et formelt afslag. Sådanne vurderinger kan i praksis få betydelige konsekvenser for projektets finansiering, tidsplan og mulighed for overhovedet at blive realiseret.

Prioriteringsmodellen tillægger samtidig de kollektive elforsyningsvirksomheder, herunder netvirksomhederne betydelige skønsbeføjelser. Netvirksomhederne skal både vurdere de konkrete projekter og bidrage med oplysninger om kapacitetssituationen i deres egne net. Det skærper behovet for gennemsigtighed og mulighed for uafhængig efterprøvelse af de vurderinger, som får væsentlig betydning for de ansøgende virksomheder.

Drivkraft Danmark understreger derfor behovet for, at projektudviklerne gives tilstrækkelige muligheder for at reagere på en vurdering, som de mener bygger på et forkert grundlag. Det er ikke tilfredsstillende, hvis en virksomhed i praksis skal afvente et endeligt afslag, før den kan få prøvet en vurdering, der allerede har forsinket projektet væsentligt eller bragt dets realisering i fare.

Drivkraft Danmark anbefaler på den baggrund, at Energistyrelsen præciserer, hvilke muligheder projektudviklere har for at gøre indsigelse mod og få efterprøvet væsentlige vurderinger under prioriteringsprocessen, også når disse ikke fører til et formelt afslag. Det bør herunder afklares, om og hvordan Forsyningstilsynet kan behandle klager over kategoriindplacering, netvenlighed, projektmodenhed og omprioritering, samt hvilke krav der gælder til begrundelse og dokumentation.

Det er afgørende, at de kollektive elforsyningsvirksomheders udvidede beføjelser modsvares af effektive retssikkerhedsgarantier, så ansøgende virksomheder har en reel mulighed for at få centrale vurderinger efterprøvet, inden konsekvenserne for deres projekter bliver uoprettelige.

[8] Side 17

Bemærkninger til de resterende fem bekendtgørelser.

De resterende bekendtgørelser i høringen indeholder primært en række justeringer og konsekvensrettelser i forhold til de nye bestemmelser i bekendtgørelsen om prioritering af kapacitet i elnettet. Vi har nedenfor kort opsummeret vores kommentarer der hvor der ses at være sammenfald med justeringerne og konsekvensrettelserne til de øvrige bekendtgørelser.

Nettilslutningskompetence – systemansvarsbekendtgørelses[9] § 6 a og netvirksomhedsbekendtgørelsens[10] § 30 a
De foreslåede bestemmelser giver Energinet og netvirksomhederne kompetence til at træffe afgørelse om, hvorvidt anlæg skal tilsluttes som ét eller flere anlæg. Drivkraft Danmark anerkender behovet for, at nettilslutningen tilrettelægges under hensyn til en sikker og effektiv drift af det kollektive elforsyningsnet.

En afgørelse om anlægsafgrænsning kan imidlertid få væsentlig betydning for raffinaderi, PtX- og elektrificeringsprojekters tekniske indretning, økonomi og videre udvikling. Det gælder særligt, hvis afgørelsen indebærer ændringer i forudsætningerne for et eksisterende anlæg eller et projekt, der allerede har indgået en bindende nettilslutningsaftale.

Drivkraft Danmark noterer sig, at ministeriet i høringsbrevet[11] fremhæver, at kompetencen skal udøves på et sagligt og proportionalt grundlag. Der er imidlertid behov for at tydeliggøre, hvilke konkrete forhold der kan begrunde, at flere anlæg skal behandles samlet eller særskilt, og hvordan konsekvenserne for anlægsejeren indgår i vurderingen.

Vi har tidligere peget på eksemplet med en ladepark, hvor et stationært batteri anvendes til at reducere ladeparkens spidsbelastning, forskyde effekttrækket og bidrage til en bedre udnyttelse af nettilslutningen. Hvis ladeparken og batteriet behandles som ét samlet anlæg, kan den samlede funktion og netpåvirkning vurderes under ét. Hvis de derimod behandles som to separate anlæg, kan det få betydning for både projektets tekniske indretning og den måde, projektet vurderes på i forhold til nettilslutning og prioritering.

Det er derfor vigtigt, at anlægsafgrænsningen tager højde for, om batteriet har en integreret funktion i ladeparken, og at en opdeling ikke medfører, at et projekt, der samlet set reducerer belastningen af nettet, stilles ringere som følge af den valgte anlægsafgrænsning. Drivkraft Danmark anbefaler derfor, at der fastlægges klare og gennemsigtige kriterier for anvendelsen af kompetencen. Det bør samtidig præciseres, hvordan eksisterende anlæg og bindende nettilslutningsaftaler indgår i vurderingen, samt hvilke krav der gælder til begrundelse og inddragelse af de berørte anlægsejere.

Det er positivt, at afgørelser efter begge bestemmelser kan påklages til Forsyningstilsynet.

---

9 Bekendtgørelse om systemansvarlig virksomhed og anvendelse af eltransmissionsnettet m.v.
10 Bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter.
11 Side 35

Afslutning

Drivkraft Danmark takker endnu en gang for muligheden for at afgive høringssvar. Vi står naturligvis til rådighed for en videre dialog og uddyber gerne vores bemærkninger, hvis Energistyrelsen har spørgsmål eller ønsker at drøfte konkrete forhold nærmere.

Venlig hilsen

Tobias Gaml
Energikonsulent
Drivkraft Danmark

Energistyrelsen
Center for Elektrificering

elmarked@ens.dk, sbcl@ens.dk, mdsdr@ens.dk

Køretøjsbygger og Autoskade
Branchen i Danmark
Est. 1907

26. august 2026

Vedr.: J nr. 2026-7200 - Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet

Tak for muligheden for at afgive et høringssvar.

Elektrisk omstilling vil i de kommende år være en væsentlig del af de danske virksomheders arbejdsområder. Dertil skal der naturligvis bruges strøm.

I dette sammenhæng ønsker vi at kommentere 2 konkrete punkter i forslaget for bekendtgørelsens Kapitel 4, Prioriteringskategorier i "Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet".

§ 8, stk.
2) Kategori 2: Grøn omstilling og elektrificering.
3) Kategori 3: Energilageranlæg mv.

§ 12. Kategori 2 omfatter anmodninger, der ikke er omfattet af kategori 1, 3 eller 4.
§ 13. Kategori 3 omfatter anmodninger vedrørende energilageranlæg, herunder batterier og andre former for energilagring, samt energilagerkapacitet i samplacerede anlæg, der etableres ud over brugerens almindelige produktions- eller forbrugsbehov.
Stk. 2. Ved vurderingen af, om energilagerkapacitet i et samplaceret anlæg etableres ud over brugerens almindelige produktions- eller forbrugsbehov, skal den kollektive elforsyningsvirksomhed lægge vægt på brugerens aktuelle produktions- eller forbrugsbehov og den forventede udvikling heri inden for en rimelig tidshorisont.

Vedr. kategori 2
Generelt, så er mange virksomheder nødsaget til at etablere ladestandere og installere varmepumper, for at skifte fra fossile brændstoffer til strøm. I kategori 2, som vi formoder er gældende, er der ingen konkrete oplysninger om, hvad denne kategori egentligt omfatter. Vi mener, at det langt fra er nok at påpege, at det er forhold der ikke er omfattet af kategori 1, 3 eller 4.

Etablering af ladestandere i stor stil er en nødvendighed for, at fastholde medarbejdere, bibeholde fleksibiliteten og gør det muligt at lade firmabiler lokalt med billig strøm.

Mange virksomheder er tilsluttet naturgas, og en omstilling til varmepumper kræver en tilstrækkelig kapacitet for at kunne opvarme bygninger tilstrækkeligt. Dette forudsætter, at der er strøm nok til rådighed dagen rundt, for at sikre opvarmning og varmt vand i virksomheden.

Vi foreslår, at styrelsen forklarer under kategori 2 nærmere, hvad dette punkt egentligt omfatter, og om punktet omfatter netop de af os nævnte forhold.

Vedr. kategori 3
I takt med at strøm kan lagres i BESS (Battery Energy Storage Systems), så vil behovet stige hos virksomhederne, der kan anbringe containere med batterier til at lagre strøm fra egenproduktion gennem alternative energikilder så som solfangere og lokale mindre vindmøller.

Viden mangler
I begge tilfælde, kategori 2 og 3, er der behov for en langsigtet planlægning, afvejning af den økonomiske belastning og også undersøgelser ifm. gennemførelse af omstillingen til virkeligheden, da sådanne projekter omfatter mange aktører.

Vi har forsøgt at undersøge dele af infrastrukturen i Danmark vedrørende belastningsgraden af kabler og transformerstationer og de kapaciteter der er til rådighed. Det er ikke lykkes at finde brugbare data, der oplyser, om det egentligt teknisk set er muligt at etablere anlæg og i hvilket omfang (kW) man kan både levere og udtage strøm fra den bestående infrastruktur.

Det blev påpeget, at man ikke vil forny infrastrukturen i det omfang det er nødvendigt, men regulere gennem tiltag der varierer forbruget, styret af økonomiske forhold, så infrastrukturen ikke overbelastes.

En ansøgning om etablering af eldrevne systemer bør efter vores mening kun indsendes, når der er forhold, der muliggør transport af den fornødne energi.

Man bør kunne konkret forespørge, hvor vidt den lokale infrastruktur er til rådighed, for at kunne vurdere gennemførligheden af omstillingsprojekter i virksomhederne. Dette skal kunne ske, før man sender en ansøgning.

Dette vil gøre det automatisk nemmere for virksomhederne, men samtidigt også fjerne en betydelig administrativ byrde for myndigheden, der skal håndtere ansøgninger.

Det er vores opfattelse, at udfordringer med elektrificeringen af landet er store, og man vil møde mange udfordringer hen ad vejen, der skal tages stilling til.

Jo mere information virksomhederne har i forvejen om de eksisterende muligheder i infrastrukturen, jo bedre kan man vurdere ens planer og kan dermed udskyde omstilling til elektriske systemer, såfremt denne ikke kan lade sig gøre.

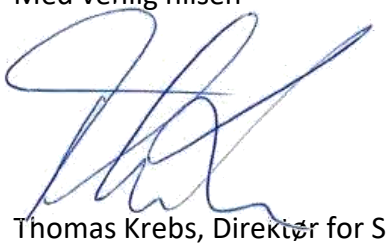
Overbelastning af infrastrukturen koster virksomhederne mange penge i tabt indtjening, fordi når en transformerstation udbryder i brand eller jordkabler kollapser, så har det omgående en stor konsekvens for mange virksomheder, der er tilsluttet netop den lokale infrastruktur.

En grundig rådgivning af virksomhederne i forhold til deres nuværende behov og også fremtidigt behov, der med sikkerhed vil stige mærkbart, uden dog at medregne etablering af nye virksomheder, vil kunne spare mange penge og besvær for alle parter.

Derfor mener vi, at bekendtgørelsen bør omfatte regler omkring disse forhold, hvad angår muligheder for at indhente nødvendig information og søge rådgivning i forbindelse med planlægning af en omstilling til strøm.

Det er vores håb om, at vores høringssvar kan bidrage til, at virksomhederne får klar besked om muligheder i fremtiden.

Med venlig hilsen

Thomas Krebs, Direktør for SKAD, Ingeniør
thomas.krebs@skad.dk, Mobil +45 2061 7523

Trekantområdets
Varmetransmissionsselskab I/S

Tonne Kjærsvej 11, 7000 Fredericia
Tlf.: +45 75940711
tvis@tvis.net

EAN: 579 8006 500 109
CVR: 13348545

TVIS
sammen om varmen

22. september 2026

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43

1577 København V

(indsendt elektronisk til elmarked@ens.dk med kopi til sbcl@ens.dk og mdsdr@ens.dk)

Journal nr. 2026-7200 – Høringssvar til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet

Energistyrelsen har den 25. august 2026 sendt til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet i høring. Idet Trekantområdets Varmetransmissionsselskab I/S (TVIS) allerede oplever udfordringer som følge af begrænsningerne i elnettets kapacitet, ønsker vi hermed at afgive høringssvar.

Høringen af bekendtgørelserne er en følge af lovforslag L23 om forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og lov om fremme af vedvarende energi, som vi fra TVIS' side også afgav høringssvar til. Eftersom lovforslag L23 på nuværende tidspunkt endnu ikke er vedtaget i Folketinget, er visse af vores kommentarer til bekendtgørelserne gentagelser fra vores høringssvar til lovforslag L23.

Til en start finder vi det fortsat prisværdigt, at politikere og embedsværk med lovforslaget og bekendtgørelserne tager fat på løsningen af et problem af stor samfundsmæssig betydning. Det er efter vores opfattelse afgørende vigtigt for den grønne omstilling, herunder for elektrificeringen af fjernvarmen i Danmark, at elnetselskaberne får mulighed for at prioritere mellem de mange ønsker om tilslutning til elnettet.

I TVIS har vi aktuelt to konkrete projekter med etablering af elkedler og varmeakkumulatorer (tanke til lagring af varme[1]) i henholdsvis Kolding og Middelfart, hvor vores anmodninger om

[1] Varmeakkumulatorer er varmeforsyningsaktiver, ikke energilageranlæg i elforsyningslovens forstand, og skal således ikke sidestilles med batterier, som hører til i kategori 3 i den politiske aftale.

tilslutning til elnettet pt. er sat på hold og har været det gennem længere tid. Begge projekter er under realisering, aftaler om arealleje er indgået, komponenter er indkøbt eller ved at blive indkøbt, og af hensyn til fjernvarmeforsyningen i Trekantområdet arbejder vi hen imod at kunne idriftsætte anlæggene inden udgangen af 2027. Tidspunktet for idriftsættelsen er drevet af risikoen for, at affaldsforbrændingsanlægget i Kolding, der er en væsentlig leverandør af grundlast til TVIS-nettet, muligvis tages ud af drift inden udgangen af 2027 som følge af de usikkerheder, der er introduceret med selskabsgørelsen af affaldsforbrændingsanlæggene og liberaliseringen af affaldssektoren. Begge projekter må derfor anses for at være geografisk stedbundne, yderst modne samt af samfundskritisk og forsyningssikkerhedsmæssig karakter.

De to projekter er desuden de første konkrete skridt i retning af implementering af den strategi om elektrificering af fjernvarmeforsyningen i Trekantområdet, som blandt andet er afstedkommet af de landspolitiske signaler omkring udfasningen af biomasse, sådan som de blandt andet fremgår af det politiske grundlag for firkløverregeringen. Heraf fremgår det blandt andet, at regeringen har en ambition om at udfase brugen af importeret biomasse så hurtigt, som det er forsvarligt. Godt og vel halvdelen af fjernvarmen i TVIS-systemet leveres i dag af det biomassefyrede Skærbækværket. Adgang til kapacitet på elnettet er således en afgørende forudsætning for, at elbaserede løsninger som kollektive varmepumper og elkedler over tid kan bidrage til at reducere afhængigheden af biomasse i TVIS-systemet.

Endelig skal det nævnes, at TVIS – sammen med fjernvarmedistributionsselskaberne i Trekantområdet – forsyner en række samfundskritiske slutbrugere såsom hospitaler og plejehjem.

Vi har derfor følgende konkrete bemærkninger til forslaget til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet, som vi håber, at Energistyrelsen kan anvende i arbejdet med at sikre opfyldelsen af hensigterne bag den politiske aftale og lovforslaget:

1. Fjernvarmen bør generelt placeres i den højeste prioriteringskategori ligesom individuel opvarmning – ellers placeres ufleksible individuelle opvarmningsløsninger højere end fleksible kollektive opvarmningsløsninger, hvilket er i direkte modstrid med ønsket om at udnytte elnettets kapacitet bedst muligt. Placeres fjernvarme ikke generelt i den højeste kategori, bør fjernvarmeprojekter, der dokumenterbart er samfundskritiske for forsyningssikkerheden i et afgrænset område, ligestilles med samfundskritiske datacentre og placeres i den højeste kategori. Fjernvarmeforsyningen til hospitaler og plejehjem i Trekantområdet er et konkret eksempel herpå. Dette vil desuden være i tråd med lov om styrket beredskab i energisektoren, der udtrykkeligt omfatter fjernvarmeselskaber.

2. I forlængelse heraf finder vi det positivt, at der lægges op til, at anmodninger i kategori 1 og 2 ikke kan afslås som følge af kapacitetsbegrænsninger.

3. Elnetselskabernes prioritering skal ifølge bekendtgørelsen ske på grundlag af objektive og saglige kriterier, herunder kriteriet om netvenlighed. Samtidig lægges der i § 15, stk. 4 op til, at denne vurdering kan variere mellem forskellige dele af elnettet og desuden kan udvikle sig over tid. I så fald bør det fremgå af bekendtgørelsen, at elnet-selskaberne til hver en tid skal offentliggøre de objektive kriterier, som måtte gælde i deres område, så det er muligt at indrettet et givent projekt efter disse kriterier. Desuden bør elnetselskaberne også pålægges at offentliggøre dokumentation for relevansen af de til enhver tid gældende objektive kriterier. Endelig bør der i bekendtgørelsen være et krav om, at netvenlige løsninger skal tilbydes projekter i kategori 1 og 2, eftersom disse projekter ifølge § 18, stk. 1 ikke kan nægtes tilslutning.

4. Det er positivt, at behandlingen af projekter i puljer også skal tage hensyn til projekternes modenhed, således at modne projekter ikke forsinkes yderligere af umodne projekter. Bekendtgørelsens § 16, stk. 1 bør dog ændres således, at behandlingen puljer skal ske mindst én gang i kvartalet, således at puljebehandlingen ikke kan være anledning til en forsinkelse, som overstiger 3 måneder. For at sikre fremdrift i elektrificeringen bør der samtidig fastsættes relativt korte tidsfrister (for eksempel tre måneder) for elnetselskabernes behandling af en pulje af projekter. I den forbindelse vil vi pege på, at bekendtgørelsen bør sikre, at sagsbehandlingen af igangværende og modne projekter som vores i Kolding og Middelfart afsluttes hurtigere, end det ellers ville have været tilfældet – eventuelt gennem overgangsordninger sådan som Europa-Kommissionens vejledning om nettilslutninger af 10. december 2025 (C(2025) 8473 final) lægger op til. Bekendtgørelsen må under ingen omstændigheder føre til, at projekter, der dokumenterbart (gennem lejeaftaler, leverandør- og entreprenørkontrakter, mv.) er i fuld gang, forsinkes mere, end elnetselskabernes pausering af sagsbehandlingen allerede har ført til.

5. Elkedler i fjernvarmeforsyningen opføres uden undtagelse sammen med varmeakkumuleringstanke og ofte med såkaldt begrænset netadgang. I sådanne tilfælde er elkedlernes hovedformål varmeforsyning, og de bør derfor indgå i kategori 2 ligesom andre elforbrugende fjernvarmeproduktionsenheder, også selvom de lejlighedsvist måtte udnytte de givne muligheder for at levere systemydelser til elnettet. Samtidig bør det præciseres, at varmeakkumuleringstanke ikke er omfattet kategori 3 som beskrevet i § 13, da sådanne også opføres som ”stand alone”-anlæg og ikke kræver tilslutning til elnettet.

6. Fra politisk side har der i de senere år været et ønske om at reducere affaldsforbrændingskapaciteten i Danmark. Affaldsforbrændingsanlæg er ofte en vigtig del af den lokale fjernvarmeforsyning; således også i Trekantområdet, hvor Energnist Kolding leverer ca. 25 % af fjernvarmen i TVIS-systemet. Derfor har staten en særlig forpligtelse til at hjælpe fjernvarmeselskaberne med at etablere alternativ elbaseret fjernvarmeproduktion i de dele af landet, hvor affaldsforbrændingsanlæg lukkes som følge af statens pres på sektoren. Bekendtgørelsen bør tage højde for denne særlige problemstilling, som rammer tilfældige fjernvarmeselskaber på tværs af landet.

De øvrige fem bekendtgørelser har vi ingen kommentarer til ud over, hvad der måtte følge som en naturlig konsekvens af kommentarerne oven for.

Afslutningsvis takker vi for muligheden for at afgive høringssvar til de seks bekendtgørelser og håber, at vores høringssvar vil finde anvendelse i det videre arbejde med bekendtgørelserne og elektrificeringen af det danske samfund.

Med venlig hilsen

Søren Berg Lorenzen
Planchef

Mobil: 29819036

E-mail: sbl@tvis.net

(Kopi sendt til Dansk Fjernvarme)

Høringssvar til udkast til bekendtgørelser om prioritering af kapacitet i elnettet m.v.

Business Region North Denmark (BRN) takker for muligheden for at afgive høringssvar til de fremsendte bekendtgørelser vedrørende prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig nettilslutning.

BRN er et erhvervspolitisk samarbejde mellem de 11 nordjyske kommuner og Region Nordjylland. Formålet er at styrke rammevilkårene for vækst, udvikling og jobskabelse i Nordjylland gennem fælles strategiske indsatser. En velfungerende og fremtidssikret energiinfrastruktur er en central forudsætning for dette arbejde.

BRN anerkender behovet for på kort sigt at prioritere den begrænsede kapacitet i elnettet og deler ambitionen om at skabe bedre rammer for elektrificering og den grønne omstilling.

BRN finder imidlertid, at den foreslåede prioriteringsmodel bør betragtes som en midlertidig overgangsløsning. Den langsigtede løsning på kapacitetsudfordringerne bør være en markant acceleration af udbygningen af transmissionsnettet og en egentlig etablering af de nødvendige elnetmotorveje i hele landet.

Derudover opfordrer BRN til, at arbejdet med Energiinfrastrukturplan 2035 igangsættes hurtigst muligt med særligt fokus på de områder, hvor kapacitetsudfordringerne er størst. I områder, hvor der reelt ikke er ledig kapacitet at prioritere, løses udfordringen ikke gennem prioritering af eksisterende ressourcer, men gennem hurtig udbygning af elnettet. Der er derfor behov for en målrettet indsats, som sikrer, at de nuværende kapacitetsbegrænsninger ikke udvikler sig til varige barrierer for særlige landsdele og for Danmarks elektrificering, erhvervsudvikling og grøn omstilling.

BRN finder samtidig, at prioriteringsmodellen bør ledsages af en solnedgangsklausul eller anden mekanisme, som sikrer løbende evaluering og udfasning af ordningen i takt med, at den nødvendige netkapacitet etableres.

Derudover finder BRN anledning til at fremhæve en række forhold ved bekendtgørelserne, som efter vores vurdering bør adresseres.

Risiko for geografisk skævvridning

BRN finder anledning til at få præciseret bestemmelsen om netvenlighed, herunder hvordan geografisk placering indgår i prioriteringen. Det er uklart, hvordan kriteriet om geografisk placering i § 15, stk. 2, nr. 2, konkret vil blive anvendt, og hvilken vægt det tillægges i den samlede vurdering.

BRN ser en risiko for, at projekter i områder med begrænset eller ingen kapacitet systematisk opnår en lavere prioritering end tilsvarende projekter i områder med større ledig kapacitet. Hvis geografisk placering i praksis er det samme som kapacitetssituationen, kan konsekvensen blive, at projekter med samme formål behandles forskelligt afhængigt af, hvor i landet de er placeret.

Det kan have den utilsigtede konsekvens, at mulighederne for elektrificering, erhvervsudvikling og grøn omstilling begrænses i de områder, hvor netkapaciteten allerede er under pres eller utilstrækkelig. Det betyder reelt, at det vil være med til at forstærke den geografiske forskel, idet investeringer og nye

aktiviteter i højere grad vil søge mod områder med ledig kapacitet, mens andre dele af landet får vanskeligere ved at tiltrække virksomheder, omstille eksisterende virksomheder og realisere udviklingsprojekter. En sådan udvikling kan svække Danmarks samlede konkurrenceevne, forsyningssikkerhed og robusthed.

BRN finder derfor, at det bør præciseres, hvordan geografisk placering indgår i vurderingen af netvenlighed, og hvordan det sikres, at prioriteringsmodellen understøtter en balanceret udvikling i hele landet.

BRN finder eksempelvis, at der bør tilstræbes en geografisk balance i behandlingen af projekter, så investeringer og udviklingsmuligheder ikke ensidigt koncentreres i områder med ledig netkapacitet. Ved prioriteringen af projekter bør der lægges vægt på projekter, som understøtter grønne styrkepositioner og værdikæder samt bidrager til energiuafhængighed, forsyningssikkerhed og styrket konkurrenceevne i hele landet.

Landstrøm til skibe bør også inkluderes i kategori 1

BRN bemærker, at § 10, stk. 1, nr. 5, giver kategori 1-prioritet til offentligt tilgængelig opladningsinfrastruktur til tunge elektriske køretøjer, der etableres til opfyldelse af kravene i artikel 4 i Forordning (EU) 2023/1804.

BRN finder det uklart, hvorfor denne type transportinfrastruktur tildeles en særskilt prioritering, mens landstrømsanlæg i havne, som ligeledes er omfattet af Forordning (EU) 2023/1804 (artikel 9) og bidrager til elektrificering af transportsektoren, reduktion af emissioner og styrkelse af forsyningssikkerheden, ikke er omfattet af en tilsvarende prioritering.

BRN opfordrer derfor til, at landstrømsinfrastruktur omfattes af bestemmelsen på lige fod med anden transportinfrastruktur, der etableres for at opfylde krav efter AFIR-forordningen, da havnene er afgørende faktorer for erhvervsudvikling og forsyningssikkerhed.

Vi opfordrer igen til, at BRN og de nordjyske distributionsselskaber fremadrettet også fremgår af høringslisten, når materiale om udbygning af elnettet sendes i høring.

Vi står naturligvis til rådighed for yderligere uddybning af ovenstående, såfremt det måtte ønskes.

Med venlig hilsen

Sekretariatschef Christine Lunde

Business Region North Denmark

Grøn fjernvarme til dig

FABRIKSPARKEN 58A
2600 GLOSTRUP
+45 43 66 03 66
WWW.VEKS.DK

Dir.: +45 43 30 26 09
E-mail: akho@veks.dk

Dato:
Sag/Dok.nr.: 11263 / D26-1146795-7.0
Ref.: akho

Høringssvar til udkast til bekendtgørelser om prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig tilslutning til elnettet m.v. - 2. runde

VEKS afgav den 9. juli 2026 høringssvar til lovforslaget om ændring af lov om elforsyning og lov om fremme af vedvarende energi (Prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig tilslutning til elnettet m.v.). I høringssvaret anførte VEKS blandt andet, at datacentre, som muliggør nyttiggørelse af overskudsvarme til kollektiv fjernvarme, bør kunne prioriteres højere end datacentre, hvor overskudsvarmen ikke udnyttes. VEKS fremhævede samtidig, at overskudsvarme fra datacentre kan bidrage væsentligt til omstillingen af varmeforsyningen, reducere forbruget af fossile brændsler og biomasse samt understøtte konkurrencedygtige varmepriser.

VEKS noterer sig, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet i høringsnotatet til lovforslaget har fastholdt, at datacentre som udgangspunkt fortsat skal behandles samlet i prioriteringsmodellen. Ministeriet har blandt andet begrundet dette med ønsket om at fastholde en enkel og administrerbar prioriteringsmodel.

VEKS finder imidlertid anledning til at gentage og uddybe denne bemærkning i forbindelse med høringen af bekendtgørelserne, hvor VEKS skrev følgende ’ *VEKS samarbejder i stigende grad med forskellige datacentre om muligheden for at udnytte den grønne overskudsvarme fra datacentrene på konkurrencedygtige vilkår. Det kan have betydning for det storkøbenhavnske varmesystem, som står over for store forandringer, hvis overskudsvarmekilderne bliver forsinket eller udebliver*.”

Særligt spørgsmålet om udnyttelse af overskudsvarme fra datacentre bør vurderes i lyset af implementeringen af EU's omarbejdede energieffektivitetsdirektiv (direktiv (EU) 2023/1791) implementeret ved bl.a. ’bekendtgørelse om udarbejdelse og godkendelse af cost-benifit-analyser for industrianlæg, servicefaciliteter og datacentre’, som tillægger udnyttelse af overskudsvarme fra datacentre en central betydning.

Datacentre med overskudsvarme bidrager til den grønne omstilling af fjernvarmen

VEKS finder fortsat, at der er væsentlig forskel på datacentre, som alene udgør et stort og vedvarende elforbrug, og datacentre, som samtidig leverer overskudsvarme til kollektive fjernvarmesystemer.

Udnyttelse af overskudsvarme fra datacentre kan bidrage til den grønne omstilling af fjernvarmesektoren. Overskudsvarmen kan fx erstatte varmeproduktion baseret på biomasse, fossile brændsler eller yderligere elforbrug til varmepumper. For det storkøbenhavnske fjernvarmesystem og andre større fjernvarmesystemer udgør overskudsvarme fra datacentre i stigende grad en vigtig brik i den fremtidige varmeforsyning.

Datacentre med integration til fjernvarmesystemet bidrager derfor ikke alene til den digitale infrastruktur, men også til energieffektivisering, sektorkobling og omstillingen af varmeforsyningen.

EED understøtter nyttiggørelse af overskudsvarme og effektiv fjernvarme

VEKS finder, at den foreslåede bekendtgørelse i højere grad bør samtænkes med de energieffektivitetshensyn, som følger af direktiv (EU) 2023/1791 om energieffektivitet (EED) og som er implementeret bl.a. i bekendtgørelse om udarbejdelse og godkendelse af cost-benifit-analyser for industrianlæg, servicefaciliteter og datacentre.

De følger af bekendtgørelsens § 6, at datacentre som udgangspunkt skal udnytte deres overskudsvarme, medmindre cost-benefit-analysen viser, at dette ikke er teknisk eller økonomisk gennemførlig.

Prioriteringen af netkapacitet bør samtænkes med denne regulering ved at sikre, at datacentre, der vil levere overskudsvarme til fjernvarme, prioriteres højere end datacentre uden tilsvarende varmeudnyttelse. Herved prioriteres projekter, der ud over deres elforbrug samtidig bidrager til en mere effektiv udnyttelse af den tilførte energi.

VEKS opfordrer til, at nyttiggørelse af overskudsvarme til kollektiv fjernvarme indgår som et positivt kriterium ved vurderingen af netvenlighed eller ved prioriteringen af datacentre inden for kategori 4, således at datacentre med udnyttelse af overskudsvarme prioriteres højere end øvrige.

VEKS finder, at en sådan tilgang vil være i overensstemmelse med både formålet bag prioriteringsmodellen og de hensyn til energieffektivitet, sektorkobling og udnyttelse af overskudsvarme, som følger af direktiv (EU) 2023/1791 og udmøntningen i dansk lov. Samtidig vil den understøtte den grønne omstilling af varmeforsyningen og en mere effektiv anvendelse af samfundets samlede energiressourcer.

VEKS står naturligvis til rådighed for en nærmere drøftelse af ovenstående bemærkninger.

Med venlig hilsen

Anders Rosenkjær Andersen

Afdelingschef Plan og projekt

VEKS

Fabriksparken 58A, 2600 Glostrup

Tlf 51 37 25 35

ASFALTINDUSTRIEN

22. september 2026
Ref.: Ai/MiU/NS

Energistyrelsen
elmarked@ens.dk
Kopi til: sbcl@ens.dk og mdsdr@ens.dk

Høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet

Asfaltindustrien fremsender hermed bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet.

Asfaltindustrien er positiv over for, at der etableres klare rammer for prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Det er samtidig vigtigt, at reglerne ikke skaber unødige barrierer for virksomheder, der ønsker at elektrificere deres eksisterende produktion eller investere i nye produktionsanlæg.

For asfaltbranchen kan den grønne omstilling blandt andet indebære et øget behov for elektricitet på eksisterende asfaltfabrikker, hvor dele af produktionen i dag er baseret på andre energikilder. Hvis en eksisterende fabrik ønsker at elektrificere dele af produktionen, kan det derfor medføre et behov for øget elkapacitet på den eksisterende lokalitet.

Det bør efter Asfaltindustriens opfattelse sikres, at virksomhedernes mulighed for at gennemføre sådanne investeringer ikke begrænses unødigt af manglende adgang til elkapacitet. Det gælder ligeledes ved etablering af nye produktionsanlæg, hvor en ny nettilslutning kan være nødvendig. Asfaltindustrien finder det derfor væsentligt, at prioriteringen af kapacitet tager højde for virksomhedernes behov for at kunne gennemføre elektrificering og anden grøn omstilling af eksisterende produktion samt etablere nye produktionsanlæg.

Asfaltindustrien står naturligvis til rådighed for en uddybning af dette høringssvar.

Med venlig hilsen

Nivi Satgunalingam
ns@asfaltindustrien.dk

Dansk PersonTransport

Dansk PersonTransport
Nørre Farimagsgade 11, 3. tv
DK-1364 København K

+45 7022 7099
info@danskpersontransport.dk
www.danskpersontransport.dk

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København K

Sendt pr. mail til elmarked@ens.dk, sbcl@ens.dk og mdsdr@ens.dk

København, 21. september 2026

Høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet

Dansk PersonTransport (DPT) takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkastet til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet.

DPT repræsenterer den professionelle persontransport i Danmark, herunder bus, taxi, flextrafik og limousinekørsel. Adgangen til tilstrækkelig netkapacitet og ladeinfrastruktur er afgørende for den fortsatte elektrificering af branchen. Det gælder ikke mindst i en situation, hvor offentlige myndigheder i stigende grad stiller krav om grøn transport i udbud og kontrakter.

DPT ser derfor positivt på, at der med bekendtgørelsen skabes en model for prioritering af den begrænsede kapacitet i elnettet. Vi mener imidlertid, at den kollektive persontransport bør prioriteres højere i den foreslåede model.

Den kollektive persontransport skal kunne gennemføre den grønne omstilling

En væsentlig del af den kollektive persontransport og den offentligt bestilte personbefordring i Danmark udføres på baggrund af kontrakter indgået med kommuner, regioner og trafikselskaber. Det gælder bl.a. rutebusser, flextrafik, patientbefordring, skolekørsel og andre transportformer, som det offentlige har ansvar for at sikre.

I disse år stilles der i stigende grad krav om elektrificering og andre grønne transportløsninger som led i internationale, nationale og lokale klimamålsætninger. Operatørernes investeringer i elektriske køretøjer, ladeanlæg og øvrig nødvendig infrastruktur sker derfor i vidt omfang som følge af politiske beslutninger og offentlige krav.

Når det offentlige vælger at elektrificere den kollektive persontransport, er det derfor afgørende, at de nødvendige rammevilkår er til stede. Manglende adgang til netkapacitet kan få den konsekvens, at operatørerne ikke kan etablere den nødvendige ladeinfrastruktur eller

gennemføre de investeringer, som kræves for at levere den bæredygtige transport, som det offentlige efterspørger.

Det er en reel udfordring for branchen. Berlingske beskrev tidligere på året, hvordan busoperatøren Nobina efter at have vundet en kontrakt om drift af omkring 100 elektriske rutebusser på Sjælland ikke kunne være sikker på at få den nødvendige nettilslutning og strømforsyning til projektet som følge af kapacitetspresset i elnettet. Konsekvensen var, at virksomheden risikerede at stå med elektriske busser, ladeanlæg og øvrige investeringer klar uden sikkerhed for, at den nødvendige strøm kunne leveres. Dermed opstod der også en risiko for, at en kontrakt, som var indgået for at understøtte den grønne omstilling af den kollektive transport, ikke kunne gennemføres som forudsat.

I den forbindelse mener DPT, at den foreslåede grænse på 3 MW for puljebehandling er for lav for større elektrificeringsprojekter inden for den kollektive persontransport. Store ladeanlæg og busdepoter kan have et kapacitetsbehov, der overstiger denne grænse betydeligt. Konsekvensen er, at projekter, som er nødvendige for at opfylde offentlige kontrakter og politisk fastsatte mål om elektrificering af transportsektoren, risikerer at blive omfattet af puljebehandling og dermed konkurrere om begrænset netkapacitet på lige fod med en række øvrige elektrificeringsprojekter.

DPT mener derfor, at nettilslutning af ladeinfrastruktur og øvrige elektrificeringsprojekter inden for kollektiv persontransport ikke alene bør betragtes som almindelige elektrificeringsprojekter. Der er tale om projekter, som er nødvendige for at gennemføre Danmarks egne klima- og transportpolitiske målsætninger.

Det er efter DPT's opfattelse ikke hensigtsmæssigt, at det offentlige stiller krav om elektrificering af den kollektive persontransport gennem kontrakter og politiske målsætninger, mens bekendtgørelsen i sin nuværende form ikke tilsvarende prioriterer den nødvendige netkapacitet til at gennemføre omstillingen.

Kollektiv persontransport understøtter samfundskritiske funktioner

Bekendtgørelsesudkastet placerer samfundskritiske funktioner i kategori 1 og fremhæver funktioner, hvor manglende adgang til elektricitet kan få væsentlige konsekvenser for liv, sundhed, sikkerhed eller centrale samfundsmæssige interesser. Som eksempler nævnes bl.a. sundhedsområdet, beredskabet, vandforsyningen og lignende funktioner.

DPT mener, at den kollektive persontransport spiller en tilsvarende vigtig rolle for samfundets funktion.

Den kollektive transport udgør en grundlæggende del af samfundets mobilitetsinfrastruktur og sikrer borgernes adgang til arbejdspladser, uddannelsesinstitutioner, sundhedsydelser og andre

centrale samfundsfunktioner. Dette gælder særligt uden for de største byområder, hvor kollektive transporttilbud ofte er en afgørende forudsætning for mobilitet.

Busdrift, flextrafik og patientbefordring understøtter desuden direkte adgangen til sundhedssektoren og andre offentlige velfærdsydelser. På samme måde spiller kollektiv transport en væsentlig rolle i samfundets evne til at opretholde sin funktion under ekstraordinære situationer.

Det blev bl.a. tydeligt under Covid-19-pandemien, hvor den kollektive transport fortsatte som en nødvendig del af samfundets grundlæggende infrastruktur, så borgere med kritiske funktioner fortsat kunne transportere sig til arbejde og uddannelse. I sagens natur blev transport direkte kategoriseret som en samfundskritisk funktion på lige fod med de elementer, som bekendtgørelsen ellers placerer i kategori 1.

Vurderingen bør derfor ikke alene tage udgangspunkt i, hvad der fysisk tilsluttes elnettet, men også i hvilken funktion tilslutningen understøtter. Et busdepot eller et ladeanlæg er nødvendigt for at kunne opretholde den samfundskritiske kollektive transport, når driften er elektrificeret.

Bekendtgørelsen anerkender allerede princippet gennem AFIR

DPT hæfter sig samtidig ved, at bekendtgørelsen placerer offentligt tilgængelig ladeinfrastruktur til tunge elektriske køretøjer, der etableres for at opfylde kravene i AFIR, i kategori 1. Det støtter DPT, men med prioriteringen af AFIR-infrastrukturen anerkender bekendtgørelsen allerede, at ladeinfrastruktur, der er nødvendig for den grønne omstilling af godstransportsektoren, kan have en særlig prioritet. DPT mener, at samme princip bør gælde for den kollektive persontransport.

Når ladeinfrastruktur etableret som følge af AFIR kan opnå den højeste prioritet, mener DPT derfor også, at ladeinfrastruktur, som er nødvendig for at gennemføre elektrificeringen af den kollektive persontransport, bør kunne opnå denne prioritet. Det gælder særligt, når elektrificeringen følger direkte af krav i offentlige kontrakter for at tilvejebringe den samfundskritiske mobilitet.

DPT's anbefaling

DPT anbefaler på den baggrund, at nettilslutninger, der er nødvendige for elektrificeringen af den kollektive persontransport, omfattes af kategori 1.

Det vil efter vores opfattelse skabe en bedre sammenhæng mellem de politiske krav om elektrificering af persontransportsektoren og de praktiske muligheder for at gennemføre omstillingen.

Hvis den kollektive persontransport ikke kan omfattes af kategori 1, mener DPT alternativt, at 3 MW-grænsen bør hæves for større elektrificeringsprojekter inden for den kollektive persontransport. Grænsen risikerer ellers at ramme større busdepoter, som er nødvendige for de politiske mål for den grønne omstilling af persontransporten, alene fordi den nødvendige ladeinfrastruktur har et betydeligt effektbehov.

Det afgørende for DPT er, at operatørerne ikke kommer i en situation, hvor de på den ene side forpligtes til at elektrificere gennem offentlige kontrakter, men på den anden side ikke kan få den nødvendige kapacitet i elnettet til at gennemføre elektrificeringen.

DPT står naturligvis til rådighed for en nærmere dialog om ovenstående og om, hvordan branchens udfordringer bedst kan imødekommes.

Med venlig hilsen

Alexander Höilund
Erhvervspolitisk seniorkonsulent
Dansk PersonTransport

Esbjerg Kommune

BUSINESS ESBJERG

Energistyrelsen

Sendt til elmarked@ens.dk
cc. sbcl@ens.dk og mdsdr@ens.dk

Dato 17. september 2026
Sagsid 2022/28073

Høringssvar vedrørende prioritering af kapacitet og nettilslutning i elforsyningsnettet

Esbjerg Kommune og Business Esbjerg takker for muligheden for at afgive høringssvar til Energistyrelsens udkast til bekendtgørelser om prioritering af kapacitet, afslag ved kapacitetsbegrænsninger og tilknyttede regler om nettilslutning.

Vi støtter formålet om at sikre en effektiv og samfundsmæssigt hensigtsmæssig udnyttelse af elnettet. Reguleringen bør beskytte samfundskritiske funktioner og den almindelige elektrificering, men samtidig sikre, at modne og realiserbare projekter ikke afvises alene på baggrund af branchetilhørsforhold eller nominelt effektbehov.

Prioriteringen bør derfor baseres på projekternes modenhed, geografiske placering, konkrete netpåvirkning, fleksibilitet og dokumenterede bidrag til energisystemet.

Geografisk placering og statslige strategier
Nyt stort elforbrug bør som udgangspunkt placeres tæt på produktionen af vedvarende energi og i områder med gode muligheder for samspil med eksisterende og kommende energiinfrastruktur. Sammen med DIN Forsyning arbejder vi med industrielle symbioser, herunder overskudsvarme fra datacentre og genanvendelse af spildevand til brintproduktion. Disse gevinster bør anerkendes i den samlede regulering. Vi understreger samtidig, at bredere samfundsgevinster ikke automatisk er det samme som netaflastning. Netvenlighed skal bygge på dokumenteret påvirkning af elnettet.

Esbjerg Kommune har med afsæt i nationale energi- og erhvervspolitiske strategier samt Energinets hidtidige anbefalinger opkøbt, planlagt og byggemodnet 400 ha erhvervsjord til blandt andet Power-to-X, datacentre og virksomheder inden for teknologier omfattet af EU's Net-Zero Industry Act. Udpegningen af Esbjerg som national industripark understreger områdets strategiske betydning.

Reglerne om kapacitetsprioritering bør spille sammen med sådanne langsigtede offentlige dispositioner. Ellers risikerer staten og

kommunerne at sende modstridende signaler til virksomheder og investorer.

Vi anbefaler derfor, at det præciseres, hvordan geografisk placering og samplacering af produktion og forbrug indgår i vurderingen af netvenlighed. Nærhed til energiproduktion bør vurderes sammen med projektets belastningsprofil og de konkrete forhold i det berørte netområde. Projekter, der dokumenterbart reducerer belastningen af nettet eller udnytter perioder med høj produktion af vedvarende energi, bør opnå en reel fordel ved prioriteringen.

Konkret netpåvirkning frem for branchetype
Vi finder det uhensigtsmæssigt, at datacentre som udgangspunkt placeres i den laveste prioriteringskategori. Datacenterprojekter kan være forskellige med hensyn til:

- projektmodenhed og realiserbarhed
- geografisk placering
- indfasning af kapacitetsbehovet
- belastningsprofil og fleksibilitet
- batterilagring og energistyring
- bidrag til vedvarende energi og udnyttelse af overskudsvarme
- betydning for digital og samfundskritisk infrastruktur.

En generel kategorisering efter branchetype kan betyde, at et dokumenteret netvenligt projekt behandles ringere end et mindre netvenligt projekt i en højere kategori.

Energistyrelsen anvender selv i Analyseforudsætninger til Energinet 2026 en modenhedsvægtning af datacenterprojekter. Samtidig forudsættes datacentrenes udnyttelse af den nettilsluttede kapacitet indfaset over ti år, og den gennemsnitlige kapacitetsudnyttelse sættes til 70 procent. Det understøtter, at den nominelle kapacitet i projektkøen ikke kan sidestilles med det forventede faktiske elforbrug.

Vi anbefaler derfor objektive og teknologineutrale kriterier, som giver mulighed for, at et projekt kan opnå en bedre prioritering gennem dokumenteret modenhed, netvenlighed og fleksibilitet.

Fleksibel netadgang som alternativ til afslag
Vi støtter fleksible tilslutningsaftaler og produkter med begrænset eller afbrydelig netadgang. Disse løsninger bør dog være et reelt og undersøgt alternativ, før et modent projekt meddeles afslag.
Før der træffes afgørelse om afslag, bør det konkret undersøges, om projektet kan:

- tilsluttes med reduceret effekt
- indfase kapacitetsbehovet i etaper
- acceptere midlertidig eller varig afbrydelighed
- tilpasse belastningsprofilen til de lokale netforhold
- anvende batterilagring eller lokal produktion
- fastholdes i køen frem mod planlagt netudbygning.

Adgangen til fleksible løsninger bør vurderes efter deres konkrete effekt på nettet. Branchekategorien bør ikke i sig selv forhindre en løsning, som gør et projekt netvenligt uden at fortrænge højere prioriterede behov.

Virksomhederne skal samtidig have gennemskuelige vilkår for begrænsninger, afbrydelser og tidshorisonten for en eventuel overgang til mere fast netadgang. Det er nødvendigt, hvis fleksible løsninger skal kunne indgå i virksomhedernes investerings- og finansieringsbeslutninger.

Begrebet **rimelig tidshorisont** bør desuden præciseres. Forventede fremtidige behov hos højere prioriterede kategorier skal være tilstrækkeligt konkrete og dokumenterede, så modne projekter ikke afvises på baggrund af usikre eller endnu ikke identificerede behov.

Sektorkobling og lokale energiløsninger
Esbjerg Kommune og Business Esbjerg arbejder sammen med DIN Forsyning og private virksomheder om industrielle symbioser, herunder anvendelse af overskudsvarme fra datacentre og genanvendelse af spildevand til brintproduktion.

Sektorkobling og bredere samfundsgevinster er ikke automatisk det samme som netvenlighed. Netvenlighed skal fortsat baseres på dokumenteret påvirkning af det konkrete elnet. Når et projekt både er netvenligt og bidrager til eksempelvis overskudsvarme, vedvarende energi, lagring eller industrielle symbioser, bør disse systembidrag imidlertid kunne indgå i den samlede vurdering.

Fleksible rammer for at skaffe strøm er afgørende for at kunne lykkes med netaflastning, og vil medvirke til at sikre, at det offentlige net kan håndtere den stigende efterspørgsel efter strøm. Derfor kan der med fordel indskrives mulighederne for at afdække disse fleksible rammer for direkte linjer, energifællesskaber, microgrids og samplacering af produktion, lagring og forbrug.

Esbjerg Kommune har sammen med Business Esbjerg, Esbjerg Havn og DIN Forsyning iværksat et arbejde, der skal undersøge mulighederne for at etablere microgrids i tilknytning til kommunens erhvervsområder. Arbejdet skal blandt andet afdække de regulatoriske rammer samt mulighederne for at kombinere lokal energiproduktion, lagring og forbrug, så behovet for kapacitet i det kollektive elnet kan reduceres. Private aktører bør inden for klare ansvars- og sikkerhedsrammer kunne bidrage til løsninger, der dokumenterbart aflaster det kollektive net.

Afslutning
Esbjerg Kommune og Business Esbjerg anbefaler samlet, at reguleringen:

- bygger på objektive og teknologineutrale kriterier
- lægger vægt på modenhed, realiserbarhed og konkret netpåvirkning
- giver geografisk placering og samplacering reel betydning
- gør fleksibel netadgang til et reelt alternativ til afslag
- sikrer gennemsigtighed og investeringssikkerhed
- understøtter proaktiv netudbygning og dokumenterede systembidrag
- kobles tæt sammen med Energinets langsigtede udviklingsplanlægning og kommunernes planlægning for strategiske erhvervsområder.

Målet bør være en regulering, der både håndterer de aktuelle kapacitetsbegrænsninger og gør det muligt at realisere netvenlige investeringer dér, hvor energien produceres, og hvor investeringerne kan skabe størst samlet værdi.

Esbjerg Kommune og Business Esbjerg bidrager gerne til det videre arbejde med udmøntningen af reglerne.

Med venlig hilsen

Peer M. Rexen
Vicedirektør

Uffe Lundgaard
Chef for erhverv & invest

J.nr. 2026-7200

SMVdanmark

Høring af udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet

SMVdanmark takker for muligheden for at afgive høringssvar til de seks bekendtgørelser, der udmønter den politiske forståelse om en akutplan for elnettet. Vi støtter ambitionen om mere proaktiv netudbygning og en prioritering af den begrænsede kapacitet, så små og mellemstore virksomheder (SMV'er) ikke klemmes af enkelte store forbrugere.

Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet

Det er positivt, at § 10, stk. 1, nr. 3, placerer mindre erhverv med et effekttræk på højst 3 MW i den højeste prioriteringskategori. Adgang til el er afgørende for SMV'ers vækst og grønne investeringer. Manglende kapacitet bremser SMV'ers elektrificering, svækker konkurrenceevnen og fastholder afhængigheden af olie og gas samt sårbarheden over for nye energikriser.

Vi mener derfor, at den høje prioritering bør omfatte SMV'er generelt, herunder også SMV'er med større effektbehov end 3 MW, særligt hvor elektrificeringen skal gennemføres på virksomhedens eksisterende produktionssted. Dette vil understøtte SMV'ers vækst og omstilling samt bidrage til den politiske forståelses ambitioner om elektrificering og et konkurrencedygtigt erhvervsliv.

Prioritering og afgørelser om nettilslutning bør bygge på klare og ensartede kriterier, så virksomheder kan forstå begrundelsen og deres muligheder ved eventuelle afslag.

Bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter

Kapacitetskortene efter § 29 i bekendtgørelsen bør give virksomheder en indledende og brugbar indikation af den lokale netkapacitet og deres tilslutningsmuligheder, før de bruger ressourcer på ansøgning og projektering. Vejledning om forventede ventetider og omkostninger bør tage højde for både nuværende og fremtidige behov, så virksomhederne kan planlægge deres investeringer på et oplyst grundlag.

Bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler

Det er positivt, at § 6 i udkastet giver mulighed for at tilbyde permanente fleksible tilslutningsaftaler til allerede tilsluttede virksomheder, så eksisterende SMV'er får mulighed for at bidrage til en bedre udnyttelse af elnettet. Vi ser stort potentiale i at styrke SMV'ers muligheder for at benytte begrænset netadgang. Det skal ske på frivilligt grundlag og understøttes af tarifmodeller, der belønner fleksibilitet med en økonomisk gevinst, som står mål med virksomhedernes omkostninger.

Samtidig skal aftalerne være enkle og gennemskuelige med lave administrative og datamæssige krav. Vores erfaring fra energiområdet er, at kompleksitet og manglende rådgivning bliver barrierer for SMV'ers omstilling. Mindre virksomheder uden egen energiekspert skal derfor kunne forstå produktet, prisen og den forventede gevinst, hvis aftalerne skal være attraktive og anvendelige i praksis.

Generel bemærkning om alternative løsninger

Som led i det videre arbejde med elnettet foreslår vi at se på alternative løsninger, som kan bidrage til at afhjælpe kapacitetsudfordringerne. Vi ser potentiale i at styrke mulighederne for egen energiproduktion kombineret med batterilagring og, hvor det er teknisk muligt, ø-drift. Disse løsninger kan under de rette tekniske og markedsmæssige betingelser bidrage til at aflaste elnettet og gøre det muligt for flere virksomheder at gennemføre grønne investeringer.

Fleksible løsninger skal supplere og ikke erstatte den nødvendige netudbygning. Vi opfordrer samtidig til, at krav og regler udformes med blik for SMV'ernes behov og omstillingsparathed, så den grønne omstilling lykkes.

HØRINGSSVAR FRA BUSINESS REGION MIDTVEST

Vedr. seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577, København V
Att. elmarked@ens.dk
Kopier sendt til Søren Brandt Clausen (sbcl@ens.dk) og Mads Dreier (mdsdr@ens.dk)

Indsendt den 22. september 2026

Journalnummer 2026-7200

Business Region MidtVest takker for muligheden for at afgive høringssvar til de seks bekendtgørelser, der udmønter L 23 om prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig tilslutning til elnettet mv.

Business Region MidtVest repræsenterer kommunerne Herning, Ikast-Brande, Holstebro, Ringkøbing-Skjern, Skive, Struer og Lemvig samt det tilhørende erhvervsliv.

Manglende kapacitet i elnettet har gennem en længere periode været en konkret udfordring for virksomheder, elektrificering og nye grønne investeringer i Midt- og Vestjylland. Vi anerkender derfor behovet for klare regler for, hvordan den knappe kapacitet prioriteres, mens elnettet udbygges. Samtidig skal reguleringen understøtte løsninger, der kan aflaste nettet her og nu.

Vi har tidligere fremhævet tre hensyn, som efter vores opfattelse bør være centrale i den nye model: Prioriteringen skal være fair, objektiv og gennemskuelig. Projekter og investeringer, der allerede er langt fremme efter de hidtidige spilleregler, skal behandles ordentligt. Og reguleringen skal gøre det lettere at bruge lokal grøn strøm og aflaste nettet gennem fleksibilitet, samplacering, direkte linjer og behind-the-meter-løsninger. Det er de samme hensyn, vi har lagt til grund for vores gennemgang af bekendtgørelserne jf. nedenstående opsummering.

Business Region MidtVest anbefaler kort fortalt

Beskyt allerede igangsatte investeringer. Projekter, der er langt fremme, skal have en fair overgang til de nye regler og mulighed for at tilpasse sig de nye kriterier.

Gør prioriteringen gennemskuelig. Virksomhederne skal kunne forstå, hvad de vurderes på, hvorfor de får deres placering, og hvordan de kan gøre deres projekt mere netvenligt.

Gør det lettere at aflaste nettet lokalt. Behind-the-meter-løsninger, samplacering, energilagring, fleksibel nettilslutning og direkte linjer skal i højere grad understøttes, når de dokumenterbart reducerer belastningen af det kollektive elnet.

Fortsæt udbygningen af elnettet. Bedre prioritering og mere fleksibilitet kan afhjælpe kapacitetsproblemerne her og nu, men må ikke blive en erstatning for den nødvendige langsigtede netudbygning.

En prioriteringsmodel, der på flere områder går i den rigtige retning

Business Region MidtVest vil indledningsvis kvittere for en række elementer i bekendtgørelsen om prioritering af kapacitet.

Det er positivt, at prioriteringskategorierne skal anvendes objektivt, og at kategori 2 specifikt betegnes **"grøn omstilling og elektrificering"**. For Midt- og Vestjylland er det væsentligt. Området rummer både en betydelig grøn energiproduktion og et stærkt produktions- og industrierhverv, hvor elektrificering er afgørende for både den grønne omstilling, virksomhedernes fremtidige konkurrenceevne og erhvervslivets fortsatte bidrag til dansk økonomi og det velfærdssamfund, som vi kender.

Vi kvitterer i særlig grad for udformningen af kriterierne for netvenlighed.

Efter § 15 kan der blandt andet lægges vægt på, om et projekt kan acceptere fleksibel eller begrænset netadgang, hvornår det belaster nettet, og hvor det er placeret. Det ligger tæt på Business Region MidtVests tidligere ønsker. Det er fornuftigt, at projekter ikke alene vurderes på den kapacitet, de efterspørger, men også på deres faktiske betydning for nettet. Projekter, der kan tilpasse forbrug eller produktion og dermed aflaste nettet, bør stå stærkere i prioriteringen.

Giv allerede igangsatte projekter en fair overgang

Den nye prioriteringsmodel gælder som udgangspunkt for alle projekter, der endnu ikke har en bindende nettilslutningsaftale. Det gælder også projekter, som har været under udvikling længe og allerede har brugt betydelige ressourcer på arealer, myndighedsbehandling og investeringer. Sådanne projekter kan derfor blive vurderet efter nye spilleregler midt i deres udviklingsforløb.

Vi har forståelse for, at en plads i køen ikke i sig selv kan give ret til netkapacitet. Men et projekt, der er tæt på realisering, bør ikke behandles på samme måde som en helt ny ansøgning, når reglerne ændres. Ellers risikerer vi at skabe usikkerhed om investeringer og forsinke de elektrificeringsprojekter, som akutpakken netop skal understøtte.

Bekendtgørelsen tager delvist højde for dette ved at lade projektmodenhed indgå i vurderingen af, om et projekt kan komme med i en puljebehandling. Det er positivt, men løser ikke overgangsspørgsmålet fuldt ud. Vi anbefaler derfor en tydelig overgangsordning for projekter, der allerede er langt fremme ved ikrafttrædelsen. De bør som minimum få mulighed for at tilpasse sig de nye krav til netvenlighed, før de risikerer at blive stillet dårligere i køen, og dokumenteret projektmodenhed og allerede foretagne investeringer bør indgå i overgangsvurderingen.

Netvenlighed er det rigtige princip – men virksomhederne skal kunne gennemskue vurderingen

Vi bakker op om netvenlighed som prioriteringsprincip. Men kriterierne skal være forudsigelige for virksomhederne. Bekendtgørelsen giver Energinet og netvirksomhederne et betydeligt skøn, og vurderingen kan variere mellem forskellige dele af nettet og ændre sig over tid.

Det kan være nødvendigt af tekniske grunde, men virksomhederne skal på forhånd kunne se, hvad de bliver vurderet på, hvilken dokumentation der kræves, og hvad de konkret kan gøre for at forbedre projektets netvenlighed. Den nuværende § 17 giver primært offentlighed om, hvor mange MW der fordeles mellem kategorierne efter en puljebehandling. Den forklarer ikke den enkelte virksomheds placering.

Vi anbefaler derfor, at Energinet og netvirksomhederne inden den første puljebehandling offentliggør et fælles og konkret vurderingsgrundlag. Den enkelte ansøger bør samtidig få en kort projektspecifik tilbagemelding, hvis projektet må vente eller bliver prioriteret lavere. Det vil gøre modellen mere gennemskuelig og give virksomhederne en reel mulighed for at tilpasse deres projekter.

Giv bedre rammer for lokale og fleksible energiløsninger

Bekendtgørelserne tager skridt i retning af en mere fleksibel udnyttelse af nettet, men efter vores vurdering går de ikke langt nok. Virksomheder bør have bedre mulighed for selv at begrænse deres belastning af det kollektive net ved at styre produktion, forbrug og lagring bag ét fælles nettilslutningspunkt - en såkaldt behind-the-meter-løsning.

For elsystemet bør det afgørende være den faktiske og dokumenterede belastning ved nettilslutningspunktet - ikke summen af den installerede produktions-, forbrugs- og lagerkapacitet bag måleren. Hvis en virksomhed eksempelvis kan bruge strøm, når den lokale VE-produktion er høj, lagre energi eller flytte sit forbrug, så spidsbelastningen reduceres, bør det tælle positivt i vurderingen.

Det er særligt relevant, fordi § 9 giver mulighed for at behandle forskellige aktiviteter bag samme tilslutningspunkt i forskellige prioriteringskategorier. Det bør ikke føre til, at et integreret projekt vurderes, som om alle dele belaster nettet fuldt ud hver for sig. Vi anbefaler derfor, at den samlede påvirkning ved nettilslutningspunktet bliver styrende, og at ændringer bag måleren, som ikke øger den tildelte kapacitet eller forværrer belastningen af nettet, som udgangspunkt ikke udløser en ny prioritering.

Energilagring kræver samtidig en mere nuanceret tilgang. Høringsmaterialet placerer som udgangspunkt selvstændige batteri- og lagerprojekter i kategori 3, mens batterier, der er integreret med et VE-anlæg og bruges til at forskyde anlæggets egen produktion, kan være omfattet af kategori 2. Vi støtter, at integreret lagring anerkendes som en del af en samlet energiløsning. Men lagerkapacitet kan også som selvstændigt projekt bidrage til at reducere spidsbelastninger og integrere mere vedvarende energi. Vi anbefaler derfor, at Energistyrelsen genovervejer, om lagerprojekter med en dokumenteret netaflastende effekt i alle tilfælde bør være henvist til kategori 3.

Direkte linjer er en del af samme dagsorden. De kan koble lokal produktion og lokalt forbrug uden unødigt at belaste det kollektive net. I den aktuelle høring ændres reglerne om direkte linjer imidlertid kun som en konsekvens af L 23, mens de grundlæggende krav - blandt andet afstandskriteriet og kravet om mindst ét nyt anlæg - videreføres. Vi gentager derfor vores opfordring til, at rammerne for direkte linjer og øvrige lokale energiløsninger forbedres i et særskilt og hurtigt spor.

Fleksibel nettilslutning kan holde projekter i gang

Vi ser positivt på fleksible tilslutningsaftaler, fordi de kan gøre det muligt at tilslutte et projekt, før der er kapacitet til fuld netadgang. Virksomheden accepterer i en periode begrænsninger eller afbrydelighed, indtil nettet er udbygget. Dermed kan en venteposition i nogle tilfælde omsættes til reel elektrificering og investering.

Muligheden bør derfor bringes i spil tidligt i dialogen mellem netvirksomheden og ansøgeren - ikke først, når andre muligheder er udtømte. Hvor det er relevant, bør fleksibel nettilslutning kunne kombineres med behind-the-meter-løsninger. Samtidig er det vigtigt, at virksomheden får klare vilkår og en realistisk forventning til, hvornår fuld netadgang kan opnås.

Prioriteringen må ikke blive en erstatning for netudbygning

Business Region MidtVest støtter ambitionen om at bruge den eksisterende netkapacitet mere intelligent. Prioritering, fleksibilitet og lokale energiløsninger kan afhjælpe problemerne her og nu.

Men de skaber ikke i sig selv mere fysisk kapacitet. Akutpakken må derfor ikke blive en permanent måde at administrere knaphed på. Den langsigtede løsning er fortsat en tilstrækkelig og rettidig udbygning af elnettet. De to spor skal gå hånd i hånd: smartere brug af nettet nu og mere kapacitet på længere sigt.

Business Region MidtVest anbefaler samlet:

1. At igangsatte og dokumenterbart modne projekter får en tydelig og fair overgang til de nye regler.
2. At vurderingen af netvenlighed gøres mere konkret og gennemskuelig, og at virksomhederne får en projektspecifik tilbagemelding.
3. At behind-the-meter-løsninger vurderes efter den faktiske belastning ved nettilslutningspunktet, og at netvenlige ændringer bag måleren ikke unødigt udløser en ny prioritering.
4. At samplacering og netaflastende energilagring belønnes, og at det genovervejes, om lagerprojekter med dokumenteret netaflastende effekt altid skal placeres i kategori 3.
5. At fleksible tilslutningsaftaler bringes i spil tidligt, og at rammerne for direkte linjer og øvrige lokale energiløsninger forbedres i et særskilt spor.
6. At udbygningen af elnettet fortsat prioriteres, så akutpakken ikke udvikler sig til permanent administration af knaphed.

Vi kvitterer samtidig for de dele af bekendtgørelserne, der går i den rigtige retning - navnlig kriterierne om fleksibilitet, belastningsprofil og geografisk placering samt muligheden for, at integreret lagring kan indgå som en del af et kategori 2-projekt.

Det er vigtige skridt. Nu er opgaven at sikre en model, der både fordeler den knappe kapacitet mere fornuftigt, giver virksomhederne større investeringssikkerhed og gør det attraktivt at udvikle løsninger, der reducerer presset på elnettet.

Med venlig hilsen

Borgmester i Ikast-Brande Kommune, Ib Lauritsen
Borgmester i Lemvig Kommune, Jens Lønberg
Borgmester i Holstebro Kommune, Kenneth Tønning
Borgmester i Skive Kommune, Alfred Brunsgaard
Borgmester i Herning Kommune, Dorte West
Borgmester i Struer Kommune, Marianne Bredal
Borgmester i Ringkøbing-Skjern Kommune, Lone Andersen

Høringssvar fra Miljøorganisationen VedvarendeEnergi til udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet, J.nr. 2026-7200

Klosterport 4 F, 1.sal
DK - 8000 Aarhus C
Tel: +45 86 76 04 44
www.ve.dk

22.september 2026
R Gunnar Boye Olesen
E gbo@ve.dk
Tel.: +45 86227000

Miljøorganisationen VedvarendeEnergi arbejder for en omstilling af Danmark til et klimaneutralt samfund med energiforsyning fra vedvarende energikilder og med prioritet af lokal energiforsyning. Hvis lokal elproduktion samordnes med elforbrug og energilagring, kan det både maksimere lokal brug af energi og reducere belastningen af elnettet, hvilket giver mulighed for at øge tilslutningen til elnettet uden udbygning eller forstærkning af elnettet. Vi opfordrer til at bekendtgørelserne ændres, så denne lokale samordning sættes i fokus.

Vi afgav den 28. juli 2026 høringssvar til udkastet til lovforslaget om prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig tilslutning til elnettet m.v. (J.nr. 2025-18079, fremsat som L 23 den 20. august 2026). Dette høringssvar bygger videre på det og skal læses i sammenhæng med det.

Som nævnt i høringssvar af 28/7-2026 tilslutter vi os, at der er behov for at prioritere adgangen til kapacitet i elnettet. Da kapaciteten ikke kan udbygges i samme takt som efterspørgslen, er en prioritering uundgåelig, og der bør være klare kriterier for prioriteringen.

Mens vi kan tilslutte os behovet prioritering er vi finder at det er et stort problem for fremtidens elforsyning at bekendtgørelserne ikke indeholder væsentlige virkemidler, der reducerer den samlede maksimalbelastning i de enkelte dele af elnettet og dermed frigør kapacitet i det eksisterende net. Blandt sådanne virkemidler er koordineret styring af forbrug, produktion og lagring på tværs af flere tilslutningspunkter indenfor et lokalt område. Denne koordinering kan organiseres af lokale energifællesskaber og andre lokale sammenslutninger af netbrugere; men de lokale fællesskaber er end ikke nævnt i bekendtgørelserne. Deres bidrag til reduktion af nettenes maksimalbelastning overses dermed. Da de fleste dele af elnettet har en meget lav gennemsnitlig belastning, er der et stort, uudnyttet potentiale for at erstatte en del af udbygningen af elnettet med bedre lokal koordinering af elproduktion, elforbrug og energilagring.

Det er efter vores vurdering et problem både i forhold til bekendtgørelsens eget formål om en hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af kapaciteten og i forhold til Danmarks forpligtelser efter EU-retten. Konsekvensen af udkastet, som det foreligger, er endvidere, at fælles batterier og V2G-anlæg i energifællesskaber efter ordlyden henføres til kategori 3 og dermed rammes af den obligatoriske afslagspligt i § 18 – også når de netto reducerer belastningen af nettet. Det kan ikke være hensigten med bekendtgørelserne.

Opsummering af vores kommentarer og forslag

Vores vigtigste kommentarer og forslag til bekendtgørelsen om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet er:

- At sammenslutninger af netbrugere – herunder VE-fællesskaber og borgerenergifællesskaber – efter anmodning skal kunne få behandlet deres anmodninger samlet på grundlag af den aggregerede belastningsprofil, og at netvenligheden vurderes på aggregeret niveau (skal indføjes, jf. §§ 9 og 15).
- At § 15, stk. 2, udvides, så aftaler om lokal balancering på tværs af flere tilslutningspunkter, f.eks. gennem et energifællesskab, herunder samplacering mellem forbrug og lokal VE-produktion samt energilagring indgår i vurderingen af netvenlighed.
- At § 13, stk. 2, præciseres, så energilagerkapacitet – herunder batterier og V2G – der anvendes til at balancere en sammenslutnings egen produktion og eget forbrug, er omfattet af kategori 2 og for små anlæg af kategori 1 og ikke kategori 3. Præciseringen skal fremgå af bekendtgørelsen selv, ikke kun af høringsbrevet.
- At det udtrykkeligt fastsættes, at dispositioner, der ikke øger den tildelte effekt i tilslutningspunktet – fx installation af batteri eller V2G bag en eksisterende tilslutning – ikke udløser fornyet prioritering efter § 3, stk. 2.
- At netvirksomhedernes estimater og reservationer efter § 11 skal omfatte estimater over den fleksibilitet og balancering ved lokal samordning af elproduktion, forbrug og lagring, som kan realiseres i netområdet. Estimaternes skal offentliggøres på netområdeniveau.
- At puljebehandlingen efter § 16 gennemføres mindst fire gange årligt, at modenhedsvurderingen tager hensyn til borgerdrevne projekters tidsprofil, og at der kan gives en betinget forhåndsindikation af kapacitet, som kan danne grundlag for finansiering.
- At kategoriindplaceringen efter § 8 skal begrundes skriftligt på ansøgerens anmodning og kunne påklages selvstændigt til Forsyningstilsynet.
- At offentliggørelsen efter § 17 gøres geografisk opdelt og suppleres med løbende opdaterede oplysninger om ledig kapacitet og om reservationer efter § 11.
- At netbrugerens ret til at vælge en midlertidig fleksibel tilslutningsaftale bevares for kategori 1 og 2 for projekter, der vurderes netvenlige, og at netvenlighed for en sammenslutning af netbrugere kan opfyldes med et certificeret effektreguleringssystem omfattende de tilsluttede netbrugere.

- At bekendtgørelsen anvender den kategori, elforsyningslovens § 73, stk. 1, allerede benytter – lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer – i stedet for kun at forudsætte én netbruger bag ét tilslutningspunkt.
- At prioriteringsmodellen indtænkes i en samlet national strategi for energifællesskaber, herunder at der etableres en engros- eller kollektiv elkundekategori i elforsyningsloven for energifællesskaber og andre lokale sammenslutninger af netbrugere og der indføres en permanent hjemmel til lokal kollektiv tarifering på tværs af spændingsniveauer.

Kommentarer til forslag til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet

1. Prioriteringsmodellen fordeler kapaciteten, men frigør ikke kapacitet

Som vi anførte i juli, er den aktuelle udnyttelse af det eksisterende elnet begrænset med få perioder med høj belastning og lange perioder med lav udnyttelse. Samtidig er der efterhånden solid dokumentation for, hvor meget en koordineret, netvenlig samlet drift af et lokalt fællesskab kan flytte. Et tysk studie finder at netvenlig drift af VE-fællesskaber giver 23-55 % lavere effektspids ved lavspændingsstationen sammenlignet med en rent økonomisk optimeret drift – og at forskellen i økonomi for fællesskabet er under 1 %.[1] Netvenligheden er altså næsten gratis at opnå – men den opstår ikke af sig selv, og den opstår ikke hos den enkelte netbruger. Fra danske forsøg ses samme billede. I et boligområde med 25 huse reducerede fem batterier à 10 kWh under intelligent, fælles styring spidslasten fra 20 kW til 5 kW, altså med 75 %; uden styring var effekten på områdets spidslast marginal. I et andet dansk case blev 84 % af den lokalt producerede solstrøm anvendt bag netstationen.[2]

Det afgørende er, at effekten i alle tilfældene kommer fra koordineringen mellem flere tilslutningspunkter – ikke fra det enkelte anlæg. I udkastet er netvenlighed derimod konsekvent formuleret som en egenskab ved det enkelte projekt bag ét tilslutningspunkt, jf. § 15, stk. 2. Den største og billigste kilde til netvenlighed er dermed usynlig for den foreslåede regulering.

Andre EU-lande er allerede nået væsentligt længere, end det der nu lægges op til i Danmark. Den nederlandske regulator ACM traf den 26. august 2024 afgørelse om, at tilslutninger på 1 MW eller derover i områder udsat for overbelastning har pligt til at tilbyde deres fleksibilitet, netop med det formål at frigøre kapacitet, så andre kan tilsluttes uden øjeblikkelig netudbygning.[3] I Frankrig forventer Enedis, at fleksible tilslutningsaftaler frigør flere hundrede MW ekstra

[1] Sudhoff, Schreck, Thiem og Niessen: Operating Renewable Energy Communities to Reduce Power Peaks in the Distribution Grid, Energies 15(15):5468 (2022), doi:10.3390/en15155468, https://www.mdpi.com/1996-1073/15/15/5468. Forfatterne konkluderer, at netvenlige VE-fællesskaber kan være en omkostningseffektiv måde at udskyde fremtidige netforstærkninger.

[2] EUDP-projektet FLEX-CEC, notat om nye muligheder for lokal kollektiv tarifering og energideling, Gate21, december 2025 (cases: Villavej og Madsbyparken), https://gate21.dk/wp-content/uploads/2025/12/Notat-Nye-muligheder-for-lokal-kollektiv-tariffering-og-energideling.pdf

[3] ACM, codebesluit verplichting aanbieden congestiemanagementdiensten, 26. august 2024 (ACM/23/186822), https://www.acm.nl/nl/publicaties/codebesluit-verplichting-aanbieden-congestiemanagementdiensten

tilslutningskapacitet inden 2027 på de første ca. hundrede HV/MV-transformere.[4] Elmarkedsdirektivets artikel 32 gør i forvejen markedsbaseret indkøb af fleksibilitet til udgangspunktet frem for netudbygning.

Vi anbefaler, at bekendtgørelsen suppleres, så den ikke alene regulerer, hvem der får adgang til den knappe kapacitet, men også anerkender og belønner de løsninger, der reducerer netbelastningen, både i eksisterende og nye eltilslutninger.

2. Sammenslutninger af netbrugere skal kunne behandles som én netbruger

Et energifællesskab har typiske en række medlemmer med hver sit tilslutningspunkt – husholdninger, erhverv, fælles varmeforsyning, ladeanlæg, solceller, vindmøller, et fælles batteri – under en fælles aftale og en fælles styring. Set i forhold til elnettet er det den samlede, styrede belastning, der er relevant. Set fra bekendtgørelsen findes energifællesskaber slet ikke; de optræder som indbyrdes ukoordinerede enkeltkunder.

Der findes allerede en dansk regulatorisk anerkendelse af kategorien. Forsyningstilsynet tog den 2. juli 2025 en branchevejledning om tarifering af lokale sammenslutninger af netbrugere til efterretning og etablerede dermed – midlertidigt til udgangen af 2027 – en særskilt kundekategori for netbrugere, der er organiseret kollektivt bag samme 10/0,4 kV-transformerstation.[5] Når kategorien findes tarifmæssigt, bør den også tages med i prioriteringsmodellen. Ellers belønnes den kollektive organisering i tariffen og straffes i kapacitetstildelingen, hvilket er samfundsøkonomisk uhensigtsmæssigt.

Kategorien findes også i Elforsyningsloven. Efter § 73, stk. 1, er prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning kun tilladt over for elkunder tilsluttet på 10 kV-spændingsniveau og opefter – *og over for lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer*. Lovgiver har altså allerede taget stilling til, at lokale sammenslutninger af netbrugere udgør en selvstændig kategori, og at kategorien netop ikke er bundet til ét spændingsniveau. Når prioriteringsbekendtgørelsen udstedes med hjemmel i samme lov, er det inkonsistent, at kategorien ikke findes i bekendtgørelsen.

Vi skal i den forbindelse understrege, at vi ikke betragter den gældende model for lokal kollektiv tarifering som en tilstrækkelig udmøntning. Specielt giver afgrænsningen til én 0,4/10 kV-transformerstation modellen uanvendelig for de fleste lokale energifællesskaber. Reelle energifællesskaber i landsbyer, og bydele er forbundet gennem flere transformerstationer, og et energifællesskabs større fælles produktionsanlæg – f.eks. en vindmølle – vil som oftest være tilsluttet sin egen 10 kV-station, så balancering af produktion og forbrug forudsætter deling via 10/15 kV-nettet. Netop den afgrænsning bør ikke gentages i prioriteringsmodellen.

[4]Eurelectric, From Backlog to Breakthrough: Managing Connection Queues in Distribution Networks, april 2025, https://www.eurelectric.org/wp-content/uploads/2025/04/From-Backlog-to-Breakthrough-Managing-Connection-Queues-in-Distribution-Networks.cleaned.pdf

[5]Forsyningstilsynets tilkendegivelse af 2. juli 2025, sagsnr. 24/02400, om Green Power Denmarks branchevejledning om tarifering af lokale sammenslutninger af netbrugere, samt Forsyningstilsynets afgørelse af juli 2025 om Cerius/Radius' metode for tarifering af lokale sammenslutninger af netkunder. Vilkår: mindst to medlemmer, mindst 25 kW VE-produktion, tilknytning til samme 10/0,4 kV-transformerstation. Metodebeskrivelsen er tilgængelig på forsyningstilsynet.dk.

Nederlandene har taget skridtet med den såkaldte groepstransportovereenkomst, hvor flere tilslutninger kan dele en samlet transportkapacitet, så det enkelte medlem kan trække mere effekt uden at skulle købe større individuel kapacitet.[6]

Vi foreslår derfor en ny bestemmelse i kapitel 4, hvorefter en sammenslutning af netbrugere – herunder et VE-fællesskab efter anmodning kan få behandlet medlemmernes anmodninger samlet på grundlag af den aggregerede belastningsprofil, og hvorefter kategoriindplacering og netvenlighedsvurdering i givet fald foretages på det aggregerede niveau. Det bør være en frivillig mulighed for sammenslutningen, ikke en pligt, og det bør forudsætte, at sammenslutningen påtager sig ansvaret for at overholde den aftalte samlede belastning, f.eks. ved anvendelse af et certificeret effektreguleringssystem omfattende til tilsluttede netbrugere.

3. Netvenlighed (§ 15) bør omfatte lokal balancering, samplacering og energieffektivitet

Kriterierne i § 15, stk. 2, er relevante, men de er alle formuleret som egenskaber ved et enkeltstående projekt. Vi foreslår, at listen udvides med:

1. projektets bidrag til lokal balancering af forbrug, produktion og lagring, herunder gennem koordineret styring på tværs af flere tilslutningspunkter,
2. projektets samplacering mellem lokal produktion baseret på vedvarende energi, elforbrug og energilagring, og
3. om projektet indebærer, at den aggregerede spidsbelastning i tilslutningsområdet ikke øges, eller øges mindre end summen af de enkelte anlægs individuelle kapacitetsbehov.

Det sidste kriterium er efter vores vurdering det vigtigste, fordi det er det eneste, der måler det, modellen faktisk søger at opnå.

Efter § 15, stk. 5, kan et forhold kun tillægges betydning, hvis netvirksomheden har tilstrækkelig dokumentation for, at forholdet vil være til stede. Det er i sig selv rimeligt. Men netvirksomhederne har i dag hverken datagrundlaget eller de summariske målepunkter, der er nødvendige for at dokumentere en aggregeret balancering, og de er ikke forpligtede til at tilvejebringe dem. I praksis kan stk. 5 derfor virke som en udelukkelse af netop de projekter, hvis netvenlighed er størst.

Vi foreslår, at det fastsættes, at aggregerede og summariske målepunkter, tidstro måledata fra sammenslutningen af netbrugere samt belastning per netstation kan anvendes som dokumentation efter stk. 5, og at netvirksomhederne forpligtes til at stille de data til rådighed, som er nødvendige for at ansøgeren kan dokumentere en aggregeret belastningsprofil. Uden det kan netvenlighedskriteriet i praksis udelukke Energifællesskaber, hvor netselskabet ikke bidrager med data per netstation.

Endelig bemærker vi, at netvenlige løsninger efter § 15, stk. 6, først tilbydes anmodninger i de højere prioriterede kategorier, hvis der er drifts- eller kapacitetsmæssige begrænsninger. Bestemmelsen kan føre til, at et projekt nægtes adgang til netop det netprodukt (f.eks. energilager), der ville gøre det netvenligt, og dermed rykke det nedad i prioriteringen. Vi foreslår, at

[6]Netbeheer Nederland, groepstransportovereenkomst; kodeforslag indsendt til ACM den 24. oktober 2024, med småskalaudbud forud for endelig afgørelse, https://www.netbeheernederland.nl/artikelen/nieuws/groepstransportovereenkomst-maakt-onderling-delen-van-transportcapaciteit-mogelijk

stk. 6 ikke omfatter løsninger, som netbrugeren selv leverer og finansierer og som øger netvenligheden, f.eks. energilagre.

4. Batterier og V2G i lokal balancering hører ikke i kategori 3

Vi noterer med tilfredshed, at høringsbrevet anfører, at batterier, der er samplaceret med et VE-anlæg med henblik på at lagre anlæggets produktion, anses for etableret inden for brugerens almindelige produktionsbehov og dermed er omfattet af kategori 2. Det er en væsentlig forbedring i forhold til lovforslagets bemærkninger. Problemet er, at det ikke fremgår af bekendtgørelsen.

Efter ordlyden af § 13, stk. 2, skal netvirksomheden lægge vægt på "brugerens" aktuelle produktions- eller forbrugsbehov. "Brugeren" er i bekendtgørelsen forudsat at være én netbruger bag ét tilslutningspunkt. Et fælles batteri i et energifællesskab, der lagrer fællesskabets egen VE-produktion og reducerer fællesskabets aggregerede spidsbelastning, vil derfor efter ordlyden være etableret "ud over brugerens almindelige produktions- eller forbrugsbehov" – fordi det ikke tjener nogen enkelt brugers behov. Det henføres derfor til kategori 3.

Konsekvensen er alvorlig. Efter § 18, stk. 1, skal netvirksomheden meddele afslag på anmodninger i kategori 3 og 4, når der foreligger kapacitetsbegrænsninger, og anmodningen ikke kan imødekommes uden at fortrænge højere prioriterede behov. Et fælles batteri, der netto frigør kapacitet, kan altså blive mødt med et obligatorisk afslag. Det er efter vores vurdering utilsigtet og i direkte modstrid med bekendtgørelsens formål.

Vi bemærker for god ordens skyld, at § 18, stk. 1, i udkastet alene indeholder nr. 1 og 2, mens § 18, stk. 4, henviser til stk. 1, nr. 3. Vi går ud fra, at der mangler et led i stk. 1, eller at henvisningen skal rettes.

Hertil kommer, at § 15, stk. 3, bestemmer, at et projekt i kategori 3 eller 4 alene kan vurderes som netvenligt, hvis det kan rummes inden for den tilgængelige eller planlagte kapacitet uden at fortrænge højere prioriterede behov. Dermed er netvenlighed retligt uden betydning for lagerprojekter: opfylder projektet betingelsen, er der ingen konflikt at prioritere i det i kategori 1 eller 2 afhængigt at de anlæg, installeres sammen med.

Vi foreslår:

1. at § 13, stk. 2, præciseres, så "brugeren" også omfatter en sammenslutning af netbrugere med koordineret styring, og så energilagerkapacitet, der anvendes til at balancere sammenslutningens egen produktion og eget forbrug, er omfattet af kategori 2 og for mindre sammenslutninger under 3 MW af kategori 1,
2. at V2G-anlæg, hvor bilbatteriets kapacitet anvendes til lokal balancering, behandles på samme måde,
3. at § 15, stk. 3, ændres, så netvenlighed vurderes selvstændigt, og så en dokumenteret høj netvenlighed kan begrunde, at et projekt behandles forud for andre projekter i samme kategori eller henføres til en højere kategori.

Vi bemærker i den sammenhæng, at V2G-kapacitet ikke er en teoretisk størrelse. I et nederlandsk forsøg leverede 50 elbiler på bidirektionelle ladepunkter en samlet afladningseffekt på 300 kW og

mere end 65.000 kWh til nettet i løbet af fem måneder, og aktiveringen faldt sammen med reel og høj netbelastning i omkring 95 % af tiden.[7]

5. Dispositioner inden for allerede tildelt kapacitet må ikke udløse fornyet prioritering

> Efter § 3, stk. 2-4, omfatter prioriteringsmodellen også dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet, når dispositionen kræver netvirksomhedens medvirken og indebærer en fornyet disponering, herunder ved ændret anvendelse eller ændret belastningsprofil.

Sammenholdt med § 13 giver det et uafklaret og potentielt vidtrækkende resultat: en husholdning eller et energifællesskab, der installerer et batteri eller en bidirektionel ladestander bag en eksisterende tilslutning, kan blive behandlet som en ny anmodning – og henført til kategori 3.

Vi noterer, at § 18, stk. 2, friholder dispositioner vedrørende eksisterende nettilslutningsaftaler fra afslagspligten. Det er positivt, og det samme gælder § 3, stk. 6, om at netbrugeren ikke mister retten til allerede tildelt kapacitet. Men for tilslutninger på C-niveau og B-lav-niveau indgås der efter § 3, stk. 1, 2. pkt., ofte ingen formaliseret bindende aftale. Retsstillingen er dermed netop uklar for den kundegruppe, hvor antallet af dispositioner bliver størst, og hvor usikkerheden vil have den største afskrækkende virkning på investeringer i batterier, V2G og styret opvarmning.

Vi foreslår, at det udtrykkeligt fastsættes, at en disposition, der ikke øger den tildelte maksimale effekt i tilslutningspunktet, ikke indebærer en fornyet disponering af kapacitet efter § 3, stk. 2 – uanset om der er indgået en formaliseret nettilslutningsaftale.

6. Reservationen til kategori 1 må ikke cementere en ineffektiv netudnyttelse

Vi støtter, at der efter § 11 reserveres kapacitet til beskyttede behov. Men estimaterne skal efter § 11, stk. 3, hvile på historisk forbrugsudvikling, lokal udvikling, kendte planer og nationale fremskrivninger. Der er en reel risiko for, at reservationen dermed bliver en fremskrivning af den nuværende, ubalancerede forbrugsprofil – og at den kapacitet, der reserveres, er større end det behov, der faktisk vil foreligge, hvis fleksibiliteten i den samme kundebase udnyttes.

Det er ikke et argument for en mindre reservation. Det er et argument for, at reservationen skal beregnes på grundlag af den belastning, der kan forventes med den fleksibilitet og balancering, der realistisk kan realiseres i netområdet ved at inddrage kendte planer for energifællesskaber og anden lokal balancering på lige fod med andre kendte planer.

Vi foreslår desuden, at estimaterne og de faktiske reservationer offentliggøres på netområdeniveau. Uden det kan hverken lokale aktører planlægge efter dem eller Forsyningstilsynet føre et meningsfuldt tilsyn med, om de er sagligt begrundede, som stk. 3 kræver.

Endelig peger vi på, at reservation af kapacitet til borgerdrevne projekter er anvendt i praksis i EU. Grækenland har med lov 5037/2023 reserveret 2 GW netkapacitet til egenproduktion, energifællesskaber og SMV'er; i marts 2025 var omkring 1.865 MW heraf disponeret.[8] En reservation

[7]Utrecht Energized; evaluering fra University of Edinburgh, 2025, https://www.sps.ed.ac.uk/sites/default/files/assets/Charged%20with%20potential%20-%20Utrecht.pdf Forsøget skaleres til 300 biler i 2026.

[8]Energy Cities, Enabling Frameworks for Energy Communities: A State of Play, 2025, https://energy-cities.eu/wp-content/uploads/2025/06/Enabling-Frameworks-For-Energy-Communities_A-State-Of-Play_WEB.pdf samt The Green Tank, 2025. Grækenland er efter disse kilder det eneste EU-land med en eksplicit reservation af netkapacitet til energifællesskaber.

ville i dansk sammenhæng være et konkret og efterprøveligt udtryk for det fremmende regelsæt, som VE-direktivets artikel 22, stk. 4, forpligter medlemsstaterne til at etablere for energifællesskaber.

7. Puljebehandling og modenhedskrav er en barriere for borgerdrevne projekter

Efter § 16 skal anmodninger på 3 MW eller derover behandles i puljer mindst to gange årligt, og modenhedsvurderingen kan bl.a. lægge vægt på, om projektet forventes at kunne indgå en bindende nettilslutningsaftale inden næste puljebehandling.

For et kommercielt projekt med egenkapital og en projektudvikler bag er det hæmmende, men muligvis håndterbart. For et borgerdrevet projekt er det en blokering. Finansieringen hviler på medlemsindskud og lånefinansiering, og ingen af delene kan tilvejebringes uden en indikation af, at projektet kan tilsluttes. Projektet kan derfor ikke blive modent, før det har kapacitet, og kan ikke få kapacitet, før det er modent.

Det er ikke et særligt dansk problem. Den Europæiske Revisionsret peger i sin særberetning 10/2026 om energifællesskaber på nettilslutning og netflaskehalse som den væsentligste barriere for energifællesskaber i EU med forsinkelser på 1-3 år i de undersøgte lande.[9] Netop fordi Danmark står stærkt på antallet af fællesskaber, vil en tilslutningsproces, der er indrettet efter kommercielle projekters tidsprofil, ramme en stor og allerede etableret del af omstillingen.

Vi foreslår:

1. at puljebehandlingen gennemføres mindst fire gange årligt,
2. at modenhedsvurderingen efter § 16, stk. 3, udtrykkeligt skal tage hensyn til, at borgerdrevne, andelsbaserede og kommunalt forankrede projekter har en anden og længere beslutningsproces end kommercielle projekter,
3. at der kan gives en betinget forhåndsindikation af kapacitet, som kan danne grundlag for finansiering, uden at der herved opstår en ret til nettilslutning,
4. at perioden til en forventet bindende nettilslutningsaftale sættes til 6 måneder for kommercielle projekter og to år for Energifællesskaber i beslutningen om prioritering af kapacitet, og
5. at anmodninger fra en sammenslutning af netbrugere, der samlet ikke øger den aggregerede spidsbelastning, behandles løbende efter § 16, stk. 6, uanset det ansøgte effekttræk.

8. Gennemsigtighed, begrundelse og klageadgang

Efter § 6 er prioriteringen indikativ og kan ændres frem til indgåelsen af en bindende nettilslutningsaftale. Efter § 22 kan alene afgørelser om afslag indbringes for Forsyningstilsynet.

Kategoriindplaceringen efter § 8 er imidlertid den enkeltbeslutning, der har størst betydning for projektets muligheder, og § 8, stk. 2, stiller krav om, at den sker på objektiv og ikke-forskelsbehandlende vis. Uden en begrundelsespligt og uden selvstændig klageadgang er det krav

[9]Den Europæiske Revisionsret, særberetning 10/2026 om energifællesskaber, marts 2026, https://www.eca.europa.eu/en/publications/SR-2026-10 - beretningen bemærker samtidig, at Danmark med 81,0 % af kommuner over 10.000 indbyggere med mindst ét VE-fællesskab ligger næstbedst i EU, hvor gennemsnittet er 27,3 %.

ikke effektivt. Det samme gælder netvenlighedsvurderingen efter § 15, som i udkastet i vist omfang er skønsmæssig, og som efter § 15, stk. 4, kan variere geografisk og over tid.

Vi foreslår, at ansøgeren på anmodning har krav på en skriftlig, begrundet afgørelse om kategoriindplaceringen og om netvenlighedsvurderingen, og at denne afgørelse kan indbringes for Forsyningstilsynet på samme måde som et afslag efter § 18.

Offentliggørelsen efter § 17 er efter vores vurdering for uspecifik. Oplysninger om tildelt og ventende kapacitet pr. kategori på landsplan giver ikke en lokal aktør noget grundlag for at planlægge. Vi foreslår, at offentliggørelsen gøres geografisk opdelt på netområde- eller 60/10 kV transformerstationsniveau, at den suppleres med antallet af afslag pr. kategori, og at den samordnes med de løbende oplysninger om ledig kapacitet, som netvirksomheder og Energinet i forvejen skal offentliggøre efter elmarkedsforordningen.

Endelig bemærker vi, at netvirksomheden efter § 20, stk. 7, kan opkræve et gebyr for de oplysninger om afhjælpende foranstaltninger, som ansøgeren har krav på efter et afslag. For et borgerdrevet projekt uden udviklingsbudget kan et sådant gebyr reelt afskære adgangen til den vejledning, bestemmelsen skal sikre. Vi foreslår, at oplysninger efter § 20 er gebyrfri, i det omfang de kan gives på grundlag af generel vejledning eller allerede foreliggende materiale, jf. stk. 5.

9. Meromkostninger bør også finansiere de virkemidler, der frigør kapacitet

Efter § 21 kan netvirksomhederne indregne dokumenterede væsentlige meromkostninger, der følger af opgaverne efter bekendtgørelsen, i indtægtsrammerne. Det er rimeligt.

Desværre er der en asymmetri ved at der etableres finansiering af at administrere rationeringen, mens der ikke etableres nogen tilsvarende finansiering af at udvikle det datagrundlag, de aggregerede målepunkter og de netprodukter for kollektiv og fleksibel netadgang, som ville reducere behovet for rationering. Vi foreslår, at § 21 eller indtægtsrammereguleringen udvides, så også omkostninger til udvikling af netprodukter for aggregeret og fleksibel netadgang samt til tilvejebringelse af data til dokumentation af lokal balancering kan indregnes.

Gennemgang af punkter vedr. øvrige bekendtgørelser

10. Bemærkninger til bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler

Vi finder ændringerne i denne bekendtgørelse afgørende på lige fod med prioriteringsmodellen. For projekter i områder med knaphed er den fleksible tilslutningsaftale den reelle adgangsvej til nettet.

Med den nye § 5 ændres netbrugerens ret til at *vælge* en midlertidig fleksibel tilslutningsaftale til en pligt for netvirksomheden til at *give mulighed for*, at anmodninger *kan* imødekommes ved en sådan aftale. Vi forstår sammenhængen med den nye afslagsadgang. Men ændringen svækker netbrugerens retsstilling markant netop dér, hvor behovet er størst, og den harmonerer efter vores vurdering ikke godt med artikel 6a i direktiv (EU) 2024/1711, hvorefter de nationale regulatorer skal fastsætte en ramme, der gør det muligt for systemoperatører at tilbyde fleksible tilslutninger i områder med begrænset eller ingen kapacitet.

Vi foreslår, at netbrugerens ret til at vælge en midlertidig fleksibel tilslutningsaftale bevares for anmodninger i kategori 1 og 2 samt for anmodninger, der vurderes netvenlige – og at et afslag efter § 18 i prioriteringsbekendtgørelsen først kan meddeles, når det er vurderet, at heller ikke en fleksibel tilslutning kan rummes.

Om de øvrige bestemmelser bemærker vi:

1. § 6: Muligheden for at tilbyde en permanent fleksibel tilslutningsaftale bør ændres fra en mulighed for netvirksomheden til en pligt til at give netbrugeren adgang til at vælge den. Permanent fleksibel netadgang er et af de mest direkte virkemidler til bedre netudnyttelse, og energifællesskaber vil i mange tilfælde gerne acceptere varigt begrænset netadgang mod hurtigere tilslutning.
2. § 11: Kravet om, at netbrugeren skal installere et certificeret effektreguleringssystem, bør kunne opfyldes kollektivt, så en sammenslutning af netbrugere kan anvende ét fælles styringssystem, der sikrer overholdelse af de aftalte begrænsninger på aggregeret niveau. Et krav om individuelle systemer i hvert enkelt tilslutningspunkt vil pålægge energifællesskaber omkostninger, der ikke er forholdsmæssige, jf. VE-direktivets artikel 22, stk. 2.
3. § 12 og § 15, stk. 2: Metoderne, der skal anmeldes til Forsyningstilsynet senest den 1. januar 2027, bør udtrykkeligt omfatte aggregeret og kollektiv fleksibel netadgang, og energifællesskaber og andre sammenslutninger af netbrugere bør inddrages i metodeudviklingen.

Om det sidste punkt bemærker vi, at inddragelse ikke er en formalitet. Ved udarbejdelsen af Green Power Denmarks branchevejledning om tarifering af lokale sammenslutninger af netbrugere blev repræsentanter for Energifællesskaber ikke inddraget, selv om vejledningen har direkte og afgørende betydning for energifællesskabers rammevilkår, og selv om vi og mange andre interessenter havde været i løbende dialog med branchen om emnet siden 2022. Resultatet blev en model, der ikke passer til den måde, energifællesskaber faktisk er organiseret på. Det er den fejl, vi gerne vil undgå gentaget, når metoderne efter denne bekendtgørelse skal udvikles.

11. Ophævelsen af nettilslutningsbekendtgørelsens § 2, stk. 2

Med udkastet ophæves netvirksomhedernes og Energinets ubetingede pligt til at tilslutte et elproduktionsanlæg, der opfylder betingelserne for nettilslutning. Vi har forståelse for begrundelsen: når prioriteringsbekendtgørelsen særskilt regulerer, hvad der skal prioriteres og kan afvises, giver to parallelle regelsæt ikke mening.

Men ophævelsen flytter en ubetinget ret til et skøn, og det er værd at være opmærksom på for lokalt ejet VE-produktion. Vi foreslår, at det i den forbindelse præciseres, at samplacering af VE-produktion med lokalt forbrug og bidrag til lokal balancering indgår i netvenlighedsvurderingen, og at VE-fællesskaber og borgerenergifællesskaber ikke må mødes med procedurer eller vilkår, der stiller dem ringere end øvrige ansøgere, jf. VE-direktivets artikel 22, stk. 2 og 4, og elmarkedsdirektivets artikel 16.

12. Skønsbeføjelsen i netvirksomheds- og systemansvarsbekendtgørelserne

Vi støtter, at det præciseres, at de kollektive elforsyningsvirksomheders skøn er bundet af de forvaltningsretlige principper, og at Forsyningstilsynet er klagemyndighed. Det er en forbedring af retssikkerheden.

To forhold giver os dog anledning til bemærkninger.

For det første anfører høringsbrevet, at hensyn ud over hensynet til det kollektive net og elforsyningssikkerheden som udgangspunkt ikke vil være saglige, og nævner "anlægsejers selskabsstruktur" som eksempel på et usagligt hensyn. Formuleringen er forståelig i sit sigte, men den rammer skævt i forhold til energifællesskaber. Det er netop den organisatoriske og aftalemæssige indretning, der gør fleksibiliteten reel, forpligtende og dokumenterbar. Vi foreslår, at det præciseres, at dokumenterede styrings- og aftalemæssige forhold, der har betydning for anlæggets faktiske belastning af det kollektive net, er et sagligt hensyn – også når de udspringer af en kollektiv organisering.

For det andet tillægges de kollektive elforsyningsvirksomheder med systemansvarsbekendtgørelsens § 6a og netvirksomhedsbekendtgørelsens § 30a kompetence til ved afgørelse at fastlægge, om anlæg tilsluttes som ét eller flere anlæg. Vi forstår hensigten om at forhindre, at et samlet anlæg opdeles for at undgå krav eller omgå prioriteringstiltag. Men bestemmelsen kan ramme energifællesskaber utilsigtet: gruppe anlæg hos forskellige medlemmer kan blive anset som ét anlæg med de skærpede tekniske krav, det udløser, samtidig med at fællesskabet ikke kan opnå den modsvarende fordel af at blive behandlet som én netbruger i prioriteringsmodellen. Vi foreslår, at de to spørgsmål behandles symmetrisk: kan en sammenslutning betragtes som ét anlæg i forhold til krav, bør den også kunne betragtes som én netbruger i forhold til prioritering og netvenlighed.

Desuden vil et krav om opdeling af et samlet anlæg i flere tilslutninger være et fordyrende element, som der ikke er saglig begrundelse for. Det bør derfor kun være muligt for netselskaber at kræve at et samlet anlæg tilsluttes samlet, ikke at det skal splittes op.

Vi henviser i øvrigt til vores fælles høringssvar med Energifællesskaber VedvarendeEnergi og Termonet Danmark af 15. august 2026 til Forsyningstilsynet om Green Power Denmarks anmeldelse af nye tekniske krav for nettilslutning (J.nr. 26/02400), hvor vi udførligt beskrev behovet for gennemsigtighed og ensartethed i netvirksomhedernes praksis.

13. Behov for en samlet national strategi for energifællesskaber

Prioriteringsmodellen bliver en af de mest indgribende reguleringer af adgangen til elnettet i mange år. Den bør derfor tænkes sammen med de øvrige rammer for energifællesskaber, som i dag er fragmenterede:

1. § 16 i bekendtgørelsen om VE-fællesskaber og borgerenergifællesskaber fra 2021,
2. Lokal kollektiv tarifering, etableret i 2026, midlertidigt til udgangen af 2027, og alene inden for samme 0,4/10 kV-transformerstation,
3. Energideling efter artikel 15a i direktiv (EU) 2024/1711 skulle være gennemført i national ret den 17. juli 2026. Deling uden for samme bygning er i dansk ret fortsat henvist til det

kollektive net med fulde tariffer og afgifter, hvilket i EU-sammenligninger peges ud som en juridisk barriere.

Prioriteringsmodellen, der nu fastlægges, forholder sig ikke til nogen af de tre forhold.

Vi anbefaler derfor – som i vores høringssvar i juli :

– at der etableres en engros- eller kollektiv elkundekategori i elforsyningsloven, som kan optræde over for netvirksomheden og Energinet på vegne af en sammenslutning af netbrugere og påtage sig ansvaret for den samlede belastning; at der skabes permanent hjemmel til lokal kollektiv tarifering på tværs af spændingsniveauer;

- at energifællesskabers dokumenterede realiserede og planlagte bidrag til lokal balancering indgår i netvirksomhedernes netplanlægning.

Vi står gerne til rådighed for at bidrage i et arbejde med en samlet national strategi for Energifællesskaber. Desuden uddyber vi gerne dette høringssvar og stiller os til rådighed for en drøftelse af de foreslåede ændringer.

Kontakt: politisk koordinator Gunnar Boye Olesen, email gbo@ve.dk, tlf. 86227000

IT-Branchens høringssvar vedr. bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet

Til Energistyrelsen (elmarked@ens.dk)
Att. Søren Brandt Clausen (sbcl@ens.dk) og Mads Dreier (mdsdr@ens.dk)
Journalnummer 2026-7200

København, 22. september 2026.

IT-Branchen (ITB) takker for muligheden for at afgive høringssvar til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet.

I ITB anerkender vi behovet for at prioritere den begrænsede kapacitet i elnettet og finder det naturligt, at beskyttede behov og samfundskritiske funktioner gives høj prioritet. Vi støtter samtidig intentionen om at sikre en mere effektiv udnyttelse af den eksisterende netkapacitet.

ITB efterlyser en mere konkret vurdering af det enkelte projekt
Vi finder imidlertid den kategoriske placering af datacentre i prioriteringskategori 4 uhensigtsmæssig. Datacentre er ikke en homogen kategori, og datacenterprojekter varierer betydeligt i bl.a. funktion, geografisk placering, belastningsprofil og fleksibilitet. Alligevel får disse egenskaber kun begrænset betydning for prioriteringen på tværs af kategorier.

Vi anbefaler derfor, at der skabes større mulighed for at vurdere og prioritere det konkrete datacenterprojekt frem for primært at lægge vægt på sektortilhørsforholdet. Det er positivt, at bekendtgørelsen allerede inddrager bl.a. fleksibilitet, belastningsprofil og geografisk placering i vurderingen af netvenlighed. Disse forhold bør kunne få større betydning for den samlede prioritering. Det gælder også § 15, stk. 6, hvor højere prioriterede projekter ved kapacitetsbegræns-

IT·BRANCHEN

ninger får forrang til netvenlige løsninger, hvilket ikke bør begrænse mulighederne for at realisere kategori 4-projekter, der netop gennem fleksible vilkår kan indpasses hensigtsmæssigt i nettet.

Samtidig bør der stilles rimelige krav til, hvor konkrete og realistiske forventede højere prioriterede behov skal være, før konkrete projekter skal vige for dem. Ellers risikerer knap netkapacitet at blive holdt tilbage til behov, som måske aldrig realiseres.

Det er desuden vigtigt, at kriterier og metoder for vurderingen af netvenlighed er klare, ensartede og kendte for ansøgerne. Bekendtgørelsen træder i kraft den 12. oktober 2026, mens netselskabernes metoder først skal anmeldes den 1. januar 2027 og herefter godkendes. Der opstår dermed en overgangsperiode, hvor projekter skal kunne dokumentere deres netvenlighed, før de endelige metoder er på plads. Det bør sikres, at denne overgang ikke skaber unødig usikkerhed eller stiller ansøgere ringere som følge af manglende klarhed om dokumentationskravene.

ITB finder det positivt, at datacentre, som konkret er nødvendige for varetagelsen af en samfundskritisk funktion, kan omfattes af kategori 1. Da § 9, stk. 2 samtidig giver mulighed for at henføre forskellige dele af et projekts kapacitetsbehov til forskellige kategorier, bør der dog fastlægges klare og transparente kriterier for, hvornår et datacenter eller dele af dets kapacitets-behov kan henføres til kategori 1.

Prioriteringen handler også om Danmarks digitale kapacitet

For ITB er det afgørende, at prioriteringen ikke alene ses som et spørgsmål om rammevilkårene for datacenterbranchen. Datacentre udgør den fysiske infrastruktur bag en stadig større del af den datakraft, cloud- og AI-kapacitet, som danske virksomheder og den offentlige sektor efterspørger. Hvis den nødvendige kapacitet ikke kan etableres i Danmark, forsvinder behovet ikke. I stedet risikerer workloads og investeringer i højere grad at blive placeret i andre lande, hvilket vil øge Danmarks afhængighed af udenlandsk digital infrastruktur.

Adgangen til elnettet er derfor også et spørgsmål om Danmarks digitale udvikling og konkurrenceevne. Danmark har ambitioner om at være blandt Europas førende lande inden for digitalisering og AI, og det vil kræve adgang til mere datakraft for virksomheder, den offentlige sektor og forskningsmiljøerne.

Derfor bør bekendtgørelsen ses i tæt sammenhæng med regeringens kommende nationale datacenterstrategi. Strategien skal netop afdække Danmarks fremtidige behov for datakapacitet, herunder hvilke funktioner vi strategisk ønsker placeret i Danmark, samt samspillet mellem datacentre og energisystemet. Det vil være uhensigtsmæssigt på forhånd at indrette adgangen til elnettet på en måde, der kan begrænse etableringen af den kapacitet, strategien efterfølgende måtte konkludere, at Danmark har behov for.

Vi efterlyser ikke særbehandling af datacentre, men en transparent og fremtidssikret model, der sikrer en effektiv anvendelse af den knappe netkapacitet, samtidig med at nødvendige samfundskritiske behov fortsat beskyttes.

Danmarks elektrificering og digitale udvikling skal kunne gå hånd i hånd. Det kræver både en hurtigere udbygning af elnettet og en prioritering af den eksisterende kapacitet, der tager højde for, at adgang til datakraft og digital infrastruktur i stigende grad er en forudsætning for danske virksomheders konkurrenceevne og den fortsatte digitalisering af samfundet.

Med venlig hilsen

Troels Johansen
Chefkonsulent
IT-Branchen (ITB)

IT·BRANCHEN

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
ens@ens.dk

Høringssvaret sendt elektronisk til elmarked@ens.dk med kopi til sbcl@ens.dk og mdsdr@ens.dk m. journalnr. 2026-7200

Høring over udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet

Landbrug & Fødevarer har den 25. august 2026 modtaget høring udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Vores bemærkninger til høringsudkastet følger nedenfor.

1. Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet

Generelt
L&F's høringssvar bygger videre på vores høringssvar over lovforslag om akutpakke til elnettet af d. 28. juli 2026. Vi noterede os visse ændringer i lovforslaget på baggrund af høringen af lovforslaget, men vi ser fortsat udfordringer i de seks bekendtgørelser, der søger at udmønte lovforslagets bestemmelser.

L&F bakker helt overordnet op om indførelsen af en prioriteringsmodel i elnettet, som har til formål at sikre en bedre udnyttelse af elnettets kapacitet i lyset af den akutte situation med kapacitetsbegrænsninger. Det helt centrale for en velfungerende model må være transparente og objektive kriterier, så der skabes ensartethed på tværs af netselskaber og geografi. I forlængelse af vores høringssvar over lovforslag om akutpakke er det fortsat afgørende for L&F, at væsentlige beslutninger, som har stor betydning for virksomhedernes drift og økonomi, kan efterprøves ved Forsyningstilsynet.

Vi er bange for, at summen af de usikkerheder, der uddybes i nedenstående, efterlader nogle netkunder (uagtet deres placering i prioritetsmodellen) dårligere end udgangspunktet, hvis de ikke har en produktions- eller forbrugsprofil, der efterspørges af elforsyningsvirksomhederne. Vi er også stærkt bekymrede for, at de potentielt meget store forskelle mellem elforsyningsvirksomhedernes anvendelse af de nye prioriteringskriterier skaber store regionale forskelle med stor konkurrenceforvridning til følge. Vi vil derfor igen anmode om, at der bliver lagt en begrænsning ned over den meget vide beføjelse, elforsyningsvirksomhederne overlades i deres skøn over muligheden for at anvende allerede erhvervet uudnyttet kapacitet og ift. deres tilsyneladende uanede muligheder for at definere netvenlighed.

Kapitel 2: Prioriteringsmodellen
Det fremgår af udkast til bekendtgørelse, at prioriteringsmodellen finder anvendelse på allerede tildelt kapacitet, hvormed netkunder, der ønsker at etablere et energilageranlæg i sammenkobling med produktion og/eller forbrug bag måleren, skal genansøge om den allerede tildelte kapacitet. Dermed svækkes retsstillingen for netkunder, og rammevilkårene for elektrificering og grøn

omstilling forværres med bekendtgørelsesudkastet. L&F opfordrer derfor helt utvetydigt til, at projekter, hvor netkunden ønsker at optimere energiforbruget og evt. produktionen bag måleren med tilføjelse af energilagerkapacitet, ikke resulterer i en ny prioritering hos netselskabet og dermed en ny puljebehandling, hvor netkundens projekt risikerer at blive unødvendigt forsinket.

Energilagerkapacitet er for mange virksomheder, der ønsker at elektrificere, en afgørende komponent for opnå en fornuftig og stabiliserende investeringsøkonomi, og derfor bør der i højere grad være fleksibilitet for bag-om-måleren løsninger med batterier og anden energilagerkapacitet.

Vi kan desuden være bekymrede for, hvad der konkret ligger i bemyndigelsen til, at allerede erhvervet disponering over en kapacitet i nettet kan underlægges fornyet prioritering ved en "ændret kapacitetsudnyttelse eller belastningsprofil". Hermed er det netselskabernes prærogativ, inden for deres skøn, at vurdere, hvorvidt netkundens anmodning kræver ny behandling. Dermed risikerer netkunden, at den allerede erhvervede kapacitet ikke kan udnyttes eller først kan udnyttes efter en betydeligt forsinket proces med flere sagsbehandlingsomkostninger til følge.

Beslutningen om, at netkundens ændrede kapacitetsudnyttelse eller belastningsprofil skulle udløse en fornyet prioritering, kan efter vores læsning af bekendtgørelsen ikke påklages for Forsyningstilsynet, hvilket yderligere forringer netkundens retsstilling.

Kapitel 4: Prioriteringskategorier
L&F er kritiske for at ordlyden i §14, stk. 2, og vi er bekymrede for, at det kan blive en ladeport for at datacentre kommer forrest i køen, hvis det ikke specificeres, hvad samfundskritiske funktioner omfatter. I stk. 3 fremgår det, at samfundskritiske funktioner skal forstås som "funktioner, hvor manglende adgang til elektricitet vil kunne have væsentlige konsekvenser for liv, sundhed, sikkerhed eller centrale samfundsmæssige interesser, herunder f.eks. sundhed, forsvar, vandværker, rensningsanlæg, beredskab og lignende". Heri ligger det at rækken af potentielt samfundskritiske funktioner kan være uendelig, og at der ikke er en intern prioritering mellem de forskellige forbrug i kategori 1.

Her bør samfundskritiske funktioner i endnu højere grad basere sig på gasforsyningssikkerhedsforordningens ordlyd. L&F vil derfor opfordre til, at den kommende 'Energy security framework', som EU-Kommissionen er ved at udarbejde, i højere grad danner baggrund for bekendtgørelsens definition af samfundskritiske funktioner, så der sikres harmonisering med EU-lovgivning.

Kapitel 5: Netvenlighed
Vi noterer os, at begrebet netvenlighed er blevet yderligere specificeret i både lovforslag om akutpakke til elnettet efter høringsrunden, og anvendelsen konkretiseres nu med bekendtgørelsesudkastet.

Der efterlades dog en stor usikkerhed for netkunder, når listen af faktorer, som elforsyningsvirksomhederne kan lægge vægt på ifm. vurdering af et projekts netvenlighed, ikke er udtømmende. Der er heller ikke nogen prioritering mellem kriterierne, hvormed netkunderne i nogle geografier eller til nogle tider kan mødes af en forventning om at levere en præcis beskrivelse af projektets belastningsprofil, og ugen efter kan projektets grad af fleksibilitet vurderes mere væsentligt. Netkunderne har brug for forudsigelighed i langsigtede investeringsbeslutninger fremfor et uoverskueligt tilslutningsperspektiv. Der er reelt tale om kravsspecifikationer i elastikform, hvilket vil hæmme elektrificeringen.

L&F er bekymrede for, at produktion og/eller forbrug med et stabilt træk på nettet, som kræver en fuld netadgang, får mere end svært ved at opnå nettilslutning, med store konsekvenser for hastigheden i udbygning med vedvarende energi og elektrificering til følge.

Landbrug & Fødevarer vil gerne forbeholde sig muligheden for at vende tilbage med yderligere kommentarer, hvis vi finder behov for dette.

Med venlig hilsen

Simon Horsholt
Chefkonsulent
Klima & Energi
M +45 2785 2384
E simh@lf.dk

Elnetselskabet N1
Åben for ny energi

Energistyrelsen
1577 København V
Carsten Niebuhrs Gade 43
Sendt til: elmarked@ens.dk

Dato: 22/9 2026
Dir. tlf.: 4139 1145
E-mail: henrfi@n1.dk

Høringssvar til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet og ændringer i fem eksisterende bekendtgørelser

N1 takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkastet til den nye bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet samt ændringer i fem eksisterende bekendtgørelser. N1 bakker fortsat op om indførelsen af en prioriteringsmodel i en situation, hvor kapacitetsbegrænsninger i transmissionsnettet har bragt hele den elektriske værdikæde i en akut krise. Prioriteringsmodellen er et helt nødvendigt første skridt, som hurtigst muligt bør følges op af tiltag, der dels sikrer bedre udnyttelse af den eksisterende kapacitet, dels accelererer udbygningen af eltransmissionsnettet på en måde, som imødekommer behovene hos kunder i både transmissions- og distributionsnettet.

N1 finder det samtidig vigtigt, at puljemodellen gøres midlertidig. Modellen bør hurtigst muligt udvikles, så netselskaberne igen kan håndtere større kunder på baggrund af et klart defineret kapacitetsråderum i grænsefladen mellem transmissions- og distributionsnettet. Det vil understøtte en mere smidig, effektiv og kundevendt tilslutningsproces.

1. Generelle bemærkninger

N1 kvitterer indledningsvist for, at udkastet til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet (herefter: Bekendtgørelsen) indeholder en række hensigtsmæssige præciseringer i forhold til bemærkningerne til lovforslaget. Præciseringerne går et stykke af vejen i forhold til at sikre mere entydighed.

Vores kommentarer i det følgende har dog yderligere præciseringer som omdrejningspunkt. Vi søger disse præciseringer i definitioner, i årsag og ansvar, i anvendelsen af begreber og af proces, fordi det forhåbentlig vil give mindre bøvl i den efterfølgende administration, mere effektivitet i udmøntningen, men frem for alt vil det give omverdenen og elnettets kunder større forudsigelighed og en klarere horisont for, hvad de kan forvente af elnettet. Det kan mindske det tab manglen på kapacitet giver for samfundet og fremrykke forståelsen af det konkrete behov til den fremtidige kapacitet.

Tre af de ønskede præciseringer går på tværs af paragraffer: Det drejer sig om sammenkædning af årsag og ansvar, netvenlighedsbegrebet og dets konsekvenser samt residual-prioritetskategorien (2).

Årsag og ansvar skal følges ad, når modellen bringes i anvendelse:
Det gælder særligt **§ 16**, som fastslår, at Energinet skal fastlægge den kapacitet, der kan disponeres ved kapacitetsbegrænsninger i transmissionsnettet eller i grænsefladen mellem transmissions- og distributionsnettet. Det gælder også **§ 19** om afslag på anmodning om nettilslutning, hvor det fastslås, at den

kollektive elforsyningsvirksomhed, der træffer afgørelse, kan lægge en anden kollektiv elforsyningsvirksomheds tekniske og driftsmæssige vurdering til grund, hvis afslaget beror på kapacitetsforhold i det pågældende net. Disse præciseringer er helt nødvendige.

N1 opfordrer samtidig til, at princippet om, at årsag og ansvar følges ad, videreføres til øvrige centrale paragraffer i Bekendtgørelsen. Specifikt **§ 15** om netvenlighed, **§ 20** om forbedringsmuligheder ved afslag og **§ 22** om klager (se de konkrete forslag under de specifikke bemærkninger for §'erne nedenfor). Vi mener, at de foreslåede præciseringer til §§ 15, 20 og 22 følger naturligt af ordlyden i §§ 16 og 19, idet de viderefører princippet om, at årsag og ansvar følges ad.

Netvenlighed skal være konkret i forhold til kapacitetsbegrænsningen:
N1 noterer sig også, at Bekendtgørelsen i **§ 15** viderefører en meget bred beskrivelse af, hvilke kriterier kollektive elforsyningsvirksomheder kan lægge til grund for vurderingen af en netkundes netvenlighed. N1 er enig i, at der er mange måder at være netvenlig på, og N1 samarbejder med de øvrige netselskaber om at give netkunder i distributionsnettet de bedst mulige forudsætninger for at agere netvenligt, f.eks. gennem geografisk differentierede tilslutningsbidrag, markedsbaseret fleksibilitet mv.

N1 finder det imidlertid vigtigt at det præciseres i Bekendtgørelsens § 15, at netvenlighed bør være rettet mod den relevante kapacitetsbegrænsning i elnettet og vurderes ud fra den konkrete effekt på den relevante kapacitetsbegrænsning. Uden en sådan indledende præcisering fremstår det som om, alle tiltag er lige netvenlige, herunder f.eks. tiltag som understøtter lokal balancering, men som ikke nødvendigvis har effekt på den relevante bagvedliggende netbegrænsning. Vi giver konkrete forslag til præciseringer i de specifikke bemærkninger for § 15 nedenfor.

Prioriteringsmodellen giver en uhensigtsmæssig bred residual-kategori:
N1 gør desuden opmærksom på, at den udprægede kapacitetsmangel i transmissionsnettet efter N1's vurdering betyder, at man nogle steder i landet vil være meget langt fra at kunne imødekomme alle ønskede nettilslutninger i de kommende år – endda også inden for kategori 2, som kategorien er afgrænset i § 12. Hvis der politisk ønskes en prioritering af bestemte projekttyper inden for denne kategori, bør der fastsættes en tydeligere rangering af projekttyperne inden for gruppen. Sker det ikke, kan store projekter i kategori 2 komme til at lægge beslag på meget store dele af den tilgængelige kapacitet i transmissionsnettet nu og i en årrække frem – på bekostning af andre projekter inden for samme kategori.

I de følgende afsnit redegøres for N1's specifikke bemærkninger til disse tværgående emner og en række §-specifikke punkter i Bekendtgørelsen (afsnit 2.1) samt specifikke bemærkninger til ændringerne af Netvirksomhedsbekendtgørelsen (afsnit 2.2).

2. Specifikke bemærkninger

2.1 Vedr. bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet

§§ 2 og 14 – Kategori 4 og definitionen af datacentre
Definitionen af datacentre er meget overordnet og svær at begrænse. Som definitionen ser ud nu, har vi tre parametre for kategori 4:

1) Databehandlingsdelen, som i sig selv kan være alt fra en privat kælder med en eller flere computere, der er sat op som servere for hele familien til en større virksomhed, der har egen netværks- og serverkapacitet til deciderede centre, hvor bygninger på størrelse med flere fodboldbaner huser servere mv. til brug for databehandling brugt i resten af Danmark og Europa.
2) At der skal være et væsentligt træk på kapacitet i elnettet, hvor det 'væsentlige' ikke er defineret yderligere
3) At det væsentlige træk på kapaciteten også skal være vedvarende, hvor det 'vedvarende' heller ikke er defineret yderligere

Vi vil opfordre til, at definitionen præciseres. Dels at der sættes en mere nøjagtig ramme for databehandlingsdelen i form af 1) at databehandlingsfunktionen skal være bygningens primære funktion og at der med primære forstås a) det primære i forhold til trækket på kapacitet i elnettet og b) at det afgørende er det eldrevne maskinels primære formål, ikke afledte funktioner 2) at der ikke er tale om et databehov til bygningens øvrige brugs eget behov, men at det er databehandling til brug for et bredere netværksbaseret behov.

Dernæst er der behov for, at 'væsentligt' og 'vedvarende' defineres nærmere. Er det et behov, som er væsentligt i forhold til det omkringliggende område, den tilknyttede transformerstation eller i forhold til regionen, så det er systempåvirkende? Og er der vedvarende som i tilnærmet fuldt forbrug 24/7/365? Eller er det fuldt forbrug over ½ af tiden?

Vi er meget opmærksomme på, at disse definitioner ikke er nemme at pensle ud, men hvis ikke disse præciseringer kommer ind i bekendtgørelserne, vil netselskaberne stå alene med vurderingen af det enkelte anlæg, og den anlægsejer, som modtager et afslag på en tilslutning vil kunne opleve meget forskellig praksis på tværs af landet og kunne klage over måden vi har tolket dennes kategorisering, fordi vi har gjort det med ganske få og tvivlsomme holdepunkter.

N1 finder det hensigtsmæssigt, at netbrugere med væsentlig systemmæssig påvirkning reguleres særskilt i kategori 4. N1 anbefaler dog, at der gives yderligere vejledning om behandlingen af forskellige typer og størrelser af datacentre. N1 vil desuden opfordre til, at det overvejes, om kategori 4 bør gøres bredere end datacentre, da der på sigt kan komme meget store projekter med tilsvarende systempåvirkende effekt på elnettet.

§ 3 – Dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet

Den aktuelle kapacitetsknaphed i transmissionsnettet gør det nødvendigt, at prioriteringsmodellen også forholder sig aktivt til dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet, når disse medfører ændret kapacitetsudnyttelse eller belastningsprofil, der øger belastningen af det kollektive elforsyningsnet. I sådanne tilfælde opstår der behov for fornyet disponering af kapaciteten i det kollektive elnet på samme måde som ved nyt forbrug eller ny produktion.

Samtidig anerkender N1, at det ikke er en ønskværdig situation, at allerede tildelt kapacitet kan omfattes af den nye prioriteringsmodel. Det er derfor væsentligt, at § 3, stk. 5 og 6, præciserer, at prioriteringsmodellen ikke finder anvendelse på dispositioner, der allerede er forudsat i en bindende nettilslutningsaftale, og at modellen ikke indebærer, at netbrugeren mister retten til allerede tildelt kapacitet.

§ 6 – Indikativ prioritering
N1 finder det hensigtsmæssigt, at Bekendtgørelsen fastslår, at prioriteringen efter § 6 er indikativ, og at prioriteringen kan ændres frem til indgåelse af bindende nettilslutningsaftale. Det skaber dog også et væsentligt behov for dokumentation og klar kundekommunikation, især hvis prioriteringen ændres som følge af nye oplysninger eller ændrede vurderinger fra Energinet.

N1 anbefaler derfor, at det præciseres, hvordan ændrede prioriteringer skal behandles, særligt i puljeforløb, og hvordan kunden skal orienteres, når ændringen skyldes kapacitetsforhold i en anden del af det kollektive elforsyningsnet end den del, kunden søger tilslutning til.

§ 7 – Oplysnings- og dokumentationspligt
Præciseringen af, at de kollektive elforsyningsvirksomheder kan anmode om oplysninger til oplysning af tilslutningsanmodninger, er hensigtsmæssig, da flere af kategorierne er afhængige af en mere indgående viden om det enkelte anlæg, end vi normalt modtager i en almindelig tilslutningsproces. Da oplysningerne kan være afgørende for retten til nettilslutning, bør det dog også være angivet, hvad manglende eller fejlagtige oplysninger får af konsekvenser for den enkelte ansøger i forhold til nettilslutningen.

§ 9 – Flere anlæg eller aktiviteter i samme tilslutningspunkt
Bestemmelsen i § 9, stk. 2, indebærer, at hele eller dele af et kapacitetsbehov kan henføres til forskellige prioriteringskategorier og behandles særskilt. Forslaget tager dermed højde for situationer, hvor flere anlæg eller aktiviteter er placeret i samme tilslutningspunkt, men hvor de enkelte dele af projektet har forskellig funktion og forskellig betydning for elsystemet.

Det er relevant i forbindelse med samplacerede anlæg og sammensatte projekter, hvor en samlet behandling af hele kapacitetsbehovet i én kategori ikke nødvendigvis afspejler projektets faktiske karakter. Uden mulighed for særskilt behandling med fokus på de enkelte deles kapacitetstræk kan der opstå uklarhed om, hvordan kapacitetsbehovet skal prioriteres, hvis dele af projektet f.eks. understøtter almindeligt forbrug, mens andre dele har karakter af energilagring eller fleksibilitetsanlæg.

N1 støtter derfor § 9, stk. 2. Bestemmelsen er vigtig for en mere præcis og praktisk håndtering af samplacerede anlæg og projekter med flere funktioner i samme tilslutningspunkt. Det der dog ikke er omfattet af bestemmelsen er, hvis det samme anlæg i sig selv har flere funktioner, altså eksempelvis hvis et stort databehandlende anlæg (kategori 4) producerer en afledt varme, som kan anvendes til fjernvarme (kategori 2). Her bør det præciseres i Bekendtgørelsen, at det er anlæggets primære funktion, som er afgørende for kategoriseringen.

§ 10 – Kategori 1: Samfundskritiske funktioner
N1 finder det hensigtsmæssigt, at § 10, stk. 3, fastslår, at anmodningen om nettilslutning skal have en nær og væsentlig tilknytning til varetagelsen af den samfundskritiske funktion og være nødvendig for funktionens opretholdelse.

N1 anbefaler dog, at det præciseres, at det bør være en relevant myndighed, der vurderer og dokumenterer, om et projekt er nødvendigt for varetagelsen af en samfundskritisk funktion. Energinet og netvirksomhederne bør kunne lægge en sådan myndighedsvurdering til grund ved kategoriseringen.

Kategorisering som samfundskritisk kan få væsentlige konsekvenser for både ansøgeren, andre netkunder og den samlede disponering af knap kapacitet. Det er derfor vigtigt, at relevante myndigheder står på mål for prioritering af sådanne behov, og at der etableres en effektiv og ensartet proces på tværs af de kollektive elforsyningsvirksomheder.

N1 anbefaler desuden, at Energistyrelsen i en vejledende udtalelse præciserer, om det er hele tilslutningen eller alene den del af kapacitetsbehovet, der dokumenterbart understøtter den samfundskritiske funktion, som omfattes af prioriteringskategori 1. Dette er særligt relevant for sammensatte projekter, hvor kun dele af projektet har direkte tilknytning til den samfundskritiske funktion.

§ 10 - Offentligt tilgængelig opladningsinfrastruktur efter EU 2023/1804
Tilføjelsen af denne opladningsinfrastruktur er ikke blevet nævnt tidligere i arbejdet med prioritering af nettilslutninger. For netselskaberne vil det være vigtigt at præcist at kunne afgøre, om en ladepark er omfattet af AFIR-ordningen, når projektet skal kategoriseres til kapacitetsbehandling. Det er vores forståelse, at sådanne ladeparker både kan blive til som en del af et offentligt udbud, men også kan etableres og efterfølgende optages i ordningen efter aftale med Vejdirektoratet. Derfor vil vi foreslå, at det præciseres i Bekendtgørelsen, at kategoriseringen gælder de konkrete ladeparker, der har vundet Vejdirektoratets udbud, eller hvor der er indgået aftale med Vejdirektoratet om, at der skal opføres en ladepark som følge af EU AFI forordningen.

§ 11 – Kategori 1 og reservation af kapacitet
N1 finder det hensigtsmæssigt, at § 11, stk. 1 fastslår, at de kollektive elforsyningsvirksomheder løbende skal reservere den kapacitet, der er nødvendig for at imødekomme behovene fra "almindelig og forventelig forbrugsudvikling" i kategori 1. I de seneste år har udviklingen i antallet af elbiler f.eks. ikke kunnet karakteriseres som "almindelig". Det er derfor positivt, at ordlyden balanceres, så den i højere grad afspejler usikkerheden forbundet med sådanne fremskrivninger.

N1 anbefaler, at det præciseres, at netselskabernes reservation af kapacitet til almindelig og forventelig forbrugsudvikling skal tage udgangspunkt i netvirksomhedernes forventninger til lokal organisk vækst og almindelig elektrificering. Dette gælder også i tilfælde, hvor de lokale forventninger overstiger nationale fremskrivninger.

De nationale fremskrivninger bør således ikke i praksis fungere som et loft for, hvor meget kapacitet der kan reserveres til almindelig og forventelig forbrugsudvikling, hvis lokale forhold og netvirksomhedernes konkrete forventninger tilsiger en højere vækst. Netselskabernes lokale viden bør derfor indgå som et centralt grundlag for Energinets planlægning og reservation af kapacitet i transmissionsnettet.

N1 finder i forlængelse heraf også hensigtsmæssigt, at § 11, stk. 1, fastslår, at Energinet skal reservere kapacitet i transmissionsnettet til at imødekomme estimerede og identificerede behov i distributionsnettet. Denne kobling har hidtil ikke været tilstrækkelig tydelig, hvilket allerede i dag udfordrer netselskabernes netplanlægning og drift – til ugunst for kunder i distributionsnettet.

N1 noterer sig desuden, at det i § 11, stk. 1 og 2, fastslås, at kollektive elforsyningsvirksomheder skal reservere kapacitet til at imødekomme øvrige kapacitetsbehov omfattet af kategori 1, når disse er "konkret

identificeret". N1's forståelse er, at dette især er knyttet til samfundskritiske funktioner, som f.eks. sygehuse eller militær infrastruktur.

N1 gør i den forbindelse opmærksom på, at kapaciteten i transmissionsnettet forventeligt inden længe vil være fuldt ud udnyttet, hvorefter det vil kræve ny kapacitet i form af nye netprodukter eller anlægsprojekter at efterkomme nye behov. Det kan derfor tage lang tid at imødekomme behov fra det tidspunkt, hvor et samfundskritisk projekt indmelder sit behov, til kapaciteten kan gøres tilgængelig. Det rejser spørgsmål om, hvordan prioriteringen skal håndteres i forhold til samfundskritiske projekter, der er i plan, men ikke konkrete og hvordan de stilles i forhold til eksempelvis kategori 2-projekter. Det vil derfor være hensigtsmæssigt, hvis formuleringerne om 'konkret identificering' blev præciseret yderligere.

§ 12 – Kategori 2: Kapacitetsknaphed medfører behov for præcisering i underkategorier
Kategori 2 er defineret som anmodninger, der ikke er omfattet af kategori 1, 3 eller 4. Kategorien fungerer dermed som en bred restkategori. Det brede scope kan give udfordringer i en situation med knap transmissionskapacitet, idet få store projekter lægge beslag på den resterende kapacitet nu og i fremtiden. N1 gør derfor opmærksom på muligheden for, at kategori 2 præciseres i den endelige bekendtgørelse, f.eks. med underkategorier.

En opdeling kunne både fokusere på projekter, som eksempelvis har en dynamisk effekt for udviklingen af den generelle elektrificering, eller det kunne være fokuseret på en opdeling i størrelseskategorier inden for kategorien.

§ 13 – Kategori 3: Behov for præcisering af "andre former for energilagring"
Kategori 3 omfatter energilageranlæg, herunder batterier og andre former for energilagring. Afgrænsningen kan imidlertid give anledning til tvivl om, hvad "andre former for energilagring" konkret omfatter. Bekendtgørelsen bør give en klarere definition af, hvad der ligger i denne kategori. Omfatter det f.eks. være elkedler og loadbanks? Hvad med PtX som også kan ses som energilagring?

N1 finder det positivt, at kategori 3 omfatter energilageranlæg og energilagerkapacitet i samplacerede anlæg. N1 anbefaler dog, at den endelige bekendtgørelse præciserer, at anlæg som eksempelvis elkedler, loadbanks og andre fleksibilitetsanlæg, der har et sigte mod ydelsersleverancer i elmarkedet omfattes af kategori 3, når kapacitetsbehovet ikke modsvarer et underliggende almindeligt produktions- eller forbrugsbehov.

§ 14 – Kategori 4: Datacentre og andre systempåvirkende megaprojekter
Se de specifikke kommentarer under § 2.

§ 15 (og § 2) – Netvenlighed
Den nuværende beskrivelse af netvenlighed i § 15, stk. 2, gør gældende, at den kollektive elforsyningsvirksomhed kan vurdere projekters netvenlighed ud fra en række faktorer, herunder fleksible vilkår, belastningsprofil, geografisk placering, fleksibilitet og øvrige tekniske og driftsmæssige egenskaber. N1 finder det i den forbindelse vigtigt at gøre opmærksom på, at netvenlighed bør:

- være rettet mod den relevante kapacitetsbegrænsning i elnettet
- vurderes ud fra den konkrete effekt på den relevante kapacitetsbegrænsning

N1 anbefaler på den baggrund, at det tilføjes til **§ 15 stk. 2**, at vurderingen af et projekts netvenlighed bør tage udgangspunkt i "tiltagets konkrete effekt på den relevante kapacitetsbegrænsning". Lige nu nævnes bare en række mulige virkemidler, men det præciseres ikke, hvad deres effekt skal måles op imod. Uden en sådan indledende præcisering kan man give det indtryk, at alle tiltag er lige netvenlige, herunder f.eks. tiltag som understøtter lokal balancering, selvom de ikke har effekt på den relevante bagvedliggende netbegrænsning.

N1 opfordrer desuden til, at **§ 15 stk. 2** viderefører princippet om at årsag og ansvar følges ad. Konkret ved at gøre eksplicit gældende, at vurderingen af netvenlighed bør foretages af den elforsyningsvirksomhed, der har kapacitetsbegrænsningen, der er årsagen til at netkunden skal vurderes på deres netvenlighed. Hvis begrænsningen er i transmissionsnettet, bør det være Energinets opgave at vurdere netvenlighedstiltag op imod den relevante kapacitetsbegrænsning. Distributionsselskabet kan varetage kundedialogen og formidle relevante vilkår, men bør ikke pålægges at definere, hvad der er tilstrækkelig netvenlighed over for en kapacitetsbegrænsning i transmissionsnettet, når det tekniske grundlag ligger hos Energinet. N1 anbefaler derfor, at det præciseres, at den kollektive elforsyningsvirksomhed, der ejer den relevante kapacitetsbegrænsning, også skal fastlægge, hvilke konkrete netvenlige vilkår der er nødvendige.

Samlet set er N1's forslag til en justeret § 15 stk. 2 følgende (<u>understreget tekst</u> er en tilføjelse):

> § 15 "Stk. 2. Ved vurderingen af et projekts netvenlighed ~~kan~~ <u>skal</u> den kollektive elforsyningsvirksomhed, <u>som ejer den del af elnettet, hvor kapacitetsbegrænsningen forekommer,</u> ~~bl.a.~~ lægge vægt på <u>tiltagets konkrete effekt på den relevante kapacitetsbegrænsning, herunder</u>: 1. projektets accept af begrænset netadgang eller andre fleksible vilkår for netadgangen, herunder afbrydelighed, 2. projektets belastningsprofil…"

N1's forståelse af de aktuelle kapacitetsbegrænsninger i transmissionsnettet er, at de nødvendiggør en type netvenlighed, som er meget driftsnær, og som giver Energinet mulighed for at afbryde eller reducere kapacitetstrækket i elnettet. Her er statiske netvenlighedstiltag, som f.eks. geografisk placering, ikke tilstrækkelige.

N1 noterer sig i forlængelse af det, **at § 15, stk. 3** fastslår, at projekter i kategori 3 og 4 kun kan vurderes som netvenlige, hvis de kan rummes inden for den tilgængelige eller planlagte kapacitet uden at fortrænge højere prioriterede behov. I en situation med omfattende kapacitetsknaphed i transmissionsnettet er dette efter N1's vurdering det rigtige udgangspunkt.

Heraf følger også, at den kortsigtede operationalisering af netvenlighed i N1's forståelse må fokusere på tiltag, som med høj grad af sikkerhed kan imødekomme driftsudfordringer. Projektets netvenlighed skal kunne lægges til grund i den faktiske drift og disponering af kapacitet, hvilket i udgangspunkt kræver reel, dokumenterbar og driftsmæssigt anvendelig fleksibilitet. I praksis vil det ofte forudsætte begrænset netadgang, altså sikring af afbrydelighed eller nedregulering foranlediget af et konkret behov fra Energinet.

§ 16 – Puljebehandling

N1 noterer sig, at § 16, stk. 1, fastslår, at projektanmodninger med effekttræk på 3 MW eller derover skal behandles i puljer mindst to gange om året. N1 finder det samtidig positivt og centralt, at § 16, stk. 2,

fastslår, at Energinet fastlægger den transmissionskapacitet, der kan disponeres til anmodningerne ved kapacitetsbegrænsninger i transmissionsnettet eller i grænsefladen mellem transmissions- og distributionsnettet. Det sikrer, at kapacitetsgrundlaget fastlægges af den aktør, der har ansvaret for og indsigt i den relevante begrænsning.

N1 anerkender, at puljebehandlingen er nødvendig i den aktuelle ekstraordinære situation, men modellen bør være midlertidig og ikke udvikle sig til en permanent normalmodel for nettilslutning. Ambitionen bør være hurtigst muligt at vende tilbage til løbende behandling af projektanmodninger.

N1 anbefaler samtidig, at modellen udvikles, så netselskaberne igen får et klart kapacitetsråderum i til behandling af store kunder tilsluttet distributionsnettet. Energinet og netvirksomhederne bør koordineret beregne resterende kapacitet til henholdsvis produktion og forbrug i områder under Energinets transformerstationer, herunder indfødnings- og trækningsret. På den baggrund bør netselskaberne selv kunne behandle, prioritere og nettilslutte kunder ud fra den tilgængelige kapacitet efter reglerne i Bekendtgørelsen.

N1 anbefaler i forlængelse heraf, at grænsen på 3 MW kan hæves lokalt, eksempelvis til 10 eller 15 MW, i områder hvor kapacitetssituationen giver mulighed for det. Det vil reducere unødigt bureaukrati og give en mere smidig og kundevendt tilslutningsproces uden at svække hensynet til kapacitetsbegrænsninger i transmissionsnettet.

N1 anbefaler desuden, at puljebehandlingen som udgangspunkt gennemføres mindst seks gange årligt i områder, hvor der er kapacitet at fordele til kategori 2-4-projekter. Det vil mindske risikoen for lange ventetider mellem puljekørsler. Samtidig bør der fastsættes klare procesregler for frister, kundeorientering, dokumentation, reservation af kapacitet, overhaling af projekter og konsekvenserne af, at kunden ikke rettidigt indgår en nettilslutningsaftale.

Endelig anbefaler N1, at Bekendtgørelsen anvender formuleringen, at et projekt skal være "klar til at indgå en nettilslutningsaftale" frem for "tilstrækkeligt modent". Netselskaberne administrerer i dag ud fra egne nettilslutningsaftaler og tilslutningsbestemmelser. Det afgørende bør derfor være, om kundens projekt er konkret og defineret, og om kunden juridisk og økonomisk er klar til at forpligte sig over for netselskabet. Det vil skabe et klarere administrationsgrundlag og mindske risikoen for, at kunder foretager investeringer i projektmodning uden reel fremdrift i nettilslutningen.

N1 gør afslutningsvis opmærksom på, at § 16, stk. 4, forventeligt vil medføre betydelige administrative opgaver for netselskaberne, som skal indhente og kvalitetssikre oplysninger, varetage kundedialogen og facilitere dialogen mellem Energinet og kunden i sager, hvor kapacitetsudfordringen ligger i transmissionsnettet.

§ 17 – Offentliggørelse

N1 støtter, at Energinet efter hver puljebehandling skal offentliggøre overordnede resultater. N1 anbefaler, at offentliggørelsen i videst muligt omfang også bidrager til transparens om den overordnede kapacitetssituation, årsagerne til, at kapacitet ikke kan tildeles alle, og hvilke konkrete tiltag, der er iværksat for at forbedre situationen. Dette bør naturligvis ske under hensyn til fortrolige og kommercielt følsomme oplysninger.

§ 18 – Afslag for kategori 3 og 4
N1 noterer sig, at § 18 fastsætter en pligt til at meddele afslag for anmodninger i kategori 3 og 4, hvis betingelserne i bestemmelsen er opfyldt. N1 finder det hensigtsmæssigt, at der hermed etableres en ensartet og ikke-diskriminerende administration.

N1 finder det samtidig positivt, at § 18, stk. 5, åbner mulighed for, at en anmodning i kategori 3 eller 4 kan opretholdes i tilslutningskøen, hvis anmodningen inden for en rimelig tidshorisont forventes at kunne imødekommes uden at fortrænge højere prioriterede behov, herunder som følge af planlagt kapacitetsudvidelse eller netprodukter, som endnu ikke kan tilbydes.

N1 anbefaler dog, at § 18, stk. 5, præciseres yderligere, så det afklares:

- hvad der forstås ved "rimelig tidshorisont"
- hvornår en fremtidig udvidelse af netkapacitet er tilstrækkeligt konkret til, at anmodningen kan opretholdes i kø
- hvornår kommende netprodukter eller aftalevilkår kan begrunde opretholdelse i kø
- hvordan anmodningen skal vurderes på ny, når kapacitet eller netprodukt kan tilbydes

N1 finder det væsentligt, at kategori 3- og 4-projekter gives mulighed for at opretholde deres plads i tilslutningskøen, hvis de realistisk kan indpasses via dedikeret netudbygning, begrænset netadgang eller kommende netprodukter.

§ 19 – Ansvar for vurdering og afslag
N1 noterer sig, at § 19 fastslår, at den kollektive elforsyningsvirksomhed, til hvis net der anmodes om tilslutning, foretager den samlede vurdering efter § 18 og træffer afgørelse om afslag.

N1 noterer sig samtidig, at § 19, stk. 3, præciserer, at hvis vurderingen efter § 18 beror *"helt eller delvist på kapacitetsforhold i et net, der drives af en anden kollektiv elforsyningsvirksomhed, skal den kollektive elforsyningsvirksomhed, der træffer afgørelse efter stk. 1, lægge den anden virksomheds oplysninger og tekniske og driftsmæssige vurdering af kapacitetssituationen i dette net til grund for sin vurdering"*. Dette stadfæster princippet om, at årsag og ansvar bør følges ad. Hvis et afslag meddelt af en distributionsvirksomhed bygger på kapacitetsbegrænsninger i transmissionsnettet, bør Energinet være ansvarlig for det dokumenterede kapacitetsgrundlag, som afslaget bygger på.

N1 anbefaler dog, at det præciseres, hvordan dette skal håndteres i praksis, herunder:

- hvilken dokumentation den anden netejer skal levere
- at dokumentationen er bindende for den kundevendte afgørelse
- hvordan vurderingen opdateres, hvis behovet opstår
- hvordan ansvaret håndteres i en eventuel klagesag

N1 anbefaler desuden, at det præciseres, at hvis et afslag meddeles af en distributionsvirksomhed, men bygger på Energinets tekniske og driftsmæssige vurdering af kapacitetsforhold i transmissionsnettet, bør Energinet også bære ansvaret for rigtigheden og tilstrækkeligheden af dette grundlag. Distributionsvirksomheden bør ikke påføres juridisk eller økonomisk risiko for kapacitetsbegrænsninger eller tekniske vurderinger, som ligger uden for distributionsvirksomhedens net og rådighedssfære.

§ 20 – Oplysninger om forbedringsmuligheder
N1 finder det hensigtsmæssigt, at § 20 gør det muligt for en projektejer, der har modtaget afslag, at anmode om oplysninger om foranstaltninger, der kan forbedre projektets muligheder for senere at opnå nettilslutning. Distributionsselskaberne kan videreformidle oplysningerne til kunden, men det bør præciseres i Bekendtgørelsen, at ansvaret for at tilvejebringe oplysninger om forbedringsmuligheder skal følge det netniveau, hvor den relevante kapacitetsbegrænsning findes. Hvis begrænsningen ligger i transmissionsnettet, bør Energinet levere oplysninger om tilvejebringelse af ny kapacitet, tiltag der kan forbedre projektets netvenlighed, herunder nye netprodukter mv.

Det bør samtidig præciseres, at oplysninger om forbedringsmuligheder skal være konkrete og knyttet til den relevante kapacitetsbegrænsning. Hvis begrænsningen ligger i transmissionsnettet, bør oplysningerne derfor bl.a. kunne omfatte Energinets forventninger til ny kapacitet, relevante netprodukter, mulige fleksibilitetsvilkår og øvrige forhold, som kan forbedre projektets mulighed for senere nettilslutning.

§ 21 – Omkostningsdækning bør være reel, rettidig og administrativt enkel
N1 finder det positivt, at § 21 fastslår, at netselskaber kan indregne meromkostninger som følge af opgaver efter Bekendtgørelsen i deres indtægtsrammer. N1 vurderer imidlertid, at den nuværende formulering om "væsentlige meromkostninger" kan komme til at udgøre en barriere for, at netselskaberne får dækket relevante og dokumenterbare udgifter.

Formuleringen om "væsentlige meromkostninger" betyder, at de skal vurderes efter reglerne i indtægtsrammebekendtgørelsens § 40, stk. 2-6. Væsentlighedskriterierne her er imidlertid høje og indebærer, at der først kan ske dækning ved meromkostninger på omkring 8 mio. kr. årligt for netselskaber som N1. Det vil kunne medføre, at netselskaberne i en årrække får udækkede omkostninger til administration af ordningen. Det er ikke hensigtsmæssigt.

Omkostningsdækningen efter § 40 medfører, at der skal søges om en eventuel dækning ved Forsyningstilsynet. Sådanne ansøgninger kræver entydig registrering af de relevante arbejdsopgaver, udarbejdelse af en betydelig dokumentation og et ikke ubetydeligt sagsforløb med Forsyningstilsynet. Givet de omkostninger, der er forbundet med det, er det meget tvivlsomt, om netselskaberne ville søge omkostningsdækning, hvis ikke de fandt, at opgaven var betydelig. N1 anbefaler derfor, at ordet "væsentlige" udgår af § 21, stk. 1, 1. punktum, og at bestemmelsen justeres, så dokumenterbare meromkostninger som følge af opgaver efter Bekendtgørelsen kan dækkes reelt og rettidigt.

Alternativt anbefaler N1, at det eksplicit fremgår af Bekendtgørelsen, at der kan indgives en samlet ansøgning for flere typer udgifter, hvor der er lov- eller myndighedspålagte opgaver. Hvis formuleringen om "væsentlige merokostninger" bevares og dette ikke præciseres, kan der være risiko for, at de enkelte omkostningsområder hver for sig falder under en bagatelgrænse, selvom de samlet set udgør reelle og dokumenterbare meromkostninger.

N1 noterer sig også, at der i takt med, at begrænset netadgang får en central rolle, vil være behov for at kunne give større klarhed og forudsigelighed om omfanget af nedreguleringer, som kunder kan forvente. Dette kan forudsætte yderligere udviklings- og IT-omkostninger hos netselskaberne. N1 anbefaler derfor, at det i § 21 præciseres, at dokumenterbare meromkostninger også omfatter IT-omkostninger til

implementering af begrænset netadgang op mod transmissionsnettet, videreudvikling af signaludveksling i det eksisterende produkt for begrænset netadgang i distributionsnettet, dataudveksling, kapacitetsstyring og kundevendt information om regulerbare produkter.

§ 22 – Behov for præcisering af klageadgang, ansvar og retsvirkninger

N1 noterer sig, at afgørelser om afslag efter Bekendtgørelsen kan indbringes for Forsyningstilsynet, jf. § 22, og at Forsyningstilsynet fører tilsyn med anvendelsen af betingelserne for afslag og oplysningspligten, jf. § 23. N1 anbefaler, at det præciseres, at klagebehandlingen skal følge den reelle kapacitetsbegrænsning. Hvis et afslag skyldes kapacitetsforhold i transmissionsnettet, bør Forsyningstilsynet inddrage Energinets dokumentationsgrundlag direkte, og Energinet bør være ansvarlig for at redegøre for de tekniske og driftsmæssige forhold i transmissionsnettet.

N1 vurderer desuden, at det bør præciseres, hvad konsekvensen er, hvis en kunde får medhold i en klage. Det bør afklares, om kunden i så fald får:

- krav på kapacitet
- krav på fornyet behandling
- krav på ny vurdering i en efterfølgende puljebehandling

Vi mener ligeledes, at der indsættes en eksplicit klagefrist for klager over afgørelser meddelt af de kollektive elforsyningsvirksomheder i henhold til § 18. Det vil bidrage til større klarhed om udstrækningen af en eventuel efterfølgende proces.

Derudover bør der også tages stilling til kundens retsstilling ved meget lang eller ubestemt ventetid. En kunde bør kunne oplyses om de grundlæggende årsager til ventetiden og gives en realistisk forventningshorisont. Det vil indebære, at kunden skal kunne få viden om:

- den netmæssige årsag til ventetiden
- hvilket netniveau begrænsningen ligger på
- hvilke forudsætninger der skal være opfyldt for, at kapacitet kan stilles til rådighed
- hvornår projektet forventes vurderet igen

§ 23 – Behov for klare overgangsregler ved ikrafttrædelse af prioriteringsmodellen

N1 anbefaler, at der i forbindelse med ikrafttrædelsen gives vejledning om, hvordan modellen skal administreres i overgangsperioden, indtil nødvendige procesregler, netprodukter, metoder og dataudvekslingsmekanismer er fuldt operationelle.

Dette gælder særligt produktet TSO-DSO BNA. Hvis en kunde principielt kan være netvenlig ved at acceptere TSO-DSO BNA, men det relevante produkt endnu ikke er tilgængeligt, bør anmodningen ikke afslås alene som følge af manglende produktmæssig udmøntning. I sådanne tilfælde bør anmodningen behandles som om det kommende produkt er til rådighed, så kunden tildeles mulighed for at indgå en nettilslutningsaftale så snart produktet er implementeret og ikke først efter en efterfølgende puljekørsel.

N1 anbefaler desuden, at det præciseres, at distributionsvirksomheder ikke påføres ansvar, klagerisiko eller økonomisk risiko for, at nødvendige transmissionsrelaterede netprodukter endnu ikke er godkendt eller operationelle.

Det bør også nævnes, at prioriteringsmodellen implementeres 'mens både sejler' forstået på den måde, at sagsbehandlingen af de enkelte anmodninger om nettilslutning er påbegyndt, før lovgivningen er endeligt på plads. Det gør, at der, særligt i de første puljebehandlinger, vil være processer, tilvejebringelse af informationer og forudgående dialog, som er blevet til på et andet grundlag og i en anden rækkefølge end det vil være tilfældet, når prioriteringsmodellen ligger som et forudgående fundament. Det bør være et væsentligt forbehold i behandlingen af eventuelle klagesager og de kollektive netvirksomheders sagsbehandling af nettilslutninger i den første periode efter vedtagelsen af prioriteringsmodellen.

2.2 Vedr. bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter

Præciseringen af netvirksomhedsbekendtgørelsens § 30 a giver de kollektive elforsyningsvirksomheder en skønsmæssig kompetence til at anvise et tilslutningspunkt for elproduktionsanlæg, energilageranlæg og elforbrugsanlæg samt ved afgørelse at fastlægge, om anlæg tilsluttes som ét eller flere anlæg.

N1 bemærker, at den foreslåede § 30 a, stk. 1, fremstår uklar i sin nuværende formulering. Efter bestemmelsens 1. pkt. anviser netvirksomheder et tilslutningspunkt i distributionsnettet for elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og energilageranlæg. I 2. pkt. fremgår det, at netvirksomheder ved afgørelse kan bestemme, om anlæg skal tilsluttes som ét eller flere anlæg. Formuleringen kan give anledning til tvivl om, hvorvidt det alene er beslutningen om tilslutning som ét eller flere anlæg, der udgør en afgørelse, eller om også selve anvisningen af tilslutningspunkt efter 1. pkt. skal anses som en afgørelse. Denne uklarhed har betydning for anvendelsen af § 30 a, stk. 2 og 3. Hvis det er hensigten, bør det derfor præciseres, at anvisning af tilslutningspunkt sker ved afgørelse.

N1 foreslår, at § 30 a, stk. 1, i givet fald formuleres således (understregning er en tilføjelse):
"Netvirksomheder anviser ved afgørelse et tilslutningspunkt i distributionsnettet for elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og energilageranlæg. Herunder kan netvirksomheder, for at sikre pålidelig og sikker drift af det kollektive elforsyningsnet, ved afgørelse bestemme, om anlæg skal tilsluttes som et eller flere anlæg."

Den foreslåede justering vil tydeliggøre, at afgørelsesbegrebet knytter sig til netvirksomhedens anvisning af tilslutningspunkt, og at vurderingen af, om anlæg skal tilsluttes som ét eller flere anlæg, indgår som led i denne afgørelse.

N1 bemærker endvidere, at den foreslåede § 30 a, stk. 2, indebærer, at der lovfæstes et krav om iagttagelse af forvaltningsretlige grundsætninger over for netselskaber, som ikke er en del af den offentlige forvaltning. N1 finder dette uhensigtsmæssigt, idet bestemmelsen hermed udvider anvendelsesområdet for hvem, der skal iagttage forvaltningsretlige principper til aktører, som ikke er en del af den offentlige forvaltning. N1 foreslår derfor, at § 30 a, stk. 2, udgår. Alternativt, at der anvendes samme formulering af de sagsbehandlingsprincipper netselskaberne i øvrigt er underlagt i elforsyningsloven, nemlig gennemsigtighed, objektivitet, rimelighed og ikkediskrimination.

Såfremt den foreslåede § 30 a, stk. 2, opretholdes, bemærker N1, at denne ligeledes fremstår uklar i sin nuværende formulering. Efter bestemmelsen skal netselskaber iagttage de forvaltningsretlige principper, herunder principperne om saglighed, lighed og proportionalitet, når de træffer afgørelse efter stk. 1. Formuleringen kan give anledning til tvivl om, hvilke forvaltningsretlige principper, der skal iagttages udover

principippet om proportionalitet, saglighed og lighed. Det bør derfor præciseres, præcist hvilke forvaltningsretlige principper netselskaberne skal iagttage. N1 foreslår derfor brugen af ovenstående principper fra elforsyningsloven eller en præcisering, hvor ordene "forvaltningsretlige principper" undlades.

N1 bemærker desuden, at anvisning af tilslutningspunkt for elproduktionsanlæg allerede er reguleret i bekendtgørelse om nettilslutning af elproduktionsanlæg, herunder i kapitel 2 og særligt § 3. Bekendtgørelsen indeholder desuden en særskilt klageadgang i § 8. Det bør derfor afklares, hvordan den foreslåede § 30 a forholder sig til den eksisterende regulering af elproduktionsanlæg. Efter N1's opfattelse bør dobbeltregulering undgås. Hvis det er hensigten, at begge regelsæt skal finde anvendelse, bør dette som minimum tydeliggøres gennem relevante krydshenvisninger.

I bekendtgørelse om nettilslutning af elproduktionsanlæg er der desuden angivet kriterier for anvisning af tilslutningspunkt, nemlig som udgangspunkt laveste samlede omkostninger ved nettilslutning, jf. § 3. Det bør gøres klart, om et tilsvarende kriterie gælder for anvisning af tilslutningspunkt for øvrige typer anlæg, samt hvordan en eventuel forpligtelse efter den nye § 30 a, stk. 2, til at iagttage blandt andet et forvaltningsretligt princip om at proportionalitet spiller sammen med dette kriterie.

Der bør desuden indsættes en klagefrist på fx 4 uger samt tages stilling til konsekvenserne af en klage. Det bør gøres klart, at netvirksomheden i tilfælde af en klage har ret til at afvente udfaldet af en klagesag, således at indgåelse af en nettilslutningsaftale – eller udførelse arbejder mv. i henhold til nettilslutningsaftalen, hvis den allerede er indgået på klagetidspunktet – kan afvente udfaldet af klagesagen.

- o o -

Afslutningsvis skal det understreges, at N1 anerkender behovet for hurtig handling for at håndtere de aktuelle kapacitetsudfordringer i elnettet. Prioriteringsmodellen kan være et nødvendigt redskab i en overgangsperiode. Men den løser ikke den grundlæggende udfordring med utilstrækkelig netkapacitet. Skal modellen fungere efter hensigten, forudsætter det klare og administrerbare rammer, en entydig ansvarsfordeling mellem transmissions- og distributionsniveauet samt størst mulig forudsigelighed for netkunderne. Samtidig er det afgørende, at implementeringen af loven og de tilhørende bekendtgørelser ledsages af en markant indsats for udbygning af transmissionsnettet, en bedre udnyttelse af den eksisterende infrastruktur og udvikling af operationelle løsninger, der kan understøtte fleksibel netanvendelse. Kun derved kan der skabes varige løsninger på kapacitetsudfordringerne og sikres tilstrækkelig netkapacitet til elektrificering, grøn omstilling og fortsat vækst i samfundet.

N1 håber det ovenstående vil blive taget som konstruktive forslag, kommentarer og bemærkninger og står selvfølgelig til rådighed, hvis der skulle være behov for uddybninger eller lignende.

Med venlig hilsen
Jeppe Wraae Nielsen og Henrik Fiil-Nielsen
N1 A/S

Norlys Group A/S
Tietgensvej 4
DK-8600 Silkeborg

CVR 25 48 21 90
norlys.dk

NORLYS

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Att: elmarked@ens.dk,
cc sbcl@ens.dk og mdsdr@ens.dk
journalnr. 2026-7200

22. september 2026

Høringssvar vedrørende bekendtgørelser herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet

Norlys takker for muligheden for at afgive høringssvar til bekendtgørelser, der udmønter lovforslag L 23 om prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig tilslutning til elnettet m.v.

Norlys' bemærkninger vedrører udkast til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet med mindre, at andet er angivet i det følgende.

Generelle bemærkninger

Norlys vil først og fremmest gerne kvittere for, at ministeriet har imødekommet en lang række af de bemærkninger, som Norlys fremsendte i forbindelse med høring af forslag til lov om ændring af lov om elforsyning mv. Det gælder bl.a., at lovforslaget i højere grad tydeliggør, at kapacitetsudfordringerne knytter sig til transmissionsnettet, og at prioriteringsmodellen derfor bør tage udgangspunkt i denne udfordring.

Kapacitetsudfordringerne i transmissionsnettet er stigende. Situationen er meget alvorlig og kan få vidtrækkende konsekvenser, hvis der ikke handles. Norlys bakker derfor fortsat op bag lovforslaget om at lovfæste politiske prioriteringskriterier for, hvilke kunder der skal tilsluttes transmissionsnettet.

Et prioriteringssystem er en afgørende forudsætning for, at kollektive elforsyningsvirksomheder kan foretage en prioritering af, hvilke kunder, der kan tilsluttes nettet først i lyset af den aktuelle situation.

Samtidigt bør systemet være en midlertidig foranstaltning, indtil der er skabt tilstrækkelig kapacitet i transmissionsnettet. Der er tale om en ekstraordinær kapacitetsudfordring, som ikke skal medføre, at ordningen bliver permanent.

Derudover er det vigtigt, at administrationsgrundlaget kan justeres i takt med, at der opnås erfaringer med modellen i praksis, så der hurtigt kan rettes op til fordel for kundernes retssikkerhed og den nødvendige klarhed i administrationen af modellen.

En status for prioriteringsmodellen senest ultimo 2027, jf. den politiske forståelse om en akutplan for elnettet, virker desuden noget sent, idet der er tale om en ny og uprøvet retstilstand.

I forbindelse med at modellen tages i brug, kan der med fordel udarbejdes en vejledning, som kan fokusere på de områder, hvor der er udtrykt mest usikkerhed om den praktiske administration af ordningen. Dette vil både kunne hjælpe kunderne med at forstå reglerne og gøre det nemmere for netselskaberne og Energinet at administrere ordningen.

Definition af netvenlighed
Mens der i lovforslaget samt udkast til bekendtgørelser er foretaget en række nyttige præciseringer af modellens virke i praksis, ses der samtidigt nogle udeståender. Det gælder ikke mindst definitionen af netvenlighed, som fortsat er meget bred og dynamisk.

Som ministeriet også selv anfører, "er det væsentligt, at vurderingen af netvenlighed sker på et ensartet grundlag på tværs af de kollektive elforsyningsvirksomheder og giver ansøgerne størst mulig forudsigelighed." Dette forudsætter, at definitionen er konkret, objektiv og knyttet til netprodukter.

Det er desuden helt afgørende, at netselskaberne får mulighed for at tilslutte store kunder på vilkår, hvor netselskabet, på signal fra Energinet, kan nedregulere elforsyningen til disse kunder, når der opstår kapacitetsmangel i transmissionsnettet.

Norlys hilser derfor velkommen, at Energinet er i gang med at forberede anmeldelse af det såkaldte TSO/DSO BNA produkt (Begrænset NetAdgang) til Forsyningstilsynet.

Det er meget vigtigt, at Energinet hurtigt får anmeldt og godkendt produktet, inden Energinet godkender nye aftaler om nettilslutning til efteråret.

Norlys beklager derfor forlydender fra Energinet om, at der først forventes godkendelse af produktet medio 2027. Der er behov for hurtigst muligt at få bragt produktet i anvendelse, da det ikke er muligt at benytte prioriteringsmodellen uden BNA produktet, da det må forudses, at det i en periode ikke vil være muligt at tilslutte store kunder med fuld nettilslutning.

Klare procesregler
For at beskytte kunderne og sikre et effektivt samarbejde mellem Energinet og netselskaberne bør der være klare proceskrav for anvendelsen af prioriteringsmodellen og de periodiske puljer. Klare procesregler er nødvendige for at sikre forudsigelighed for kunderne og for at reducere risikoen for forskellig praksis hos de kollektive elforsyningsvirksomheder.

Det bør bl.a. fremgå, hvor ofte puljer behandles (hvilket bør være minimum én gang i måneden), hvilke svarfrister der gælder, hvordan kunder informeres om deres foreløbige placering, og hvilken retlig betydning det har, at projekter kan overhales af senere indkomne projekter med højere prioritet.

Det bør også præciseres, hvornår en kapacitetstildeling får bindende virkning, hvor længe kapaciteten reserveres, og hvilke konsekvenser det har, hvis kunden ikke rettidigt accepterer eller indgår nettilslutningsaftale.

Allerede indgåede nettilslutningsaftaler
Mangel på kapacitet er desværre stigende, og det må formodes, at situationen er yderligere forværret, når Energinet offentliggør de opdaterede kapacitetstal i oktober. Norlys er derfor fortsat bekymret for konsekvenserne for både eksisterende kunder og kunder, der afventer at indgå en nettilslutningsaftale.

Energinets foreløbige kortlægning over tilslutning af forbrug viser, at der flere steder i landet ikke vil være kapacitet til både at honorere de nettilslutningsaftaler, som allerede er indgået, og samtidig reservere den nødvendige kapacitet til den almindelige vækst i elforbruget i husholdninger og små erhverv.

Kunderne, såsom industrien, skal kunne stole på, at de nettilslutningsaftaler, som de allerede har indgået, bliver overholdt. Det bør præciseres, hvordan allerede indgåede nettilslutningsaftaler, stillede sikkerheder, reservationer og kunders investeringsbeslutninger håndteres i relation til efterfølgende transmissionsmæssige kapacitetsbegrænsninger.

Netselskaberne bør ikke påføres kontraktuel, erstatningsretlig eller omdømmemæssig risiko for forhold, der skyldes manglende kapacitet i transmissionsnettet eller ændrede forudsætninger i TSO-DSO-snittet. Hvis netselskabet handler på grundlag af oplysninger, vurderinger eller instrukser fra transmissionsvirksomheden, bør dette give en klar ansvarsafgrænsning.

Akutplan er første skridt
Norlys anerkender fuldt og helt behovet for hurtig handling for at håndtere de aktuelle kapacitetsudfordringer. Prioritering kan håndtere knaphed, men kan ikke skabe ny kapacitet.

Norlys er derfor også meget enig i, at akutplanen er første skridt til at få løst kapacitetsudfordringerne i elnettet, og at der er behov for at iværksætte en række yderligere initiativer for at få tilvejebragt tilstrækkelig kapacitet i transmissionsnettet.

Derfor bør implementeringen af loven og de medfølgende bekendtgørelser følges op af en ambitiøs indsats for udbygning af transmissionsnettet, bedre udnyttelse af den eksisterende infrastruktur og stærkere incitamenter til fleksibilitet. Kun derved kan Danmark sikre den nødvendige elektrificering af samfundet, understøtte den grønne omstilling og skabe langsigtede rammer for investeringer og vækst.

Norlys ser derfor frem til kommende tiltag fra regeringen ikke mindst Energiinfrastrukturplan 2035. Som de eksisterende kapacitetsudfordringer med al tydelighed viser, går elektrificeringen hurtigere end elnettet kan følge med.

Der er derfor bl.a. brug for, at investeringer i transmissionsnettet foretages inden behovet er kendt, fordi det tager markant længere tid at etablere transmissionsnet end at bygge fx VE-anlæg eller ladeinfrastruktur.

Det indebærer bl.a., at Energinet får et tydeligt mandat og ansvar for rettidig transmissionsudbygning, som dels baserer sig på fælles planlægning ml. Energinet og netselskaberne, scenarier samt guidance og løbende målopfølgning fra Energinets ejer og den relevante politiske forligskreds.

Samtidig anbefaler Norlys, at der parallelt arbejdes målrettet med at understøtte fleksibilitet og bedre netudnyttelse gennem bl.a. tariffer og nye produkter.

Specifikke bemærkninger

§3 stk. 2-6 Disponering over allerede tildelt kapacitet

Det bemærkes, at der i udkast til bekendtgørelse er søgt uddybet hvilke forhold, der gør sig gældende i tilfælde af disponering af allerede tildelt kapacitet. Derudover at brugeren ikke mister retten til den aftalte kapacitet, men at bestemmelsen i stedet indebærer en udskydelse af adgangen til at bringe uudnyttet kapacitet i anvendelse.

Formuleringerne kan dog med fordel præciseres yderligere ikke mindst under hvilke omstændigheder en sådan disponering vil kunne ske. Der er tale om et vidtgående indgreb i virksomhedernes mulighed for at disponere over allerede tildelt kapacitet. Det skaber stor usikkerhed

for den enkelte virksomhed, som risikerer ikke at kunne udbygge med fx ladeinfrastruktur i takt med behovet indenfor den kapacitet, der er blevet tildelt.

Derudover kan bestemmelsen skabe incitament til, at en virksomhed fx ikke reducerer brugen af den tildelte kapacitet for at undgå, at det fremstår som uudnyttet. Desuden kan netvenlig adfærd risikere at blive straffet, da fx brug af fleksibilitet kan medføre en "ændret belastningsprofil" iflg. § 3, stk. 2 og dermed fornyet prioritering. Bestemmelsen kan dermed få den modsatte effekt, end det som er hensigten med kapitel 5.

Norlys har fuld forståelse for behovet for at undgå omgåelse af ordningen, men finder, at allerede tildelt kapacitet ikke bør kunne tilbageføres til de kollektive elforsyningsvirksomheder med mindre, der er tale om frivillighed, så den enkelte virksomhed så vidt muligt kan disponere derefter.

Som led heri kan der desuden overvejes fx kapacitetsreservationer, der er tidsbegrænsede, milepælskrav og bortfaldsklausuler i nye nettilslutningsaftaler og gebyrer for reservation af uudnyttet kapacitet. Der kan ligeledes overvejes frivillige ordninger, hvor kapacitet kan leveres tilbage mod kompensation. Dette er en tilgang, som virker på et klart aftalegrundlag og uden det medfører den retsusikkerhed, der følger af § 3, stk. 2-6.

Såfremt bestemmelsen fastholdes, er der behov for et væsentligt mere klart og forudsigeligt retsligt grundlag, end det som fremgår af udkastet.

Energinet bør desuden så vidt muligt informere om den forventede tilgængelige kapacitet længere frem end den næste puljebehandling gerne med en horisont på et par år. Det vil give aktørerne et bedre grundlag for at vurdere, hvornår de bør modne deres projekter, og hvordan projekterne kan indrettes, så de bedst muligt understøtter en effektiv udnyttelse af nettet.

Afklaring af hvorvidt der er tale om ekspropriation
Det bemærkes derudover, at der fortsat ikke er tilvejebragt en afklaring i lovforslaget, om hvorvidt disponering af allerede tildelt kapacitet kan udgøre ekspropriation.

Det fremgår således fortsat, at det ikke kan udelukkes, at det i visse tilfælde, baseret på en konkret vurdering, kan have karakter af ekspropriation, samt at såfremt det er tilfældet, vil den pågældende virksomhed have krav på erstatning jf. grundloven.

Norlys vil fortsat gerne opfordre til, at der tilvejebringes en entydig juridisk vurdering af dette spørgsmål således det enkelte netselskab så vidt muligt kan få vished om, hvornår det kan ifalde erstatningsansvar, herunder og om det også gælder tilfælde, hvor det er Energinet, som ønsker at disponere over kapaciteten.

§8 Afgrænsning af kategori 2 så elektrificering af transport, industri mv. sikres
Kategori 2 udgør fortsat en meget omfattende og forskelligartet gruppe herunder projekter, der understøtter elektrificering og grøn omstilling, dvs. industri, transport, varme, Ptx og brint.

I områder med kapacitetsudfordringer vil Ptx og brint, pga. deres størrelse og modenhed, kunne lægge beslag på betydelig kapacitet og en eventuel restkapacitet. Det kan som resultat udskyde hvornår transport, industri og varme-projekter kan få adgang til elnettet og dermed også deres mulighed for at omstille forbruget væk fra fossil energi.

Det kan medføre store omkostninger for fx en industrivirksomhed både da fossil energi er dyrere samt ved udsigten til at skulle betale CO_2 afgift grundet fortsat fossile udledninger.

Denne udfordring bør man eksplicit tage politisk stilling til og være transparent omkring. Det bør derfor præciseres, hvordan der prioriteres internt i kategori 2, når flere projekter konkurrerer om samme geografiske eller tidsmæssige kapacitet.

Hvis kategori 2 fastholdes som en bred kategori, bør der fastsættes klare kriterier for, hvordan direkte elektrificering af eksisterende industri, varme og transport vægtes i forhold til PtX, brint og CCS.

§9 stk. 2 Vedr. anmodninger eller dispositioner, der omfatter flere anlæg eller aktiviteter
Ifølge § 9, stk. 2 kan kapacitetsbehovet i en anmodning eller disposition, der omfatter flere anlæg eller aktiviteter, henføres til forskellige prioriteringskategorier og behandles særskilt.

Denne adgang kan dog skabe væsentlig usikkerhed for projekter, hvis tekniske og økonomiske grundlag forudsætter, at flere anlæg eller aktiviteter etableres og nettilsluttes som en samlet løsning. Det vil desuden potentielt kunne fordyre nettilslutningen af nye VE anlæg.

Dette gælder især for eksisterende produktionsanlæg, der udvides med ny kapacitet, hvor tilføjelser som følge af ændringen i bekendtgørelserne vil kunne medføre, at flere tilslutninger vurderes at skulle samles i én samlet tilslutning.

Norlys er indforstået med hensigten med bestemmelsen om at hindre omgåelse af prioriteringsreglerne og sikre teknisk forsvarlig tilslutning. Dette vurderes dog at kunne varetages med objektive regler, som er mere proportionale og væsentlig mindre indgribende.

Det kan fx ske ved, at der i bekendtgørelsen i stedet fastsættes kriterier for, hvornår flere anlæg anses som et anlæg, eksempelvis samme tilslutningspunkt, ejermæssig og funktionel sammenhæng, geografisk nærhed og tidsmæssig sammenhæng mellem ansøgninger, som benyttes ensartet i hele landet og med ansøgerens projektafgrænsning som udgangspunkt.

Regler frem for skøn giver samme værn mod omgåelse med et væsentligt mindre indgreb i forudsigeligheden.

§10 Tilslutning af ladeinfrastruktur til let og tung transport herunder inkludering af AFIR ladeparker i kategori 1
Elektrificeringen af vejtransporten er godt i gang, og omstillingen af personbilerne går hurtigere end ventet. Hvis den positive udvikling skal fortsætte, er det imidlertid afgørende, at udbygningen af ladeinfrastrukturen kan følge med.

Det er derfor positivt, at elektrificeringen af transporten prioriteres højt ved, at den almindelige elektrificering under 3 MW ikke indgår i prioriteringsmodellen samt at øvrig transport placeres i kategori 2.

Norlys vil gerne opfordre til på ny, at det klart fremgår, at infrastruktur til både let og tung transport indgår som organisk vækst som også defineret af Energinet i notat om "overblik over kapacitet til elforbrug fra den 1. juni og delt med Folketingets Klima-, Energi- og Forsyningsudvalg den 17. juni 2026.

I lyset af den alvorlige situation i elnettet er det samtidig afgørende, at den ladeinfrastruktur, som får særlig prioritet, bidrager til omstillingen så effektivt som muligt ved at møde efterspørgslen i markedet og de faktiske behov hos brugerne.

Norlys mener ikke, at det er tilfældet med de kommende offentlige udbud af de seks ladeparker til tunge køretøjer, som AFIR forpligter Danmark til at etablere ved udgangen af 2027, og som nu indgår i kategori 1. Ladeparkerne skal etableres i områder, som iflg. Energinets kapacitetskort udgør røde zoner, hvor elnetskapaciteten er særligt under pres.

Det er Norlys' klare vurdering, at de kommende AFIR-parker risikerer at skabe overkapacitet i et lademarked, hvor efterspørgslen i forvejen er begrænset.

Norlys finder det problematisk, hvis AFIR-ladeparkerne prioriteres over andre elektrificeringsprojekter, herunder ladeinfrastruktur i kategori 2, hvor der kan være en større markedsefterspørgsel.

Derfor opfordres der til, at den nationale implementering af AFIRs afstands- og effektkrav til ladeparker til tunge køretøjer revurderes på baggrund af den forventede teknologiudvikling, markedsbehov og tilgængelige kapacitet i elnettet, og at de kommende udbud udskydes, indtil der foreligger et opdateret vidensgrundlag.

Det bemærkes desuden, at det kan blive vanskeligt for netselskaberne i praksis at afgøre, hvornår konkrete anlæg er omfattet kravet om, at det etableres med henblik på opfyldelse af AFIR. Derfor foreslås det, at det præciseres, at det gælder konkrete ladeparker, der har vundet Vejdirektoratets udbud eller har indgået aftale med Vejdirektoratet om, at der skal opføres en ladepark, som følge af AFIR-forordningen.

§ 10 Projekter der har en samfundskritisk funktion
Norlys hilser velkommen, at ministeriet har præciseret lovforslagets bemærkninger om, hvornår en anmodning kan anses for at vedrøre en samfundskritisk funktion, og at ministeriet i forbindelse med implementeringen vil understøtte en ensartet anvendelse af reglerne gennem en løbende dialog med de kollektive elforsyningsvirksomheder.

Norlys mener fortsat, at vurderingen af, om hvorvidt en anmodning vedrører en samfundskritisk funktion ikke bør overlades til netselskabets eget skøn. Kategoriseringen kan have væsentlige konsekvenser for både kunden, andre netkunder og den samlede prioritering af kapaciteten.

Der bør derfor etableres en klar proces for myndighedsafklaring. Hvis relevante myndigheder afgiver udtalelser om, hvorvidt et projekt er samfundskritisk, bør den retlige status af disse udtalelser præciseres.

I forhold til definitionen af, hvilke projekter der kan siges at have en samfundskritisk funktion fremgår det, at "Der vil skulle foreligge en nær og væsentlig tilknytning mellem den ansøgte nettilslutning og varetagelsen af den samfundskritiske funktion, så nettilslutningen er nødvendig for den samfundskritiske funktions opretholdelse."

Ministeriet opfordres til at bekræfte, at det også gælder anlæg, som er nødvendig for funktionens opretholdelse i en krisesituation herunder i tilfælde af strømnedbrud. Dette kan fx være nødstrøm til vandforsyning og telekommunikation mv.

§10 Batterier med effektræk under 3 MW

Det fremgår af § 10, at kategori 1 omfatter " mindre erhverv med et effekttræk på højst 3 MW, dog ikke anmodninger omfattet af kategori 3 eller 4." Norlys forstår bestemmelsen således, at batterier, selvom de har et effekttræk under 3 MW, vil skulle indgå i prioriteringen.

Der er en risiko for, at det kan have betydning for fx mindre erhvervskunder, der ønsker batterier i tilknytning til deres forbrug. Derfor opfordrer Norlys til, at samplacering med forbrug og optimering bag et målepunkt indgår i kategori 1.

§ 11 Beskyttede behov og organisk vækst i distributionsnettet skal indarbejdes i TSO-planlægningen
En væsentlig del af de behov, som prioriteringsmodellen skal beskytte, opstår i distributionsnettet. Det gælder bl.a. husholdninger, mindre erhverv, almindelig elektrificering og organisk vækst i eksisterende kundebase.

Disse behov vil ikke nødvendigvis fremgå som individuelle større kapacitetsanmodninger i en samlet netkundekø, men de kan samlet have betydelig betydning for behovet for transmissionskapacitet i TSO-DSO-snittet.

Norlys efterspurgte i forbindelse med høring af lovudkastet, at det præciseres, at transmissionsvirksomheden systematisk skal indarbejde netselskabernes prognoser for organisk vækst, elektrificering, mindre erhverv og øvrige beskyttede behov i vurderingen af råderum, kapacitetsreservation og fremtidig netudbygning.

Det er derfor positivt, at det nu fremgår af §11 stk. 1, at Energinet skal reservere kapacitet i transmissionsnettet til at imødekomme almindelig og forventelig forbrugsudvikling. Det bør her også fremgå at relevante oplysninger også er netselskabernes egne fremskrivninger, idet det fremadrettede aspekt i § 11 stk 3 alene vedrører nationale fremskrivninger.

Det er centralt, at netselskabernes egne fremskrivninger også kan bruges under betegnelsen "relevante oplysninger" for at sikre, at fx almindelige forbrugere fortsat kan få tilsluttet en ladestander eller varmepumpe i distributionsnettet.

§12 Samplacering af batterier med henholdsvis VE-anlæg og ladestandere
VE parker på land, der placeres sammen med batterier, optimerer i mange tilfælde udnyttelsen af nettet. Disse typer anlæg bidrager til fleksibilitet og forsyningssikkerheden ved at gøre den vedvarende energi tilgængelig i flere timer.

Samplacerede energilagerkapacitet behøver desuden ikke at kræve ny netkapacitet, hvis de placeres sammen med et anlæg, hvor der er erhvervet ret til både at føde ind og trække fra nettet.

Samplacerede energilagerenheder bidrager dermed helt konkret med netvenlighed og bør derfor prioriteres i kategori 2. Det gælder både i tilfælde, hvor der skal etableres nye VE parker, samt hvor et batteri skal kobles på et eksisterende VE anlæg, som allerede er tilsluttet.

Det er derfor positivt, at det fremgår af høringsbrevet, at batterier, der er samplaceret med VE-anlæg med henblik på at lagre anlæggets produktion og forskyde leveringen heraf, som følge af samplaceringen vil skulle anses for energilagerkapacitet etableret inden for brugerens almindelige produktionsbehov. Samplacerede batterier er i sådan et tilfælde omfattet af kategori 2.

Det bør dog også tilføjes i § 12, at samplacerede batterier, indenfor brugerens almindelige produktions- og forbrugsbehov, er inkluderet af kategori 2. Dette bør desuden også gælde samplacering af batterier og ladestandere. Ministeriet bedes bekræfte dette.

Norlys opfordrer desuden til, at der i § 12 tilføjes en definition af brugerens "almindelige produktions- og forbrugsbehov". Der er behov for at konkretisere fx hvordan forventet udvikling i produktion eller forbrug skal indgå, da vurderingen er afgørende for, om hvorvidt projektet ikke er en del af prioriteringsmodellen. Det vil desuden sikre en ensartet anvendelse af bestemmelsen på tværs af netselskaber samt Energinet.

§15 Definitionen af netvenlighed bør være konkret, objektiv og knyttet til netprodukter
Definitionen af netvenlighed er det centrale element i prioriteringsmodellen og er helt afgørende for, at modellen kan fungere i praksis.

Lovforslaget og udkast til bekendtgørelse angiver fortsat en bred definition af netvenlighed, Der oplistes flere forskellige måder, hvorpå et projekt kan være netvenligt, men uden at disse rangeres eller vægtes i forhold til hinanden.

Det skaber unødig stor usikkerhed både for de kunder, der ønsker at blive tilsluttet nettet, samt for de netselskaber, der skal administrere loven.

Det kan give kunderne en forventning om, at der findes flere reelle muligheder for at gøre et projekt netvenligt og dermed opnå adgang til nettet. Når et enkelt projekt kan medføre, at kapacitetsgrænsen i nettet overskrides, kan projektet ikke tilsluttes alene på baggrund af en forventet forbrugsprofil eller fleksibel adfærd. Hvis profilen eller adfærden ikke holder, rammer konsekvensen alle øvrige brugere af nettet.

Derudover kan der opstå risiko for, at kunder shopper rundt til de områder af elnettet, hvor reglerne fortolkes mere lempeligt, dog uden der nødvendigvis er mere kapacitet, og virksomheder med ens projekter kan få forskellige svar afhængig af geografisk område.

Ansvaret lægges dermed de facto hos netselskabet, som i stedet har brug for et konkret og transparent regelsæt at administrere ud fra.

Det er derfor afgørende, at definitionen af netvenlighed baseres på objektive, ikke-diskriminerende og transparente kriterier, som sikrer den nødvendige forudsigelighed og gennemsigtighed for aktørerne. Det bør præciseres i både lovbemærkninger og bekendtgørelse.

Norlys vil derudover opfordre til, at der sker en tydeligere rangering af de netvenlige karakteristika. I lyset at de store kapacitetsudfordringer vurderes der at være behov for at præcisere, at begrænset netadgang, det vil sige mulighed for nedregulering, på kort sigt vil være det primære og afgørende kriterium i de tilfælde, hvor der er risiko for overskridelse af kapacitetsgrænsen.

Øvrige karakteristika vil fortsat kunne være netvenlige, men vil desværre i lyset af situationen være sekundære og supplerende, indtil man er i en situation, hvor de kan sidestilles nedregulering, hvilket bør ske snarest muligt.

Det bør samtidig fremgå, hvordan netvenlighed konkret skal dokumenteres af kunden, og hvilken betydning forskellige former for fleksibilitet har. Det bør eksempelvis præciseres, hvordan afbrydelighed, fleksibel belastningsprofil, geografisk placering, samplacering med produktion, intern fleksibilitet og bidrag til lokal eller regional robusthed vægtes i den konkrete prioritering.

Da der er tale om kapacitetsudfordringer i transmissionsnettet, bør det være Energinet, der foretager den nærmere definition af netvenlighed.

Udvikling af netprodukter

Netvenlighed forudsætter, at nye fleksibilitetsprodukter hurtigst muligt udformes og herefter godkendes af Forsyningstilsynet, så Energinet, netselskaber og markedsaktører kan tage dem i brug.

Hvis kunden er tilsluttet distributionsnettet, og flaskehalsen ligger i transmissionsnettet, kan kunden kun være “netvenlig” over for transmissionsnettet, hvis der findes et konkret produkt, som gør det muligt at afbryde eller begrænse kunden ved transmissionsudfordringer.

Det er her en afgørende forudsætning for prioriteringsmodellens funktion og operationalisering, at der ved lovens ikrafttræden foreligger operationelle netprodukter i TSO-DSO-grænsefladen.

Kunder tilsluttet distributionsnettet bør kunne tilbydes et TSO-DSO-BNA-produkt i forhold til transmissionsnettet, hvor kunden accepterer afbrydelighed eller begrænsning ved kapacitetsudfordringer i transmissionsnettet.

Uden et sådant produkt vil netvenlighed i relation til transmissionsbegrænsninger være vanskeligt at anvende konkret, og man vil i praksis mangle et reelt alternativ til afslag for projekter og kunder, der ligger i kategori 3 og 4.

Det er derfor meget vigtigt, at Energinet hurtigt får anmeldt og godkendt dette produkt. En forudsætning for, at produktet kan tages i brug er, at netselskaberne har tid til at få det tekniske setup i egne systemer på plads.

Desuden bør Energinet kommunikere klart til netselskaberne, hvad de skal kunne håndtere og agere på parallelt med, at produktet bliver behandlet hos Forsyningstilsynet. Ligeledes skal den aftalemæssige/juridisk ramme og ansvarsfordeling mellem Energinet og netselskaberne være på plads.

§21 Netselskabernes dokumenterede meromkostninger

Det fremgår af §21 at dokumenterede væsentlige meromkostninger for netselskaber kan indregnes i indtægtsrammerne. Det er vigtigt, at bestemmelsen ikke udgør en barriere for, at netselskaberne kan få dækket deres omkostninger ved, at man sikrer, at flere typer udgifter kan indgå i en samlet ansøgning.

Det bemærkes i den forbindelse ligeledes, at der i de kommende år vil følge væsentlige meromkostninger, som alt andet lige vil blive overvæltet og føre til øgede priser for forbrugerne. Det bør fremsættes en ambition for, at man i udmøntningen af modellen minimerer de administrative omkostninger, fordi de i sidste ende lander hos forbrugerne.

Derudover bør man overveje, hvordan der kan kommunikeres mod elkunderne ift. evt. øgede priser. Her er det traditionelt elleverandørerne, som har kontakten med kunder og kommunikerer priser.

Det bør overvejes, hvordan der kan fastlægges en fælles kommunikationslinje mellem myndigheder, Energinet, netselskaber og elleverandører ift. de prisstigninger, som forbrugerne forventelig kommer til at opleve, så det kommunikeres på en måde, som er klart og gennemskueligt for kunderne.

§23 Overgangsregler indtil nødvendige netprodukter og metoder er operationelle

Det bør præciseres, hvordan prioriteringsmodellen skal administreres i perioden fra lovens ikrafttræden til relevante fleksible netprodukter, metoder, procesregler og dataudvekslingsmekanismer er godkendt og operationelle.

Det gælder for eksempel produkter for begrænset netadgang i TSO-DSO-grænsefladen, hvor kunder tilsluttet distributionsnettet kan afbrydes eller begrænses ved kapacitetsudfordringer i transmissionsnettet.

Hvis en kunde i distributionsnettet principielt kan være netvenlig ved at acceptere afbrydelighed eller begrænset adgang af hensyn til transmissionsnettet, men det relevante produkt endnu ikke foreligger, bør kunden og netselskabet ikke stilles som om, at kunden ikke kan agere netvenligt. I sådanne tilfælde bør anmodningen som udgangspunkt ikke afslås alene som følge af manglende produktmæssig udmøntning.

Netselskaber bør i overgangsperioden ikke påføres ansvar, klagerisiko eller økonomisk risiko for, at nødvendige transmissionsrelaterede netprodukter endnu ikke er godkendt eller operationelle. Dette bør fremgå klart af lovbemærkningerne og den efterfølgende regulering.

L23 Dispositioner der ikke indebærer et nyt eller ændret træk på kapaciteten

Det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger side 19, 2. spalte, 2. afsnit, at ”Prioriteringsmodellen vil derimod ikke være til hinder for dispositioner, som ikke indebærer et nyt eller ændret træk på kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet.

Norlys Group A/S
Tietgensvej 4
DK-8600 Silkeborg

CVR 25 48 21 90
norlys.dk

Det kan eksempelvis være anlæg, der bidrager til at reducere eller udjævne kundens belastning af elnettet, lagrer egenproduceret elektricitet til senere egetforbrug eller i øvrigt anvendes inden for den allerede tildelte kapacitet. I sådanne tilfælde vil dispositionen som udgangspunkt ikke skulle behandles som en ny anmodning om tilslutning til det kollektive elnet."

Det bør præciseres i bekendtgørelse, hvad der menes med bestemmelsen ikke mindst "som udgangspunkt", så der skabes klarhed om, hvordan reglen tænkes implementeret i praksis, samt hvordan virksomheden skal forholde sig, såfremt man fx ønsker at tilkoble et batteri til et VE anlæg, der ikke medfører nyt eller ændret træk på kapaciteten.

Norlys står naturligvis til rådighed for eventuelle opfølgende spørgsmål.

Med venlig hilsen

Annette Mølgaard Schaper
Senior Public Affairs konsulent

HØRINGSSVAR

Datacentres mulige bidrag til netvenlig elforsyning i Danmark

Høringssvar til udkast til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet

Til: Energistyrelsen, elmarked@ens.dk · kopi til sbcl@ens.dk og mdsdr@ens.dk

Vedrører: j.nr. 2026-7200, høring over udkast til seks bekendtgørelser, høringsfrist 22. september 2026 · bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger, bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler, systemansvarsbekendtgørelsen og netvirksomhedsbekendtgørelsen

Afsender: Proreum Data Solutions Holding ApS / Propreco A/S · september 2026

Proreum Data Solutions Holding ApS udvikler datacentre i Danmark og har tre projekter under udvikling: Brøndby (50 MVA), Hørsholm (250 MVA) og Kalundborg (1 GVA). Proreum har tidligere udviklet et datacenter på 30 MW på Tonsbakken i Ballerup, som i dag er fuldt operationelt. Alle tre kommende datacentre er tilrettelagt som sektorkoblede anlæg, der leverer overskudsvarme, tilfører ny vedvarende kapacitet til den kollektive elforsyning, og som selv kan finansiere den netforstærkning, der måtte kræves. Proreum har dermed en interesse i sagen og et konkret erfaringsgrundlag.

HOVEDSYNSPUNKT Proreum støtter, at netvenlighed gøres til et bærende kriterium, og at vurderingen efter § 15, stk. 1, skal ske på objektiv og ikke-forskelsbehandlende vis. Men kriterierne i § 15, stk. 2, måler kun, hvordan et projekt belaster nettet brutto, ikke hvad det tilfører, og dermed ikke, hvad det reelle nettotræk på kapaciteten er. Proreums hovedforslag er derfor, at trækket på kapaciteten opgøres netto, sådan som definitionen af netvenlighed i § 2, nr. 2, allerede foreskriver, således at et sektorkoblet datacenter med dokumenteret lavt nettotræk kan anses for netvenligt. Hertil foreslår Proreum to supplerende kriterier i § 15, stk. 2, en omformulering af § 15, stk. 3, så tilbudt fleksibilitet indgår i vurderingen, og præciseringer i §§ 14, 16 og 18 samt i bekendtgørelsen om fleksible tilslutningsaftaler og i systemansvars- og netvirksomhedsbekendtgørelserne.

1. Kriterierne i § 15, stk. 2, måler kun den ene side

§ 15, stk. 2, omhandler projektets accept af begrænset netadgang eller fleksible vilkår, belastningsprofil og geografisk placering, fleksibilitet i forbrug eller produktion samt øvrige tekniske og driftsmæssige egenskaber. Alle fire beskriver, hvordan anlægget opfører sig på nettet.

Ingen af kriterierne omhandler dog, hvad et anlæg, f.eks. et datacenter, kan tilføre energisystemet: ny vedvarende produktionskapacitet eller bidrag til den netudbygning, projektet nødvendiggør. Disse forhold kan i bedste fald rummes i nr. 4 om øvrige tekniske og driftsmæssige egenskaber, men uden præcisering vil de i praksis ikke blive opgjort. Proreum foreslår derfor to supplerende kriterier:

Foreslået kriterium	Opgøres som	Dokumenteres ved
Tilført vedvarende kapacitet	MW installeret og MWh/år, som projektet udløser ved langsigtet aftale	Underskrevet PPA og netselskabets bekræftelse af nytilslutning
Medfinansiering af netforstærkning	Udgifter afholdt af projektet ud af den udløste netudbygning	Modningsaftale med netvirksomhed eller Energinet

ÆNDRINGSFORSLAG · § 15, stk. 2 I § 15, stk. 2, indsættes som nye numre: „5) den vedvarende elproduktionskapacitet, som projektet samtidig og som følge af projektet tilfører elsystemet gennem langsigtede aftaler om vedvarende energi, og 6) den del af den nødvendige netudbygning, som ansøger selv afholder omkostningerne til."

Forslaget indfører ikke nyt skøn. Begge størrelser kan opgøres i MW eller i afholdte omkostninger. Det forskelsbehandler ikke: Enhver ansøger kan påberåbe sig kriterierne, uanset teknologi eller kategori. Og det gør netop dét, 43 høringsparter efterlyste i høringen over lovforslaget; nemlig at reducere skønnet ved at gøre kriterierne objektive og målbare, uden at gøre listen udtømmende, hvilket ministeriet med rette har afvist.

2. § 15, stk. 3, og § 18, stk. 1, nr. 2: rækkefølgen i vurderingen

§ 15, stk. 3, gør fravær af fortrængning til en betingelse for, at et projekt i kategori 3 eller 4 kan vurderes netvenligt. Afslagsbestemmelsen i § 18 forudsætter omvendt, at netvenligheden er et af de forhold, der indgår i vurderingen af, om der fortrænges:

> **§ 15, stk. 3** *„Et projekt i prioriteringskategori 3 eller 4 kan alene vurderes som netvenligt, hvis projektet kan rummes inden for den tilgængelige eller planlagte kapacitet uden at fortrænge kapacitet, der er nødvendig for at imødekomme højere prioriterede behov."*
>
> **§ 18, stk. 1, nr. 2** *„anmodningen efter en samlet vurdering, herunder af projektets netvenlighed efter § 15, ikke kan imødekommes uden at fortrænge kapacitet, der er nødvendig for at imødekomme højere prioriterede behov."*

De to bestemmelser forudsætter hinanden. Når et projekt kun kan være netvenligt, hvis det allerede er godtgjort, at det ikke fortrænger noget, kan netvenligheden ikke bidrage til vurderingen af, om det fortrænger noget. Henvisningen i § 18, stk. 1, nr. 2, til projektets netvenlighed får dermed ikke selvstændigt indhold for kategori 3 og 4, som er de eneste kategorier, hvor § 18 finder anvendelse.

2.1 Fleksibilitet er det, der mindsker fortrængningen, og det er netop det, der udelukkes

Kriterierne i § 15, stk. 2, nr. 1 og nr. 3, angår projektets accept af begrænset netadgang og afbrydelighed og dets evne til at tilpasse forbruget til kapacitetssituationen, herunder at begrænse belastningen i perioder med kapacitetsknaphed. Det er ikke tilfældige egenskaber. Det er præcis de mekanismer, hvorved et projekt ophører med at fortrænge kapacitet i de timer, hvor knapheden findes.

Et anlæg, der aftaler at reducere sit træk i spidsbelastningstimerne, lægger ikke beslag på den kapacitet, som et højere prioriteret behov skal bruge. Om det fortrænger noget, kan derfor ikke afgøres, før man har set på, hvad det tilbyder. § 15, stk. 3, kræver den modsatte rækkefølge. Konsekvensen er, at et projekt, som er villigt til at blive afbrudt, behandles nøjagtig som et projekt, der insisterer på fast, uafbrudt kapacitet. De to belaster ikke nettet ens, men bekendtgørelsen giver ikke mulighed for at skelne dem i den ene situation, hvor forskellen betyder mest. Et sektorkoblet datacenter kan netop levere denne fleksibilitet.

Bekendtgørelsen bygger selv på den forudsætning: Efter § 18, stk. 5, kan en anmodning i kategori 3 eller 4 opretholdes i køen, hvis den inden for en rimelig tidshorisont kan imødekommes ved aftalevilkår eller netprodukter, som endnu ikke kan tilbydes. Den fleksibilitet, ansøgeren tilbyder i dag, bør tælle på samme måde.

2.2 Forslag: dokumenterbar fleksibilitet indgår i vurderingen

Proreum foreslår, at kapacitetsbetingelsen i § 15, stk. 3, formuleres, så den vurderer projektet, som det faktisk tilbydes. Forslaget indfører ikke nyt skøn og udvider ikke adgangen til kapacitet: det fastslår alene, at vurderingsgrundlaget er projektet inklusive de vilkår, ansøgeren har tilbudt, og som virksomheden efter § 15, stk. 5, har tilstrækkelig dokumentation for.

> **ÆNDRINGSFORSLAG · § 15, stk. 3** „Ved vurderingen af, om et projekt i prioriteringskategori 3 eller 4 kan rummes inden for den tilgængelige eller planlagte kapacitet uden at fortrænge kapacitet, der er nødvendig for at imødekomme højere prioriterede behov, lægges projektets netvenlighed efter stk. 1 og 2 til grund, herunder de vilkår om begrænset netadgang, afbrydelighed og tilpasning af belastningen, som ansøgeren har tilbudt, og som opfylder dokumentationskravet i stk. 5."

Forslaget er neutralt i forhold til, hvor meget kapacitet der er til rådighed. Det ændrer alene, om et projekt, der frivilligt lægger sig under den kapacitet, det ellers ville trække, kan få det anerkendt før frem for efter et afslag.

3. Kategori 4: Trækket på kapaciteten bør opgøres netto

Bekendtgørelsen afgrænser kategori 4 således:

> **§ 14, stk. 1** *„Kategori 4 omfatter anmodninger vedrørende datacentre, hvor databehandling, datalagring og relaterede informationsteknologiske funktioner udgør det primære formål, og som er kendetegnet ved et væsentligt og vedvarende træk på kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet."*

Spørgsmålet er, hvordan „træk på kapaciteten" skal opgøres. Bekendtgørelsen besvarer det: Efter § 2, nr. 2, er netvenlighed „projektets samlede påvirkning af kapacitetssituationen i det kollektive elforsyningsnet". Læses de to bestemmelser i sammenhæng, bør trækket i § 14, stk. 1, opgøres netto, altså tilslutning fratrukket den vedvarende produktionskapacitet, projektet selv tilfører. Et sektorkoblet datacenter, der samtidig med og som følge af projektet tilfører nettet mindst tilsvarende vedvarende produktionskapacitet, er da ikke kendetegnet ved et væsentligt og vedvarende træk.

> **ÆNDRINGSFORSLAG · § 14, stk. 1** Der tilføjes som nyt punktum: „Ved vurderingen af, om et datacenter er kendetegnet ved et væsentligt og vedvarende træk på kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet, lægges vægt på projektets samlede påvirkning af kapacitetssituationen, jf. § 2, nr. 2, herunder den vedvarende elproduktionskapacitet, som projektet samtidig og som følge af projektet tilfører det kollektive elforsyningsnet."

Præciseringen ændrer hverken kategoristrukturen, kategoriernes indbyrdes rangorden eller adgangen til at afvise projekter. Den fastslår alene, at en betingelse, bekendtgørelsen allerede stiller, opgøres på det grundlag, bekendtgørelsen allerede foreskriver. Den er samtidig objektiv og efterprøvelig: Tilført kapacitet kan opgøres i MW og dokumenteres ved aftale om tilførsel af vedvarende energi.

Endelig bemærker Proreum, at begrundelsen for at placere datacentre i kategori 4, at de „typisk ikke er geografisk bundne", heller ikke holder for et sektorkoblet anlæg. Et datacenter, der skal levere overskudsvarme til et bestemt fjernvarmenet, kan ikke flyttes. Proreums projekt i Hørsholm er dimensioneret til ca. 105 MW varmeeffekt til I/S Norfors, som frem mod 2032 mangler ca. 110 MW ny grundlastkapacitet. Flyttes anlægget, forsvinder gevinsten. Det er bundet af præcis de forhold, der gør det værdifuldt for energisystemet.

4. § 18: Tilført kapacitet bør indgå i fortrængningsvurderingen

Efter § 18, stk. 1, forudsætter afslag, at anmodningen ikke kan imødekommes uden at fortrænge kapacitet, der er nødvendig for højere prioriterede behov. Et projekt, der tilfører elsystemet mindst samme kapacitet, som det trækker, belaster ikke systemet netto. Men det fortrænger ikke dermed intet: kapacitet er stedbunden, og ny produktion tilsluttet ét sted i nettet aflaster ikke en transformerstation et andet sted. Et projekt, der modtager strøm i Brøndby, men medbringer ny produktion ved Slagelse, aflaster energibalancen i DK2, ikke skillefladen i Brøndby.

Tilført kapacitet bør derfor indgå i fortrængningsvurderingen i det omfang, den aflaster de dele af nettet, der efter § 18, stk. 3, har betydning for, om anmodningen kan imødekommes: fuldt ud, hvor produktionen tilsluttes i samme netområde eller forbindes ved direkte linje, og i øvrigt i det omfang begrænsningen er systemisk frem for lokal. Det bør fremgå udtrykkeligt, så bestemmelsen anvendes ensartet og hverken over- eller undervurderer den kapacitet, et projekt medbringer.

> **ÆNDRINGSFORSLAG · § 18, stk. 1** Der tilføjes: „Ved vurderingen indgår den kapacitet, projektet tilfører den kollektive elforsyning, jf. § 15, stk. 2, nr. 5, i det omfang den aflaster de dele af det kollektive elforsyningsnet, som efter stk. 3 har betydning for, om anmodningen kan imødekommes."

4.1 Projektfinansieret netudbygning er ikke hypotetisk

Efter § 18, stk. 5, kan en anmodning opretholdes i køen, hvis den inden for en rimelig tidshorisont forventes at kunne imødekommes gennem planlagt udvidelse eller aftalevilkår. Når et projekt selv afholder omkostningerne til netforstærkningen, er udvidelsen ikke kun en forventning. Det bør ligestilles med planlagt udvidelse. Princippet kendes fra dansk ret: Planlovens udbygningsaftaler bygger på samme tanke, jf. afsnit 4.2.

> **ÆNDRINGSFORSLAG · § 18, stk. 5** Der tilføjes: „Netudbygning, som ansøgeren har forpligtet sig til at finansiere ved aftale med netvirksomheden eller Energinet, sidestilles med planlagt udvidelse."

4.2 Udbygningsaftaler: princippet kendes fra planloven

De foreslåede kriterier hviler på et princip, dansk ret allerede kender. Planlovens § 21 b om udbygningsaftaler giver en grundejer adgang til på eget initiativ at tilbyde at afholde udgifterne til den infrastruktur, et projekt forudsætter, mod at kommunen fremrykker eller udvider plangrundlaget. Ordningen er frivillig, og netop frivilligheden gør den til en aftale frem for en afgift.

Proreum foreslår, at samme princip anerkendes i elforsyningen: adgang til knap kapacitet kan gøres betinget af konkrete, målbare modydelser. Det er hverken en særordning for datacentre eller en lempelse. Det er en skærpelse, som de projekter, der reelt bidrager, gerne opfylder.

5. Ét eller flere anlæg

Systemansvarsbekendtgørelsens nye § 6 a, stk. 1, bestemmer, at Energinet anviser tilslutningspunkt og ved afgørelse kan bestemme, om anlæg tilsluttes som et eller flere anlæg. Netvirksomhedsbekendtgørelsens nye § 30 a giver netvirksomhederne samme kompetence i distributionsnettet.

Bestemmelserne fremstår som tekniske, men de er afgørende for, om § 15 kan anvendes efter sit formål. Netvenlighed er defineret som projektets samlede påvirkning af kapacitetssituationen. Et sektorkoblet projekt består typisk af et forbrugsanlæg, egen eller tilknyttet produktion, et energilager og varmegenvinding bag samme tilslutningspunkt. Træffes der afgørelse om, at delene skal tilsluttes som selvstændige anlæg, vurderes forbruget alene, som bruttoeffekt, og den samlede påvirkning bliver aldrig opgjort. Netselskabets screening af et af Proreums projekter angiver allerede, at tilføjelse af VE-anlæg og batterilager udgør et nyt projekt, der kræver ny screening.

ÆNDRINGSFORSLAG · § 6 a og § 30 a Der tilføjes: „Afgørelsen må ikke træffes på en måde, der afskærer en samlet vurdering af projektets netvenlighed efter § 15 i bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Samplacerede anlæg, hvor elforbrug er kombineret med elproduktion eller energilagring bag samme tilslutningspunkt, tilsluttes som udgangspunkt som ét anlæg."

6. Fleksibel tilslutningsaftale

§ 15, stk. 2, nr. 1, tillægger det vægt, at et projekt accepterer begrænset netadgang eller fleksible vilkår. Bekendtgørelsen om fleksible tilslutningsaftaler forpligter i § 5 netvirksomheden til at give mulighed for en midlertidig fleksibel aftale i områder med begrænset eller ingen tilslutningskapacitet.

Her ligger efter Proreums opfattelse et overset forhold. Et datacenter er en af de meget få store elforbrugere, der reelt kan acceptere afbrydelighed. Et hospital kan ikke afbrydes. Et elektrolyseanlæg mister sin forretningscase, hvis det ikke kan køre, når elprisen er lav. En produktionsvirksomhed må standse sin produktionslinje. Et datacenter med nødstrømsanlæg, batterikapacitet, regulerbart kølesystem og mulighed for ø-drift kan derimod opretholde driften også under en planlagt afbrydelse.

Proreum tilbyder derfor at indgå fleksible tilslutningsaftaler for sine projekter. Det er en egenskab ved Proreums anlægsdesign, og det er præcis den egenskab, § 15, stk. 2, nr. 1, efterspørger.

Tilbuddet forudsætter forudsigelighed. Bekendtgørelsen om fleksible tilslutningsaftaler indeholder ikke bestemmelser om varsling eller om det maksimale omfang af begrænsningen; § 9, nr. 2, kræver alene vilkår, der „så vidt dette er muligt" sikrer netbrugeren forudsigelighed. Proreum foreslår, at omfanget gøres eksplicit.

ÆNDRINGSFORSLAG · § 9 Der tilføjes, at en fleksibel tilslutningsaftale skal angive det maksimale omfang af begrænsningen, opgjort i timer pr. år og i MW, samt varslingsfrister, og at netvirksomheden på anmodning skal oplyse det historiske omfang af begrænsninger i det pågældende område.

7. Systemstabilitet bør tælle med

Afbrydelighed er den ene halvdel af, hvad et stort forbrug kan tilbyde nettet. Den anden er aktiv levering af de systemegenskaber, elsystemet historisk fik fra de centrale kraftværker.

Så længe forsyningen hvilede på en håndfuld store synkronmaskiner, leverede de samtidig svingmasse, kortslutningseffekt og reaktiv effekt til spændingsregulering. Regulerkraft og black start har Energinet altid købt særskilt, men netop disse tre egenskaber fulgte med produktionen. Energinets baggrundsnotat til Energistyrelsen beskriver dem som „et biprodukt til deres produktion", hvor levering har været en betingelse for tilslutning, „hvorfor kraftværkerne ikke modtager betaling for disse ydelser". Efterhånden som værkerne udfases, forsvinder egenskaberne, og Energinet må anskaffe dem ad anden vej; synkronkompensatorer opstillet alene for at levere inerti og kortslutningseffekt er det tydeligste udtryk for det. Energinet beskriver selv sammenhængen: „Behovet for FFR er omvendt proportionalt med inertien i systemet, hvorfor der primært er et behov herfor i sommerhalvåret."

Mængderne er små i forhold til de forbrug, der nu søger tilslutning. Energinet indkøbte i 2024 ca. ±18 MW FCR-N og ±43 MW FCR-D i DK2 og ca. ±23 MW FCR og ±100 MW aFRR i DK1 (FCR-D-mængden i DK2 følger den nordiske dimensionerende fejl og genberegnes løbende). Kravet til FCR-D er, at 86 % af effekten leveres inden for 7,5 sekunder. Et datacenter råder af hensyn til sin egen driftssikkerhed over UPS-batterier, nødstrømsanlæg og et kølesystem med termisk træghed, aktiver, der er teknisk velegnede til netop denne opgave, og som i dag står ubenyttede hen i den tid, de ikke bruges til nødstrøm. Microsoft fik i 2022 certificeret UPS-batterierne i sit datacenter i Dublin til EirGrids markeder, og Google indgik i august 2025 to nye aftaler om forbrugsfleksibilitet med amerikanske forsyningsselskaber oven på eksisterende samarbejder med Elia i Belgien og Taiwan Power Company. Modellen er afprøvet.

Som § 15, stk. 2, er formuleret, kan prækvalificeret reservekapacitet i bedste fald rummes i opsamlingsbestemmelsen i nr. 4. Det er et spinkelt grundlag for en egenskab, systemet i stigende grad mangler, og som kun ganske få store forbrugere kan levere. Kriteriet er samtidig let at efterprøve: prækvalifikation til Energinets systemydelser er en formel, dokumenterbar status.

ÆNDRINGSFORSLAG · § 15, stk. 2 Der indsættes yderligere som nyt nummer: „7) den effekt, projektet stiller til rådighed for det kollektive elforsyningsnet gennem prækvalifikation til systemydelser, herunder frekvensregulering."

8. Modenhed bør veje tungere end kategori

Energinet oplyste 2. marts 2026, at der lå ca. 60 GW nyt forbrug i kø på tværs af transmissions- og distributionsnettet, mod et maksimalt dansk elforbrug på ca. 7 GW, og indførte en midlertidig pause i nye nettilslutninger. Datacentre, batterier og Power-to-X blev angivet som drivere. Datacentre indgår altså selv i tallet. Proreum fremfører derfor ikke dette punkt som en indvending mod andre teknologier, men som en indvending mod, at kategori i praksis kommer til at veje tungere end modenhed.

Køen består ikke af forbrug, men af ansøgninger, og en ansøgning siger i dag meget lidt om, hvorvidt anlægget bliver bygget, og hvornår. Usikkerheden er dobbelt, både om omfanget og om tidspunktet, og det er den sidste, der er vanskeligst at planlægge efter. Et net kan dimensioneres til et stort forbrug; det kan ikke dimensioneres til et forbrug, der måske kommer om tre år, måske om ti, måske aldrig. Følgen er, at modne projekter sættes i kø bag reservationer, der ikke materialiserer sig.

Kategoriseringen forstærker det. Kategori 2 beskytter mod afvisning uanset modenhed; kategori 4 udsætter for afvisning uanset modenhed. Dermed skærmes de projekter, hvis realisering er mest usikker, mod den prøve, de projekter, der er længst fremme, må bestå. Bekendtgørelsens § 16 indeholder allerede et modenhedskrav, og Energinet har med den model, selskabet offentliggjorde 27. maj 2026, skærpet kravene til modenhed og fremdrift og præciseret, at kapacitet først reserveres ved indgået nettilslutningsaftale. Proreum foreslår, at princippet skrives tydeligere ind og gøres teknologineutralt.

> **ÆNDRINGSFORSLAG · § 16** Der tilføjes, at modenhed og dokumenteret fremdrift indgår med selvstændig vægt ved puljebehandlingen uanset projektets kategori efter § 8, og at en tildelt prioritering bortfalder, hvis ansøgeren ikke inden en fastsat frist indgår nettilslutningsaftale og påbegynder projektet.

9. Sideløbende behandling bør gælde alle netvenlige projekter

Prioriteringsmodellen bygger på parallel behandling på tværs af kategorier, og ministeriet har i høringsnotatet over lovforslaget tilkendegivet, at netvenlige batterier, som konkret bidrager til bedre udnyttelse af kapaciteten og ikke fortrænger højere prioriterede projekter, vil kunne behandles sideløbende.

Det er den rigtige logik. Men den bør knyttes til egenskaben netvenlighed, ikke til aktivtypen. Et netvenligt, sektorkoblet datacenter fortrænger lige så lidt kapacitet som et netvenligt batteri, og der er ingen saglig grund til at behandle de to forskelligt. Proreum foreslår, at det præciseres i § 16, at et projekt i kategori 3 eller 4, der efter § 15 vurderes netvenligt og ikke fortrænger højere prioriterede behov, kan behandles sideløbende uanset kategori.

10. § 14, stk. 2, bør præciseres

Efter § 14, stk. 2, kan dele af et anlæg henføres til kategori 1, hvis databehandlingen udgør en del af samfundskritisk infrastruktur som defineret i § 10, stk. 3, der nævner bl.a. sundhed, forsvar, vandforsyning og beredskab. Høringsbrevet nævner som eksempel „et datacenter, som leverer kritiske ydelser til forsvaret“. Proreum bemærker, at afgrænsningen dermed knyttes til funktionen og ikke til anlægstypen. Det er efter Proreums opfattelse den rigtige tilgang.

Afgrænsningen bør imidlertid præciseres på ét punkt. Det bør fremgå, at en væsentlig, frem for en fuldstændig, samfundskritisk andel er tilstrækkelig til, at den pågældende del kan henføres til kategori 1. Kræves fuldstændighed, udelukkes reelt alle kommercielle datacentre, også dem der huser en betydelig samfundskritisk andel. Andelen kan dokumenteres ved kundeaftaler.

11. Sammenfatning af forslag

1. **§ 14, stk. 1** præciseres, så det væsentlige og vedvarende træk på kapaciteten opgøres netto, jf. § 2, nr. 2.
2. **§ 15, stk. 2** udvides med to kriterier: tilført vedvarende kapacitet (nr. 5) og medfinansiering af netudbygning (nr. 6), samt et kriterium om effekt stillet til rådighed for systemydelser gennem prækvalifikation (nr. 7).
3. **§ 15, stk. 3** omformuleres, så tilbudt og dokumenterbar fleksibilitet indgår i vurderingen af, om et projekt i kategori 3 eller 4 kan rummes uden at fortrænge højere prioriterede behov.
4. **§ 18, stk. 1** præciseres, så tilført kapacitet indgår i fortrængningsvurderingen i det omfang, den aflaster de dele af nettet, der har betydning for anmodningen.
5. **§ 18, stk. 5** præciseres, så projektfinansieret netudbygning sidestilles med planlagt udvidelse.

6. **§ 6 a og § 30 a** i systemansvars- og netvirksomhedsbekendtgørelserne præciseres, så en afgørelse om ét eller flere anlæg ikke afskærer den samlede netvenlighedsvurdering, og så samplacerede anlæg som udgangspunkt tilsluttes som ét anlæg.
7. **§ 9** i bekendtgørelsen om fleksible tilslutningsaftaler suppleres med krav om angivelse af maksimalt omfang, varsling og oplysning om historiske begrænsninger.
8. **§ 16** suppleres, så modenhed og fremdrift indgår med selvstændig vægt uanset kategori, så en tildelt prioritering bortfalder ved manglende fremdrift, og så sideløbende behandling knyttes til netvenlighed frem for til aktivtype.
9. **§ 14, stk. 2** præciseres, så en væsentlig samfundskritisk andel er tilstrækkelig.

Ingen af forslagene ændrer prioriteringsmodellens opbygning eller kategorierne. De gør alene netvenlighed i stand til at måle begge sider af regnestykket.

Proreum stiller sig gerne til rådighed for en uddybning og bidrager gerne med data fra de tre projekter til det arbejde med inddragelse af Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet, Erhvervsministeriet og KL om datacentres mulighed for at komme på elnettet, som ministeriet har tilkendegivet at ville igangsætte (høringsnotatet over lovforslaget, afsnittet om prioriteringsmodellen).

Med venlig hilsen

David Ernst
Direktør · Proreum Data Solutions Holding ApS og Propreco A/S
des@propreco.dk · +45 21 26 46 82

RWE Renewables Denmark A/S | Vesterbrogade 1L | 1620 København V

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet Energistyrelsen
Holmens Kanal 20
1060 København K

22.09.2026

Sendt pr. e-mail til elmarked@ens.dk; kopi til sbcl@ens.dk og clnjt@ens.dk

Journalnummer [2026-7200]

Høringssvar over udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet

RWE takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet..

Generelle bemærkninger

RWE hilste i sit tidligere høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og lov om fremme af vedvarende energi prioriteringsmodellen velkommen som et relevant og nødvendigt redskab til at håndtere den akutte kapacitetsmangel i transmissionsnettet. RWE anerkender fortsat behovet for at kunne prioritere den eksisterende netkapacitet i den nuværende situation.

Samtidig er det vigtigt at understrege, at prioriteringsmodellen alene håndterer den aktuelle knaphed på netkapacitet og ikke løser de underliggende, strukturelle kapacitetsudfordringer i transmissionsnettet. RWE finder derfor fortsat, at den langsigtede løsning kræver en hurtigere og rettidig udbygning af elnettet. Dette er samtidig en forudsætning for, at elektrificeringen og den grønne omstilling kan realiseres i det nødvendige tempo.

RWE anser det fortsat for positivt, at brint- og PtX-projekter er placeret i kategori 2 i prioriteringsmodellen, idet disse projekter kan bidrage til den igangværende elektrificering, sektorkobling og fremtidige forsyningssikkerhed.

Brint- og PtX-projekter er ofte meget kapitalintensive og forudsætter en høj grad af sikkerhed og forudsigelighed omkring nettilslutningen. RWE foreslår derfor, at projekter, der er geografisk bundet til en specifik lokation og dermed ikke uden videre kan flyttes til et andet nettilslutningspunkt, eksempelvis brintproduktion til den planlagte brintinfrastruktur (7-tallet), prioriteres højere inden for kategori 2. Dette vil efter RWE's vurdering i højere grad afspejle projekternes særlige investerings- og placeringsmæssige forudsætninger.

Specifikke bemærkninger - *Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet*

Prioriteringsbekendtgørelsen - § 5

RWE støtter muligheden for at behandle anmodninger i forskellige prioriteringskategorier sideløbende, hvor dette bidrager til en effektiv og rettidig tilslutningsproces. § 5 bør imidlertid ikke anvendes på en måde, der i praksis giver anmodninger i lavere prioriteringskategorier mulighed for at overhale eller fortrænge anmodninger i højere prioriteringskategorier.

Formålet med prioriteringsmodellen er at etablere et klart og forudsigeligt hierarki for disponeringen af knap netkapacitet. Parallel sagsbehandling bør derfor vedrøre vurderingen og forberedelsen af anmodningerne, mens den faktiske disponering af tilgængelig kapacitet fortsat bør ske i overensstemmelse med den prioriteringsrækkefølge, der følger af § 4. Behandlingen af en anmodning i en lavere prioriteringskategori bør navnlig ikke medføre, at denne kan opnå en bindende nettilslutningsaftale før en anmodning i en højere prioriteringskategori, når de konkurrerer om den samme kapacitet.

Vi foreslår derfor, at det præciseres i § 5, at parallel sagsbehandling ikke ændrer prioriteringsrækkefølgen mellem kategorierne eller giver anmodninger i lavere prioriteringskategorier mulighed for at få tildelt kapacitet på bekostning af anmodninger i højere prioriteringskategorier.

Prioriteringsbekendtgørelsen - § 6

RWE finder det problematisk at prioriteringen alene er indikativ og kan ændres helt frem til indgåelsen af en bindende nettilslutningsaftale, bl.a. som følge af nye anmodninger, ændringer i projektet eller ændret netvenlighed.

Dette skaber usikkerhed om værdien af de betydelige investeringer, virksomhederne skal foretage i projektmodning, projektering og netvenlige løsninger. Hvis en tildelt prioritering løbende kan ændres som følge af nye anmodninger, svækkes incitamentet til netop de investeringer i projektmodning og netvenlighed, som modellen bør fremme.

RWE anbefaler derfor, at der skabes større sikkerhed for, at en meddelt prioritering fastholdes, når projektet opfylder de fastsatte krav.

Prioriteringsbekendtgørelsen § 12

RWE bemærker at kategori 2 omfatter en bred kreds af projekter med et betydeligt kapacitetsbehov. I lyset af de aktuelle kapacitetsbegrænsninger er det derfor vigtigt, at prioriteringsmodellen ikke alene baserer vurderingen af netvenlighed på indgåelse af 'begrænset netadgang' produktet, men også tager højde for projekter, der er geografisk bundet til anden energiinfrastruktur mm.

Dette gælder navnlig brint- og PtX-projekter, som er afhængige af den kommende kollektive brintinfrastruktur. Rettidig nettilslutning er afgørende for, at projekterne kan træffe investeringsbeslutninger og indgå nødvendige støtteaftaler samt for realiseringen af den samlede brintinfrastruktur.

RWE anbefaler derfor, at brintprojekter, der indgår i processen for kapacitetsbooking til den kommende brintinfrastruktur, sikres den nødvendige vished om rettidig nettilslutning.

Prioriteringsbekendtgørelsen § 15

RWE finder det vigtigt, at netvenlighed alene indgår som kriterium i det omfang, det reelt afspejler et projekts bidrag til en mere effektiv og robust udnyttelse af elsystemet.

Netvenlighed bør anvendes til at prioritere mellem projekter inden for samme kategori og bør ikke anvendes som et redskab til at ændre den politisk fastlagte prioritering mellem kategorierne.

Netvenlighed burde i praksis ikke blive koblet til Energinets produkt for begrænset netadgang. Et sådant produkt giver ikke den nødvendige investeringssikkerhed for mange større industriprojekter og bør derfor ikke i sig selv være afgørende for et projekts prioritering.

RWE står naturligvis til rådighed for nærmere uddybning af ovenstående høringssvar.

Med venlig hilsen

Matthias Philippi
Head of Regulatory Affairs Denmark
+45 24 82 22 95
matthias.philippi@rwe.com

Klima og Byudvikling
Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen

Til Energistyrelsen

Svar på Høring over udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet

22-09-2026

Sagsnummer I F2
2026 - 20039

Dokumentnummer i F2
281343

Sagsnummer eDoc
2026-0335704

Københavns Kommune fremsender hermed kommentarer til "høring over udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelsen om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet", herunder særligt udkast til "Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet".

Ligesom ved lovforslaget om ændring af lov om elforsyning og lov om fremme af vedvarende energi, bakker Københavns Kommune generelt op om den nye bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet.

Kommunen støtter også de foreslåede justeringer og rettelser af de fem øvrige bekendtgørelser. Københavns Kommune er enig i, at der er behov for at løse udfordringerne med manglende elnetkapacitet.

Mellemstore private løsninger prioriteres frem for kollektive løsninger i elektrificeringen af varmeforsyningen
I udkastet til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet kan Københavns Kommune være bekymret for mulighederne for at etablere elbaseret varmeproduktion til kollektiv fjernvarme. Kommunen har i Klimastrategi 2035 og tilhørende energistrategi fastlagt målsætninger og initiativer for elektrificering, især af fjernvarme og transport, hvilket forventes at øge elforbruget markant i København.

Langt størstedelen af byens borgere og virksomheder forsynes kollektivt med fjernvarme, og der er flere elektrificeringsprojekter frem mod 2035. En mindre, men voksende andel, får dog varme fra private mellemstore varmepumper (under 3 MW), som falder ind under blokvarmebestemmelserne og kan opnå fritagelse for aftagerpligten til fjernvarme.

Københavns Kommune fortolker §10 og §12 af bekendtgørelsen om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet således, at ovennævnte mellemstore varmepumper med effekt under 3 MW, vil blive prioriteret i elektrificeringen frem for det store flertal, der har kollektiv varmeforsyning. Dette risikerer at øge incitamentet til at etablere individuel forsyning og potentielt forsinke udrulningen af kollektive varmepumper længere end nødvendigt. Københavns Kommune mener ikke, at det er hensigten med loven at give de mellemstore private varmeløsninger en fordel overfor de store kollektive varmeløsninger, men

Rådhussekretariatet
Rådhuspladsen 1
1550 København V

EAN-nummer
5798009809452

derimod at beskytte husstande, der ønsker at omstille til varmepumpe og elbil.

Elektrificeringen af fjernvarmen er en central løsning på det grønne energisystems udfordringer
Ud over det konkrete incitament til individuel varmeforsyning bemærker Københavns Kommune også et mere grundlæggende problem. Det er problematisk, at fjernvarmen, som udgør en markant styrkeposition i dansk energiinfrastruktur, med stort potentiale for at afhjælpe problemer i elnettet gennem fleksibelt forbrug og termisk lagring, prioriteres lavere end individuelle løsninger, som hverken har samme effektivitet eller kan tilbyde tilsvarende fleksibilitet og lagringskapacitet.

Anbefaling fra Københavns Kommune
Københavns Kommune anbefaler derfor, at de mellemstore elbaserede varmeprojekter (under 3 MW) placeres i samme kategori som de kollektive varmepumper, således at private individuelle projekter ikke forfordeles frem for kollektive projekter i køen til elnettilslutning. Dette kan gøres på to måder:

1. Løfte de kollektive varmepumper til kategori 1,
2. Skubbe varmeproduktion til mindre erhverv (under 3 MW) til kategori 2.

Københavns Kommune foretrækker den første løsning, da kollektive elbaserede varmeforsyninger kan afhjælpe elsystemets største udfordringer via fleksibelt forbrug og termisk energilagring. Varmepumper er desuden meget energieffektive og giver stor grøn omstilling for energiforbruget sammenlignet med andre sektorer. Store kollektive varmeløsninger er generelt mere energieffektive end både mellemstore private og husstandsløsninger.

Venlig hilsen
Charlotte Korsgaard
Enhedschef

22. september 2026

SYNERGIs høringssvar til bekendtgørelse om prioritering af det kollektive elforsyningsnet

Att.: Søren Brandt Clausen (sbcl@ens.dk) og Mads Dreier (mdsdr@ens.dk), Energistyrelsen.

SYNERGI takker for muligheden for at afgive høringssvar til Energistyrelsens nye bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet. Bekendtgørelsen udmønter nogle af bemyndigelserne i lovforslag nr. L23 om prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig tilslutning til elnettet m.v.

SYNERGI har en række bemærkninger til bekendtgørelsens forskellige dele.

Kriterier for netvenlighed

Prioritering af nettilslutningsanmodninger inden for kategori 2-4 er – på samme måde som SYNERGI og mange andre påpegede i høringssvaret til udkastet til L23 om prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig tilslutning til elnettet m.v. – fortsat for udefinerede og skønsbaserede. Bekendtgørelsens §15, stk. 2, fastlægger, hvilke forhold netselskaberne *kan* lægge vægt på, men siger ikke noget om fx:

- Hvordan kriterierne skal vægtes indbyrdes.
- Hvordan projekter inden for samme kategori skal rangordnes.
- Hvilken dokumentation ansøgerne skal levere.
- Hvordan ansøgerne kan forbedre deres placering.
- Hvordan ensartet praksis på tværs af Energinet og netvirksomhederne sikres.

SYNERGI har forståelse for, at kapacitetssituationen varierer på tværs af netselskaber, og at der derfor vil være forskellige behov for, hvilken type netvenlighed der er brug for i den konkrete situation. Men SYNERGI vil samtidig udtrykke stor bekymring for, at virksomheder skal træffe investeringsbeslutninger for potentielt milliarder af kroner pba. usikre forhold, der ikke er tydeligt defineret, og som vil variere fra sted til sted og over tid. Det risikerer at afskrække investeringer. Og det sætter spørgsmålstegn ved, hvordan Energistyrelsen har tænkt sig at sikre vurdering af projekters netvenlighed på en objektiv og ikke-forskelsbehandlende vis, som det beskrives i bekendtgørelsens §15.

SYNERGI vil derfor efterspørge fælles objektive og målbare kriterier, dokumentationskrav og principper for vægtning. SYNERGI vil også efterspørge mere transparens fra de kollektive

elforsyningsvirksomheder. Nuværende og kommende ansøgere om nettilslutning bør sikres grundig indsigt i den konkrete, lokale kapacitetssituation, så ansøgerne får klarhed over, hvilket grundlag deres ansøgning vurderes på baggrund af, og hvordan de eventuelt kan tilrettelægge deres projekt, så det passer til det konkrete behov for netvenlighed. SYNERGI er opmærksom på det kapacitetskort for elnettet, som Green Power Denmark og Energinet har udviklet i henhold til bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter (BEK 1468 af 1/12/2025), og er nysgerrig på, om kortet kan videreudvikles til at understøtte endnu bedre indsigter for fremtidige forbrugstilslutninger, fx ved at sikre hyppigere opdatering og tilvejebringelse af information om behov for netvenlighed.

SYNERGI ønsker derudover afklaring på, hvordan det skal forstås, at et projekt i prioriteringskategori 3 eller 4 alene kan vurderes som netvenligt, hvis projektet kan rummes inden for den tilgængelig eller planlagte kapacitet uden at fortrænge kapacitet, der er nødvendig for at imødekomme højere prioriterede behov jf. §15, stk. 3. Betyder det, at selv hvis et projekt i vurderingen af dets netvenlighed udviser alle de netvenlige egenskaber, der oplistes i stk. 2, kan det ikke kategoriseres som netvenligt, hvis ikke der er tilgængelig eller planlagt kapacitet?

Prioriteringskategorier

Det fremgår af bekendtgørelsesudkastets §8 og §10, at samfundskritiske funktioner er omfattet af kategori 1. I §10, stk. 3, defineres det ydermere, hvad der forstås som samfundskritiske funktioner: ”Ved samfundskritiske funktioner forstås funktioner, hvor manglende adgang til elektricitet vil kunne have væsentlige konsekvenser for liv, sundhed, sikkerhed eller centrale samfundsmæssige interesser, herunder f.eks. sundhed, forsvar, vandværker, rensningsanlæg, beredskab og lignende. Ved vurderingen lægges vægt på den konkrete anmodnings funktion og betydning for varetagelsen af den samfundskritiske funktion. Anmodningen skal have en nær og væsentlig tilknytning til varetagelsen af den samfundskritiske funktion og være nødvendig for funktionens opretholdelse”

I SYNERGIs øjne er det en bred definition, som efterlader et bredt skøn til den konkrete kollektive elforsyningsvirksomhed, selvom begrebet ’samfundskritiske funktioner’ i høj grad er en politisk opgave at definere. Hvad skal fx forstås som ’centrale samfundsmæssige interesser’? Og hvad indebærer det, at anmodning skal have ’nær og væsentligt tilknytning til varetagelsen af den samfundskritiske funktion’? Disse uklarheder gør det usandsynligt, at kategoriindplacering kan ske på en objektiv og ikke-forskelsbehandlende vis, hvilket skaber uklarhed for investorer om, hvad de kan forvente.

Energieffektivitet og systemgevinster

SYNERGI mener, at energieffektivitet bør skrives ind som et muligt netvenlighedskriterie under §15, stk. 2. Paragraffen nævner begrænset netadgang, belastningsprofil, geografisk placering, fleksibilitet og øvrige tekniske egenskaber som kriterier, men energieffektivitet er derimod ikke nævnt. Det er en væsentlig mangel set fra SYNERGIs perspektiv: Et projekt, der leverer samme ydelse med et lavere effekt- og energibehov, lægger alt andet lige mindre beslag på elnettet. Energieffektivitet bør derfor være et selvstændigt kriterium – ikke blot noget, der eventuelt kan rummes under "øvrige tekniske og driftsmæssige egenskaber". SYNERGI vil derfor foreslå følgende tilføjelse til § 15, stk. 2:

> "Projektets energieffektivitet, herunder dets energiforbrug i forhold til den ydelse eller produktion, projektet leverer, sammenholdt med relevante og dokumenterbare branchebenchmarks".

For datacentre kan det fx operationaliseres gennem sammenligning af PUE. For andre projekttyper skal der anvendes relevante sektorspecifikke nøgletal relateret til energiintensitet.

Systemgevinster som udnyttelse af overskudsvarme bør også defineres eksplicit i netvenlighedskriterierne under §15, stk. 2. Et datacenter eller en industrivirksomhed, der nyttiggør overskudsvarme i fjernvarmen, kan reducere elforbruget til anden fjernvarmeproduktion fra fx store varmepumper eller elkedler. Det kan dermed aflaste elsystemet, selv om effekten ikke nødvendigvis ses direkte i projektets eget tilslutningspunkt.

Et beregningseksempel viser, at hvis den forventede stigning i den elektriske fjernvarmeproduktion på elkedler og store varmepumper frem mod 2035 fortrænges af overskudsvarme løftet med varmepumper, kan fjernvarmeproduktionens samlede elforbrug i dét år reduceres med 3,43 TWh svarende til knap 49 pct. af fjernvarmeproduktionens forventede vækst i elbehov.[1] Sammenholdt med den samlede efterspørgsel af el kan produktion af fjernvarme på overskudsvarme frem for elkedler og store varmepumper reducere det danske elforbrug i 2035 med ca. 4,5 pct. og dermed frigøre en vis kapacitet i nettet.

Systemgevinster ved udnyttelse om overskudsvarme skal dokumenteres med en forhåndsaftale om aftag af overskudsvarmen fra anden part.

Begge disse foreslåede tilføjelser til kriterier under netvenlighed hører i forvejen under definitionen af netvenlighed under §2, 2), idet energieffektivitet og systemgevinster netop bidrager til at sænke et projekts samlede påvirkning på kapacitetssituationen i det kollektive elforsyningsnet og bidrage

[1] Baseret på data fra Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet 2026: Klimastatus- og fremskrivning 2026 samt antagelser om COP-værdier mv. i Energistyrelsens senest opdaterede teknologikatalog for el og fjernvarme.

til effektiv udnyttelse af den tilgængelige kapacitet. SYNERGIs foreslåede ændringer er dermed præciseringer af kriteriet under begrebets definition.

Anvendelse af prioriteringsmodellen ifm. disponering af allerede tildelt kapacitet

Det er uklart, under hvilke forudsætninger prioriteringsmodellen skal ibrugtages ifm. allerede tildelt kapacitet. I §3, stk. 2, angives det, at prioriteringsmodellen finder anvendelse på dispositioner vedr. allerede tildelt kapacitet, "når dispositionen kræver den kollektive elforsyningsvirksomheds medvirken og indebærer en fornyet disponering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Ved vurderingen af, om en disposition indebærer en fornyet disponering af kapacitet, skal der bl.a. lægges vægt på, om dispositionen indebærer en ændret anvendelse af den tildelte kapacitet, herunder om anvendelsen medfører en ændret kapacitetsudnyttelse eller belastningsprofil." Det uddybes i stk. 3, at det bl.a. kan omfatte genetablering af et nedlagt tilslutningspunkt, forhøjelse af en reduceret kapacitet, eller ibrugtagning af uudnyttet kapacitet. Men § 3, stk. 6, fastslår samtidig, at netbrugeren ikke mister retten til allerede tildelt kapacitet ifm. anvendelse af prioriteringsmodellen. Det fremgår umiddelbart modstridende.

Der ønskes derfor en tydeligere uddybning af under præcis hvilke forudsætninger, som kollektive elforsyningsvirksomheder skal anvende prioriteringsmodellen, når det drejer sig om dispositioner vedr. allerede tildelt kapacitet. SYNERGI holder i den forlængelse fast i, at der bør indføres objektive milepæle for projektfremdrift samt mulighed for at reducere eller bortfalde en reservation efter længere tids manglende anvendelse, så tildelt kapacitet, der ikke planlægges anvendt inden for overskuelige fremtid, kan frigøres.

Selvom det ligger uden for rammerne af denne høring, vil SYNERGI opfordre til løbende evaluering af reguleringen, så rammerne løbende justeres efter elnettets kapacitet og behov.

SYNERGI har derudover ingen bemærkninger til høringen, men står til rådighed for eventuelle spørgsmål, som høringssvaret måtte afføde.

Med venlig hilsen,
Claus Ekman
Direktør, SYNERGI
ce@synergiorg.dk
Vesterbrogade 1C, 5. sal, København V

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Billedskærervej 17
5230 Odense M

Telefon 4343 6000
tekniq@tekniq.dk
www.tekniq.dk

Mobil: 72424292
Email: ast@tekniq.dk

Dato: 22. september 2026

Til Energistyrelsen
sendt til elmarked@ens.dk, sbcl@ens.dk og mdsdr@ens.dk
journalnummer [2026-7200].

TEKNIQ høringssvar på høring over udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet

Energistyrelsen har med høringsbrev dateret 25. august 2026 fremsendt seks bekendtgørelser i høring, herunder en ny bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet, og anmodet om at modtage høringssvar senest den 22. september 2026 (j.nr. 2026-7200).

Bekendtgørelserne udmønter bemyndigelserne i lovforslag nr. L23 om prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig tilslutning til elnettet m.v. og berører vigtige arbejdsområder for TEKNIQs medlemsvirksomheder, herunder installation af solceller, energilageranlæg, ladeinfrastruktur og elforbrugsanlæg. TEKNIQ indgår derfor gerne i det fortsatte samarbejde på området.

De seks bekendtgørelser, herefter samlet kaldet "udkastene", giver TEKNIQ anledning til følgende bemærkninger. TEKNIQ har koncentreret sine bemærkninger om de dele, der har direkte betydning for medlemmernes projekter og rådgivning, og afgiver konkrete bemærkninger til:

- Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger
- Bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler
- Bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter (§ 30a)
- Bekendtgørelse om systemansvarlig virksomhed og anvendelse af eltransmissionsnettet (§ 6a)

TEKNIQ har ingen bemærkninger til de rene konsekvensrettelser i nettilslutningsbekendtgørelsen og bekendtgørelsen om direkte linjer på land- og søterritoriet.

Generelle bemærkninger
TEKNIQ anerkender behovet for at prioritere den knappe kapacitet i det kollektive elforsyningsnet, så den tilgængelige kapacitet i en knaphedssituation

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Billedskærervej 17
5230 Odense M

Telefon 4343 6000
tekniq@tekniq.dk
www.tekniq.dk

Mobil: 72424292
Email: ast@tekniq.dk

anvendes til de samfundsmæssigt vigtigste behov og til elektrificeringen og den grønne omstilling.

TEKNIQ har gennem en række tidligere høringssvar fremhævet fleksibilitet, batterier og intelligent styring som centrale redskaber til en effektiv udnyttelse af elnettet og en højere forsyningssikkerhed. Det er derfor væsentligt for TEKNIQ, at prioriteringsmodellen udformes, så den understøtter – og ikke utilsigtet hæmmer – udbredelsen af de teknologier, der bidrager til en omkostningseffektiv grøn omstilling.

TEKNIQ lægger overordnet vægt på fire hensyn i den videre proces:

- At reguleringen er gennemsigtig og forudsigelig, så medlemmerne kan rådgive kunder pålideligt om mulighederne for nettilslutning.
- At vurderinger og skøn hviler på objektive og ikke-forskelsbehandlende kriterier.
- At de administrative byrder for ansøgere holdes proportionale.
- At behandlingen af energilageranlæg ikke utilsigtet svækker et voksende og teknologisk vigtigt marked.

Specifikke bemærkninger

Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger

§ 13 – behandlingen af energilageranlæg (kategori 3)

Energilageranlæg, herunder batterier, placeres i prioriteringskategori 3 og dermed lavt i prioriteringsrækkefølgen med tilhørende risiko for afslag efter § 18. TEKNIQ bemærker, at batterier og anden energilagring netop er blandt de teknologier, der kan aflaste elnettet, reducere behovet for netudbygning og understøtte en effektiv kapacitetsudnyttelse.

TEKNIQ anbefaler, at det tydeliggøres, hvordan energilageranlæg, der bidrager positivt til kapacitetssituationen, kan tilgodeses i netvenlighedsvurderingen, jf. § 15, så anlæg med dokumenterbar aflastende effekt ikke afvises på et rent kategorisk grundlag. TEKNIQ kvitterer i den forbindelse for præciseringen i høringsbrevet om, at batterier samplaceret med VE-anlæg til lagring af eget anlægs produktion henføres til kategori 2, men opfordrer til, at afgrænsningen mellem kategori 2 og 3 gøres så klar som muligt af hensyn til ansøgeres og rådgiveres forudsigelighed.

§ 15 – netvenlighedsvurderingen

Netvenlighed indgår som et centralt kriterium ved prioritering inden for kategori 2-4. TEKNIQ støtter, at der lægges vægt på projekternes bidrag til en effektiv netudnyttelse, herunder fleksibilitet og accept af begrænset netadgang.

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Billedskærervej 17
5230 Odense M

Telefon 4343 6000
tekniq@tekniq.dk
www.tekniq.dk

Mobil: 72424292
Email: ast@tekniq.dk

For at sikre lige vilkår og gennemsigtighed anbefaler TEKNIQ, at kriterierne for netvenlighed konkretiseres yderligere, så vurderingen bliver så objektiv, ensartet og forudsigelig som muligt på tværs af de kollektive elforsyningsvirksomheder. Da vurderingen efter § 15, stk. 4, kan variere geografisk og over tid, er det væsentligt, at ansøgere og deres rådgivere har adgang til klare og opdaterede oplysninger om, hvilke forhold der tillægges vægt i det konkrete område.

§§ 18-20 – afslag og vejledning
TEKNIQ finder det hensigtsmæssigt, at en virksomhed, der meddeler afslag, efter anmodning skal oplyse om foranstaltninger, der kan forbedre projektets muligheder for senere nettilslutning. TEKNIQ opfordrer til, at denne vejledningsforpligtelse i praksis udmøntes konkret og handlingsanvisende, så afslag ledsages af reelle og anvendelige oplysninger om alternative løsninger, herunder fleksible vilkår. TEKNIQ bemærker, at oplysningspligten efter § 20, stk. 5, kan opfyldes ved henvisning til generel vejledning, og understreger vigtigheden af, at et sådant materiale er tilstrækkeligt konkret til den enkelte anmodning.

§ 7 – oplysnings- og dokumentationspligt
TEKNIQ anbefaler, at oplysnings- og dokumentationskravene holdes proportionale, særligt for mindre projekter, så de administrative byrder for ansøgere ikke bliver uforholdsmæssige.

Bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler
TEKNIQ kvitterer for præciseringen af, at kollektive elforsyningsvirksomheder kan tilbyde såvel permanente som midlertidige fleksible tilslutningsaftaler, samt for tilpasningen til den nye prioriteringsmodel. Fleksible tilslutningsaftaler er et voksende rådgivningsområde for TEKNIQs medlemmer og kan bidrage til at fremme tilslutning i områder med begrænset kapacitet.

TEKNIQ anbefaler, at vilkårene for de fleksible aftaler, jf. § 9, gøres gennemsigtige og forudsigelige, herunder de vilkår der er bestemmende for, hvornår en netbrugers adgang kan begrænses. Det er væsentligt, at netbrugere og deres rådgivere kan gennemskue konsekvenserne af en fleksibel aftale, inden den indgås.

Bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter (§ 30a) og bekendtgørelse om systemansvarlig virksomhed (§ 6a)
Med de nye bestemmelser præciseres netvirksomhedernes og Energinets skønsbeføjelse ved anvisning af tilslutningspunkt, herunder muligheden for ved afgørelse at bestemme, om anlæg tilsluttes som et eller flere anlæg.

TEKNIQ anerkender behovet for et vist skøn ved den tekniske tilslutning, men lægger vægt på, at skønnet udøves på et gennemsigtigt, objektivt og ikke-

forskelsbehandlende grundlag. TEKNIQ kvitterer for, at det i netvirksomhedsbekendtgørelsens § 30a, stk. 2, præciseres, at de forvaltningsretlige principper om saglighed, lighed og proportionalitet skal iagttages, samt for at afgørelserne kan påklages til Forsyningstilsynet.

Da størstedelen af medlemmernes anlæg tilsluttes distributionsnettet, er forudsigeligheden i netvirksomhedernes skøn efter § 30a af særlig betydning. TEKNIQ anbefaler, at der sikres størst mulig gennemsigtighed om de hensyn, der kan indgå i skønnet, så anlægsejere og deres rådgivere på forhånd kan indrette projekter herefter og undgå unødige afslag eller ombygninger.

Afsluttende bemærkninger

TEKNIQ støtter overordnet formålet med at sikre en effektiv og prioriteret udnyttelse af den knappe netkapacitet. TEKNIQ opfordrer til, at reguleringen udformes, så den er gennemsigtig og forudsigelig, hviler på objektive kriterier, holder de administrative byrder proportionale og ikke utilsigtet hæmmer udbredelsen af energilager og andre fleksibilitetsløsninger, der bidrager til en omkostningseffektiv grøn omstilling.

TEKNIQ står naturligvis til rådighed for en uddybning af vores høringssvar.

Med venlig hilsen
Asser Tønnesen
Klima og energipolitisk konsulent
TEKNIQ

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Billedskærervej 17
5230 Odense M

Telefon 4343 6000
tekniq@tekniq.dk
www.tekniq.dk

Mobil: 72424292
Email: ast@tekniq.dk

Energistyrelsen
Att.: elmarked@ens.dk
sbcl@ens.dk
mdsdr@ens.dk

22. september 2026

Trafikselskabernes svar på høring om bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet – jeres journalnummer 2026-7200

Indledning
Trafikselskaberne i Danmark, TID, er blevet gjort bekendt med denne høring over 6 bekendtgørelser, hvor vores interesse vedrører bekendtgørelsen om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet.

De 6 danske trafikselskaber er ansvarlige for den kollektive trafik med bus, lokaltog og flextrafik i hele Danmark. Vi er langt fremme med den grønne omstilling. 54 pct. af alle busser er i dag elektriske og andelen forventes at stige til 90 pct. i 2030. Vi er også i fuld gang med omstilling af flextrafikken og lokalbanerne. Adgang til elnettet er derfor helt afgørende for trafikselskabernes mulighed for at sikre danskerne kollektiv mobilitet fremover. Hvis der fremadrettet kommer flere høringer, som berører trafikselskaberne, skal vi venligst bede om at komme på høringslisten.

Generelle bemærkninger
Trafikselskaberne i Danmark støtter, at kollektive elforsyningsvirksomheder får mulighed for og pligt til at prioritere kapacitet ved begrænsninger i elnettet.

Det er afgørende, at offentlig transport udtrykkeligt omfattes af kategori 1 som en samfundskritisk funktion. Det bør gælde, uanset om tilslutningsbehovet overstiger 3 MW, og om anmodningen indgives af en privat operatør, der udfører offentlig transport efter kontrakt med en offentlig myndighed.

Offentlig transport er en samfundskritisk funktion
Offentlig transport sikrer adgang til arbejde, uddannelse, sundhedsydelser og andre centrale samfundsfunktioner. Driftsforstyrrelser kan derfor have væsentlige konsekvenser for mobiliteten og samfundets funktion. Offentlig transport er desuden omfattet af CER-direktivet og blev behandlet som kritisk infrastruktur under COVID-19-epidemien.

Elektricitet er i stigende grad en forudsætning for driften og den grønne omstilling af den kollektive trafik. Rutebustrafikken omstilles til elbusser, og lokalbanerne forbereder overgangen til batteritog. Uden rettidig nettilslutning kan køretøjerne ikke sættes i drift.

Tilslutningens størrelse og organiseringen af driften bør ikke være afgørende for prioriteringen. Ladeanlæg til elbusser og batteritog vil ofte have et effektbehov over 3 MW. Samtidig udføres offentlig rutebustrafik typisk af private operatører efter offentligt udbud, og deres nettilslutning er derfor direkte nødvendig for leveringen af den offentlige transport.

Konsekvenser ved placering i kategori 2
Placering i kategori 2 vil skabe usikkerhed om leveringstidspunktet for den nødvendige kapacitet. Det kan være vanskeligt at forene med trafikselskabernes mobiliseringsperioder, som normalt er omkring 18 måneder, og med kommuners og regioners planlægnings- og beslutningsprocesser.

Lange eller uforudsigelige tilslutningstider kan betyde, at elbusser ikke kan sættes i drift ved kontraktstart. Tilsvarende kan manglende netkapacitet forsinke idriftsættelsen af batteritog. Det kan udfordre driftskontinuiteten og forsinke opfyldelsen af de politiske mål for den grønne omstilling.

Specifikke bemærkninger

Trafikselskaberne i Danmark anbefaler, at offentlig transport udtrykkeligt nævnes i § 10, stk. 3, og at nødvendige nettilslutninger til offentlig transport omfattes af kategori 1.
§ 10, stk. 3, foreslås formuleret således:

"Stk. 3. Ved samfundskritiske funktioner forstås funktioner, hvor manglende adgang til elektricitet vil kunne have væsentlige konsekvenser for liv, sundhed, sikkerhed eller centrale samfundsmæssige interesser, herunder eksempelvis sundhed, forsvar, vandforsyning, spildevandsforsyning, beredskab, **offentlig transport** og lignende. Ved vurderingen lægges vægt på den konkrete anmodnings funktion og betydning for varetagelsen af den samfundskritiske funktion. Anmodningen skal have en nær og væsentlig tilknytning til varetagelsen af den samfundskritiske funktion og være nødvendig for funktionens opretholdelse."

Det bør samtidig fremgå af bekendtgørelsen eller vejledningen, at kategori 1 omfatter lade- og forsyningsanlæg, der er nødvendige for offentlig bus- og togdrift, uanset:

- om tilslutningsbehovet er over eller under 3 MW, og
- om anmodningen indgives af et trafikselskab, en banevirksomhed eller en privat operatør, der udfører offentlig transport efter kontrakt med en offentlig myndighed.

Trafikselskaberne i Danmark opfordrer derfor Energistyrelsen til at indarbejde offentlig transport som en samfundskritisk funktion i kategori 1 i den endelige bekendtgørelse.

Vi står naturligvis til rådighed, hvis ovenstående giver anledning til spørgsmål.

Med venlig hilsen

Lone Rasmussen
Sekretariatschef

Trafikselskaberne i Danmark
+ 45 23 40 16 39
lor@moviatrafik.dk

Høringssvar fra WeStorix

Høringssvar: Udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet.

Journalnummer	2026-7200
Dato	22. september 2026
Til	Energistyrelsen, Center for Elektrificering - elmarked@ens.dk, kopi til sbcl@ens.dk og mdsdr@ens.dk
Til orientering	Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet og Folketingets Klima-, Energi- og Forsyningsudvalg
Sendt pr. e-mail til	elmarked@ens.dk med kopi til sbcl@ens.dk og mdsdr@ens.dk
Fra	WeStorix, Slotsvej 71, 2920 Charlottenlund, www.westorix.com

Sammenfatning

WeStorix takker for muligheden for at afgive bemærkninger til de seks bekendtgørelsesudkast af 25. august 2026. Høringssvaret bygger videre på WeStorix' høringssvar af 28. juli 2026 til lovforslaget og tillægget hertil og omsætter anbefalingerne til konkret bekendtgørelsestekst med angivelse af placering.

WeStorix støtter, at den knappe netkapacitet anvendes til de samfundsmæssigt vigtigste behov og til elektrificeringen, at netvenlighed er det bærende kriterium i kategori 2-4, og at modellen administreres ved sideløbende behandling. Ministeriet anerkender dog selv, at de netprodukter, der skal gøre netvenlighed mulig, endnu ikke er udviklet. Uden et standardiseret netprodukt og en klar regel om, at styrbar kapacitet ikke fortrænger højere prioriterede behov, bliver netvenlighed et princip uden praktisk anvendelse, og afslag bliver det første svar i stedet for det sidste.

Læsevejledning og prioritering

WeStorix' forslag er nedenfor opstillet i tilfældig rækkefølge. Hvert emne indeholder WeStorix' anbefaling, forslag til bekendtgørelsestekst med angivelse af placering, bemærkninger om implementering og EU-retligt eller internationalt grundlag samt det forventede resultat. Hvert emne er markeret med en eller flere af følgende kategorier:

- **KRITISK FOR FORSYNINGSSIKKERHEDEN**
- **VIGTIG FOR DEN GRØNNE OMSTILLING**
- **FREMMENDE FOR DANMARKS KONKURRENCEEVNE**
- **RETSSIKKERHED OG INVESTERBARHED**

I høringssvaret anvendes følgende korte betegnelser:

- »**Prioriteringsbekendtgørelsen**« (bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet),
- »**Fleksbekendtgørelsen**« (bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler)
- »**Nettilslutningsbekendtgørelsen**« (bekendtgørelse om nettilslutning af elproduktionsanlæg)
- »**Direkte linje-bekendtgørelsen**« (bekendtgørelse om tilladelseskriterier, vilkår og ansøgningsproces for etablering af direkte linjer på land- og søterritoriet).

Paragrafhenvisninger er til høringsudkastene af 25. august 2026. Samlede ændringsforslag til Fleksbekendtgørelsen og Prioriteringsbekendtgørelsen fremgår af bilag 1 og 2.

- All Rights Reserved WeStorix -

1 Styrbar NetAdgang (SNA) skal indføres som et standardiseret netprodukt

■ KRITISK FOR FORSYNINGSSIKKERHEDEN ■ VIGTIG FOR DEN GRØNNE OMSTILLING ■ FREMMENDE FOR DANMARKS KONKURRENCEEVNE

WeStorix' anbefaling

Prioriteringsmodellen forudsætter, at netvenlighed kan omsættes til et konkret tilslutningsvilkår. Hverken fleksibel netadgang (FNA) eller begrænset netadgang (BNA) giver netoperatøren et symmetrisk, forudsigeligt styringsværktøj i begge retninger. Ministeriet anerkender selv, at de nødvendige netprodukter endnu ikke findes.

Batteribranchen fremlagde den 24. august 2026 for Dialogforum for elnettet et forslag til et nyt netprodukt, Styrbar NetAdgang (SNA), som kan anmeldes inden for kort tid. Netoperatøren kan sætte anlægget til et setpunkt i begge retninger inden for nettilslutningens fulde spænd, og anlægget skal kunne holde setpunktet i mindst to timer. Setpunktet varsles kl. 8.30 dagen før, så anlægget kan handle sig ud af sine markedsforpligtelser inden day-ahead-auktionen. Styringen må højst omfatte 15 pct. af årets timer og 30 pct. af en enkelt måned og må kun bruges til at afhjælpe kapacitetsbegrænsninger. Der etableres ikke reserveforsyning, anlægsejeren betaler de faktiske tilslutningsomkostninger, og styrbarheden modsvares af en reduceret nettarif.

WeStorix støtter, at SNA fremskyndes. Standardvilkår, loft og kompensation skal fastsættes ét sted og godkendes af Forsyningstilsynet, da anlæggene ellers ikke kan finansieres. Produktet skal også kunne tilbydes på tværs af transmissions- og distributionsnettet. WeStorix foreslår derfor:

- en definition i fleksbekendtgørelsens § 4
- en ny § 6 a med vilkårene
- en ny § 6 b om aggregatorstyring
- udvidelse af §§ 10 og 12, herunder så fristen også gælder Energinet

For Energy Hubs styres lageret både teknisk og gennem kommercielle trading- og balanceaftaler. Et nyt § 6 b, stk. 3, bør derfor fastslå, at sådanne aftaler ikke hindrer den tekniske styring, og at forpligtelserne over for netvirksomheden har forrang.

Forslag til bekendtgørelsestekst

Placering: *Fleksbekendtgørelsen, § 4 (definitioner)*

> ***I § 4 indsættes som nr. 5:***
>
> »5) Styrbar tilslutningsaftale: En midlertidig eller permanent fleksibel tilslutningsaftale, hvorefter den kollektive elforsyningsvirksomhed inden for nettilslutningens aftalte effekt kan fastsætte et setpunkt for netbrugerens indfødning til og udtag fra det kollektive elforsyningsnet med henblik på at afhjælpe kapacitetsbegrænsninger.«

- All Rights Reserved WeStorix -

Placering: *Fleksbekendtgørelsen, ny § 6 a og § 6 b efter § 6*

Efter § 6 indsættes:

»§ 6 a. En kollektiv elforsyningsvirksomhed skal give en netbruger, der anmoder om tilslutning af et energilageranlæg, et elproduktionsanlæg, et elforbrugsanlæg eller et integreret energisystem, mulighed for at indgå en styrbar tilslutningsaftale, jf. § 4, nr. 5.

Stk. 2. En styrbar tilslutningsaftale skal som minimum indeholde følgende vilkår:

1) Netadgangen tildeles symmetrisk i indfødnings- og udtagsretningen inden for nettilslutningens aftalte effekt, medmindre netbrugeren anmoder om andet.

2) Den kollektive elforsyningsvirksomhed kan fastsætte et setpunkt i indfødnings- og udtagsretningen inden for nettilslutningens fulde effektinterval.

3) Netbrugeren skal holde anlægget disponibelt, så et meddelt setpunkt kan opretholdes i mindst to sammenhængende timer i hver retning.

4) Setpunkter for det følgende driftsdøgn meddeles netbrugeren senest kl. 8.30 dagen før driftsdøgnet.

5) Styring efter nr. 2 kan samlet højst omfatte 15 pct. af årets timer og højst 30 pct. af timerne i en enkelt kalendermåned.

6) Der etableres ikke reserveforsyning, og netbrugeren betaler de faktiske omkostninger ved tilslutningen.

7) Netbrugeren betaler en nettarif, der afspejler den styrbarhed og den reducerede belastning, som aftalen giver den kollektive elforsyningsvirksomhed, jf. § 9, stk. 1, nr. 3.

Stk. 3. Styring efter stk. 2, nr. 2, må alene anvendes til at afhjælpe kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet. Styringen må ikke anvendes til indkøb af systemydelser, balancering, markedsindgreb eller andre kommercielle formål.

Stk. 4. Stk. 2, nr. 4 og 5, er ikke til hinder for foranstaltninger efter regler om nødsituationer og systemgenopretning, herunder Kommissionens forordning (EU) 2017/2196.

Stk. 5. Overskrides loftet i stk. 2, nr. 5, har netbrugeren krav på kompensation efter de vilkår, der er fastsat i metoden, jf. § 9, stk. 1, nr. 9.

Stk. 6. Den kollektive elforsyningsvirksomhed stiller månedligt en opgørelse over udført styring til rådighed for netbrugeren og offentliggør efter hvert kalenderår en aggregeret opgørelse over antallet af timer med styring pr. netområde.

§ 6 b. En netbruger med en fleksibel tilslutningsaftale kan lade en aggregator eller en anden tredjepart, som netbrugeren har bemyndiget hertil, modtage setpunkter og varetage styringen af anlægget, herunder via et fælles styrings- og kontrolcenter for flere anlæg. Netbrugeren hæfter fortsat over for den kollektive elforsyningsvirksomhed for overholdelse af aftalens vilkår.

Stk. 2. Kravet i § 11, stk. 1, kan opfyldes ved et certificeret effektreguleringssystem, der betjenes af en aggregator eller tredjepart efter stk. 1, når systemet opfylder de specifikationer, der følger af metoden, jf. § 9, stk. 1, nr. 8.

Stk. 3. Aftaler om handel, balanceansvar, aggregering eller finansiel afdækning vedrørende anlægget er ikke til hinder for indgåelse og opfyldelse af en fleksibel tilslutningsaftale. Setpunkter og øvrige forpligtelser over for den kollektive elforsyningsvirksomhed efter aftalen har forrang for sådanne aftaler.«

- All Rights Reserved WeStorix -

Placering: *Fleksbekendtgørelsen, § 9 (metodernes indhold)*

> ***§ 9 ændres således:***
>
> 1) I nr. 3 indsættes efter »kan tilgås«: »herunder for styrbare tilslutningsaftaler en reduktion af nettariffen, der afspejler den styrbarhed og den reducerede belastning, som aftalen giver«.
>
> 2) I nr. 7 ændres »§ 7, og« til: »§ 7,«, og i nr. 8 ændres »§ 11, stk. 2.« til: »§ 11, stk. 2,«.
>
> 3) Efter nr. 8 indsættes som nr. 9 og 10:
>
> »9) vilkår for kompensation ved overskridelse af loftet for styring, jf. § 6 a, stk. 5, og
>
> 10) ensartede standardvilkår for styrbare tilslutningsaftaler, jf. § 6 a.«
>
> 4) Paragraffen bliver stk. 1, og som stk. 2 indsættes:
>
> »Stk. 2. Metoder efter stk. 1, nr. 3, skal for energilageranlæg sikre, at samme netkapacitet, netkomponent eller tilslutningsinfrastruktur ikke danner grundlag for kumulative tilslutningsbidrag som både elforbrugsanlæg og elproduktionsanlæg. Tilslutningsbidraget fastsættes omkostningsægte på grundlag af den aftalte import- og eksportkapacitet og den for tilslutningen dimensionerende retning. Løbende tariffer for faktisk udtag og indfødning berøres ikke.«

Placering: *Fleksbekendtgørelsen, § 10 (samarbejde Energinet/netvirksomheder)*

> ***§ 10 affattes således:***
>
> »§ 10. Energinet og netvirksomhederne udarbejder i samarbejde metoder for midlertidig, permanent og styrbar fleksibel nettilslutning, som sikrer, at en fleksibel tilslutningsaftale kan indgås og administreres, uanset om kapacitetsbegrænsningen vedrører distributionsnettet, transmissionsnettet eller grænsefladen mellem dem, herunder hvor begrænsningen er offentliggjort efter artikel 50, stk. 4 a, første afsnit, i elmarkedsforordningen.
>
> Stk. 2. Ved styrbare tilslutningsaftaler, hvor kapacitetsbegrænsningen helt eller delvist vedrører transmissionsnettet eller grænsefladen mellem transmissions- og distributionsnettet, meddeles setpunkter netbrugeren samlet af den kollektive elforsyningsvirksomhed, som netbrugeren er tilsluttet, på grundlag af oplysninger fra Energinet.«

Placering: *Fleksbekendtgørelsen, § 12 (frist for anmeldelse) og § 13*

> ***§ 12 affattes således:***
>
> »§ 12. De kollektive elforsyningsvirksomheder, herunder Energinet, skal senest den 1. januar 2027 til Forsyningstilsynet anmelde metoder angående midlertidig, permanent og styrbar fleksibel nettilslutning, jf. dog § 15, stk. 2. Metoder for styrbar fleksibel nettilslutning anmeldes med ensartede standardvilkår for alle kollektive elforsyningsvirksomheder, jf. § 9, stk. 1, nr. 10.«

Placering: *Fleksbekendtgørelsen, §§ 13 og 14 (konsekvensrettelse)*

> ***I § 13 og § 14, stk. 1, ændres »§ 12, stk. 1« til: »§ 12«.***

Implementering og EU-retligt/internationalt grundlag

Bekendtgørelsen fastsætter minimumsvilkårene, mens metoden udarbejdes af Energinet og netvirksomhederne i fællesskab, jf. fleksbekendtgørelsens § 3, nr. 1, og anmeldes efter elforsyningslovens § 73 a. Produktet er allerede beskrevet i detaljer og kan anmeldes før fristen den 1. januar 2027. Hjemlen i § 73 a, stk. 3, og § 26, stk. 3, bedes bekræftet.

Forslaget følger elmarkedsdirektivets artikel 6 a og elmarkedsforordningens artikel 18. Tilsvarende ordninger findes i Nederlandene, Tyskland (EnWG § 14 a) og Storbritannien, og IEA fremhæver i Electricity 2026 lagring som transmissionsaktiv blandt de teknologier, der hurtigt kan frigøre netkapacitet.

- All Rights Reserved WeStorix -

Forventet resultat og betydning

SNA gør netvenlighed operationel: Netvirksomhederne får et sikkert og forudsigeligt styringsværktøj, projekterne får investerbare vilkår med kendt loft, varsel og kompensation, og batterier og andre fleksible anlæg kan tilsluttes i områder med kapacitetsbegrænsninger uden at fortrænge behov i kategori 1 og 2. Det er den hurtigste vej til at øge udnyttelsen af det eksisterende net, mens netudbygningen gennemføres.

2 Kapacitet på fleksible eller styrbare vilkår fortrænger ikke - og fleksible løsninger skal vurderes før afslag

■ KRITISK FOR FORSYNINGSSIKKERHEDEN ■ VIGTIG FOR DEN GRØNNE OMSTILLING ■ RETSSIKKERHED OG INVESTERBARHED

WeStorix' anbefaling

Udkastets § 15, stk. 3, er cirkulær. Et projekt i kategori 3 eller 4 er kun netvenligt, hvis det kan rummes uden at fortrænge højere prioriterede behov, men netvenlighed er netop det, der skal gøre det muligt. WeStorix foreslår en udtrykkelig regel om, at kapacitet, som netoperatøren kan begrænse eller styre til fordel for højere prioriterede behov, ikke fortrænger. Det giver ministeriets sideløbende behandling (swim lanes) et klart retligt grundlag.

Afslag bør være det sidste svar på en kapacitetsbegrænsning. Realistiske alternativer skal derfor vurderes i dialog med ansøgeren før et afslag og ikke først efter, som § 20 lægger op til. WeStorix støtter Batteribranchens forslag om, at »skal« i § 18, stk. 1, ændres til »kan«, og at afslag kun gives, hvis afbrydelighed, styrbarhed eller andre fleksible vilkår ikke kan løse behovet. Valget om at blive i køen efter § 18, stk. 5, bør tilkomme ansøgeren, også når et accepteret netprodukt endnu ikke kan tilbydes. Det giver investorer og långivere en forudsigelig tidshorisont.

Pligten i fleksbekendtgørelsens § 5 bør fortsat være at »sikre« fleksibel tilslutning, med en snæver og dokumenteret undtagelse, så elmarkedsdirektivets artikel 6 a gennemføres fuldt ud.

Forslag til bekendtgørelsestekst

Placering: *Prioriteringsbekendtgørelsen, § 15, stk. 3*

> ***§ 15, stk. 3, affattes således:***
>
> »Stk. 3. Et projekt i prioriteringskategori 3 eller 4 kan alene vurderes som netvenligt, hvis projektet kan rummes inden for den tilgængelige eller planlagte kapacitet uden at fortrænge kapacitet, der er nødvendig for at imødekomme højere prioriterede behov. Kapacitet, der er omfattet af en fleksibel eller styrbar tilslutningsaftale efter fleksbekendtgørelsen, og som den kollektive elforsyningsvirksomhed kan begrænse eller styre, når kapaciteten er nødvendig for at imødekomme højere prioriterede behov, anses ikke for at fortrænge sådan kapacitet.«

Placering: *Prioriteringsbekendtgørelsen, § 18, stk. 1*

> ***§ 18, stk. 1, affattes således:***
>
> »§ 18. En kollektiv elforsyningsvirksomhed kan meddele afslag på en anmodning om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet for anmodninger i prioriteringskategori 3 og 4, hvis følgende betingelser er opfyldt:
>
> 1) der foreligger kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet,
> 2) anmodningen efter en samlet vurdering, herunder af projektets netvenlighed efter § 15, ikke kan imødekommes uden at fortrænge kapacitet, der er nødvendig for at imødekomme højere prioriterede behov, og
> 3) anmodningen heller ikke kan imødekommes ved afbrydelighed, styrbarhed eller andre fleksible netadgangsvilkår, jf. stk. 2.«

- All Rights Reserved WeStorix -

Placering: *Prioriteringsbekendtgørelsen, § 18, nyt stk. 2*

> ***I § 18 indsættes efter stk. 1 som nyt stk. 2:***
>
> »Stk. 2. Inden der meddeles afslag efter stk. 1, skal den kollektive elforsyningsvirksomhed i dialog med ansøgeren foretage en konkret og dokumenteret vurdering af, om anmodningen helt eller delvist kan imødekommes ved
>
> 1) en midlertidig, permanent eller styrbar fleksibel tilslutningsaftale efter fleksbekendtgørelsen,
>
> 2) begrænset indfødnings- eller udtagskapacitet, herunder tidsdifferentieret kapacitet,
>
> 3) etapevis tilslutning,
>
> 4) et alternativt tilslutningspunkt eller spændingsniveau, eller
>
> 5) samplacering, fælles tilslutningspunkt eller direkte linje efter de herfor gældende regler.
>
> Ansøgeren skal have en frist på mindst 30 dage til at meddele, om et tilbud efter 1. pkt. accepteres. Resultatet af vurderingen indgår i begrundelsen for et eventuelt afslag.«
>
> Stk. 2-5 bliver herefter stk. 3-6.

Placering: *Prioriteringsbekendtgørelsen, § 18, stk. 5 (bliver stk. 6)*

> ***§ 18, stk. 5, der bliver stk. 6, affattes således:***
>
> »Stk. 6. Uanset stk. 1 opretholdes en anmodning omfattet af prioriteringskategori 3 eller 4 efter ansøgerens valg i tilslutningskøen i stedet for at blive meddelt afslag, hvis
>
> 1) anmodningen inden for en rimelig tidshorisont forventes at kunne imødekommes uden at fortrænge kapacitet, der er nødvendig for at imødekomme højere prioriterede behov, som følge af planlagt netudbygning, eller
>
> 2) ansøgeren skriftligt har erklæret at ville acceptere aftalevilkår eller netprodukter, som endnu ikke kan tilbydes, og hvorved anmodningen kan imødekommes uden en sådan fortrængning.
>
> Anmodningen vurderes på ny, når den pågældende kapacitet, det pågældende aftalevilkår eller netprodukt kan tilbydes.«

Placering: *Fleksbekendtgørelsen, § 5*

> ***§ 5 affattes således:***
>
> »§ 5. En kollektiv elforsyningsvirksomhed skal sikre, at en netbruger, der anmoder om tilslutning til den pågældende virksomheds forsyningsnet i et område med begrænset eller ingen tilslutningskapacitet, kan vælge at indgå en midlertidig fleksibel tilslutningsaftale, herunder en styrbar tilslutningsaftale, indtil nettet i området er udbygget tilstrækkeligt til, at netbrugeren på grundlag af de i aftalen nærmere fastsatte vilkår kan sikres fuld netadgang.
>
> Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke, hvis den kollektive elforsyningsvirksomhed dokumenterer, at anmodningen heller ikke ved en fleksibel eller styrbar tilslutningsaftale kan imødekommes uden at fortrænge kapacitet, der er nødvendig for at imødekomme højere prioriterede behov efter bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet.«

Implementering og EU-retligt/internationalt grundlag

Reglen kræver ingen nye systemer: den kollektive elforsyningsvirksomhed vurderer allerede kapacitetssituationen efter § 18, stk. 3. Forslaget præciserer blot, at kapacitet under et godkendt fleksibelt eller styrbart netprodukt skal behandles som ikke-fortrængende, og at vurderingen dokumenteres. Elmarkedsdirektivets artikel 6, stk. 2, kræver, at et afslag er behørigt begrundet, og at ansøgeren informeres om de foranstaltninger, der kan gøre tilslutning mulig; artikel 6 a kræver en ramme for fleksible tilslutningsaftaler i områder med begrænset kapacitet. Kommissionens vejledning om effektiv og rettidig nettilslutning og EU's handlingsplan for elnettet peger ligeledes på fleksible tilslutninger som et centralt redskab mod nettrængsel. I Storbritannien og Irland tilbydes ikke-faste tilslutninger som standard, før en ansøgning afvises.

- All Rights Reserved WeStorix -

Forventet resultat og betydning

Flere projekter kan realiseres uden at fortrænge kategori 1- og 2-behov, afslag bliver bedre oplyste og mere proportionale, og færre sager ender som klagesager. Ministeriets egen hensigt - at netvenlige energilageranlæg kan behandles sideløbende med projekter i kategori 1 og 2 - bliver en retlig regel frem for en forudsætning i bemærkningerne.

3 Systembærende energilagring skal kunne henføres til kategori 2 på grundlag af dokumenteret funktion

■ KRITISK FOR FORSYNINGSSIKKERHEDEN ■ VIGTIG FOR DEN GRØNNE OMSTILLING ■ FREMMENDE FOR DANMARKS KONKURRENCEEVNE

WeStorix' anbefaling

WeStorix fastholder anbefalingen fra høringssvaret af 28. juli 2026 og tillægget hertil: storskala energilagring, der dokumenteret leverer systembærende egenskaber i et område med identificeret behov, bør ikke automatisk placeres i kategori 3. Når de termiske kraftværker udfases, forsvinder egenskaber, som er en forudsætning for, at andre projekter kan tilsluttes og drives sikkert.

Den tidligere foreslåede »kategori 2B« kan gennemføres enklere som en funktionsbaseret henføring til kategori 2 under kumulative betingelser: dokumenteret behov, eftervist ydeevne, accept af styrbare vilkår og projektmodenhed. Adgangen er ikke en særfordel for batterier, men knyttes til verificerede funktioner og ophører med leverancen. Det forudsætter, at Energinet offentliggør geografisk opdelte behov.

Forslag til bekendtgørelsestekst

Placering: *Prioriteringsbekendtgørelsen, § 2 (definitioner, samlet for emne 3, 4 og 9)*

I § 2 indsættes som nr. 3-5:

»3) Energilageranlæg: Et anlæg, hvor der sker energilagring, jf. elforsyningslovens definition heraf og artikel 2, nr. 59 og 60, i direktiv (EU) 2019/944.

4) Integreret energisystem: Et eller flere elproduktionsanlæg, energilageranlæg og elforbrugsanlæg, som er tilsluttet det kollektive elforsyningsnet i ét fælles tilslutningspunkt, herunder anlæg forbundet med direkte linjer bag et fælles nettilslutningspunkt, som drives under fælles styring af én ansvarlig anlægsejerrepræsentant, og som har en aftalt og kontrollerbar import- og eksportprofil i tilslutningspunktet.

5) Systembærende egenskaber: Egenskaber, der understøtter elsystemets stabile og sikre drift, herunder grid-forming-respons, inertilignende respons, dynamisk spændingsregulering og reaktiv effekt, kortslutningsbidrag og systemstyrke, dæmpning af svingninger samt dødstart og systemgenopretning.«

- All Rights Reserved WeStorix -

Placering: *Prioriteringsbekendtgørelsen, § 13, nye stk. 3 og 4*

> ***I § 13 indsættes som stk. 3 og 4:***
>
> »Stk. 3. Uanset stk. 1 henføres en anmodning vedrørende et energilageranlæg til kategori 2, når
>
> 1) anlægget på grundlag af en systempåvirkningsanalyse, jf. § 16, stk. 7, dokumenterer at levere systembærende egenskaber, jf. § 2, nr. 5, som svarer til et behov, som Energinet har offentliggjort efter § 17, stk. 2, i det pågældende geografiske område, eller som Energinet, indtil første offentliggørelse har fundet sted, i den konkrete sag har bekræftet,
> 2) egenskaberne er eftervist ved modeller, prøvning og prækvalifikation efter Energinets gældende tekniske forskrifter,
> 3) ansøgeren accepterer en styrbar eller anden fleksibel tilslutningsaftale, der sikrer, at anlægget ikke fortrænger kapacitet, der er nødvendig for at imødekomme højere prioriterede behov, og
> 4) projektet opfylder kravene til projektmodenhed efter § 16 a, stk. 1.
>
> Stk. 4. Den kollektive elforsyningsvirksomhed kan kræve løbende dokumentation for, at de systembærende egenskaber efter stk. 3 er til rådighed. Ophører betingelserne i stk. 3 med at være opfyldt, henføres kapacitetsbehovet til kategori 3 for så vidt angår efterfølgende dispositioner, jf. § 3, stk. 2. Allerede tildelt kapacitet berøres ikke.«

Placering: *Prioriteringsbekendtgørelsen, § 17, nyt stk. 2*

> ***I § 17 indsættes som stk. 2:***
>
> »Stk. 2. Energinet offentliggør senest den 1. juli 2027 og herefter mindst hvert andet år flerårige og geografisk opdelte vurderinger af behovet for systembærende egenskaber, jf. § 2, nr. 5, samt standardiserede krav til modeller, prøvning og prækvalifikation.«

Implementering og EU-retligt/internationalt grundlag

Energinets rapport Deployment of Grid Forming Technology in the Danish Power System (april 2025) dokumenterer, at teknologien er moden til det danske elsystem, og ENTSO-E's rapport om blackoutet på Den Iberiske Halvø (20. marts 2026) viser, at stabilitet kræver en portefølje af egenskaber. Tyskland indkøber Momentanreserve markedsbaseret siden januar 2026, NESO har grid-forming-krav i Grid Code, og Nederlandene prioriterer netaflastende projekter højest. Elmarkedsdirektivets artikel 31 og 40 forudsætter markedsbaseret anskaffelse, og behovsvurderingen efter § 17, stk. 2, ligger inden for Energinets eksisterende opgaver.

Forventet resultat og betydning

Prioriteringen bliver funktionsbaseret frem for teknologibaseret, risikoen for at afvise anlæg, der konkret forbedrer driftssikkerheden, fjernes, og der skabes et investerbart spor for de egenskaber, som elsystemet mister i takt med udfasningen af synkrone anlæg. Teknologineutraliteten bevares, fordi kriterierne knyttes til målbare funktioner.

4 Integrerede energisystemer (Energy Hubs) og samplacering skal vurderes ved det fælles tilslutningspunkt

■ VIGTIG FOR DEN GRØNNE OMSTILLING ■ FREMMENDE FOR DANMARKS KONKURRENCEEVNE ■ RETSSIKKERHED OG INVESTERBARHED

WeStorix' anbefaling

Produktion, energilagring og fleksibelt forbrug under fælles styring bag ét tilslutningspunkt kan reducere udvekslingen med nettet væsentligt. Et integreret energisystem bør derfor vurderes på den kontraktligt håndhævelige import- og eksportprofil i det fælles tilslutningspunkt. § 9, stk. 2, bør kun anvendes på

- All Rights Reserved WeStorix -

reelt adskillelige kapacitetsbehov og ikke til at opsplitte et samlet anlæg efter Direkte linje-bekendtgørelsens § 7, som er finansieret som én helhed.

Høringsbrevets afklaring om, at samplacerede batterier henføres til kategori 2, bør gøres til en objektiv regel i § 13, stk. 2, når lageret alene oplades fra de samplacerede anlæg, eller udtaget er styrbart. Reglen bør omfatte Energy Hubs, så kategoriseringen sker for anlægget som helhed, når indfødning og udtag holdes inden for den tildelte eller ansøgte kapacitet. WeStorix støtter samtidig Batteribranchens forslag om, at lager bag et eksisterende tilslutningspunkt inden for den aftalte effekt ikke er en fornyet disponering efter § 3, men følger værtens kategori - også når værten er et fælles tilslutningspunkt.

Anti-omgåelseshensynet bag netvirksomhedsbekendtgørelsens § 30 a og systemansvarsbekendtgørelsens § 6 a er sagligt, men skønsbeføjelsen er for bred. Det bør fremgå af bekendtgørelsesteksten, at kompetencen ikke kan adskille et lovligt etableret samlet anlæg, medmindre der foreligger reel omgåelse, eller netsikkerheden kræver det, og at den udøves samtidig med tilladelsen til direkte linjer.

Forslag til bekendtgørelsestekst

Placering: *Prioriteringsbekendtgørelsen, § 2, nr. 4 - se emne 3 (samlet § 2-ændring)*

Placering: *Prioriteringsbekendtgørelsen, § 3, nyt stk. 7*

> ***I § 3 indsættes som stk. 7:***
>
> »Stk. 7. Etablering af energilagerkapacitet bag et eksisterende tilslutningspunkt, herunder et fælles tilslutningspunkt for et integreret energisystem, jf. § 2, nr. 4, eller for et samlet anlæg efter § 7 i Direkte linje-bekendtgørelsen, udgør ikke en fornyet disponering af kapacitet efter stk. 2, når tilslutningspunktets samlede indfødning og samlede udtag holdes inden for den aftalte maksimale effekt. Energilagerkapaciteten henføres i så fald til samme prioriteringskategori som den kapacitet, der er tildelt tilslutningspunktet.«

Placering: *Prioriteringsbekendtgørelsen, § 9, nyt stk. 4*

> ***I § 9 indsættes som stk. 4:***
>
> »Stk. 4. Ved en anmodning vedrørende et integreret energisystem, jf. § 2, nr. 4, opgøres kapacitetsbehovet som udgangspunkt på grundlag af den aftalte og kontrollerbare import- og eksportprofil i det fælles tilslutningspunkt og ikke som summen af de enkelte anlægs installerede effekt. En opdeling af kapacitetsbehovet efter stk. 2 skal være konkret, teknisk begrundet og proportional og skal begrundes skriftligt over for ansøgeren. Kapacitet i et samlet anlæg, der er lovligt etableret med ét fælles nettilslutningspunkt efter § 7 i Direkte linje-bekendtgørelsen, kan alene opdeles efter stk. 2, hvis kapacitetsbehovene er reelt adskillelige.«

Placering: *Prioriteringsbekendtgørelsen, § 13, stk. 2, nye 2. og 3. pkt.*

> ***I § 13, stk. 2, indsættes som 2. og 3. pkt.:***
>
> »Energilagerkapacitet i et samplaceret anlæg anses altid for etableret inden for brugerens almindelige produktions- eller forbrugsbehov, i det omfang energilageret alene oplades med elektricitet fra de samplacerede anlæg, eller energilagerets udtag fra det kollektive elforsyningsnet er omfattet af en styrbar eller anden fleksibel tilslutningsaftale efter fleksbekendtgørelsen.
>
> Ved et integreret energisystem, jf. § 2, nr. 4, eller et samlet anlæg efter § 7 i Direkte linje-bekendtgørelsen foretages vurderingen for anlægget som helhed på grundlag af de samlede produktions- og forbrugsbehov bag det fælles tilslutningspunkt, forudsat at den samlede indfødning og det samlede udtag ikke overstiger den kapacitet, der er tildelt eller ansøgt for tilslutningspunktet.«

- All Rights Reserved WeStorix -

Placering: *Netvirksomhedsbekendtgørelsen, § 30 a, og systemansvarsbekendtgørelsen, § 6 a, nye stykker*

> ***I netvirksomhedsbekendtgørelsens § 30 a og systemansvarsbekendtgørelsens § 6 a indsættes som nye stykker:***
>
> »Stk. x. Afgørelse om, at anlæg skal tilsluttes som flere anlæg, kan ikke træffes for et integreret energisystem, jf. § 2, nr. 4, i Prioriteringsbekendtgørelsen, der har ét fælles tilslutningspunkt og én anlægsejerrepræsentant, eller for et samlet anlæg, der er lovligt etableret med ét fælles nettilslutningspunkt efter § 7 i Direkte linje-bekendtgørelsen, medmindre der foreligger en reel hensigt om at omgå krav til nettilslutning eller prioritering, eller det er nødvendigt af hensyn til netsikkerheden, og en mindre indgribende foranstaltning ikke kan opnå samme virkning.
>
> Stk. y. For et samlet anlæg, der forudsætter tilladelse til etablering af direkte linjer, træffes afgørelse om tilslutning som ét eller flere anlæg samtidig med og i sammenhæng med de oplysninger, der gives efter § 12, stk. 5 og 6, i Direkte linje-bekendtgørelsen. Når Energistyrelsen har meddelt tilladelse, kan en sådan afgørelse ikke senere træffes på grundlag af forhold, der var kendt ved tilladelsen.
>
> Stk. z. Afgørelser efter stk. x og y begrundes skriftligt og kan påklages til Forsyningstilsynet.«

Implementering og EU-retligt/internationalt grundlag

Forslaget udmønter ministeriets egen tilkendegivelse om, at samplacering ikke i sig selv skal give lavere prioritering, og bevarer høringsbrevets saglighedskriterium om at hindre omgåelse. Elmarkedsdirektivets artikel 7 og 38 samt Kommissionens European Grids Package peger på integrerede energisystemer som redskab til bedre kapacitetsudnyttelse. Polen har siden 2023 tilladt »cable pooling«, og Tyskland har udvidet adgangen til at overbygge nettilslutningspunkter. WeStorix betegner konceptet GRIN (Grid Integrated Resilient Infrastructure Node), men betegnelsen anvendes ikke i lovteksten.

Forventet resultat og betydning

Større elektrificeringsprojekter kan designes efter deres faktiske netbelastning frem for summen af de installerede komponenter. Det reducerer antallet af separate tilslutninger, frigør kapacitet, øger lokal VE-udnyttelse og giver investorer forudsigelighed om, hvordan et Energy Hub vil blive kategoriseret.

5 Det netvenlige datacenter: datacentre integreret i Energy Hubs skal vurderes efter deres faktiske netpåvirkning

■ FREMMENDE FOR DANMARKS KONKURRENCEEVNE ■ VIGTIG FOR DEN GRØNNE OMSTILLING

WeStorix' anbefaling

Datacentre er ikke kun store elforbrugere. De er kritisk digital infrastruktur og en central del af den AI- og datadrevne økonomi. Adgangen til konkurrencedygtig, grøn og sikker elektricitet afgør i stigende grad, hvor Europas næste generation af datacentre placeres, og Danmark konkurrerer direkte med de øvrige nordiske lande. Google annoncerede eksempelvis den 9. september 2026 en investering på mindst 13 mia. euro i AI- og datacenterinfrastruktur i Finland i 2027-2028. Samtidig er der begrænset ledig kapacitet i elnettet, og akutplanen placerer datacentre i kategori 4, fordi de betragtes som store, kontinuerlige og ufleksible forbrugere.

WeStorix foreslår en anden model: det netvenlige datacenter. Datacentret placeres i eller i direkte forbindelse med et Energy Hub og integreres med storskala energilagring, grid-forming-batterier, lokal VE-produktion og fleksibelt forbrug. En del af effektbehovet håndteres dermed lokalt, mens hub'en kan levere fleksibilitet og systemunderstøttende funktioner til nettet. Datacentret kan derfor vurderes på sin faktiske påvirkning af elsystemet og ikke alene på sit maksimale elforbrug, i naturlig forlængelse af princippet om netvenlighed.

Forslaget respekterer kategori 4: Den faste, uafbrydelige udtagskapacitet forbliver dér. Den del, der er omfattet af styrbare vilkår og dokumenteret kan dækkes lokalt ved begrænsning, fortrænger ikke højere prioriterede behov og bør ikke kunne begrunde afslag. Modellen er teknologineutral og bygger på målbare, håndhævelige vilkår.

- All Rights Reserved WeStorix -

Forslag til bekendtgørelsestekst

Placering: *Prioriteringsbekendtgørelsen, § 14, nye stk. 3 og 4*

> ***I § 14 indsættes som stk. 3 og 4:***
>
> »Stk. 3. For en anmodning vedrørende et datacenter, der indgår i et integreret energisystem, jf. § 2, nr. 4, eller er forbundet hermed via en direkte linje, henføres til kategori 4 alene den del af kapacitetsbehovet, der udgør fast og uafbrydelig udtagskapacitet i tilslutningspunktet. Den del af kapacitetsbehovet, der er omfattet af en styrbar eller anden fleksibel tilslutningsaftale, behandles efter § 15, stk. 3, 2. pkt., og kan ikke begrunde afslag efter § 18, stk. 1.
>
> Stk. 4. Stk. 3 finder anvendelse, når ansøgeren dokumenterer,
>
> 1) at datacentrets effektbehov ud over den faste udtagskapacitet kan dækkes af energilagring, lokal elproduktion eller fleksibelt forbrug i det integrerede energisystem i hele den periode, hvor udtaget efter aftalen kan begrænses,
> 2) at import- og eksportprofilen i tilslutningspunktet styres af et certificeret effektreguleringssystem med realtidsmåling, som den kollektive elforsyningsvirksomhed har adgang til,
> 3) at det integrerede energisystem kan levere fleksibilitet og, hvor relevant, systembærende egenskaber, når det kollektive elforsyningsnet har behov herfor, og
> 4) at vilkårene efter nr. 1-3 er kontraktligt bindende og kan håndhæves af den kollektive elforsyningsvirksomhed.«

Placering: *Prioriteringsbekendtgørelsen, § 15, stk. 2, nr. 6 - se emne 7*

Implementering og EU-retligt/internationalt grundlag

Kvalifikationen kan eftervises gennem et fælles tilslutningspunkt, et certificeret effektreguleringssystem med telemetri, en dokumenteret importprofil, en styrbar tilslutningsaftale (emne 1), energilagring med tilstrækkelig energikapacitet og eventuelt prækvalificerede systemydelser. Ministeriet har varslet et arbejde om datacentres adgang til elnettet uden at fortrænge andre behov, og modellen er et konkret bidrag hertil. Googles investering i Finland omfatter et batterilager på 94 MW ved Kajaani udviklet med netoperatøren Fingrid, og Irlands CRU lægger op til krav om regulerbar lokal produktion eller lagring. Energieffektivitetsdirektivets artikel 12 letter dokumentationen.

Forventet resultat og betydning

Danmark kan skelne mellem et traditionelt, ufleksibelt stort forbrug og et datacenter, der gennem bindende integration i et Energy Hub reducerer sin faktiske systembelastning. Modellen adresserer flere strategiske interesser på én gang: adgang til digital og AI-infrastruktur, bedre udnyttelse af vedvarende energi, mindre belastning af transmissionsnettet, øget fleksibilitet i elsystemet og mulighed for at fastholde internationale investeringer i Danmark. Den digitale og den grønne omstilling konkurrerer dermed ikke om elnettet, men understøtter hinanden.

6 Større anmodninger skal have en nationalt koordineret systempåvirkningsanalyse

■ KRITISK FOR FORSYNINGSSIKKERHEDEN ■ RETSSIKKERHED OG INVESTERBARHED

WeStorix' anbefaling

WeStorix har tidligere foreslået en national netkoordineringsfunktion for større og systemrelevante projekter. Udkastets § 16 giver allerede Energinet ansvaret for puljebehandlingen af anmodninger på 3 MW og derover i samarbejde med netvirksomhederne. WeStorix foreslår at bygge videre på denne struktur i stedet for at etablere en ny institution: For anmodninger på 30 MW og derover, eller med væsentlig påvirkning på tværs af netniveauer, udarbejdes en systempåvirkningsanalyse efter en offentlig metode af en funktionelt adskilt enhed hos Energinet og inden for en fast frist. Det afgørende er funktionen - ensartethed, gennemsigtighed og armslængde - ikke den organisatoriske betegnelse.

- All Rights Reserved WeStorix -

Puljebehandlingen bør desuden gennemføres på forud offentliggjorte datoer med en fast frist for meddelelse af resultatet, så ansøgerne kan planlægge finansiering og myndighedsprocesser.

Forslag til bekendtgørelsestekst

Placering: *Prioriteringsbekendtgørelsen, § 16, stk. 1, nye 2. og 3. pkt.*

> ***I § 16, stk. 1, indsættes som 2. og 3. pkt.:***
>
> »Puljebehandlingen gennemføres på faste datoer, som Energinet offentliggør senest seks måneder forud. Resultatet af puljebehandlingen meddeles ansøgerne skriftligt senest 60 dage efter puljens lukning.«

Placering: *Prioriteringsbekendtgørelsen, § 16, nye stk. 7 og 8*

> ***I § 16 indsættes som stk. 7 og 8:***
>
> »Stk. 7. For anmodninger med et ansøgt effekttræk eller en ansøgt indfødning på 30 MW eller derover samt for anmodninger, som efter Energinets vurdering har væsentlig påvirkning på tværs af transmissions- og distributionsnettet, udarbejder Energinet som led i puljebehandlingen en systempåvirkningsanalyse. Analysen omfatter kapacitet, netpåvirkning og, hvor relevant, de systembærende egenskaber, som projektet tilfører eller forudsætter.
>
> Stk. 8. Systempåvirkningsanalyser efter stk. 7 udarbejdes efter en offentliggjort metode af en enhed hos Energinet, som er funktionelt adskilt fra behandlingen af den konkrete anmodning om nettilslutning. Analysen skal foreligge senest tre måneder efter den puljebehandling, hvori anmodningen indgår, og resultatet meddeles ansøgeren skriftligt.«

Implementering og EU-retligt/internationalt grundlag

Tærsklen på 30 MW kan justeres efter en teknisk analyse og suppleres af Energinets funktionsvurdering. Funktionel adskillelse kan etableres inden for Energinets eksisterende organisation med særskilt mandat og dokumenterede procedurer. Elmarkedsforordningens artikel 57 om samarbejde mellem transmissions- og distributionssystemoperatører understøtter en fælles vurdering. I Storbritannien har NESO med tilslutningsreformen fra 2025 samlet vurderingen af større tilslutninger på tværs af netniveauer i én koordineret proces.

Forventet resultat og betydning

Større projekter får én ensartet systemvurdering, forskelle mellem netområder reduceres, og både positive og negative systemvirkninger på et andet netniveau bliver synlige, før der træffes afgørelse.

7 Netvenlighed skal vurderes efter én offentlig og ensartet vurderingsramme

■ **RETSSIKKERHED OG INVESTERBARHED** ■ **FREMMENDE FOR DANMARKS KONKURRENCEEVNE**

WeStorix' anbefaling

Netvenlighed er det bærende kriterium inden for kategori 2-4 og kan være afgørende for investeringer i milliardklassen. Kriterier, vægtning og datakrav bør derfor fastlægges i én offentlig vurderingsramme, som er ens på tværs af netområder, og lokale afvigelser bør være netteknisk begrundede og meddeles ansøgeren.

Ministeriet har vurderet, at netvenlighed ikke er en metode, der skal godkendes efter elforsyningslovens § 73 a. Forslaget respekterer dette: vurderingsrammen forelægges Energistyrelsen og offentliggøres før anvendelse, mens konkrete netprodukter fortsat godkendes af Forsyningstilsynet. Systembærende egenskaber og integration i et Energy Hub bør udtrykkeligt nævnes som forhold, der kan indgå i vurderingen.

WeStorix tilslutter sig Batteribranchens bemærkninger om cirkulariteten i § 15, stk. 3 (se emne 2), om rationeringen i § 15, stk. 6, og om, at prisbaseret og aggregatorstyret fleksibilitet bør sidestilles med direkte

- All Rights Reserved WeStorix -

styring i § 15, stk. 2, nr. 3. Fleksibilitet, der er kontraktligt sikret og kan dokumenteres, bør tælle med, uanset om den udmøntes ved direkte teknisk styring eller gennem kommercielle aftaler, hvor ydelser til netvirksomheden og den systemansvarlige virksomhed har forrang for den kommercielle optimering.

Endelig bør lagerkapacitet, der overstiger anlæggets egne produktions- eller forbrugsbehov, ikke stilles ringere alene af den grund. Kapaciteten kan efter § 13 henføres til kategori 3, men når den stilles til rådighed for spændings- og frekvensregulering, grid-forming og lignende ydelser, bidrager den direkte til en sikker og robust drift af nettet, jf. § 15, stk. 2, nr. 4. Det bør udtrykkeligt tillægges positiv vægt.

Forslag til bekendtgørelsestekst

Placering: *Prioriteringsbekendtgørelsen, § 15, stk. 2, nr. 3-6*

> ***I § 15, stk. 2, affattes nr. 3 og 4, og der indsættes som nr. 5 og 6:***
>
> »3) projektets fleksibilitet i forbrug eller produktion i forhold til kapacitetssituationen, herunder tilpasning til perioder med ledig kapacitet eller begrænsning af belastningen i perioder med kapacitetsknaphed, uanset om fleksibiliteten udmøntes ved direkte styring fra den kollektive elforsyningsvirksomhed, ved prissignaler eller gennem en aggregator eller balanceansvarlig aktør, når fleksibiliteten er kontraktligt sikret og kan dokumenteres,
>
> 4) projektets øvrige tekniske og driftsmæssige egenskaber og samspil med den øvrige anvendelse af det kollektive elforsyningsnet, herunder projektets betydning for en sikker og robust drift af nettet,
>
> 5) projektets levering af systembærende egenskaber, jf. § 2, nr. 5, i forhold til et identificeret behov, og
>
> 6) projektets integration med energilagring og lokal elproduktion bag et fælles tilslutningspunkt, jf. § 2, nr. 4, og den dokumenterede virkning heraf på belastningen i tilslutningspunktet.«

Placering: *Prioriteringsbekendtgørelsen, § 15, stk. 6*

> ***§ 15, stk. 6, affattes således:***
>
> »Stk. 6. Hvis der som følge af drifts- eller kapacitetsmæssige begrænsninger ikke vil være mulighed for at tilbyde netvenlige løsninger til alle relevante projekter, tilbydes sådanne løsninger først anmodninger i de højere prioriterede kategorier. 1. pkt. er ikke til hinder for, at en anmodning i en lavere kategori imødekommes, når anmodningen ikke fortrænger kapacitet, jf. stk. 3, 2. pkt., og fordelingen sker efter objektive og offentliggjorte kriterier.«

Placering: *Prioriteringsbekendtgørelsen, § 15, nye stk. 7-9*

> ***I § 15 indsættes som stk. 7-9:***
>
> »Stk. 7. Energinet og netvirksomhederne udarbejder i fællesskab en offentlig vurderingsramme for netvenlighed, som fastlægger de kriterier og den vægtning, der anvendes ved vurderingen efter stk. 2, samt de krav til datagrundlag og dokumentation, der stilles efter stk. 5. Vurderingsrammen forelægges Energistyrelsen og offentliggøres senest 30 dage, før den tages i anvendelse. Det samme gælder væsentlige ændringer af vurderingsrammen.
>
> Stk. 8. En kollektiv elforsyningsvirksomhed kan alene fravige vurderingsrammen efter stk. 7, når fravigelsen er netteknisk begrundet, objektiv og proportional. Fravigelsen begrundes skriftligt over for ansøgeren.
>
> Stk. 9. Den omstændighed, at energilagerkapacitet henføres til kategori 3 efter § 13, er ikke til hinder for, at det tillægges positiv vægt ved vurderingen efter stk. 2, nr. 4 og 5, at kapaciteten kontraktligt stilles til rådighed for den kollektive elforsyningsvirksomhed til en sikker og robust drift af nettet, herunder til spændings- og frekvensregulering og grid-forming-egenskaber, med forrang for kommerciel anvendelse.«

Implementering og EU-retligt/internationalt grundlag

Vurderingsrammen kan udarbejdes af Energinet og netvirksomhederne i samarbejde med branchen og bør indeholde en scoringsmodel, eksempler og krav til dokumentation. Ministeriet har selv tilkendegivet, at vurderingen af netvenlighed skal ske på et ensartet grundlag på tværs af de kollektive elforsyningsvirksomheder og give ansøgerne størst mulig forudsigelighed. Forslaget er i

- All Rights Reserved WeStorix -

overensstemmelse med elmarkedsdirektivets krav om objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende vilkår for netadgang, jf. artikel 6.

Forventet resultat og betydning

Regulatorisk variation reduceres, udviklere kan designe projekter efter de samme offentliggjorte kriterier i hele landet, og kontrollen med, at skøn ikke udvikler sig til uens praksis, styrkes.

8 Projektmodenhed, milepæle og anti-hamstring skal være objektive og transparente

■ VIGTIG FOR DEN GRØNNE OMSTILLING ■ RETSSIKKERHED OG INVESTERBARHED

WeStorix' anbefaling

Ministeriet har afvist modenhed som selvstændigt prioriteringskriterium, men har tilkendegivet, at modenhed kan indgå som et sagligt element ved vurderingen af, hvilke projekter der er tilstrækkeligt modne til at indgå i en pulje. WeStorix foreslår, at dette gøres konkret: Adgang til puljebehandling forudsætter dokumenteret råderet, myndighedsmæssig fremdrift, teknisk projektbeskrivelse og en realistisk tidsplan. Prioriterede projekter skal overholde offentlige milepæle, og nedprioritering eller bortfald kan kun ske efter en begrundet meddelelse og en rimelig frist til at afhjælpe mangler. Samme projekt bør ikke kunne blokere fast kapacitet flere steder.

Forslag til bekendtgørelsestekst

Placering: *Prioriteringsbekendtgørelsen, ny § 16 a*

> ***Efter § 16 indsættes:***
>
> »§ 16 a. En anmodning kan alene indgå i puljebehandling efter § 16, hvis ansøgeren dokumenterer
>
> 1) råderet over de arealer, hvor projektet skal etableres, eller en bindende aftale herom,
>
> 2) at der er indgivet ansøgning om de væsentligste plan- og myndighedstilladelser, der er nødvendige for projektets gennemførelse, eller at der foreligger en dokumenteret og realistisk plan herfor,
>
> 3) en teknisk projektbeskrivelse, herunder ansøgt effekt og forventet belastningsprofil, og
>
> 4) en realistisk tidsplan for etablering og idriftsættelse.
>
> Stk. 2. Energinet offentliggør i samarbejde med netvirksomhederne standardiserede milepæle og dokumentationskrav for projekter, der er prioriteret ved en puljebehandling.
>
> Stk. 3. Overholder et projekt ikke en milepæl efter stk. 2, kan den kollektive elforsyningsvirksomhed ændre prioriteringen af anmodningen eller lade anmodningen bortfalde. Beslutningen kan alene træffes efter en skriftlig og begrundet meddelelse til ansøgeren med en frist på mindst 30 dage til at afhjælpe manglen.
>
> Stk. 4. En ansøger kan ikke samtidig opretholde anmodninger om fast kapacitet for samme projekt til flere tilslutningspunkter, medmindre ansøgeren oplyser herom og angiver, hvilken anmodning der har forrang.«

Implementering og EU-retligt/internationalt grundlag

Kravene bygger på udkastets § 7 og § 16, stk. 3. Kommissionens vejledning om effektive og rettidige nettilslutninger anbefaler gennemsigtige modenhedskriterier og klare milepæle, og både Storbritanniens Gate 2-reform og tyske TSO'ers procedurer stiller modenhedskrav til store tilslutninger.

Forventet resultat og betydning

Den knappe kapacitet reserveres i højere grad til realiserbare projekter, kapacitetshamstring begrænses, og seriøse ansøgere får forudsigelighed om dokumentationskrav og frister.

- All Rights Reserved WeStorix -

9 Energilagring skal behandles konsekvent som selvstændig aktivitet - og må ikke pålægges dobbelt tilslutningsbidrag

■ VIGTIG FOR DEN GRØNNE OMSTILLING ■ RETSSIKKERHED OG INVESTERBARHED ■ FREMMENDE FOR DANMARKS KONKURRENCEEVNE

WeStorix' anbefaling

Et energilager er ét bidirektionelt anlæg. At det både kan optage og tilbageføre elektricitet bør ikke føre til, at samme anlæg behandles som både et fuldt forbrugs- og et fuldt produktionsanlæg, hverken ved opgørelsen af kapacitetsbehov eller ved tilslutningsbidraget. Princippet er: ét energilager, én nettilslutning, ét omkostningsægte tilslutningsbidrag. Forslaget fritager ikke energilagring fra at betale sin andel af nettet, og løbende tariffer berøres ikke. Et integreret energisystem bør tilsvarende betale ud fra den samlede dimensionerende netudveksling i det fælles tilslutningspunkt.

Direkte linje-bekendtgørelsens § 4 anser energilageranlæg for forbrugsanlæg. Det kan føre til, at et lager, der alene tjener det samlede anlæg, tælles som et selvstændigt forbrugsanlæg ved vurderingen af kollektivt net. WeStorix foreslår en præcisering.

Forslag til bekendtgørelsestekst

Placering: *Prioriteringsbekendtgørelsen, § 2, nr. 3 - se emne 3 (samlet § 2-ændring)*

Placering: *Prioriteringsbekendtgørelsen, § 13, nyt stk. 5*

> ***I § 13 indsættes efter stk. 4 som nyt stk. 5:***
>
> »Stk. 5. Et energilageranlægs mulighed for både at udtage elektricitet fra og indføde elektricitet til det kollektive elforsyningsnet kan ikke i sig selv begrunde, at anlæggets kapacitetsbehov opgøres som summen af udtags- og indfødningskapacitet, eller at anlægget behandles som både et elforbrugsanlæg og et elproduktionsanlæg.«

Placering: *Fleksbekendtgørelsen, § 9, nyt stk. 2 (indgår i den samlede § 9-ændring, se emne 1 og bilag 1)*

Placering: *Netvirksomhedsbekendtgørelsen og systemansvarsbekendtgørelsen, reglerne om metoder for tilslutningsbidrag*

> ***I netvirksomhedsbekendtgørelsen og systemansvarsbekendtgørelsen indsættes i reglerne om metoder for tilslutningsbidrag:***
>
> »§ x. Metoder for betaling for nettilslutning af energilageranlæg skal sikre, at samme netkapacitet, netkomponent eller tilslutningsinfrastruktur ikke danner grundlag for kumulative tilslutningsbidrag som både elforbrugsanlæg og elproduktionsanlæg. Betalingen fastsættes omkostningsægte på grundlag af den aftalte import- og eksportkapacitet og den for tilslutningen dimensionerende netpåvirkning.
>
> Stk. 2. For integrerede energisystemer fastsættes betalingen på grundlag af den samlede dimensionerende netudveksling i det fælles tilslutningspunkt med tillæg af dokumenterede særskilte netomkostninger, som projektet udløser.
>
> Stk. 3. Stk. 1 og 2 er ikke til hinder for opkrævning af løbende tariffer for faktisk udtag fra eller indfødning til det kollektive elforsyningsnet efter godkendte tarifmetoder.«

Placering: *Direkte linje-bekendtgørelsen, § 4*

> ***Direkte linje-bekendtgørelsens § 4 affattes således:***
>
> »§ 4. Energilageranlæg, som kan tilsluttes det kollektive elforsyningsnet individuelt, anses for et forbrugsanlæg ved anvendelse af §§ 11 og 12. Et energilageranlæg, der udelukkende lagrer og leverer elektricitet inden for det samlede anlæg, medregnes ikke som et selvstændigt anlæg ved vurderingen efter § 10, stk. 3, nr. 3-5.«

Implementering og EU-retligt/internationalt grundlag

Elmarkedsforordningens artikel 18 kræver, at netbetalinger, herunder for tilslutning, er omkostningsægte, gennemsigtige og ikke-diskriminerende, og at de hverken diskriminerer positivt eller negativt mod

- All Rights Reserved WeStorix -

energilagring. Kommissionens meddelelse om fremtidssikrede nettariffer (2026) fremhæver behovet for at undgå dobbeltopkrævning for energilagring. Den konkrete metode udvikles, anmeldes og godkendes fortsat efter elforsyningslovens § 73 a og kan differentiere efter spændingsniveau, placering, aftalt import- og eksportkapacitet og behov for netforstærkning.

Forventet resultat og betydning

Risikoen for, at ét energilager betaler to fulde tilslutningsbidrag for samme kapacitet, fjernes, samtidig med at anlægget fortsat betaler sin reelle andel. Investerbarheden for storskala energilagring forbedres, og Energy Hubs og samplacerede løsninger bliver økonomisk og regulatorisk mere rationelle.

10 Klageadgang og bindende forhåndsafklaring af kategoriindplacering

■ **RETSSIKKERHED OG INVESTERBARHED** ■ **FREMMENDE FOR DANMARKS KONKURRENCEEVNE**

WeStorix' anbefaling

En kategoriindplacering kan have så væsentlig betydning for finansiering og myndighedsprocesser, at en klageadgang først ved et endeligt afslag kommer for sent. Ministeriet har vurderet, at indplaceringen ikke i sig selv er en afgørelse. WeStorix foreslår derfor, at ansøgeren frivilligt kan anmode om en bindende, skriftlig og påklagelig afgørelse om kategori, så kun sager med et reelt behov belaster sagsbehandlingen.

Desuden bør bortfald eller væsentlig nedprioritering, opdeling af et integreret projekts kapacitetsbehov og langvarig passivitet kunne indbringes for Forsyningstilsynet. Det bør fremgå direkte af bekendtgørelsen, at prøvelsen omfatter kategoriindplacering, netvenlighed og vurderingen af fleksible alternativer, og ændringer af en foreløbig prioritering bør begrundes skriftligt.

Forslag til bekendtgørelsestekst

Placering: *Prioriteringsbekendtgørelsen, § 6, nyt stk. 4*

> ***I § 6 indsættes som stk. 4:***
>
> »Stk. 4. En ændring af prioriteringen efter stk. 3 skal meddeles ansøgeren skriftligt med en begrundelse, der angiver de forhold, som har givet grundlag for ændringen.«

Placering: *Prioriteringsbekendtgørelsen, ny § 6 a*

> ***Efter § 6 indsættes:***
>
> »§ 6 a. En ansøger kan anmode den kollektive elforsyningsvirksomhed om en skriftlig afgørelse om, hvilken prioriteringskategori anmodningen eller dele heraf henføres til efter §§ 8-14.
>
> Stk. 2. Afgørelse efter stk. 1 træffes senest 60 dage efter, at den kollektive elforsyningsvirksomhed har modtaget de oplysninger, der er nødvendige for vurderingen, jf. § 7.
>
> Stk. 3. En afgørelse efter stk. 1 er bindende for den kollektive elforsyningsvirksomhed, så længe de oplysninger, der ligger til grund for afgørelsen, ikke ændres væsentligt.«

- All Rights Reserved WeStorix -

Placering: *Prioriteringsbekendtgørelsen, § 22*

> ***§ 22 affattes således:***
>
> »§ 22. Følgende afgørelser truffet af en kollektiv elforsyningsvirksomhed efter denne bekendtgørelse kan indbringes for Forsyningstilsynet:
>
> 1) afslag på anmodning om tilslutning efter § 18,
>
> 2) afgørelser om kategoriindplacering efter § 6 a,
>
> 3) beslutninger om at lade en anmodning bortfalde eller om væsentlig ændring af prioriteringen efter § 16 a, stk. 3, og
>
> 4) opdeling af kapacitetsbehovet efter § 9, stk. 2 og 4.
>
> Stk. 2. Er der ikke truffet afgørelse om en anmodning, der er fuldt oplyst, efter to på hinanden følgende puljebehandlinger, kan ansøgeren indbringe den manglende afgørelse for Forsyningstilsynet.
>
> Stk. 3. Forsyningstilsynets prøvelse omfatter den kollektive elforsyningsvirksomheds anvendelse af reglerne i denne bekendtgørelse, herunder kategoriindplacering, vurderingen af netvenlighed og vurderingen efter § 18, stk. 2.«

Implementering og EU-retligt/internationalt grundlag

Elmarkedsdirektivets artikel 60, stk. 2, giver enhver part adgang til at klage over en system-operatør til den regulerende myndighed, som træffer afgørelse inden for to måneder, der kan forlænges med yderligere to måneder. Artikel 6, stk. 2, kræver adgang til tvistbilæggelse ved afslag. Ministeriet har i høringsnotatet tilkendegivet, at Forsyningstilsynet skal kunne foretage en fuld prøvelse af afslag; forslaget til § 22, stk. 3, gør dette udtrykkeligt, som Forsyningstilsynet selv har anmodet om.

Forventet resultat og betydning

Retssikkerheden styrkes tidligt i forløbet, investeringer låses ikke i lange forløb uden prøvelig afgørelse, og netvirksomhedernes tekniske skøn bevares inden for en klar kontrolramme.

11 Direkte linje-bekendtgørelsen skal give sikre rammer for Energy Hubs, samlet ejerskab af direkte linjer og aflastende løsninger

■ VIGTIG FOR DEN GRØNNE OMSTILLING ■ FREMMENDE FOR DANMARKS KONKURRENCEEVNE ■ RETSSIKKERHED OG INVESTERBARHED

WeStorix' anbefaling

Direkte linje-bekendtgørelsen indeholder i udkastet alene konsekvensrettelser, men er den mest centrale af de seks, fordi den fastlægger de retlige rammer for selve Energy Hub-strukturen. Den formaliserer flere af de forhold, konceptet bygger på: at et energilageranlæg, der kan tilsluttes individuelt, behandles som forbrugsanlæg (§ 4), at et samlet anlæg kan have ét fælles nettilslutningspunkt uden fælles matrikel (§ 7), og at flere produktions- og forbrugsanlæg kan kobles sammen via direkte linjer, hvis forbindelsen ikke vurderes som kollektivt elforsyningsnet (§ 10). Det er reelle fremskridt. § 6 og § 10 har dog størst betydning for, om en model med flere uafhængige parter kan finansieres.

Ejerskab af den direkte linje (§ 6). En direkte linje kan kun ejes af ejerne af produktions- eller forbrugsanlægget eller af en forening af disse, ikke af tredjemand. Hvor én anlægsejer ejer ét af de tilsluttede anlæg samt den centrale infrastruktur og samtlige direkte linjer, mens de øvrige anlæg ejes af uafhængige parter på egne matrikler, er det uklart, om ordlyden tillader dette, eller om der kræves en forening. Da strukturen er en forudsætning for bankers og investorers samlede sikkerhed i infrastrukturen, foreslår WeStorix et nyt § 6, stk. 2. Subsidiært anmodes om, at det bekræftes, at § 6 allerede skal forstås sådan.

Vurderingen af kollektivt elforsyningsnet (§ 10). Ejerskab indgår som hensyn efter § 10, stk. 3, nr. 1. Et samlet, professionelt ejerskab af infrastrukturen taler for øget sikkerhed, ensartet drift og klar ansvarsplacering og dermed for, at sammenkoblingen ikke har karakter af kollektivt net. Det bør fremgå,

- All Rights Reserved WeStorix -

at flere uafhængige ejere af de tilsluttede anlæg ikke i sig selv taler imod, når infrastrukturen samles hos én anlægsejerrepræsentant. Den skønsmæssige vurdering og det uændrede afstandskriterium i § 12 giver desuden mindre forudsigelighed end en regelbaseret systempåvirkningsanalyse, som derfor bør indgå som udtrykkeligt hensyn.

Etapevis udbygning (§§ 11 og 14). Et Energy Hub udbygges i faser. Det bør præciseres, at tilslutning af endnu en uafhængigt ejet part til et allerede tilladt samlet anlæg ikke i sig selv udløser fornyet ansøgning, når udvekslingen i nettilslutningspunktet holdes inden for den aftalte kapacitet.

Aflastende løsninger (§§ 13 og 18). Afstandskriteriet i § 12 kan udelukke netop de løsninger, der aflaster nettet mest. Dispensationsadgangen i § 13 bør derfor omfatte anlæg, der dokumenteret aflaster nettet i områder med begrænset kapacitet, og der bør fastsættes en sagsbehandlingsfrist.

Forslag til bekendtgørelsestekst

Placering: *Direkte linje-bekendtgørelsen, § 6, nyt stk. 2*

> ***I § 6 indsættes som stk. 2:***
>
> »Stk. 2. Udgøres et samlet anlæg af flere produktions- eller forbrugsanlæg med forskellige ejere, kan den direkte linje uanset stk. 1 ejes af anlægsejerrepræsentanten, jf. § 5, forudsat at anlægsejerrepræsentanten ejer mindst ét af de anlæg, der indgår i det samlede anlæg.«

Placering: *Direkte linje-bekendtgørelsen, § 10, nye stk. 4 og 5*

> ***I § 10 indsættes som stk. 4 og 5:***
>
> »Stk. 4. Ved vurderingen efter stk. 3, nr. 1, taler det ikke i sig selv for, at sammenkoblingen har karakter af kollektivt elforsyningsnet, at de sammenkoblede produktions- og forbrugsanlæg ejes af flere uafhængige ejere, når de direkte linjer ejes og drives af én anlægsejerrepræsentant, jf. § 5 og § 6, stk. 2.
>
> Stk. 5. Ved vurderingen efter stk. 1 og 2 indgår tillige det samlede anlægs virkning på det kollektive elforsyningsnet, herunder en vejledende udtalelse fra den relevante net- eller transmissionsvirksomhed om, hvorvidt tilslutningen har en aflastende, belastende eller neutral effekt under normale driftsmønstre, jf. § 13, stk. 2, nr. 1. En dokumenteret aflastende eller neutral effekt taler for, at sammenkoblingen ikke har karakter af kollektivt elforsyningsnet.«

Placering: *Direkte linje-bekendtgørelsen, § 11, nyt stk. 4, og § 14, nyt stk. 2*

> ***I § 11 indsættes som stk. 4, og i § 14 indsættes som stk. 2:***
>
> »Stk. 4. Er kravet i stk. 1 opfyldt ved meddelelse af tilladelse til et samlet anlæg, kan yderligere produktions- eller forbrugsanlæg, herunder anlæg med andre ejere, efterfølgende tilsluttes det samlede anlæg, uden at kravet i stk. 1 skal være opfyldt på ny.«
>
> »Stk. 2. Tilslutning af yderligere produktions- eller forbrugsanlæg til et samlet anlæg, der har tilladelse efter § 18, udløser ikke krav om fornyet ansøgning, når den samlede indfødning og det samlede udtag i det fælles nettilslutningspunkt holdes inden for den aftalte kapacitet, og sammenkoblingen fortsat ikke har karakter af kollektivt elforsyningsnet, jf. § 10. Energistyrelsen meddeler senest 30 dage efter modtagelsen af en fuldt oplyst underretning efter stk. 1, om ændringen giver anledning til en fornyet ansøgning.«

- All Rights Reserved WeStorix -

Placering: *Direkte linje-bekendtgørelsen, § 13, stk. 1, og § 18, nyt stk. 4*

> ***Direkte linje-bekendtgørelsens § 13, stk. 1, affattes således, og i § 18 indsættes som stk. 4:***
>
> »§ 13. Energistyrelsen kan dispensere fra § 12, hvis der foreligger nettekniske, systemmæssige eller samplaceringsmæssige hensyn, herunder hvis det samlede anlæg dokumenteret aflaster det kollektive elforsyningsnet i et område med begrænset eller ingen tilslutningskapacitet, jf. § 4, nr. 3, i fleksbekendtgørelsen.«
>
> »Stk. 4. Energistyrelsen træffer afgørelse efter stk. 1 senest tre måneder efter modtagelsen af en fuldt oplyst ansøgning.«

Implementering og EU-retligt/internationalt grundlag

Elmarkedsdirektivets artikel 7 kræver, at direkte linjer muliggøres efter objektive og ikke-diskriminerende kriterier, og artikel 38 rammesætter lukkede distributionssystemer. Forslagene ændrer ikke Energistyrelsens vurdering af, om en sammenkobling har karakter af kollektivt net, men gør hensynene forudsigelige. Forslaget til § 6, stk. 2, bevarer forbuddet mod tredjemandsejerskab, da anlægsejerrepræsentanten selv skal eje et tilsluttet anlæg og hæfte for ubalancer, jf. § 5, stk. 3. Den vejledende udtalelse efter § 13, stk. 2, kan dokumentere systempåvirkningen, og tremånedersfristen svarer til VE-direktivets frister.

Forventet resultat og betydning

Energy Hubs med flere uafhængige parter får et finansierbart retligt grundlag: én part kan eje og drive infrastrukturen, vurderingen af kollektivt net bliver forudsigelig, og etapevis udbygning kræver ikke nye ansøgningsrunder. Direkte linjer bliver dermed et reelt redskab i akutplanen, så flere projekter kan realiseres uden ny kollektiv netkapacitet.

12 Afviste, modne projekter skal fortsat indgå i netplanlægningen

■ KRITISK FOR FORSYNINGSSIKKERHEDEN ■ VIGTIG FOR DEN GRØNNE OMSTILLING

WeStorix' anbefaling

Ministeriet har anført, at afviste projekter i kategori 3 og 4 som udgangspunkt ikke indgår i efterspørgselsgrundlaget for netplanlægningen. Det er selvforstærkende: nettet planlægges uden den afviste efterspørgsel, og den kapacitet, der kunne have gjort projektet muligt, planlægges aldrig. Modne, dokumenterede anmodninger bør derfor indgå aggregeret som et selvstændigt scenarie, uden at det giver ret til netudbygning eller prioritet. Offentliggørelsen efter § 17 bør vise både afvist kapacitet og kapacitet tilsluttet på fleksible vilkår.

Forslag til bekendtgørelsestekst

Placering: *Prioriteringsbekendtgørelsen, § 17, nye stk. 3 og 4*

> ***I § 17 indsættes som stk. 3 og 4:***
>
> »Stk. 3. Energinet og netvirksomhederne registrerer anmodninger, der er meddelt afslag efter § 18, eller som opretholdes i tilslutningskøen efter § 18, stk. 6, og som opfylder kravene i § 16 a, stk. 1. Anmodningerne indgår i aggregeret form i netudviklingsplaner, langsigtede udviklingsplaner og kapacitetsanalyser som et selvstændigt efterspørgselsscenarie. Registreringen giver ikke ret til nettilslutning, reservation af kapacitet eller en bestemt prioritet.
>
> Stk. 4. Offentliggørelsen efter stk. 1 omfatter tillige den kapacitet i MW pr. kategori og pr. geografisk område, der er meddelt afslag, og den kapacitet, der er tilsluttet på fleksible eller styrbare vilkår.«

Implementering og EU-retligt/internationalt grundlag

Kravet kan kobles til netvirksomhedernes netudviklingsplaner efter elmarkedsdirektivets artikel 32, stk. 3, og Energinets langsigtede udviklingsplan (LUP) samt til offentliggørelsen af tilgængelig kapacitet efter

- All Rights Reserved WeStorix -

elmarkedsforordningens artikel 50, stk. 4 a. Kun projekter, der opfylder modenhedskravene i § 16 a, indgår, hvilket forhindrer kunstigt opskruede behov.

Forventet resultat og betydning

Netplanlægningen afspejler den reelle, dokumenterede efterspørgsel, risikoen for strukturel underdimensionering reduceres, og et afslag bliver ikke automatisk et krav om forstærkning.

13 Nettilslutningsbekendtgørelsen: tilslutningspligten bør bevares, og energilageranlæg bør omfattes

■ **RETSSIKKERHED OG INVESTERBARHED** ■ **VIGTIG FOR DEN GRØNNE OMSTILLING**

WeStorix' anbefaling

Høringsbrevet lægger op til at ophæve pligten til at tilslutte elproduktionsanlæg, der opfylder betingelserne for nettilslutning. WeStorix anbefaler i stedet at bevare pligten med et udtrykkeligt forbehold for afslag efter Prioriteringsbekendtgørelsen. En ophævelse kan give indtryk af, at der ikke længere gælder en tilslutningspligt for VE-anlæg, selv om disse som udgangspunkt er i kategori 2 og ikke kan afvises på grund af kapacitetsmangel.

Bekendtgørelsen giver krav på anvisning af tilslutningspunkt efter laveste samlede omkostninger (§ 3) og på netforstærkning (§ 4), men omfatter ikke energilageranlæg, selv om hjemlen efter L 23 gør det. Anvendelsesområdet bør derfor udvides, så et anlæg, der både kan indføde og aftage, får anvist ét tilslutningspunkt og én samlet kapacitet. Afstandskriteriet i § 4 bør administreres konsistent med Direkte linje-bekendtgørelsens § 12.

Forslag til bekendtgørelsestekst

Placering: *Nettilslutningsbekendtgørelsen, § 2, stk. 2*

> ***Nettilslutningsbekendtgørelsens § 2, stk. 2, ophæves ikke, men affattes således:***
>
> »Stk. 2. Såfremt betingelserne for nettilslutning er opfyldt, har net- og transmissionsvirksomheden pligt til at tilslutte elproduktionsanlægget til det kollektive elforsyningsnet, medmindre der meddeles afslag efter reglerne i bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet. Tilslutningen kan ske på vilkår efter fleksbekendtgørelsen.«

Placering: *Nettilslutningsbekendtgørelsen, § 1, nyt stk. 3, og § 4, stk. 1*

> ***I § 1 indsættes som stk. 3, og i § 4, stk. 1, indsættes efter 2. pkt.:***
>
> »Stk. 3. Bekendtgørelsens kapitel 2-4 finder tilsvarende anvendelse på energilageranlæg. For et energilageranlæg eller et samlet anlæg, der både kan indføde elektricitet til og aftage elektricitet fra det kollektive elforsyningsnet, anvises ét tilslutningspunkt, og der fastsættes én samlet kapacitet for indfødning og udtag.«
>
> »Afstanden måles i fugleflugtslinje efter de samme principper som i § 12, stk. 4, i Direkte linje-bekendtgørelsen.«

Implementering og EU-retligt/internationalt grundlag

Formuleringen afspejler elmarkedsdirektivets artikel 6, hvorefter tredjepartsadgang er hovedreglen, og afslag kræver manglende kapacitet og en behørig begrundelse. Den ændrer ikke prioriteringsmodellen.

Udvidelsen til energilageranlæg har hjemmel i elforsyningslovens § 67 som udvidet ved L 23, og indledningen skal under alle omstændigheder konsekvensrettes. Den sikrer ligebehandling af energilagring, jf. elmarkedsforordningens artikel 18.

- All Rights Reserved WeStorix -

Forventet resultat og betydning

Retsstillingen for VE-projekter bliver klar og i overensstemmelse med EU-retten, og samspillet mellem de to bekendtgørelser bliver entydigt.

14 Ikrafttræden og overgangsregler skal sikre, at netprodukterne er på plads, før afslag anvendes

■ **RETSSIKKERHED OG INVESTERBARHED** ■ **FREMMENDE FOR DANMARKS KONKURRENCEEVNE**

WeStorix' anbefaling

Bekendtgørelserne træder i kraft den 12. oktober 2026, mens metoder for fleksibel nettilslutning først skal anmeldes den 1. januar 2027 og derefter godkendes. I mellemtiden kan energilageranlæg få afslag uden at have haft mulighed for at tilbyde det netprodukt, der ville gøre dem netvenlige. Afslagsadgangen bør derfor først anvendes i et netområde, når metoder for styrbar fleksibel nettilslutning er godkendt dér, og anmodningerne opretholdes indtil da i køen.

Igangværende anmodninger uden bindende nettilslutningsaftale bør kunne konverteres til fleksible eller styrbare vilkår uden tab af ansøgningsdato, når behovet for fast kapacitet ikke øges, og datoerne for de første puljebehandlinger bør offentliggøres ved ikrafttræden. WeStorix støtter desuden Batteribranchens forslag om en overgangsbestemmelse med frist for afgørelse og hensyn til dokumenteret modenhed og afholdte omkostninger, jf. forslaget til § 24, stk. 5.

Forslag til bekendtgørelsestekst

Placering: *Prioriteringsbekendtgørelsen, § 24, nye stk. 2-5*

> ***I § 24 indsættes som stk. 2-5:***
>
> »Stk. 2. For anmodninger om tilslutning, der er indgivet før bekendtgørelsens ikrafttræden, og hvor der ikke er indgået en bindende nettilslutningsaftale, kan ansøgeren uden tab af den oprindelige ansøgningsdato ændre anmodningen til en anmodning om tilslutning på vilkår efter en fleksibel eller styrbar tilslutningsaftale, når ændringen ikke øger anmodningens behov for fast kapacitet i det kollektive elforsyningsnet.
>
> Stk. 3. § 18 finder for anmodninger vedrørende energilageranlæg først anvendelse i et netområde fra det tidspunkt, hvor Forsyningstilsynet har godkendt metoder for styrbar fleksibel nettilslutning, der kan anvendes i det pågældende netområde. Indtil da opretholdes sådanne anmodninger i tilslutningskøen, jf. § 18, stk. 6.
>
> Stk. 4. Energinet offentliggør senest ved bekendtgørelsens ikrafttræden tidspunkterne for de to første puljebehandlinger efter § 16.
>
> Stk. 5. For anmodninger omfattet af stk. 2 træffer den kollektive elforsyningsvirksomhed afgørelse senest i forbindelse med den anden puljebehandling efter bekendtgørelsens ikrafttræden. Ved prioriteringen af sådanne anmodninger tillægges det vægt, at ansøgeren dokumenterer projektmodenhed, jf. § 16 a, stk. 1, og har afholdt dokumenterede projektomkostninger i tillid til den hidtidige behandling af anmodningen.«

Implementering og EU-retligt/internationalt grundlag

Forslaget respekterer ministeriets objektive skæringstidspunkt (bindende nettilslutningsaftale) og anvender for igangværende projekter de samme objektive modenhedskrav som i § 16 a frem for individuelle undtagelser. Det følger ministeriets egen konstatering i høringsnotatet af, at netvenlighed for batterier forudsætter netprodukter, som endnu ikke foreligger.

Forventet resultat og betydning

Et midlertidigt regulatorisk tomrum undgås, projekter kan tilpasses de nye regler uden unødigt tab af køposition, og risikoen for tvister om igangværende forløb reduceres.

- All Rights Reserved WeStorix -

15 Større systemrelevante projekter bør have en koordineret myndighedsproces

■ VIGTIG FOR DEN GRØNNE OMSTILLING ■ FREMMENDE FOR DANMARKS KONKURRENCEEVNE

WeStorix' anbefaling

Hurtigere netprioritering får kun fuld effekt, hvis plan-, miljø-, areal- og kommunale tilladelsesprocesser koordineres tilsvarende. Ellers flyttes forsinkelsen blot fra netkøen til den efterfølgende myndighedsbehandling. Emnet ligger uden for hjemlen i de bekendtgørelser, der er i høring, og WeStorix fremsender derfor forslaget som input til den videre opfølgning på den politiske forståelse om en akutplan for elnettet og Dialogforum for elnettet.

Forslag til bekendtgørelsestekst

Placering: *Forslag til senere regelfastsættelse*

> ***Forslag til senere regelfastsættelse (fx i medfør af den kommende opfølgning på akutplanen):***
>
> »Klima-, energi- og forsyningsministeren etablerer i samarbejde med relevante statslige og kommunale myndigheder en koordineret proces for større net- og systemrelevante projekter. Processen omfatter en udpeget procesansvarlig funktion, en samlet milepælsplan og parallel myndighedsbehandling, hvor lovgivningen giver mulighed herfor. Bestemmelsen ændrer ikke myndighedernes materielle kompetence eller krav efter miljø-, plan-, natur- eller sikkerhedslovgivningen.«

Implementering og EU-retligt/internationalt grundlag

VE-direktivet (EU) 2023/2413 kræver kontaktpunkter og tidsfrister for tilladelsesprocesser for VE-projekter og tilhørende energilagring og netinfrastruktur. Erhvervsstyrelsens eksisterende One-Stop-Shop kan danne udgangspunkt for den procesansvarlige funktion. De materielle miljø- og plankrav berøres ikke.

Forventet resultat og betydning

Sekventielle ventetider og finansieringsrisiko reduceres, og der skabes en tydeligere vej fra moden ansøgning til byggestart for Energy Hubs, større VE- og lagerprojekter og ny industriel og digital infrastruktur.

16 Anmodninger om bekræftelse i høringsnotatet og vejledningen

Såfremt Energistyrelsen ikke finder anledning til at ændre bekendtgørelsesteksten som foreslået, anmoder WeStorix om, at følgende bekræftes eller præciseres i høringsnotatet eller den varslede vejledning:

- At energilager i et flerpart-anlæg (Energy Hub) kategoriseres for anlægget som helhed og på samme vilkår som enkeltstående samplacerede batterier (emne 4).
- At lagerkapacitet, der henføres til kategori 3 efter § 13, tillægges positiv vægt efter § 15, stk. 2, nr. 4, når den stilles til rådighed for nettets sikre og robuste drift, herunder grid-forming og lignende systembærende ydelser (emne 7).
- At § 9, stk. 2, ikke anvendes til at opdele kapaciteten i et anlæg, der er lovligt etableret som ét samlet anlæg efter Direkte linje-bekendtgørelsens § 7 (emne 4).
- At prisbaseret og aggregatorstyret fleksibilitet sidestilles med direkte styring efter § 15 (emne 7).
- At kompetencen efter netvirksomhedsbekendtgørelsens § 30 a og systemansvarsbekendtgørelsens § 6 a ikke kan anvendes til at adskille et sådant samlet anlæg (emne 4).
- At der indsættes et nyt § 6, stk. 2, i Direkte linje-bekendtgørelsen, så en anlægsejerrepræsentant, der ejer mindst ét af de tilsluttede anlæg, kan eje samtlige direkte linjer uden medejerskab eller forening - subsidiært at dette bekræftes som den korrekte forståelse af § 6 (emne 11).
- At flere uafhængige ejere af de tilsluttede anlæg ikke i sig selv taler for kollektivt elforsyningsnet efter § 10, når infrastrukturen ejes af én anlægsejerrepræsentant (emne 11).

- All Rights Reserved WeStorix -

- Hvordan §§ 11 og 14 administreres for et Energy Hub, der udbygges i faser, herunder at tilslutning af yderligere en uafhængigt ejet part til et allerede tilladt samlet anlæg ikke i sig selv udløser fornyet ansøgning (emne 11).
- At Nettilslutningsbekendtgørelsen udvides til også at omfatte energilageranlæg på samme vilkår (emne 13).

17 Afslutning

WeStorix støtter en hurtig ikrafttræden af prioriteringsmodellen, men den bør ledsages af de redskaber, der gør netvenlighed mulig: et standardiseret, styrbart netprodukt, en klar regel om, at styrbar kapacitet ikke fortrænger, og en funktionsbaseret vurdering af energilagring, Energy Hubs og datacentre. Med disse justeringer kommer den digitale og den grønne omstilling til at understøtte hinanden frem for at konkurrere om elnettet.

WeStorix bidrager gerne med en teknisk og lovteknisk gennemgang og deltager gerne i det videre arbejde med Styrbar NetAdgang, direkte linjer og Energy Hubs, grid-forming-krav og vurderingsrammen for netvenlighed.

Med venlig hilsen

WeStorix
Tony Breach, CEO
tony@westorix.com

- All Rights Reserved WeStorix -

Søren Brandt Clausen

Fra: Charles Nielsen <chan@infrastrukturservice.dk>
Sendt: 22. september 2026 09:46
Til: ENS Elmarked
Cc: Søren Brandt Clausen; Mads Dreier
Emne: Høringsbidrag fra EWII angående Lovforslag L23 og bekendtgørelser angående Prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig tilslutning til elnettet m.v. – Akutplan for elnettet.

Høringsbidrag fra EWII angående Lovforslag L23 og bekendtgørelser angående Prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig tilslutning til elnettet m.v. – Akutplan for elnettet.

Til: Energistyrelsen, elmarked@ens.dk
Søren Brandt Clausen, sbcl@ens.dk
Mads Dreier, mdsdr@ens.dk

EWII - bidrag til 'Prioritering af kapacitet i elnettet', j.nr. 2026-7200

EWII-koncernen omfatter bl.a. EWII Varme, EWII Vand, EWII Energi med elhandel og balanceansvar. EWII er desuden en af de største operatører af store netintegrerede elbatterier samt en stor udbyder af elbilladestandere. EWII-koncernen har store interesser i at sikre tilstrækkelig netkapacitet samt åbne og transparente vilkår for tilslutning af elforbrug og elproduktion i både eltransmission og eldistribution.

EWII - anbefalinger

Herunder de fem vigtigste anbefalinger fra **EWII**, der kan gøre 'Akutplanen' mere effektiv.

1. **Fleksibilitet:** Indførelse af markedsbaserede fleksibilitetsprodukter for bedre udnyttelse af det eksisterende elnet. Energinet skal meget hurtigt udarbejde en markedsmodel, som fremmer fleksibelt elforbrug til bedre udnyttelse af elnetkapaciteten udover at optimere brugen af elproduktionen fra sol- og vindkraft. Deltagelse i markedsbaseret fleksibilitet skal, når det er etableret, også være en del af kravene om elkundernes Netvenlighed.
2. **Prioritering:** Fjernvarme er kritisk infrastruktur, der allerede i dag er storleverandør af systemydelser til Energinet. Fjernvarmen er det mest fleksible elforbrug. Fjernvarmen skal enten flyttes op i Kategori 1 eller have sin egen Kategori mellem 1 og 2.
3. **Råderum:** Elnetvirksomhederne skal hver have et råderum eller ramme, de kan disponere ved tilslutning af mindre lokalt elforbrug uden at skulle gennem de tunge administrative procedurer og kø-overvejelser. Råderummet kan være på 10 MW pr. selskab.
4. **Elnetkapacitet:** Der er behov for at få bygget ny elnetkapacitet og ikke blot tildele kø-plads for nyt elforbrug og ny elproduktion. NEKST planen 'Hurtigere udbygning af elnettet' fra december 2024 skal gennemføres og sætte fart på etableringen af mere elkapacitet.
5. **Evaluering:** Der skal med vedtagelsen af Akut-planen igangsættes en evaluering ud fra opnåede erfaringer, så loven kan justeres om 3 år.

Herunder følger en nærmere beskrivelse af udfordringerne med udmøntning af elektrificeringen og den grønne omstilling af samfundet som følge af den manglende elnetkapacitet.

EWII - overordnede budskaber

Regeringens 'Akutplan' skal bidrage med værktøjer så elnetvirksomheder kan prioritere mellem de mange ansøgninger om tilslutning af nyt elforbrug eller ny elproduktion. Dermed skal Akutpakken give bidrag til at fastholde elektrificeringen og den grønne omstilling, mens der bliver bygget ny elnetkapacitet.

EWII anbefaler, at Lovforslag L23 og bekendtgørelserne bliver forbedret inden for de oplistede fem områder: Fleksibilitet, Prioritering, Råderum, Elnetkapacitet og Evaluering. Herunder følger yderligere argumenter og eksempler.

Fleksibilitet for bedre udnyttelse af eksisterende kapacitet

- Elnettet skal udnyttes bedre gennem fleksibelt elforbrug for flere typer elkunder, såkaldt netvenlighed til bedre udnyttelse af elnetkapaciteten og robusthed for elsystemet.
    - **EWII** anbefaler, at Energinet og branchen hurtigt får udviklet nye fleksibilitetsprodukter, der har fokus på afhjælpning af elnetkapaciteten.

- Adgangen til at kunne afbryde elforbrug tilsluttet med Begrænset Netadgang (BNA) skal være tydelig mellem Energinet og elnetvirksomhederne. Afbrydelighed og retten til at bestemme, hvornår der skal afbrydes, skal klargøres også af hensyn til de balanceansvarlige markedsaktører.
    - **EWII** anbefaler, at der bliver indgået præcise aftaler mellem Energinet, markedsaktørerne og elnetvirksomhederne om brugen af BNA.

- Store elbatterier (BESS) kan hjælpe elsystemet med stabilitet gennem levering af en række systemydelser til Energinet og tilbyde lokal balancering af elnettet til elnetvirksomhederne. Det vil være en fordel om batterier med Energinet-aftaler kategoriseres højere. Desuden er der spørgsmålet om "bag måleren" placering af batterier f.eks. sammen med solcelleparker. Det må afklares meget tydeligere og ikke være op til tilfældigheder.
    - **EWII** anbefaler, at der aftales vilkår for anvendelse af store elbatterier (BESS), så de kan afhjælpe elnetkapaciteten bl.a. gennem peak shaving eller load shifting.

Kategorier skal tilpasses som bedre prioriteringsværktøj

- Prioriteringskategorierne 1 til 4 skal være tydeligere. Kategori 2 er alt for omfattende og særligt fjernvarme kan komme i klemme med elektrificering. Samtidig er fjernvarmen storleverandør af systemydelser til Energinet. Kategori 2 og den upræcise formulering af 'grøn omstilling' skal forbedres. Fjernvarme er kritisk infrastruktur og skal have en højere kategori-placering.
    - **EWII** anbefaler, at fjernvarme enten placeres i kategori 1 eller som sin egen kategori mellem kategori 1 og 2.

- Akutplanen vil indføre en række skærpede krav til projekter med ansøgning om netkapacitet, hvilket kan være nødvendigt. Imidlertid er der risiko for, at lokale protester mod energi infrastrukturprojekter kan medføre, at projektet taber sin prioritering. Prioriteringssystemet kan blive et markant virkemiddel og en kampplads for modstandere af energiinfrastruktur, både nyt elforbrug og ny elproduktion.
    - **EWII** anbefaler, at de administrative regler og planhøringer m.v. bliver tilpasset ud fra NEKST anbefalingerne fra december 2024.

- Individuelle varmepumper får fortrinsret over for fjernvarme, da den individuelle varmepumpe er prioriteringskategori 1 med umiddelbar elnettilslutning. Fjernvarmen er kategori 2 og skal konkurrere med PtX og anden grøn omstilling. Det til trods for at fjernvarme har status af kritisk energiinfrastruktur. Sådan forskelsbehandling af samme behov, der alene beror på leveringsform, kræver en klar, objektiv og proportional begrundelse i henhold til Elforsyningslovens §24 stk. 2 og Elmarkedsdirektivets artikel 6 samt ikke mindst Energistyrelsens og EU-kommissionens vejledning om prioritering af nettilslutning. I Regeringsgrundlaget bliver varme endda fremhævet som et af de samfundshensyn, der skal beskyttes af 'Akutplanen'. Kategori 2 var tiltænkt som en opsamling af anlæg for grøn omstilling og ikke fjernvarme.
    - **EWII** anbefaler, at individuelle varmepumper og fjernvarme kommer i samme kategori f.eks. 1 eller en ny kategori mellem 1 og 2.

- Store anlæg vil få opmærksomhed og mulighed for fortrin i kø-systemet, mens mindre lokale anlæg uden erhvervspolitisk styrke risikerer at blive nedprioriteret. Det taler for, at elnetvirksomhederne skal kunne disponere nettilslutning (NTA) af mindre anlæg ud fra et råderum eller en pulje på 10 MW pr. selskab for hurtig godkendelse af mindre anlæg.

    - **Eksempel A**: Anlæg med brintelektrolyse forventes at skulle bruge meget store elnetkapaciteter og har politisk opmærksomhed som følge af muligheder for brintleverance til og støtte fra Tyskland. Prioritering af meget store anlæg (f.eks. 250 MW) i Revsing Erhvervspark kan blive en fordel for P2X udviklingen, men opbruger elkapacitet svarende til hele elektrificeringen af fjernvarmesektoren i Trekantområdet.

    - **Eksempel B**: Kategori 3 med anlæg for energilager kan være mange ting. Lagring af energi som el i store elbatterier har den fordel, at batteriet kan levere el tilbage til elnettet. Energi kan dog effektivt og billigt lagres som varmt vand i fjernvarmesystemet eller brint i en tank. Hvis brinten ikke lagres, men anvendes med det samme til PtX processer og f.eks. leverer metanol, så kan projektet rykke fra kategori 3 til 2.

    - **Eksempel C:** Batterier (BESS) skal ikke kunne flytte kategori gennem opdeling i mindre anlæg. Batterier skal have mulighed for at opnå optimal placering i elnettet, hvis der enten er aftale om levering af systemydelser til Energinet eller om lokal balancering af eldistributionsnettet.

- **Eksempel D**: En elnetvirksomhed modtager henvendelse både fra et PtX anlægsprojekt og et fjernvarmeselskab, begge placeret i kategori 2. Der er dog ikke nok elnetkapacitet til dem begge på nærliggende 60 kV station. De er begge netvenlige med fleksibelt elforbrug. Hvad skal da prioriteres først PtX eller fjernvarmen? Hvad bidrager mest til grøn omstilling? Hvem skal vente på at blive tilsluttet elnettet?

- Kategorierne for prioritering kan blive en 'kampplads', fordi der er tale om fordeling af et offentligt gode. Målet må være, at perioden (år) med prioritering bliver så kort som muligt og så transparent som muligt. Det vil være ulykkeligt om tildeling af elnetkapacitet bliver en tung, dyr og langsommelig proces til skade for elektrificeringen og den grønne omstilling.
    - **EWII** anbefaler, at bekendtgørelsen ledsages af en grundig vejledning og eksempler på projekttyper og deres indplacering. Der skal desuden være en løbende information om brug af kriterier ved prioritering af projekter.

Ny elnetkapacitet gennem NEKST-handling

- Regeringen skal anvende NEKST anbefalingerne 'Hurtigere udbygning af elnettet' fra december 2024 som grundlag for at få sat hastighed på etableringen af ny elnetkapacitet, både for transmissionsnet og distributionsnet. Det skal både være forstærkning af eksisterende elnet og bygning af nye elnet.
    - **EWII** mener ikke, at der er grund til at vente yderligere. NEKST har i et grundigt arbejde leveret konkrete og anvendelige anbefalinger – herunder også til afbureaukratisering. Kom i gang!

- Tildeling af plads i kø-systemet har meget fokus på Net Tilslutning Aftaler (NTA), hvilket er et godt udgangspunkt. Der skal også sikres sammenhæng til anden planlægning. Der planlægges etablering af stor kapacitet for brintelektrolyse i Revsing Erhvervspark med levering af brint til det nye brintrør fra Esbjerg til Tyskland (7-tallet). Der vil gå en del år før brintrøret er etableret, og muligheden for levering af brint kan gennemføres. Planlægningen af eltilslutning af brintelektrolysen bør derfor tage hensyn til, hvornår brintanlæg og brintlevering er klar, og anlægget derfor kan afvente etablering af ny elnetkapacitet.
    - **EWII** anbefaler, at Energistyrelsen får udarbejdet realistiske tidsplaner for elektrificering og grøn omstilling. Der skal tages hensyn til realistiske tidsplaner for andre infrastrukturprojekter end elnetkapacitet og ikke mindst om finansieringsplaner eller statsstøtte er på plads. Disse realistiske projekter skal derefter afspejles i opdaterede AF Analyseforudsætninger til Energinet.

Generelle bemærkninger

Regeringens 'Akutplan' har fokus på at afhjælpe den situation, at elnetvirksomhederne har behov for en lovhjemmel til prioritering af rækkefølgen for tilslutning af nyt elforbrug og ny elproduktion. Behovet er opstået som konsekvens af, at der er mangel på elnetkapacitet både i transmission og i distribution.

- **EWII** er bekymret for, at kapaciteten i elnettet hurtigt bliver opbrugt, selvom kategorierne for prioritering giver en rækkefølge. Der skal satses målrettet for at få bygget ny supplerende elnetkapacitet, og der skal i mellemtiden ske en langt bedre udnyttelse af elnetkapaciteten i de eksisterende elnet ved hjælp af værktøjer som fleksibilitet, sektorkobling samt intelligent og digitaliseret optimering. Herunder nogle generelle bemærkninger til' Akutpakken'.

- **EWII** mener, at det er godt, at Forsyningstilsynet er med i Dialogforum og kan opnå indsigt, der fremmer behandlingen af de forventeligt mange initiativer til nye fleksibilitetsprodukter og bedre udnyttelse af det eksisterende elnet.
    - **Case 1:** Elnetvirksomheden TREFOR El-net har i august 2026 endelig modtaget en metodegodkendelse fra Forsyningstilsynet af et pilotprojekt for bedre udnyttelse af kapaciteten i 60 kV transformere. Det tog 1½ års sagsbehandling at få tilladelse til et lille pilotprojekt. Der er brug for fremdrift og opbakning til innovative løsninger frem for langsommelige processer.

- **EWII** mener, at Danmark er godt på vej med en omfattende elektrificering af energiforbruget og dermed udfasning af fossile brændsler og indfasning af vedvarende energi som sol- og vindkraft. Elektrificeringen sker nu i mange sektorer. Fremdriften må ikke gå i stå. Der skal findes løsninger til bedre udnyttelse af elnettet og hurtigere udvidelse af elnetkapaciteten for fastholdelse af elektrificeringen og den grønne omstilling.
    - Transportsektoren elektrificeres med stor hast og mere end 700.000 elbiler på vejene.
    - Fjernvarmesektoren elektrificeres i stor hast. I 2025 blev 15% af fjernvarmen leveret fra el. I 2035 vil det være 54%. Varmen leveres fra 1.900 MW elkedler og 700 MW termisk store eldrevne. Der er 443 store akkumuleringstanke med varmt vand svarende til 125 GWh energilagring og fleksibilitet.
    - Industri og erhverv vil gerne elektrificere og slippe for brug af olie og naturgas. Det kræver dog vished og en troværdig tidsplan for, hvornår de kan forvente elnettilslutning.

- Nye energianlæg inden for produktion af brint og E-fuels, sammenlagt kaldet PtX-industrien, er forsinket.
- Datacentre kommer i stor skala, og i Danmark er der indtil videre etableret over 50 større datacentre med stort elforbrug.

- **EWII** ser, at elforbruget stiger markant i disse år.
  Fra foråret 2026 til efteråret 2026 er peak-effekten for elsystemet steget med 2 GW, og fra 2025 til 2026 er elforbruget vækstet med 11%. Det må ikke komme som en overraskelse, da elektrificering i sig selv øger behovet for VE-elproduktion og netkapacitet i elsystemet.

- **EWII** ser faldende termisk elproduktionskapacitet i disse år.
  Elproduktionen fra centrale og decentrale kraftvarmeværker bliver reduceret og udkonkurreret af elproduktion fra havvindmøller, landmøller og solceller. Det har den konsekvens at særligt eltransmissionsnettet skal være robust og have stærke forbindelser til nabolandene.

  Elproduktion kommer ikke længere fra store centrale kraftvarmeværker i de større byområder, men fra vejrafhængige havvindmøller for levering rundt i hele landet. Det kræver ny elnetkapacitet. Elproduktionen fra sol- og vindkraft stiger i disse år.

  Havvindmølleparken Thor på 1 GW tilsluttes i Idomlund syd for Holstebro. Heldigvis bliver der etableret nyt elforbrug til fremstilling af E-fuels tæt på Energinets transformerstation, men der er også behov for at kunne flytte en del af elproduktionen videre ind i landet. De nye aftaler om havvindmøllepark på Nordsøen og i Kattegat på 1,8 GW bliver først til nytte for den grønne omstilling og elektrificering, hvis der samtidigt sker udbygning af eltransmissionsnettet fra Energinet og muligheder for, at elnetvirksomhederne opnår forstærkninger, så nye elkunder kan tilsluttes.

- **EWII** mener ikke, at det gavner den grønne omstilling, at datacentre planlægger at etablere egne gasfyrede elproduktionsenheder, fordi de ikke kan få tilsagn om tilslutning til elnettet. Det gavner heller ikke den grønne omstilling, hvis f.eks. brintanlæg kun kan tilsluttes elsystemet langt fra byerne og derfor må bortlede halvdelen af energien som varme, frem for genbrug i fjernvarmesystemet.
  - **Case 2:** I et område vil et fjernvarmeselskab investere i eldrevne varmepumper og elkedler som led i deres elektrificering. De skal derfor tilsluttes elnettet med nyt stort fleksibelt elforbrug og vil som udgangspunkt blive prioritetskategori 2.

    I samme område er der ønsker om at få etableret et brintelektrolyseanlæg med stort fleksibelt elforbrug og ligeledes prioriteringskategori 2, men med bortkøling af procesvarme svarende til ca. halvdelen af elforbruget. Det vil klart være en fordel, om den overskydende varme fra brintelektrolysen kan genbruges i fjernvarmenettet, så fjernvarmens behov for elkapacitet da kan blive mindre og til gavn for elnettet.

EWII - forbedringsforslag til bekendtgørelsen

Den nye bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet har brug for en række forbedringer.

'Akutplanen' er et omfattende eksperiment, som på samme tid skal fordele den nuværende residualkapacitet i elsystemet efter en ny fordelingsmetode og ikke blot 'først til mølle'. Det er et omfattende eksperiment. I den erkendelse vil det være en fordel om loven og bekendtgørelserne genbesøges inden for 3 år med henblik på evaluering og tilpasning ud fra opnåede erfaringer.

Herunder yderligere opmærksomhedspunkter i forhold til den nye bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet.

- Der er en uhensigtsmæssig sammenblanding af tilslutning til eltransmission og eldistribution samt markedsforhold. Ansvar og handlemuligheder skal tydeliggøres i bekendtgørelsen. Særligt forhold som ejerskab til Begrænset Netadgang (BNA) og aktivering af ressourcer som systemydelser til Energinet.

- Netvenlighed er omtalt i bekendtgørelsens §2 punkt 2 samt hele kapitel 5 i form af §15. Der er meget fokus på Begrænset Netadgang (BNA) og svag relation til markedsrelaterede løsninger. Elmarkedet er velfungerende med Spotmarkedet og Energinet's køb af reserver og balancering. Grossistmarkedet virker, og kunderne reagerer på høje og lave priser. Det har afsmittende virkning på udnyttelse af elnetkapaciteten. Lave eller 0-priser midt på dagen fra sol og vind kan øge elforbruget i de timer så meget, at der ikke er nok elnetkapacitet. Elnetvirksomheden kan derfor blive nødsaget til at afbryde forbrug med BNA, hvilket kan konflikte med markedsprodukterne.

- Der er behov for nye markedsprodukter, som kan hjælpe med at flytte elforbrug i tid, så kapaciteten i elnettet ikke overskrides. Det kan være Peak Shaving eller Load Shifting. Nettariffen med tretidstarif er designet til at flytte forbrug fra spidslast om aftenen til timer om natten med lavere elforbrug. Det udnytter mange elbiler til opladning om natten. Imidlertid er tarifforskellen i elnettet kun ca. 12 øre/kWh, hvor prisforskellen i elmarkedet fra 0-priser midt på dagen til høje priser kan være 1,2 kr./kWh eller mere. Spotmarkedet overhaler tretidstariffen som virkemiddel til ugunst for belastningen af elnettet.

- Energinet skal hurtigst muligt udvikle markedsbaserede fleksibilitetsprodukter, der fremmer en udvikling med bedre udnyttelse af kapaciteten i elnettet. TREFOR El-net har fået Forsyningstilsynets metodegodkendelse til et pilotprojekt, hvor en aggregator påtager sig at holde belastningen af en 60 kV transformer inden for et bånd og modtager betaling fra elnetvirksomheden. Aggregator må bruge reduktion af elforbrug eller øget elproduktion i lokalområdet til balanceringen og giver betaling for bidragene. Det er en af mange muligheder for at bruge markedsprodukter til at øge udnyttelsen af elnettet og ikke blot bede elnetselskaberne om at afbryde BNA kunder.

- Transportsektorens ladeinfrastruktur udbygges med meget stor hast. Transportsektoren er placeret i kategori 1, hvilket kan være relevant for udbredelse af mange små ladestandere. Imidlertid er store ladeparker primært for lastbiler på vej. Også ladestrøm for krydstogtsskibe m.v. i danske havne har behov for stor elnetkapacitet. Det kalder på løsninger, der gennem økonomiske incitamenter fremmer fleksibilitet.

Med venlig hilsen

Charles Nielsen
Direktør for Policy & Regulering

EWII

Birkemosevej 1
6000 Kolding
Danmark
CVR: 26230691
Mobil: +45 26883365
Web: ewii.dk

Søren Brandt Clausen

Fra: Peter Bjerregaard <peterpbjerregaard@gmail.com>
Sendt: 22. september 2026 12:57
Til: ENS Elmarked
Cc: Søren Brandt Clausen; Mads Dreier
Emne: Høringssvar (journalnummer 2026-7200)

Til rette vedkommende

Da de relevante opmærksomhedspunkter til denne lovpakke i al væsentlighed fremgår af høringsmaterialet til lovforslagets høringsrunde, vil jeg begrænse mig til blot at anbefale, at der tilvejebringes et administrationsgrundlag, der i tilstrækkelig grad opfylder de materielle krav om gennemsigtighed, objektivitet, rimelighed og ikke-diskrimination fastsat i elforsyningslovens § 6 d. Dette kræver bl.a. en klar og gennemsigtig prioriteringsramme, der ikke udelukkende er underlagt systemoperatørernes skøn. Dette fremgår også af EU-kommissionens vejledning om effektiv og rettidig nettilslutning (C/2025/6703). Alternativt vil netselskaberne og Energinet ikke kunne sagsbehandle netanmodninger ved bekendtgørelsens ikrafttrædelse, da forsyningstilsynet vil være forpligtet til at håndhæve reglerne på området. Derudover bør systemoperatørernes mulighed for at kunne sammenkoble anlæg afgrænses og præciseres. For at undgå lignende udfordringer i fremtiden anbefales det i videst mulige omfang at inddrage relevante vidanspartnere langt tidligere i processen.

Med venlig hilsen
Peter Bjerregaard